

شیخ کامان فرهنگ کلیدان

پ ۱۰

جلد دهم

سید ابراهیم مروجی

تبرستان
www.tabarestan.info

بسم الله الرحمن الرحيم

تبرستان
www.tabarestan.info

پیشگامان فرهنگ گیلان

از ۱۳۲۵ تا امروز

جلد دوم

سرشناسه: مرؤجی، ابراهیم ۱۳۶۱
عنوان و نام پدیدآور: پیشگامان فرهنگ گیلان از ۱۳۲۵ تا عصر حاضر
ایبراهیم مرؤجی.
مشخصات نشر: رشت: فرهنگ ایلیا، ۱۳۸۸
مشخصات ظاهری: ج. مصور
شابک: دوره ۶ ۰-۹۷۸-۹۶۴-۱۹۰-۰۱۵-۳ ج ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۰-۰۶۹-۲ ج ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۰-۰۶۹-۲ ج
موضوع: آموزش و پرورش -- ایران -- گیلان -- تاریخ.
موضوع: مدرسه‌ها -- ایران -- گیلان -- تاریخ.
موضوع: معلمان -- ایران -- گیلان -- سرگذشت‌نامه.
ردیبدنی کنگره: LA ۱۳۵۴ / ۱۳۸۷ م ۹۴ / ۹۵۵۲۳
ردیبدنی دیوی: ۱۱۹۷۹۷۵
شماره کتابخانه ملی:

فروشنده ایرانی

تبرستان

www.tabarestan.info

پیشگامان فرهنگ گیلان

از ۱۳۲۵ تا امروز

جلد دوم

سیدابراهیم مرّوجی

لهمک ایلیا

پیشگامان فرهنگ گیلان
از ۱۳۲۵ تا امروز (جلد دوم)
سید ابراهیم مروجی

چاپ نخست: ۱۳۸۸
شمارگان: ۲۱۰۰ نسخه
شماره‌ی نشر: ۲۳۷
آماده‌سازی و نسخه‌پردازی: کارگاه نشر فرهنگ‌ایلیا
حروف‌نگار و صفحه‌آرا: فرزانه میرزا نژاد موحد
آماده‌سازی تصاویر و اسناد: بیمان پیشگاه
طراح جلد: شاهین بشرا
همه‌ی حقوق این کتاب محفوظ است.

نشر فرهنگ ایلیا، رشت، خیابان آزادگان
جنوب دبیرستان بهشتی (خ صفائی)، خیابان حاتم، شماره ۴۹
کد پستی: ۴۱۸۴۸ - ۱۳۵۵۵
تلفن: ۰۱۳۱ - ۳۲۴۴۷۳۳ - ۳۲۴۴۷۳۲
www.nashreilia.com
E.mail: nashreilia@yahoo.com
شابک دوره: ۰۰۱۵۳ - ۰۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸
شابک ج ۲: ۰۶۹ - ۰۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸
(دوره) ISBN: 978-964-190-015-3
(ج) ISBN: 978-964-190-069-6

با احترام به نجاستین آموزگارم، بانو مولوی
این کتاب را به پیشگاه
همهی فرهنگیان نیک‌اندیش و دل‌سوخته تقدیم می‌کنم

۱۰۱

تبرستان

www.tabarestan.info

سخن ناشر

در آستانه‌ی انتشار دومین جلد از کتاب پیشگامان فرهنگ گیلان، همچنان در پی آنیم تا نخستین‌های فرهنگ گیلان را معرفی کنیم. می‌دانیم مفهوم فرهنگ، مقوله‌ای است بس گسترده: زیان، پوشاك، معماری، آداب، سنت و... که بسیاری از مفاہیم به ظاهر ناهمگون را مجموع می‌کند. در این میان، آموزش و پژوهش بخشی مهم از فرهنگ دوران‌ها را به شکل مدرسی به نسل‌ها منتقل می‌کند.

در این میان، کار آموزگاران، آموزاندن و پروراندن نسلی است که هم خود بر ساخت‌های اصیل یک فرهنگ باشند و پای بپشرنند، و هم زیرساختی شوند روزآمد، برای به روز و نوین کردن چریکه‌ی موروثی.

ابراهیم مروجی، مدیر ماهنامه دادگر، پژوهنده‌ی جوان و علاقمند، با کنکاش بسیار فرهنگیان گیلان را در این کتاب معرفی کرده است. فرزانگانی که جز با متر و معیار عشق، ایمان و وظیفه‌مندی نمی‌توان چرایی تلاش‌های شان، و جز با قضاوت تاریخ نمی‌توان عمق و تأثیرکارشان را سنجید.

باشد که این گزارشی باشد برای اکنونیانی که هنوز به سرچشمه‌های خاطرات خود می‌اندیشند و باشد که این گزارشی باشد برای آیندگانی که جز با شناخت سرهی گذشته، راه به تاریخ مستقبل نخواهند برد.

تماس با نویسنده‌ی کتاب پیشگامان فرهنگ گیلان

پست الکترونیکی: *e.moraveji @ gmail .com*

تماس مستقیم: ۰۹۱۱۲۳۰۲۰۵۰

نشانی پستی: رشت صندوق پستی ۳۱۵۷ - ۴۱۶۳۵

ماهnamه فرهنگی - اجتماعی دادگر (ابراهیم مروجی)

فهرست

۴۳ /	ولی الله اردشیری	۲۱ /	مهدی آذرهوشنگ
۴۴ /	مرضیه بهپور	۲۲ /	پوراندخت آذربایجان
۴۴ /	محمد کاظم بوذری پور بوئینی	۲۳ /	حسین آذرهوشنگ
۴۵ /	فرامرز بهبود	۲۳ /	سید علی آل نبی املشی
۴۷ /	محمد رضا بهارستانی	۲۴ /	احمد آذری
۴۸ /	حسین بازغی کیسمی	۲۵ /	بیکم آخوندزاده بستی
۴۸ /	خدیجه بهجودی	۲۶ /	زهراء آمیغی
۴۹ /	سیروس بلغاری	۲۷ /	مختار آخوندزاده
۴۹ /	مشیر بازغی کیسمی	۲۷ /	هادی ادیب سمیعی
۵۰ /	محمد زمان بشارتی	۲۸ /	محمد رحیم اهرابی
۵۱ /	محمد برادران نویری	۲۹ /	علی انزانی
۵۲ /	معصومه باباحدی	۲۹ /	هاجر اوشک سرائی
۵۳ /	منوچهر بهزادی	۲۹ /	مهدی اخوان صابری
۵۴ /	غلام رضا بازغی کیسمی	۳۰ /	محمود اجتماعی
۵۵ /	فائقه بقایی فرد جورشی	۳۱ /	آخر امکانجو
۵۵ /	محمد بشرا	۳۲ /	محمد رضا (معروف به رضا) اکبر
۵۶ /	غلامحسین باغانی کرد محله	۳۳ /	احمد اخلاق نجات
۵۷ /	خلیل بابلیان	۳۳ /	ساسان افخمی
۵۸ /	رحیم (علاءالدین) پور عباس	۳۴ /	محسن انسانی
۵۹ /	سید علی پیرو نذیری	۳۵ /	نعمت الله اعتمادی
۶۰ /	منوچهر پرتوی دیلمی	۳۶ /	محمد اخوان امجدی
۶۰ /	سیده مرضیه پور فیکوئی	۳۷ /	غلام رضا امانی جورشی
۶۱ /	منصور پور اهراب	۳۸ /	ابراهیم ایران پور اصلی
۶۲ /	فیروز پیله رو دی	۳۹ /	یوسف اکبر
۶۳ /	مرضیه پاکدامن خو	۳۹ /	صادق احسان بخش
۶۴ /	محمد تقی (فهیم) پور عباس	۴۰ /	وجیه الله ارجمندی
۶۵ /	محمد پرهیزی	۴۲ /	ناصر اسماعیل پور رودبار
۶۶ /	دیهیم پور بلوری	۴۲ /	هادی ازگمی

۹۰ /	اشرف آفاحریری	۶۷ /	ماهرخ پورزردشت
۹۲ /	میر محمدمهری حافظی رشتی	۶۷ /	جعفر پورکسمائی
۹۲ /	سیده ملوک حجتی	۶۹ /	ویکتوریا پورخاچاطوریانس
۹۳ /	رضایحات بخش	۷۰ /	منیره تحولیداری
۹۴ /	محمد رضا خسروی استقامت	۷۰ /	محمود تقیزاده منظری
۹۵ /	عفت خورده‌ای	۷۱ /	مهری تقیزاد
۹۵ /	علی خباز منش	۷۲ /	آصف تنها
۹۶ /	جلال خاضعی (دیمه‌ی سابق)	۷۲ /	زهرا تودد
۹۶ /	ناصر خورده‌ای	۷۳ /	حاجیه ملوک تنها
۹۷ /	ناهید خواجه‌یه	۷۴ /	منصور توفیق راد
۹۸ /	سید ابراهیم خدابنده زمانی	۷۵ /	پریرخ تنها
۹۸ /	احسان خطیبی	۷۵ /	حليمه توفیقی
۹۹ /	جمیله خاکی حضوری	۷۶ /	بتول توسلی راد
۱۰۰ /	سید محمد خدابنده زمانی	۷۷ /	رضا (بهمن) جلالی گیلانی
۱۰۰ /	زهراء حراط	۷۸ /	بهجهت جمالی
۱۰۱ /	سید علی خوش‌کردار	۷۸ /	جمشید جفروندی
۱۰۱ /	حمد الله خوش اخلاق	۸۰ /	پروین جمالی
۱۰۲ /	محمد حسین درویش فشمی	۸۱ /	فاطمه جاوید
۱۰۳ /	نرگس دارابی سلطان آبادی	۸۱ /	فاطمه جمشیدی‌پی
۱۰۴ /	محمد دریادل	۸۲ /	محمود چینی کار
۱۰۴ /	دکتر حبیب داوران	۸۳ /	عذرا (پوراندخت) چکوسی
۱۰۶ /	آرتمیس داودی	۸۴ /	محمد علی چهره نورانی
۱۰۷ /	محمد حسن درویشان فیکوهی	۸۴ /	گلناز حیرت امین
۱۰۷ /	علی اصغر دخانیاتی	۸۵ /	کبری حکیمی عابد
۱۰۹ /	صادق درخشندۀ پیکر	۸۵ /	حاکمه حودت
۱۰۹ /	جمشید دانش شکیب	۸۶ /	میر شجاع حقیقت شعار
۱۱۰ /	بهروز دلیلی کاجان	۸۷ /	ابراهیم حاجی کریمیان
۱۱۱ /	مهندس مهدی درخشنانیک	۸۸ /	میر جواد حاکمی
۱۱۲ /	مهری ذبیحی	۸۸ /	معصومه حسین‌زاده
۱۱۲ /	رقیه رشاد	۸۹ /	محمد باقر حکیمی اشکوری
۱۱۳ /	فروغ رفیع سمیعی	۹۰ /	فاطمه حسام

۱۳۷ /	رضا سلمانی آبکناری	۱۱۴ /	صدیقه رحیمیان کردستانی
۱۳۸ /	دکتر سید یحیی سادات اعلائی	۱۱۴ /	میرابو طالب رضوی نژاد
۱۳۸ /	هوشنگ سپهری	۱۱۵ /	ناصر رسول امینی
۱۴۰ /	اشقانوه‌ی ساهاکیان	۱۱۶ /	سید محمد رئیس زاده ضیابری
۱۴۰ /	کریم شکارچی صیادان	۱۱۷ /	تقی رفیعی لفمجانی
۱۴۱ /	نادر شاهساز	۱۱۷ /	خدیجه رزازی اصلی
۱۴۲ /	هوشنگ شهیدی	۱۱۸ /	دکتر محمود رافع نیا
۱۴۳ /	میرناصر شارمنی	۱۱۹ /	محمد حسین (یعقوب) رزازی
۱۴۴ /	حسن شاععی شیخانی	۱۱۹ /	صدیقه رئیس سمیعی
۱۴۴ /	میر سعید شوزلیه ضیابری	۱۲۰ /	محمد روشن
۱۴۵ /	رضا شیدلوان	۱۲۲ /	زهرا رزاقی
۱۴۶ /	محمد شهدی نژاد لنگرودی	۱۲۲ /	حسین رضاپور هندخاله
۱۴۷ /	جواد شاد قزوینی	۱۲۳ /	آتیه روشن ضمیر مدبری
۱۴۸ /	علی اکبر شامل رحیم آبادی	۱۲۳ /	منصور روحی وجدانی
۱۴۹ /	ربابه شناسای داوودی	۱۲۴ /	زهرا رشتیان
۱۵۰ /	بهاء آفرین شفیقی	۱۲۵ /	منظفر زمردی
۱۵۰ /	پرویز شهبازیان	۱۲۶ /	عیسی سماک نرگسی
۱۵۱ /	مهندس سید قاسم شکریان	۱۲۶ /	جواد سلیمانی
۱۵۲ /	کریم شادر (نرگس دژم سابق)	۱۲۷ /	علیجان سپهردوست
۱۵۳ /	مهوش شرکت شکریه	۱۲۸ /	هاجر (بلانش) سودمند رحیمی
۱۵۴ /	پروین شاد قزوینی	۱۲۹ /	صدیقه سیمائی
۱۵۴ /	میرشمیش شکوهی راد	۱۲۹ /	احمد ساعدی
۱۵۶ /	پریوش شاد قزوینی	۱۳۱ /	مهری سروری حقیقی
۱۵۶ /	رحیم شهیدی حقیقی	۱۳۱ /	یوسف سرپرست
۱۵۷ /	سید ابراهیم صالح ضیابری	۱۳۲ /	محمد تقی سمیع زاده
۱۵۸ /	جمشید صدقی مسعود	۱۳۳ /	فخری سعادت یوسفی
۱۵۸ /	سیده احترام صدری ثابت	۱۳۳ /	طلیعه سودمند رحیمی
۱۵۹ /	سیده نرگس خاتون صالح	۱۳۴ /	مصطفمه سپهری
۱۶۰ /	سید یوسف صفائی	۱۳۵ /	شهریانو سپهری
۱۶۰ /	کریم صادق خانجانی	۱۳۵ /	سید محسن سلیمانی ضیابری
۱۶۱ /	ایرج صالحی	۱۳۶ /	احمد سیگارودی

۱۸۷ /	سیدفاضل فاضلی	۱۶۲ /	محمد صیانتی
۱۸۸ /	تقی (شاپور) فروهیده	۱۶۲ /	مخصوص خیغم
۱۸۸ /	فریدون فروزانفر (استوار سابق)	۱۶۳ /	عذرا ضیائی
۱۸۹ /	اسماعیل فرزانه دقیق	۱۶۴ /	حسین طارمی
۱۹۰ /	فریدون فرحد	۱۶۵ /	ابوالحسن طاهری
۱۹۱ /	عباس فلکی بخش پور	۱۶۶ /	محمدباقر طاهری دوبخشی
۱۹۲ /	بهمن فرخی	۱۶۶ /	جلال طوف
۱۹۴ /	حسین فرحتاک مجد	۱۶۷ /	شیرزاد طاهری
۱۹۴ /	دکتر محمدعلی فائق	۱۶۸ /	محمدحسن ظهوری واقعی
۱۹۵ /	توران فدائی سوگواران	۱۷۰ /	اعظم ظهوری واقعی
۱۹۶ /	بهین دخت فرزان	۱۷۰ /	عباس عاملی پور (کشی ساق)
۱۹۷ /	مهندس جعفر فلاحتی	۱۷۱ /	اسدالله عبدالهیان
۱۹۸ /	فریدون فردادی	۱۷۲ /	سید کاظم عظیمزاده
۱۹۹ /	صغری (روح انگیز) فرد	۱۷۳ /	یوسف عبادتگر نہزمی
۱۹۹ /	صغری فرخنده کار ساعدی	۱۷۴ /	پرویز علیدوست ذوقی
۲۰۰ /	فریدون فتاح	۱۷۵ /	سکینه علویون
۲۰۱ /	دکتر علی قدسی	۱۷۵ /	کلثوم عاشوری ساحلی
۲۰۱ /	نادره قصبه	۱۷۶ /	منوچهر عدیلی
۲۰۲ /	ام الائمه قاراس فومنی	۱۷۷ /	سید اکبر علوی
۲۰۳ /	احمد قدسی	۱۷۸ /	پروفسور مصطفی عسگریان
۲۰۳ /	محمد رضا قدیری آبکنار	۱۷۹ /	ناهید عضدی دیلمی
۲۰۴ /	ستاره قربانی زاده شیرازی	۱۸۰ /	بتول غرّا
۲۰۵ /	تراب کمائی کما	۱۸۰ /	احمد غرّا
۲۰۷ /	دکتر فرخ کوچکپور	۱۸۱ /	علی غلام حضرت حجت
۲۰۸ /	سید نوری کیافر	۱۸۲ /	عذرا غرّا
۲۱۰ /	اسدالله کوکما	۱۸۳ /	سیده محترم فاطمی
۲۱۰ /	محمود کوکما	۱۸۳ /	طاهره فرشچی
۲۱۱ /	کیاپور کیائی	۱۸۴ /	دکتر حسین فریار (بدلزاده سابق)
۲۱۲ /	فرخنده کاظمی نوری	۱۸۵ /	محمد فیض ربانی
۲۱۳ /	مهستی کسمائی	۱۸۶ /	بهجت فتحالمزاده
۲۱۳ /	میر فخر الدین گوهنیا	۱۸۶ /	هوشنگ فرزام

۲۴۰ /	ولی مژده‌ی	۲۱۴ /	فاطمه گل صباحی
۲۴۱ /	فریدون مردکار	۲۱۵ /	سید مهدی گسکری
۲۴۲ /	سید محمد تقی میرابوالقاسمی	۲۱۶ /	حسین لاهوتی اشکوری
۲۴۴ /	زوارت مالخاصیان	۲۱۷ /	ربابه لعلوئی
۲۴۵ /	محمد محمدی گیلانی	۲۱۸ /	غلامحسین ماهوتی
۲۴۶ /	سید عبدالعلی موسوی	۲۱۹ /	محمود محمد
۲۴۸ /	جنت مجلسی	۲۱۹ /	سید حسن مقدم ضیابری
۲۴۹ /	یوسف مقانی	۲۲۰ /	رفع محسنی طارمسری
۲۴۹ /	منیژه مشهدی	۲۲۱ /	سید ابوتراب میرجوادی
۲۵۰ /	حسن مرادزاده اسماعیل	۲۲۲ /	هوشنگ مردکار
۲۵۲ /	کبری موقنی گیلانی	۲۲۳ /	احترام مسچیان
۲۵۳ /	محمد حسن نقش‌پور	۲۲۳ /	اسماعیل معزی
۲۵۴ /	عباس نژادشمسی	۲۲۴ /	شمسمی میرزا بهرام (خیام)
۲۵۵ /	حسین نژادی	۲۲۵ /	پوراندخت میرشجاع
۲۵۵ /	عزیر ناطقی	۲۲۶ /	زهراء مخبر
۲۵۶ /	ستار نصرتی راد	۲۲۶ /	ملوک موحد (پختکار لنگرودی)
۲۵۷ /	سید حسن نواحی	۲۲۷ /	هادی میرزائی
۲۵۸ /	مرتضی نژادی	۲۲۷ /	ثريا مستوفی محصصی
۲۵۹ /	علی اصغر نجفی راد	۲۲۸ /	محمد رضا معالی
۲۵۹ /	زهره نجد سمعیعی	۲۳۰ /	محمد حسن ماهوتی زرعی
۲۶۰ /	حسینقلی نظری منتظر	۲۳۱ /	سید صمد میرمعصومی
۲۶۱ /	پروین نجاتی شیری	۲۳۲ /	سید هرقیه میر نوبهار
۲۶۱ /	محمد تقی (کیومرث) نافذی	۲۳۲ /	موسی موئنی
۲۶۲ /	طلعت نوش آذر	۲۳۳ /	اسحق منصوری
۲۶۳ /	ماهرخ نافه مشکین	۲۳۴ /	سید جعفر مهرداد (قتلزاد سابق)
۲۶۴ /	سعیده نجفی پیربازاری	۲۳۶ /	سید تقی (ایرج) میرکشمیری
۲۶۵ /	زهرانوروزی فشخامی	۲۳۷ /	خانم گل (مکرم) مؤذنی
۲۶۶ /	زهراء (پریوش) ناصرانی پور	۲۳۷ /	مقرب مؤذنی
۲۶۶ /	زهراء ورشوساز	۲۳۸ /	فریدون منجمی
۲۶۷ /	خانم بزرگ واحدنمازی	۲۳۹ /	نورالدین موسوی آزاد کسامی
۲۶۷ /	محمد حسن وحید عصر	۲۴۰ /	مریم ملکشاھی

۲۶۸ /	عزیز هنرمند طوسی
۲۶۹ /	مولود همتی گیلانی
۲۶۹ /	محمدباقر هورفری
۲۷۰ /	منوچهر هدایتی خوشکلام
۲۷۱ /	سیروس هوشنگی
۲۷۲ /	سید حسن هاشمی گیلانی
۲۷۲ /	محمد هاشم سمیعی
۲۷۳ /	سید نورالدین هاشمی تکلیمی
۲۷۵ /	میر خلیل یزدان پناه امین
۲۷۶ /	کریم یمینی
۲۷۸ /	عبدالرزاق یاسری
۲۷۹ /	بتول یگانه
۲۷۹ /	صغری یکرنگ طلب
۲۸۱ /	منیر یحیی پور
۲۸۵ /	کتاب‌شناسی
۳۰۵ /	نمایه
	آلوم تصاویر

تبرستان

www.tabarestan.info

دیباچه

فرهنگیان از گروه‌های مرجع جامعه‌اند و همگی مان به نوعی با آسان دارای پیوندهای گستنی‌پذیر بوده، به ایشان وابسته‌ایم. یا خودمان فرهنگی هستیم یا این که اعضای خانواده و خویشاوندان و اطرافیان مان فرهنگی‌اند. حتی اگر هیچ‌یک از حالت‌های فوق، در موردمان مصدق نداشته باشد، همین که بُرشی از زندگی مان را در مدارس (اعم از پیش‌دبستان، دبستان، راهنمایی تحصیلی، دبیرستان و پیش‌دانشگاهی) گذرانیده و سپری کرده‌ایم، به خودی خود می‌تواند تعلق و وابستگی مان‌لایه این طیف ارزشمند، به اثبات رساند. بر همین اساس، پرداختن به مقوله‌ی تعلیم و تربیت و پاسداشت فرهنگیان (حتی اگر به عنوان معلم یا دبیری معمولی، تنها به کار آموزشی پرداخته باشند) حالی از فایده نیست و منشاء آثار روانی خواشایندی در سطح جامعه است. این کار می‌تواند تداعی کننده‌ی موجی از خاطرات نوستالژیک در میان دانش‌آموزان دیروزی و پدران و مادران و پدربرگ‌ها و مادربرگ‌های امروزی باشد و خواهانخواه، اذهان عمومی را به اهمیت مقوله‌ی آموزش و پرورش، معطوف دارد. دقیقاً به همین دلیل بود که این جانب از سال‌های قبل، به باستانگی تالیف کتاب پیشگامان فرهنگ‌گیلان، باوری راسخ پیدا کرد و با بازخوانی سالنامه‌ها، منابع آموزشی، روزنامه‌های قدیمی گیلان، زندگی‌نامه‌های خود نوشته و پرونده‌های بایگانی شده در آموزش و پرورش گیلان، به سهم خود کوشیدم، چنین کتاب یادواره‌ای را تأليف کنم. جلد دوم کتاب پیشگامان فرهنگ‌گیلان، به بازبینی و بررسی سرگذشت‌نامه و زندگی‌نامه‌ی ۳۳۰ تن از پیشکسوتان آموزش و پرورش گیلان از سال ۱۳۲۵ تا عصر حاضر می‌پردازد و حتی الامکان می‌کوشد ضمن احترام به کلیه‌ی بازنیستگان و پیشکسوتان فرهنگ، به آن گروه از فرهنگیانی که در طول دوران خدمت خود، در سطح شهر، استان و کشور به عنوان معلم یا دبیر نمونه، مورد تقدیر قرار گرفته‌اند یا این که دارای آثار و تألیفات بوده و طبع شعر داشته‌اند و یا سمت‌های در خور توجهی را احراز کرده‌اند، پردازد.

فراموش نکنیم که این فرهنگیان بزرگوار، در طول چندین دهه‌ی اخیر، جزئی از بدنه‌ی آموزش و پرورش گیلان بوده‌اند و سرگذشت‌شان، تحولات فرهنگی معاصرمان را رقم زده است؛ آن گونه که اگر بخواهیم تاریخ فرهنگ (در مفهوم آموزش و پرورش) گیلان را در دهه‌های اخیر ورق بزنیم، ناگزیر به مطالعه‌ی شرح احوال آنایم و این موضوع، حاکی از اهمیت خدمات اجتماعی فرهنگیان است.

باری، جلد دوم کتاب پیشگامان فرهنگ‌گیلان، مانند جلد نخستین آن، بر اساس حروف

الفبا، نظم و سامان پیدا کرده است و در میان هر حرف آن، تقدم و تأخیر بیوگرافی‌ها، به تاریخ دقیق شروع به کار فرهنگیان (اعم از این‌که تاریخ استخدام رسمی باشد یا تاریخ شروع به کار غیررسمی و پیمانی) بستگی دارد.

لازم به ذکر می‌دانم که در این الگوی چیدمان، تاریخ تولد در مقایسه با تاریخ شروع به کار، در درجه‌ی دوم اهمیت قرار دارد و درج بیوگرافی دو فرهنگی در یک ردیف الفبایی، به این شکل است که فرهنگی با سابقه‌تر (حتی اگر قدری جوان‌تر هم باشد) مقدم خواهد بود. فقط در مواردی که، دو فرهنگی در یک تاریخ مشابه، کار خود را آغاز کرده باشند، شرح حال فرهنگی مُسن‌تر، تقدم خواهد داشت. ضمناً همه‌ی تاریخ‌های ذکر شده در این کتاب، خورشیدی است.

نکته‌ی قابل ذکر دیگر این که: اکثریت قریب به اتفاق فرزندان فرهنگیان، انسان‌هایی والا هستند و مدارج علمی و شغلی شان نیز، درخور توجه است. بر همین مبنای در احترام به چنان پدران و مادران فاضلی که چنین فرزندان شایسته‌ای را در دامان پُر مهر خود، پرورش داده‌اند، مانند جلد نخست، به ذکر نام و مدارج و مشاغل یادگاران فرهنگیان، در انتهای زندگی‌نامه‌شان، پرداخته‌ام؛ تا این رهگذر، خوانندگان گرامی با آن دسته از گیلانیان موفقی که در سطح کشور یا دنیا درخشیده‌اند، آشنایی پیدا کنند.

ضمناً در آلبوم تصاویر و ضمایم آخر کتاب نیز سعی کرده‌ام از نقاط مختلف گیلان، عکس‌ها و استنادی را از اواخر دوران قاجاریه تا سال ۱۳۵۷، درج نمایم تا به این ترتیب، تحولات فرهنگی گیلان در یک قرن اخیر، به تصویر کشیده شود و برای مردم گوشه و کنار گیلان، خاطره‌انگیز و یادآور دوران خوش گذشته‌شان باشد. از سوی دیگر در جهت پاسداشت آن دسته از افرادی که به نوعی فعالیت آموزشی یا خدمات فرهنگی داشته‌اند (حتی اگر مستقیماً در خدمت آموزش و پرورش نبوده و مشاغل دیگری را دارا بوده‌اند)، در آلبوم تصاویر کتاب، تصویرشان را آورده‌ام تا این رهگذر، ارج‌گذار توجه‌شان به مقوله‌ی تعلیم و تربیت باشیم.

خوانندگان عزیز می‌توانند تاریخ تأسیس مدارس قدیمی گیلان را در متن زندگی‌نامه‌ها و پانوشت‌ها، از نظر بگذرانند و بدین طریق از تاریخچه‌ی واحدهای آموزشی و جریان‌های فرهنگی محل خدمت معلمان و دبیران، آگاهی یابند. با این همه باید یادآور شوم که برخی دیگر از اطلاعات تاریخی را در پیش‌گفتار و دیباچه‌ی جلد نخست این کتاب، مورد اشاره قرار داده‌ام و علاقمندان را به آن، ارجاع می‌دهم.

سخن دیگر این که: جلد سوم کتاب پیشگامان فرهنگ گیلان (که در آینده‌ای نه چندان

دور منتشر خواهد شد) برخلاف مجلدات اول و دوم، تلفیق و ترکیبی از شرح حال متقدمین و متأخرین فرهنگ گیلان بوده و به درج بیوگرافی نسل‌های مختلف شاغل در آموزش و پرورش گیلان (از گذشته‌های دور تا عصر حاضر) می‌پردازد. دلیل مهم ملحوظ نظر قرار گرفتن این ضابطه‌ی جدید، آن است که در اثنای کار بر روی مجلدات اول و دوم، به استاد و مدارک قابل تأملی در ارتباط با تنی چند از پیشگامان و پایه‌گذاران فرهنگ گیلان برخوردم که مبین گوشه‌هایی از تاریخ دیر و دور فرهنگ استان‌مان است و انتشار آن می‌تواند برای جویندگان و جست‌وجوگران مسایل تاریخی، سودمند باشد. به همین دلیل در جلد سوم، شرح حال این فرهنگیان متقدم و تاریخ‌ساز، در کتاب تشییع حال فرهنگیان متأخری که حیات فرهنگی شان به روزگارمان نزدیکتر است، هم‌زمان به چاپ خواهد رسید.

در این مجال، بایسته است ضمن سپاسگزاری صمیمانه از کلیه‌ی خانواده‌های فرهنگیتبار ای که مستندات تاریخی خود را در اختیارم نهاده و پاسخ‌گوی پرسش‌هایم بوده‌اند، مراتب تشکر خود را نسبت به همه‌ی عزیزانی که محبت‌های بی‌دریغ خود را پس از انتشار جلد نخست کتاب، نثارم کرده و با تلفن‌ها و نامه‌های پُرمهرشان خستگی را از نم زدند، ابراز دارم. هم‌چنین از تمامی عزیزانی که با محبت‌های سرشار خود مرا در انتشار ماهنامه فرهنگی - اجتماعی دادگر (که چند ماه است امتیاز آن را گرفته‌ام و تاکنون چند شماره‌ی آن را چاپ کرده‌ام) دلگرم می‌کنند، ممنون و متشکرم.

جا دارد یک‌بار دیگر به همراهی‌های دو همکار فرهنگی گران‌قدر: جناب آقای فریدون فرجبد (رئیس پیشین اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت) و بانو ربانی لؤلؤی (از فرهنگیان ساعی و پرتلاش گیلان) ارج و وقع بگذارم و سپاسگزار آقای محمد رادپرور (هنرمند عکاس) باشم.

هم‌چنین از نشر فرهنگ ایلیا که امکان انتشار این کتاب را فراهم آورده است، بی‌نهایت متشکرم. امیدوارم نویسنده‌گان و صاحبنظران گرامی، نظرات خود را در ارتباط با این کتاب، با من در میان بگذارند و مرا در تکمیل آن، یاری رسانند.

سخن آخر این‌که: مقام و منزلت معلم، آن‌قدر بالاست که انتشار ده‌ها جلد کتاب نیز نمی‌تواند، جوابگوی قطره‌ای از اقیانوس بی‌کران زحمات‌شان باشد و به قول شاعر:

مقدار معلم بود افزون ز پدر بیش   کاین پرورش تن دهد آن پرورش جان
ابراهیم مرؤجی

زندگی نامه‌ی مؤلف

سید ابراهیم حسینی مروجی در سی ام فروردین ماه سال ۱۳۶۱ در رشت، متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و با دریافت دیپلم علوم انسانی ادامه‌ی تحصیل داد و دانشنامه‌ی کارشناسی حقوق قضایی را از دانشگاه چالوس (در مازندران) دریافت کرد. مروجی از همال ۱۳۸۰ همکاری رسمی خود را با مطبوعات محلی گیلان آغاز کرد و با اتمام دوره‌ی آموزشی روزنامه‌نگاری در مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها و عضویت در انجمن‌های صنفی و خانه‌ی مطبوعات، آثار قلمی خود را در نشریات مختلف گیلان (از جمله در ماهنامه‌ی گیله‌وا) منتشر ساخت. این روزنامه‌نگار در ابتدا، ستون‌نویس حقوقی بود و پس از چندی، با ورود به حوزه‌ی گیلان‌شناسی، تحقیقات میدانی و دامنه‌داری را در زمینه تاریخ معاصر گیلان، آغاز کرد. نگارش زندگی نامه نخبگان گیلانی (در عرصه‌های فرهنگی، هنری و تاریخی) از علایق مطبوعاتی نامبرده بوده است. وی به عنوان یکی از جوانترین مدیران مسئول مطبوعات در ایران، صاحب امتیاز و مدیر مسئول ماهنامه‌ی فرهنگی - اجتماعی دادگر است. مروجی به زادگاه خود علاقه‌ای سرشار دارد و از همین رو از آرشیو خانوادگی خود یک نسخه روزنامه ۱۰۸ ساله‌ی ادب را در هفتم فروردین ماه سال ۱۳۸۱ به موزه‌ی رشت هدیه کرد و یک جلد کتاب دست‌نوشته‌ی احمد قوام (قوام‌السلطنه) را نیز در مرداد ماه سال ۱۳۸۱ به مرکز اسناد دانشگاه گیلان اهدا نمود.

او علاوه بر انتشار کتاب پیشگامان فرهنگ گیلان، سه عنوان کتاب: رشت، شهر شادی‌های شورانگیز، تذکره‌ی زنان تأثیرگذار گیلان و بازتاب نهضت ملی در گیلان را نیز در دست انتشار دارد. این محقق جوان، سابقه‌ی ایراد پنج سخنرانی پژوهشی تحت عنوانی: «بازتاب نهضت ملی ایران در گیلان»، «نسب شناسی شهیدان مشروطه خواه گیلان»، «بررسی نقش فرهنگیان در نهضت جنگل»، «نگاهی به تاریخ فرهنگ گیلان» و «نقش بانوان در تأسیس آموزش و پرورش گیلان» را (در خانه‌ی میرزا کوچک‌جنگلی و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری گیلان) در کارنامه‌ی خود دارد و از سوی دیگر با کوشندگی در حوزه‌ی حفاظت از محیط زیست گیلان، از جمله اعضای «جنبش طبیعت سبز گیلان» و از

مسئولان بخش فرهنگی آن است. مروجی سابقه‌ی انتشار دو فیلم مستند با مضامین فرهنگی تحت عنوانیں: «تا آخرین نفس‌هایم» و «یادبود نشر کتاب پیشگامان فرهنگ گیلان» را در فهرست فعالیت‌های فرهنگی خود دارد و پایه‌گذار و مدیر تارنمای «فرهنگ گیلان» است. ابراهیم مروجی، طی سه نوبت در اردیبهشت و تیر ماه ۱۳۸۷ و فروردین ۱۳۸۸ نمایشگاه صد سال فرهنگ گیلان را (که مجموعه‌ای از عکس‌ها، کتاب‌ها و کارنامه‌های تاریخی بود) در شهرهای رشت و انزلی برگزار کرد. او اکنون عمدتی تلاش و توجه خود را به انتشار ماهنامه فرهنگی - اجتماعی دادگر معطوف داشته و تبدیل، دل‌بسته است.

تبرستان

www.tabarestan.info

مهدی آذر هوشنگ

به سال ۱۳۰۹ در رشت متولد شد. او با اتمام دزوهی دانشسرای مقدماتی و دریافت دیپلم کامل طبیعی، به دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران راه یافت و در نهایت به اخذ لیسانس زمین‌شناسی نایل آمد.

آذر هوشنگ در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم مدارس رشت و فومن، دبیر زیست‌شناسی دبیرستان‌های رشت (از جمله در

دبیرستان‌های روشنگ، رهنمای سعادت، امیرکبیر، دهخدا و شاهپور)، رئیس دبیرستان شاهپور رشت (از ۱۳ مرداد ۱۳۵۵ تا صدر انقلاب ۵۷) و مدیر کل آموزش و پرورش استان گیلان (از ۱۳۵۷/۱۲/۹ تا ۱۳۵۸/۷/۲۲). نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنیستگی شد و بعد از بازنیستگی نیز به مدت ۱۸ سال در سمت مدیر کارخانه، در شهرک صنعتی رشت مشغول به کار شد.

او که از پایه‌گذاران گروه فرهنگی مهرآین رشت بود، در اوایل دهه ۱۳۸۰، طی مدتی ریاست هیأت مدیره‌ی کانون مستقل بازنیستگان آموزش و پرورش گیلان را بر عهده داشت.

مهدی آذر هوشنگ دارای سه فرزند است: آرام (پزشک فوق تخصص جراحی پلاستیک و ترمیمی)، آرزو (پزشک متخصص اطفال) و آیت (مهندس کامپیوتر).

منبع:

آشنایی با فرهنگیان پیش‌کسوت گیلان، هفت‌نامه‌ی فضیلت، سید ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۳۰ (۴ بهمن ۱۳۸۲)،

ص. ۷

پوراندخت آذرنيا

به سال ۱۳۰۷ در رشت متولد شد. او دیپلمهای خانه‌داری از دبیرستان فروغ رشت است. آذرنيا در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد:

آموزگار دبستان‌های رشت (در سال تحصیلی ۱۳۳۰-۳۱)، دبیر و هنرآموز ورزش دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فروغ، شاهدخت و هفده دی از ۴۲/۶/۳۱ تا ۴۳/۶/۳۱)، سرپرست دبیرستان

جدید التأسیس دخترانه، کارمند هنرستان دختران رشت (وی در تاسیس این هنرستان نیز نقش آفرین بود)، رئیس آموزشگاه تربیت معلم دختران گیلان (از ۴۴/۶/۱۰ تا ۴۷/۲/۱۱)، سرپرست اداره‌ی آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش گیلان (از ۴۷/۲/۱۱ تا ۴۸/۴/۸)، معاون اداره تربیت معلم گیلان (مدیریت داخلی تربیت معلم بر عهده‌ی آذرنيا بود)، کفیل آموزشگاه مهستی گنجوی رشت، راهنمای تعلیماتی مدارس رشت (از ۴۸/۴/۸ تا ۵۵/۸/۲۶)، آموزگار شاغل در آموزش و پرورش رشت (از ۵۵/۸/۲۶ تا ۵۸/۱/۱۸) و مدیر عامل جمعیت حمایت ایتمام^۱ (پرورشگاه مژده‌ی) رشت (وی تا پایان خدمت فرهنگی خود، در این سمت فعالیت کرد و اداره‌ی دبستان مژده‌ی رانیز زیرنظر داشت).

پوراندخت آذرنيا در ۱۳۶۰/۷/۱ بازنشسته شد. این فرهنگی پیش‌کشوت از جمله اعضاي هيات موسس و هيات مدیره‌ی سازمان زنان شعبه‌ی رشت بود و در جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) شهرستان رشت نیز کوشندگی داشت. او از سوی دیگر در جمعیت‌های خیریه و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان نیز فعالیت می‌کرد. حاصل زندگی مشترک پوراندخت آذرنيا با منوچهر احمدزاده (حقوقدان و قاضی دادگستری) سه فرزند تحصیلکرده به نام‌های: سزانه، سیرنگ و سوزان است.

پی‌نوشت

۱ - احدیث سالن غذانخوری، افتتاح حساب بانکی و دریافت دفترچه‌ی قرض‌الحسنه‌ی پس انداز برای یکایک یتیمان، گنجاندن مصرف شیر در برنامه‌ی غذایی روزانه‌ی پرورشگاه، تجهیز پرورشگاه به تشك‌های خوشخواب و نامنوبی دانش آموزانی که دوره اول متوسطه را گذرانده بودند، در مدرسه‌ی حرفه‌ای لakan، از جمله مستاوردهای دوره‌ی مدیریت پوراندخت آذرنيا در پرورشگاه مژده‌ی رشت بود.

حسین آذرهوشنگ

به سال ۱۳۰۳ در رشت متولد شد. وی لیسانسیه‌ی ریاضی از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران است. آذر هوشنگ در سال ۱۳۳۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و طی سال‌های اولیه‌ی کار، در سمت‌هایی چون: دبیر فنی دبیرستان‌ها و رئیس دبیرستان فرهنگیان رشت خدمت کرد. مدیریت آذرهوشنگ در دبیرستان فرهنگیان، پنج سال به درازا کشید و او در این مقام، به دلیل قبولی بیش از ۸۰ درصد از دانش‌آموزان ششم ادبی خود، به دریافت تقدیرنامه، مفتخر شد. نامبرده در سال ۱۳۴۵ به آموزش و پرورش تهران منتقل شد و در مدارس پایتخت به تدریس ریاضیات مشغول شد.

حسین آذرهوشنگ در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد. این فرهنگی دارای پنج فرزند است: مینا، مینو، منوچهر (دندانپزشک)، حوری (پزشک عمومی) و مهران (کارشناس حسابداری).

سید علی آلنبی املشی

به سال ۱۳۰۸ در املش دیده به جهان گشود. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در شهرهای املش و لنگرود گذراند و طی مدتی به تحصیل علوم دینی (درس طلبگی) پرداخت. او در تهران، دیپلمه شد و با ادامه‌ی تحصیل در این شهر به دریافت لیسانس علوم معقول و منقول از دانشگاه تهران توفیق یافت.

املشی پس از دانش آموختگی، به کسوت دبیری درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر زبان و ادبیات عرب دبیرستان‌های کاشان، دبیر دبیرستان‌های نطنز، دبیر دبیرستان‌های رشت، رئیس آموزش و پرورش طالشدوLAB طوالش (طی ۳ سال)، دبیر

دبیرستان‌های تهران و زاهدان، راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌ها و رئیس آموزش و پرورش خاکش و رئیس اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت. نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. او خطی خوش، قلمی توانا و بیانی فصیح و دلنشیں داشت و شعر نیز می‌سرود. از سید علی آل نبی املشی شش فرزند (سه دختر و سه پسر) بر جای مانده است. دو تن از دختران او به خدمت آموزش و پرورش درآمده‌اند و یک دختر و سه پسر اونیز پزشک‌اند. شعر زیر از سروده‌های آل نبی املشی است:

مقام معلم

ز جهان می‌گتم احترام ای معلم
فروزان بهار صبح و شام ای معلم
زمین از تو گیرم قوام ای معلم
سخن گفتن از این مقام ای معلم
ُثرا بنده‌ایم و غلام ای معلم
ثنای تو گویم مدام ای معلم
مديحت نگردد تمام ای معلم
بود مرغ بخت به بام ای معلم
ُثرا بخت بادا بکام ای معلم
سلام ای معلم سلام ای معلم

به تو با خضوع تمام ای معلم
تو خورشید تابنده روزگاری
جهان بی تو تاریک چون شام ظلمت
امامت ستدده است من کی توانم
علی گفت من نیز چون او بگویم
اگر هر سر مویم آرد زبانی
ثانای تو گفتن بسی سخت و مشکل
همه آرزویم که در صحن گیتی
شود زندگی بر تو چون شهد و شکر
تویی در خور احترام ای معلم

احمد آذری

به سال ۱۳۱۰ در لاهیجان متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت اخذ کرد و ضمن خدمت، به دریافت دیپلم کامل ادبی و لیسانس آموزش و پرورش ابتدایی (از دانشسرای عالی تهران)، توفیق یافت. آذری در تاریخ ۱۳۳۲/۸/۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

آموزگار و مدیر دبستان‌های تتقابن و رستم آباد

رودبار، مدیر و آموزگار دبستان منوچهری منجیل، معاون و مدیر دبیرستان سیروس رو دبار،

راهنمای تعلیماتی مدارس روبار، دبیر مراکز تربیت معلم و سپاه دانش رشت، دبیر مرکز تربیت مربی کودک رشت، راهنمای تعلیماتی کلاس‌های پیکار با بی سوادی و مدارس شهرستان رشت، رئیس دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت و دبیر دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان ناصر اسماعیل پور).

نامبرده پس از ۲۹ سال و ۱۴ روز سابقه‌ی خدمت فرهنگی در تاریخ ۱۳۶۱/۸/۱۶ بازنشسته شد و از سال ۱۳۶۹ تا آخر عمر در ساختمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی تهران، در سمت کارشناس، مشغول به کار شد. این فرهنگی در طول دوران کاری خود، در کلاس‌های کارآموزی دبیران و سمینارهای آموزشی، حضوری موفق داشت و تحقیقاتی را نیز در حوزه‌ی آموزش و پرورش، انجام داده بود که شامل عناوین زیر بود: تاریخ آموزش و پرورش، زبان آموزی، روش تدریس تعلیمات اجتماعی، سازمان و اداره‌ی آموزش و پرورش ایران و جهان، آموزش تعاون و شرکت‌های تعاونی، ادبیات کودکان و روش تدریس ریاضیات در مدارس ابتدایی. ناگفته نماند که مجموعه‌ی علمی - آموزشی مدون او، زیر نام «تعاون و جامعه‌شناسی روستایی» از منابع درسی دانشسرای مقدماتی رشت بوده است

احمد آذری در تاریخ ۱۳۷۶/۲/۲۰ دیده از جهان فرو بست. حاصل زندگی مشترک او با همکار فرهنگی خود، زهرا سعادت، سه فرزند است: متین (کارشناس علوم ارتباطات)، مرسد (پزشک متخصص جراحی زنان و نازایی) و مهتاب (مهندس علوم و صنایع غذایی).

بیگم آخوندزاده بستی

به سال ۱۳۰۸ در رشت دیده به جهان گشود. وی دیپلمه‌ی دانشسرای مقدماتی دختران رشت است.

آخوندزاده در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره‌ی کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر مشغول به کار شد: معلم مدرسه گلزار فومن، آموزگار دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های نواختران، کوروش و عسجدی) و طراح سوالات نهایی کلاس پنجم ابتدایی.

این فرهنگی کوشا در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. ثمره‌ی ازدواج بیگم آخوندزاده با حاج اکبر همراز، دو فرزند تحصیلکرده است: حامد (پزشک) و علی (کارشناس ارشد مدیریت اقتصاد محیط زیست).

زهرا آمیغی

به سال ۱۳۱۸ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای تربیت بدنی دختران رشت^۱ دریافت کرد و در سال ۱۳۳۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد. آمیغی در طول دوران خدمت فرهنگی خود از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: هنرآموز ورزش دبستان‌های دخترانه‌ی رشت (از جمله در دبستان‌های رازی، حافظ و مهر)، و دبیر ورزش دبیرستان‌های دخترانه‌ی رشت (از جمله در دبیرستان‌های اروندرود (بانوان سابق)، هفده دی، مهددانش، پروین اعتمادی و شاهدخت رشت). این فرهنگی علاوه بر این، در سپاه دانش، شیرو خورشید سرخ (هلال احمر) و پیشاهنگی نیز مشغول به کار شد.

نامبرده پس از ۲۶ سال خدمت فرهنگی در سال ۱۳۶۳ بازنشسته شد. او هم‌زمان با تحصیل در سال سوم متوسطه‌ی دبیرستان رهنمای سعادت نسوان رشت، در سطح آموزشگاه‌های دخترانه‌ی رشت، به مقام قهرمانی رسیده بود. آمیغی ضمن خدمت، کلاس‌های مختلف ورزشی را در رشته‌های بسکتبال، والیبال، تنیس روی میز و زیمناستیک گذراند و بارها به اخذ تقدیرنامه، نایل آمد. این فرهنگی بازنشسته، دارای چهار فرزند با نام خانوادگی کامرانفر است: اسماعیل، کاظم، کامیار و اشرف (لیسانسیه‌ی اقتصاد بازرگانی).

پی‌نوشت

۱ - مهین جلای، مهین عظیمی، زهرا فرنود، زهرا آمیغی، فاطمه راهیمیانی و مه‌جیبن پورخیازی (از رشت) و مینوئی، کرجی‌چی، شوکتیان و پیشوایی (از انزلی) جزو نخستین دیپلمه‌های دانشسرای تربیت بدنی دختران رشت در سال ۱۳۳۶ بوده‌اند. این دانشسرا در دبیرستان هفده دی رشت، مستقر بود.

مختار آخوندزاده

به سال ۱۳۱۴ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و با اخذ دیپلم، به دریافت رتبه‌های اول استانی و دوم کشوری در مسابقات علمی دانش‌آموزان ریاضی، نایل آمد. وی در نهایت موفق به اخذ لیسانس ریاضی از دانشسرای عالی تهران شد.

آخوندزاده در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی

خود، در سمت دبیر ریاضی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان جامع شاهپور) به تدریس پرداخت. وی تجربه‌ی تالیف چند عنوان کتاب درسی برای کارآموزان انسستیتو کشاورزی لاکان و انسستیتو تکنولوژی رشت را نیز در کارنامه‌ی فرهنگی - آموزشی خود دارد. نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. مختار آخوندزاده دارای هفت فرزند است: الهام (کارشناس ارشد مامایی)، مهران (دارای دکترای ژئوتک در لندن)، مهرداد (مهندس برق قدرت)، الهه (مهندس کامپیوتر)، افسانه (کارشناس حسابداری)، ارمغان (مهندس کشاورزی) و آرونند (کارشناس مامایی).

هادی ادیب سمیعی

فرزند عبدالحمید (ادیب‌السلطان) ادیب سمیعی (مالک و از بنیان وادی تازه‌آباد رشت) به سال ۱۳۰۰ در رشت و در میان خانواده‌ای ریشه‌دار متولد شد. وی با اخذ دیپلم کامل ادبی، ادامه‌ی تحصیل داد و در نهایت به دریافت لیسانس تاریخ و جغرافیا از دانشسرای عالی تهران توفیق یافت. سمیعی با استخدام در وزارت فرهنگ، کارآموزشی خود را با تدریس آغاز کرد و در اوایل خدمت فرهنگی خود، دبیر تاریخ و جغرافیای

دبيرستان‌های رشت بود.

او از جمله در دبیرستان‌های دولتی شاهپور و فروغ رشت و در دبیرستان ملی سعادت نسوان رشت، به تدریس اشتغال داشت. نامبرده در ادامه به آموزش و پرورش تهران منتقل شد و مابقی سال‌های کاری خود را در پایتخت و در سمت‌های دبیر و رئیس دبیرستان، گذراند. این فرهنگی با پیش از ۳۰ سال سابقه‌ی خدمت، بازنیسته شد و عاقبت در هجدهم مهرماه سال ۱۳۸۳ در کالیفرنیای آمریکا درگذشت. حاصل زندگی مشترک هادی ادیب سمیعی با مهرانگیز حمید سمیعی (با زمانده‌ی میرزا هاشم خان حمید سمیعی بنیان‌گذار دبستان ملی شرف رشت) دو فرزند پسر به نام‌های مهدی و مهرداد است که هر دو تحصیلکرده بوده، در کشور آمریکا سکونت دارند.

محمد رحیم اهرابی

به سال ۱۳۰۳ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و با اخذ لیسانس فیزیک از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران، ادامه‌ی تحصیل داد و در نهایت به دریافت دکترای فیزیک از فرانسه، توفیق یافت. اهرابی کارکرد فرهنگی خود را با اخذ دیپلم، آغاز کرد و در سال‌های اولیه‌ی کار، فیزیک، شیمی، ریاضی و مثلثات، تدریس می‌کرد. نامبرده با دریافت مدرک دکترا، به تدریس می‌کرد. نامبرده با مختلف کشور سرگرم شد و تا اوآخر حیات، به این کار، می‌پرداخت. محمد رحیم اهرابی پس از یک عمر کوشش دامنه دار فرهنگی، عاقبت در سال ۱۳۸۲ درگذشت.

نامبرده در سال ۱۳۲۸ با کبری صنیعی تهرانی (آخرین فرزند میرزا غلام‌مرضا صنیعی تهرانی، پایه گذار دبیرستان ملی اسلامی رشت) پیمان زناشویی بست که اردلان اهرابی ثمره‌ی این ازدواج بود.

علی انزانی

به سال ۱۳۰۶ در بادکوبه متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه‌ی خود را به ترتیب در دبستان تربیت و دبیرستان اسلامی رشت گذراند و با اخذ دیپلم، به خدمت سربازی رفت.

وی حین خدمت سربازی به شغل معلمی روی آورد و طی پنج سال آغازین کار، در مازندران، آموزگار بود. انزانی پس از انتقال به اداره فرهنگ رشت، به تدریس علوم انسانی (ادبیات و عربی) مشغول شد و در سال ۱۳۵۶ پس از ۳۰ سال خدمت، در سمت دبیر عربی مدارس راهنمایی تحصیلی بازنشسته شد. علی انزانی در مرداد ۱۳۸۴ به دلیل ابتلا به سکته‌ی مغزی، خانه‌نشین شد و عاقبت در سال ۱۳۸۶ درگذشت.

هاجر اوشکسرائی

فرزند عبدالله اوشک سرائی (با غیان پیر دبیرستان شاهپور رشت) به سال ۱۳۰۶ در رشت تولد یافت. او با استخدام در اداره کل فرهنگ گیلان در سمت معلم مقطع ابتدایی مشغول به کار شد و در نقاطی چون: روDOBار، خمام و رشت به تدریس پرداخت.

اوشک سرائی با بیش از ۳۰ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در مهر ماه سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد.

مهدي اخوان صابري

به سال ۱۳۰۰ در رشت دیده به هستی گشود. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم طبیعی توفیق یافت. وی با تکمیل تحصیلات خود در دانشکده‌ی

ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، به دریافت لیسانس تاریخ و جغرافیا مفتخر شد.

اخوان صابری با استخدام در اداره کل فرهنگ گیلان از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: رئیس آموزش و پرورش خمام، مدیر مدارس راهنمایی تحصیلی رشت، رئیس کمیته‌ی پیکاربا بی سوادی و دبیر تاریخ دبیرستان‌های رشت.

نامبرده با ۳۰ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در گذشت. سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و در تاریخ ۱۳۷۴/۹/۲۴ درگذشت.

از مهدی اخوان صابری پنج فرزند بر جای مانده است: مینا (پژوهش متخصص زنان و زایمان در آلمان)، حسین (فوق‌دیپلم برق)، محسن (لیسانسیه‌ی حقوق قضایی و کارشناس حقوقی سازمان آموزش و پرورش گیلان)، بهمن (فوق‌دیپلم برق) و پروین.

محمود اجتماعی

به سال ۱۳۰۴ در رشت دیده به جهان گشود. دوره‌های مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در رشت گذراند و در سال ۱۳۳۰ موفق به دریافت لیسانس زبان و ادبیات فرانسه از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران شد. اجتماعی در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان مهدخت بندرانزلی (طی پنج سال اولیه‌ی کار)، دبیر زبان خارجه (فرانسه و انگلیسی)

دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های نوریخش، محمد رضا شاه و هنرستان دختران)، رئیس دبیرستان رضا شاه کبیر سابق رشت و معاون اداری و مالی اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان.

اجتماعی علاوه بر مشاغل فوق، در این سمت‌ها نیز به فعالیت پرداخت: نماینده‌ی روسای

دبیرستان‌های پسران در شورای تربیت‌بدنی آموزشگاه‌های رشت (۱۳۴۶)، عضو شورای فنی نشان‌های آموزشی لیاقت شهرستان رشت (۱۳۴۷)، عضو هیات مدیره‌ی سازمان جوانان شیرو خورشید سرخ رشت (۱۳۴۸)، رئیس انجمن بسکتبال آموزشگاه‌های گیلان (۱۳۴۹)، عضو شورای تربیت‌بدنی آموزشگاه‌های گیلان (۱۳۵۰)، رئیس افتخاری انجمن دوومیدانی آموزشگاه‌های گیلان (۱۳۵۰)، خزانه‌دار هیأت دوومیدانی گیلان (۱۳۵۲)، رئیس انجمن دوومیدانی آموزشگاه‌های گیلان (۱۳۵۲/۹/۱۲)، رئیس دادگاه اداری اداره‌کل آموزش و پرورش گیلان (۱۳۵۳)، رئیس هیأت ممتحنه‌ی مسابقات استخدامی گروه‌های ۱ و ۲ سازمان امور اداری و استخدامی کشور در حوزه‌ی دبیرستان رضاشاه رشت (۱۳۵۴)، قائم مقام مدیر کل آموزش و پرورش گیلان در امور تغذیه‌ی رایگان (۱۳۵۷)، عضو کمیسیون تخصیص اجرای مرحله‌ی دوم قانون استخدام کشوری معلمان آموزش و پرورش گیلان (۱۳۵۷).

محمود اجتماعی در سال ۱۳۴۸ به عنوان بهترین رئیس دبیرستان شاغل در اداره‌ی آموزش و پرورش رشت و در سال تحصیلی ۱۳۵۰-۵۱ به عنوان رئیس دبیرستان نمونه (متاز) سال و در سال ۱۳۵۱ نیز در سمت رئیس دبیرستان رضا شاه کبیر رشت مورد تقدیر قرار گرفت و به دریافت یک قطعه نشان از نوع درجه‌ی سوم فرهنگ مفخر شد.

تامبرده در تاریخ ۱۳۵۸/۹/۱۵ بازنیسته شد و عاقبت در تاریخ ۱۳۷۸/۲/۳ بدرود حیات گفت. از محمود اجتماعی چهار فرزند به یادگار مانده است. نیما (دارای دکترای انفجارات زمین یا *Geo dynamic*، کامرو (کارشناس ارشد مهندسی عمران)، رامین (پژوهش عمومی) و رویا (پژوهش متخصص اطفال).

احترام‌جو

به سال ۱۳۰۸ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای دختران رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره‌کل فرهنگ گیلان درآمد.

امکان‌جو در طول دوران خدمت فرهنگی خود از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های فرهنگیان و ملکزاده‌ی رشت و معاون و مدیر دبستان‌های کوشیار و پیک و صائب رشت.

نامبرده در سال ۱۳۶۱ بازنشسته شد. اختر امکانجو دارای پنج فرزند تحصیلکرده به اسمی: حمید رضا، هایده، هاله، هیلدا و حامد اعتمادی دیلمی است.

محمد رضا (معروف به رضا) اکبر

فرزنده حسین اکبر (مالک و پسرعموی میرزا فتح‌الله خان سپه‌دار اعظم رشتی صدر اعظم عصر احمدشاهی) به سال ۱۳۰۹ در رشت و در میان خانواده‌ای ریشه‌دار متولد شد. پدر بزرگ مادری او یوسف خان جوبنه‌ای، از شهدای گیلانی جنبش مشروطه بود و اکنون در خیابان پرستار رشت دارای بارگاه است. رضا اکبر دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و ضمن خدمت، دوره‌ی علمی - آموزشی اصل ۴ تروم من را نیز با موفقیت پشت سر نهاد.

وی در سال ۱۳۳۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان بخار بنه، دبیر علوم انسانی و ناظم دبیرستان اسلامی رشت^۱، دبیر علوم انسانی دبیرستان دین و دانش رشت، رئیس هیأت فوتبال آموزشگاه‌های رشت (در ۱۳۳۷)، رئیس هیأت فوتبال آموزشگاه‌های گیلان (در ۱۳۳۸)، بازرس آموزشگاه‌های شبانه‌ی رشت (در ۱۳۳۹)، معاون دبیرستان بازرگانی رشت (در ۱۳۴۰)، بازرس آموزشگاه‌های اکابر رشت (در ۱۳۴۰)، بنیان‌گذار مؤسسه‌ی فرهنگی - آموزشی آینده‌ی رشت^۲ (در ۱۳۴۷) و مدیر دبیرستان آینده‌ی رشت.

اکبر با ۲۷ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۵۸، بنا به درخواست شخصی، بازنشسته شد. او پایه‌گذار باشگاه ورزشی تاج بود و به مدت ۱۹ سال در سمت مدیر این باشگاه به فعالیت ورزشی پرداخت. محمد رضا اکبر پس از یک عمر تلاش بی‌وقفه‌ی فرهنگی و ورزشی در تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲ درگذشت.

حاصل زندگی مشترک محمد رضا اکبر با همکار فرهنگی خود، مهری اکبر، سه فرزند است: آرزو (کارشناس مترجمی زبان انگلیسی)، آوازه و آرین.

بی‌نوشت:

۱. دبیرستان ملی اسلامی رشت، در سال ۱۳۴۱، هم زمان با مدیر کلی جواد رهمنا و معاونت دکتر حبیب داوران، در اختیار اداره کل فرهنگ گیلان قرار گرفت و به جای آن، امتیاز دبیرستان فرهنگ و دین رشت، به صاحب امتیازی علی غلام حضرت حجت (حاج خمامی) صادر شد. محمد رضا اکبر در ۳ سال آغازین فعالیت این دبیرستان، در سمت معاون با حاج خمامی، همکاری تنگاتنگ داشت.
۲. دبیرستان آینده‌ی پسران و دبیرستان آینده‌ی دختران از موسسات گروه فرهنگی آینده بود.

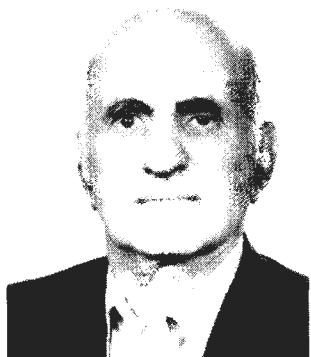
تبرستان

www.tabarestan.info

احمد اخلاق نجات

به سال ۱۳۰۶ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان شاهپور رشت نایل شد.

اخلاق نجات در سال ۱۳۳۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و در طول دوران خدمت ۲۷ ساله‌ی خود، در سمت دبیر ریاضی دوره‌ی اول متوسطه به تدریس در دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فرهنگیان، ضمیمه‌ی دانشسرا، مهد دانش هفدهی دی، پروین اعتضامی و شاهدخت) مشغول شد.

حاصل ازدواج احمد اخلاق نجات با همکار فرهنگی خود طلیعه سودمند رحیمی سه فرزند است: حمید (کارشناس ارشد مهندسی عمران در انگلیس)، هما (لیسانسیه‌ی شیمی)، بهزاد و عادل (مهندس کشاورزی).

ساسان افخمی

به سال ۱۳۰۹ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان محمد رضا شاه پهلوی رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۴۹ از دانشکده‌ی حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شد. افخمی در سال ۱۳۲۲ به استخدام اداره کل

فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشتگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های سنگر، ناظم دبستان سوم اسفند سنگر شافاق‌جی، رئیس دبیرستان نوبنیاد سنگر، نماینده (رئیس) فرهنگ سنگر^۱ (افخمی تا سال ۱۳۳۶ در سنگر خدمت کرد)، دبیر دبیرستان‌های رشت و کارمند اداری اداره کل آموزش و پرورش گیلان (از جمله در سمت رئیس اداره امور تعاون و رفاه معلم گیلان).

نامبرده در سال ۱۳۶۵ در سمت کارمند دادستانی کارشناس امور حقوقی اداره کل آموزش و پرورش گیلان بازنیسته است. این فرهنگی در مقام رئیس اداره امور تعاون و رفاه معلم گیلان، توسط شجاع الدین مجیدی و محمود منتظری (دو تن از مدیران کل آموزش و پرورش گیلان) و قائلی (مدیر کل امور تعاون و رفاه کارکنان وزارت آموزش و پرورش) مورد تقدیر قرار گرفته بود.

سasan افخمی در خرداد ۱۳۸۸ درگذشت. از او دو فرزند بهیادگار مانده است: سارا (پژوهشک متخصص زنان و زایمان) و سامان (دارای دکترای الکترونیک در بروون مرز).

پیغام: سالنامه‌ی فرهنگ شهرستان رشت و حومه، سال تحصیلی ۱۳۳۷-۱۳۳۸، چاپ زیرافی رشت، ص. ۱۹۰.

محسن انشائی

به سال ۱۳۱۱ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان شاهپور رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۳۳ به اخذ لیسانس فیزیک از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران نایل آمد. او ضمن خدمت، دوره‌ی فیزیک آزمایشگاهی (تهران - تابستان ۴۲)، دوره‌ی فشرده‌ی آموزشی (تهران - تابستان ۵۲) و دوره‌ی بازآموزی فیزیک به مناسب تغییر نظام آموزشی (بندرانزلی - تابستان ۵۶) را نیز با موفقیت گذرانده بود.

انشائی در سال ۱۳۳۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشتگی در

سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر فیزیک دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، فروغ، نوربخش و دین و دانش)، مدرس فیزیک انسستیتو تکنولوژی لakan (از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۴) و طراح سؤالات فیزیک و مکانیک رشته‌های طبیعی و ریاضی سال آخر دبیرستان در گیلان (از شهریور ۱۳۵۶ تا مهر ۱۳۶۰).

محسن انشائی در مهرماه سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی به دلیل علاقه‌ی وافر به تدریس، همواره در سمت دبیر فیزیک به تدریس اشتغال داشت و از پذیرش سمت‌های اداری خودداری می‌کرد. این فرهنگی در سال ۱۳۵۷، درگردآوری و تأليف کتاب‌های درسی: فیزیک تئوری و فیزیک آزمایشگاهی انسستیتو تکنولوژی لakan مشارکت داشت. او در طول سال‌های کاری خود موفق به دریافت تقدیرنامه‌هایی از شجاع الدین مجیدی و بهمن رهنما (دو تن از مدیران کل آموزش و پرورش گیلان)، فیروز پارسی (سرپرست انسستیتو تکنولوژی لakan رشت) و دکتر ابراهیم جفوودی (رئیس شورای آموزش و پرورش منطقه‌ای شهرستان رشت) شد. نامبرده در تاریخ ۱۳۵۱/۲/۶ نیز به عنوان بهترین دبیر شاغل در دبیرستان‌های رشت، توسط وزیر وقت آموزش و پرورش، مورد تجلیل قرار گرفت.

ثمره‌ی ازدواج محسن انشائی با همکار فرهنگی خود، معصومه صالح‌پور، چهار فرزند است: مهرداد (مهندس نساجی)، مریم (پزشک متخصص رادیولوژی و سونوگرافی و سی‌تی اسکن)، مژده و مرسدہ (پزشک).

نعمت الله اعتمادی

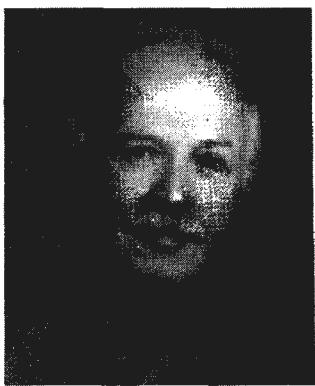

نوهی علیجان اعتماد التجار (مالک و از بازرگانان دوران قاجاریه در رشت) به سال ۱۳۱۴ در رشت متولد شد. وی دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان شاهپور رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۴۶ موفق به دریافت لیسانس آموزش ابتدایی از دانشسرای عالی تهران شد. اعتمادی در سال ۱۳۳۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تابازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر مواد درسی: فیزیک و شیمی و ریاضی

دبيرستان اسلامي رشت، ريس اداره فرهنگ خمام (طی مدتى کوتاه)، معاون دبيرستان نصرت مشکوتي رشت، دبير طبیعى دبيرستانهای دهخدا و انوشیروان دادگر رشت، راهنمای تعلیماتی کلاس‌های پیکار با بی‌سوادی تهران (حین تحصیل در دانشگاه)، عضو هیأت مدیره‌ی انجمن راهنمایان تعلیماتی رشت، ريس مرکز سپاه‌دانش گیلان و ريس دبيرستان دخترانه‌ی آينده‌ی رشت.

او که در سازمان پیشاهنگی گیلان نيز عضويت داشت، ضمن خدمت بارها مورد تقدير قرار گرفته بود. نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و عاقبت در سال ۱۳۷۶ زندگی را بدرود گفت. ثمره‌ی زندگی مشترك او با همکار فرهنگی بعد، اعظم ظهوري واقعی دو فرزند است: الهه (كارشناس رياضي و فرهنگي بازنشسته) و عنيزها (كارشناس ارشد ميكروبیولوژي).

محمد اخوان امجدی

به سال ۱۳۱۴ در رشت متولد شد. وی با دریافت دیپلم از دانشسرای مقدماتی، ادامه‌ی تحصیل داد و در نهایت به اخذ فوق لیسانس فرهنگ و تمدن اسلامی از دانشکده‌ی الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران مفتخر شد. او رساله‌ی دانش آموختگی خود در مقاطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد را به عنوانیں: تاریخ گیلان از ابتدای صفویه تا عصر حاضر و اعلام جغرافیای گیلان، اختصاص داده بود. اخوان امجدی در

سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زير انجام وظيفه کرد: آموزگار دبستان‌های لاهیجان و لنگرود، دبير دبيرستان بايزيد بسطامي لنگرود (طی ۶ سال)، آموزگار دبستان مژده‌ی رشت، دبير دبيرستان‌های رشت، ريس اداره ساختمان اداره کل آموزش و پرورش گیلان (از ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۶)، کارشناس مسؤول آموزش ابتدائي و سرپرست واحد تغذیه اداره کل آموزش و پرورش گیلان، سرپرست اردوهای عمران ملى دانشجویان در گیلان (در تابستان‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷) و دبير

دبيرستان‌های اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت (از ۱۳۵۷ تا ۱۳۶۲). محمد اخوان امجدی در آبان ماه ۱۳۶۲ بازنشسته شد. تنها فرزند این فرهنگی پیش‌کسوت، کارشناس ارشد مامایی از دانشگاه شهید بهشتی تهران است.

غلامرضا امانی جورشیری

به سال ۱۳۱۴ در لشت‌نشا متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی رشت دریافت کرد و ضمن خدمت، دوره‌ی فشرده‌ی هنرستان عالی موسیقی را با موفقیت گذراند. امانی در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان روستایی جوپشت کوچصفهان (هم زمان با مدیریت مصطفی امیر کیائی)، مدیر دبستان روستایی حشکوای کوچصفهان، معلم پایه‌ی چهارم ابتدایی دبستان سعدی کوچصفهان (هم زمان با مدیریت: بهمن فرخی و سیروس هوشمنگی)، دبیر هنر دبیرستان شاهپور رشت (در ۱۳۴۱) و هنرآموز موسیقی دبستان‌ها و دبیرستان‌های رشت.

نامبرده با ۲۶ سال و ۲ ماه خدمت فرهنگی، در آبان ماه ۱۳۶۰، بازنشسته شد. غلامرضا امانی، نوازنده و آهنگساز است. او در سال ۱۳۳۷، به عضویت ارکستر موسیقی رادیو گیلان درآمد و طی مدتی نیز رهبری این ارکستر را بر عهده داشت. این موسیقی دان تاکنون ۲۷۰ آهنگ را ساخته و یا تنظیم کرده که هجدۀ‌تای آن در برنامه‌ی گلهای صحرایی رادیو ایران پخش شده است. ناصر مسعودی، فریدون پوررضا، بانو شمس، شاپور جفرودی و منصور فانی، بر روی آهنگ‌هایی از این فرهنگی، خوانده‌اند.

امانی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در کنسرت‌های موسیقی مدارس (که از جمله به مناسبت جشن مهرگان و روز کودک برگزار می‌شد) حضوری پیوسته داشت و در گردهمایی‌ها و اردوهای هنری دانش‌آموزان نیز، دست‌اندرکار و نقش آفرین بود. شرح حال

هنری این آهنگساز تاکنون در منابع مختلفی مانند: کتاب سیمای هنرمندان ایران (تألیف حبیب الله نصیری فر)، لشت نشاء سرزمین عادلشاه (تألیف هوشنگ عباسی) و ویژه نامه‌ی هنرمندان کادح (گردآوری محمد حسین مستجاب) به چاپ رسیده است. این فرهنگی اکنون، فعالیت هنری خود را با آموزش ویولن به هنرجویان، ادامه می‌دهد. حاصل ازدواج غلامرضا امانی جورشی با همکار فرهنگی خود، حوران نظری محمدی، سه فرزند است: احمد (کارشناس ارشد مترجمی زبان انگلیسی و فرهنگی)، افسانه و حسین.

ابراهیم ایران پور اصلی

فرزند مهدی ایران پور اصلی (از فرهنگیان متقدم گیلان) به سال ۱۳۱۵ در رشت تولد یافت. وی در خرداد ۱۳۳۴ موفق به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی پسران رشت شد و در سال ۱۳۳۵ به دریافت دیپلم ادبی از دبیرستان بوعلی رشت توفیق یافت.

ایرانپور در سال ۱۳۴۰ به اخذ لیسانس تاریخ از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران نایل آمد. نامبرده در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ

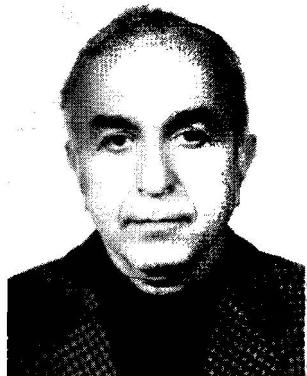
گیلان درآمد و کار خود را در سمت‌هایی چون: مدیر دبستان این سینا و دبیر دبیرستان نو بنیاد سنگر آغاز کرد.

وی در سال ۱۳۴۱ به فرهنگ رشت منتقل شد و تا بازنیستگی در دبیرستان‌های شاهپور، رضا شاه کبیر، نصرت مشکوتی، اقبال، شاهدخت، هفده دی، بانوان، انوشیروان دادگر، ساعت نسوان و ارونده رود (بانوان سابق) به تدریس پرداخت.

نامبرده سرانجام در سال ۱۳۶۲ بازنیسته شد.

ثمره‌ی ازدواج ابراهیم ایران پور اصلی با همکار فرهنگی خود، سرور گیاهی (دبیر بازنیسته‌ی مقطع راهنمایی تحصیلی) سه فرزند تحصیلکرده است: آرمین (پزشک جراح و فوق تخصص ارتوپلزی)، آتوسا (پزشک متخصص طب پیشگیری) و آرش (پزشک عمومی).

یوسف اکبر

نوهی یوسف خان جوبنه‌ای (معاون نظمیه رشت و از شهدای گیلانی جنبش مشروطه) به سال ۱۳۱۲ در رشت و در میان خانواده‌ای ریشه‌دار متولد شد. دوران مقدماتی تحصیل را در دبستان ملی علمیه‌ی رشت گذراند و در سال ۱۳۳۶ موفق به اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان ملی اسلامی رشت شد.

اکبر در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگی گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم و معاون دبستان مختلط سوم اسفندی سنگر شاقاجی (طی سه سال آغازین کار)، معلم پایه‌های مختلف ابتدایی در دبستان‌های معین و رشیدی رشت، معاون دبستان عسجدی رشت (از سال ۵۱ تا سال ۵۴)، معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی ابن سینای رشت (از سال ۵۴ تا سال ۵۷)، مسؤول آزمایشگاه دبیرستان آینده‌ی رشت، معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی فرهنگ و دین رشت (هم زمان با مدیریت تقی سجاد حسینی)، معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی محمد تقی روزبهان رشت و معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی دین و دانش رشت (طی ۶ سال پایانی خدمت).

نامبرده سرانجام در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. لازم به یادآوری است که برادر او، محمدرضا اکبر نیز فرهنگی و پایه‌گذار مؤسسه‌ی آموزشی آینده بود. ثمره‌ی زندگی مشترک یوسف اکبر با همکار فرهنگی خود، صغیر فرخنده کارساعدی دو فرزند است: حسین (مهندس نفت با گرایش پالایش و مسؤول گازرسانی گیلان) و شاهین (لیسانسیه‌ی متالوژی).

آیت الله صادق احسانبخش

به سال ۱۳۰۹ در روستای لیف‌شاگرد تولمات متولد شد. تحصیلات مقدماتی خود رابه ترتیب در مکتب خانه‌ی شیخ عزت‌الله و دبستان دولتی بازار جمعه گذراند و در سال ۱۳۲۹ به طور متفرقه در تهران دیپلم ادبی دریافت کرد. وی در سال ۱۳۳۵ از دانشکده‌ی علوم معقول و منقول دانشگاه تهران در مقطع کارشناسی فارغ‌التحصیل شد.

آیت‌الله احسانبخش در سال ۱۳۳۹ دبستان ملی دین و دانش را با همکاری شیخ محمود ضیابری در کوی صندوق عدالت رشت پایه گذاری کرد و فعالیت آموزشی خود را در سمت‌های مدیر و دبیر این آموزشگاه آغاز نمود. وی در ادامه یک باب دبیرستان به همین نام در رشت تاسیس کرد و خود، شخصاً ریاست آن را بر عهده گرفت. این دبیر دینی و قرآن از سوی دیگر در پایه گذاری گروه فرهنگی ابوریحان رشت نیز مشارکت داشت.

این فرهنگی روحانی از سال ۱۳۵۹ تا هنگام وفات، نمایندهٔ ولی فقیه در استان گیلان و امام جمعه‌ی رشت بود.

آیت‌الله احسانبخش در سال ۱۳۷۴ بازنشسته شد و در سال ۱۳۸۰ درگذشت. از او ۱۰ فرزند به نام‌های: هادی، جواد، سعید، صدیقه، طاهره، نیره، منصوره، عذراء، فاطمه و معصومه به یادگار مانده است. نیره در زمان حیات پدر خود، مدیر حوزه‌ی علمیه‌ی خواهران رشت بود و طاهره و فاطمه نیز به خدمت آموزش و پرورش درآمدند.

آیت‌الله صادق احسانبخش دارای ۵۷ عنوان تألیف است که عبارتنداز: آثار الصادقین (در ۳۵ جلد)، خوارج (در سه جلد)، سی گفتار یا مواعظ رمضان (در دو جلد)، نقش دین در خانواده (در دو جلد)، تفسیر سوره‌ی قیامت، تفسیر سوره‌ی نحل، تفسیر سوره‌ی احزاب، انقلاب در گیلان، شرح حال شاگردان گیلانی شیخ مرتضی انصاری، تفسیر سوره‌ی یوسف (احسن الفحص)، دانشوران و دولتمردان گیلان، تفسیر سوره‌ی اسرا، تفسیر سوره‌ی کهف، خاطرات صادق، دین از دیدگاه قرآن و سنت و رجال اخلاق، تاریخ فلسطین و مظلومیت مردم آن دیار.

وجیه‌الله ارجمندی

نوهی عباد‌الله بیگ (از مجاهدان تالشی جنبش مشروطه) به سال ۱۳۱۵ در دهستان خطبه سرا (واقع در بیست کیلومتری تالش) دیده به جهان گشود. دوران مقدماتی تحصیل را به ترتیب در دبستان‌های رضوان خطبه سرا و داریوش آستارا گذراند و دوره‌ی اول متوسطه و سال اول از دوره‌ی دوم متوسطه را در دبیرستان حکیم نظامی آستارا در رشته‌ی علوم

طبعی پشت سر نهاد. سپس در دبیرستان‌های شاهپور و محمد رضا شاه پهلوی رشت، نام نویسی کرد و به اخذ دیپلم ریاضی توفیق یافت. وی ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و در سال ۱۳۵۲ به اخذ لیسانس جامعه شناسی از دانشگاه تهران، نایل آمد. ارجمندی پس از اخذ دیپلم در سال ۱۳۴۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم ریاضی دبستان حکیم نظامی پسیخان، معلم ریاضی دبستان‌های صدیق اعلم و طائر رشت، دبیر ریاضی دبیرستان بیانوان رشت، دبیر دبیرستان ستارخان تهران (ضمن تحصیل در دانشگاه) و دبیر جامعه‌شناسی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های محمد سام، فروغ، رهنمای سعادت، بعثت و هجرت). نامبرده پس از ۳۴ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد. او در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۸ در کلاس‌های پیکار با بی سوادی تدریس می‌کرد و در باشگاه مهرگان (نخستین باشگاه صنفی فرهنگیان ایران که شعبه‌ی آن در گیلان، زیر نظر دکتر حبیب داوران اداره می‌شد) عضویت و فعالیت داشت. ارجمندی هم چنین یک دوره عضویت در انجمن شهر رشت را نیز در فهرست فعالیت‌های اجتماعی خود دارد.

این فرهنگی در اوایل دهه‌ی ۱۳۷۰ به همراه شماری از شهروندان تالشی، هیأت تالشی‌های مقیم رشت را بیان‌گذارد و از این رهگذر، پیشبرد حقوق تالشی‌های رشت نشین را در ابعاد اقتصادی و فرهنگی وجهه‌ی همت قرار داد.

ثرمه‌ی زندگی مشترک وحیله الله ارجمندی با همکار فرهنگی خود، فاطمه گل صباحی، پنج فرزند تحصیلکرده است: نرجس خاتون (مهندس شیمی)، محمد مهدی (مهندس عمران)، محمد صادق (مهندس کشاورزی)، معصومه (دارای دکترای زیان انگلیسی و مدرس دانشگاه) و علیرضا (کارشناس ارشد مهندسی عمران و مدرس دانشگاه).

پی‌نوشت و منبع:

- ۱- ابراهیم فخرانی در کتاب گیلان در جنبش مشروطیت، از میرزا عبدالله بیگ به عنوان یکی از فعالان جنبش مشروطه در تالش یاد کرده است. عبدالله بیگ تالشی (ملقب به معتمد‌السلطان) از مردان پر نفوذ تالش در عصر قاجار و رئیس طایفه‌ی ایشیک آغازی بود.
- هفته نامه‌ی قضیلت، سید ابراهیم مروجی، شماره ۲۶ (۶ بهمن ۱۳۸۲)، ص ۶.

ناصر اسمعیل پور رودبار

به سال ۱۳۱۷ در رودبار تولد یافت. وی فارغ التحصیل دانشکده علوم معقول و منقول دانشگاه تهران بود.

اسمعیل پور در سال ۱۳۴۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود در سمت هایی چون: مدیر علوم لاهیجانی دبیرستان های رشت و مدیر مسؤول دبیرستان آینده ای پسران رشت به فعالیت پرداخت. نامبرده از دیران دین

پژوه و شریعت شناس شاغل در آموزش و پرورش رشت بود و سوابقی نیز در تدریس علوم دینی و قرآنی داشت. اسمعیل پور در سال ۱۳۵۶ (پیش از آن که بازنشسته شود) در اثر سکته قلبی دیده از جهان فرو بست. پیکر این فرهنگی با حضور خیل عظیم مردم در گورستان تازه آباد رشت به خاک سپرده شد و در گرامیداشت خدمات آموزشی او آیین های یادبودی در نقاط مختلف گیلان برگزار شد.

هادی ازگمی

به سال ۱۳۱۹ در بندرانزلی تولد یافت. دوران مقدماتی و متوسطه تحصیل را در شهرهای انزلی و رشت گذراند و در نهایت به اخذ لیسانس ریاضی از دانشسرای عالی تهران، توفیق یافت.

وی در تاریخ ۱۳۴۲/۱۲/۳ به استخدام وزارت آموزش و پرورش درآمد و تا بازنشستگی در سمت های زیر انجام وظیفه کرد:

دبیر دبیرستان های دامغان، دبیر ریاضی دبیرستان های رشت (از جمله در دبیرستان های پروین اعتصامی، محمد رضا شاه، فرهنگیان، اقبال، رضا شاه، نصرت مشکوتی، امیرکبیر، مهد دانش، بازرگانی، شاهپور، دین و

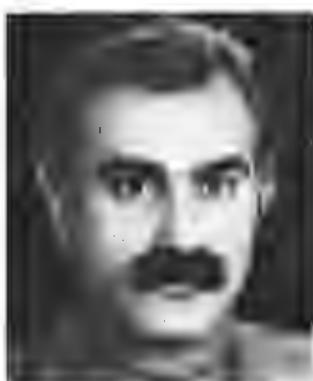
دانش و ارونده رود)، مدرس ریاضی انسیتو تکنولوژی لakan و دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت (وی در تابستان سال‌های ۱۳۴۹، ۱۳۵۰ و ۱۳۵۱ با پشت سر گذاشتن کلاس‌های کارآموزی دفتر برنامه ریزی تربیت معلم در دانشگاه تبریز، ابلاغ تدریس در دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت را دریافت کرده بود) و مدیر ریاضی دبیرستان‌های اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت. نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. این فرهنگی در طول دوران خدمت خود، به اخذ چند فقره تقدیرنامه از سوی وزیر و مدیران کل آموزش و پرورش گیلان، مفتخر شده بود.

هادی از گمی دارای دو فرزند است: جواد (مهندس عمران) و حسین (مهندس کامپیوتر).

پی‌نوشت:

۱ - در سال‌های اولیه‌ی تشکیل دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت (که با هلف آماده سازی معلم برای تدریس در نظام جدید آموزشی دائر شده بود) از آن جایی که دانشجویان قادر کتب درسی بودند، هادی از گمی و فربادون فردادی، با گردآوری مطالب درسی، ریاضیات عمومی سال اول دانشسرای راهنمایی تحصیلی را تدوین کرده، به صورت جزوه‌ای پلی کمی شده در اختیار دانشجویان نهادن. این جزوه تا قبل از انتشار کتب‌های درسی از سوی وزارت آموزش و پرورش، منبع درسی دانشجویان بود.

ولی‌الله اردشیری

به سال ۱۳۲۴ در لنگرود دیده به هستی گشود. تحصیلات ابتدایی و متوسطه‌ی خود را به ترتیب در دبستان داریوش و دبیرستان‌های داریوش و امیر کبیر لنگرود گذراند و در سال ۱۳۴۲ به اخذ دیپلم ریاضی توفیق یافت. او در سال ۱۳۴۸ موفق به اخذ لیسانس فیزیک از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران شد. اردشیری در سال ۱۳۵۰ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی

خود در سمت مدیر فیزیک دبیرستان‌های صومعه‌سرا و رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، ابو ریحان و فرزانگان) مشغول به تدریس شد. او هم چنین به اتفاق شماری از همکاران خود، گروه فرهنگی و دبیرستان غیرانتفاعی کوشیار گیلانی را در رشت، تأسیس

کرد و در این گروه نیز به فعالیت آموزشی پرداخت. نامبرده در سال ۱۳۷۹ بازنشسته شد و در سال ۱۳۸۱ دیده از جهان فرو بست. اردشیری، دبیری فاضل، مردم دار و دلسوز بود و گواه این سخن، حضور صدھا تن از دوستداران این فرهنگی فقید در مراسم خاکسپاری و مجالس یادمانش بوده است. در نکوداشت خدمات صادقانه ولی الله اردشیری به فرهنگ گیلان، خیابان و مدرسه ای را در رشت به اسم او نام گذاری کرده‌اند. لازم به ذکر است که ویژه نامه‌ی نخستین سالگرد خاموشی او تحت نام دریا (ضمیمه‌ی هفته نامه‌ی نقش قلم / بهار ۱۳۸۲) و کتاب اردشیری عاشق‌ترین معلم (تالیف: میرحامد کریمی‌زاد و اکبر دهسرا، انتشارات دهسرا، بهمن ۱۳۸۲) در یادبود این دبیر فقید منتشر شده است.

ثمره‌ی زندگی مشترک ولی الله اردشیری با همکار فرهنگی‌خونه، حوری عرفانی، چهار فرزند است: آزاد (کارشناس ارشد مهندسی مکانیک)، آنام (کارشناس ارشد مهندسی عمران)، آرتادخت (مهندس کامپیوتر) و آریادخت.

مرضیه بهپور

به سال ۱۳۰۷ در رشت متولد شد. وی در سال ۱۳۲۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان ایران سیاهکل و آموزگار دبستان‌های رشده و پیک رشت.

این فرهنگی در آبان ماه سال ۱۳۵۶ بازنشسته شد. مرضیه بهپور دارای شش فرزند است که آخرین آن‌ها دارای مدرک دانشگاهی فوق لیسانس است.

محمد کاظم بوذری پور بوئینی

به سال ۱۳۰۱ در بوئین (از توابع فومن) دیده به جهان گشود. تحصیلات قدیمه‌ی خود را تا کلاس ششم ابتدایی ادامه داد و در سال‌های ۱۳۳۹ و ۱۳۴۶، دوره‌های کارآموزی تربیت

www.tabarestan.info

معلم شهرستان کرج را با موفقیت پشت سر گذاشت.
در تاریخ ۱۳۲۸/۷/۲۶ شروع به کار کرد و تا
بازنشستگی در سمت‌های زیر به فعالیت پرداخت:
آموزگار دبستان بهمنر خیام در حومه‌ی صومعه‌سرا (از
مهر ماه ۱۳۲۸ تا مهر ماه ۱۳۳۰)، آموزگار دبستان طلوع
طاهرگوراب (از مهر ماه ۱۳۳۰ تا شهریور ماه ۱۳۳۸)،
آموزگار دبستان‌های کرج (از جمله در مدارس گلشن،
نادرشاه) و آموزگار کلاس‌های پیکار با بی‌سودای کرج
(از اواخر دهه ۱۳۳۰ تا هنگام بازنشستگی).

نامبرده در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱ باز نشسته شد و در سال ۱۳۷۶ دیده از جهان فرویست.
از محمد کاظم بوذری پوربوئینی هشت فرزند به یادگار مانده است: حسن (بازنشسته‌ی
بانک سپه اصفهان)، محمود (ارتشی بازنشسته)، فخری، پروین، نسرین، مهری، احمد
(کارمند استانداری گیلان) و حسین.

فرامرز بهبود

به سال ۱۳۰۴ در بندرانزلی دیده به جهان گشود.
تحصیلات مقدماتی و متوسطه‌ی خود را در شهرهای
رشت، خرمشهر و تهران گذراند و به اخذ دیپلم از
دانشسرای مقدماتی پسران رشت توفیق یافت. وی در آذر
ماه سال ۱۳۲۸ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا
بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:
آموزگار و مدیر و کارمند اداره‌ی فرهنگ شهرهای
تنکابن و چالوس (از ۱۳۲۸ تا مهر ۱۳۳۱)، آموزگار
دبستان‌های تمدن و وکیل رشت، معاون دبستان‌های صدیق اعلم و طائر رشت (از مهر
۱۳۳۱ تا آذر ۱۳۳۸)، کارمند سازمان ملی پیش آهنگی اداره کل آموزش و پرورش استان
گیلان (از آذر ۱۳۳۸ تا مهر ۱۳۴۰)، آموزگار و کفیل دبستان ملی علمیه‌ی رشت، آموزگار

دبستان آریان رشت، معاون دبستان عنصری و آموزگار دبستان معین رشت (در مجموع از مهر ۱۳۴۰ تا مهر ۱۳۴۵)، دبیر دبیرستان روزبه تهران (از مهر ۱۳۴۵ تا مرداد ۱۳۴۶)، مأمور تطبیق مرحله‌ی اول در اداره‌ی کل کارگزینی وزارت آموزش و پرورش (از مرداد ۱۳۴۶ تا اسفند همان سال)، مدیر دوایر مشمولین و مال الاجاره و امور اجتماعی و رفاه معلم اداره آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۵ تهران (از اسفند ۱۳۴۶ تا تیر ۱۳۴۸)، مسؤول دبیرخانه‌ی اداره‌ی امور مدارس غیر دولتی وزارت آموزش و پرورش (از تیر ۱۳۴۸ تا فروردین ۱۳۵۰) و مسؤول امور تربیتی نواحی آموزشی ۱۳ و ۱۴ گهان (در مجموع از فروردین ۱۳۵۰ تا شهریور ۱۳۵۸).

بهبود پس از ۳۰ سال خدمت فرهنگی در تاریخ ۱۵۸/۷/۱ اجلاز نشسته شد. او از پیشگامان هنرنمایش در گیلان است و طی بیش از ۶۰ سال سابقه‌ی کار هنری، دست کم در ۱۰۰ نمایشنامه‌ی ایرانی و خارجی (اعم از کمدی، درام، تراژدی، موزیکال صحنه‌ای و تلویزیونی) ایفای نقش کرده است. بهبود ضمن برخورداری از تجربه‌های ساخت دکور، چهره‌پردازی، آرایش صحنه و تنظیم موزیک برای صحنه‌های مختلف، کارگردانی ۳۸ نمایش صحنه‌ای، ۷ نمایش رادیویی و یک نمایش تلویزیونی را در کارنامه‌ی هنری خود دارد. او همچنین در سال ۱۳۴۲، گروه نمایشی گیلان را تأسیس کرده بود.

این فرهنگی به مدت ۱۳ سال با تماشاخانه‌ی گیلان در تعامل بود و با تأسیس کلوب‌های تئاتر در سال‌های ۱۳۲۸ و ۱۳۳۰ و با آموزش به دوستداران تئاتر در شهرهای شهسوار، چالوس، رشت و تهران در جای گاه هنری ارزنده‌ای قرار گرفت. او اخیراً در کنار پرسوین تمجیدی (از بازیگران گیلانی پیش‌کسوت تئاتر) در سریال تلویزیونی راه شب (به کارگردانی داریوش فرهنگ) نقش آفرینی کرده است.

این عضو کهنه کارِ کانون‌های نمایشنامه نویسان و بازیگرانِ خانه‌ی تئاتر ایران (که نگارش دست کم ۱۵ نمایشنامه را در فهرست کارکردهای هنری خود دارد) در طول دوران خدمت آموزشی خود در نمایش‌های دانش آموزی زیر ایفای نقش کرده است: آتوسا دختر کوروش (دبیرستان شاهپور رشت؛ ۱۳۲۶ و ۱۳۲۷)، سرخر (دبیرستان شاهپور رشت؛ ۱۳۲۶)، دو جعفر و دو امیر (سالن آموزش و پرورش شهسوار؛ ۱۳۲۸)، نوکر آتشپاره (سالن آموزش و پرورش چالوس؛ ۱۳۲۸ و ۱۳۲۹)، اعدام در ده شماره (دبیرستان شاهپور رشت، ۱۳۲۶ و ۱۳۴۰)، عدالت اجرا می‌شود با فرشتگان نگهبان (دبستان صدیق اعلم رشت؛ ۱۳۳۶)،

بلای کوپن (دبیرستان شاهپور رشت؛ ۱۳۳۸)، از زندگی تا مرگ یک قدم (دبیرستان شاهپور رشت؛ ۱۳۴۰)، اتاق شماره ۹ (دبیرستان شاهپور و دبستان رشیدی رشت؛ ۱۳۴۰ و ۱۳۴۱)، آوای شوم جعد (دبستان طائر و دبیرستان شاهپور رشت؛ ۱۳۴۰ و ۱۳۴۱)، تیر باران شده سپیده دم (دبیرستان شاهپور رشت؛ ۱۳۴۱)، دلوران سیستان (دبیرستان شاهپور رشت و دبیرستان نظام مافی تهران؛ ۱۳۴۴ و ۱۳۵۰).

ناگفته نماند که شرح حال هنری این فرهنگی پیش‌کسوت تاکنون در منابعی چون: مجله‌ی سبزینه‌ی کادوس، جلد چهارم کتاب سیمای هنرمندان ایران (به قلم حبیب الله نصیری فر) و در ردیف الفبایی «ب» در فرهنگ ناموران معاصر ایران (به قلم هوشنگ عباسی) منتشر شده است. بهبود اکنون در تهران به نگارش حاضرات زندگی هنری خود سرگرم است. فرامرز بهبود دارای سه فرزند است: مریم (فرهنگی بازنشسته)، حسین (فرهنگی)، و سلمه فروزنده.

محمد رضا بهارستانی

به سال ۱۲۹۶ در لاهیجان تولد یافت. تحصیلات خود را تا اخذ دیپلم کامل ادبی ادامه داد و در تاریخ ۱۳۲۹/۷/۲۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. بهارستانی از بدرو خدمت تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های لاهیجان، دبیر دبیرستان مهین لاهیجان، دبیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های بوعلی سینا، فرهنگیان، بانوان، پور داوود، نصرت مشکوتی، هفده دی، پروین اعتمادی، محمد رضا شاه پهلوی و انوشیروان دادگر) و دبیر علوم انسانی مدارس راهنمایی تحصیلی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت (از جمله در مدارس راهنمایی تحصیلی زاهد گیلانی، دهه‌ی انقلاب، محمد رضا فروهیده و دین و دانش). این فرهنگی در تاریخ ۱۳۵۶/۴/۱ بازنشسته شد و در تاریخ ۱۳۶۱/۱۱/۱ درگذشت.

حسین بازغی کیسمی

به سال ۱۳۰۶ در کیسم (از توابع آستانه اشرفیه) دیده به جهان گشود. وی دیپلمه‌ی دانشسرای مقدماتی است. بازاغی کارکرد فرهنگی خود را در تاریخ ۱۳۲۹/۹/۲۸ آغاز کرد و در تاریخ ۱۳۳۹/۶/۲۱ رسماً به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. نامبرده از بدو خدمت تا هنگام بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان نوبنیاد سیاهکل، آموزگار دفتر دار دبستان ایرانشهر لاهیجان، آموزگار دبستان امیر کبیر لاهیجان، دفتر دار دبستان منتصر الملک لاهیجان، آموزگار و مدیر دبستان مولوی خمام، سرپرست و حسابدار و دفتر دار آموزشگاه سعدی خمام، کفیل دبیرستان سعدی خمام، مسئول خدمات و کارپردازی اداره فرهنگ رشت، مدیر دبیرستان‌های رشت، سرپرست دبستان مهر آین رشت و آموزگار دبستان ملک زاده رشت. حسین بازغی کیسمی با ۲۹ سال و ۹ ماه سابقه‌ی خدمت فرهنگی، سرانجام در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱ بازنیسته شد.

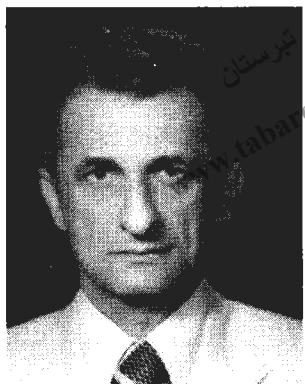
خدیجه بهجودی

به سال ۱۳۱۱ در بندرانزلی دیده به جهان گشود. تحصیلات خود را تا پایان دوره‌ی اول متوسطه ادامه داد و در تاریخ ۱۳۲۹/۸/۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. بهجودی از بدو خدمت تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار دبستان سوم اسفند شاقاجی از توابع اداره فرهنگ سنگرو کهدمات (از سال ۲۹ تا سال ۳۲)، آموزگار دبستان جانعلی سنگر (از سال ۳۲ تا سال ۳۶)، معلم دبستان‌های سراوان و بازقلعه ملک از توابع فرهنگ سنگرو کهدمات (از ۱۳۳۶ تا ۱۳۳۸)، آموزگار دبستان دخترانه‌ی امیرکبیر

رشت (از ۱۳۳۹ تا ۱۳۴۱) و آموزگار دبستان دخترانه‌ی غلامرضا صنیعی تهرانی رشت (از سال ۴۲ تا بازنشستگی). خدیجه بهجودی سرانجام در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱ بازنشسته شد.

سیروس بلغاری

به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. تحصیلات مقدماتی خود را در مدرسه‌ی ملی تربیت رشت گذراند و در نهایت به اخذ دیپلم از دانشسرای کشاورزی ساری توفیق یافت. بلغاری در سال ۱۳۳۰ به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: رئیس دبستان خواجه نصیر رامسر (بلغاری این دبستان را با مشارکت مردم رامسر احداث کرده بود)، رئیس مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی پروین اعتضامی رامسر و رئیس مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی بزرگمهر رشت (از سال ۵۴ تا سال ۵۹).

نامبرده در سال ۱۳۶۱ بازنشسته شد و عاقبت در سال ۱۳۸۰ درگذشت. وی از مریبان فعال سازمان پیشاهنگی بود و در جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) نیز کوشندگی داشت. بلغاری در طول دوران خدمت فرهنگی خود، مفتخر به دریافت چندین فقره تقدير نامه شد و با کسب عنوان مدیر نمونه در سطح آموزش و پرورش رامسر، به اخذ مدال و نشان فرهنگ نایل آمد. ثمره‌ی ازدواج سیروس بلغاری با همکار فرهنگی خود، سعیده نجفی پیربازاری، چهار فرزند فریخته به نام‌های میر سعید، سید ساعد، سامیه و ساقی است.

مشیر بازغی کیسمی

به سال ۱۳۰۸ در کیسم (از توابع آستانه‌ی اشرفیه) دیده به جهان گشود. تحصیلات مقدماتی و متوسطه‌ی خود را تا کلاس یازدهم متوسطه در مدرسه‌ی ملی اسلامی رشت سپری کرد و سال ششم ریاضی رانیز در دیبرستان دارالفنون تهران به پایان برد. بازغی در سال ۱۳۳۲ مفتخر به دریافت لیسانس ریاضی از دانشسرای عالی تهران شد و

پس از آن نیز به رغم امکان شرکت در آزمون ورودی دانشکده‌ی فنی، به دلیل علاوه‌ای که به تدریس داشت، جذب فرهنگ شد و به کسوت دبیری درآمد.

نامبرده در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر ریاضی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهدخت، شاهپور، نقویخش، محمد رضا شاه، رضا شاه، پورداود، امیرکبیر، اروندرود) و دهخدا، دبیر ریاضی مدرسه‌ی عالی مدیریت و دبیرستان‌های لاهیجان (از جمله در دبیرستان‌های مهرگان، آریا و آذر) و دبیر دبیرستان‌های رشت. بازغی در سال ۱۳۵۹ بازنیسته شد و طی سال‌هایی از دوران بازنیستگی خود، در دبیرستان‌های غیر انتفاعی رازی، آفاق و میرداماد رشت به تدریس مشغول شد. این فرهنگی پیش کسوت دارای شش فرزند به نام‌های: فتانه، فیروز، فیروزه، فرانک، فهیمه و فرنگیس است.

منبع: هفته نامه‌ی فضیلت، شماره ۱۶ (۱۳۸۲ آبان ۲۶)، آشنایی با فرهنگیان پیش‌کسوت گیلان، ابراهیم مرّوجی.

محمد زمان بشارتی

به سال ۱۳۱۱ در پسیخان متولد شد. دوران متوسطه‌ی تحصیل را در دبیرستان ملی قائنی رشت گذراند و ضمن خدمت، به اخذ دیپلم کامل طبیعی، نایل آمد. او در سال ۱۳۵۰ موفق به دریافت فوق‌دیپلم از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت شد.

بشارتی در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: معلم پایه‌ی ششم ابتدایی و مدیر دبستان شش کلاسه‌ی حبیبی در روستای گل سفید لنگرود (طی ۲ سال آغازین کار)، معلم پایه‌ی ششم

ابتداًی و مدیر دبستان پسرانهٔ حکیم صبوری پسیخان، معلم دبستان آقاسید شریف رشت، معلم پایهٔ ششم ابتدایی دبستان حسن حجتی رشت (بشارتی در سال ۱۳۴۲ به ادارهٔ فرهنگ رشت منتقل شد)، مدیر دبستان حسن حجتی رشت (بشارتی مدیریت این دبستان را در سال ۱۳۴۶ از همکار فرهنگی خود، علی‌اکبر مرادیان گروسی تحویل گرفت و طی ۲ سال در این سمت خدمت کرد)، مدیر مدرسهٔ راهنمایی تحصیلی گیلانشهر رشت (از سال ۵۰ تا ۵۸ و با معاونت حسین نیک‌کار، بهمن مشفقی گیلانی و غلامرضا راد) و مدیر ادبیات فارسی مدرسهٔ راهنمایی تحصیلی استثنائی دکتر خزلالی رشت (طی ۲ سال پایانی خدمت).

نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. او ضمن خدمت، کلاس مدیریت و راهنمایی تعلیماتی را در تهران، گذراند بود.

ثمرهٔ زندگی مشترک محمد زمان بشارتی با همکار فرهنگی خود، احسان خطیبی، چهار فرزند است: نادیا (دانش‌آموخته بهداشت مدارس)، نادره (کارشناس اداره بهزیستی رشت)، نائره (عضو هیأت علمی دانشکدهٔ شیلات رشت) و نینا (کارشناس بهداشت و درمان و آموزش پزشکی فومن).

محمد برادران نویری

به سال ۱۳۰۹ در بندرانزلی تولد یافت. دورهٔ ابتدایی تحصیل را در دبستان‌های کوشیار و سعدی انزلی و دورهٔ متوسطه را در دبیرستان‌های فردوسی انزلی و تمدن تهران گذراند و با اخذ دیپلم ریاضی و تکمیل تحصیلات خود، در سال ۱۳۳۸ مفتخر به دریافت لیسانس فیزیک از دانشکدهٔ علوم دانشگاه تهران شد. نویری سابقهٔ شرکت در کلاس‌های مختلف کارآموزی علمی را نیز در کارنامهٔ فرهنگی خود داشت.

نامبرده در سال ۱۳۳۸ به استخدام ادارهٔ کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

دبیر دبیرستان‌های رودسر (از جمله دبیرستان‌های ۱۵ بهمن و تربیت‌نسوان)، دبیر فیزیک دبیرستان‌های پسرانه و دخترانه‌ی رشت (از جمله دبیرستان‌های بانوان، مهددانش، رهنمای سعادت، شاهپور و دهخدا)، رئیس هیأت ممتحنه‌ی ششم متوسطه در گیلان و مسؤول تصحیح اوراق امتحانی ششم متوسطه در رشته‌های طبیعی و ریاضی و ادبی، رئیس دبیرستان رضاشاه (دکتر شریعتی کنوی) رشت (از ۱۳۵۹ تا ۱۳۵۵)، سرگروه فیزیک و عضو هیأت برنامه‌ریزی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت و دبیر دبیرستان‌های سیاهکل و انزلی.

نويری پس از ۳۵ سال خدمت فرهنگی در ^{۱۳۷۳}_{بازنشسته} شد و در سال ۱۳۸۳ درگذشت. او در طول دوران خدمت فرهنگی - آموزشی خود به دریافت چندین فقره تقديرنامه از سوی مقامات آموزشی مقتخر شده بود.

حاصل زندگی مشترک محمد برادران نويری با همکار فرهنگی خود طلیعه آذربخش، سه فرزند است: شیوا (لیسانسیه‌ی پرستاری)، شهروز (فوق لیسانس بیولوژی و تحقیقات شیلات و عضو هیأت علمی وزارت جهاد کشاورزی)، و شهره (پرشک).

معصومه باباهاudi

به سال ۱۳۱۵ در رشت دیده به جهان گشود. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۱ به اخذ دیپلم خانه‌داری از دبیرستان فروغ رشت توفیق یافت. باباهاudi کارکرد فرهنگی خود را در سال ۱۳۳۴ آغاز کرد و تا سال ۱۳۳۹ در سمت کمک دفتر دار دبیرستان فروغ رشت به فعالیت پرداخت. او در آذر ماه سال ۱۳۳۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه

کرد: معلم خیاطی دبستان‌های شهناز و رزاقی و سروش رشت، مریبی مهدکودک در رشت، آموزگار و ناظم دبستان‌های دقیقی و مهستی گنجوی رشت، آموزگار دبستان بوذرجمهر انزلی، ناظم دبستان دخترانه‌ی جدید التأسیس آستارا، مدیر و آموزگار پایه‌های دوم و سوم ابتدایی دبستان ملی فرهنگیان آستانه‌ی اشرفیه، معلم و دبیر دبستان و مدرسه‌ی راهنمایی

تحصیلی هشتم اسفند آستانه‌ی اشرفیه، آموزگار و مدیر دبستان سعدی رودسر و آموزگار شاغل در آموزش و پرورش شاهی (قائمشهر). نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. ناگفته نماند که دو تن از برادران او به نام‌های غلامحسین و حسین بابا‌هادی نیز در خدمت دستگاه تعلیم و تربیت گیلان بوده‌اند.

حاصل ازدواج معصومه بابا‌هادی با محمد علی لakanی (کارمند بازنشسته‌ی بانک بازرگانی رشت)، چهار فرزند به اسمی: میترا، مهرداد، تامیلا و تابنده است.

منوچهر بهزادی

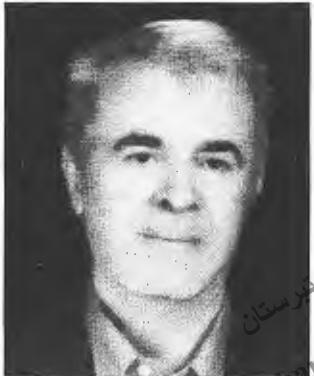
به سال ۱۳۱۳ در شیراز متولد شد. دیپلم خود را از دبیرستان ملی اسلامی رشت اخذ کرد و در نهایت به دریافت لیسانس زبان و ادبیات انگلیسی از دانشسرای عالی تهران توفیق یافت. بهزادی از سوی دیگر، دوره‌ی علمی آرشیتکتی را نیز به طور مکاتبه‌ای در مؤسسه‌ی آموزشی IBS گذرانده بود. نامبرده در تاریخ ۲۲ مهر ۱۳۳۵ به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر

دبیرستان‌های بندرشاه (در سال ۱۳۳۵)، دبیر دبیرستان‌های گرگان (از ۲۵/۱۲/۲۵ تا ۴/۹/۳۶)، دبیر دبیرستان‌های مسجد سلیمان (از سال ۳۷ تا سال ۴۵) و دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های رضاشاه، محمد رضا شاه، اقبال، امیرکبیر و هنرستان صنعتی پسران).

بهزادی در تاریخ ۱۳۶۱/۸/۱۶ در سمت دبیر دبیرستان‌های آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت بازنشسته شد و در سال ۱۳۶۸ درگذشت.

ثمره‌ی زندگی مشترک او با همکار فرهنگی خود، پروین شاد قزوینی دو فرزند دختر به نام‌های سپیده و هاله است که هردو تحصیلکرده و ساکن بروون مرزند.

غلام رضا بازغی کیسمی

به سال ۱۳۱۴ در کیسم (از توابع آستانه‌ی اشرفیه) دیده به جهان گشود. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان ملی اسلامی و دبیرستان‌های اسلامی و بوعلی رشت گذراند و در خرداد ۱۳۳۸ به اخذ لیسانس ریاضی از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران توفیق یافت. وی در سال ۱۳۳۸ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

دبیر دبیرستان‌های تهران (طی ۵ سال آغازین کار)،

دبیر ریاضی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، امیرکبیر، پورداوود، فرهنگیان، دین و دانش، فروغ، روشنک، انوشیروان دادگر، فرحنماز، رهنمای سعادت و عصمت) و مدرس انسستیتو تکنولوژی لakan رشت (در زمان ریاست مهندس فیروز پارسی و معاونت مهندس قاسم شکریان). بازغی در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد و سپس کار خود را با تدریس در آموزشگاه‌های غیردولتی استمرار بخشید.

وی در سال ۱۳۷۴ به اتفاق شماری از همکاران فرهنگی خود: روح الله معصومی، کریم نامدار، نعمت الله طهماسبی، حبیب الله رستمی، محمود قدسی خورسند، مهدی مرادی، حافظ مهدی پور، عیسی امیدی، عباس عبادی ماسالی، بهمن فرهنگی، حسن مقصودی، تیمور آخوند زاده، فریدون حقانی، علیرضا جعفر شاد و روح الله جمالی، دبیرستان پسرانه‌ی خوارزمی رشت را بنیان نهاد و در این آموزشگاه به فعالیت فرهنگی - آموزشی خود ادامه داد. ناگفته نماند که بازغی تجربه‌ی تألیف دو عنوان کتاب ریاضی (برای تدریس به دانشجویان سال اول و سال دوم انسستیتو تکنولوژی لakan) را نیز در کارنامه‌ی فرهنگی خود دارد.

ثمره‌ی ازدواج غلام رضا بازغی با همکار فرهنگی خود، زهرا احمدی لakanی، چهار فرزند است: نسیم (پژشک متخصص ریه از دانمارک)، محمدرضا (مهندس برق و الکترونیک و کارشناس امور شهری و روستایی اداره‌ی مخابرات گیلان)، نغمه (مهندس مکانیک) و نازین (لیسانسیه‌ی مترجمی زبان انگلیسی).

فائقه بقایی فرد جورشی

فرزند محمد صادق بقایی فرد جورشی (از فرهنگیان دیرپایی گیلان) به سال ۱۳۲۰ در لشت نشا متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان پرورین اعتصامی رشت دریافت کرد و در تاریخ ۱۳۳۹/۷/۲۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. بقایی از بدرو استخدام تا بازنیستگی در سمت‌های نیز انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان پائین بازار روبدار (۲ سال)، معلم دبستان نقده (یک سال) آموزگار پایه‌های

سوم و چهارم ابتدایی در مشهد (۷ سال)، معلم مدارس اصفهان (یک سال)، آموزگار و ناظم دبستان و مدرسه‌ی راهنمایی کودکان استثنایی در اهواز (۱۰ سال)، معلم مدارس تهران (۴ سال) و معلم دبستان‌های تخته‌پل پیربازار و قدس گلزار رشت (از ۱۳۴۶ تا بازنیستگی). نامبرده در طول دوران خدمت فرهنگی خود طی چندین نوبت مورد تجلیل قرار گرفت و از جمله در سال تحصیلی ۱۳۴۶ - ۴۷ به عنوان معلم نمونه در سطح آموزش و پرورش تهران، به دریافت تقدیر نامه‌ی وزارتی توفیق یافت. فائقه بقایی فرد پس از ۳۱ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۷۰ بازنشسته شد. این فرهنگی پیشکسوت، دارای سه فرزند با نام خانوادگی نعم‌الحبيب است: زهرا، قدرت‌الله (مهندس کامپیوتر) و رامین.

محمد بشرا

محمد بشرا (درویش گیلانی) به سال ۱۳۱۶ در رشت متولد شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم ادبی نایل آمد. بشرا با اتمام دوره‌ی آموزشی تربیت معلم در مهر ماه سال ۱۳۴۲ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود در سمت دبیر علوم انسانی و ادبیات فارسی در آموزشگاه‌های شهرستان رشت (از جمله در مدارس راهنمایی ناحیه‌ی یک رشت) به تدریس پرداخت. او با ۳۱ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. بشرا، شاعر، نویسنده و مردم‌شناس است. او از سال ۱۳۴۰ به تحقیق در حوزه‌ی

فرهنگ مردم گیلان روی آورده و حاصل تحقیقات خود را تاکنون در چندین کتاب و بیش از پنجاه مقاله‌ی پژوهشی (در نشریات گیلان و ایران) به چاپ رسانده است. وی در سال ۱۳۴۴، برای نخستین بار اوزان نیمایی را در شعر گیلکی رواج داد و در ترویج آن، مجدانه کوشید. بшуرا همچنین یکی از ابداع‌کنندگان و مروجین همساعر گیلکی است.

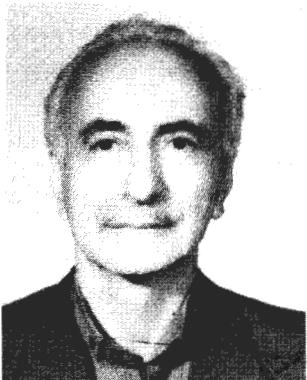
این فرهنگی از سال ۱۳۴۹ به همکاری با ادیبو -

تلوزیيون استان‌های گیلان و مازندران روی آورد و تاکتو^{wWW.tabarestan.info} متن دهها فیلم مستند با مضماین گیلان‌شناسی را نگاشته است. شرح حواله هنری و نمونه‌ی اشعار بшуرا در کتاب گزیده‌ی ادبیات گیلکی (نوشته‌ی ابراهیم فخرابی) و جلد نخست کتاب گیلان نیز آمده است. محمد بшуرا دریافت لوح سپاس از مراکزی چون: اداره‌ی کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گیلان، سازمان حفاظت از محیط زیست گیلان و دانشکده‌ی علوم اجتماعی دانشگاه گیلان را در کارنامه‌ی فرهنگی خود به ثبت رسانده و در همایش فرهنگ گیلان و کنگره‌ی غزل معاصر ایران نیز حضوری موفق داشته است. از جمله آثار منتشر شده‌ی او عبارتند از: شب شکار (۱۳۴۸)، هنگی ایسه هنگی نیه (جلد اول: ۱۳۵۳)، ایله جار (۱۳۶۳)، کادوس (در دو جلد: ۷۲ - ۷۳، ۱۳۷۲)، افسانه‌ها و باورداشت‌های مردم شناختی جانوران و گیاهان گیلان (جلد اول، پرنده‌گان: ۱۳۸۰)، هنگی ایسه هنگی نیه (جلد دوم: ۱۳۸۲)، هرای (۱۳۸۲)، افسانه‌ها و باورداشت‌های مردم شناختی جانوران و گیاهان گیلان (جلد دوم، دد و دام: ۱۳۸۳).

این فرهنگی دارای شش فرزند است: فاطمه (کارشناس علوم آزمایشگاهی)، مریم (دارای دانشنامه‌های کارشناسی علوم آزمایشگاهی و مترجمی زبان انگلیسی)، عبدالرضا (گرافیست و عکاس)، اسدالله (دکترای شیمی و فیزیک)، عبدالله و معصومه (کارشناس حسابداری).

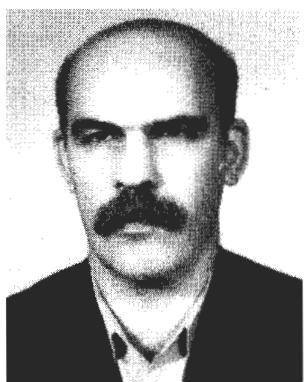
غلامحسین باغبانی کرد محله

به سال ۱۳۲۰ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان رضا شاه رشت دریافت کرد و با تکمیل تحصیلات خود، موفق به اخذ لیسانس زیست شناسی از دانشسرای عالی تهران و فوق لیسانس کشاورزی از دانشگاه بوعلی همدان شد.

باغبانی در سال ۱۳۴۲ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر ثابت دبیرستان جامع شاهپور رشت (طی سالیان سال) و سرپرست این دبیرستان (طی مدتی کوتاه)، مدرس تربیت معلم و مدرسه‌ی عالی بهداشت رشت و مدرس دانشگاه گیلان.

نامبرده پس از ۳۱ سال خدمت‌فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بیرون بازنشسته شد. حاصل ازدواج غلامحسین باغبانی با همسرش فرهنگی خود، خدیجه کفаш لakanی، دو فرزند است: علی (مهندس کامپیوتر) و سینا (مهندس الکترونیک).

خلیل بابلیان

به سال ۱۳۲۱ در آبادان دیده به جهان گشود. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در خرداد ۱۳۳۹ به اخذ دیپلم طبیعی نایل آمد. وی در ادامه به دانشگاه پهلوی شیراز راه یافت و در مقطع کارشناسی رشته زبان انگلیسی با موفقیت، تحصیل کرد.

بابلیان با اتمام دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم، در سال ۱۳۴۴ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان درآمد و فعالیت آموزشی خود را در صومعه‌سرا آغاز کرد.

نامبرده پس از ۳۰ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، به سال ۱۳۷۴ در سمت دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های ناحیه‌ی ۲ رشت، بازنشسته شد. او در تاریخ ۱۳۵۱/۷/۱۸ به عنوان دبیر نمونه‌ی کشوری از طرف وزیر وقت آموزش و پرورش مورد تقدیر قرار گرفته بود.

این فرهنگی بعد از بازنشستگی نیز به فعالیت آموزشی خود، ادامه داد. حاصل ازدواج خلیل بابلیان با همکار فرهنگی خود، شهلا باقری، سه فرزند است: آرش (مهندس مکانیک)، روزبه (مهندس چوب و کاغذ) و کاوه (مهندس کشاورزی).

رحمیم (علاءالدین) پور عباس

پیرسقان

به سال ۱۳۰۱ در رشت متولد شد. تحصیلات خود را تا اخذ دیپلم ادبی در رشت گذراند و در تهران به دریافت گواهی نامه‌ی هنرسرای رنگرزی توفیق یافت. وی در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر ادبیات فارسی دبیرستان فردوسی انزلی (طی ۲ سال آغازین کار)، دبیر ادبیات فارسی دبیرستان رضا شاه کبیر سابق رشت (طی سالیان سال و هم زمان با مدیریت: موسی حافظی رشتی، عنایت‌الله شادمند و حسن تقی زاده میلانی) و بازرس دبستان‌های رشت.

پور عباس در سال تحصیلی ۱۳۵۳-۱۳۵۴ بنا به تقاضای شخصی بازنیسته شد و عاقبت در بهمن ماه ۱۳۷۵ درگذشت. نامبرده به دو زبان فارسی و گیلکی شعر می‌سرود و اشعار جانسوزی در مرح ائمه‌ی اطهار داشت. تعدادی از اشعار گیلکی پور عباس در کتاب‌های چهل تکه (تألیف فریدون نوزاد) و شاعران گیلک و شعر گیلکی (تألیف هوشنگ عباسی) چاپ شده و پس از مرگ این فرهنگی، برگ‌هایی از دفتر شعر او زیر نام حاصل عمر توسط خانوده‌اش گردآوری و منتشر شده است.

از این فرهنگی فقید، سه فرزند به یادگار مانده است: منصور (لیسانسیه‌ی اقتصاد و بازرگانی و ریس دفتر پیشین سازمان ملل متحد در خراسان)، اللهیار (دارو پژوهش بالینی از امریکا) و مکرم. شعر زیر سروده‌ی اوست:

به مناسبت تولد علی ابن ابیطالب

سر و تنم فدای تو
هوای تو، هوای تو
که آمدی بدین مقر
به شادی لقاوی تو
که ره برد سوی عدم
به دست آشنای تو
بستول عالم یقین

نشسته دل به پای تو
زخویش می‌برد مرا
بنای کعبه مفتخر
فرشتگان و قدسیان
به دوش احمدت قدم
بُستان کفر، دم به دم
شد از پیمبر امین

به همسری، سزای تو
که جای آن رسول حق
زشور عشق جای تو
تو معدن الغرائبی
که نیست کس به پای تو
ولئے دین احمدی
رهی به منتهای تو
به حقیقیاب و مادرت
که مانده در وفای تو

به امرِ خی عالمین
زعاشقان ببر سبق
تو خُفتی و دل جهان
تو مظہر العجائبی
جدا زهر شوائبی
تو وارث محمدی
نمی‌برد خیال ما
علا نشسته بر درت
بلده سزای مهر او

www.tabarestan.info

متابع:

- فصلنامه‌ی گیلان ما، سال اول، شماره‌ی اول، زمستان ۱۳۷۹، ص ۱۳۶.
- هفتمنامه‌ی تحول، سال سوم، شماره‌ی ۱۳، ۹۱ مرداد ۱۳۷۳، ص ۲.
- ماهنامه‌ی گیله وا، شماره‌ی ۳۹، ص ۷.

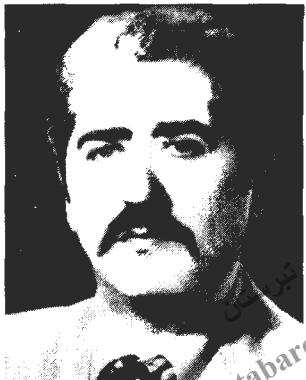
سید علی پیروندزیری

به سال ۱۳۰۳ در لاهیجان متولد شد. تحصیلات خود را تا پایه‌ی پنجم متوسطه، در رشته‌ی اقتصاد ادامه داد و در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد. وی از بدو استخدام تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های لاهیجان و آموزگار و معاون دبستان آریان رشت. نامبرده در طول دوران خدمت فرهنگی خود، علاوه بر اشتغال به سمت‌های آموزشی، در خانه‌ی جوانان رشت نیز به فعالیت می‌پرداخت و افزون بر این، در جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) و انجمن‌های خیریه نیز، مشارکتی فعالانه داشت.

سید علی پیروندزیری در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و عاقبت در تاریخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۴ درگذشت. از این فرهنگی فقید، سه فرزند به یادگار مانده است: میرحسین، اشرف السادات (کارشناس ارشد جامعه‌شناسی و مدرس دانشگاه پیام نور و مرکز تربیت معلم بنت‌الهدی صدر رشت) و سیده زهرا (پزشک).

منوچهر پرتوی دیلمی

به سال ۱۳۰۳ در سیاهکل دیده به هستی گشود. به سال ۱۳۲۸ در رشته‌ی طبیعی از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران، دانش آموخته شد و در همان سال به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. وی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر دبیرستان‌های شاهپور و شاهدخت رشت، رئیس دبیرستان‌های شاهپور و پورداود رشت و راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌های اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه ۲ رشت.

پرتوی در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و در خرداد ماه همان سال، درگذشت. از منوچهر پرتوی دیلمی دو فرزند دختر به اسمی: گلنار و شهلا به یادگار ماند.

سیده مرضیه پورفیکوئی

به سال ۱۳۱۱ در رشت متولد شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و به دریافت دپلم فنی از دبیرستان فروغ رشت توفیق یافت. وی در سال تحصیلی ۳۰ - ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر به فعالیت پرداخت: معلم مقطع ابتدایی در لاهیجان، آموزگار دبستان پیک رشت، مدیر ادبیات فارسی دبیرستان شهناز صومعه سرا و مدیر این دبیرستان (در مجموع از سال ۱۳۴۴ تا سال ۱۳۵۸)؛ پورفیکوئی در این سمت به اخذ تعدادی تقدیرنامه مفتخر شد، معلم مدارس اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه ۱۰ تهران، آموزگار دبستان پرتوی رشت، راهنمای تعلیماتی و معاون هترستان دخترانه‌ی لیلا زمردیان (سمیه) رشت. نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، طی چند

نوبت به عنوان معلم نمونه، مورد تقدیر مدیران کل آموزش و پرورش گیلان قرار گرفته بود. ثمره‌ی ازدواج سیده مرضیه پورفیکوئی با همکار فرهنگی خود، عباس فلکی بخش پور، چهار فرزند است: سعید (کارشناس ارشد مهندسی عمران)، نگین (مهندس عمران و کارشناس بانک در کالیفرنیای آمریکا)، نرگس (مهندس مکانیک و کارشناس مدیریت تولید صدا و سیما در عربستان سعودی) و نوید (مشاور صنعتی و مدیریتی کارخانجات).

منصور پوراهراب

به سال ۱۲۹۹ در رشت متولد شد. چهار ساله بود که در مکتب خانه‌ای زنانه در کوی حاجی آباد رشت با الفبای خواندن و نوشتن آشنا شد. وی تحصیلات ابتدایی و متوسطه‌ی خود را در دبستان‌های ملی شرف و تربیت و دبیرستان‌های ملی قا آنی و اسلامی رشت گذراند و به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی نایل آمد. پور اهرب در نهایت موفق به اخذ لیسانس حقوق قضایی از دانشکده‌ی حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران شد. او در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: معلم دبستان دقیقی رشت، دبیر علوم طبیعی و انسانی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، فروغ نوربخش، مقیمی، لقمان، هفده دی، بانوان، رهنمای سعادت نسوان، تربیت نسوان و فرهنگیان) و مدیر دبیرستان‌های رشت. نامبرده سرانجام در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد. پور اهرب علاوه بر فعالیت در حوزه‌ی آموزش و پرورش، شعر نیز می‌سرود و مقالات او در نشریاتی چون: معیشت ملی، سایبان و فریاد لاهیجان به چاپ می‌رسید. او هم چنین سابقه‌ی تألیف دو عنوان کتاب به نام‌های: تعلیمات مدنی و اجتماعی برای سال دوم دبیرستان (با همکاری هوشنگ مرد کار، پرویز خلیلی فر، حسین بدلهزاده و محمد حسن ظهوری) و روش تدریس قرآن رانیز در کارنامه‌ی فرهنگی خود دارد.

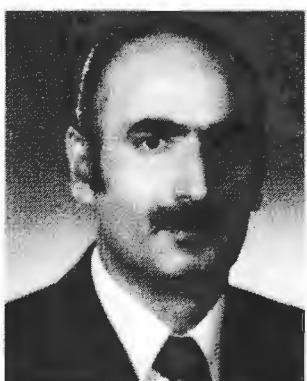
منصور پوراهرب دارای هشت فرزند است که دو تن از آنان به نام‌های: نادره و نیره، به ترتیب، لیسانسیه‌ی زبان انگلیسی و لیسانسیه‌ی امور آموزشی بوده، به خدمت آموزش و پرورش گیلان در آمده‌اند. شعر زیر سروده‌ی منصور پور اهراب است:

آفتاب ملک جم پیدا شد از ابر نهان دیده‌ها بر شیرها افتاد در ملک کیان در بن سوراخ خود بگریخته چون ماکیان خود غلط پنداشتم غافل بود از کید زمان پیشگام مام میهن! داده‌ای خوش امتحان	چون مصدق زد علم چون کاوه ضحاکیان چونکه تاریکی برفت و روشنی آمد پدید دشمن روبه صفت از رب شیر گرسنه دوستان در روز سختی یارو یاور می‌شوند آفرین بر تو مصدق سکه بر عالم زدی
---	---

منابع

- آشنازی با فرهنگیان پیش‌کسوت گیلان، هفته‌نامه‌ی فضیلت، شماره ۳۷ (۱۳۸۳/۲/۱۷)، ابراهیم مروجی، ص ۶
- روزنامه‌ی گیلان ما، شماره ۸۶ (۱۳۹۰ شهریور)، ص ۳

فیروز پیله‌رودی

به سال ۱۳۱۰ در آستارا دیده به جهان گشود. تحصیلات مقدماتی و متوسطه‌ی خود را در شهرهای آستارا و رشت گذراند و با اخذ رتبه‌ی نخست از دانشسرای مقدماتی رشت فارغ‌التحصیل شد. وی با تکمیل تحصیلات خود در سال ۱۳۳۲ به دریافت لیسانس فیزیک از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران توفیق یافت. پیله‌رودی در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر

انجام وظیفه کرد: دبیر فیزیک دبیرستان‌های رشت (۱۳۴۵ تا ۱۳۴۲)، رئیس امتحانات نهایی ششم متوسطه در گیلان (طی چند نوبت)، دبیر فیزیک دبیرستان‌های تهران، طراح سؤال امتحانات نهایی فیزیک و مدرس دوره‌های بازآموزی دبیران فیزیک سراسر کشور. پیله‌رودی در سال ۱۳۵۹ بازنیسته شد و در دوران بازنیستگی نیز کارکرد آموزشی خود را ادامه داد. او در سال‌های ۱۳۶۲ و ۱۳۶۳، طراح سؤالات فیزیک در کنکور سراسری

کشور بود. نامبرده در سال ۱۳۶۶ به اتفاق تنی چند از همکاران خود، گروه فرهنگی حکمت و آموزشگاه علامه را در تهران بنیان‌گذاری کرد و تا سال‌های آخر عمر خود در این گروه، سرگرم تدریس بود. پیله‌رودی جزوی‌های آموزشی بسیاری را در رشته‌های مکانیک و فیزیک نظری تدوین کرد و سوالات چهارگزینه‌ای فراوانی را نیز به نگارش درآورد. کتاب حل تشریحی پرسش‌های فیزیک امتحانات نهایی بیست سال گذشته، از جمله تألیفات این فرهنگی اندیشه‌مند است که توسط انتشارات مبتکران بارها تجدید چاپ شده است.

پیله‌رودی در اواخر عمر خود، در نظر داشت *بلسانس مباحث علمی کتاب‌های نظام جدید آموزشی*، به چاپ پرسش‌های طبقه‌بندی شده، اقدام کند که با درگذشت نابهندگام او، این کار، نیمه تمام ماند. او پس از ۴۶ سال فعالیت مستمر و بی وقفه آموزشی، در سال ۱۳۷۷ روی در نقاب خاک کشید. ثمره‌ی زندگی مشترک فیروز پیله‌رودی با همکار فرهنگی خود، منیژه بهار، سه فرزند به نام‌های مینا، امیر و آرام است. فرزندان این زوج فرهنگی، تحصیلات دانشگاهی خود را به ترتیب، تا سطح لیسانس، مهندسی و دکترا ادامه داده‌اند.

مرضیه پاکدامن خو

به سال ۱۳۱۴ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان نواختران و دبیرستان شاهدخت رشت گذراند و در نهایت به اخذ فوق دیپلم علوم تجربی نایل آمد. وی در تاریخ ۹/۹/۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان پرتوی رشت (طی ۲ سال آغازین خدمت و هم‌زمان با مدیریت توران فتح‌الهزاده)، دبیر فیزیک

دبیرستان‌های پروین اعتصامی و مهددانش رشت، دبیر فیزیک و کارمند کادر دفتری دبیرستان هفده دی رشت و دبیر ریاضی و فیزیک و حرفه‌وفن دبیرستان‌های روشنک (بعثت بعدی) و رهنمای سعادت رشت. نامبرده با ۲۵ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۶۱ بازنشسته شد. ثمره‌ی زندگی مشترک مرضیه پاکدامن خو با همکار فرهنگی خود،

جواد شادفزوینی (دبیر هنر بازنیسته‌ی دبیرستان‌های رشت) سه فرزند تحصیلکرده به اسامی: پریسا، پرند و رضاست.

محمدنقی (فهیم) پور عباس

به سال ۱۳۰۳ در رشت زاده شد. دیپلم خود را در رشته‌ی ادبی از دبیرستان نوریخش رشت اخذ کرد. در سال ۱۳۳۵ موفق به دریافت لیسانس جغرافیا از دانشگاه تبریز شد.

پور عباس در سال ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر علوم اجتماعی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فروغ، رهنمای سعادت، شاهدخت، امیر کبیر، رضا شاه کبیر (پورداوود) و محمد رضا شاه)، مدرس مرکز تربیت معلم گیلان^۱، ریس دبیرستان غروی رشت^۲، ریس اداره‌ی آموزش متوسطه‌ی اداره کل فرهنگ گیلان، ریس اداره‌های تعلیمات و رفاه معلم و کارپردازی اداره کل آموزش و پرورش گیلان، ریس اداره‌ی آموزش مدرسه‌ی عالی بازرگانی رشت (از سال ۴۸ تا سال ۵۶) و ریس دبیر خانه‌ی دانشکده‌ی علوم پایه‌ی رشت (از ۱۳۵۶ تا بازنیستگی).

نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنیسته شد. ثمره‌ی ازدواج فهیم پور عباس با شهریانو آستانه‌ای (فرزند حاج عبدالله آستانه‌ای از بازرگانان نیکوکار قدیم) دو فرزند پسر است: خدایار (کارشناس ارشد جامعه شناسی از فرانسه) و خداداد (فارغ‌التحصیل دانشگاه پزشکی گنت بلژیک و صاحب مطب پزشکی در نتردام هلند).

پی‌نوشت:

۱. دبیرستان ملی تربیت رشت، پس از واگذاری به دولت در سال ۱۳۴۰، به «غروی» تغییر نام یافت.
۲. پور عباس با اتمام دوره‌ی آمادگی تشکیل تربیت معلم در تهران، به اتفاق تنی چند از همکاران فرهنگی خود، از جمله: سید محمد میر مشعشعی، فخر الدین میرمعزی، احمد غرّا و باسیرستی محمد مشعوف، مرکز تربیت معلم گیلان را تأسیس کرد.

محمد پرهیزی

فرزنده احمد پرهیزی (متخلص به نوایی و از شاعران اهل بیت عصمت و طهارت) به سال ۱۳۰۸ در روستای آقا سید حسین بر (واقع در سه کیلومتری شمالی لاهیجان) زاده شد.

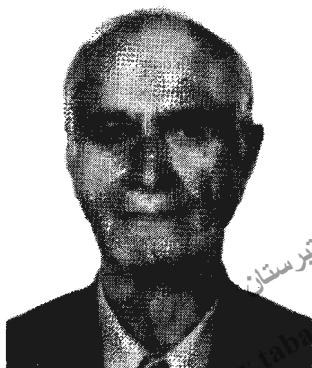
وی با اتمام تحصیلات حوزوی و اخذ دیپلم مدرسى، ادامه‌ی تحصیل داد و در سال ۱۳۳۶ از دانشکده‌ی علوم معقول و منقول دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شد.

پرهیزی در سال ۱۳۳۶ به استخدام اداره کل فرهنگ

گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان‌های انزلی (از جمله در دبیرستان‌های ثریا، فردوسی، مهدخت، بوذرجمهری و دریابیگی)، دبیر دبیرستان‌های لاهیجان، رئیس دبیرستان ایرانشهر لاهیجان، راهنمای تعلیماتی مدارس رشت و فومن و صومعه‌سرا و روبار^۱، مدرس روان‌شناسی کودک و روان‌شناسی تربیتی کودک در مرکز نوبنیاد تربیت بدنی کودک لاهیجان، معاون آموزشی اداره‌ی آموزش و پرورش لاهیجان، رئیس اداره‌ی آموزش و پرورش لاهیجان همزمان با اوج گیری انقلاب ۵۷ (وی در آستانه‌ی پیروزی انقلاب اسلامی به علت ضعف مراج و ناتوانی جسمی از ریاست آموزش و پرورش لاهیجان کناره گیری کرد) و دبیر دبیرستان‌های لاهیجان.

نامبرده در سال ۱۳۶۱ بنا به درخواست شخصی بازنشسته شد. پرهیزی پس از بازنشستگی نیز به فعالیت آموزشی خود ادامه داد و به صورت حق التدریس در دبیرستان‌های لاهیجان و روبار خدمت کرد. او در سال ۱۳۶۸ همزمان با افتتاح دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان، به عنوان مدرس، جذب این دانشگاه نوبنیاد شد^۲ و به تدریس مواد درسی مختلفی مانند: معارف ۱ و ۲، تفسیر ۱ و ۲، تاریخ ادیان، تاریخ قرآن، عرفان در اسلام و کلام ۱ و ۲ مشغول شد.

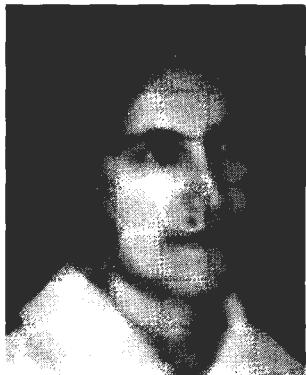
این فرهنگی در سال ۱۳۵۱ مجموعه‌ی مدایع و مراتی ائمه‌ی اطهار سروده‌ی پدرش، احمد پرهیزی را در زمان حیات او در دیوانی به نام «ریحان المصائب» منتشر کرد و خود، مقدمه‌ای بر آن نوشت. پرهیزی داستان نیز می‌نویسد و در سال ۱۳۳۸ نخستین داستان خود را به نام عیدی ماهی گیر به دخترش، نوشته است.

پی‌نوشت:

- راهنمایان تعلیماتی در گیلان به سه گروه تقسیم می‌شدند. و هر گروه مرکب از ۵ تا ۷ عضو بود که هر عضو، تخصصی خلص داشت. در آغاز، وظایفی برای راهنمایان تعلیماتی تدوین نشده بود؛ چرا که این مجموعه، تازه تاسیس بود. در گروه محل فعالیت پرهیزی، فرهنگیانی چون: سید مرتضی سجادی، بشرا، جمشید صدقی مسعود، صاقیانی، منیژه مشهودی (مشعوف) عضویت داشتند و حوزه‌ی ماموریت‌گروه یاد شده، مدارس اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت و شهرهای فومن و صومعه‌سرا و روبدار بود. بزرگ ترین خدمت راهنمایان تعلیماتی، در واحدهای آموزشی دوردست استان بود که از حداقل امکانات آموزشی محروم بودند و راهنمایان تعلیماتی، نیازهای ضروری آن واحدها را به اداره‌ی آموزش و پرورش مربوطه گزارش می‌دادند و در بازدید بعدی اگر متوجه اتفاقات و بی‌اعتمدی آموزش و پرورش منطقه در رفع این نیازها می‌شدند، مراتب را به اداره کل آموزش و پرورش استان گزارش می‌کردند تا آن‌ها به رفع کاستی‌ها اقدام کنند. از سوی دیگر راهنمایان تعلیماتی با بررسی مشکلات مدارس دورافتاده‌ی گیلان، معضل کمبود دبیران مقطع راهنمایی تحصیلی را با همکاری اداره کل آموزش و پرورش و از طریق تشکیل کلاس‌های بازآموزی دبیران، بر طرف ساختند.
- محمد پرهیزی برای کسب مجوز تدریس در دانشگاه که لازمه‌ی آن حداقل پرخورداری از مدرک فوق لیسانس است، به نهاد نمایندگی مقام رهبری و معاونت امور اساتید دانشگاهها معزفی شد و امتحانات مربوط به دوگرایش: اخلاق و تربیت اسلامی و متون دینی را با موفقیت، پشت سرنهاد.

دیهیم پوربلوری

به سال ۱۳۰۷ در رشت زاده شد. تحصیلات متوسطه‌ی خود را در دبیرستان ملی سعادت نسوان رشت گذراند و در سال ۱۳۳۷ به اخذ گواهی نامه‌ی لیسانس زبان (زبان اول: انگلیسی و زبان دوم: آلمانی) از دانشگاه تهران نایل آمد.

پوربلوری در سال ۱۳۳۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در سمت دبیر زبان انگلیسی دبیرستان فروغ (هدفه شهریور) رشت مشغول به تدریس شد.

نامبرده‌ی پس از ۳۰ سال سابقه‌ی خدمت آموزشی، در سال ۱۳۶۷ بازنیسته شد و عاقبت در بهمن ماه سال ۱۳۸۰ درگذشت.

ماهرخ پورزردشت

فرزنده علی محمد پورزردشت (از فرهنگیان دیریا و دیرین گیلان) به سال ۱۳۲۰ در رشت متولد شد.

دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان سعادت نسوان رشت دریافت کرد و ضمن خدمت، دوره‌های آموزشی مقطع ابتدایی را با موفقیت گذراند.

پورزردشت در سال ۱۳۴۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان امید رشت، آموزگار

پایه‌های اول و چهارم ابتدایی دبستان مهرآیین رشت و آموزگار دبستان قدس گلسار رشت.
ماهرخ پورزردشت با ۳۳ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۴ بازنشسته شد.

این فرهنگی پیشکسوت، دارای دو فرزند دختر به نام‌های ماریا و مستوره اشرفی است.

جعفر پورکسمائی

به سال ۱۳۱۹ در رشت زاده شد. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان محمد رضا شاه رشت دریافت کرد و با تکمیل تحصیلات خود، به اخذ دانشنامه‌های: لیسانس زبان فرانسه از دانشگاه تهران و فوق لیسانس مدیریت دولتی از دانشگاه علامه طباطبایی توفیق یافت.

کسمائی پس از گذراندن دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم، در سال ۱۳۴۲ به استخدام اداره کل آموزش و

پرورش گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان دولتی آج بیشه‌ی رشت و مدیر این دبستان، آموزگار دبستان حکیم صبوری پسیخان، معاون دبستان‌ها و مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی ناحیه‌ی ۱۷ آموزش و پرورش تهران، (کسمائی در مهر ماه ۱۳۴۹ جهت ادامه‌ی تحصیل به تهران انتقال یافت)، معاون دبیرستان،

دبیر ادبیات و کارمند حوزه‌ی ستادی وزارت آموزش و پرورش، معاون اداره امور عمومی وزارت آموزش و پرورش (کارگزینی)، رئیس اداره‌ی امور عمومی و مأمور خدمت در وزارت کشور (در سمت‌های معاونت اداره کل بازرسی و معاونت اداره کل خدمات)، مأمور خدمت در وزارت پست و تلگراف و تلفن (در سمت‌های معاونت اداره کل امور اداری و معاونت اداره کل کارگزینی)، مشاور معاون وزیر آموزش و پرورش در امور حقوقی و مجلس (طبی هفت سال) و کارشناس مسؤول دفتر امور مجلس.

نامبرده در تاریخ ۱۳۷۳/۱/۱۵ بازنیسته شد و از آن پس ~~پژوهشی~~ به خدمات فرهنگی خود ادامه داد. او از زمستان ۱۳۷۳ تاکنون در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب در سمت‌هایی چون: مدیر کل امور دانشجویی، کارشناس پژوهشی و مدیر کل تدارکات به خدمت مشغول است. پورکسمائی از جمله اعضای فعال انجمن‌های ادبی پایتحث و دبیر انجمن گیلانی‌های مقیم تهران^۱ است. شرح درد اشتیاق^۲ عنوان کتابی است که مجموعه‌ی اشعار کلاسیک و نیمایی این فرهنگی را در بر می‌گیرد. جعفر پور کسمائی دارای دو فرزند به نام‌های مرجان و مازیار است. فرزند دوم او، پیشک است. شعر زیر سروده‌ی اوست:

آخرین ستاره جنگل

گشت نهان مهر پُر شراره جنگل	دیده فرو بست تا همیشه تاریخ
کرد غروب آخرین ستاره جنگل	زنگ کلیساي دل به لرزو درآمد
پیر کهن قصه هماره جنگل	اشک فرو می‌چکد زدیده چو باران
بانگ عزا آید از مناره جنگل	زخم دگر بر جگر فتاده زتقدیر
داغ به دل آید از نظاره جنگل	دست طبیعت نشانده خنجر غم را
گشت فزون درد بیشماره جنگل	کوچک خان گرچه بوده است بمیدان
در تن بی جان و پاره پاره جنگل	کیست به یاد آورد حماسه او را
پیلتون و صف شکن به باره جنگل	کیست نشیند به کار زمزمه عشق
تا شنوم قصه‌ی دوباره جنگل	کیست بپاخیزد از سلاله مردان
یا نشینند به سوگواره جنگل	هیچ نمانده است در زمانه دریغا
تا بخوش آید از اشاره جنگل	هیچ بجز ظلمت و سکوت نبینی
مردی از لشگر سواره جنگل	
کرکذرت افتاد از کناره جنگل	

در صفِ اهلِ قلم گزاره جنگل
شرح خزان بود در بهاره جنگل
گفت مخور غم به کار چاره جنگل
جنبش دیگر به گاهواره جنگل

فخرائی چونکه رفت، کیست که گوید
قصه سردار جنگلش چه بگویم
پیر خرابات چون به باده نشستم
مادر گیتی دوباره زاید و آید

بی‌نوشت:

۱. شروع به کار انجمان گیلانی‌های مقیم تهران ریشه در سال‌های پیش از انقلاب ۵۷ دارد. این انجمان در خانه‌ی تیمسار محمد علی صفاری (ریس شهریانی پیشین ایران) موجودیت یافت و سپس در خانه‌ی گیلانیانی مانند: ابراهیم فخرائی (نویسنده‌ی کتاب سردار جنگل)، جهانگیر سرتیپ پور (ترانسرا و شهردار پیشین رشت) و فرزنش خشایار سرتیپ پور (حقوق‌دان) به حیث خود اداره‌داد. گردهمایی انجمان گیلانی‌های مقیم تهران اکنون به دبیری جعفر کسمایی در دفتر وکالت سیدحسین موسوی (خطا) حقوق‌دان و شاعر گیلانی برپا می‌شود.
۲. شرح درد اشتیاق (مجموعه‌ی شعر)، انتشارات نیکتاب، تهران، ۱۳۸۳.

ویکتوریا پورخاچاطوریانس

به سال ۱۳۱۲ در بندرانزلی تولد یافت. وی لیسانسیه‌ی زبان و ادبیات انگلیسی از دانشگاه تهران است و سابقه‌ی اتمام دوره‌ی یک ساله‌ی دانشسرای تربیت معلم تهران را نیز در کارنامه‌ی خود دارد.

پورخاچاطوریانس در سال ۱۳۴۳ به خدمت آموزش و پرورش درآمد و کارکرد آموزشی خود را آغاز کرد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان شیرین

تهران، دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های دهخدا، ناصر اسماعیل‌پور و ارونده رود) و مدرس زبان انگلیسی دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت. نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد.

منیره تحویلداری

تبرستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۰۳ در رشت زاده شد. وی در سال ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان پسرانه‌ی رشدیه رشت و ناظم دبستان دخترانه‌ی ایران رشت.

منیره تحویلداری پس از ۲۵ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۵۴ بازنشسته شد و در سال ۱۳۶۹ دیده از جهان فرو بست.

محمود تقی‌زاده منظری

به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را تا کلاس پنجم متوسطه در زادگاه خود گذراند و در خرداد ۱۳۲۹ موفق به دریافت دیپلم ششم ریاضی از دبیرستان دارالفنون تهران شد.

منظری با ادامه‌ی تحصیل در دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران، در خرداد ۱۳۳۲ با احراز رتبه‌ی اول به اخذ لیسانس ریاضی نایل آمد و به همین مناسبت در مهر ماه ۱۳۳۶ از طرف دولت برای ادامه‌ی تحصیل، عازم بروکسل شد که به دلایلی این تحصیلات او ناتمام ماند.

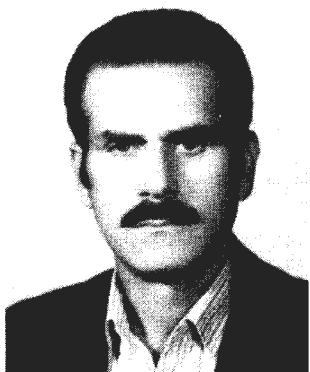
نامبرده در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر ریاضی دبیرستان‌های رشت، رئیس دبیرستان شاهپور رشت (در سال تحصیلی ۵۴-۱۳۵۳) و دبیر دبیرستان‌های رشت. وی با ۲۸ سال و پنج ماه خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد.

تقی زاده منظری در اسفند ماه ۱۳۴۹ به عنوان بهترین دبیر ریاضی شاغل در آموزش و پژوهش رشت، مورد تقدیر قرار گرفته بود. این فرهنگی هم چنین، نماینده‌ی منتخب مردم

رشت در بیست و چهارمین دوره‌ی مجلس شورای ملی بود. نامبرده بعد از بازنیستگی، به خدمات علمی و فرهنگی خود ادامه داد و تجربه‌ی سال‌های پر‌شمار خدمت آموزشی خود را در کتابی گردhem آورد. این کتاب، در آستانه‌ی انتشار است.

محمود تقی زاده منظری دارای هفت فرزند است: مسعود (فارغ‌التحصیل دانشکده فنی دانشگاه تهران)، مهناز (فارغ‌التحصیل دانشکده حقوق دانشگاه تهران)، مهشید (دندانپزشک)، مجید (دارای دکترای مهندسی راه و ساختمان از آمریکا)، مهرداد (دارای دکترای مکانیک از انگلیس)، مژگان (پزشک داروشناس) و میترا (لیسانسیه علوم گیاهی).

مهری تقویزاد

به سال ۱۳۱۲ در رشت متولد شد. وی فوق‌دیپلم ریاضی از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت است. تقویزاد در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تابازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم دبستان چهار کلاسه‌ی خشکبیجار، معلم پرورشگاه لاهیجان (از ۱۳۳۲ تا ۱۳۳۸)، آموزگار دبستان‌های رودکی و مژده‌ی رشت، مدیر دبستان فاریابی رشت (از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۳) و مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی ابراهیم فرزام رشت (از ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۹). نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنیسته شد.

تقویزاد در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۴، فعالیت آموزشی غیر دولتی خود را با تدریس در مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی تربیت اسلامی رشت، ادامه داد و از سال ۱۳۷۴ تاکنون در سمت مدیر دبستان غیرانتفاعی تربیت اسلامی رشت، مشغول فعالیت است. وی در طول دوران خدمت خود به عنوان: معلم، ناظم و مدیر نمونه، به اخذ تقدیر نامه‌هایی از آموزش‌وپرورش، مفتخر شده بود. حاصل ازدواج مهدی تقویزاد با همکار فرهنگی خود، رقیه فرخنده کار ساعدی (دبیر بازنیسته ادبیات فارسی) سه فرزند است: مرتضی (مهندس برق و الکترونیک)، لیلا (کارشناس مامایی) و سارا (مهندس برق و الکترونیک).

آصف تنها

به سال ۱۳۰۹ در هندخاله‌ی تولم دیده به جهان گشود. دوران متوسطه‌ی تحصیل را در دبیرستان‌های ضمیمه‌ی دانشسرای مقدماتی و نوربخش رشت گذراند و در سال ۱۳۳۲ به اخذ دیپلم از دبیرستان رضا شاه رشت نایل آمد.

تنها در سال ۱۳۳۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر طبیعی دبیرستان‌های فومن (از جمله در دبیرستان‌های ترقی، امیرکبیر و فردوسی) و دبیر دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های رضا شاه، رهنمای سعادت، هفدهی دی و ابوریحان).

این فرهنگی در آبان ماه سال ۱۳۵۶ بنایه تقاضای شخصی بازنشسته شد. او در حین خدمت به عنوان دبیر نمونه، یک قطعه نشان فرهنگ دریافت کرد و بعد از بازنشستگی، در تاریخ ۱۳۷۶/۲/۱۴ در آین بزرگداشت روز معلم، توسط ابوالقاسم راسخ نژاد (مدیر کل وقت آموزش و پرورش گیلان) مورد تقدیر قرار گرفت. حاصل ازدواج آصف تنها با همسر فرهنگی خود، پریخ تنها، دو فرزند به اسمی: مسعود و مجید است.

زهرا تودد

به سال ۱۳۱۵ در تهران دیده به جهان گشود. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۴ به اخذ دیپلم طبیعی توفیق یافت.

تودد طی مدتی در دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران، در رشته‌ی زبان فرانسه تحصیل کرد و در نهایت به سال ۱۳۵۵ از دانشگاه ابوریحان بیرونی تهران در رشته‌ی آموزش و پرورش ابتدایی دانش آموخته شد.

نامبرده در تاریخ ۱۳۳۴/۸/۱۸ با داشتن دیپلم به

استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار دبستان پسرانه‌ی قریب تهران، آموزگار پایه‌ی ششم ابتدایی در دبستان اسلام (طوالش)، مدیر دبستان و مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی و دبیرستان کارخانه‌ی چوب‌بری اسلام (تودد) در مجموع به مدت ۱۱ سال در این منطقه خدمت کرد، معاون مدارس راهنمایی تحصیلی رشت، مدرس روان‌شناسی عمومی و اصول آموزش و پژوهش دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت، دبیر جامعه شناسی دبیرستان‌های رشت و مدیر شبانه‌ی هنرستان دختران رشت. وی در سال ۱۳۶۷ بازنشسته شد و از سال ۱۳۷۲ به مدت سال در دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت در سمت‌هایی چون: مسؤول دبیرخانه، مسؤول خوابگاه دانشجویان دختر و کتابدار کتابخانه به فعالیت پرداخت. زهرا تودد در سال ۱۳۸۲ همکاری خود را با فرهنگسرای کودک تهران آغاز کرد و در سال ۱۳۸۵ با مشارکت در تأسیس انجمن دوستداران کودک، خدمات فرهنگی خود را در این فرهنگسرای ادامه داد. این فرهنگی هنگام تدریس در دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت، جزوی ای درسی تحت عنوان اصول آموزش و پژوهش را گردآوری و تدوین کرد و در سال ۱۳۸۴ ترجمه‌ی کتاب داستان آقا برقی (نوشته‌ی روزه هارگرو) را توسط انتشارات منشور امید، به چاپ رساند.

حاجیه ملوک تنها

فرزند شیخ علی تنها (از بنیانگذاران دستگاه تعلیم و تربیت گیلان) به سال ۱۳۰۲ در رشت متولد شد. وی دیپلمه‌ی فنی است. تنها در سال ۱۳۳۶ به استخدام آموزش و پژوهش مسجد سلیمان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های دخترانه‌ی مهر و ناصر خسرو، معلم و معاون دبستان دخترانه‌ی دکتر فاطمی (او در این سمت به اخذ تقدیر نامه از سوی رئیس اداره فرهنگ مسجد سلیمان نایبل آمد)، معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی دخترانه‌ی جهاد و دبیر مدارس راهنمایی تحصیلی کوش و جهاد. حاجیه ملوک تنها در مهر ماه سال ۱۳۶۷ بازنشسته شد.

منصور توفیق راد

به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. وی با دریافت دیپلم طبیعی از دبیرستان شاہپور رشت، ادامه‌ی تحصیل داد و در سال ۱۳۳۷، به اخذ لیسانس فیزیک از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران نایل آمد.

توفیق راد، فعالیت فرهنگی خود را در سال ۱۳۳۰ آغاز کرد و در تاریخ ۱۳۳۷/۷/۱۰ رسماً به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. او از بدو خدمت بازنیستگی، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

آموزگار دبستان سنایی غازیان (از ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۲) آموزگار دبستان بوذر جمهوری انزلی (از ۱۳۳۲ تا ۱۳۳۳)، دبیر فیزیک دبیرستان‌های رشت (از تاریخ ۱۳۳۷/۷/۲۳)، رئیس اداره‌ی امتحانات اداره کل فرهنگ گیلان (از ۴۸/۱۱/۱۹ تا ۴۸/۸/۱۴)، ناظر امتحانات نهایی سال ششم متوسطه‌ی آموزش و پرورش صومعه‌سرا (در خرداد ۱۳۴۲)، رئیس اداره‌ی آموزش متوسطه‌ی اداره کل آموزش و پرورش گیلان همزمان با تدریس (از ۱۳۴۸/۱۱/۱۹ تا ۱۳۵۰/۱۲/۲۵)، راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌های رشت (از ۱۳۵۱/۹/۱)، رئیس هیأت ممتحنه‌ی امتحانات حوزه مرکزی و هیأت ممتحنه‌ی سال ششم متوسطه‌ی ادبی در گیلان (در ۱۳۵۶)، مدرس مجتمع آموزشی لشکر قدس رشت (در ۱۳۶۸)، طراح سوالات فیزیک آزمون ورودی دانشگاه علوم پزشکی گیلان (در سال تحصیلی ۱۳۷۱-۷۲)، طراح متن پیک نوروزی فیزیک (در سال ۱۳۷۱)، عضو هیأت علمی و کارشناس گروه‌های آموزشی اداره کل آموزش و پرورش گیلان (در اواخر خدمت). نامبرده در تاریخ ۱۳۷۳/۷/۱ بازنیسته شد.

توفیق راد از مؤسسان دبیرستان ملی ابوریحان رشت بود و در سال ۱۳۵۲ نیز برای اولین بار در ایران، برنامه‌های زنده‌ی آموزشی را در تلویزیون گیلان به اجرا درآورد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، به اخذ چندین تقديرنامه از سوی مدیران کل آموزش و پرورش گیلان نایل آمد و در تاریخ ۱۳۴۷/۱۲/۲۸ به عنوان بهترین دبیر شاغل در دبیرستان‌های رشت، توسط دکتر فرخ روپارسای، وزیر وقت آموزش و پرورش مورد تقدير قرار گرفت.

نامبرده پس از یک عمر تلاش بی‌وقفه‌ی فرهنگی، در تیرماه سال ۱۳۸۱ در گذشت. از

این فرهنگی فقید، چهار فرزند به یادگار مانده است: مهران (پزشک متخصص و جراح بیماری‌های پا در لس آنجلس آمریکا)، مژگان (کارشناس ارشد روانبخشی)، ماندان (کارдан علوم آزمایشگاهی) و مهکامه (لیسانسیه‌ی علوم اقتصادی و کارشناس مطالعات اقتصادی).

پریرخ تنها

فرزند آقا شیخ علی تنها (از کارمندان دیرپای اداره تبرستان معارف و اوقاف گیلان) به سال ۱۳۱۰ در رشت زاده شد. او دارای مدرک فوق دیپلم ادبی از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت است و سابقه‌ی شرکت در کلاس‌های کمک آموزگاری تربیت معلم و پیکار با بی سوادی را نیز در کارنامه‌ی خود دارد.

تنها در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و دوران خدمت ۳۵ ساله‌ی خود را در کوچصفهان سپری کرد. نامبرده از بدء استخدام تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار پایه‌های چهارم و پنجم ابتدایی دبستان پسرانه‌ی سعدی، آموزگار پایه‌های اول و سوم ابتدایی دبستان دخترانه‌ی شهناز، دبیر مدرسه‌ی راهنمایی عصمت‌بلسبن، دبیر مدرسه‌ی راهنمایی دارسازی و دبیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی شهناز.

پریرخ تنها در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد. حاصل ازدواج او با همکار فرهنگی خود، آصف تنها، دو فرزند است: مسعود (کارشناس ارشد روانشناسی در هلند) و مجید (کارشناس مترجمی زبان انگلیسی و فرهنگی).

حلیمه توفیقی

به سال ۱۳۲۱ در رشت دیده به جهان گشود. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود سپری کرد و ضمن خدمت، به اخذ فوق دیپلم حرفه و فن از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت نایل آمد. توفیقی با اتمام دوره‌ی آموزشی تربیت معلم، در مهر ماه ۱۳۴۱ به

استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و شروع به کار کرد. او از بدو خدمت تا بازنیستگی در سمت های زیر به فعالیت پرداخت: آموزگار پایه های چهارم و پنجم ابتدایی دبستان مژدهی رشت (طی هشت سال آغازین کار)، متصدی امور تغذیه ای دانش آموزان و مسؤول راهنمایان تعليماتی اداره کل آموزش و پرورش گیلان (در ۱۳۵۰)، معاون مدرسه ای راهنمایی تحصیلی هفدهدی رشت (از ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۳)، مدیر مدرسه ای راهنمایی تحصیلی هفدهدی رشت (تو فیقی با گذراندن دوره ای آموزشی ۶۰ ساعته) مدیریت به این سمت منصوب شد و از ۱۳۵۹ تا ۱۳۵۳ در این مقام خدمت کرد، دبیر حرفه و فن مدارس راهنمایی تحصیلی سپیدرود و غروی رشت و مدیر دبستان دخترانه ای سماء (دانشگاه آزاد رشت).

نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد و بعد از بازنیستگی نیز به مدت ۹ سال، در آموزشگاه غیرانتفاعی گیلاندخت رشت، به فعالیت آموزشی خود ادامه داد. توفیقی از فرهنگیان کارداران و وظیفه شناس شاغل در دستگاه تعلیم و تربیت گیلان بود و در طول دوران خدمت خود به عنوان معلم و مدیر نمونه، طی هفت نوبت به اخذ تقدیرنامه های استانی و کشوری نایل آمد.

ثمره ای ازدواج حلیمه توفیقی با محمد فخری (کارمند بازنیسته ای سازمان آب و برق گیلان)، سه فرزند است: فرزین (فوق لیسانس عمران آب و رئیس تصفیه خانه ی گیلان)، فرناز (لیسانسیه ای زبان انگلیسی و فرهنگی) و فرزانه (مهندس کامپیوتر).

بتول توسلی راد

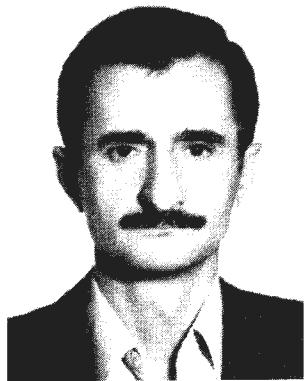
به سال ۱۳۲۱ در رشت متولد شد. وی فوق دیپلم زبان انگلیسی از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت است. توسلی در سال ۱۳۴۳ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت های زیر فعالیت کرد: معلم دبستان پسرانه ای امید رشت (از ۱۳۴۳ تا ۱۳۴۸)، مدیر دبستان دخترانه ای امید

تبرستان
www.tabarestan.info

فردای رشت (وی با همراهی محمد حسین کلباسی، پروانه‌ی تاسیس این مدرسه را در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۲۹ دریافت کرد و از بدو تاسیس تا ۱۳۵۷، در این سمت خدمت کرد)، مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آزاده (عفت) رشت و معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی انقلاب اسلامی رشت.

بتول توسلی راد در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. او در سال ۱۳۷۳ به اتفاق هفت تن از همکاران فرهنگی خود (کبری عشور پور، نرجس گلبرگی، سیده خدیجه میر رفعتی، زهرا مدلل، پروین تقی‌نژاد دیلمی، خلیل سیروس و محمد تقی بزدانیار) مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی دخترانه‌ی توانا را در رشت تأسیس کرد و از آن تاریخ تاکنون، در سمت معاون و دفتردار این آموزشگاه غیر انتفاعی، به خدمات فرهنگی خود، ادامه می‌دهد.

رضا (بهمن) جلالی گیلانی

به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و با تکمیل تحصیلات خود، به دریافت لیسانس شیمی از دانشسرای عالی تهران توفیق یافت.

وی در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های لاهیجان و دبیر شیمی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، نوریخان، روشنک و پروین اعتمادی).

جلالی گیلانی در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد. حاصل ازدواج او با همکار فرهنگی خود، مهشید تنی (کارشناس آموزش ابتدایی و آموزگار بازنشسته دبستان‌های رشت) دو فرزند است: محمد (مهندس عمران از دانشگاه صنعتی شریف) و مریم (کارشناس میکروبیولوژی).

بهجت جمالی

www.tabarestan.info

به سال ۱۳۰۶ در رشت متولد شد. دوران متوسطه‌ی تحصیل را در دبیرستان‌های رهنمای سعادت نسوان و فروغ رشت گذراند و با کسب رتبه‌ی ممتاز در حین اخذ دیپلم فنی از دبیرستان فروغ رشت، موفق به دریافت تقدیرنامه و جایزه و نشان درجه‌ی ۲ علمی شد. و به عنوان شاگرد برگزیده‌ی کلاس خانه‌داری، موفق به دریافت نشان درجه‌ی ۲ علمی شد. وی ضمن خدمت ادامه‌ی تحصیل داد و به اخذ لیسانس زبان و ادبیات انگلیسی از دانشگاه تهران توفیق یافت.

جمالی در سال ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان سروش رشت، آموزگار و دبیر شاغل در دبستان و دبیرستان رهنمای سعادت نسوان رشت، دبیر دبیرستان‌های فروغ و شاهدخت رشت و دبیر دبیرستان طبری تهران (از ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۷). جمالی هم‌چنین با گذراندن دوره‌ی آموزشی زبان انگلیسی در انجمن ایران و آمریکا، موفق به دریافت گواهی نامه‌ی دانشگاه پنسیلوانیا آمریکا شده بود. او در آموزشگاه ولی عصر نیز به تدریس اشتغال داشت.

وی در تاریخ ۱۳۵۸/۷/۱ در سمت دبیر زبان انگلیسی بازنشسته شد. بهجت جمالی دارای دو فرزند با نام خانوادگی فرحد است: فربیا (کارشناس پرستاری) و فرهنگ (دارای دکترای مهندسی سازه).

جمشید جفروی

به سال ۱۳۱۱ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم علمی از کالج البرز تهران توفیق یافت. وی در سال ۱۳۳۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر علوم انسانی و شیمی دبیرستان‌های رشت (از

جعفر غلامی

جمله در دبیرستان‌های شاهپور، رضاشاه، محمدرضاشاه، شاهدخت، مهددانش و هفده دی) و مسؤول امور تربیتی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت (وی در این سمت، توانست دبیرستان‌های این ناحیه را در مسابقات هنری استان به مقام اول برساند).

نامبرده با ۲۶ سال خدمت فرهنگی در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد. خواهر او ایراندخت جفوودی جفوار فرهنگیان پیشکسوت گیلان بود. جفوودی از نوجوانی به عالم هنر روی آورد و در نمایشنامه‌های تماشاخانه‌ی گیلان (که پدرش محمد رضا جفوودی از شرکای ثابت آن بود) بازی می‌کرد. وی هم چنین آهنگی بهار شبان را در محل سابق رادیو رشت (واقع در طبقه‌ی فوقانی اداره‌ی پست و تلگراف فعلی رشت) به صورت زنده اجرا کرده بود. او در آغاز، کلاس موسیقی جیم^۱ را در پشت هتل اردبیهشت رشت تأسیس کرد و علاوه بر موسیقی، در حوزه‌ی نمایشنامه نویسی هم به فعالیت پرداخت. نمایشنامه‌ای از او به نام : بیم و امید در تماشاخانه‌ی گیلان به اجرا درآمده بود.

نامبرده، پس از فروپاشی تماشاخانه‌ی گیلان، گروه هنری «خورشید گیلان»^۲ را به اتفاق شماری از هنرمندان گیلانی بنیان‌گذاری کرد. این گروه، نمایشنامه‌های معروفی چون: بر بادرفت، خسیس، با شرفها، هارون الرشید، آرش کمانگیر و عاشق دنبگ را در سالن ارامنه و دبیرستان شاهپور رشت و نیز در شهرهای: لاهیجان، لنگرود، رودسر، آستارا و تنکابن به روی صحنه برده بود. این فرهنگی در سال ۱۳۴۳ با پایه گذاری مؤسسه‌ی تبلیغاتی جیم، به مدت ۱۲ سال با سازمان رادیو-تلوزیون ملی ایران و رادیو دریا همکاری کرد و چندی بعد، علاوه بر کار تبلیغات، آموزشگاه ماشین نویسی و حسابداری جیم رانیز به صاحب امتیازی همسرش، مليحه آراسته و با همراهی همکار فرهنگی خود، صالح نوروزی، پایه ریزی کرد. جفوودی از سال ۱۳۴۴ تا سال ۱۳۷۱ نماینده‌ی کانون جهانگردی و اتومبیل رانی ایران در استان گیلان بود و در سال ۱۳۷۱ دارالترجمه‌ی جیم رانیز در رشت تأسیس کرد. فعالیت او در این مجموعه هم چنان ادامه دارد.

جمشید جفوودی دارای دو فرزند است: مانوش (مهندس کامپیوتر و مترجم زبان انگلیسی) و علی (مترجم زبان‌های انگلیسی و ترکی).

پیوشت:

۱. غلامرضا امانی جورشیری، کیهان دیوان بیگی، میر رکن الدین نژاد، و مهدی میخچی نیز از مؤسسان این کلاس بوده‌اند.
۲. در تأسیس این گروه هنری، هنرمندانی چون: سید محمد رئیس زاده، رضا رخشانی، هادی طاهیاز، سید محمود موسوی، حبیب پور سیفی و رضا شهبازی نقش آفرین بوده‌اند.

پروین جمالی

تبرستان
www.tabarestan.info

نوهی قوام‌الاطباء (از پزشکان متقدم گیلان) به سال ۱۳۱۱ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم طبیعی نایل آمد. او ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و به دریافت لیسانس زبان انگلیسی از دانشگاه تهران توفیق یافت. وی دوره‌های آموزشی متعدد زبان انگلیسی را نیز با موفقیت گذرانده بود.

جمالی در سال ۱۳۳۳ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه

کرد: دبیر زبان انگلیسی دبیرستان طبری تهران (از ۱۳۴۳ تا ۱۳۴۳)، دبیر دبیرستان‌های تبریز (از ۱۳۴۳ تا ۱۳۴۵)، دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های رشت (از ۱۳۴۵ تا ۱۳۴۷)، رئیس دبیرستان‌های رشت (از ۱۳۴۷ تا ۱۳۴۹)، راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌های دخترانه‌ی رشت (از ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۲)، رئیس دبیرستان فروغ (هفده شهریور) رشت از (۱۳۵۲ تا ۱۳۵۷) و دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های رشت (از ۱۳۵۷ تا بازنیستگی).

نامبرده در سال ۱۳۶۵ بازنیسته شد. او از مدیران توانا و دلسوز شاغل در دستگاه تعلم و تربیت گیلان بود و در طول دوران خدمت فرهنگی خود به دریافت بیش از ۱۰ فقره تقديرنامه مفتخر شد. حاصل ازدواج پروین جمالی با همکار فرهنگی خود، فریدون فرجبد (رئیس پیشین اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت) سه فرزند فرهیخته است: فرزین (دکترای مدیریت دولتی و عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد واحد رشت)، فریان (مهندس برق و الکترونیک و از مدیران کارخانه‌ی پارس شهاب رشت) و فدرا (کارشناس مترجمی زبان انگلیسی و معاون دبیرستان بنت‌الهدی رشت).

فاطمه جاوید

به سال ۱۳۲۲ در فومن تولد یافت. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را به ترتیب در دبستان گلزار و دبیرستان محمد رضا شاه (سمیه‌ی فعلی) فومن گذراند و در خرداد ۱۳۴۱ به اخذ دیپلم طبیعی نایل آمد.

او در سال ۱۳۴۵ به لیسانس زیست‌شناسی از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران توفیق یافت و ضمن خدمت، کلاس‌های تخصصی دبیران زیست‌شناسی را نیز با موفقیت گذراند.

جاوید، ضمن تحصیل در دانشگاه، به مدت دو سال در دبستان کیومرث تهران تدریس کرد و در مهرماه ۱۳۴۵ رسماً به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان درآمد.

وی از بدو استخدام تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر زیست‌شناسی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فروغ، رهنمای سعادت، سروش و روشنک)، رئیس دبیرستان رهنمای سعادت رشت (از ۱۳۴۷ تا ۱۳۴۸)، رئیس دبیرستان روشنک رشت از (۱۳۵۱ تا ۱۳۵۷)، رئیس مدرسه‌ی عالی بهداشت رشت (از ۱۳۵۷ تا ۱۳۵۹) و دبیر زیست‌شناسی دبیرستان‌های رشت.

نامبرده در سال ۱۳۷۴ بازنشسته شد و در سال ۱۳۸۲ درگذشت. حاصل زندگی مشترک فاطمه جاوید با همسر فرهنگی خود، سید اکبر علوی، دو فرزند است: سید حسین (پرشک متخصص ارتوپدی) و سیده ارمغان (پرشک).

فاطمه چمشیدپی

به سال ۱۳۲۶ در بندرانزلی تولد یافت. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان ملی ناموس و دبیرستان بانوان رشت گذراند و به سال ۱۳۴۶ در کازرون (در استان فارس) به اخذ دیپلم طبیعی توفیق یافت. او در سال ۱۳۴۷ به استخدام وزارت آموزش و پرورش درآمد و تا بازنشستگی در سمت معلم پایه اول ابتدایی مشغول به تدریس شد.

این فرهنگی در سازمان بهزیستی و جهاد دانشگاهی گیلان نیز تدریس می‌کرد و در

بسیاری از شهرهای گیلان، از طریق گروههای آموزشی، به تدریس در پایه‌ی اول ابتدایی، مشغول بود. جمشیدی‌پی از آموزگاران نمونه و موفق گیلان به شمار می‌رفت و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، طی چند نوبت از سوی مقامات آموزشی استان و کشور مورد تقدیر قرار گرفت. نامبرده در تاریخ ۱۳۷۷/۷/۴ بازنشسته شد و سپس در بخش غیر دولتی، فعالیت آموزشی خود را پی‌گرفت. حاصل ازدواج او با همکار فرهنگی خود، حسن حسن‌زاده، دو فرزند است: رضا (کارشناس ارشد مهندسی عمران) و سانا زاده (مهندس کامپیوتر). www.tabarestan.info

محمود چینی کار

به سال ۱۳۰۴ در رشت متولد شد. وی با اتمام دوره‌ی دانشسرای مقدماتی و اخذ دیپلم کامل ادبی، ادامه‌ی تحصیل داد و به دریافت لیسانس حقوق قضایی از دانشگاه تهران توفیق یافت.

نامبرده در سال تحصیلی ۱۳۲۵-۲۶ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های شهسوار (از ۱۳۲۵ تا ۱۳۲۶)، مدیر دبستان شماره‌ی ۴ چابکسر (از ۱۳۲۶ تا ۱۳۲۷)، مدیر دبستان کلاس سر سادات محله (از ۱۳۲۷ تا ۱۳۲۸)، آموزگار دبستان‌های رشت و مدیر دبستان ابن سینای سنگر (در مجموع از ۱۳۲۸ تا ۱۳۲۹)، آموزگار دبستان مژده‌ی رشت (از ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۳)، معاون دبیرستان فرهنگیان رشت (در ۱۳۳۳)، مدیر دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فرهنگیان، محمد رضا شاه، شاهپور، نوریخش، بازرگانی و هنرستان دختران در مجموع از ۱۳۳۳ تا ۱۳۴۰)، رئیس دبیرستان نصرت مشکوتی رشت (از ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۱)، رئیس فرهنگ رودسر (از ۱۳۴۱ تا ۱۳۴۲)، مدیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت (از ۱۳۴۲ تا ۱۳۴۵) و مدیر دبیرستان‌های شیراز (از

.(۱۳۴۵ تا ۱۳۵۸)

نامبرده در سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد و به سال ۱۳۸۰ درگذشت.
از محمود چینی کار چهار فرزند تحصیلکرده بر جای مانده است: مهدی، سیمین، صادق
و سعید.

عذرا (پوراندخت) چکوسری

تبرستان

www.tabarestan.info

به سال ۱۳۱۴ در رشت زاده شد. دوران مقدماتی و
متسطه‌ی تحصیل را در دبستان و دبیرستان ملی سعادت
نسوان رشت گذراند و ضمن خدمت، به اخذ دیپلم
خانه‌داری توفیق یافت. وی در تاریخ ۱۳۳۳/۱۲/۸ به
استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی
در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های
رشت، معاون دبستان آزم رشت، مریبی سازمان جوانان و
خانه‌ی جوانان شیرو خورشید سرخ رشت، مریبی
پیشاهمگی و رئیس دبستان دولتی رازی رشت و مدیر کودکستان ملی پیشو و رشت.

نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد.

چکوسری در طول دوران خدمت فرهنگی خود طی چند نوبت مورد تجلیل قرار گرفت
و از جمله به اخذ یک قطعه مдал فرهنگ از سوی وزیر آموزش و پرورش و چند فقره
تشویق نامه از جانب مدیران کل آموزش و پرورش گیلان مفتخر شد.
در پاسداشت خدمات فرهنگی و اجتماعی پوراندخت چکوسری، نام و مشاغل
فرهنگی او در سالنامه‌ی آریان^۱ به چاپ رسیده بود.

عذرا چکوسری در تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۵ دیده از جهان فرو بست.

از او سه فرزند با نام خانوادگی «نوبری» بر جای مانده است: وحید (پزشک متخصص
بیماری‌های عفونی)، مجید (لیسانسیه‌ی مدیریت) و فرید.

پی‌نوشت:

۱- سالنامه‌ی آریان، بزرگان ایران، ۱۳۵۲، ص ۱۹۳.

محمدعلی چهره‌نورانی

به سال ۱۳۱۴ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دبیرستان ملی اسلامی رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۵۸، موفق به دریافت فوق‌دیپلم از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت شد.

وی در سال ۱۳۴۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدرس فیزیک و شیمی آموزشکاران ناصرخسرو لشت‌نشاء (در سال‌های آغازین خدمت)، و دبیر فیزیک دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فروغ، شاهپور، مهد دانش، پرورین اعتضامی و بنت‌الهدی). محمدعلی چهره‌نورانی با ۳۷ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد.

گلناز حیرت امین

به سال ۱۳۰۹ در اردچان تالش متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای دختران رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. وی از بدرو خدمت تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان پسرانه‌ی خیام بی‌بالان رودسر، آموزگار دبستان دخترانه‌ی تربیت‌نسوان رودسر، دبیر مدرسه‌ی راهنمایی مدنی رشت، معلم و مدیر دبستان کوشیار رشت (طی ۱۰ سال پایانی خدمت).

نامبرده در جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) و کمیته‌ی ملی پیکار با بی سوادی نیز فعالیت داشت. گلناز حیرت امین در سال ۱۳۵۹ بازنیسته شد. این فرهنگی پیش‌کسوت، دارای سه فرزند با نام خانوادگی «برومند شادکام» است: فرحتناز (کارشناس تغذیه)، بهناز (پزشک) و مهرناز (پزشک).

کبری حکیمی عابد

به سال ۱۳۰۹ در لاهیجان تولد یافت. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان عصمت و دبیرستان مهین لاهیجان سپری کرد و به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی رشت نایل آمد. او دوره‌ی کارآموزی تربیت مربی سالمندان را نیز در تهران گذرانده بود.

نامبرده در سال ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم ریاضی و علوم انسانی پایه‌های چهارم و پنجم و ششم ابتدایی پرورشگاه قوام لاهیجان (طی چهار سال آغازین کار)، معلم دبستان قوام بازکیا گوراب (وی به مدت ۵ سال در این سمت، فعالیت کرد و در این مقطع از خدمت فرهنگی خود، با مراجعه‌ی روزانه به خانه‌های روستایی، اصول بهداشتی، رسوم اجتماعی و بچه‌داری، خیاطی و الفبای خواندن و نوشتن را به زنان آموزش می‌داد) و دبیر علوم انسانی و معاون دبیرستان بزرگمهر لاهیجان (طی ۲۱ سال).

کبری حکیمی عابد در سال ۱۳۵۹ بازنیسته شد. این فرهنگی پیش‌کسوت دارای دو فرزند پسر با نام خانوادگی «صفابخش راستگو» است: محمد رضا (کارشناس عکاسی) و حمید رضا (مهندس برق و الکترونیک).

حاکمه حودت

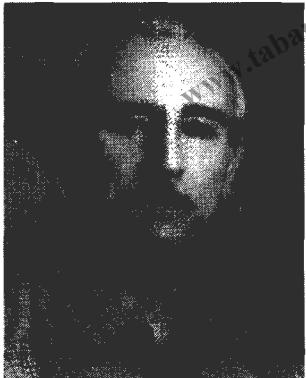
به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. وی از بدرو خدمت تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های سنگر، آموزگار دبستان‌های دخترانه‌ی رشت (از جمله در دبستان‌های مهر و شهناز) و راهنمای تعلیماتی مدارس ابتدایی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت.

نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و در تیر ماه ۱۳۸۵ روی در نقاب خاک کشید.
حاصل زندگی مشترک حاکمه حودت با همکار فرهنگی خود، ابراهیم حودت، چهار
فرزند تحصیلکرده به نام‌های: حمید، هایده، هادی و حمیراست. فرزندان اول و دوم این
فرهنگی فقید نیز به خدمت آموزش و پرورش درآمدند.

میرشجاع حقیقت شعار

به سال ۱۳۱۲ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و
متسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در نهایت
به اخذ لیسانس زبان فرانسه از دانشگاه مشهد نایل آمد.

وی در تاریخ ۱۳۳۰/۱۰/۱۰ به استخدام اداره کل
فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر
فعالیت کرد: آموزگار دبستان‌های سنگر (در آغاز
خدمت)، مدیر دبستان ابن سینای سنگر (از ۱۳۳۴ تا
۱۳۳۷)، کارمند کارگزینی و متصدی امور استخدامی

کارگزینی اداره فرهنگ رشت (از ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۰) رئیس اداره‌ی آموزش و پرورش لشت‌نشا
(از ۱۳۴۰/۶/۲۶ تا ۱۳۴۳/۴/۱۶)، تحولیدار اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان (از
۱۳۴۳ تا ۱۳۴۶)، دبیر دبیرستان‌های مشهد (هم زمان با تحصیل در دانشگاه)، رئیس اداره‌ی
آموزش و پرورش لشت‌نشا (برای دو میان بار)، رئیس اداره کارگزینی اداره کل آموزش و
پرورش گیلان (از ۱۳۵۲/۴/۴ تا ۱۳۵۸/۱/۸)، کارشناس مسؤول ارزشیابی و رسیدگی به
شکایات آموزش و پرورش گیلان (از ۱۳۵۸/۲/۳۰ تا ۱۳۵۸/۱۲/۳۰) و دبیر دبیرستان‌های
رشت.

نامبرده در تاریخ ۱۱/۱/۵۹ بازنشسته شد. او در مقام رئیس کارگزینی آموزش و پرورش
گیلان، هشت دوره‌ی آموزشی ضمن خدمت را با موفقیت گذراند و به دریافت تقدیرنامه‌هایی از
مدیران کل وقت آموزش و پرورش گیلان، توفیق یافت. حاصل ازدواج میرشجاع حقیقت شعار با
همکار فرهنگی خود، زهراء زمردی، شش فرزند است: نیره (پژشک داروساز)، میرجلال
(پژشک)، میرجلیل، میرکمال (مهندس الکترونیک در سوئیس)، ناهید و مجید (پژشک).

ابراهیم حاجی کریمیان

به سال ۱۳۱۰ در لنگرود متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در رشت گذراند و دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران دریافت کرد و در سال ۱۳۳۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. وی از بدو استخدام تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر دبیرستان داریوش لنگرود^۱، معلم دبستان شلمان^۲، معلم مدارس کوچصفهان^۳، دبیر علوم انسانی و طبیعی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های زاهد گیلانی و فرهنگیان)، رئیس دایره‌ی آموزش متوسطه‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت (در زمان ریاست فریدون فرجی‌بد) و معاون آموزشی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت. نامبرده در سال ۱۳۶۱ بنا به تقاضای شخصی بازنیسته شد و در دوران بازنیستگی به عنوان یکی از اعضای هیأت امنای مسجد چهلتن رشت در عمران و تجدید بنای این مسجد کوشید. او به اتفاق همسر خود در شلمان سرخтанه در اجرای طرح‌های تعلیمات اساسی می‌کوشید و دوره‌های علمی و آموزشی این مجموعه را در تهران گذرانده بود. این فرهنگی در برگزاری صحیح امتحانات نیز مجданه تلاش می‌کرد. او در تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲ درگذشت. حاصل زندگی مشترک ابراهیم حاجی کرامیان با همکار فرهنگی خود زهرا (پروین) تیزکار (آموزگار بازنیسته‌ی دبستان‌های کوچصفهان و رشت) هفت فرزند تحصیلکرده است: سارا، یوسف، بهزاد، مریم، علیرضا، لیلا و هاجر.

پی‌نوشت:

۱- دبیرستان دولتی داریوش لنگرود در سال ۱۳۱۴ تأسیس شد. این دبیرستان در سال ۱۳۵۲ کلاس درس، ۷۹۵ نفر داشت آموز و ۲۲ نفر دبیر و کارمند و دو معاون داشت (بر.ک. پرتوی از کوشش‌های پژوهش کمیته‌های پژوهش گیلان، ص. ۱۰۰).

۲- حاجی کرامیان طی سه سال اقامت در شلمان، علاوه بر آموزگاری، آموزش امور بهداشتی و عمرانی، رسیلگی به وضعیت بیماران، تشکیل کلاس‌های مبارزه با بی‌سوادی، ایجاد جاده‌ی فرعی، تأسیس ساختمان تعلیمات اساسی و عشایر، احداث دبیرستان چهار کلاسه (با مشارکت مردم) و تأسیس شرکت تعاملی شلمان را نیز بر عهده داشت.

۳- وی در حومه‌ی کوچصفهان، با مشارکت مردم محل، یک بلب مدرسه تأسیس کرد که اکنون دارای تشکیلات دبیرستانی است.

میر جواد حاکمی

تبرستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۰۸ در رشت تولد یافت. تحصیلات خود را تا اخذ دیپلم ادامه داد و طی مدتی نیز به مطالعه در حوزه‌های ادبیات، تاریخ ملل و زبان فرانسه مشغول شد. حاکمی در تاریخ ۱۳۳۲/۸/۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان خودچر (در ۱۳۳۳) ناظم و دفتر دار دبستان صادقی نژاد رشت (در ۱۳۳۴) ناظم و دفتردار دبستان راعی رشت (از ۱۳۳۴ تا ۱۳۳۶)، آموزگار دبستان حزین رشت (از ۱۳۳۶ تا ۱۳۳۷)، معلم دبستان حسن حجتی رشت (از ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۶)، مدیر دبستان دقیقی رشت (از ۱۳۴۶ تا ۱۳۴۹)، مدیر دبستان فولادلوی رشت (از ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۱) و مدیر دبستان عنصری رشت (از ۱۳۵۱ تا بازنیستگی). نامبرده در تاریخ ۱۳۶۰/۷/۵ بازنشسته شد. میر جواد حاکمی دارای چهار فرزند تحصیلکرده است.

معصومه حسینزاده

به سال ۱۳۰۹ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای دختران رشت اخذ کرد و دوره‌ی آموزشی موسیقی را نیز به منظور هنرآموزی در مقطع ابتدایی، گذراند. نامبرده هم چنین دارای دیپلم خیاطی است. حسین زاده در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های ملک زاده، املشی، راعی، عنصری و پرتوی)، ناظم دبستان سعدی رشت و ممتحن. وی در سال ۱۳۵۶ بنا به تقاضای شخصی، بازنشسته شد. ثمره‌ی ازدواج معصومه

حسینزاده با همکار فرهنگی خود، سید محمد رئیس زاده، هفت فرزند است: سید حسن (لیسانسیه‌ی صنایع دستی)، مرسده (لیسانسیه‌ی مدیریت)، امیر (شاغل در صنایع دستی)، میترا (لیسانسیه‌ی پرستاری)، میرعظیم (مهندس عمران)، حسین (فوق‌دیپلم و فرهنگی) و علی (فوق‌دیپلم و خطاط).

محمدباقر (نادر) حکیمی اشکوری

فرزند دکتر حبیب‌الله حکیمی اشکوری (پژوهش نیرو) متقدم و از کارمندان اولیه‌ی بهداری گیلان) به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۶، موفق به اخذ لیسانس تاریخ و جغرافیا از دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، شد.

وی در سال ۱۳۳۲ به خدمت وزارت فرهنگ در آمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های تهران، دبیر تاریخ و جغرافیا و ادبیات فارسی دبیرستان‌های کوچصفهان (از جمله در دبیرستان ابوالمعالی)، دبیر علوم انسانی (تاریخ و جغرافیا و ادبیات فارسی و عربی) دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های محمدرضا شاه، روشنک و ابوریحان)، دادیارِ دادگاه اداری اداره کل آموزش و پرورش گیلان، رئیس دبیرستان غروی رشت، دبیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت، مسؤول بایگانی اداره دبیرخانه‌ی اداره کل آموزش و پرورش گیلان، راهنمای تعلیماتی امور تعذیبی آموزش و پرورش گیلان، دبیر دبیرستان‌های اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت، مریض پرورشی مدارس راهنمایی تحصیلی رشت و راهنمای تعلیماتی مدارس راهنمایی تحصیلی سنگر. نامبرده سرانجام در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد.

حکیمی اشکوری، از مریبان جمعیت جوانان شیر و خورشید سرخ شهرستان رشت بود و دوره‌ی تعلیماتی این جمعیت را در اردوگاه تربیتی رامسر، با موفقیت گذرانده بود. این فرهنگی بازنشسته، دارای سه فرزند است: فاطمه (فوق‌دیپلم آموزش ابتدایی)،

فتانه (فوق دیپلم کودکیاری و شاغل در بیمارستان شفا (میرزا کوچک) رشت) و مرجان (لیسانسیهی هنر و فرهنگی).

فاطمه حسام

به سال ۱۳۱۳ در رشت تولد یافت. دیپلم خود را در رشته‌ی خانه داری از دبیرستان فروغ رشت دریافت کرد و در تاریخ ۱۳۳۳/۸/۲۲ شروع به کار کرد. وی در بدو خدمت فرهنگی خود، آموزگار دبستان نخودچر (در حومه‌ی رشت) بود و در تاریخ ۱۳۳۹/۹/۱۵ رسماً به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. حسام در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت آموزگار به تدریس در دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های سعدی، سروش و علم و هنر) مشغول شد و پس از ۲۶ سال و ۱۱ ماه سابقه‌ی خدمت، در تاریخ ۱۳۶۰/۷/۱ بازنشسته شد.

اشرف آقا‌حریری

به سال ۱۳۰۴ در آستارا متولد شد. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در شهرهای آستارا و تهران و تبریز گذراند و با تکمیل تحصیلات خود، در سال ۱۳۳۴ به اخذ لیسانس زبان و ادبیات فرانسه از دانشگاه تبریز توفیق یافت. حریری در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر دبیرستان‌های آستارا (در آغاز خدمت)، دبیر و کفیل دبیرستان حکیم نظامی آستارا^۱، رئیس دبیرستان حکیم نظامی آستارا (از ۱۳۳۸ تا ۱۳۴۰)، رئیس دبیرستان محمد رضا شاه آستارا (از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۴).

مسئول اجرایی کمیته‌ی ملی پیکار با بی سوادی آستارا^۳ (از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۰).

حریری در سال ۱۳۴۹ به دریافت تقدیرنامه از سوی کمیته‌ی ملی پیکار جهانی با بی سوادی نایل آمد و در سال ۱۳۵۰ نیز، به عنوان رئیس دبیرستان نمونه‌ی آستارا، مورد تقدیر وزیر وقت آموزش و پرورش قرار گرفت و مفتخر به دریافت یک قطعه نشان از درجه‌ی سوم فرهنگ شد. حریری در سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در شورای آموزش و پرورش منطقه‌ای و جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) نیز فعالیت می‌کرد و در سال ۱۳۵۴، از طرف مردم آستارا، به نمایندگی این شهر در مجلس شورای ملی برگزیده شد. برادر او، اصغر حریری نیز فرهنگی بود و از جمله در سمت معاون آموزشی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت خدمت می‌کرد.

این فرهنگی پیش‌کسوت، با پژوهش در حوزه‌ی تاریخ آستارا، کتاب‌های: تاریخ آموزش و پرورش آستارا و آستارا دروازه‌ی مدرنیسم را به ترتیب در سال‌های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ منتشر کرده است و کتاب دیگر او به نام آستارا در گذرگاه تاریخ، هم اینک در آستانه‌ی چاپ قرار دارد. برخی پژوهش‌های حریری در مورد تاریخ تالش و منطقه‌ی آستارا - مغان، در ماهنامه‌ی گیله وابه چاپ رسیده و مقاله‌ی ارسالی او به همایش بازشناسی نهضت جنگل (رشت - ۱۳۸۱) نیز لوح تقدیر گرفته است.

اشرف آقاحریری دارای چهار فرزند است: فرزام (دبیر لیسانسیه‌ی شیمی در آستارا)، فرشاد (کارشناس امور بیمارستانی و مسئول اورژانس بیمارستان‌های آستارا)، فرزین (خطاط و طراح هنری) و فرتاش (کارمند شرکت برق آستارا).

پی‌نوشت و منابع:

۱. مدرسه‌ی حکیم نظامی آستارا در سال ۱۲۸۷ تأسیس شد. ساختمان این آموزشگاه (که توسط عده‌ای از اهالی نیکوکار آستارا به مبلغ ۲۳۰۰ تومان خربزاری و در اختیار اداره‌ی معارف آستارا نهاده شده بود) ابتدا، محل دبستان و دبیرستان حکیم نظامی بود و بعدها فقط به عنوان، دبیرستان، مورد استفاده قرار گرفت. سال‌ها بعد از تأسیس این دبیرستان، تعداد کلاس‌های درس آن از ۱۱ باب به ۱۹ باب و تعداد دانشآموزان آن نیز از ۳۵۰ نفر به ۹۲۰ نفر افزایش یافت و دارای کلوب‌های مختلف پیشاهمگی، ورزشی و تربیتی شد.
۲. دبیرستان دولتی محمد رضا شاه پهلوی آستارا در سال ۱۳۴۰ تأسیس شد و تعداد کلاس‌های درس آن در سال ۱۳۵۱، از ۶ باب به ۱۶ باب و تعداد دانشآموزان آن نیز از ۲۲۰ نفر به ۸۱۵ نفر افزایش یافت. این دبیرستان دارای کتابخانه، آزمایشگاه، تاسیسات ورزشی و کلوب‌های درسی و هنری و پیشاهمگی بود.
  - تاریخ آموزش و پرورش آستارا، اشرف آقاحریری، ص ۹۳.
  - پرتوی از کوشش‌های پژوهش کمیته‌های پرورشی گیلان، ص ۷.

میر محمد مهدی حافظی رشتی

به سال ۱۳۱۳ در رشت تولد یافت. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم ادبی نایل آمد. او از سوی دیگر، دارای گواهی نامه‌های تحصیلی اختر شناسی و قرآن است.

حافظی در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های ^{تبریز} انجام وظیفه کرد: آموزگار و مدیر دبستان جیرده شفت (طی ۱۰ ساله آغازین خدمت)^۱، معاون دبستان‌های فولادلو و عنصری و وکیل (بیژن آرمیده) رشت، کارمند اداره حسابداری اداره کل آموزش و پرورش گیلان و آموزگار دبستان حسن حجتی رشت (طی ۲ سال پایانی کار).

نامبرده با ۳۱ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۶۹ بازنیسته شد.

میر محمد مهدی حافظی رشتی دارای سه فرزند است: سید محمود (مهندس کامپیوتر)، سیده مریم (کارдан علوم آزمایشگاهی) و سیده مرجان (کارشناس میکروبیولوژی).

پی‌نوشت:

۱. حافظی در این مقطع از خدمت فرهنگی خود، در سمت‌های متصلی اتاق خانه‌ی اصناف و بازرس سپاه داشت نیز فعالیت می‌کرد و با مراجعته به روستاهای فومنت، برای آمارگیری از میزان موالید و صدور شناسنامه برای نوزادان، با ثبت احوال فومنت و بخشداری شفت همکاری داشت. وی در سال ۱۳۴۶ با مساعله انجمن همکاری خانه و مدرسه‌ی جیرده، دبستان سه کلاسه‌ی رودکی جیرده را تأسیس کرده بود.

سیده ملوک حجتی

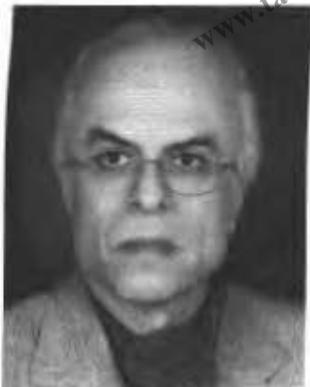
به سال ۱۳۱۹ در شفت متولد شد. دوران مقدماتی تحصیل را در دبستان معرفت شفت گذراند و در رشت، دیپلمه شد. او در سال ۱۳۳۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار پایه دوم ابتدایی دبستان معرفت شفت (طی ۲ سال آغازین کار)، مدیر دبستان فاطمیه

شفت، معلم دبستان توانای تهران، آموزگار دبستان ماکلون فومن و دبیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی هفده دی رشت، نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد.

ثغره‌ی ازدواج سیده ملوک حجتی با دکتر فتحعلی حسین پناه (رئیس پیشین مدرسه‌ی معرفت شفت) چهار فرزند است: محمد تقی (فوق لیسانس سازه هیدرولیک)، عباس (دامپزشک)، فرهاد (پزشک فوق تخصص عدد) و علیرضا (پزشک متخصص بیهوشی).

تبرستان

رضا حیات‌بخش

به سال ۱۳۲۰ در رشت زاده شد. وی دارای فوق دیپلم زبان انگلیسی از دالشیرای راهنمایی تحصیلی رشت است. حیات بخش در سال ۱۳۴۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود عمده‌ا در مقطع راهنمایی تحصیلی مشغول به تدریس شد.

او در سال ۱۳۵۰ به اتفاق تنی چند از همکاران فرهنگی خود (مهدي ذبيحي، ابوالقاسم احتشامي،

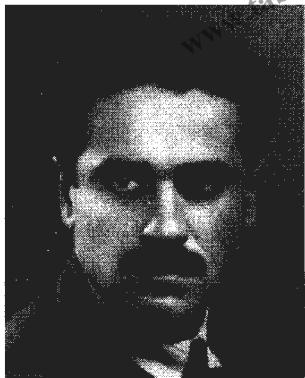
محمد معصوم بابایي، منصور روحی و جدانی و مهندس اسماعيل خسرو مرادي) گروه فرهنگی گیلان زمین را تاسیس کرد و با پایه گذاری مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی کیوان در کوی آفریخای رشت، مدبریت آن را شخصاً بر عهده گرفت. این آموزشگاه از مؤسسات گروه فرهنگی گیلان زمین بود و همسو با مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی دخترانه‌ی آفرین رشت، از آموزشگاه‌های مطرح و نخبه خیز گیلان به شمار می‌رفت. حیات بخش، همچنین در سال ۱۳۵۶ گروه فرهنگی - آموزشی پیشرو را نزیره اتفاق شماری از همکاران خود تأسیس کرده بود. او تا سال ۱۳۵۹ به فعالیت خود در مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی کیوان رشت ادامه داد و در سال ۱۳۶۴ در سمت دبیر زبان انگلیسی مدارس راهنمایی تحصیلی رشت، بازنشسته شد.

این فرهنگی در سال ۱۳۵۷ انتشارات هدایت رشت را بنیان نهاد و از آن تاریخ تاکنون، به خدمات فرهنگی خود در این انتشارات، ادامه می‌دهد. این دبیر بازنشسته تاکنون، بیش از ۶۰ عنوان کتاب مؤلفان گیلانی را در حوزه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، تاریخی و غیره

منتشر کرده است و علاوه بر آن به پخش و توزیع کتاب‌های روز، اشتغال دارد. نامبرده در سال ۱۳۸۴ از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گیلان، به عنوان پیش‌کسوت حوزه‌های نشر و پخش کتاب، مورد تجلیل قرار گرفت.

حاصل ازدواج رضا حیات بخش با همکار فرهنگی خود، فاطمه جوان‌پرست کوچصفهانی، دو فرزند است: روزبه (مهندس عمران) و رامیار (مدیر کتاب فروشی هدایت رشت).

محمد رضا خسروی استقامت

به سال ۱۳۰۴ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و با اخذ دیپلم طبیعی، ادامه‌ی تحصیل داد و به اخذ لیسانس زبان و ادبیات انگلیسی و فرانسه از دانشسرای عالی تهران، توفیق یافت. وی در سال تحصیلی ۱۳۲۵ - ۱۳۲۶ به خدمت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: رئیس و مدیر زبان انگلیسی دبیرستان پسرانه‌ی فردوسی شهرسوار، مدیر خارجه (انگلیسی و فرانسه) دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، تربیت، اسلامی، رضاشاه و شاهدخت)، رئیس دبیرستان امیر کبیر رشت، مدیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های تهران (از جمله در دبیرستان‌های دارالفنون، خوارزمی، هدف و البرز) و مدرس دبیرستان‌های گروه فرهنگی آذربایجان.

نامبرده در سال ۱۳۵۵ بازنشسته شد و تا سال ۱۳۵۸ به فعالیت آموزشی خود در مجموعه‌ی فرهنگی آذربایجان، ادامه داد. او در این گروه، ضمن ریاست دبیرستان آذربایجان، مدتنی نیز مدیر عامل بود. خسروی در سال‌های پایانی زندگی خود، به مطالعه و ترجمه‌ی آثار نویسنده‌گان خارجی، مشغول بود. محمد رضا خسروی پس از یک عمر تلاش فرهنگی، عاقبت در ۲۱ مرداد ۱۳۷۵، دیده از جهان فروبست. از این فرهنگی فقید، چهار فرزند به یادگار مانده است: محمود رضا (لیسانسیه‌ی حسابداری و کارشناس ارشد ام.تی.آی)، مهشید (لیسانسیه‌ی زبان انگلیسی)، مسعود (دندانپزشک و متخصص ارتودنسی) و ماهرخ (شاغل در بیمه).

عفت خورده‌ای

به سال ۱۳۰۵ در رشت متولد شد. تحصیلات خود را تا پایان دوره‌ی اول متوسطه در دانشسرای دختران رشت ادامه داد و در سال ۱۳۲۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. خورده‌ای در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

دبیر دبیرستان مهین لاهیجان (طی ۶ سال آغازین خدمت)، کارمند کادر دفتری دبیرستان شاهدخت رشت (طی ۵ سال)، ناظم و کفیل دبستان بهاءالدین املشی رشت (در مجموع طی ۵ سال) و ناظم دبستان‌های سعدی و بهار رشت. نامبرده در تاریخ ۱۳۵۶/۴/۱ بازنشسته شد.

این فرهنگی پیش‌کسوت دارای دو فرزند با نام خانوادگی امکانجو است: زهرا (پزشک فوق تخصص قلب و عروق از دانشگاه لیون فرانسه) و شهره (لیسانسیه‌ی جامعه‌شناسی).

علی خبازمنش

به سال ۱۳۰۲ در رشت متولد یافت. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران دریافت کرد و در ادامه، به اخذ دیپلم کامل ادبی نایل آمد. خبازمنش در تاریخ ۱۳۲۷/۸/۱۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

مدیر و آموزگار دبستان اسلام پیر بازار، آموزگار شاغل در فرهنگ شهرها و بخش‌های مختلف گیلان (از جمله در: خمام، منجیل، روبار، کوچصفهان و بلسبن)، آموزگار

دبستان‌های رشت، مدیر دبستان رشدیه‌ی رشت (از ۱۳۳۵/۱۱/۸ تا ۱۳۴۵) و رئیس اداره‌ی خدمات و کاربردازی اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان (از ۱۳۴۵ تا پایان کار). نامبرده با ۳۰ سال و ۸ ماه خدمت، در تاریخ ۱۳۵۶/۵/۱ بازنشسته شد و در مرداد

۱۳۸۱ درگذشت. ثمره‌ی زندگی مشترک او با همکار فرهنگی خود، ربانی پور علی اکبری، یک فرزند به نام علیرضا است. تنها یادگار این زوج فرهنگی، دارای تحصیلات دانشگاهی در رشته‌ی حسابداری است.

جلال خاضعی (دیپلمه‌ی سابق)

به سال ۱۲۹۲ در نژم شفت زاده شد. وی در طول سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۹ به تحصیل علوم قدیمه در شهرهای رشت و قم مشغول بود و در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد. خاضعی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم مدارس فومن (طی ۶ سال آغازین کار)، دبیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت و مدرس مرکز تربیت معلم گیلان.

نامبرده در تاریخ ۱۳۵۹/۱/۱ بازنشسته شد و در سال ۱۳۶۲ درگذشت. ثمره‌ی زندگی مشترک جلال خاضعی با همکار فرهنگی خود، زهرا مردوست، سه فرزند است: محمد (مهندس مکانیک از دانشگاه صنعتی شریف)، جمیله (لیسانسیه‌ی ریاضی و فرهنگی) و جمال (دارای دانشنامه‌های مهندسی مواد و مهندسی پزشکی).

- ناصر خورده‌ای -

به سال ۱۳۰۹ در رشت تولد یافت. وی دیپلمه‌ی طبیعی از دبیرستان محمد رضا شاه رشت است. خورده‌ای در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر طبیعی دبیرستان بوعلی آستانه‌ی اشرفیه (طی سال‌های آغازین خدمت)، دبیر دبیرستان نصرت مشکوکی رشت و معاون و دفتر دار دبیرستان امیر کبیر رشت (طی ۲۰ سال پایانی خدمت).

ناصر خورده‌ای با ۲۸ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. او دارای دو فرزند است: نصیر (پزشک داروساز در کانادا) و نسیم (پزشک متخصص گوش و حلق و بینی).

ناهید خواجه‌یها

فرزند اشرف کهنومئی (از فرهنگیان متقدم گیلان) به سال ۱۳۱۴ در لاهیجان تولد یافت. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان ارامنه و دبیرستان فروغ رشت گذراند و در سال ۱۳۳۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. خواجه‌یها از بدو استخدام تا بازنشستگی در سمت دبیر ورزش دبیرستان‌های دخترانه‌ی رشت (از جمله در دبیرستان‌های فروغ، شاهدخت، پروین اعتمادی، آنوشیروان دادگر و دهدزا) به تدریس پرداخت و سرپرستی اردوهای ورزشی این دبیرستان‌ها را در مسابقات قهرمانی آموزشگاه‌های کشور، بر عهده داشت.

او هم زمان با تحصیل در دبیرستان، به عضویت تیم‌های والیبال، پینگ‌پنگ، دو و میدانی و بسکتبال درآمده بود و در طول سال‌های خدمت فرهنگی خود نیز، کلاس‌های بلند مدت ورزشی را در اردوگاه منظریه‌ی تهران گذراند. او زیرنظر مریبان خارجی در رشته‌های مختلف ورزشی دوره دیده بود. خواجه‌یها از دبیران ورزش محبوب و برجسته‌ی شاغل در مدارس دخترانه‌ی رشت بود و در پیروزی‌های چشمگیری که دانش آموزان دبیرستان‌های دخترانه‌ی رشت در میادین ورزشی کسب می‌کردند، نقشی در خور توجه داشت.

نامبرده با ۲۷ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۵۹ بنا به تقاضای شخصی، بازنشسته شد. ثمره‌ی ازدواج ناهید خواجه‌یها با همکار فرهنگی خود، فریدون مردکار، دو فرزند فرهیخته است: دنیز (دارای دانشنامه‌های مهندسی الکترونیک و مهندسی کامپیوتر در کانادا) و سانا (دارای دانشنامه‌های مهندسی شیمی و مهندسی کامپیوتر و ساکن آمریکا). ناهید خواجه‌یها، اکنون دوران بازنشستگی خود را در کشورهای ایران و کانادا می‌گذراند.

و جالب آن که با بیشتر شاگردان قدیمی و همکاران بازنیسته‌ی خود، در گوش و کنار جهان، هم چنان در ارتباط است.

سید ابراهیم خدابنده زمانی

به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت دریافت کرد و ۵۰ سال ۱۳۵۴ موفق به اخذ لیسانس بازرگانی شد.

وی در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های رودسر (طی یک سال آغازین کار)، آموزگار دبستان‌های آستانه‌ی اشرفیه (طی ۴ سال) و دبیر دبیرستان‌های رشت (از اسفند ۱۳۴۰ تا بازنیستگی).

سید ابراهیم خدابنده زمانی در سال ۱۳۶۰ بازنیسته شد و در مهرماه ۱۳۷۵ درگذشت.

احسان خطیبی

به سال ۱۳۱۵ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال تحصیلی ۳۵ - ۱۳۳۴ به اخذ دیپلم کامل ادبی خود را در رشت‌ی ادبی از دبیرستان شاهدخت رشت نایل آمد او در سال ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و از بدرو خدمت تا پایان عمر، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان شهناز لاهیجان، آموزگار پایه چهارم ابتدایی دبستان سعدی رشت و آموزگار پایه چهارم ابتدایی دبستان حسن حجتی (نمونه‌ی سابق) رشت.

نامبرده در سال ۱۳۴۵ (پیش از آن که بازنیسته شود) بر اثر ابتلا به بیماری سرطان

درگذشت. حاصل زندگی مشترک احسان خطیبی با همکار فرهنگی خود، محمد زمان بشارتی، چهار فرزند به نام‌های نادیا، نادره، نائمه و نینا است.

جمیله خاکی حضوری

به سال ۱۳۰۹ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در قائمستان ۱۳۳۸، دوره‌ی کارآموزی تربیت بدنسی را در تهران پشت سر گذاشت.

حضوری در تاریخ ۱۲۲۶/۷/۲۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

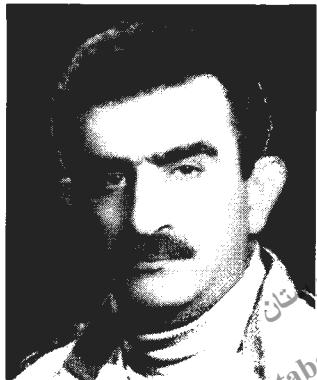
آموزگار دبستان دخترانه‌ی گلزار فومن (از ۱۳۳۶ تا

۱۳۳۸)، آموزگار دبستان‌های خمام و مدیر شیفت‌های روزانه و شبانه (بزرگسالان) دبستان مهستی خمام (در مجموع از دی ۱۳۳۸ تا شهریور ۱۳۴۶)، معلم دبستان آذر میدخت رشت، دبیر و معاون و مسؤول امور دفتری دبیرستان مهد دانش رشت (از ۱۳۴۶ تا ۱۳۵۲)، دبیر و معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی^۱ هفده دی (هفده اسفند بعدی) رشت، دبیر طبیعی مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی اقبال رشت (از ۱۳۵۲ تا اوخر کار)، رئیس دبیرستان جدیدالاحداث پروین اعتصامی خمام (در سال ۱۳۵۹) و معاون مدارس راهنمایی تحصیلی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت. نامبرده در آبان ماه ۱۳۵۹ بازنشسته شد و در سال ۱۳۶۵ درگذشت. ثمره‌ی زندگی مشترک جمیله خاکی حضوری با تراب علیپور خمامی (از بازاریان نامی خمام) سه فرزند به نام‌های: جمهوره، رضا و تهمینه است. فرزند سوم او کارشناس پرستاری است.

پی‌نوشت

۱. در اوایل دهه‌ی ۱۳۵۰، تحول شگرفی در نظام آموزشی ایران پدید آمد و دوره‌ی سه ساله‌ی نوپای راهنمایی تحصیلی در بین دو مقطع تحصیلی ابتدایی و متوسطه گنجانده شد.
۲. جمیله خاکی حضوری در تابستان ۱۳۵۱، کلاس کارآموزی ۳۰۰ ساعته‌ی دوره‌ی راهنمایی تحصیلی را در رشته‌های علوم تجربی و ریاضی با موفقیت گذرانده بود.

سید محمد خدابنده زمانی

به سال ۱۳۱۶ در رشت زاده شد. وی در سال ۱۳۲۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر ریاضی دبیرستان‌های فومن (از جمله در دبیرستان‌های فردوسی و امیر کبیر)، دبیر ریاضی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فرحتناز پهلوی، رهنمای سعادت و ابوریحان) و دبیر علوم تجربی و مدیر آموزشگاه ادب السلطنه رشت.

خدابنده در سال ۱۳۶۲ با استفاده از تبصره‌ی الحاقی ماده‌ی ۷۴ (از طرح‌های پیشنهادی محمد علی رجایی) بازنشسته شد و در سال ۱۳۷۵ درگذشت. از سید محمد خدابنده زمانی دو فرزند به یادگار مانده است.

زهرا خراط

به سال ۱۳۱۷ در رشت تولد یافت. دبیلم خود را در رشته‌ی ادبی از دبیرستان هفده دی رشت اخذ کرد و بعد از گذراندن نخستین دوره‌ی ۴۸۰ ساعته‌ی تابستانی تربیت معلم، در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. خراط در طول دوران خدمت خود در سمت‌های زیر به فعالیت پرداخت: آموزگار دبستان پسرانه‌ی محمدرضا شاه صومعه‌سرا، مدیر دبستان شهناز صومعه‌سرا، مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی

روشنک^۱ صومعه‌سرا، مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی اعظم طالقانی رشت، مدیر مدرسه راهنمایی تحصیلی الزهرا و مدیر دبیرستان شبانه‌ی رهنمای سعادت رشت. نامبرده در سال ۱۳۷۴ بازنشسته شد. زهرا خراط دارای سه فرزند است. دو دختر او در رشته‌های ماماپی و تغذیه تحصیل کرده‌اند و پسر او نیز مهندس کشته است.

پی‌نوشت

۱. مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی روشنک صومعه‌سرا در سال ۱۳۵۰ تأسیس شد و در سال ۱۳۵۲ دارای ۲۸۰ دانش‌آموز بود که زیرنظر ۱۲ نفر کادر آموزشی و اداری در کلاس‌های اول و دوم راهنمایی تحصیل می‌کردند. این مدرسه در جهت پیاده‌سازی اصول نظام جدید آموزشی (که امور پرورشی را با اهمیت می‌شمرد) شاهد تشکیل کلوب‌های مختلف روزنامه‌نگاری، خیاطی، گلزاری، گلزاری، موسیقی، خط و نقاشی بود. (رک پرتوی از کوشش‌های پرثمر کمیته‌های پرورشی گیلان، ص ۵۲).

سید علی خوش‌کردار ارم الساداتی

به سال ۱۳۲۰ در ارم السادات ضیابر (از توابع شهرستان صومعه‌سرا) متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی رشت دریافت کرد و ضمن خدمت به اخذ لیسانس فلسفه و حکمت اسلامی از دانشکده‌ی الهیات دانشگاه تهران توفیق یافت. خوش‌کردار در سال ۱۳۳۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار دبستان آبکنار انزلی (طی پنج سال آغازین خدمت)، دبیر دبیرستان ششم بهمن انزلی (از ۱۳۴۵ تا ۱۳۴۸)، دبیر دبیرستان‌های جنوب تهران (هم زمان با تحصیل در دانشگاه) و دبیر ادبیات دبیرستان جامع شاهپور رشت (از ۱۳۵۴ تا ۱۳۷۳). نامبرده در طول دوران دانشجویی خود، نماینده‌ی دانشجویان دانشکده‌ی الهیات و از سخنگویان جامعه‌ی فرهنگیان تهران بود و در متن مبارزات دانشجویی قرار داشت.

سید علی خوش‌کردار در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد و در نخستین دوره‌ی فعالیت کانون مستقل بازنشستگان آموزش و پرورش گیلان، عضو هیأت مدیره بود.

حمدالله خوش‌اخلاق

به سال ۱۳۱۷ در روبار زاده شد. دیپلم خود را در رشته‌ی ریاضی از دبیرستان دارالفنون تهران اخذ کرد و در نهایت به دریافت لیسانس ریاضی از دانشسرای عالی تهران توفیق یافت. او در سال ۱۳۴۳ به استخدام اداره‌ی کل آموزش و پرورش گیلان درآمد و در

طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت دبیر ریاضی، به تدریس در دبیرستان‌های رشت و صومعه‌سرا مشغول شد. نامبرده در سال ۱۳۷۲ بازنشسته شد و در دوران بازنشستگی نیز، به فعالیت آموزشی خود، ادامه داد. این فرهنگی در تاریخ ۴۹/۴/۲۹ به عنوان بهترین دبیر شاغل در اداره‌ی آموزش و پرورش صومعه‌سرا، از سوی دکتر فرخ روپارسای، وزیر وقت آموزش و پرورش، مورد تقدیر قرار گرفته بود. حمدالله خوش‌احلاق در آذر ماه ۱۳۸۶ روی در نقاب خاک کشید. ثمره‌ی زندگی مشترک او با همکار فرهنگی خود، مریم ایمن‌آبادی، سه فرزند است: پدرام (مهندس مکانیک)، پونه (پزشک داروساز) و پرستو (کارشناس ارشد مهندسی پزشکی).

محمدحسین درویش فشتمی

به سال ۱۳۰۴ در رشت تولد یافت. دیپلم خود را در رشته‌ی ادبی از دبیرستان البرز تهران دریافت کرد و در سال ۱۳۲۶ به اخذ لیسانس زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه تهران توفیق یافت.

وی در سال ۱۳۲۶ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر ادبیات فارسی دبیرستان‌های زنجان، رئیس دبیرستان ایرانشهر لاهیجان، دبیر ادبیات فارسی دبیرستان‌های تهران و مدرس ادبیات فارسی در تلویزیون آموزشی ایران. وی در سال ۱۳۴۹ در سمت دبیر دبیرستان‌های آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۷ تهران، به دریافت نشان فرهنگ از درجه‌ی دوم نایل آمد. نامبرده در تیر ماه سال ۱۳۵۵ بازنشسته شد.

درویش، شعر نیز می‌سرود. شرح حال ادبی و نمونه‌ی اشعار او تاکنون در کتاب‌های گیلان در قلمرو شعر و ادب، سالنامه‌ی دبیرستان ایرانشهر و کتاب گیلان به چاپ رسیده

است. از درویش، دیوان شعری نیز بر جای ماند که پس از مرگ او، به کوشش خانواده اش منتشر شد. محمدحسین درویش فشتمی عاقبت در سال ۱۳۷۵ درگذشت. از او سه فرزند به یادگار مانده است: ترانه (کارдан علوم آزمایشگاهی)، هنگامه (فوق دیپلم مربی‌گری بهداشت مدارس و فرهنگی) و رضا (کارдан کامپیوتر در آلمان).

شعر زیر سروده‌ی این فرهنگی فقید است:

مهر آشتایی

گفت اندگوش من افسانه‌ای
جرغیم آنجا نبُد همخانه‌ای
داشتم در گلخنی کاشانه‌ای
جز زدام غم نمی‌دم دانه‌ای
من بدامان تو چون پروانه‌ای
بوده‌ام همخانه با دیوانه‌ای
تو ز قهر شاهد بیگانه‌ای
من زتو، تواز لب جانانه‌ای
بلبلی را جای در ویرانه‌ای

خنده زد بر من جوانی و گذشت
سالها آغوش من جای تو بود
عندلیب گلشن عشقم دریغ
جز ز اشک دیدگان آبم نبود
بود آب آلوده دامن همچو شمع
تا بزنجر قیودم داشتی
من به مهر آشتایی سوختم
بوسه‌ی بدرود بگرفتیم حال
ساکنان کوی عشرت کی دهند

منابع:

۱. گیلان در قلمرو شعر و ادب، ابراهیم فخرابی، انتشارات طاعنی رشت، ص ۱۴۴.
۲. مجموعه اشعار یک دیبر شاعر؛ محمدحسین درویش فشتمی، گردآوری و تنظیم محمد صالح کیهانی، انتشارات پر شکوه تهران، ۱۳۸۴.

نرگس دارابی سلطان آبادی

به سال ۱۳۰۴ در بندرانزلی تولد یافت. او با پشت سر گذاشتن دوره‌ی یک ساله‌ی کمک آموزگاری، در سال ۱۳۲۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار اول ابتدایی دبستان نمره‌ی ۳ عسجدی رشت (یک سال)، معلم پایه‌های اول و سوم ابتدایی دبستان عنصری رشت (۹ سال)، معلم دبستان صادقی نژاد رشت و آموزگار دبستان عسجدی رشت (از ۱۳۴۲ تا بازنشستگی).

نامبرده در سال ۱۳۵۵ بازنشسته شد و در مرداد ۱۳۷۷ درگذشت. ثمره‌ی زندگی مشترک نرگس دارابی با همکار فرهنگی خود، محمدعلی مبرهن شفیعی، (معاون و رئیس پیشین دبستان عنصری رشت) دو فرزند است: محمد رسول شهیر به نیکروز (دارای دکترای معماری از ایتالیا) و نسترن (فارغ‌التحصیل رشته‌ی پرستاری).

محمد دریادل

به سال ۱۳۰۴ در پسیخان متولد شد. تحصیلات
مقدماتی و متوسطه‌ی خود را در رشت گذراند و در
نهایت به اخذ لیسانس آموزش و پرورش ابتدایی از
دانشسرای عالی تهران نایل آمد.

دریادل در سال ۱۳۲۷ به استخدام اداره کل فرهنگ
گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام
وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های رشت، معاون دبیرستان
رضاشاه (پورداوود) رشت، دبیر دبیرستان‌های رشت،
ریس و کارشناس مرکز تربیت معلم گیلان، خزانه‌دار جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال
احمر) شهرستان رشت، عضو پیشاپنگی و کارشناس دانشسرای مریبی کودک رشت، عضو
هیأت مدیره‌ی انجمن راهنمایان تعلیماتی شهرستان رشت و معاون آموزشی اداره کل
آموزش و پرورش استان گیلان.

محمد دریادل با ۳۰ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۵۷ بازنشسته شد و
عاقبت در خرداد ماه ۱۳۶۳ درگذشت.

دکتر حبیب داوران

به سال ۱۳۰۵ در تبریز تولد یافت. از اوان جوانی به فعالیت اجتماعی و سیاسی روی
آورد و مبارزات سیاسی خود را با نافرمانی مدنی در برابر حکومت خودمختار پیشه‌وری در
آذربایجان آغاز کرد. او در گرمگرم مبارزات مردم ایران برای ملی کردن صنعت نفت، به

این نهضت پیوست و در پایه‌گذاری حزب ایران تبریز مشارکت کرد. داوران در سال ۱۳۲۷ با داشتن لیسانس شیمی به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و فعالیت آموزشی خود را آغاز کرد. او پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ به گیلان تبعید شد و در این استان، کار آموزشی خود را پی‌گرفت. نامبرده در این مقطع از خدمت فرهنگی خود، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر شیمی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور و دهخدا)، رئیس دبیرستان شاهپور رشت (طی مدتی از اواخر دهه‌ی ۱۳۳۰)، معاون آموزشی مدیر کل فرهنگ گیلان (در زمان وزارت محمد درخشش و مدیر کلی جواد رهنما) و راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌های اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت.

داوران در تأسیس گروه فرهنگی مهرآین رشت مشارکت داشت و از سوی دیگر، رئیس باشگاه مهرگان در گیلان بود. او ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و به دریافت دکترای داروسازی نایل آمد. او مؤسس داروخانه‌ی آفتاب رشت بود. این دبیر باسابقه‌ی شیمی به اتفاق تنی چند از همکاران فرهنگی خود، یک دوره‌ی کامل کتاب‌های درسی شیمی (شامل پایه‌های اول تا ششم متوسطه) را تالیف کرد و از سوی دیگر با نگارش مقالات علمی و آموزشی و انتشار جزووهای درسی شیمی، در تفهیم و انتقال هر چه دقیق‌تر مبانی این درس به دانش‌آموزان، مجده‌انه می‌کوشید. او همچنین، نظرات اصلاحی خود را در مورد ساختار آموزشی زمان خود، در جزووهای پلی‌کپی شده، به نام چگونگی آموزش در نظام جدید، انتشار داد.

دکتر داوران نخستین استاندار گیلان پس از پیروزی انقلاب سال ۱۳۵۷ بود و حکم انتصاب خود را از صدر حاج سید جوادی، وزیر کشور کابینه‌ی موقت مهندس مهدی بازرگان، دریافت کرده بود. این فرهنگی از بنیان‌گذاران جمعیت دفاع از آزادی و حاکمیت ملت ایران بود و در اوخر عمر، خاطرات خود را در کتابی تحت عنوان در مهمانی حاجی آقا^۱ به چاپ رساند. دکتر حبیب داوران در تاریخ ۱۳۸۲/۹/۲ درگذشت و در بهشت زهرای تهران به خاک سپرده شد. ثمره‌ی زندگی مشترک او با زهرا رسولی رشتی (برادرزاده‌ی شیخ محمد باقر رسولی) چهار فرزند (دو دختر و دو پسر) است.

پی‌نوشت: در مهمانی حاجی آقا، انتشارات امید فردا، تهران، ۱۳۸۲.

آرتمیس داودی

فرزند احمد داودی (عضو پیشین جمیعت فرهنگی - هنری موسوم به کانون ایران و از رؤسای هیأت مدیره بیمارستان توتونکاران رشت) به سال ۱۳۱۱ در رشت و در میان خانواده‌ای که اکثر اعضای آن از خدمتگزاران فرهنگ کشور و استان بوده‌اند، زاده شد. استاد دکتر ابراهیم پورداود از دانشمندان نامدار ایران، فرزند حاج داود (نیای آرتمیس داودی) بوده است.

داودی دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم ادبی از دبیرستان شاهدخت رشت، نایل آمد. او ضمن خدمت، دوره‌ی آموزشی خانه‌داری رانیز در دبیرستان فروغ رشت، گذرانده بود. نامبرده در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

آموزگار پایه‌ی چهارم ابتدایی دبستان راعی رشت، دبیر هنر (خط و نقاشی) و علوم انسانی (ادبیات فارسی، تاریخ و جغرافیا) و خانه‌داری دبیرستان بانوان (اروندرود) رشت (طی سالیان سال) و دبیر ادبیات فارسی مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آزادی رشت (در اواخر خدمت).

داودی در سال ۱۳۶۱ بازنشسته شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، از جمله به مناسبت تلاش‌هایی که در مبارزه با بیماری شبه‌وبا در گیلان و نظارت بر اجرای صحیح امتحانات، به کار بسته بود، مورد تقدیر قرار گرفت.

لازم به ذکر است که عمه‌ی او، طلعت داودی نیز فرهنگی و از معاونان دبیرستان هفدهه دی رشت بود و خواهر او مهرزاد داودی هم فرهنگی و آموزگار بازنشسته‌ی دبستان‌های رشت است.

شمراهی زندگی مشترک آرتمیس داودی با عبدالرحیم اخوان (برادرزاده‌ی حاج زین‌العابدین اخوان از تجار سرشناس تاریخ معاصر گیلان و عضو پیشین اتاق بازرگانی رشت) دو فرزند به اسمی: همایون و هومن است.

محمد حسن درویشان فیکوهی

به سال ۱۳۰۹ در رشت زاده شد. وی فوق دیپلم علوم انسانی از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت بود. فیکوهی در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر و دبیر ریاضی دبیرستان هندباله، نماینده‌ی فرهنگ شفت، دبیر و مدیر دبیرستان بازار جمعه، دبیر ریاضی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های انوشیروان دادگر، روشنک، رضا جعفری، شاهپور و غروی)، معاون دبیرستان شاهپور رشت و رئیس مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی پاسارگاد (ابراهیم نژاد) رشت.

وی در سال ۱۳۵۸، حین خدمت در مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی پاسارگاد رشت، به عنوان مدیر نمونه مورد تقدیر قرار گرفت و در نهایت با ۲۶ سال سابقه‌ی خدمت، بازنیسته شد. محمد حسن درویشان فیکوهی در خرداد ماه ۱۳۸۱ زندگی را بدرود گفت. حاصل زندگی مشترک او با همکار فرهنگی خود، سیمیندخت راسخیان، دو فرزند: سیامک (کارشناس ارشد شیلات) و سمیرا (فوق دیپلم خانه‌دار) است.

علی اصغر دخانیاتی

به سال ۱۳۰۸ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت دریافت کرد و با تکمیل تحصیلات خود، در سال ۱۳۴۵ به اخذ دانشنامه‌ی کارشناسی ارشد فلسفه و منطق از دانشکده ادبیات دانشگاه تهران توفیق یافت.

دخانیاتی پس از گذراندن دوره‌ی دانشسرای مقدماتی به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در بدو خدمت، به تدریس در دبستان کوروش لنگرود مشغول

شد. سپس به آموزش و پرورش شمیران تهران منتقل شد و از جمله در دبیرستان فردوسی به تدریس پرداخت. او طی مدتی در بانک ایران و هلند نیز به کار ترجمه اشتغال داشت.

نامبرده با ۲۱ سال سابقه خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۵۶ بازنیسته شد. علی اصغر دخانیاتی، زبان‌های انگلیسی، فرانسه و آلمانی را به خوبی می‌دانست و آثاری از نویسنده‌گان اروپایی را ترجمه کرده بود. برگردان‌های چاپ شده‌ی او عبارتند از:

- خواب کردن با هیپنوتیزم، پروفسور ل. روخلین، کتاب‌های جمی صلف، انتشارات اندیشه، ۱۳۴۳.

- ایران در جنگ جهانی اول، نوشته ل. بی. میر شنیکف، کتاب‌های سیمرغ، چاپ اول: ۱۳۴۵ و چاپ دوم: انتشارات فرزانه، ۱۳۵۷.

- روانشناسی کودکی، نوجوانی و جوانی (ترجمه و تألیف)، کانون تحقیقات اقتصادی و اجتماعی پازند، ۱۳۵۳.

- گلهای پرنده (مجموعه داستان‌های علمی)، انتشارات پازند، ۱۳۵۳.

- تربیت در خانه و مدرسه، باگفتاری درباره‌ی وراثت و محیط (ترجمه و تنظیم)، نشر پازند، ۱۳۵۳.

- زمین و آسمان (به ضمیمه‌ی مروری در پژوهش‌های فضایی شوروی و ایالات متحده امریکا)، نوشته آوکلوف، انتشارات پازند، ۱۳۵۴.

- تاریخ افریقا (ترجمه و تالیف)، انتشارات توکا، ۱۳۵۸.

- آنچه باید درباره تربیت فرزندان خود بدانید، انتشارات همگام، ۱۳۶۱.

علی اصغر دخانیاتی پس از یک عمر تلاش بی وقفه فرهنگی در سال ۱۳۷۰ در گذشت. حاصل زندگی مشترک او با همکار فرهنگی خود، ربابه روستا ویشکائی، سه فرزند است: زهره (پزشک داروساز)، شعله (پزشک عمومی) و شرمین (مهندس کامپیوتر).

شعر زیر سروده‌ی اوست:

غزلی از گذشته‌های دور

تا که این نظم جنایتگر ننگین باشد
ناله و آه و فغان و دل خونین باشد

تا که ارباب دغل گرم چنین راهزنی است
باید البته که پیکار دهافین باشد

پدرم کشت به صد درد و نمی‌خواهد باز
دلم از این همه درد پر از کین باشد

سر ما خم نشده پیش جنایتگر رذل
شاهد زنده ما جامه خونین باشد

رزم مردم نشود قطع در این خطه دمی
تا که این نظم جنایتگر ننگین باشد

صادق درخشنده‌پیکر

به سال ۱۳۱۲ در رشت تولد یافت. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان محمد رضا شاه رشت اخذ کرد و در نهایت به دریافت لیسانس فیزیک از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران توفیق یافت.

وی در دوران خدمت فرهنگی خود از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر فیزیک دبیرستان‌های رشت، ناظر امتحانات کلاس‌های ششم طبیعی و ریاضی دو شهرهای فومن، صومعه‌سرا، لاهیجان و تالش، دبیر فیزیک دبیرستان‌های جنوب تهران، معاون آموزشی اداره‌ی آموزش و پرورش تهران، مسؤول امتحانات و طراح سوالات امتحانی کلاس‌های ادبی و طبیعی و ریاضی در تهران و طراح سوالات فیزیک آزمون سراسری کنکور. درخشنده‌پیکر مؤلف کتاب انرژی خورشیدی است که زمانی از مواد درسی دانشسرای مقدماتی بود. او همچنین با تدوین و انتشار مقاله‌ی تحقیقی جریان‌های متناوب، مورد توجه مؤسسه‌ی فرهنگی توماس ادیسون قرار گرفت و به دعوت این مؤسسه، به امریکا رفت و طی مدت کوتاه اقامت خود در آن کشور، به تحقیق و پژوهش سرگرم شد.

وی در سال ۱۳۶۵ بازنیسته شد و پس از بازنیستگی نیز به مدت ۱۰ سال در آموزشگاه‌های مختلف و کلاس‌های کنکور به تدریس پرداخت. صادق درخشنده‌پیکر در طول دوران خدمت خود، به اخذ ۱۲ فقره تقدیرنامه نایل آمد و از جمله به عنوان دبیر نمونه مورد تجلیل قرار گرفت. حاصل ازدواج او با همکار فرهنگی خود، پریوش شاد قزوینی، سه فرزند است: بابک (از مدیران فروش فومن شیمی)، سیامک (تکنیسین رادیولوژی) و پوپک (دارای فوق دکترای ژنتیک).

جمشید دانش‌شکیب

به سال ۱۳۱۷ در رشت دیده به جهان گشود. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۷ موفق به اخذ دیپلم از دانشسرای تربیت بدنی رشت شد. وی خدمت فرهنگی خود را در سال ۱۳۳۵ آغاز کرد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام

وظیفه کرد: دبیر ورزش و رئیس تربیت بدنی سنگر، دبیر ورزش دبیرستان‌ها و هنرستان‌های رشت، مدرس کلاس‌های ضمن خدمت مریان ورزش، مسؤول تربیت بدنی و مدیر مدارس اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت، دبیر هیأت بسکتبال گیلان، دبیر هیأت تنس روی میز گیلان و عضو هیأت مدیره‌ی انجمن مریان ورزش رشت.

دانش شکیب با ۳۷ سال و ۱۱ ماه خدمت، در تاریخ ۱۳۷۳/۷/۱ بازنیسته شد و از آن تاریخ تاکنون به فعالیت آنلاین خود در مدارس غیرانتفاعی رشت، ادامه می‌دهد. او سابقه‌ی عضویت در هیأت مدیره‌ی کانون مستقل بازنیستگان آموزش و پرورش گیلان را نیز در کارنامه‌ی خود دارد. جمشید دانش شکیب دارای سه فرزند است: علی (لیسانسیه‌ی فیزیک و دبیر دبیرستان‌های رشت) محمد (لیسانسیه‌ی مدیریت و معاون شهرداری آستانه‌ی اشرفیه) و مریم (لیسانسیه‌ی مدیریت صنعتی).

بهروز دلیلی کاجان

به سال ۱۳۱۸ در روستای کاجان (از توابع سیاهکل) متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در دبستان و دبیرستان مشیر سیاهکل گذراند و با اتمام دوره‌ی دانشسرای مقدماتی، به طور متفرقه از دبیرستان شاهپور رشت، دیپلم کامل طبیعی گرفت.

او در نهایت از دانشکده‌ی علوم اجتماعی دانشگاه تهران به دریافت لیسانس علوم اجتماعی (جامعه‌شناسی، آمار و جمعیت) مفتخر شد.

دلیلی در سال ۱۳۳۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان مشیر سیاهکل، دبیر ریاضی و رئیس

دبيرستان مشیر سیاهکل^۱ (او مدت ۸ سال، ریاست این دبیرستان را بر عهده داشت) و دبیر جامعه شناسی و فلسفه‌ی دبیرستان‌های لاهیجان. نامبرده در سال ۱۳۶۲ بازنشسته شد. بهروز دلیلی کاجان دارای فرزندانی تحصیلکرده است که جملگی تا سطح لیسانس، دکترا و فوق دکترا، ادامه‌ی تحصیل داده‌اند.

پی‌نوشت:

۱. دبیرستان مشیر سیاهکل در سال ۱۳۱۷ تأسیس شد. تعداد داشن‌آموزان این دبیرستان در سال تحصیلی ۴۱ - ۱۳۴۰، ۳۷۰ نفر بود که در سال تحصیلی ۵۱ - ۱۳۵۰ به ۱۳۰۰ تن رسید. میانختمان قدیمی دبیرستان، در سال ۱۳۴۶ با خودداری مردم سیاهکل، نوسازی و تجدید بنا شد و در سال ۱۳۵۲ بـ۱۰۰ متر مربع زیربنای، در ۲ طبقه و با ۲۰ کلاس درس و آزمایشگاه و کتابخانه‌ی مجهز به حیل خود ادامه داد. بهروز دلیلی در مهر ماه سال ۱۳۵۱ پس از آن که احمد یوسفی نژاد (ریس دبیرستان مشیر) به ریاست آموزش و پرورش سیاهکل گمارده شد. مدیریت دبیرستان را بر عهده گرفت. تشکیل کلاس ششم طبیعی شبانه، تشکیل کالوب‌های مختلف ورزشی و شرکت تعاقنی و توسعه و تجهیز کتابخانه و آزمایشگاه، از اقدامات مدیریت دبیرستان مشیر سیاهکل در سال تحصیلی ۵۲ - ۱۳۵۱ بود (ر.ک. پرتوی از کوشش‌های پرثمر کمیته‌های پرورشی گیلان، ص. ۸۸).

مهندس مهدی درخشان‌نیک

به سال ۱۳۱۵ در رشت متولد شد. وی با اخذ دیپلم طبیعی در رشت، ادامه‌ی تحصیل داد و در سال ۱۳۳۶ موفق به اخذ مدرک مهندسی کشاورزی از دانشگاه کرج شد. درخشان نیک در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر فعالیت کرد: رئیس انتستیتو کشاورزی لاکان، مدرس جبر و آنالیز دبیرستان‌های رشت، رئیس دبیرستان زاهد گیلانی رشت، دبیر ریاضی دبیرستان‌های فارس و مازندران، رئیس امور پیشنهانگی و دبیر حرفه و فن دبیرستان‌های گیلان. مریبی پرورشی مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی ادب‌السلطنه‌ی رشت و دبیر هنرستان‌های روستایی گیلان او از جمله اعضای انجمن شهر رشت نیز به شمار می‌رفت. نامبرده عاقبت در دی ماه سال ۱۳۸۳ در گذشت.

مهدی ذبیحی

به سال ۱۳۲۳ در رشت متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را به ترتیب در دبستان عنصری و دبیرستان رضا شاه رشت گذراند و دوره‌ی کارآموزی تربیت معلم را نیز با موفقیت پشت سر نهاد. وی در نهایت به اخذ فوق‌دیپلم زبان انگلیسی از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت نایل آمد.

ذبیحی در تاریخ ۱۳۴۲/۷/۱۰ به استخدام وزارت آموزش و پرورش درآمد و در ۵ سال آغازین خدمت فرهنگی خود، در منطقه‌ی دورافتاده و محروم بیوران ساوه، آموزگار بود. او در ادامه به اداره‌ی آموزش و پرورش رشت منتقل شد و تا بازنیستگی در سمت دبیر زبان انگلیسی آموزشگاه‌های رشت (از جمله در مدارس راهنمایی تحصیلی کیوان، ابوریحان، جامی و شهید بیگلو) به تدریس پرداخت. او از جمله اعضای هیأت مؤسس گروه فرهنگی گیلان زمین (مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی کیوان) نیز بود. ذبیحی پس از ۳۲ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۴ بازنیسته شد و در تاریخ ۱۳۸۱/۷/۲۲ روی در نقاب خاک کشید. ثمره‌ی زندگی مشترک مهدی ذبیحی با همکار فرهنگی خود، فاطمه آبراهه (دبیر بازنیسته‌ی علوم اجتماعی و ادبیات) دو فرزند (یک دختر و یک پسر) است که به ترتیب، لیسانسیه‌ی مترجمی زبان انگلیسی و دیپلمه‌ی کامپیوتراًند.

رقیه رشاد

فرزند آیت‌الله حسن رشاد، به سال ۱۳۰۰ در رشت دیده به جهان گشود. تحصیلات خود را تا کلاس نهم متوسطه ادامه داد و ضمن خدمت با پشت سر گذاشتن دوره‌ی کارآموزی ۱۸۰ ساعته‌ی اداره‌ی فرهنگ، به اخذ مدرک معادل دیپلم نایل آمد.

وی در سال ۱۳۲۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا پایان عمر، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های فومنات، آموزگار پایه‌ی سوم ابتدایی

دبستان‌های پسرانه‌ی عنصری و فاریابی رشت و آموزگار و ناظم دبستان دخترانه‌ی نواختران (مدنی) رشت.

نامبرده در تاریخ ۱۳۵۱/۵/۱۶ (پیش از آن که بازنیسته شود) درگذشت. بعد از وفات او، به درخواست فرهنگیان رشت، یک باب مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی دخترانه در کوی استاد سرای رشت در نکوداشت خدمات صادقانه‌ی رقیه رشاد، به اسم او نام گذاری شد که هم چنان به همان اسم پا بر جاست. از رقیه رشاد چهار فرزند به یادگار مانده است: محمد جواد ثروتی (مهندس برق قدرت)، فائقه ابراهیمی (فوق‌دیپلم فرهنگی)، فروغ ابراهیمی (فوق‌دیپلم و فرهنگی بازنیسته) و فهیمه ابراهیمی.

فروغ رفیع سمیعی

به سال ۱۳۰۶ در رشت و در میان خانواده‌ای با اصالت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم از دانشسرای دختران رشت، نایل آمد.

وی در سال ۱۳۲۸ به خدمت فرهنگ در آمد و تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های رشت، آموزگار دبستان‌های تهران، آموزگار دبستان‌های هشتپر و انزلی، مدیر خانه‌داری

دبستان‌های رشت و آموزگار پایه‌ی ششم ابتدایی دبستان‌های رشت و تهران. سمیعی در میانه‌های دهه ۱۳۵۰ بازنیسته شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، به دلیل تلاش‌های بی‌وقفه‌ای که در افزایش آمار قبولی دانش‌آموzan خود به کار می‌بست، چندین بار، تقدیرنامه گرفت. این فرهنگی بازنیسته، اکنون ساکن کشور آمریکاست. ثمره‌ی زندگی مشترک فروغ رفیع سمیعی با محمدریبع منشی‌زاده سمیعی (رییس پیشین اداره‌ی پست و تلگراف و تلفن گیلان) چهار فرزند تحصیلکرده‌است: عباس (دکترای شیمی از آلمان)، مریم فریده (کارشناس ارشد مدیریت خدمات اجتماعی)، قاسم مسعود (کارشناس ارشد مهندسی سازه از آمریکا) و علی (کارشناس ارشد حسابداری از آمریکا).

صدیقه (پروین) رحیمیان کردستانی

به سال ۱۳۱۴ در رشت زاده شد. او دارای مدرک تحصیلی دیپلم بود. کردستانی با استخدام در اداره کل فرهنگ گیلان، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم مدارس لاهیجان (از جمله در دبستان نوبنیاد شهناز) دبیر دوره‌ی اول دبیرستان انوشیروان دادگر رشت (طی مدتی کوتاه) و معاون دبیرستان‌های روشنیک و پروین اعتصامی و دهدخای رشت.

نامبرده در سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد و در سال ۱۳۷۹

بدرود حیات گفت. از این فرهنگی فقید، دو فرزند با نام خانوادگی رحیمیان به یادگار مانده است: جمال‌الدین (مهندس شیمی) و روشنک (پژوهشک داروساز).

میرابو طالب رضوی نژاد

به سال ۱۳۰۹ در صومعه سرا تولد یافت. وی با پشت سر گذاشتن دوره‌ی دانشسرای مقدماتی و اخذ دیپلم کامل ادبی، ادامه‌ی تحصیل داد و در نهایت، به دریافت لیسانس حقوق قضایی از دانشگاه تهران توفیق یافت. نامبرده در سال ۱۳۲۹ به آستخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و کار خود را در سمت آموزگار دبستان شمس صومعه سرا (مدرسه‌ای که خود در آن تحصیل کرده بود) آغاز کرد. وی در ادامه از سوی محمد جمشیدی (رئیس

فرهنگ فومنات) به ریاست دبیرستان شمس صومعه سرا گمارده شد و علاوه بر آن، در سمت‌های آموزگار دبستان و دبیر علوم انسانی این دبیرستان، خدمت کرد.

رضوی نژاد در ادامه به وزارت دادگستری انتقال یافت و مابقی سال‌های خدمت خود را در این وزارتتخانه پشت سر نهاد. او نماینده‌ی منتخب مردم صومعه سرا در بیست و چهارمین دوره از مجلس شورای ملی بود. نامبرده در سال ۱۳۵۸ در سمت بازرس قضایی دادگستری

تهران بارنشسته شد و بعد از بازنیستگی، به خدمات حقوقی خود در بخش خصوصی ادامه داد. او در طول دوران خدمت فرهنگی و قضایی خود، به اخذ چندین تقدير نامه از وزارت خانه های فرهنگ و دادگستری نایل آمد. میرابو طالب رضوی نژاد دارای دو فرزند است: سید محمد (مهندس عمران) و سید رضا (مهندس شیمی).

آثار منتشر شده رضوی نژاد به شرح زیر است:

- حکمت زندگی از دیدگاه چهارصد شاعر برگزیده پارسی گوی، انتشارات تهران، ۱۳۶۹
- حکمت زندگی از دیدگاه چهار عارف نامدار ایرانی، انتشارات شورکت سهامی بیمه ایران، ۱۳۷۳
- چهار سیاستمدار ملی و متفق نام آور ایران، انتشارات گوتبرگ، ۱۳۷۷
- مهاتما گاندی و اقبال لاهوری، دو پیشوای متفکر هندی، انتشارات جاودان خرد، ۱۳۸۱.

ناصر رسول امینی

به سال ۱۳۱۱ در رشت تولد یافت. تحصیلات خود را تا پایه‌ی ششم ابتدایی ادامه داد و ضمن خدمت، کلاس کارآموزی ۲۴۰ ساعته‌ی کمک آموزگاران استان گیلان را نیز با موفقیت گذراند. نامبرده در تاریخ ۱۳۲۹/۹/۱۹ شروع به کار کرد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر آموزشگاه عربان صومعه سرا، معلم و مدیر دبستان نوبنیاد کهنه گوراب فیکو، آموزگار دبستان تائب گل افزان، معلم دبستان آدینه بازار جمعه، معلم دبستان فرخی کسماء، آموزگار دبستان شمس صومعه سرا، معلم دبستان مولوی خمام، مدیر و آموزگار دبستان نخودچر، آموزگار دبستان منوچهری رشت، معلم دبستان حکیم صبوری پسیخان فومن، آموزگار، معاون و مسؤول امور دفتری دبستان نمره ۳ عسجدی رشت. نامبرده با ۲۲ سال و ۷ ماه و ۱۶ روز سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در تاریخ ۱۳۵۲/۷/۱ بازنیسته شد. حاصل زندگی مشترک ناصر رسول امینی با همکار فرهنگی خود، حلیمه مدعی نما، سه فرزند است: سوسن (پزشک)، نسرین (فرهنگی بازنیسته) و اعظم.

سید محمد (منوچهر) رئیس‌زاده ضیابری

تبرستان

www.tabarestan.info

به سال ۱۳۰۵ در رشت تولد یافت. دیپلم خود را در رشتی علمی از دبیرستان شاهپور رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. وی از بدو استخدام تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: مدیر دبستان چهار کلاسه‌ی لیالستان لاهیجان (طی دو سال آغازین کار)، مدیر هنر (خط و نقاشی) دبیرستان‌های عفت و داریوش لنگرود (از ۱۳۳۲ تا ۱۳۳۸)، مسؤول تئاتر آموزشگاه‌های گیلان (از ۱۳۴۴ تا ۱۳۴۵)، مدیر خط و نقاشی دبیرستان‌ها و مدارس راهنمایی تحصیلی رشت (از ۱۳۴۴ تا ۱۳۶۰)، مدیر هنر، رضا شاه، محمد رضا شاه، فروغ و اقبال). جمله در دبیرستان‌های شاهپور، رضا شاه، محمد رضا شاه، فروغ و اقبال).

نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. رئیس‌زاده از پیشگامان هنرنمایش در گیلان است. او در سال ۱۳۲۳ دوره‌ی یک ساله‌ی کارآموزی تئاتر را در مؤسسه‌ی هنری استودیو درام گذرانده بود و در طول شصت سال خدمت هنری خود، در تاسیس گروه‌های هنری زیر مشارکت داشت: کانون هنر پیشگان پیروز (در ۱۳۲۴)، سازمان هنر پیشگان پیروز (وابسته به حزب توده‌ی^۱ رشت)، گروه تئاتر رشت (در ۱۳۲۸)، تروپ هنر پیشگان رشت (در ۱۳۲۸) و گروه خورشید گیلان (وابسته به جمعیت شیر و خورشید سرخ (در ۱۳۴۱).

نامبرده در تماشاخانه‌ی گیلان، سالن‌های مدرسه‌ی ارامنه و شهرداری رشت، دبیرستان‌های مختلف گیلان و مجتمع هنری سردار جنگل رشت بیش از ۱۰۰ تئاتر مختلف را به روی صحنه برده و یابه نوعی در آن‌ها ایفای نقش کرد که تئاترهای زیر از آن جمله‌اند: ۱۰ نمره اشتباه، دختر خود پسند، نفرین خُنیاگر، عمرو رجب بچه شده، کارمند، وای از دست پدر زن، کلاه حصیری، تاجر چتر باز، پشت صحنه‌ی تئاتر، هنر پیشه و طوطی، عشق و خیانت، هر چه بکاری همان بدروی، منجلاب بدختی، عاشق گیج، دختر یتیم، قضاوت دنیا، مستنطق وارد می‌شود، شیخ صنعت، دختر ترسا و آرزوهای بالدار.

او که سابقه‌ی گریموری (چهره‌پردازی) را نیز در کارنامه‌ی خود دارد، در اولین دوره‌ی آغاز به کار انجمن نمایش اداره کل فرهنگوارشاد اسلامی گیلان، به عنوان عضو هیأت مدیره، به مدت یک سال، فعالیت کرد. سید محمد رئیس‌زاده، در دی ماه ۱۳۸۱، در مجلس نکوداشتی که

حوزه‌ی هنری گیلان به پاس یک عمر خدمت فرهنگی و هنری او برگزار کرده بود، مورد تجلیل قرار گرفت. ثمره‌ی ازدواج سید محمد رئیس زاده با همکار فرهنگی خود، مهستی حسین زاده، هفت فرزند به نام‌های: سکینه، میترا، ابوالقاسم، عظیم، حسین، علی و حسن است.

پی‌نوشت و منبع:

- ۱- نوزاد، فریدون؛ تاریخ نمایش در گیلان، نشر گیلکان رشت، صص ۲۹ و ۲۳۱.
- ۲- برای آگاهی از نظرات رئیس زاده راجع به سیر تحول تئاتر گیلان ر.ک. روزنامه‌ی بازار، ۹ بهمن ۱۳۴۸، شماره مسلسل ۱۰۳۱، ص. ۳.

تبرستان
www.tabarestan.info

تقى رفيعى لفمجانى

به سال ۱۳۰۷ در لاھیجان متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در شهرهای سیاهکل و لاھیجان گذراند و به اخذ دیپلم دانشسرای مقدماتی نایل آمد. رفیعی با استخدام در اداره کل فرهنگ گیلان، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های لاھیجان، آموزگار دبستان‌های سیاهکل، آموزگار دبستان روستایی گلیت رودبار و آموزگار و معاون دبستان ۲۵ شهریور رشت.

تقى رفيعى با ۲۸ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال تحصیلی ۱۳۵۸-۵۹ بازنیسته شد و در اسفند ماه سال ۱۳۸۴ بدرود حیات گفت.

خدیجه رزازی اصلی

به سال ۱۳۰۰ در رشت متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در دبستان ملی سعادت نسوان و دبیرستان دولتی شاهدخت رشت گذراند و به اخذ دیپلم از دانشسرای دختران رشت نایل آمد. وی در تاریخ ۱۳۳۱/۸/۲۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در ۷ سال آغازین خدمت فرهنگی خود، به تدریس در دبستان دخترانه‌ی سروش رشت مشغول شد. سپس به مدیریت دبستان دخترانه‌ی شهناز (واقع در بازارچه‌ی پیرسرای رشت) منصوب شد و تا بازنیستگی در این سمت به فعالیت پرداخت.

رزازی از جمله اعضای شورای آموزش و پرورش منطقه‌ای رشت بود و در سال ۱۳۴۹ به عنوان بهترین رئیس دبستان رشت، از سوی وزیر وقت آموزش و پرورش مورد تقدیر قرار گرفت. او هم چنین سابقه‌ی شرکت در کلاس‌های سمعی و بصری (۱۳۳۳)، کار آموزی خانه‌داری دبیرستان فروغ رشت (۱۳۴۴)، کار آموزی راهنمایی تعلیماتی رؤسای دبستان‌های درجه‌ی یک کشور، کارآموزی مدیران دبستان‌های رشت (۱۳۵۲) و نیز کارآموزی مدیران منتخب شهرستان‌ها (۱۳۵۲) را در کارنامه‌ی فرهنگی خود داشت.

نامبرده در تاریخ ۱۳۶۰/۷/۵ بازنشسته شد. در نکوداشت خدمات فرهنگی خدیجه رزازی، هم زمان با مسؤولیت اکبر علوی در اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت، مدرسه‌ای به اسم او نام گذاری شده بود. این فرهنگی عاقبت در دی ماه ۱۳۸۵ روی در نقاب خاک کشید. ثمره‌ی زندگی مشترک خدیجه رزازی با حسین بی آزار ابدی (برادر زن شیخ بهاء الدین املشی) سه فرزند است: محمد رضا (پژوهش متخصص زنان و زایمان در آلمان)، علیرضا (دارای دکترای کشاورزی در آلمان)، فرشته (لیسانسیه‌ی روان‌شناسی و مؤسس و مدیر دبیرستان دخترانه‌ی غیرانتفاعی نیکی رشت).

دکتر محمود رافع‌نیا

به سال ۱۳۱۳ در رشت متولد شد. دیپلم خود را به طور متفرقه در رشته‌ی طبیعی اخذ کرد و با تکمیل تحصیلات خود، موفق به دریافت دکترای داروسازی از دانشکده‌ی داروسازی دانشگاه تهران شد.

رافع‌نیا در تاریخ ۱۳۳۱/۱۰/۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان‌های تهران (هم زمان با تحصیل در دانشگاه)، دبیر شیمی دبیرستان امیر کبیر رشت و راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌های گیلان.

نامبرده در مهرماه سال ۱۳۶۴ بازنشسته شد. این فرهنگی بازنشسته اکنون در صومعه سرا به فعالیت در داروخانه مشغول است. دکتر محمود رافع نیا دارای دو فرزند پسر است که هر دو تحصیلکرده‌اند. فرزند اول او ساکن کشور آمریکاست.

محمد حسین (یعقوب) رزازی

به سال ۱۳۰۵ در رشت تولد یافت. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و در خرد ۱۳۳۲ موفق به اخذ لیسانس تاریخ و جغرافیا از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تبریز شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت دبیر تاریخ و جغرافیای دبیرستان‌های رشت، مشغول به تدریس شد و در همین سمت بازنشسته شد. رزازی دبیری فاضل و مردمدار بود و به منظور گسترش اطلاعات تخصصی خود، پیوسته به مطالعه و تحقیق می‌پرداخت. شیوه‌ی تدریس این فرهنگی کاملاً تفهیمی بود و او با استفاده از نقشه و کره‌ی جغرافیا، در انتقال دقیق مفاهیم درسی به دانش آموزان، مجذانه می‌کوشید. محمد حسین رزازی در تاریخ ۱۳۵۵/۷/۶ درگذشت. ثمره‌ی زندگی مشترک او با صغیری گلشنی (کارمند بازنشسته‌ی بانک کشاورزی) دو فرزند است: ابراهیم (دانش آموخته‌ی رشته‌ی تغذیه و محیط زیست در اتریش و دارای مدرک پروفوسوری) و حسین (پژوهشک عمومی).

صدیقه رئیس سمیعی

به سال ۱۳۱۲ در رشت و در میان خانواده‌ای فرهنگ‌پرور متولد شد. وی با داشتن دیپلم علمی به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار و مدیر دبستان دخترانه‌ی عصمت آستانه‌ی اشرفیه^۱، رئیس و دبیر دبیرستان گوهرشاد آستانه‌ی اشرفیه، آموزگار و ناظم دبستان راسخ تهران، دبیر طبیعی دوره‌ی اول متوسطه و کتابدار دبیرستان دخترانه‌ی رضاشاه فومن، حسابدار و دبیر علوم آزمایشگاهی دبیرستان

فرحناز پهلوی تهران و مدیر دبستان ارمغان سخن تهران.
نامبرده در تاریخ ۱۳۵۸/۸/۱۶ بازنشسته شد. او ضمن
خدمت، در دانشکده‌ی پرستاری اشرف پهلوی تهران نیز
تحصیل کرده بود و از سوی دیگر، دوره‌های آموزشی
مدیریت، پیشاہنگی و شیر و خورشید سرخ (هلال احمر)
را نیز با موفقیت، پشت سر نهاده بود. سمعی در همچنین در
تأسیس کلاس‌های شبانه (مبارزه با بی‌سوادی) دختران و
زنان متاهل نیز مشارکت داشت.

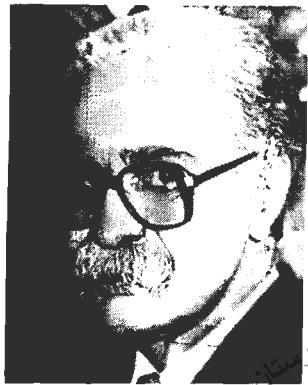
حاصل ازدواج صدیقه رئیس سمعی با همکار فرهنگی خود، سید صمد میرمعصومی
(از رؤسای پیشین آموزش و پرورش آستانه‌ی اشرفیه) دو فرزند است: سیده صفیه (پرشک
متخصص اطفال از ایتالیا) و سید علی (کارشناس ارشد مهندسی کامپیوتر از فنلاند).

پی‌نوشت:

۱- در بدرو خدمت فرهنگی رئیس سمعی، یک باب دبستان پسرانه، یک باب دبستان دخترانه و یک باب
دبیرستان پسرانه در آستانه‌ی اشرفیه دایر بود و دبستان دخترانه‌ی آن نیز، پنج کلاسه بود. سمعی در آغاز،
آموزگار پایه‌ی پنجم ابتدایی و مدیر دبستان دخترانه‌ی عصمت آستانه بود و به همت او پایه‌ی ششم
ابتدایی نیز در این دبستان دایر شد. سمعی هم زمان با سمت‌های پیش‌گفته، در این پایه‌ی تحصیلی نوبات نیز
تلریس می‌کرد. با اتمام سال تحصیلی و شرکت داش آموزان پایه‌ی ششم ابتدایی در امتحانات نهایی آخر
سال، سمعی به اتفاق تنی چند از همکاران خود، تلاش بی‌وقفه‌ای را جهت تأسیس دبیرستان دخترانه در
آستانه‌ی اشرفیه به کار بست و در نهایت با جامعه‌ی عمل پوشاندن به این آرزوی بزرگ، همراه با دو دیگر
به این دبیرستان دخترانه‌ی تازه تأسیس - که گوهرشاد نامیده شد - منتقل گردید. او علاوه بر تدریس، طی
مدتی کوتاه، عهددار مدیریت دبیرستان یادشده بود. این دبیرستان با تعداد محدودی داش آموز، کار خود را
در سال ۱۳۴۳ آغاز کرد و صدیقه رئیس سمعی به ملت یک سال در این آموزشگاه، مصلدر خدمت بود.

محمد روشن

به سال ۱۳۱۲ در رشت تولد یافت. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود
گذراند و به اخذ دیپلم کامل از دبیرستان نوریخش رشت، نایل آمد. او با ادامه‌ی تحصیل در
دانشگاه تهران، موفق به دریافت لیسانس ادبیات فارسی شد و ضمن خدمت (در سال ۱۳۵۲) به
اخد دانشنامه‌ی کارشناسی ارشد ادبیات فارسی از پژوهشکده‌ی فرهنگ ایران، مفتخر شد.

روشن در سال ۱۳۳۷ با داشتن لیسانس، به استخدام وزارت فرهنگ (آموزش و پرورش) درآمد و در ۱۲ سال آغازین خدمت، در سمت دبیر ادبیات فارسی دبیرستان‌های مختلف رشت (از جمله در دبیرستان‌های فروغ، بانوان، هفده دی و شاهپور) مشغول شد. او هم‌چنین از پایه گذaran گروه فرهنگی مهرآیین رشت بود و در تأسیس دبیرستان دهدزا (که از مؤسسات این گروه بود و از نخستین دبیرستان‌هایی به شمار می‌رفت که در سطح

گیلان، دیپلم کامل ریاضی صادر کرد) مشارکت داشت. نامبرده بازدهم بهمن ۱۳۴۸ به تهران منتقل شد و طی یک سال در دبیرستان دکتر فاطمه سیاح، تدریس کرد. سپس به بنیاد فرهنگ ایران رفت و طی سالیان سال، در آن مجموعه و نیز در دانشکده هنرهای دراماتیک و دانشگاه تهران، به تدریس در دوره‌های لیسانس، فوق‌لیسانس و دکترا پرداخت. روشن تا انتها ترم پایانی سال ۱۳۸۶، به تدریس اشتغال داشت. دکتر روشن از پرکارترین محققان و مصححان کشور است و کتابخانه‌اش گنجینه‌ای است مشتمل بر پانزده هزار جلد کتاب. این فرهنگی در طول دوران دانشجویی خود از محضر درس استاد پورداود و دکتر معین بهره‌هایی سرشار برد و به تشویق آن دو، تحقیق و تبع در گستره‌ی ادبیات فارسی را پیشه‌ی خود ساخت.^۱ روشن از سال‌ها پیش به عضویت بنیاد شاهنامه‌ی فردوسی درآمد و در تعامل پژوهشی با استاد مجتبی مینوی، تحقیقات دامنه‌دار خود را در پیوند با شاهنامه‌ی فردوسی آغاز کرد.

نامبرده در سال ۱۳۴۵ نخستین اثر خود را که تفسیر سوره‌ی یوسف بود، توسط بنگاه ترجمه و نشر کتاب منتشر کرد و در ادامه به تصحیح و تفسیر و ترجمه‌ی آثار مختلف دست زد که از جمله‌ی آن‌ها می‌توان به کتاب‌های زیر اشاره کرد: منشأت خاقانی، مرزبان‌نامه، شرف‌النبی، ترجمه کلیله و دمنه، تاریخ‌نامه‌ی طبری و جامع التواریخ. روشن از سوی دیگر برای نخستین بار در ایران، واژه به واژه‌ی متن شاهنامه‌ی فردوسی را در ۳۰۰۰ صفحه با کنایات و ترکیبات و استعارات و شرح لازم در زیر هر صفحه، تدوین کرده است. محمد روشن دارای یک فرزند دختر به نام روشنک است که پژوهشک متخصص بیماری‌های ناشی از کار بوده، ساکن ایتالیاست.

پی‌نوشت: ۱- برای آشنایی با دیگاه‌های ادبی محمد روشن، ر.ک. ماهنامه‌ی گلیه‌وا، شماره ۴۰ و ۴۱، صص ۲۷-۲۴.

زهرا رزاقی

تبرستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۱۵ در رشت دیده به جهان گشود. دیپلم خود را در رشته‌ی ادبی از دبیرستان شاهدخت رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد. رزاقی از بدو خدمت تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان دخترانه‌ی هشتپر تالش، مدیر دبستان دخترانه‌ی هشتپر تالش (از سال ۱۳۴۰)، مدیر دبستان شرافت رشت، معلم آموزشگاه شهید محمد منتظری رشت و کمک مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی دهخدا رشت.

نامبرده با ۲۵ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد. خاندان رزاقی خاستگاه فرهنگیان کهنه کار و دیر پایی است که از جمله‌ی آن‌ها می‌توان به خانم‌ها: معقوله، صغیری، لعیا، عصمت و قمر رزاقی اشاره کرد. ناگفته نماند که همسر این فرهنگی پیش کسوت، یوسف ممقانی نام داشت و از فرهنگیان شاغل در آموزش و پرورش گیلان بود.

حسین رضایپور هندخاله

به سال ۱۳۲۱ در هندخاله (از توابع فومن) دیده به جهان گشود. وی با داشتن دیپلم ادبی و پس از گذراندن دوره‌ی کمک‌آموزگاری، در تاریخ ۱۳۳۹/۸/۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و شروع به کار کرد. رضایپور ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و به دریافت لیسانس تاریخ و جغرافیا از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه مشهد توفیق یافت.

نامبرده از بدو استخدام تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار مدارس روستایی نوخاره‌ی تولم و هندخاله، دبیر روش تدریس دانشسرای مقدماتی انزلی و دبیر سطوح مختلف در دبیرستان‌های گیلان. رضایپور در سال ۱۳۶۳ بازنیسته شد.

آتیه روشن‌ضمیر مدبری

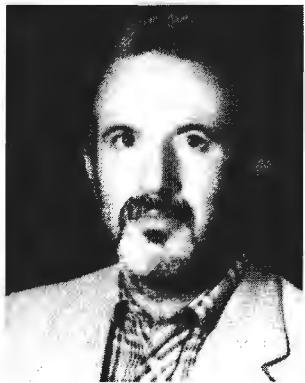

بستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۱۷ در رشت دیده به هستی گشود. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۹ به اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان شاهدخت رشت توفیق یافت. روشن‌ضمیر با اتمام دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم، در مهر ماه سال ۱۳۴۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت آموزگار به تدریس در دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های حسن حجتی، عنصری، شهید مبرهن، شهید امین اصغری و شهید افراسته) مشغول شد.

نامبرده با ۳۲ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. حاصل ازدواج آتیه روشن‌ضمیر با محمدرضا شکریه (کارمند بازنشسته‌ی دادگستری رشت) پنج فرزند است: زهرا (کارشناس مدیریت صنعتی)، مریم (کارشناس مدیریت صنعتی) حمید رضا، محمد رضا (لیسانسیه‌ی کشاورزی) و لیلا (کاردان آموزش ابتدایی و فرهنگی).

منصور روحی وجدانی

به سال ۱۳۱۸ در ماسوله دیده به جهان گشود. دوره‌های ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان ایمان ماسوله و دبیرستان‌های شاهپور، تربیت و محمد رضا شاه رشت گذراند و در سال ۱۳۳۹ به اخذ دیپلم علوم طبیعی نایل آمد. او با تکمیل تحصیلات خود، در خرداد ماه سال ۱۳۴۹ به دریافت لیسانس علوم سیاسی از دانشکده‌ی حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران مفتخر شد.

روحی وجدانی با پشت سر گذاشتن دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم در سال ۱۳۴۲ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام

وظیفه کرد: آموزگار پایه‌های پنجم و ششم ابتدایی دبستان آقا سید شریف رشت و دبیر ادبیات دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های: محمد رضا شاه، شاهپور، امیرکبیر، پروین اعتمادی، ارونده رود و هنرستان صنعتی چمران).

روحی از جمله اعضای هیئت مدیره‌ی گروه فرهنگی گیلان زمین (کیوان) بود و در دو ماه آغازین فعالیت مدرسه‌ی راهنمایی پسرانه‌ی کیوان رشت، مدیریت آن را بر عهده داشت.^۱ منصور روحی وجدانی در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، طی سه نوبت (از جمله به مناسب طرح مهولات نهادهای در سطح آموزش و پرورش استان) توسط مدیران کل وقت آموزش و پرورش گیلان مورد تقدیر قرار گرفته بود. ثمره‌ی ازدواج منصور روحی وجدانی با همکار فرهنگی خود، فخریت‌السادات مدنی ماسوله پنج فرزند است: مسعود (لیسانسیه‌ی مدیریت و کارمند بانک تجارت)، مریم (لیسانسیه‌ی متخصص زبان انگلیسی)، مجید (مهندس مکانیک)، محمد علی (لیسانسیه‌ی فقه و حقوق اسلامی) و مینو (دانشجوی رشته‌ی مهندسی کامپیوتر).

پی‌نوشت

۱. مدیریت مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی کیوان رشت، در ادامه بر عهده‌ی رضا حیلت بخش (از فرهنگیان بر جسته‌ی گیلان و مؤسس و مدیر انتشارات هدایت رشت) قرار گرفت.

زهرا رشتیان

به سال ۱۳۲۲ در رشت متولد شد. او در سال ۱۳۴۴ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان درآمد و تا بازنشستگی در مدارس رشت (از جمله در دبستان‌های نوبخت (آریان سابق) و حسن حجتی) به تدریس در پایه‌های اول، دوم و سوم ابتدایی مشغول شد.

رشتیان در سال ۱۳۷۴ بازنشسته شد و در سال ۱۳۸۲ درگذشت. از این فرهنگی فقید، دو فرزند بانام خانوادگی پدرام به یادگار مانده است: آتوسا (لیسانسیه‌ی ادبیات و فرهنگی) و کسری (لیسانسیه‌ی متخصص زبان انگلیسی و کارمند بانک ملی).

از زهرا رشتیان دفتر شعری به نام آغاز فصل سرد به جای ماند که در سال ۱۳۸۲ (پس از مرگ شاعر) به همت فرزندانش منتشر شد. شعر زیر سرودهی اوست:

تا مدرسه / راهی نمانده است / همراه باد پاییزی / باید رفت / و بالندگی را دید / در کتاب‌ها / قلم‌ها / و تغییر را هم / در ذهن کودکان / زندگی همچون درختی است / که تنها چند فصل را می‌بیند / و پاییز پایان سبزینگی اوست / می‌شود قانون دیرسال را جایه‌جاکرد / تا کودک کار و رنج / بنویسد / بخواند / می‌شود باغ آفت‌زده را / شکوفا کرد! / و انسان‌ها را / با کمال و برومندی / آشنا ترا!

مصطفی زمردی

به سال ۱۳۰۷ در رشت چشم به جهان گشود. تحصیلات مقدماتی خود را در مدرسه‌ی ملی تربیت رشت گذراند و به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی پسران رشت توفیق یافت. زمردی با استخدام در اداره کل فرهنگ گیلان، کار خود را در سمت دبیر ادبیات آغاز کرد و به تدریس در دبیرستان‌های رشت و فومن مشغول شد. او در ادامه از فرهنگ بیرون آمد و وارد بانک ساختمانی (سازمان مسکن بعدی) شد و در این مجموعه که در زمان

نخست وزیری دکتر محمد مصدق و به ابتکار مهندس علیقلی بیانی شکل گرفته بود، مدارج شغلی را طی کرد. او ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و از دانشکده‌ی علوم معقول و منقول دانشگاه تهران، دانش آموخته شد.

زمردی در سال‌های پیش از انقلاب اسلامی، مدیر کل امور اداری سازمان مسکن بود و در بدرو انقلاب سال ۵۷، معاون وزیر مسکن و شهرسازی در کابینه‌ی موقت مهندس مهدی بازرگان به شمار می‌رفت. او در سال‌های گذشته به کشور امریکا کوچ کرد و اکنون دوران بازنشستگی خود را در آن کشور، سپری می‌کند.

زمردی در روزگار جوانی خود، نویسنده‌ی نشریات مسلکی گیلان ما و جبهه‌ی آزادی و از سخنگویان صریح اللهجه و آتشین سخن حزب ایران گیلان بود؛ به طوری که نطق‌های پر شور و با حرارت او در میتینگ‌ها و تجمعات سیاسی میدان شهرداری (بلدیه‌ی سابق)

رشت، نقش مهمی در تهییج مردم رشت به حمایت از نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، داشت. مظفر زمردی، دارای چهار فرزند (سه دختر و یک پسر) است.

عیسی سماک فرگسی

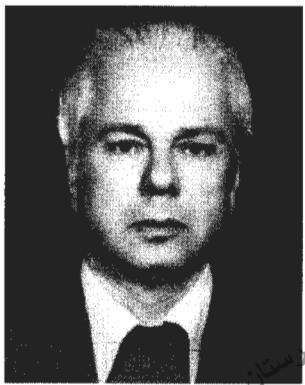
به سال ۱۳۰۱ در روستای نرگستان تولم (از توابع صومعه سرا) دیده به جهان گشود. وی لیسانسیه‌ی طبیعی از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران بود. سماک فرگسی (آموزش و پرورش) درآمد و فعالیت آموزشی خود را در دبیرستان‌های تبریز آغاز کرد. وی با انتقال به اداره کل فرهنگ گیلان، به تدریس علوم طبیعی در دبیرستان‌های گیلان (از جمله در شهرهای رودسر، لاھیجان و انزلی)

مشغول شد و در رشت نیز، دبیر دبیرستان‌های: شاهدخت، پروین اعتمادی، فروغ، پورداود و ابوریحان بود. این فرهنگی از سوی دیگر در میانه‌های دهه‌ی ۱۳۴۰، در سمت رئیس دبیرستان دکتر اقبال رشت، خدمت می‌کرد.

سماک از اعضای اولیه‌ی گروه فرهنگی ابوریحان بود و در سال ۱۳۴۷، در بدو تاسیس دبیرستان ابوریحان رشت، ریاست این آموزشگاه را بر عهده داشت. نامبرده با ۲۴ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی (پیش از آنکه بازنیسته شود) در تاریخ ۱۳۴۷/۸/۲۴ بر اثر سکته‌ی قلبی درگذشت. از سماک پنج فرزند بیادگار مانده است: پرویز (لیسانسیه‌ی حسابداری)، پروین (کاردان مکانیک ماشین‌آلات کشاورزی)، بهروز (لیسانسیه‌ی علوم آزمایشگاهی)، بهرام (لیسانسیه‌ی مهندسی برق و الکترونیک) و مریم (کارمند اداره‌ی صنایع گیلان).

جواد سلیمانی

به سال ۱۳۰۲ در رشت تولد یافت. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان شاهپور رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۲۷ به دریافت دانشنامه‌های لیسانس شیمی (از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران) و لیسانس علوم تربیتی (از دانشسرای عالی تهران) نایل آمد.

وی در سال ۱۳۲۷ به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر شیمی دبیرستان‌های نهادوند (طی یک سال اولیه‌ی کار)، دبیر دبیرستان‌های لاهیجان (از ۱۳۲۸ تا ۱۳۳۰)، دبیر شیمی دبیرستان‌های رشت (از ۱۳۳۰ تا ۱۳۴۲)، عضو انجمن معلمان علوم تجربی شهرستان رشت، رئیس دبیرستان‌های امیرکبیر و پورداود و محمد رضا شاه رشت، دبیر شیمی دبیرستان‌های تهران، مدیر دایرۀ امور امتیازات تاسیس مدارس ملی، کارشناس دبیر خانه‌ی شورای عالی آموزش و پرورش و کارشناس مسؤول اساسنامه‌ها، آینین نامه‌ها و برنامه‌های شورای عالی فرهنگ. این فرهنگی در تاریخ ۱۳۵۸/۹/۱ بازنشسته شد. او به اتفاق شماری از دبیران شیمی دبیرستان‌های گیلان (محمد رضا طریقی، مرتضی نژادی، دکتر حبیب داوران، احمد زرگری و محمد مشعوف) یک دوره کتاب‌های درسی شیمی که از سال اول تا سال ششم متوسطه را شامل می‌شد، تألیف کرده بود. این کتاب‌ها از منابع درسی دبیرستان‌های گیلان و دبیرستان‌های برخی دیگر از استان‌های ایران بود. نامبرده هم چنین تألیف یک جلد کتاب حل المسائل شیمی را نیز در کارنامه‌ی پژوهشی خود دارد.

جواد سلیمانی پس از یک عمر تلاش بی‌وقفه‌ی فرهنگی، عاقبت در تاریخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۷ دیده از جهان فرو بست. ثمره‌ی زندگی مشترک او با همکار فرهنگی خود، پوراندخت میرشجاعی، پنج فرزند است: منوچهر (مهندس کشاورزی)، مسعود (پزشک فوق تخصص روماتولوژی در امریکا)، محمود (کارشناس ارشد مهندسی عمران در امریکا)، معصومه (متخصص آزمایشگاه بالینی) و مریم (پزشک جراح و متخصص زنان و زایمان).

علیجان سپهبدوست (بارفروش سابق)

به سال ۱۳۰۳ در رشت متولد شد. دیلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت اخذ کرد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم مدارس رشت، مدیر دبستان جدید التأسیس بلسبن (در سال ۱۳۳۶)، معاون

دبستان رشدیه رشت، معاون دبستان صدیق اعلم رشت، مدیر دبستان تقی رائی رشت و راهنمای تعلیماتی مدارس رشت. نامبرده با ۳۲ سال سابقه خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و عاقبت در سال ۱۳۷۵ درگذشت.

ثمره زندگی مشترک علیجان سپهر دوست با همکار فرهنگی خود، معصومه سپهری، چهار فرزند ایشان: فاطمه (مری بهداشت)، محمود (مهندس مخابرات)، حمید (دارای دکترا اقتصاد) و حمید (مهندس عمران).

به سال ۱۳۰۶ در رشت دیده به جهان گشود. دوران مقدماتی تحصیل را در دبستان بانوان رشت گذراند و در تیر ماه ۱۳۳۳، نخستین دوره کارآموزی آموزگاران دبستان‌های روستایی استان گیلان را با موفقیت پشت سر نهاد. او هم‌چنین کلاس کارآموزی ۲۴۰ ساعتی کمک آموزگاران استان گیلان را در تابستان ۱۳۴۲، گذراند. سودمند رحیمی در تاریخ ۱۳۲۷/۷/۲۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول ۳۱ سال خدمت فرهنگی خود، همواره در سمت آموزگار پایه‌ی دوم ابتدایی به تدریس در دبستان رودکی رشت مشغول بود. این فرهنگی سخت‌کوش در مهر ماه ۱۳۵۸ بازنشسته شد و در سال ۱۳۶۷ درگذشت.

حاصل زندگی مشترک هاجر (بلانش) سودمند رحیمی با همکار فرهنگی خود، حمدادله ابراهیمی، چهار فرزند به نام‌های میترا، محمد، مینا و مهدی است.

صدیقه سیمانی

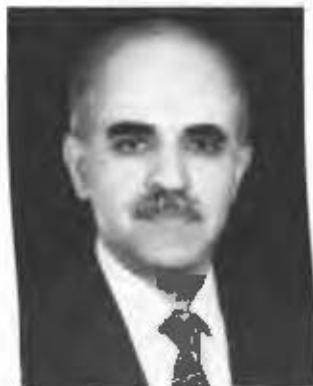

به سال ۱۳۰۱ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و ضمن خدمت، به اخذ دیپلم پنجم متوسطه، نایل آمد. وی در تاریخ ۱۳۲۸/۴/۱۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت آموزگار، به تدریس در دبستان‌های کوچصفهان و لشت (از جمله در دبستان ناموس رشت) مشغول شد.

سیمانی در سال ۱۳۴۶ بنا به تقاضای شخصی، بازنشسته شد.

حاصل ازدواج صدیقه سیمانی با همکار فرهنگی خود، هوشنگ شهیدی، پنج فرزند است: لیلا (فوق دیپلم زبان انگلیسی، فرهنگی بازنشسته و مریم مهدکوک در کنادا)، طاهره (لیسانس علوم تربیتی و دبیر زبان انگلیسی بازنشسته‌ی مدارس راهنمایی تحصیلی رشت)، صغیری، عطاء الله (تحصیلکرده‌ی رشته‌ی معماری و تاجر فرش و صنایع دستی در ایتالیا) و عنایت الله (پژشک و مدرس آنجمن علمی هیپنوتیزم بالینی ایران و فلورشیپ تخصصی روان درمانی شناختی، رفتاری در ایتالیا و مترجم کتاب‌های هیپنوتیزم بالینی).

احمد ساعدی

به سال ۱۳۰۸ در رشت متولد شد. وی با اخذ دیپلم دانشرای مقدماتی، ادامه‌ی تحصیل داد و ضمن خدمت، به دریافت لیسانس حقوق قضائی از دانشکده‌ی حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، توفيق یافت.

ساعدي در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های لنگرود، معلم مدارس بزرگمهر و ایرانشهر لاهیجان، دبیر ادبیات فارسی

دبيرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های امیر کبیر، پور داود، رضا شاه (دکتر شریعتی کونی)، محمد رضا شاه، شاهپور (بهشتی)، اسلامی، دهخدا، عظیمی (مهرآین)، پروین اعتصامی، بانوان و رهنمای سعادت)، ریس اداره فرهنگ شهرستان رودبار (وی در سال ۱۳۴۱، طی حکمی از سوی محمد درخشش، وزیر وقت فرهنگ به این سمت منصوب شد و به مدت ۱۵ ماه در رودبار خدمت کرد)، معلم مدارس رودبار، دبیر دبیرستان‌های رشت و ریس اداره کل پیکار با بی سوادی استان گیلان (وی در سال ۱۳۵۸ به موجب حکمی از سوی دکتر حبیب داوران، استاندار وقت گیلان به این سمت منصوب شده بود). ساعدي با ۳۱ سال سابقه خدمت فرهنگی در مهرماه ۱۳۵۹ بازنشسته شد. او در سال ۱۳۴۲ در کنار سی تن از همکاران فرهنگی خود (از جمله: دکتر حبیب داوران، دکتر محمود رسا، مهدی آذر هوشنگ، فریدون فردادی، سید تقی عظیمی رشتی، سید تقی مرتضوی، نورالدین موسوی آزاد کسمایی، محمد علی میرضوی، سیدحسین پرویز فرزام و سیده احترام صدری ثابت) گروه فرهنگی مهرآین را در رشت بنیان‌گذاری کرد. مهرآین از مجموعه‌های فرهنگی کارآمد عصر خود بود و دبیرستان دخترانه‌ی دهخدا و دبیرستان پسرانه‌ی عظیمی و دبستان‌های مولوی و مهرآین رشت از مؤسسات آن به شمار می‌رفت. ساعدي در تاریخ ۲۱/۳/۵۷، به دلیل تلاش‌هایی که در راه پیشرفت و بهبود امور آموزشی دبیرستان جامع شاهپور رشت، به کار بسته بود، به دریافت یک قطعه نشان درجه‌ی ۳ آموزش از سوی نخست وزیر وقت ایران، مفتخر شده بود. او پس از بازنشستگی، به فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی خود ادامه داد و در تاریخ ۷/۲/۱۳۷۹ به اتفاق عده‌ای از همکاران فرهنگی بازنشسته‌ی خود، امتیاز تشکیل کانون مستقل بازنشستگان آموزش و پژوهش گیلان را از تصویب ماده‌ی ۱۰ قانون احزاب وزارت کشور، گذراند. نامبرده هم چنین طی مدتی در هیأت مدیره‌ی این کانون، فعالیت داشت. حاصل ازدواج احمد ساعدي با همکار فرهنگی خود، فرنگیس صالحی کسمایی، چهارفرزند است: فروغ (مربی بهداشت مدارس گیلان)، فرح (کارشناس پرستاری و ساکن آلمان)، فرزاد (مهندس عمران)، و مهرداد.

منابع:

- ۱- آشنایی با فرهنگیان پیش‌کسوت گیلان، هفته نامه‌ی فضیلت، ابراهیم مروجی، شماره ۱۹ (۱۷/۹/۱۲)، ص ۶.
- ۲- ماهنامه دادگر، سال اول، شماره اول، مهر و آبان ۱۳۸۷، صص ۲ و ۳.

مهری سروری حقیقی

به سال ۱۳۰۹ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای دختران رشت اخذ کرد و دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم را نیز پشت سر نهاد. وی در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم دبستان‌های فاریابی، دقیقی، حزین و سروش رشت، مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی سروش رشت و مدیر دبستان علم هنر رشت.

نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد. سروری حقیقی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) و سازمان پیش‌اهنگی نیز سابقه‌ی فعالیت داشت. ناگفته نماند که خواهر او، لوئیز سروری حقیقی (اشرافی اصلی) نیز فرهنگی و آموزگار بازنشسته‌ی دبستان‌های رشت است. مهری سروری حقیقی دارای چهار فرزند با نام خانوادگی نوعی تعادلی است: اسفندیار (سرهنگ بازنشسته‌ی نیروی دریایی)، مسعود (پزشک داروساز در ایتالیا)، سعید (فرهنگی بازنشسته) و گلی (فوق‌دیپلم راه و ساختمان).

یوسف سرپرست

به سال ۱۳۰۹ در روستای کنه‌گوراب فومن متولد شد. وی با دریافت گواهی‌نامه‌های دانشسرای مقدماتی و دیپلم کامل ادبی، ادامه‌ی تحصیل داد و در سال ۱۳۳۹ با کسب رتبه‌ی نخست، به اخذ لیسانس تاریخ و جغرافیا از دانشگاه تهران توفیق یافت. سرپرست با تکمیل تحصیلات خود، در سال ۱۳۴۶ به دریافت دانشنامه‌ی فوق‌لیسانس تاریخ از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران نایل آمد.

نامبرده در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر ریاضی دبیرستان ترقی

فومن، دبیر دبیرستان‌های تهران (ضمن تحصیل در دانشگاه)، دبیر دبیرستان‌های رهنما و ثریا و قزوین، دبیر علوم اجتماعی دبیرستان محمد حجازی تهران و دبیر و ناظم دبیرستان البرز تهران.^۱ سریرست در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱ در سمت معاون دبیرستان البرز تهران بازنشسته شد.

حاصل ازدواج او با همکار فرهنگی خود، منیر یحیی‌پور، سه فرزند است: ستاره (لیسانسیه شیمی و دبیر دبیرستان‌های رشت)، سهیل (پزشک متخصص ارتوپدی در اوکراین) و سهیلا (لیسانسیه علوم اجتماعی).

پی‌نوشت:

^۱- سریرست در سال ۱۳۴۸ به دبیری دبیرستان البرز تهران مصروف شد و در سال ۱۳۴۹ طی یک انتصاب داخلی، نظمت این دبیرستان را بر عهده گرفت. وی در مجموع به مدت ۱۰ سال با دکتر محمد علی مجتهدی (مدیر گیلانی فاضل و فرهیخته دبیرستان البرز تهران) همکاری کرد.

محمد تقی (جمشید) سمیع‌زاده

به سال ۱۳۰۵ در رشت متولد شد. وی لیسانسیه ادبیات فارسی از دانشسرای عالی تهران بود. سمیع‌زاده در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر ادبیات فارسی دبیرستان‌های رشت، رئیس اداره‌ی تعلیمات فنی و حرفه‌ای اداره کل فرهنگ گیلان، رئیس دبیرستان نوربخش رشت، رئیس دبیرستان پور داوود رشت، رئیس دبیرستان شاهپور رشت (در اوایل دهه ۱۳۵۰)، راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌های اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت، سریرست اداره‌ی تغذیه‌ی اداره کل آموزش و پرورش گیلان و مدرس مدرسه‌ی عالی بازرگانی رشت. نامبرده در سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد. او نویسنده بود و نویسنده‌ی برنامه‌های رادیویی: گیل و سرزمین گیلان و دانستنی‌ها را بر عهده داشت. سمیع‌زاده در سال ۱۳۸۰، کتاب تحقیقی سفره‌ی گیلان را که توسط همسرش گردآوری شده بود، ویراستاری کرد. سمیع‌زاده در سال ۱۳۸۳ درگذشت.

حاصل زندگی مشترک محمد تقی (جمشید) سمیع‌زاده با همکار فرهنگی خود، ریابه

کاتبینی، سه فرزند است: سهراب (مهندس برق صنعتی)، سامان (مهندس برق و الکترونیک) و سانا ز (مهندس صنایع غذایی).

فخری سعادت یوسفی

به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. تحصیلات خود را تا پایان دورهٔ اول متوسطه ادامه داد و در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد.

نامبرده در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت آموزگار، به تدریس در دبستان‌های فولادلو و امید رشت مشغول شد. او با ۲۸ سال سابقهٔ کار، در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. این فرهنگی بازنشسته، دارای یک فرزند پسر به نام پیمان خطیر است.

طلیعه سودمند رحیمی

به سال ۱۳۰۹ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در رشتی طبیعی، از دبیرستان شاهدخت رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۳۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. وی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت آموزگار، به تدریس در دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های پیک، نواختران، طائر و رودکی) مشغول و در آبان ماه ۱۳۶۰، بازنشسته شد.

نامبرده در سال ۱۳۸۲، به عنوان فرهنگی پیش

كسوت، از سوی نعمت الله اسدی پرور، رئیس وقت سازمان آموزش و پرورش استان گیلان (که زمانی از شاگردان او بود) مورد تقدیر قرار گرفت. حاصل ازدواج طلیعه سودمند رحیمی با همکار فرهنگی خود، احمد اخلاق نجات، سه فرزند به نام‌های: حمید، بهزاد و هما است.

معصومه سپهری

تبرستان

نوهی رفیع خان (سرمفتosh پیشین اداره‌ی مالیه‌ی رشت و از یاران میرزاکوچک جنگلی) به سال ۱۳۱۵ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان شاهدخت رشت دریافت کرد و در خرداد ۱۳۵۳ موفق به اخذ فوق‌دیپلم زبان انگلیسی از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت شد. او در سال ۱۳۳۶ با شرکت در سمینار آموزشی دبیرستان زبان انگلیسی گیلان و مازندران (که در بندرانزلی تشکیل شده بود) دوره‌ی علمی فشرده‌ای را زیر نظر میس کوپلاس آمریکایی گذراند. سپهری در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر زبان انگلیسی دبیرستان شهناز صومعه‌سرا، آموزگاریابی ششم ابتدایی دبستان بلسبته، دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های رشت (از جمله روشنک، رهنمای سعادت و هفده‌دی)، معلم دبستان رودکی رشت، دبیر مدرسه‌ی راهنمایی فرحتناز پهلوی رشت و مدیر مدرسه‌ی راهنمایی رقیه رشد رشت (سپهری طی ۶ سال در این سمت خدمت کرد و خانم‌ها: فروود، شاکری و تغابنی، از معاونین او در این مدرسه بودند). معصومه سپهری با ۲۵ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۶۰ بازنیسته شد. او شاعر نیز است. شعر زیر سروده‌ی اوست:

بزرگداشت روز معلم

به پاکان با فرز و جاه و بصیر
که دیو جهالت کشندی به خاک
که خوبند و پاکند و هم رهگشا
و آنان که غایب از این محفلند
به دانش پژوهان والاعظام
بسی رنج بردنند بی ادعا
تجلی گه سور افروختند
رسانا نمودند بس نارسا
که باشم در این روز در جمعشان
سلامت نگهدارشان جسم و جان

سلام فراوان من بر مدیر
به دانش پژوهان دانا و پاک
به خیل دبیران این جمع ما
به آنان که حاضر در این محضند
به آموزگاران اعلی مقام
که در بارور کردن نسلها
هدایت نمودند و خود سوختند
تحمل نمودند بس دردها
سعادت مرا بار شد در جهان
الهی به لطفت به دور زمان

شهربانو سپهری

به سال ۱۳۱۶ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و سپس به تدریس در دبستان‌های ملی علمیه و امید رشت، مشغول شد. او طی سال‌های سال در پایه‌ی اول ابتدایی، به تدریس می‌پرداخت.

نامبرده در سال‌های اولیه‌ی انقلاب اسلامی، زینما به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان در آمد و سابقه‌ی خدمت غیر رسمی او نیز، پذیرفته شد. سپهری در کسوت کارمند رسمی آموزش و پرورش، طی یکی - دو سال خدمت کرد و سپس بازنشسته شد. این فرهنگی در سال ۱۳۶۸ بدرود حیات گفت.

سید محسن سلیمانی ضیابری

نوهی حجه‌الاسلام سید مهدی موسوی ضیابری (پیشمناز پیشین مسجد اردبیلی‌های رشت) به سال ۱۳۱۴ در ضیابر متولد شد. دوران مقدماتی تحصیل را در دبستان دولتی امید ضیابر (که ساختمان آن اهدایی آیت الله سید محمود ضیابری بود) گذراند و در نهایت به اخذ دیپلم ادبی از دبیرستان بوعلی سینا رشت نایل آمد. وی پس از گذراندن دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم، در سال تحصیلی ۳۶ - ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل

فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر به فعالیت پرداخت: آموزگار و معاون دبستان رودکی رشت (در زمان مدیریت ابراهیم برخورداری)، معلم دبستان سعدی^۱ و مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی سعدی رشت (در مجموع از ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۰)، معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آصف رشت^۲، مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آذرخش رشت، و دبیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی شهید بیگلوی رشت.

نامبرده در سال ۱۳۶۳ بازنشسته شد. ثمره‌ی ازدواج سید محسن سلیمانی ضیابری با همکار فرهنگی خود، سیده نرجس خاتون رئیس زاده ضیابری، سه فرزند است: سیده ساریه (کاردان ریاضی)، سید محمد (دارای دکترای سازه از دانشگاه بریتیش کلمبیا کانادا) و سید مهدی (پزشک متخصص اطفال).

پیوشت:

- ۱- دبستان سعادی رشت حدوداً در سال ۱۳۴۵ در کوی باقرآباد رشت تأسیس شد و پس از چنانی مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی سه کلاس‌های به همین نام، بان خرمیمه شد.
- ۲- این مدرسه در خیابان حاجی آباد رشت و در ساختمان دادلش ناید شد و لذت حال حاضر نیز، محل بنای پاسازگوهر است.

احمد سیگارودی

به سال ۱۳۱۵ در رشت تولد یافت. دوره‌های ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را تا سال پنجم متوسطه در دبیرستان ملی تربیت رشت گذراند و سال ششم متوسطه را نیز در دبیرستان نوربخش رشت به پایان رساند. سیگارودی در سال ۱۳۴۰ به اخذ لیسانس تاریخ و جغرافیا از دانشگاه تبریز توفیق یافت و در همان سال به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد.

وی از از بدو استخدام تا بازنشستگی در سمت‌های

زیر انجام وظیفه کرد: معلم مدارس روبار، معلم مدارس لنگرود، رئیس دبیرستان داریوش لنگرود، دبیر دبیرستان‌های پروین اعتمادی و فروع و رهنمای سعادت رشت (از ۱۳۴۴ تا ۱۳۴۸)، رئیس دبیرستان‌های فرهنگیان و غروی (سام) رشت (از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۱)، رئیس آموزش متوسطه‌ی اداره کل آموزش و پرورش گیلان (از ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۴)، رئیس اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک^۱ رشت (از ۱۳۵۴ تا ۱۳۵۷) و کارشناس امور رفاهی وزارت آموزش و پرورش (از ۱۳۵۷ تا بازنشستگی).

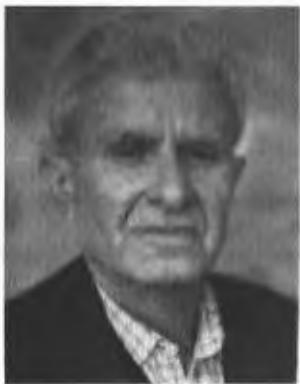
نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و در دوران بازنشستگی نیز، طی چند سال، به فعالیت در بخش خصوصی مشغول شد. حاصل ازدواج احمد سیگارودی با همکار فرهنگی

خود، مونس جعفرشاد (رئیس پیشین مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی فرحناز رشت)، سه فرزند است: آرش (لیسانسیه‌ی ادبیات فارسی در فرانسه)، آریا (از جان باختگان جنگ ایران و عراق) و ارمغان (کارشناس پرستاری).

پی‌نوشت:

۱. در تقسیم بنده‌ی اداره‌ی آموزش و پرورش رشت به ناحیه‌های ۱ و ۲، شجاع الدین مجیدی (مدیر کل وقت آموزش و پرورش گیلان)، محمود اجتماعی (معاون مالی و اداری مدیر کل)، محمد دریادل (معاون آموزشی مدیر کل)، فریدون فرجبد (رئیس اداره‌ی آمار و بودجه و تشکیلات اداره کل)، میرشجاع حقیقت شعار (رئیس اداره‌ی کارگزینی اداره کل)، رضا مصطفی‌زاده (رئیس اداره حسابداری اداره کل) و احمد سیگارویی (رئیس اداره آموزش متوسطه‌ی اداره کل) مشارکت داشتند. این تقسیم‌بندی در سال ۱۳۵۴ صورت گرفته بود.

رضا سلمانی آبکناری

به سال ۱۳۱۵ در آبکنار انزلی تولد یافت. دیپلم خود را در رشته‌ی ادبی از دبیرستان فرهنگیان رشت دریافت کرد و دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم را نیز در سال ۱۳۴۱ گذراند.

آبکناری در سال ۱۳۴۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: معلم پایه‌ی چهارم ابتدایی دبستان صائب هشتپر (هم زمان با مدیریت فیروز مالک مقدم و ناظمی حسن

میرزایی)، معاون دبستان صدیق اعلم رشت (هم زمان با مدیریت مهدی فخر)، ناظم مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی تازه تأسیس فرخ کوچکپور رشت (در زمان مدیریت سید ابراهیم میر مشق)، معاون مدرسه‌ی راهنمایی فنی و حرفة‌ای میثم رشت (در زمان مدیریت: حسن کشاورز و ابوالحسن مینائی)، معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی مدرس رشت (هم زمان با مدیریت اکبر رمضان نژاد) و معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی شهید رحمتی رشت (در زمان مدیریت عظیمی و حسین رضوی).

نامبرده با ۳۲ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. او در سال

۱۳۵۱، هنگام خدمت در دبستان صدیق اعلم رشت، به عنوان معلم نمونه، از سوی اداره‌ی آموزش و پرورش رشت، مورد تقدیر قرار گرفته بود. رضا سلمانی آبکناری دارای چهار فرزند است: بابک (تحصیلکرده‌ی رشته‌ی راه و ساختمان)، سیامک (لیسانسیه‌ی حسابداری و کارمند دارایی تهران) و بهادر و مریم.

دکتر سید یحیی سادات اعلائی

سید یحیی سادات اعلائی، از دانشمندان نامدار گیلان، به سال ۱۳۱۶ در رشت دیده به جهان گشود. وی در خرداد ۱۳۳۹ به اخذ دانشنامه‌ی لیسانس شیمی از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران مفتخر شد و در سال ۱۳۴۲ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان درآمد. سادات اعلائی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت دبیر شیمی، به تدریس در دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های نوربخش و رضاشاه)

مشغول شد و در آبان ۱۳۵۶ به دریافت یک قطعه نشان درجه ۵ همایونی نایل آمد. وی در سال ۱۳۵۷ جهت ادامه‌ی تحصیل، راهی آمریکا شد و با تکمیل تحصیلات خود، در نهایت به دریافت دانشنامه‌های فوق لیسانس علوم (از دانشگاه بین المللی ایلینوی غربی) و دکترای فلسفه‌ی شیمی (از دانشگاه ماساچوست - امهرست) توفیق یافت. دکتر سید یحیی سادات اعلائی اکنون به خدمت علمی - فرهنگی خود در کشور آمریکا ادامه می‌دهد.

دکتر هوشنگ سپهری

به سال ۱۳۱۷ در بابل زاده شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۹ موفق به اخذ لیسانس فیزیک از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران شد. وی مدرک فوق لیسانس خود را در رشته‌ی دبیری، در سال ۱۳۴۲ از دانشسرای عالی تهران دریافت کرد و در شهریور ماه ۱۳۴۷ با گرفتن پذیرش فوق لیسانس و دکترا، راهی

تبرستان

www.tabarestan.info

ایالات متحده ای امریکا شد. او در سال ۱۳۵۴ دوره‌ی دکترای فیزیک محیط زیست را در دانشگاه ایالتی پورتلند اوریگان امریکا به پایان رساند.

دکتر سپهری در سال ۱۳۴۲ به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و کار آموزشی خود را در سمت دبیر فیزیک دبیرستان‌های لاهیجان آغاز کرد. اقدامات او در آموزش و پرورش لاهیجان از جمله به شرح زیر بود:

- فعال کردن آزمایشگاه‌های مدارس.

- نمایش فیلم‌های علمی (از طریق مراجعه به مؤسسات داخلی و خارجی در تهران و وام‌گیری از این مؤسسات).

- پایه گذاری کلاس شطرنج در سطح دبیرستان‌های لاهیجان.

- برگزاری سلسله سخنرانی‌های هفتگی با عنوان مرزهای دانش و دعوت از دبیران و کارشناسان برای ایراد نقط.

- برگزاری همایش‌ها و نمایش‌های علمی با یارمندی نوری کیافر، رئیس دبیرستان ایرانشهر لاهیجان.

- راهاندازی برنامه‌های سرگرم کننده نظیر اجرای موسیقی محلی در ساعت‌های تنفس.

- تشویق به تهیه روزنامه‌های دیواری در طول دوران یک ساله‌ی معاونت خود در دبیرستان مهرگان لاهیجان.

نامبرده در اردیبهشت ۱۳۵۸ به عضویت هیأت علمی دانشگاه گیلان در آمد و به تدریس فیزیک پرداخت. درس سه واحدی فیزیک محیط زیست با تلاش‌های او در سال ۱۳۷۱، به فهرست منابع درسی رشته‌ی فیزیک افزوده شده است.

دکتر سپهری تاکنون حدود ۵۲ عنوان کتاب دانشگاهی را ترجمه یا ویرایش کرده است. مقالات او در نشریاتی چون: دانشمند، تلاش، اطلاعات فرهنگی، کیهان فرهنگی، رشد فیزیک و فیزیک منتشر شده است.

فهرست برخی از ترجمه‌های چاپ شده‌ی دکتر هوشمنگ سپهری به شرح زیر است:

دانشنامه‌ی علوم پایه در دو جلد (انتشارات جانزاده، ۱۳۶۴)، فیزیک پرتو شناسی (مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۷)، فیزیک پژوهشی آکسفورد (مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۸)، فیزیک در علوم

تندرستی (مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۰)، مکانیک کلاسیک (مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۱)، فیزیک پایه (نشر نویردادان، ۱۳۷۹) فیزیک محیط زیست (مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۰)، جلد نخست دانشنامه‌ی فیزیک (مرکز تحصیلات تكمیلی، ۱۳۸۱)، مکانیک کوانتمی پایه (انتشارات دانشگاه گیلان، ۱۳۸۲) و مکانیک تحلیلی (نشر نویردادان، ۱۳۸۴). دکتر هوشینگ سپهری دارای یک فرزند به نام فرهاد (کاردان نقشه‌برداری) است.

متابع:

۱. مروری بر زندگی فرهنگی و آموزشی دکتر سپهری، هفته‌نامه‌ی *فضیل*، نوشته‌ی ابراهیم مروجی، (۱۳۸۲/۱۰/۱۵)، ص ۵.
۲. گفت‌وگو با دکتر سپهری، پایه گذار فیزیک محیط زیست در ایران، روزنامه‌ی *نقش قلم*، ص ۳. ابراهیم مروجی، شماره ۱۴۲۱ (۸۳/۳/۳۱).

اشقانوه‌ی ساهاکیان

به سال ۱۳۱۶ در ارومیه متولد شد. در سال ۱۳۴۰ دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم را در ارومیه پشت سر نهاد و در سال ۱۳۴۴ رسماً به استخدام وزارت آموزش و پرورش در آمد.

ساهاکیان در طول دوران خدمت فرهنگی خود از جمله در سمت مدیر مدرسه‌ی ارامنه‌ی رشت به فعالیت پرداخت و در سال ۱۳۶۷ بازنشسته شد. ثمره‌ی ازدواج او با آردوش نیوق آوانسیان (از نمایندگان شورای خلیفه‌گری ارامنه در رشت) دو فرزند است: هایدوک (مهندس سخت افزار کامپیوتر از ارمنستان) و سوادا (مهندس عمران).

کریم شکارچی صیادان

به سال ۱۳۰۱ در بندرانزلی تولد یافت. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۴۱ موفق به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی رشت شد. وی در سال

۱۳۲۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر فعالیت کرد: معلم ریاضی و مدیر دبستان رضوان خطبه‌سرا، معلم و مدیر مدارس روستایی زیده و آlian، مدیر و معلم ریاضی و هنر و ادبیات مدارس روستایی حومه صومعه‌سرا، رئیس سپاه دانش و پیکار با بی‌سوادی صومعه‌سرا، مدیر ریاضی و ادبیات دبیرستان شمس صومعه‌سرا، کارمند اداری آموزش و پرورش و مدیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت.

شکارچی در سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد. او در سال ۱۳۴۸ توسط علی اکبر میرخراibi، مدیر کل وقت آموزش و پرورش گیلان مورد تقدیر قرار گرفت و در سال ۱۳۵۴ نیز به عنوان مدیر نمونه، به اخذ تقدیر نامه و نشان فرهنگ از وزارت آموزش و پرورش توفیق یافت. شکارچی، نقاشی چیره دست بود و آثار رئال خود را که نمایانگر طبیعت شمال ایران بود، طی چند نوبت در: مجتمع فرهنگی - هنری سردار جنگل رشت، موزه‌ی هنرهای معاصر تهران، خانه‌ی آفتاب و نگارخانه‌ی افرند تهران به معرض بازدید عموم گذاشت. او در هجدهم بهمن ماه سال ۱۳۸۳ در گذشت و در جوار آرامگاه میرزا کوچک جنگلی به خاک سپرده شد. از کریم شکارچی صیادان، سه فرزند دختر بر جای مانده است که همگی پس از تحصیل، به خدمت خانواده و اجتماع در آمدند.

منابع:

۱. روزنامه‌ی ابرار، ۳۱ فروردین ۱۳۷۱، کفت و گو با کریم شکارچی، نقاش ۷۰ ساله‌ی طبیعت شمال ایران، ص. ۵.
۲. مجله‌ی زن روز، شماره‌ی ۱۳۵۶ (۷۱/۲۵)، ص. ۳۶.

نادر شاهسوار

به سال ۱۳۰۸ در رشت زاده شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و در نهایت به اخذ لیسانس حقوق قضایی از دانشگاه تهران توفیق یافت. وی در تاریخ ۱۳۲۷/۷/۱۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار دبستان سیروس روبار، مدیر دبیرستان محمد رضاشاه رضوانده (رضوانشهر)، کارمند اداره‌ی آموزش متوسطه‌ی اداره‌ی کل فرهنگ گیلان، مدیر

دبيرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های بوعلی سینا، رهنمای سعادت نسوان و بازرگانی)، مسؤول اداره‌های آموزش متوسطه و امتحانات اداره کل فرهنگ گیلان، معاون اداره اوقاف استان گیلان، مسؤول اداره اوقاف استان مازندران، قائم مقام مدیرکل منطقه اوقافی شمال ایران (گیلان، مازندران^۱، گرگان)، مسؤول و مدیر اداره کل اوقاف همدان، مدیرکل اوقاف استان کرمانشاهان، مدیر منطقه اوقافی غرب کشور، مدیرکل حج و اوقاف استان آذربایجان غربی و مدیرکل حج و اوقاف استان خراسان بزرگ

شاهسار در تاریخ ۱۳۵۷/۱۲/۲۷ بنا به تقاضای شخصی بازنشسته شد و در دوران بازنشستگی، در شغل وکیل پایه یک دادگستری به خدمات خود ادامه داد. او وکالت آستان قدس رضوی و حضرت امامزاده حسین بن علی ابن الموسی الكاظم، برادر حضرت امام رضا(ع) را بر عهده داشت و از سوی دیگر در سمت مشاور قضایی اداره کل اوقاف خراسان بزرگ (خراسان رضوی) بدون هیچ‌گونه چشمداشتی، خدمات حقوقی و قضایی خود را استمرار بخشید.

پی‌نوشت و منبع:

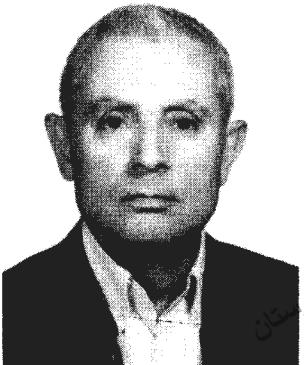
۱. شاهسار در این مقطع از خدمت فرهنگی خود، ساختمان بقیه امامزاده عبدالله آمل را احده کرد.
۲. انتصاب شاهسار به سمت مدیرکل حج و اوقاف استان خراسان، در زمانی صورت گرفت که استاندار وقت خراسان، به تخریب و نوسازی اطراف حرم حضرت ثامن‌الائمه (ع) اقدام کرده بود. شاهسار با این که دکاکین موقوفه و کتابخانه، تخریب و راهروها منهدم شده بود، با پشتکار خود توانست به ساماندهی امور آستان قلس رضوی توفيق یابد. او با همکاری خالصانه‌ی کارکنان و کارگران مسجد‌گوهرشاد، بسیاری از کاشی‌های کتیبه‌ی داخل این مسجد را ترمیم کرد و از سوی دیگر در اسفند ۱۳۵۷، در تعویض مترابط های گبید و ایوان مقصورة توفيق یافت. تاریخ این مرمت، در قسمت فوقانی دیواره‌ی داخلی ایوان

مندرج است و سند خدمت صادقانه‌ی این فرهنگی گیلانی است.

-ماهnamه دادگر، سال اول، شماره اول، مهر و آبان ۸۷، ص ۸

هوشمند شهیدی

به سال ۱۳۰۹ در رشت زاده شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم علمی از دبیرستان ملی اسلامی رشت نایل آمد. او هم چنین دوره‌ی آموزشی اصل چهار ترورمن را نیز با موفقیت گذرانده بود. شهیدی در آغاز، طی سه سال با

تبرستان
www.tabarestan.info

میرزا غلامرضا صنیعی تهرانی (مدیر مدرسه‌ی اسلامی رشت) همکاری کرد و در سال ۱۳۳۰ رسماً به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد.

وی از بدو استخدام تا بازنیستگی در سمت‌های زیر به فعالیت پرداخت: مدیر دبستان سراوان، مدیر دبستان شاقاجی، آموزگار دبستان اتفاق خمام، معلم حساب و هندسه‌ی دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های دین و دانش، طائر، عنصری و صدیق‌اعلم) و مدیر هنر دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان شاهپور).

هوشنگ شهیدی در اوایل دهه‌ی ۱۳۴۰، معلم نمونه شناخته شد و در خانه‌ی معلم تهران، از دکتر هادی هدایتی (وزیر وقت آموزش و پرورش) تقدیرنامه گرفت. نامبرده در تاریخ ۱۳۵۲/۸/۱ بازنشسته شد.

میر ناصر شارمنی
به سال ۱۳۰۱ در رشت متولد شد. تحصیلات خود را تا پایان دوره‌ی اول متوسطه ادامه داد و ضمن خدمت، کلاس‌های کارآموزی آموزش و پرورش را با موفقیت گذراند. وی در تاریخ ۱۳۲۹/۷/۱۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های خمام و آموزگار دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های مقیمی، دقیقی و دین و دانش).

میر ناصر شارمنی در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱ بازنشسته شد و در سال ۱۳۸۶ روی در نقاب خاک کشید.

حسن شعاعی شیخانی

تبرستان

www.tabarestan.info

به سال ۱۳۰۱ در شفت متولد شد. او دیپلمهای دانشسرای مقدماتی پسران رشت است. شعاعی در سال ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر و معلم دبستان کونه نستان (از توابع سنگر) معلم دبستان مختلط ابن سینای سنگر، مدیر دبستان پسرانه‌ی سراوان، آموزگار دبستان عنصری رشت، مدیر دبستان دین و دانش رشت، مدیر ریاضی اول متوسطه‌ی دبیرستان دین و دانش و مدیر دبستان دین و دانش رشت، مدیر ادبیات دبیرستان دین و دانش رشت، مدیر دبستان ملی امید رشت (طی یک سال در میانه‌های دهه‌ی ۱۳۴۰) و مدیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فرهنگ و دین، رضا شاه و فرهنگیان). نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد. شعاعی در سال ۱۳۶۰ سمت مدیر عاملی پرورشگاه مژده‌ی رشت را از همکار فرهنگی خود، پوراندخت آذربای تحویل گرفت و به مدت ۱۲ سال در این سمت، خدمت کرد. این فرهنگی پیش‌کسوت، دارای یک فرزند پسر است: مهدی (لیسانسیه‌ی طراحی صنعتی و مدیر کل سابق اداره‌ی استاندارد و تحقیقات صنعتی گیلان).

میرسعید شوریده ضیابری

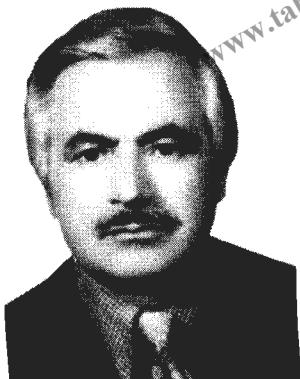

به سال ۱۳۰۴ در ضیابر تولد یافت. تحصیلات قدیمه‌ی خود را تا پایان دوره‌ی اول متوسطه ادامه داد و در تاریخ ۱۳۲۹/۹/۱۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. شوریده ضیابری از بدو خدمت تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان دولتی امید ضیابر، ناظم و آموزگار و دفتر دار دبستان‌های ضیابر، آموزگار دبستان دخترانه‌ی نوبنیاد ضیابر، آموزگار دبستان شرف ضیابر، مدیر دبیرستان

پروین اعتصامی رشت و معلم دبستان پسرانه‌ی رشیدی رشت.

شوریده ضیابری در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱ بازنشسته شد و در تاریخ ۱۳۷۹/۶/۱۱ روی در نقاب خاک کشید. از این فرهنگی فقید، چهار فرزند به یادگار مانده است: ماهرخ (بازنشسته‌ی گمرک انزلی)، سیمین (دبیر زیست‌شناسی دبیرستان‌های رشت)، مژگان (کارشناس نقاشی در آمریکا) و مینو (فرهنگی بازنشسته).

رضا شیدلون

به سال ۱۳۱۳ در رشت متولد شد. وی در سال ۱۳۳۱ موفق به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی پسران رشت شد و در همان سال به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. شیدلون از بدو استخدام تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر دبستان دیگه سرای اسلام، دبیر ریاضی دبیرستان محمد رضا شاه رضوانشهر، دبیر و مدیر دبیرستان شمس صومعه سرا^۱ (در مجموع از ۱۳۲۳ تا ۱۳۳۸)، رابط بهداشت مدارس رشت، پایه گذار و آموزگار کودکستان و دبستان جهان دانش رشت (از ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۳) و مسؤول امور تغذیه‌ی رایگان دانش آموزان (از ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۶).^۲

نامبرده در سال ۱۳۵۶ بازنشسته شد. از رضا شیدلون سه فرزند به یادگار ماند: شهلا (فرهنگی بازنشسته)، سهیلا و عطاء الله (از جان باختگان جنگ ایران و عراق).

پی‌نوشت:

۱. صومعه‌سرا در سال ۱۳۳۳ پرجمیعت‌تر از فومن بود و تعداد دانش آموزان آن نیز بر تعداد دانش آموزان فومنی، فزونی داشت؛ با این همه تا آن زمان، بخشی از شهرستان فومن به شمار می‌رفت و به همین منظور، عله‌ای از مسؤولان محلی صومعه‌سرا (از جمله رضا شیدلون) تلاش‌های گسترش‌های را برای تبدیل صومعه‌سرا از بخش به شهرستان، به کار بستند و به همین خاطر، با نجاست وزیر وقت نیز ملاقات کردند.
۲. شیدلون در سال ۱۳۳۸ با پشت سر گذاشتن دوره‌های آموزشی مختلفی چون: بهداشت محیط مدارس، بهداشتی کردن آب آشامیدنی و بهداشت دانش آموزی، پیشنهاد داد در هر آموزشگاه یکی از اعضای کادر آموزشی به عنوان رابط بهداشت مدارس مشغول به کار شود. او به این طریق، برای نخستین بار در ایران به عنوان رابط بهداشت مدارس، کار خود را زیر نظر دکتر محمدمحسن نویلی کسمانی و دکتر محمدعلی فائق آغاز کرد.

محمد شهدی نژاد لنگرودی (شهدی لنگرودی)

تبرستان

فرزند شیخ قناد، به سال ۱۳۰۹ در لنگرود متولد شد. در اوان کودکی پدرش را از دست داد و با حمایت برادر بزرگ خود، غلامحسن شهدی نژاد لنگرودی، پرورش یافت. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در شهرهای لنگرود و رشت و تهران گذراند و با اخذ دیپلم فنی، در سال ۱۳۳۳ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد. او کار آموزشی خود را در سمت دبیر دبیرستان‌های لنگرود انجام داد و در سال ۱۳۳۹ به اداره‌ی فرهنگ تهران منتقل شد. او در طول ۳۱ سال خدمت فرهنگی خود، در سمت‌هایی چون: دبیر دبیرستان‌ها،

کارمند اداره‌ی کل طرح‌ها و برنامه‌های وزارت فرهنگ، مأمور آموزش و پرورش در اداره کل رادیو ایران و مسؤول امور تربیتی اداره‌ی آموزش و پرورش لنگرود به فعالیت پرداخت و در کسوت ترانه‌سرا و سراینده‌ی ترانه‌های فولکوریک، به همکاری با رادیو - تلویزیون مشغول شد. نامبرده در سال ۱۳۳۶ به اتفاق محمود پاینده و ناصر فرهادیان، کتابچه‌ی ترانه‌های گیلکی را منتشر کرد و در سال ۱۳۳۸، مجموعه‌ی شعر شباهنگ را با مقدمه‌ای از استاد امیری فیروزکوهی به زیور طبع آراست. وی به دو زبان فارسی و گیلکی شعر می‌سرود و پیرو سبک‌های ادبی کلاسیک بود. محمد شهدی نژاد لنگرودی در سیزدهم دی ماه ۱۳۷۱ براثر ابتلا به سرطان حنجره درگذشت و در زادگاهش، لنگرود، به خاک سپرده شد. شعر زیر سروده‌ی اوست:

جلوه

زکدام راز گویم که تو با خبر نباشی
زکدام عشق گویم که تو سیمبر نباشی
به پیاله‌ی که بینم که تو جلوه گر نباشی
به نجات دردمدان که تو راهبر نباشی
به خدا روا نباشد که تو دادگر نباشی

به کدام سو کنم رو که تو در نظر نباشی
زکدام درد نالم که غم تو کشت ما را
ز کدام باده نوشم که غمی زدل بشوید
شده عقده‌ای برایم، به کدام ره در آیم
به رهت فتاده شهدی به امید دادخواهی

منابع:

۱. عباسی، هوشنگ؛ شاعران گیلک و شعر گیلکی، نشر گیلکان رشت، ۱۳۷۶، ص ۱۴۴.
۲. این سه ماه، فصلنامه‌ی گیلان ما، رضا نوزاد، شماره اول (زمستان ۱۳۷۹)، ص ۱۳۳.
۳. یادنامه‌ی شهدی لنگرودی، هفته‌نامه‌ی کادح، اردیبهشت ۱۳۷۲.

جواد شاد قزوینی

فرزند رضا شاد قزوینی و همایون آرین پور (از فرهنگیان متقدم گیلان) به سال ۱۳۱۳ در بندر یهلوی (انزلی) متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در رشت گذراند و به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی رشت نایل آمد.

وی در تاریخ ۱۳۳۲/۸/۵ به استخدام ادلره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی از جمله www.tabarestan.info سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های سنگر (از جمله در دبستان ابن سینا)، آموزگار دبستان سراوان، آموزگار دبستان جم روبار، دبیر زبان انگلیسی سال اول متوسطه‌ی دبیرستان سیروس روبار، آموزگار دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان وکیل)، دبیر هنر (خط و نقاشی) دبیرستان رضا شاه رشت، آموزگار دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان مقیمی)، دبیر خط و نقاشی دبیرستان امیر کبیر رشت، راهنمای تعلیماتی مدارس راهنمایی تحصیلی ادب‌السلطنه‌ی سمیعی و آزم و زاهد گیلانی رشت، مربی مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی ادب‌السلطنه‌ی سمیعی رشت و دبیر هنر مدارس راهنمایی تحصیلی رشت.

نامبرده با ۲۶ سال و ۱۱ ماه و ۱۱ روز سابقه‌ی خدمت فرهنگی در تاریخ ۱۳۶۰/۸/۱ بازنیسته شد. شاد، ضمن خدمت، دوره‌های کارآموزی متعددی را پشت سر گذاشت که موارد زیر از آن جمله‌اند: دوره‌ی کارآموزی مربیان کلوب‌ها (در ۱۳۳۸)، دوره‌ی کارآموزی حرفه‌ای (در ۱۳۳۸)، دوره‌ی آموزشی هدایت مربیان پیش‌آهنگی (در ۱۳۵۲)، دوره‌ی مقدماتی هدایت پیش‌آهنگی پسران (در ۱۳۵۲) و دوره‌ی آموزشی تدریس علوم تجربی و ریاضی در مدارس راهنمایی تحصیلی (در ۱۳۵۳).

این فرهنگی در طول دوران کاری خود، طی چند نوبت مورد تجلیل قرار گرفت و از جمله به مناسبت کوشش در تربیت فرزندان پیش‌آهنگ، از رئیس اداره‌ی پیش‌آهنگی پسران کشور و مدیران کل آموزش و پرورش گیلان، تقدیرنامه گرفت. او کتاب خوان و مطالعه‌گر بود و خطی بسیار خوش داشت. شاد پس از یک عمر تلاش بی‌وقفه‌ی فرهنگی و هنری، عاقبت در فروردین ۱۳۸۲ روی در نقاب خاک کشید. ثمره‌ی زندگی مشترک جواد شاد قزوینی با

همکار فرهنگی خود، مرضیه پاکدامن خو (دبیر فیزیک بازنیسته دبیرستان‌های رشت)، سه فرزند است: پریسا (دارای دکترای نقاشی از آلمان و مدرس دانشگاه الزهرا تهران)، پرند (لیسانسیه‌ی گرافیک و فرهنگی) و رضا (لیسانسیه‌ی گرافیک، خطاط و فرهنگی).

دکتر علی‌اکبر شامل رحیم‌آبادی

تبرستان

به سال ۱۳۱۲ در رحیم‌آباد رودسر تولد یافت. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در رحیم‌آباد و رودسر گذراند و در سال تحصیلی ۱۳۳۴ - ۳۵ با کسب رتبه‌ی نخست، از دانشسرای مقدماتی پسران رشت فارغ‌التحصیل شد. وی با اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان ملی بوعلی سینا رشت، ادامه‌ی تحصیل داد و از دانشسرای عالی تهران، لیسانس شیمی دریافت کرد. سپس از دانشگاه کلودبرنارڈ لیون فرانسه به اخذ فوق‌لیسانس شیمی نایبل آمد و در سال ۱۳۷۷ دوره‌ی دکترای نظری شیمی معدنی را در دانشگاه شهید بهشتی تهران به پایان برد.

نامبرده با اخذ دیپلم دانشسرای مقدماتی، فعالیت آموزشی خود را آغاز کرد و در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. دکتر شامل از بدو استخدام تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان‌های رودسر^۱ (مشارکت در تأسیس مدرسه در شوئیل اشکورات از دستاوردهای این مقطع از خدمت فرهنگی است)، دبیر شیمی دبیرستان‌های شاهپور و فروغ رشت، ریس اداره‌ی امتحانات اداره کل آموزش و پرورش گیلان، ریس انسیتو تکنولوژی صنایع غذایی و شیمیایی تهران، قائم مقام مهندس علی انصاری در دانشکده‌ی فنی دانشگاه گیلان (وی در سال ۱۳۵۵ به دانشگاه گیلان منتقل شده بود) و مدیر آموزشی و عضو هیأت علمی دانشگاه گیلان. این فرهنگی که نخستین لیسانسیه‌ی شیمی در منطقه‌ی رودسر و رحیم‌آباد اشکورات است، تألیف سه عنوان کتاب: آزمایش‌های شیمی عمومی (انتشارات دانشگاه گیلان، ۱۳۵۷)، آزمایش‌های شیمی عمومی ۲ همراه با نگرش نظری (انتشارات دانشگاه گیلان، ۱۳۸۱) و زندگی من در ۷۳ سال

(انتشارات حق شناس، ۱۳۸۶) را نیز در کارنامه‌ی پژوهشی خود دارد. او در تاریخ ۱۳۵۱/۲/۶ به عنوان بهترین دبیر شاغل در اداره‌ی آموزش و پرورش رشت، توسط وزیر وقت آموزش و پرورش، مورد تقدیر قرار گرفته بود.

نامبرده با ۴۴ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی (۱۷ سال در آموزش و پرورش و ۲۷ سال در دانشگاه گیلان) در سال ۱۳۸۲ بازنشسته شد و سپس در سمت مدیر عامل تعاونی مسکن استادان دانشگاه گیلان، به فعالیت اجتماعی خود ادامه داد. شامل در طول دوران کاری خود، به فعالیت مطبوعاتی نیز می‌پرداخت و مقالات از جمله در نشریات بازار و طلوع اسلام به چاپ می‌رسید.

حاصل ازدواج دکتر علی اکبر شامل با همکار فرهنگی خود، علواضیائی، سه فرزند است: سپتا (پژشک متخصص کوکان در آمریکا)، سپهبان (معاون فنی اداره کل دامپزشکی و معاون سازمان نظام دامپزشکی استان گیلان) و سپهدار (کارشناس ارشد مهندسی عمران و عضو سازمان نظام مهندسی گیلان).

پی‌نوشت: ۱. از جمله در دبیرستان‌های پانزدهم بهمن و تربیت نسوان

ربابه شناسای داودی

به سال ۱۳۱۵ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی ادبی از دبیرستان شاهدخت رشت دریافت کرد و در نهایت به اخذ فوق‌دیپلم علوم انسانی از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت نایل آمد.

داودی در اسفند ماه سال ۱۳۳۴ به عنوان آموزگار پیمانی، در صومعه‌سرا شروع به کار کرد و در سال ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. وی از بدو خدمت تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه

کرد: دبیر ادبیات فارسی دبیرستان دخترانه‌ی نوبنیاد صومعه‌سرا، دبیر خانه‌داری دبیرستان‌های مهددانش و رهنمای سعادت رشت (او دوره‌ی آموزشی خانه‌داری را در دبیرستان فروغ رشت، با موفقیت گذرانده بود)، سرپرست شعبه‌ی دوم مدرسه‌ی راهنمایی

خوز رشت، معاون مدرسه‌ی راهنمایی بانوان رشت و مدیر مدرسه‌ی راهنمایی لیلا در رشت). نامبرده در تاریخ ۱۳۶۰/۷/۱۲ بازنشسته شد. ریابه شناسای داودی دارای سه فرزند با نام خانوادگی حجتی ثابت است: رویا (لیسانسیه‌ی شیمی و فرهنگی)، احمد (مهندس عمران و کارشناس ارشد مدیریت و اقتصاد) و اسدالله (پژوهش متخصص کودکان و نوزادان).

بماه آفرین شفیقی

تبرستان

www.tabarestan.info

به سال ۱۳۱۲ در فشم لویمان متولد شد. و دیپلمه‌ی خانه‌داری بود و دوره‌های آموزشی پیشاهنگی رانیز با موفقیت گذرانده بود.

شفیقی در آغاز، طی چند سال، به طور غیر رسمی تدریس کرد و در سال ۱۳۳۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت دبیر خانه‌داری، به تدریس در دبیرستان های رشت (از جمله در دبیرستان های انوشیروان دادگر،

هفده دی، دهخدا و هنرستان دختران) مشغول شد و طی مدتی نیز معاون دبیرستان ارونده رود رشت بود. نامبرده در سال ۱۳۶۴ بازنشسته شد و در دی ماه ۱۳۷۷ درگذشت.

حاصل زندگی مشترک بماه آفرین شفیقی با همکار فرهنگی خود، هادی میرزاچی، سه فرزند است: محمد ابراهیم (دارای دکترای ادبیات فارسی)، علی و زهرا (لیسانسیه‌ی فیزیک باگرایش هسته‌ای).

پرویز شهبازیان

به سال ۱۳۰۷ در ضیابر متولد شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه‌ی خود را در ضیابر و انزلی گذراند و با ادامه‌ی تحصیل در دانشسرای عالی تهران، موفق به اخذ لیسانس تاریخ و جغرافیا شد. شهبازیان فعالیت فرهنگی خود را در آبان ماه ۱۳۳۷، با تدریس در دبیرستان های لنگرود آغاز کرد و در ادامه، به فرهنگ انزلی منتقل شد. نامبرده با انتقال به

اداره‌ی آموزش و پرورش رشت، در سمت دبیر تاریخ و جغرافیا، به تدریس در دبیرستان‌های رشت (از جمله شاهدخت، روشنک و شاهپور) مشغول شد و در امتحانات نهایی ششم متوسطه نیز به عنوان ناظر امتحانات، فعالیت کرد. شهبازیان در سال ۱۳۵۹ بنابه تقاضای شخصی بازنشسته شد و در سال ۱۳۷۴ درگذشت. ثمره‌ی زندگی مشترک او با همکار فرهنگی خود، فردوس رئیس زاده (از دبیران مقطع راهنمایی تحصیلی) سه فرزند است: پیام (پژشک)، پیروز (داندانپزشک) و پدرام (مهندس پتروشیمی و مدرس دبیرستان فنی و حرفه‌ای رشت).

مهندس سید قاسم شکریان

به سال ۱۳۱۴ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان محمد رضا شاه رشت نایل آمد. وی با تکمیل تحصیلات خود، از دانشکده‌ی کشاورزی کرج با اخذ مدرک فوق لیسانس، فارغ‌التحصیل شد. شکریان در سال ۱۳۳۸ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدرس فنی مراکز آموزش کشاورزی رضائیه (ارومیه) و بمپور (بلوچستان)، دبیر فیزیک و شیمی هنرستان زاهدان، دبیر فنی و مدرس رشته‌های: گیاه‌شناسی و باغبانی و فضای سبز و شیمی مرکز آموزش کشاورزی لاکان رشت (از ۱۳۴۱ تا ۱۳۴۶)، دبیر شیمی تئوری و مدیر دروس انسیتو تکنولوژی ماشین‌های کشاورزی در لاکان رشت (از ۱۳۴۶ تا ۱۳۴۷)، معاون هنرستان و انسیتو تکنولوژی لاکان رشت (از ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۶)، رئیس هنرستان و انسیتو تکنولوژی لاکان^۱ رشت (از ۱۳۵۶ تا ۱۳۶۱) و مدرس فنی هنرستان کشاورزی لاکان رشت از (۱۳۶۱ تا ۱۳۶۹). نامبرده با ۳۰ سال و ۸ ماه سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۶۹ بازنشسته شد.

مهندس شکریان در هنرستان کشاورزی لakan، طرح‌های ابتکاری زیر را به ثمر رساند: مهار بیماری گیاهی (قارچی) فوزاریوم در اراضی هنرستان، برقراری یک ترم تابستانی برای تحصیل دانشجویان، خرید و نصب موتور ژنراتور برق اضطراری و حفر و بهره برداری از یک حلقه چاه نیمه عمیق از محل صرفه جویی‌های انسیتو (این طرح با موافقت بهمن رهنمای، مدیر کل وقت آموزش و پرورش گیلان و با تایید مهندس شهاب گنابادی، معاون فنی وقت وزارت آموزش و پرورش، به فرجام رسید و توسط محمد علی رجایی وزیر وقت آموزش و پرورش مورد تقدیر قرار گرفت) و نگارش و تنظیم طرح نظام نوین آموزش کشاورزی به پیشنهاد مهندس طاهر آبادی مدیر کل وقت هفت‌ماه آموزش کشاورزی.

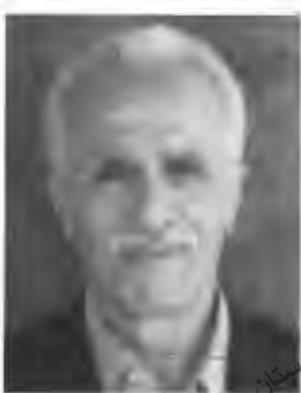
از مهندس شکریان آثار زیر منتشر شده‌است: کتاب با غبانی سال دوم دبیرستان (تألیف گروهی؛ از انتشارات وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۱)، کتاب امور با غی سال سوم (تألیف گروهی؛ از انتشارات وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۳)، کتاب امور با غی سال چهارم هنرستان (تألیف گروهی؛ از انتشارات وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴)، پلیکوئی‌های شش‌گانه‌ی شیمی سال اول انسیتو تکنولوژی رشت، با غبانی برای حرفه‌هون، درختکاری عمومی سال سوم هنرستان، درختکاری اختصاصی سال سوم هنرستان، گیاه‌شناسی سال سوم هنرستان، مبانی با غبانی سال ششم دبیرستان و ساختمان‌های با غبانی سال دوم مرکز آموزش کشاورزی. حاصل ازدواج مهندس شکریان با همکار فرهنگی خود، مسعوده فروحی (مدیر پیشین دبستان شهید افراسته‌ی رشت) سه فرزند است: ستاره (کارشناس مترجمی زبان انگلیسی)، محمود (پزشک عمومی) و محمد‌حسین (کارشناس ارشد مهندسی سخت‌افزار کامپیوتر).

پی‌نوشت:

۱. در مهر ماه ۱۳۵۲، علاوه بر رشته‌ی تحصیلی ماشین‌های کشاورزی، رشته‌های تحصیلی: تربیت معلم، حرفه‌هون و مکانیک از انسیتو تکنولوژی رشت به انسیتو تکنولوژی لakan منتقل شد و مهندس شکریان، با حفظ سمت، حرفه‌هون را در سه کلاس تربیت معلم، بی‌آن که حقوقی از این بابت بگیرد، تدریس می‌کرد.

کریم شادرف (نرگس دژم سابق)

به سال ۱۳۱۷ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان رضا شاه رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۵۳ موفق به دریافت فوق‌دیپلم زبان انگلیسی از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت شد. شادرف در تاریخ ۱۳۳۸/۱۰/۱ به استخدام اداره کل فرهنگ

گیلان درآمد و تا بازنشتستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر و آموزگار دبستان حکیم صبوری فومن (طی یک سال آغازین خدمت)، دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های فومن (از ۱۳۳۹ تا ۱۳۴۷) و دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌ها و مدارس راهنمایی تحصیلی رشت (از ۱۳۴۷ تا بازنشتستگی).

نامبرده از سال ۱۳۶۰ با سمت سرگروه دبیران زبان [دبیرستان](#) انگلیسی، مسؤولیت جلسات هم اندیشی و تبادل نظر [tabarestan.info](#) مدرسان را بر عهده داشت و از سوی دیگر، در برگزاری امتحانات نهایی سال ششم متوسطه، مجدّانه می‌کوشید. شادرف هم زمان با مسؤولیت دکتر محمدبافر نوبخت در اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت، دبیر نمونه شناخته شد و مورد تقدیر قرار گرفت. او پس از ۳۳ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنشتسته شد و در دوران بازنشتستگی نیز، به تدریس زبان انگلیسی در مدارس غیرانتفاعی رشت، ادامه داد. کریم شادرف دارای سه فرزند دختر است که همگی، لیسانسیه و فرهنگی‌اند.

مهوش شرکت شکریه

به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان سروش و دبیرستان فروع رشت گذراند و به اخذ دیپلم خانه‌داری نایل آمد. او دوره‌ی دانشسرای مقدماتی را نیز پشت سر نهاده بود. شکریه در سال ۱۳۳۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشتستگی در سمت‌های زیر به فعالیت پرداخت: دبیر دبیرستان دخترانه‌ی صومعه‌سرا، آموزگار دبستان شهناز رشت، مدیر دبستان شهناز رشت، آموزگار پایه‌ی اول ابتدایی دبستان علم و هنر رشت، معاون دبستان آزرم رشت و معلم دبستان‌های کوچصفهان (طی ۲ سال پایانی خدمت). نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشتسته شد.

مهوش شرکت شکریه دارای دو فرزند با نام خانوادگی موسوی عربانی است: فرشید (مهندس عمران) و فروزنده (لیسانسیه‌ی ادبیات و فرهنگی).

پروین شاد قزوینی

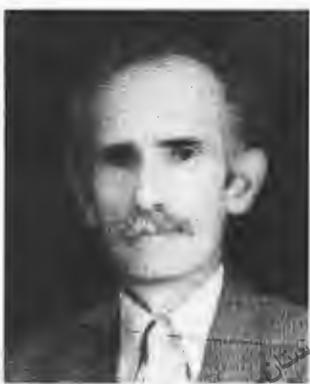
فرزند رضا شاد قزوینی (از نخستین فرهنگیان شاغل در معارف و اوقاف گیلان) به سال ۱۳۱۲ در رشت زاده شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به طور متفرقه، از دبیرستان شاهدخت رشت، دیپلم طبیعی دریافت کرد.

وی در سال ۱۳۳۹ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان پروین اعتمادی مسجدسلیمان، آموزگار چهارم ابتدایی دبستان مهر رشت، ناظم دبستان مهر رشت و معاون دبستان امید فردای رشت (هم زمان با مدیریت: بتول توسلی‌راد و سهیلا دلنده).

نامبرده با ۳۰ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی (۱۰ سال معلمی و ۲۰ سال معاونت دبستان) در سال ۱۳۶۹ بازنشسته شد. او در طول دوران کاری خود، دوره‌ی تخصصی آموزش مربیان پیشاپنجه‌ی را با موفقیت گذرانده بود و از سوی دیگر، در جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال و احمر) شهرستان رشت نیز فعالیت داشت. شاد، ضمن خدمت، کلاس کارآموزی تعلیمات سازمانی و کمک‌های اولیه‌ی خانه‌ی جوانان شیر و خورشید سرخ رشت و کلاس کارآموزی روش تدریس ریاضی پنجم ابتدایی را پشت سر نهاده بود. ثمره‌ی زندگی مشترک پروین شاد قزوینی با همکار فرهنگی خود، منوچهر بهزادی، دو فرزند دختر به نام‌های سپیده و هاله است که هر دو تحصیلکرده و ساکن خارج از کشورند.

میرشمس شکوهی‌راد

به سال ۱۳۱۶ در اسفقن سر (از توابع صومعه‌سرا) متولد شد. وی لیسانسیه‌ی ادبیات فارسی از دانشگاه تهران است. شکوهی‌راد در سال ۱۳۳۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار و مدیر

دبستان‌های روستایی در حومه‌ی صومعه‌سرا، دبیر دبیرستان نصرت مشکوتوی رشت، معلم مدارس ابتدایی تهران (او در این مقطع از خدمت فرهنگی خود، طی ۲ نوبت به عنوان معلم نمونه‌ی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۷ تهران، مورد تقدیر قرار گرفت)، دبیر ثابت دبستان رهنمای سعادت رشت (از ۱۳۵۴ تا ۱۳۷۳)، دبیر سیار دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فروغ، روشک و سام)، مدرس دانشسرای راهنمایی

تحصیلی رشت، مدرس مرکز فنی و حرفه‌ای گیلان، مدرس دانشکده‌ی پرستاری و مامایی شهید بهشتی دانشگاه گیلان، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت و مدرس آموزشکده‌ی فنی (شهید چمران) رشت.

نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد و در دوران بازنشستگی نیز به تدریس ادبیات فارسی در دبیرستان‌های غیر انتفاعی دخترانه و پسرانه‌ی رشت، مشغول شد. شکوهی راد با مشارکت در تأسیس دبیرستان غیر انتفاعی پسرانه‌ی غزالی رشت، تا آغاز سال تحصیلی ۱۳۸۵-۸۶ به تدریس در این دبیرستان، اشتغال داشت. این فرهنگی پیش‌کسوت، در سال ۱۳۸۲، به پاس یک عمر دستاورد آموزشی، توسط ریس وقت سازمان آموزش و پرورش گیلان، مورد تجلیل قرار گرفت و به دریافت لوح سپاس مفتخر شد. حاصل ازدواج میر شمس شکوهی راد با همکار فرهنگی خود، سیده رقیه ریاضی مقدم (آموزگار بازنشسته‌ی دبستان‌های رشت)، پنج فرزند است: سیده عطیه (کارشناس مامایی)، سیده خاطره (مهندس صنایع غذایی)، سید همایون (کارشناس ارشدمهندسی معماری)، سید هونم (کارشناس ارشدمهندسی مکانیک) و سید محمد علی (مهندس عمران).

شکوهی راد، در حوزه‌ی پژوهش‌های فرهنگی نیز فعالیت دارد و مقالات متعددی از او در کنگره‌ها و همایش‌های گوناگون منتشر شده است. وی از جمله اعضای بنیاد ایران‌شناسی است. تالیفات منتشر شده‌ی وی به شرح زیر است:

- نظم و نثر فارسی (از انتشارات دانشکده‌ی پرستاری و مامایی شهید بهشتی دانشگاه گیلان).
- بخشی درباره‌ی ادبیات کلاسیک و معاصر ایران (از انتشارات مرکز تربیت مردمی فنی و حرفه‌ای لakan).

پریوش شاد قزوینی

فرزند رضا شاد قزوینی (از فرهنگیان دیرپا و دیرین گیلان) به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. دیپلم خود را داوطلبانه، از دبیرستان شاهدخت رشت اخذ کرد و در همان سال، به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد. شاد از بدو استخدام تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار دبستان‌های سروش پسرستان و بهار رشت، معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی خیام تهران و آموزگار دبستان فردوسی تهران.

نامبرده با ۲۸ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۶۸ بازنیسته شد. ثمره‌ی ازدواج او با همکار فرهنگی خود، صادق درخشندۀ پیکر، سه فرزند به اسمی: بابک، سیامک و پوپک است.

رحیم شهیدی حقیقی

به سال ۱۳۱۷ در اردبیل متولد شد. دوره‌های مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در شهرهای تهران و رشت گذراند و در سال ۱۳۳۶ به اخذ دیپلم ادبی از دبیرستان سوراخش رشت نایل آمد. وی با تکمیل تحصیلات خود، موفق به دریافت لیسانس فلسفه و منطق از دانشسرای عالی تهران شد.

شهیدی در سال ۱۳۴۱ به استخدام وزارت فرهنگ (آموزش و پرورش) درآمد و در طول دوران خدمت

فرهنگی خود، در سمت دبیر ادبیات فارسی و فلسفه و منطق، به تدریس در دبیرستان‌ها و دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت مشغول شد. او در تاریخ ۱۳۶۵/۴/۵ (پیش از آن که بازنیسته شود) برایر سانحه‌ی تصادف، درگذشت. از رحیم شهیدی حقیقی سه فرزند به یادگار مانده است: بابک (مهندس کشاورزی)، بهادر (دانش آموخته‌ی رشته‌ی سینما و کارگردان و فیلمساز در استکهلم سوئد) و بامداد (مهندس برق و الکترونیک).

سید ابراهیم صالح ضیابری

نوهی شیخ عبدالوهاب ضیابری (از اعضای عالی رتبه‌ی هیأت اتحاد اسلام) به سال ۱۳۰۳ در ضیابری تولد یافت. دیپلم خود را در رشته‌ی ادبی از دبیرستان شاهپور رشت دریافت کرد و در نهایت به اخذ دانشنامه‌های لیسانس ادبیات فارسی (از دانشسرای عالی تهران) و لیسانس زبان و ادبیات فرانسه (از دانشگاه تهران) تحقق یافت.

صالح در سال ۱۳۲۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد:

دبیر ادبیات دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های: شاهپور، شاهدخت، دانشسرای مقدماتی، اسلامی، تربیت، پیک سعادت نسوان و بوعالی سینا)^۱ رئیس امتحانات کلاس‌های ششم متوسطه، رئیس امتحانات کلاس‌های پنجم و نهم متوسطه‌ی دبیرستان فروغ رشت، رئیس دبیرستان نوربخش رشت^۲، کارمند اداری وزارت آموزش و پرورش و مدیر کل امور سینمایی وزارت آموزش و پرورش.

نامبرده در سال ۱۳۵۸ بازنیسته شد. صالح از جمله فرهنگیانی بود که به دنبال انعقاد قرارداد نفتی ۵۰-۵۰ میان ایران و ایتالیا، همراه با ۲۹ تن از رؤسای دبیرستان‌های استان‌های مختلف ایران، برای کسب اطلاعات فرهنگی، به نمایندگی از اداره‌ی فرهنگ گیلان، طی یک سال در ایتالیا به سر بردا.

پی‌نوشت:

۱. دبیرستان ملی بوعالی سینا رشت از مؤسسات کروه فرهنگی آریا بود و با سرمایه‌ی تنی چند از فرهنگیان نامدار گیلان (اکبر مهماندوست بصیر، فیروز پیله روی، سید جعفر مهرداد، سید ابراهیم صالح، حسن تقی زاده میلانی، حسین طارم‌سری، محمد حسن تقشیور، محمود تقی زاده منظری، جواد سلیمانی، انوشیروان نعیمی اکبر و جعفر خمامی زاده) تأسیس و افتتاح شده بود.

۲. احداث ۲ سالن، ۱۰ دستگاه دستشویی و ۴ اتاق آزمایشگاه فیزیک و شیمی و قریب ۲۰۰۰ متر اگو برای دبیرستان نوربخش، از جمله اقداماتی بود که صالح در این مقطع از خدمت فرهنگی خود، با همکاری اولیای داش آموزان و تنی چند از خیرین شهر انجام داد. او همچنین با همکاری: سید علی مستشاری، سید محمد تائب، دکتر محمد باقر محقق، علی عفیفی ثابت، حسین طارم‌سری و با جلب موافقت اداره کل آموزش و پرورش گیلان، در تکامل کلاس ششم ادبی این دبیرستان، نقش آفرین بود.

جمشید صدقی مسعود

برگان
www.barestan.info

به سال ۱۳۰۹ در رشت دیده به جهان گشود. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت اخذ کرد و در تهران به دریافت دانشنامه‌ی لیسانس آموزش و پرورش ابتدایی نایل آمد.

صدقی در تاریخ ۱۳۲۸/۷/۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های فومن، کارمند سازمان بهداری آموزشگاه‌های گیلان^۱، مدرس مرکز

تربیت معلم رشت، ریس پیکار با بی سوادی گیلان، ریس اداره‌ی آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش گیلان و راهنمای تعلیماتی دبستان‌های رشت. نامبرده در تاریخ ۱۳۵۹/۱۱/۱۶ بازنشسته شد و در سال ۱۳۸۲ بدرود حیات گفت.

از جمشید صدقی مسعود پنج فرزند بر جای مانده است: هایده (کاردان برنامه ریزی آموزشی و فرهنگی)، حمید (کارشناس مترجمی زبان و ادبیات ژاپنی و کاردار سفارت جمهوری اسلامی ایران در ژاپن)، هما (کارمند دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت)، هنگامه (کارشناس علوم تربیتی و دبیر دبستان‌های قم) و هستی (لیسانسیه‌ی روان‌شناسی بالینی و شاغل در بیمارستان توتونکاران رشت).

سیده احترام صدری ثابت

به سال ۱۳۰۴ در رشت متولد شد. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان و دبیرستان رهنمای سعادت نسوان رشت سپری کرد و در سال ۱۳۲۲ به اخذ دیپلم فنی از دبیرستان فروغ رشت نایل آمد.

صدری ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و به دریافت دیپلم از دانشسرای مقدماتی رشت توفیق یافت. او در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

آموزگار دبستان ملی کوروش رشت (به مدت ۶ سال)، معاون دبیرستان انوشیروان دادگر رشت (به مدت ۱۲ سال) و رئیس دبیرستان دهخدا رشت (به مدت ۱۰ سال). او در شمار اعضای هیأت مؤسس و سهامدار گروه فرهنگی مهرآین رشت^۱ جای داشت و در این گروه، مصدر خدماتی بود. سیده احترام صدری ثابت با ۲۸ سال سابقه خدمت فرهنگی، در سال تحصیلی ۱۳۵۸-۵۹ بنا به تقاضای شخصی بازنیسته شد و در سال ۱۳۸۷ درگذشت. از این فرهنگی فقید، سه فرزند با نام خانوادگی محمدزاده به یادگار مانده است: حمیده (لیسانسیه زبان فرانسه)، منیژه (لیسانسیه تعلیم و فرهنگی) و مرسده (لیسانسیه ادبی و فرهنگی).

پی‌نوشت:

۱. گروه فرهنگی مهر آین با خربزاری بیش از ۴ هزار متر مربع زمین در جاده رشت - انزلی، یک بلب دبستان دخترانه، یک بلب دبستان پسرانه، یک بلب مدرسه راهنمایی تحصیلی و یک بلب دبیرستان دخترانه (به نام دهخدا) احداث و دایر کرده بود.

سیده فرگس خاتون صالح ضیابری

نوهی سید عبدالوهاب صالح (رئیس انجمن ایالتی گیلان در صدر مشروطه) به سال ۱۳۱۲ در صومعه سرا تولد یافت. وی با اخذ دیپلم کامل ادبی، ادامه تحصیل داد و ضمن خدمت، دوره کارآموزی علوم انسانی را در مرکز آموزشی شهرناز پهلوی سابق (استاد مظہری فعلی) به پایان رساند. صالح در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر ادبیات فارسی دبیرستان‌های هفده دی و رهنمای سعادت رشت، معلم پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان بوئین زهرای تهران، آموزگار دبستان‌های جنوب تهران و دبیر ادبیات مدرسه راهنمایی تحصیلی فرج (آزادگان) تهران. نامبرده در تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱ بازنیسته شد. صالح هم زمان با تدریس در دبیرستان هفده دی رشت، به اخذ دو فقره تقدیرنامه از نزهت الملوك نجد سمعی (رئیس دبیرستان) نایل آمد و هنگام خدمت در آموزشگاه فرج تهران نیز به عنوان دبیر نمونه ادبیات، مورد تقدیر

قرار گرفت. سیده نرگس خاتون صالح دارای دو فرزند با نام خانوادگی پور جعفر است: فاطمه (لیسانسیه‌ی مترجمی زبان انگلیسی و شاغل در صداوسیما) و محمد (مهندس شیمی).

سید یوسف صفائی

تبرستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۱۳ در فومنات تولد یافت. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت دریافت کرد و دوره‌های مربوط به کارآموزی معلمان را نیز با موفقیت گذراند. صفائی با استخدام در اداره کل فرهنگ گیلان دستگیری سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم و مدیر دبستان پسرانه‌ی چهار کلاسه‌ی خطیبان شفت، معلم دبستان ترقی فومن، معلم دبستان پسرانه‌ی ضیابر، معلم و مدیر دبستان پسرانه‌ی دهقان در نوده‌ی صومعه‌سرا و معاون و مدیر دبستان راعی رشت.

نامبرده در کمیته‌ی ملی پیکار بابی سوادی، کلاس‌های اکابر و تعليمات اساسی شبانه نیز فعالیت داشت و از کوشندگان پیشاپنگی و شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) بود. سید یوسف صفائی با ۳۰ سال و ۸ ماه سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد.

کریم صادق خانجانی

به سال ۱۳۰۱ در رشت تولد یافت. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت اخذ کرد و در تاریخ ۱۳۳۳/۱۱/۵ شروع به کار کرد.

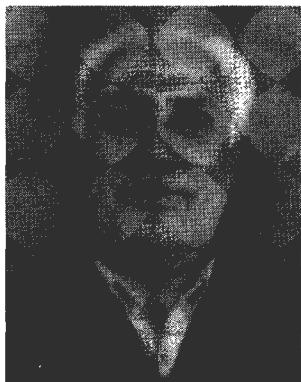
صادق خانجانی در بدرو خدمت فرهنگی خود، در سمت آموزگار، به تدریس در دبستان‌های تالش و رشت مشغول شد و پس از ۷ سال و ۸ ماه خدمت غیررسمی، در تاریخ ۱۳۳۹/۷/۲۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. نامبرده در طول دوران کاری خود، از جمله

در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های مژده‌ی، فاریابی و آریان)، دبیر دوره‌ی اول متوسطه‌ی دبیرستان‌های رشت، دبیر علوم انسانی مدارس راهنمایی تحصیلی رشت (از جمله در مدارس راهنمایی تحصیلی ادب السلطنه‌ی سمیعی، سعدی، بزرگمهر، آصف، محسن معینی، دین و دانش و ششم بهمن) و دفتر دار و دبیر فقه و عربی دبیرستان پروین اعتضامی رشت.

کریم صادق خان‌جانی با ۲۸ سال و ۸ ماه و ۲۶ روز سابقه‌ی خدمت فرهنگی در تاریخ

۱۳۶۰/۸/۹ بازنشسته شد.

ایرج صالحی

به سال ۱۳۱۳ در ماسال تولد یافت. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در شهرهای ماسال و رشت گذراند و در سال ۱۳۳۵ به اخذ دیپلم طبیعی نایل آمد. صالحی در نهایت، موفق به دریافت فوق دیپلم علوم تجربی شد. نامبرده در سال ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان ماسالی (طی ۱۷ سال)، مدیر واحدهای آموزشی دبستان و مدرسه‌ی راهنمایی

تحصیلی و دبیرستان در ماسال (در مجموع به مدت ۱۷ سال) و مسؤول دبیرخانه‌ی اداره‌ی آموزش و پرورش ماسال (طی ۱۴ سال). صالحی از نخستین کارمندان بومی شاغل در اداره فرهنگ ماسال بود و در این منطقه، از جمله در دبستان حافظ، به خدمت اشتغال داشت.

او با ۳۷ سال و ۷ ماه سابقه‌ی خدمت، در اسفند ماه سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد و در دوران بازنیستگی نیز، مدیریت یک باب دبستان غیرانتفاعی را در ماسال به عهده گرفت. ایرج صالحی، دارای شش فرزند است: همایون (پزشک متخصص کودکان)، نسیم (فوق دیپلم)، تورج (کاردان علوم آزمایشگاهی)، تیرداد (کاردان علوم آزمایشگاهی)، نسرین (لیسانسیه‌ی علوم تجربی و فرهنگی) و نرجس (لیسانسیه‌ی زبان انگلیسی و فرهنگی).

محمد صیانتی

به سال ۱۳۱۰ در رشت زاده شد. دوره‌های ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان و دبیرستان ملی تربیت رشت گذراند و در نهایت، به دریافت لیسانس شیمی از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران نایل آمد.

وی فعالیت فرهنگی خود را در رودسر آغاز کرد و در تاریخ ۱۳۳۶/۶/۲۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. صیانتی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت دبیر شیمی، به تدریس در دبیرستان‌های رشت مشغول شد و در بدو انقلاب سال ۵۷ (هم زمان با مدیر کلی مهدی آذرهوشنگ) به ریاست دبیرستان شاهپور رشت (که آن زمان، به دبیرستان آزادگان معروف بود) منصوب شد.

صیانتی، دبیری وارسته و مبارزی نستوه بود و بیشتر عمر خود را به مجاهدت در راه حقیقت سپری کرد. او که در جوانی از کوشندگان پرشور نهضت ملی و از پایه‌گذاران حزب نیروی سوم گیلان به شمار می‌رفت، در بهتر نشاندن انقلاب سال ۵۷ نیز مشارکتی چشمگیر داشت و از همین رو در آستانه‌ی پیروزی انقلاب ۵۷، به اتفاق تنی چند از همکاران فرهنگی خود، مدتی در بازداشت به سر برد. این فرهنگی در تاریخ ۱۳۶۱/۸/۱۶، حکم بازنشستگی پیش از موعد خود را دریافت کرد و پس از یک عمر تلاش و مجاهدت، در تاریخ ۱۳۶۲/۸/۱ دیده از دنیا فروبست.

مخصوص ضیغم

به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۵ به اخذ دپلم طبیعی نایل آمد. او هم چنین سابقه‌ی اتمام دوره‌های آموزشی: مدیریت (در شهرهای تهران و رشت) و روش تدریس پایه‌ی اول ابتدایی (دبستان مژده‌ی رشت - ۱۳۴۶) را نیز در کارنامه‌ی فرهنگی خود دارد.

ضیغم در تاریخ ۱۳۳۷/۱۰/۲۲ به استخدام وزارت فرهنگ (آموزش و پرورش) درآمد و تا بازنشستگی در

سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم پایه‌ی اول ابتدایی دبستان دخترانه‌ی کرشته‌ی شهریار کرج، ناظم دبستان دخترانه‌ی ایران در شهریار کرج، آموزگار پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان دخترانه‌ی سعدی رشت (از ۱۳۲۹ تا ۱۳۴۰)، ناظم دبستان سعدی رشت (از ۱۳۴۱ تا ۱۳۴۶)، مدیر دبستان دخترانه‌ی دقیقی^۱ رشت (از ۱۳۴۶ تا ۱۳۶۱)، آموزگار پایه‌ی دوم ابتدایی دبستان رزاقی رشت (از ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۷) و معلم پایه‌ی دوم ابتدایی دبستان امید فردا (شهید همراه فعلی) رشت (از ۱۳۶۷ تا ۱۳۶۹).

این فرهنگی هم چنین در سمت‌های نماینده‌ی معلمان دبستان‌ها در شورای منطقه‌ای آموزش و پرورش (همزمان با مدیر کلی میر علی اکبر میر فخری‌یون) و رئیس هیأت ممتحنه‌ی پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان‌های دخترانه‌ی رشت، به خدمت اشتغال داشت و از سوی دیگر، در سازمان پیش‌آهنگی و جمعیت شیر و خورشید (هلال احمر) نیز مصدر خدمت بود. نامبرده با ۳۲ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۶۹ بازنشسته شد. حاصل ازدواج مخصوص ضیغم با همکار فرهنگی خود، سید حسن نواده، سه فرزند دختر به اسمی: سپیده، سپنا و سپاسه است.

پی‌نوشت:

- دبستان دخترانه‌ی دقیقی در سال ۱۳۴۶ در باغ گوهری چمارسرای رشت تأسیس شد و بعد از انقلاب ۵۷ نیز، به اسم «نصرت» تغییر نام یافت. در بدو تأسیس دبستان دقیقی، فرهنگیان زیر، طی دوشیفت دخترانه و پسرانه، به خدمت در این آموزشگاه، اشتغال داشتند: مخصوص ضیغم (مدیر)، فریاده زینل (ناظم)، صغیری فرد و صدیقه حشمت پاشا (معلمان کلاس اول)، غزل جهانبخش و عظمت سنای (معلمان کلاس دوم)، شرافت حسلى ضبابرى و بهجت توحیدی (معلمان کلاس سوم)، صغیری عمرانی آیکناری (معلم کلاس چهارم)، ریابه اولونی (معلم کلاس پنجم) و نیره حکاک برنجی (معلم کلاس ششم).

عذرًا ضيائى

فرزنده نهنه مؤمنی رودسری (از فرهنگیان دیر پای رودسر) به سال ۱۳۱۹ در شهرسوار (تنکابن) تولد یافت. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در دبستان تربیت نسوان رودسر و دبیرستان شاهدخت شهرسوار گذراند و با ادامه‌ی تحصیل در دانشسرای عالی تهران، در سال ۱۳۴۲ به دریافت لیسانس زمین‌شناسی نایل آمد. وی در همان سال به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر زیست‌شناسی

دبیرستان تربیت نسوان رودسر (در بدو خدمت) و دبیر دبیرستان‌های رشت، رئیس دبیرستان‌های روشنک و رهنمای سعادت و فروغ رشت، معاون دبیرستان عاصمی تهران، رئیس دبیرستان گام تهران و دبیر زیست‌شناسی دبیرستان‌های رشت.

ضیائی به عنوان مدیر لیسانسیه، در شرایطی کار خود

را آغاز کرده بود که به غیر او، فقط منیر همایوون انصاری پیشگامان فرهنگ گیلان

فومنی، زوارت مالخاصیان، فریده اخوان صادقی و شکوه www.tabarestan.info

اعظم آرونده، از مدیران زن لیسانسیه در سطح مدارس گیلان بودند.

عذار ضیائی در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد و در دوران بازنشستگی، فعالیت آموزشی خود را با تدریس در مدارس غیرانتفاعی ادامه داد. ثمره‌ی ازدواج عذرا ضیائی با همکار فرهنگی خود، دکتر علی اکبر شامل، سه فرزند است: سپتا (پزشک متخصص کودکان در آمریکا)، سپهبان (معاون فنی اداره کل دامپزشکی گیلان) و سپهدار (کارشناس ارشد مهندسی عمران و عضو سازمان نظام مهندسی گیلان).

حسین طارم‌سری

به سال ۱۳۰۳ در رشت تولد یافت. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و با ادامه‌ی تحصیل در دانشسرای عالی تهران، به اخذ لیسانس ادبیات و فلسفه و علوم تربیتی نایل آمد.

طارم‌سری در سال ۱۳۲۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر علوم انسانی (فلسفه و منطق و ادبیات) دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های

شاهپور، شاهدخت، فروغ، سعادت نسوان، محمد رضا شاه و نوربخش)، رئیس دانشسرای مقدماتی پسران رشت، رئیس مرکز تربیت معلم و بازرس دبیرستان‌های رشت.

نامبرده در سال ۱۳۵۳ بازنشسته شد و در دوران بازنشستگی نیز، طی مدتی در

دبيرستان‌های ملی (غیرانتفاعی) رشت به تدریس پرداخت. این فرهنگی در مرداد ماه سال ۱۳۵۷ دیده از جهان فرو بست. از حسین طارمسری، چهار فرزند به یادگار مانده است: مسعود (دارای دکترای علوم سیاسی و روابط بین الملل و مدرس دانشگاه تهران)، فرهاد (مهندس راه و ساختمان از آمریکا)، مریم (پزشک) و محمود (مهندس راه و ساختمان).

ابوالحسن طاهری

تبرستان
www.tabarestan.info

سال ۱۳۰۷ در گلورز روبار متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت دریافت و در سال ۱۳۴۱ موفق به اخذ لیسانس دانشسرای عالی تهران شد. او در نهایت به دریافت فوق لیسانس مشاوره‌ی راهنمایی تحصیلی از دانشکده‌ی علوم تربیتی دانشگاه تهران توفیق یافت. طاهری در سال تحصیلی ۲۹ - ۱۳۲۸ با اخذ دیپلم دانشسرای مقدماتی، به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد:

آموزگار دبستان سیروس روبار، نماینده‌ی فرهنگ سنگر، کارمند اداره‌ی حسابداری اداره کل فرهنگ گیلان، دبیر دبیرستان سعادت نسوان رشت، مدرس مراکز سپاه دانش گیلان، مدرس مرکز تربیت معلم گیلان، عضو هیأت مدیره‌ی انجمن راهنمایان تعلیماتی شهرستان رشت، رئیس مرکز مشاوره‌ی راهنمایی تحصیلی گیلان و مشاور مدارس راهنمایی تحصیلی گیلان. نامبرده با ۳۱ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال تحصیلی ۶۱ - ۱۳۶۰ بازنیسته شد و در دوران بازنیستگی، در سمت مدرس مشاوره‌ی راهنمایی تحصیلی، در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران به فعالیت پرداخت.

او مردی فاضل و سخنور بود و با پشت سر گذاشتن دوره‌های علمی نظام جدید آموزشی (که شامل ۵ سال ابتدایی، سه سال راهنمایی تحصیلی و سه سال متوسطه می‌شد) به عنوان یکی از کارشناسان طراز اول در گیلان، نقش موثری در توجیه این ساختار جدید، ایفا کرد و خود شخصاً با هدف اجرا و پیاده سازی این ساختار آموزشی نوپا، مقطع تازه تأسیس راهنمایی تحصیلی را در گیلان، به منصه‌ی ظهور رساند.

این فرهنگی علاوه بر آموزش و پرورش، در مسائل اجتماعی و سیاسی نیز صاحب‌نظر بود و در جوانی از کوشندگان جنبش ملی شدن صنعت نفت به شمار می‌رفت. ابوالحسن طاهری پس از یک عمر تلاش بی وقهه‌ی فرهنگی، در سال ۱۳۸۰ بدرود حیات گفت. از او سه فرزند (دو دختر و یک پسر) به یادگار مانده است.

محمد باقر طاهری دوبخشی

تباستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۰۹ در دوبخشی شفت دیده به جهان گشود وی در سال ۱۳۳۱ از دانشکده‌ی علوم معقول و منقول دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شد و در همان سال به استخدام وزارت فرهنگ در آمد. طاهری از بدرو خدمت تا بازنشستگی در سمت‌های زیر به فعالیت پرداخت: دبیر دبیرستان‌های تنکابن، دبیر دبیرستان‌های فومن (از جمله در دبیرستان دخترانه‌ی محمد رضا شاه)، دبیر عربی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های اروندرود، دهدزاد، ابوریحان و امیرکبیر) و بازرس امتحانات.

نامبرده در آبان ماه سال ۱۳۵۰ (پیش از آنکه بازنشسته شود) به علت سکته‌ی قلبی درگذشت. از محمد باقر طاهری دوبخشی هشت فرزند به یادگار مانده است: ام السلمه، ضیا (فوق‌دیپلم ادبی و فرهنگی)، سهیلا (کارمند آسایشگاه معلولین رشت)، فریبا، ثریا (لیسانسیه‌ی پرستاری)، رضا (فوق لیسانس مدیریت بازرگانی و رئیس بانک صادرات در انزلی) و شفا (لیسانسیه‌ی زبان انگلیسی و مترجم کتاب نقاشی در مصر باستان و عضو رسمی سازمان مترجمین کتبی و شفاهی استرالیا).

جلال طواف

به سال ۱۳۰۹ در رشت زاده شد. وی در سال ۱۳۳۲ به اخذ لیسانس زیست‌شناسی از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران، نایل آمد و در سال ۱۳۳۳ به استخدام اداره کل فرهنگ

گیلان در آمد. نامبرده در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت دبیر طبیعی زیست‌شناسی، به تدریس در دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، رضاشاه، محمد رضا شاه، پوردازود، مهددانش، پروین اعتصامی، شاهدخت و اروندرود) مشغول شد و در سال ۱۳۶۲ بازنشسته شد. جلال طواف دارای سه فرزند است: زلیخا (پزشک)، نجمه (لیسانسیه‌ی زبان خارجه) و نازلی (لیسانسیه‌ی گرافیک).

شیرزاد طاهری

نوهی احمد طاهری (مدرس کلام و اخلاق) و از بازماندگان حاج ملا طاهر رشتی (از مجتهدان عصر ناصری) به سال ۱۳۱۷ در رشت تولد یافت. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان فاریابی و دبیرستان‌های رضاشاه و شاهپور رشت گذراند و به اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان هدف^۱ تهران نایل آمد. وی با پشت سر گذاشتن دوره‌ی آموزشی یک ساله‌ی مؤسسه‌ی ملی زبان (وابسته به دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران) در سال ۱۳۳۹، ادامه‌ی تحصیل داد و در سال ۱۳۴۲ موفق به دریافت لیسانس زبان انگلیسی از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه آذربایجان تبریز شد. طاهری در سال ۱۳۴۲ به استخدام وزارت آموزش و پرورش در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر زبان انگلیسی دبیرستان فردوسی تهران، مدرس زبان انگلیسی گروه فرهنگی آذربایجان (وی در این گروه با تنی چند از دبیران گیلانی به اسمی: موسی آذرنوش، محمد رضا خسروی، فریدون کوشای و کیومرث مهرگان همکار بود)، مدرس دانشکده‌ی پلیس تهران (طی مدتی کوتاه)، دبیر زبان انگلیسی دبیرستان فروغ رشت، مدرس زبان انگلیسی دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت، مدرس مراکز تربیت معلم و مدرسه‌ی عالی

مدیریت لاهیجان و دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های بهشتی (شاھپور سابق)، شریعتی (رضاشاه کبیر و پورداود سابق) و مهددانش). نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. طاهری در بدوف تأسیس گروه فرهنگی کوشیار گیلانی، با تدریس در دبیرستان‌های پسران و دختران آن، به همکاری با این گروه روی آورد و از سال ۱۳۷۳ تاکنون با گروه فرهنگی پسران کاوش نیز در تعامل و همکاری است. ثمره‌ی ازدواج شیرزاد طاهری با همکار فرهنگی خود، ناهید نعیمی اکبر (دبیر بازنشسته‌ی هنرستان دختران رشت)، دو فرزند است: علیرضا (کارشناس ارشید بیوتکنولوژی کشاورزی در آلمان) و محمد رضا (مهندس عمران در آلمان).

محمدحسن ظهوری واقعی

به سال ۱۳۰۰ در رشت متولد شد. وی با اخذ دیپلم در رشته‌های ریاضی و ادبی، ادامه‌ی تحصیل داد و در سال ۱۳۳۲ موفق به دریافت لیسانس حقوق قضایی از دانشگاه تهران شد.

ظهوری در سال ۱۳۲۱ خدمت فرهنگی خود را آغاز کرد و در سال ۱۳۲۷، به استخدام وزارت فرهنگ درآمد. او از بدوم خدمت تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر ریاضی و فیزیک دبیرستان‌های اسلامی

و ناموس رشت، دبیر ریاضی دبیرستان مشیر (فردوس) سیاهکل، دبیر فارسی و عربی^۱ دبیرستان‌های شاھپور و محمد رضاشاه رشت، دبیر ادبیات فارسی و فلسفه و منطق دبیرستان علمیه‌ی تهران، رئیس اداره فرهنگ و دبیر فلسفه و منطق دبیرستان‌های حوزه‌ی فرهنگی صومعه سرا^۲ (از جمله در کسما، طاهرگوراب و ضیابر) و دبیر علوم انسانی دبیرستان‌های تهران (از جمله در دبیرستان‌های علمیه، خوارزمی، خرداد و اندیشه).

ظهوری پس از ۳۴ سال خدمت، در سال ۱۳۵۴ بازنشسته شد و تا سال ۱۳۶۵ در دبیرستان‌های خوارزمی^۳، اندیشه و خرداد^۴ تهران، به تدریس پرداخت. او از ۱۳۶۶ تا ۱۳۷۸ در سمت عضو غیررسمی هیأت علمی دانشگاه امیرکبیر تهران، به تدریس ادبیات

فارسی و تاریخ تحلیلی اسلام مشغول شد و از جمله به تدریس کتاب دانستنیهای ادب فارسی (که از تألیفات خود او بود) مبادرت کرد.

ظهوری از سال ۱۳۸۰ به گرداوری یک دوره‌ی کامل از کلام مُنزَل قرآن با تطبیق ترجمه‌ها و تفاسیر آثار: تفسیر المیزان، تفسیر زین العابدین رهنما و ترجمه و شرح الهی قمشه‌ای پرداخته است. آثار متشر شده‌ی او به این شرح است:

- تعلیمات مدنی و اجتماعی (برای سال دوم دیبرستان‌ها)، ۱۳۳۴، چاپ حقیقت رشت.
- دورنمی ادبیات کنکور دانشگاه‌ها در سال‌های ۱۳۴۷ و ۱۳۴۸، انتشارات www.tabarestan.info گفیر کبیر تهران.
- گرینه‌ی ادب فارسی (نشر ده قرن از ۱۴ تا ۲۸)، ۱۳۴۸، انتشارات www.tabarestan.info.
- ادب فارسی، ۱۳۵۸، انتشارات علوی.
- دانستنی‌های ادب فارسی، ۱۳۶۵، انتشارات رازی.

حاصل زندگی مشترک محمد حسن ظهوری واقعی با همکار فرهنگی خود، کافیه صنیعی تهرانی (آموزگار پیشین دبستان‌های رشت و سیاهکل) چهار فرزند است: علی اکبر (کارشناس حسابداری)، طوبا (لیسانسیه‌ی طبیعی و کارمند بازنیسته‌ی تأمین اجتماعی)، محمدرضا (فوق لیسانس برق و کارمند مؤسسه‌ی اریکسون سوئد) و سارا (کاردان معماری داخلی از ایتالیا).

پیوشت و منابع:

۱. ظهوری، عربی رازی نظر میرزا غلام‌مرضا صنیعی تهرانی (پایه‌گذار دیبرستان ملی اسلامی رشت) فراگرفته بود.
۲. ظهوری از سال ۱۳۳۵ تا سال ۱۳۴۰ در صومعه‌سرا خدمت کرد؛ احداث ساختمان جدید دیبرستان شمس صومعه‌سرا از محل عوارض صلی سه‌اهی شهرداری و انجمن شهر صومعه‌سرا، تأسیس نخستین دبستان دخترانه‌ی چهار کلاسه در ضیابر و راهاندازی دوره‌ی اول متوسطه در دیبرستان کشاورزی کسما، از دستاوردهای این مقطع خدمت فرهنگی اوست.
۳. گروه فرهنگی خوارزمی به عنوان شرکت سهامی خلس، دارای واحدهای پنج گانه‌ی مستقل اداری و آموزشی و هیأت مدیری وابسته به واحد مرکزی خود بود. ظهوری عضو هیأت مدیری خوارزمی (فرگام) بود و طی چهار سال در سمت مدیر عامل این گروه، به فعالیت اشتغال داشت. او با اتمام دوره مدیر عاملی خود، تا سال ۱۳۷۴، نایب رییس مجموعه‌ی مزبور بود. گروه خوارزمی در سال ۱۳۷۴ منحل و به وزارت آموزش و پرورش خصمیه شد.
۴. دیبرستان اندیشه به صورت کالج اداره می‌شد و برخوردار از دوره‌ی کامل تحصیلی و شبانه روزی بود. این دیبرستان با نظارت وزارت آموزش و پرورش و به وسیله‌ی میسیون‌های کاتولیک وابسته به واتیکان رم، اداره می‌شد. مدیریت خارجی دیبرستان اندیشه، بر عهده مدیری ایتالیایی به نام آن‌فرد پیکیونی و مدیریت داخلی آن هم با یک ایرانی به نام دکتر احمد رضوانی بود. محمد حسن ظهوری واقعی به مدت ۱۹ سال،

- در سمت دبیر عربی و مشاور حقوقی مدیر خارجی کالج دُن بسکوی اندیشه به فعالیت پرداخت. دبیرستان اندیشه با وقوع انقلاب اسلامی، تعطیل و تأسیسات آن به وزارت آموزش و پژوهش منتقل شد.
- سالنامه‌ی آموزشگاه اندیشه دُن بسکو (تهران)، سال تحصیلی ۴۲ - ۱۳۴۱، چاپخانه‌ی بانک بازرگانی ایران، ص ۲۸.
  - سالنامه‌ی دبیرستان خرداد تهران، سال تحصیلی ۴۳ - ۱۳۴۲، چاپخانه‌ی بانک بازرگانی ایران، ص ۲۷.
  - ماهنامه دادگر، سال اول، شماره اول، مهر و آبان ۸۷، ص ۲۳.

تباستان

اعظم ظهوری واقعی

سال ۱۳۱۵ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دبیرستان شاهدخت رشت دریافت و با پشت سرگذاشتن دوره‌ی کمک آموزگاری، در سال ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد.

ظهوری از بدو استخدام تا بازنیستگی، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان نواختران رشت، معلم دبستان آزم تهران، آموزگار دبستان نواختران رشت، معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی کبری میرخائف رشت، مدیر

دبستان ملک زاده‌ی رشت، راهنمایی تعلیماتی دبستان‌های رشت و آموزگار دبستان رازی رشت. نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنیسته شد. او ضمن خدمت، دوره‌ی آموزشی تدریس قرآن در مقطع ابتدایی را نیز گذرانده بود. ثمره‌ی زندگی مشترک اعظم ظهوری واقعی با همکار فرهنگی خود، نعمت الله اعتمادی، دو فرزند است: الهه (دانش آموخته‌ی رشتی ریاضی) و علیرضا (کارشناس ارشد میکروبیولوژی).

عباس عاملی پور (کشی سابق)

به سال ۱۳۰۳ در لشت‌نشا متولد شد. وی با گذراش دوران مقدماتی تحصیل، به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت‌های: آموزگار، معاون و مدیر به فعالیت پرداخت. دبستان ناصر خسرو لشت‌نشا و

دبستان‌های عسجدی، عنصری و دقیقی رشت، از جمله مدارسی بوده‌اند که او در آن‌ها خدمت کرد. عاملی پور حدود ۱۵ سال از خدمت فرهنگی خود را در اداره کل آموزش و پرورش گیلان سپری کرد و کارمند اداری و دفتری این مجموعه بود. او در سال ۱۳۵۶ بازنشسته شد.

این فرهنگی فقید، در سال‌های پایانی زندگی، از سوی نعمت الله اسدی پرور، رئیس وقت سازمان آموزش و پرورش استان گیلان، مورد تقدیر قرار گرفته بود. عباس عاملی پور در شهریور ماه ۱۳۷۶ درگذشت و در جوار بقعه‌ی آقا سید‌امحمد رضای لشت‌نشا به خاک سپرده شد. او خطی خوش داشت و شعر نیز می‌سرود. شعر زیر از اوست:

تقدیر نمود آخر در خانه تقدیرم
کاری که نشد مقدور از کوشش و تدبیرم
بعد از من از این وادی ای خط تو حکایت کن
تو خطی و می‌مانی من پیرم و می‌میرم

اسدالله عبدالهیان
به سال ۱۳۰۳ در آستارا تولد یافت. وی لیسانسیه‌ی زبان و ادبیات عرب از دانشکده‌ی الهیات دانشگاه تهران است. عبدالهیان در سال ۱۳۲۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌ها و دبیر دبیرستان‌های آستارا (طی ۲۹ سال)، ناظم دبیرستان حکیم نظامی آستارا (طی یک سال) و متصدی حسابداری اداره‌ی آموزش و پرورش آستارا (به مدت یک سال). نامبرده در سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد.

این فرهنگی علاوه بر فعالیت در آموزش و پرورش، عهده‌دار سمت‌های زیر بود: عضو

هیأت مدیره‌ی صندوق تعاون فرهنگیان آستارا، مسؤول انجمن حمایت زندانیان آستارا^۹ سال)، مدیرعامل جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) آستارا (۸ سال)، مسؤول هیأت مدیره‌ی سازمان جوانان شیر و خورشید سرخ آستارا، عضو شورای خدمات درمانی جمعیت شیر و خورشید سرخ آستارا، مسؤول انجمن همکاری خانه و مدرسه‌ی دبیرستان حکیم نظامی آستارا و دبیرستان شاهدخت آستارا، عضو شورای شهر آستارا (در ۱۳۵۸)، مسؤول هیأت امنی دانشگاه آزاد اسلامی^۱ واحد آستارا، عضو افتخاری شبکه‌ی بهداشت و درمان آستارا و عضو شورای حل اختلاف شماره‌ی^۲ آستارا^۳ فرهنگی هم چنین در مرداد ماه ۱۳۵۸ به هزینه‌ی شخصی خود، یک پل بتوانی میان روزتاهای ویزنه و قره سو احداث کرد و با خودیاری مردم محل، در تجهیز کتابخانه‌ی عمومی اداره‌ی فرهنگ و ارشاد اسلامی آستارا، اهتمامی درخور، مبذول داشت. او به مناسبت کوشش‌هایی که با هدف توسعه و تجهیز کتابخانه عمومی آستارا به کار بسته بود، از سوی دکتر عطاء الله مهاجرانی (وزیر وقت فرهنگ و ارشاد اسلامی) به دریافت لوح سپاس نایل آمد.

او با تلخیص مثنوی معنوی مولانا، کتاب نور پر فروغ مثنوی معنوی را تالیف کرده است و دو اثر دیگر به نام‌های: آزادی و زیارت کعبه‌ی آمال مسلمین را آماده برای چاپ دارد. اسدالله عبداللهیان دارای پنج فرزند (یک پسر و چهار دختر) است که دو تن از آنان، به خدمت آموزش و پژوهش درآمده، بازنشسته شده‌اند.

پی‌نوشت و منبع:

- عبداللهیان با جلب حمایت‌های نیکوکاران منطقه، در بنای ساختمان دانشگاه آزاد اسلامی واحد آستارا مجده‌انه کوشید و خود شخصاً ۱۰۰ جلد کتاب (با مضامین مختلف ادبی، اجتماعی، دینی، تاریخی و فلسفی) را به کتابخانه‌ی این دانشگاه، اهدا نمود.
- جهود‌های ماننگار، مکتوب آستارا (ضمیمه‌ی روزنامه‌ی گیلان امروز)، به کوشش یاشار زینعلی مقدم، شماره‌ی ۶ (۲۴.۹.۱۳۳۰)، ص ۸

سید کاظم عظیم زاده

به سال ۱۳۰۸ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۰ به اخذ لیسانس فیزیک از دانشسرای عالی تهران توفیق یافت. عظیم‌زاده در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در

سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر فیزیک، دبیرستان‌های ایرانشهر و مهین لاهیجان، صفویه‌ی اردبیل، فردوسی و مهدخت انزلی، دبیر فیزیک دبیرستان‌های رشت (از جمله دبیرستان‌های نوریخش، رضاشاه، محمد رضا شاه و شاهپور)، رئیس دبیرستان شاهپور رشت و دبیر دبیرستان‌های رشت. نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. او در مرداد ماه سال ۱۳۵۱ در سمتِ دبیر دبیرستان‌های رشت، مورد تقدیر www.tabarestan.info قرار گرفت و به اخذ نشان درجه‌ی ^۲ وقت آموزش‌وپرورش درجه‌ی ^۳ فرهنگ، مفتخر شد. حاصل زندگی مشترک سید‌کاظم عظیم‌زاده با همسر فرهنگی خود، شهربانو مینوئی (آموزگار بازنشسته‌ی دبستان‌های انزلی و رشت)، یک فرزند دختر به نام رؤیا است که مهندس طراحی داخلی در آمریکاست.

منابع

۱. ستارگان ادب فردا، سالنامه‌ی دبیرستان بود‌جمهوری انزلی، سال تحصیلی ۱۳۳۲-۱۳۳۳، صص ۱۶ و ۱۷.
۲. گاهنامه‌ی انجمن علمی-آموزشی معلمان فیزیک گیلان، سال دوم، شماره‌ی ۲ و ۳، پاییز و زمستان ۱۳۸۳.

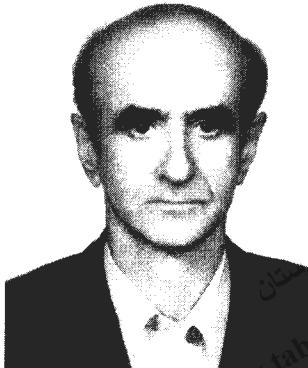

یوسف عبادتگر نژمی

به سال ۱۳۱۴ در شفت زاده شد. دوران مقدماتی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. عبادتگر در طول دوران خدمت فرهنگی خود، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار و ناظم دبستان حکیم صبوری پسیخان، آموزگار دبستان صدیق اعلم رشت، دفتردار دبیرستان نوریخش رشت و مسؤول بایگانی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت.

نامبرده در سال ۱۳۶۲ بازنشسته شد و در خرداد ماه ۱۳۸۰ درگذشت. از یوسف عبادتگر ^۹ فرزند به یادگار مانده است که چهار تن از آنان، دارای مدارج عالی تحصیلی‌اند.

پرویز علیدوست ذوقی

به سال ۱۳۱۵ در لاهیجان تولد یافت. دبیلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان عبدالرازاق فیاض لاهیجان اخذ کرد و در سال ۱۳۴۲ به دریافت لیسانس شیمی از دانشسرای عالی تهران نایل آمد. او طی ۱۴ سال متوالی، دوره‌های آموزشی شیمی را در دانشگاه‌های تبریز، شیراز، مشهد و تهران با موفقیت گذرانده بود.

علیدوست کار خود را با تدریس ریاضی در آموزشگاه‌های لاهیجان (از جمله دبیرستان عبدالرازاق فیاض) آغاز کرد و در

سال تحصیلی ۱۳۳۷-۱۳۳۸ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد. وی از بدو استخدام تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر شیمی دبیرستان‌های شهر ری تهران، دبیر شیمی دبیرستان حکیم نظامی قم، دبیر شیمی دبیرستان‌های رشت (از جمله دبیرستان‌های شاهدخت، رهنماei سعادت، فروغ، نوربخش و ابوریحان)، مدرس دانشسرای راهنمایی تحصیلی^۱ رشت، ناظر امتحانات استان‌های مرکزی و گیلان، رئیس هیأت ممتحنه و عضو هیأت رسیدگی به تحلفات امتحانات نهایی گیلان، رئیس اداره‌ی آموزش و پرورش انزلی (در بدو انقلاب) و دبیر دبیرستان‌های رشت (از جمله دبیرستان هفدهی شهریور و هنرستان شهید انصاری).

نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد و در همان سال، به اتفاق تنی چند از همکاران فرهنگی خود (شیرزاد طاهری، هادی چینی‌کار، ابوالقاسم احتشامی، علی مصباح، جانعلی بهاری، علی سعیدائی، محمدحسن حقگو، احمد جوادیان، عظیم موسوی، عبدالحسین غیرتمند، حسین سروری، فرهاد صابر و حسین مطلق) گروه فرهنگی کاوش را در رشت تاسیس کرد. وی از سال ۱۳۷۳، در سمت مدیر عامل و دبیر شیمی، به خدمات فرهنگی خود در این گروه، ادامه داد.

ذوقی در طول دوران کاری خود، طی چند نوبت مورد تقدیر قرار گرفت و از جمله به دریافت عنوان معلم نمونه، نایل آمد. ثمره‌ی ازدواج پرویز علیدوست ذوقی با همکار فرهنگی خود، شرافت غمگسار، سه فرزند است: پیمان (کارشناس ارشد مدیریت و مدرس و معاون اداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد انزلی)، پیام (مهندس عمران) و پویا (مهندس عمران).

پی‌نوشت

۱. علیدوست ذوقی از سال ۱۳۴۸ تا سال ۱۳۵۹ در دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت، تدریس کرد و جزوی صنایع شیمیایی او در رشته‌ی حرفه‌وفن، از منابع درسی بود.

سکینه علويون

به سال ۱۳۰۷ در رشت زاده شد. دیپلم خود را در رشتی طبیعی از دبیرستان شاهدخت رشت دریافت کرد و در ادامه به اخذ لیسانس زبان خارجه از دانشگاه تهران توفیق یافت. علويون در مهر ماه ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل فرهنگ درآمد و تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر زبان خارجه (انگلیسی و فرانسه) دبیرستان‌های رشت از جمله در دبیرستان‌های فروغ، بانوان، روشنک، رهنمای سعادت، فرحتناز و

بعثت، دبیر دبیرستان‌های تهران و مدیر دبیرستان دهخداي رشت.

او که از قدیمی‌ترین بانوان لیسانسیه در سطح رشت است، در سال ۱۳۶۱ بازنیسته شد. حاصل زندگی مشترک سکینه علويون با همکار فرهنگی خود، سید تقی عظیمی رشتی، دو فرزند است: محمد مهدی (دارای دکترای ماکرو الکترونیک از آمریکا) و محمد ابراهیم.

کلثوم عاشوری ساحلی

به سال ۱۳۰۴ در بندرپهلوی (انزلی) متولد شد. دوران مقدماتی تحصیل را در دبستان ملی نزهتیهی^۱ انزلی گذراند و در نهایت به دریافت گواهی نامه‌ی پایان دوره‌ی اول متوسطه نایل آمد. او ضمن خدمت، دوره‌های کارآموزی متعددی را با موفقیت، پشت‌سر گذاشت و از جمله در سال‌های ۱۳۵۱ و ۱۳۵۲، کلاس‌های کارآموزی روش تدریس کتاب‌های جدید ابتدایی و روش تدریس آموزگاران را گذراند.

عاشوری در تاریخ ۱۳۳۶/۱۱/۱ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های نفت شاه در کرمانشاهان (طی ۴ سال آغازین خدمت)، آموزگار دبستان فاطمه سیاح غازیان انزلی و آموزگار

دبستان‌های اanzلی (از جمله در دبستان‌های شکوفه، چهارم آبان و مریم). نامبرده با ۲۵ سال و ۸ ماه و یک روز سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در تاریخ ۱۳۶۲/۷/۲ بازنشسته شد. عاشری در طول دوران خدمت فرهنگی خود، همواره در سمت معلم پایه‌ی اول ابتدایی، به تدریس اشتغال داشت و بسیاری از صاحب‌منصبان و دانشمندان فعلی اanzلی، روزگاری از شاگردان او بوده‌اند.

این بانو در خلال سال‌های کار خود، بارها، معلم نمونه شناخته شد و مورد تقدیر قرار گرفت. کلثوم عاشری ساحلی پس از یک عمده‌ی للاش فرهنگی، در هشتم آذرماه ۱۳۸۶ در گذشت و در گورستان اanzلی به آغوش خاک سپرده شد. زبان فرهنگی فقید، دو فرزند دختر به یادگار مانده است: انسیه قنبری (کاردان علوم انسانی و فرهنگی بازنشسته) و عفت‌الملوک قنبری (کاردان علوم انسانی و فرهنگی بازنشسته).

پی‌نوشت:

۱. مدرسه‌ی ملی نزهتی‌ی بندپهلوی (انزلی) از مدارس ملی (غیرانتفاعی) دیرین و قدیمی این شهر بود و تاریخ تأسیس آن، به ۱۳۰۷ باز می‌گشست. این مدرسه شامل دوره‌های ابتدایی و متوسطه بود.

منوچهر عدیلی

به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در خرداد ۱۳۲۹ به اخذ دیپلم طبیعی (علوم تجربی) از دبیرستان شاهپور رشت نایل آمد. عدیلی در سال ۱۳۳۶ موفق به دریافت لیسانس فیزیک از دانشسرای عالی تهران شد و در مهر ماه همان سال، به استخدام وزارت فرهنگ درآمد. او در ابتدای کار، مأمور خدمت در فرهنگ تبریز شده بود.

نامبرده در طول دوران خدمت فرهنگی خود، به دلیل علاقه‌ای که به تدریس داشت، فقط به آموزش فیزیک در کلاس‌های درس بستنده کرد و علاوه بر این، طی مدتی دبیر انجمان علوم تجربی تبریز بود. عدیلی در سال ۱۳۳۶، به دلیل درصد بالای قبولی دانش آموزانش

در امتحانات نهایی آذربایجان شرقی، مورد تقدیر قرار گرفت و از طرف اداره فرهنگ تبریز، به همراه ۹ تن دیگر، جهت بازدید از شرکت نفت جنوب برگزیده شد و به مدت ۱۰ روز، مهمان آن شرکت بود.

منوچهر عدیلی با ۳۰ سال سابقه خدمت فرهنگی (که با محاسبه دوره تحصیلی ۲ ساله اش در دانشسرای عالی تهران، به ۳۳ سال بالغ می‌شد) در سال ۱۳۶۶ بنا به تقاضای شخصی بازنشسته شد. این فرهنگی دارای دو فرزند است: آرمین (مهندس کشاورزی) و آفروزیت (لیسانسیه مترجمی زبان انگلیسی).

سید اکبر علوی

به سال ۱۳۱۵ در فومن متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه تحصیل را در شهرهای رشت و فومن گذراند و از دانشسرای مقدماتی پسران رشت، دیپلم پنجم متوسطه گرفت.^۱ او با اخذ دیپلم کامل ریاضی از دبیرستان هروی تهران، ادامه تحصیل داد و در خرداد ماه سال ۱۳۳۸، مفتخر به دریافت لیسانس ریاضی از دانشسرای عالی تهران شد.

نامبرده در مهر ماه ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر ریاضی دبیرستان های فومن (طی سه سال آغازین کار)، رئیس دبیرستان امیر کبیر فومن (از ۱۳۴۲/۸/۱ و هم زمان با تدریس)، دبیر ریاضی دبیرستان های رشت (از ۱۳۴۳/۷/۱۴ تا ۱۳۵۷/۹/۸)، رئیس اداره آموزش و پرورش ناحیه یک رشت (از ۱۳۵۷/۹/۸ تا ۱۳۵۸/۷/۱)، معاون آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان (از ۱۳۵۸/۷/۱ تا ۱۳۵۸/۸/۲) و دبیر ریاضی دبیرستان های رشت.

سید اکبر علوی با ۳۱ سال سابقه خدمت فرهنگی، در مهر ماه سال ۱۳۶۹ بازنشسته شد. او از دبیران ریاضی برجسته گیلان بود و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، با حضور پی گیر و مستمر در جلسات تخصصی دبیران ریاضی رشت، طی مدتی مسئولیت

برگزاری این نشست‌ها را در اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت بر عهده داشت. علوی هم چنین در گروه فرهنگی ابوریحان رشت که از مجموعه‌های فرهنگی و آموزشی موفق گیلان بود، سابقه‌ی عضویت و تدریس داشت. حاصل زندگی مشترک او با همکار فرهنگی خود، فاطمه جاوید، دو فرزند است: سید حسین (پزشک متخصص ارتوپدی) و سیده ارمغان (پزشک).

پی نوشت:

۱. در دوران گلشنسته، فارغ التحصیلان دانشسرایی مقدماتی، بلافضلله پس از پایان سال دوم دانشسرای (پنجم متوسطه) به استخدام آموزش و پرورش درآمده و در مدارس ابتدایی شروع به کار می کردند؛ این قاعده‌ای اجباری بود و فقط شاگردان ممتاز (اول و دوم) دانشسرای امتیاز ادامه‌ی تحصیل و خوددار بودند. علوی نیز در کسوت شاگرد دوم دانشسرای مقدماتی پس از رشت، از حق ادامه‌ی تحصیل بهره‌مند شدند.

پروفسور مصطفی عسگریان

به سال ۱۳۱۸ در آستارا متولد شد. دوره‌های ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در شهرهای آستارا و انزلی گذراند و در دانشسرای عالی و دانشگاه تهران، ادامه‌ی تحصیل داد. او در سال ۱۳۵۴ به دریافت دکترای علوم تربیتی (با دو گرایش مدیریت آموزشی و جامعه‌شناسی آموزش و پژوهش) از دانشگاه سورین فرانسه نایل آمد و در سال ۱۳۷۲ به اخذ مرتبه‌ی علمی استاد تمامی دانشگاه (پروفوسوری) توفیق یافت.

نامبرده در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌ها و دبیر دبیرستان‌های تهران و مراغه و دزفول، مدرس دانشسرای عالی تهران، استادیار دانشگاه تربیت معلم تهران، مدرس دانشگاه‌های مختلف تهران (از جمله در دانشگاه‌های تربیت مدرس، پلی تکنیک، علم و صنعت، علوم پزشکی و آزاد اسلامی)، مدیر گروه بنیادهای آموزش و پرورش دانشکده‌ی روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تربیت معلم تهران، عضو مدیریت آموزشی شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم و تحقیقات و فن آوری و عضو شورای گسترش آموزش عالی کشور.

عسگریان در هیأت تحریریه‌ی مجلات: پژوهش‌های تربیتی، آموزش بزرگسالان و توسعه و نوآوری آموزش عضویت داشت و علاوه بر این، آثاری را نیز به چاپ می‌رساند. تالیفات او به شرح اسامی زیر است: سازمان و مدیریت آموزش و پرورش، روابط انسانی و رفتار سازمانی، مدیریت نیروی انسانی، مدیریت در اسلام، مدیریت بازاریابی، نگاهی به جامعه شناسی، مدیریت منابع انسانی، برنامه ریزی تحقیق جامعه شناسی آموزش و پرورش، جامعه شناسی آموزش و پرورش، اساس اهداف و برنامه ریزی درس تربیت بدنی دانش آموزان دختر، برنامه ریزی درس تربیت بدنی ~~غیره~~ و اول ابتدایی و برنامه ریزی درس تربیت بدنی کلاس دوم و سوم ابتدایی.

منبع:

مکتوب آستانه‌ای (ضمیمه‌ی روزنامه‌ی گیلان امروز)، به کوشش یاشار زینعلی مقدم، ش ۱۴/۱۱/۲۷، ص ۶.

ناهید عضدی دیلمی

فرزند روح الله عضدی دیلمی (از فرهنگیان دیر پا و دیرین سیاهکل) به سال ۱۳۲۵ در دیلمان (از توابع سیاهکل) تولد یافت. دوره‌های ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در قزوین گذراند و در سال ۱۳۴۳ موفق به دریافت دیپلم ادبی شد. او در شهریور ۱۳۶۱ به اخذ فوق‌دیپلم علوم انسانی نایل آمد. عضدی در سال ۱۳۴۴ با پشت سر گذاشتن دوره‌ی آموزشی تربیت معلم، به استخدام وزارت آموزش و پرورش درآمد و کار خود را

در سمت آموزگار دبستان شایگان قزوین، آغاز کرد. سپس به اداره کل آموزش و پرورش گیلان منتقل شد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های ۲۵ شهریور و حسن حجتی رشت و دبیر مدارس راهنمایی تحصیلی رقیه رشاد و احمد لبیب و نمونه مردمی رشت.

نامبرده در تاریخ ۱۳۷۳/۷/۱ بازنشسته شد. این فرهنگی در سال ۱۳۵۷، به عنوان معلم نمونه، مورد تقدیر قرار گرفته بود. حاصل ازدواج ناهید عضدی دیلمی با همکار فرهنگی

خود، کیاپورکیائی، سه فرزند است: نرجس (لیسانسیه‌ی ادبیات فارسی و فرهنگی)، حمیدرضا (پژوهشک داروساز) و ندا (لیسانسیه‌ی زبان و ادبیات انگلیسی).

بتول غرا

به سال ۱۳۱۰ در رشت تولد یافت. وی در سال ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار پایه‌های دوم و سوم ابتدایی دبستان گل افزان فومن، معلم دبستان گلزار فومن، معلم پایه‌های دوم و سوم ابتدایی در دبستان‌های آستانه‌ی اشرفیه، آموزگار دبستان‌های سعدی و پیک سعادت رشت و معلم دبستان‌های تهران. نامبرده در سال ۱۳۵۵ بازنشسته شد.

ثمره‌ی زندگی مشترک بتول غرا با همکار فرهنگی خود، میر فخرالدین گوهرنیا، شش فرزند است: سهیلا (فرهنگی)، سعید، سوسن، ساسان، سینا و سیمین.

احمد غرا

فرزند فاطمه زرهونه (از پیشینیان فرهنگ گیلان) به سال ۱۳۱۵ در صومعه سرا متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را از جمله در شهرهای صومعه سرا، فومن و رشت سپری کرد و در خرداد ماه سال ۱۳۳۶ موفق به دریافت لیسانس ریاضی از دانشسرای عالی تهران شد^۱. وی در تاریخ ۱۳۳۶/۷/۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و شروع به کار کرد و در طول دوران کاری خود، در سمت دبیر ریاضیات (جبر و مثلثات، حساب استدلالی و هندسه) به تدریس مشغول شد و در دبیرستان‌های مختلف رشت (از جمله شاهپور، نوربخش، رضاشاه و رهنمای سعادت) خدمت کرد.

نامبرده در تاریخ ۱۳۶۶/۷/۱ بنا به درخواست شخصی، بازنیسته شد و در دوران بازنیستگی نیز به آموزش ریاضی ادامه داد. غرّا ضمن خدمت، بارها مورد تقدیر قرار گرفته بود. او پس از ۴۲ سال کار و تلاش پی‌گیر، عاقبت در تاریخ ۱۳۷۸/۴/۱ درگذشت. ثمره‌ی زندگی مشترک احمد غرّا با همکار فرهنگی خود، شهربانو شیرازی‌زاده، دو فرزند تحصیلکرده به نام‌های علیرضا و حمیدرضا است.

پی‌نوشت:

۱. غرّا دیپلم کامل متوسطه‌ی خود را با اخذ رتبه‌ی ممتاز، از دبیرستان شاهپور رشته‌گرفت و هنگام تحصیل در دانشگاه نیز، از دانشجویان برگزینه و ممتاز بود.

علی غلام حضرت حجت (حاج خمامی)

به سال ۱۳۰۶ در رشت متولد شد. وی با دریافت گواهی نامه‌های تصدیق مدرسی (از مدرسه‌ی عالی سپهسالار تهران) و دیپلم کامل ادبی، به دانشگاه تهران راه یافت و در سال ۱۳۳۶ موفق به اخذ لیسانس علوم معقول و منقول شد. حاج خمامی در سال ۱۳۳۹ با تأسیس دبستان ملی فرهنگ و دین در رشت، فعالیت آموزشی خود را در سمت مدیر این دبستان نوبنیاد، آغاز کرد و در ادامه به اتفاق تنی چند از همکاران فرهنگی خود (محمد رضا اکبر، سید محمود قدسی خورستن، عباس معظمنی و هادی وثوق) دبیرستان و مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی فرهنگ و دین را نیز در رشت، پایه گذاری کرد. دبیرستان فرهنگ و دین، دارای رشته‌های ادبی و طبیعی بود و آزمایشگاهی مجهز داشت.

حاج خمامی فعالیت فرهنگی خود را در سمت مدیر دبیرستان فرهنگ و دین رشت، ادامه داد و در سال ۱۳۴۲ رسماً به استخدام اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان درآمد. سپس در سمت دبیر ادبیات فارسی، به تدریس در دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های نصرت مشکوتی، پورداود و فرهنگیان) مشغول شد. نامبرده در سال ۱۳۷۰ بازنیسته شد و در فروردین ماه ۱۳۸۷ بدرود حیات گفت.

این فرهنگی فقید، علاوه بر فعالیت در حوزه‌ی آموزش و پرورش، به پژوهش نیز می‌پرداخت و از جمله در سال ۱۳۶۰، کتاب قصاص در اسلام را در رشت به چاپ رسانده بود.

عذراغرا

به سال ۱۳۱۶ در صومعه‌سرا متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی ریاضی، از دبیرستان شاهدخت رشت دریافت کرد و دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم را نیز با موفقیت، پشت سر گذاشت. غرّا در سال ۱۳۴۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد:

معلم پایه‌ی ششم ابتدایی دبستان آقاسید شریف رشت، معلم پایه‌ی ششم ابتدایی دبستان شهناز رشت،

معلم پایه‌های اول و ششم ابتدایی دبستان مهر لنگرود، معلم پایه‌ی ششم ابتدایی دبستان کوروش لنگرود، آموزگار پایه‌ی ششم ابتدایی دبستان مختلط سلمان، مؤسس و مدیر دبستان ملی مزگان لنگرود^۱ و آموزگار پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های ملک زاده، مهرآین و قدس). عذراغرا در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. او ضمن خدمت، دوره‌های کارآموزی علوم تجربی، علوم انسانی و مدیریت را گذرانده بود و در مجتمعی چون: شیر و خورشید سرخ، پیشاهنگی و سازمان زنان، کوشندگی و فعالیت داشت. غرّا در خلال سال‌های کاری خود، بارها مورد تجلیل قرار گرفت و از جمله در سال ۱۳۵۵ به عنوان معلم و مدیر نمونه، به اخذ تقدیرنامه از سوی وزیر وقت آموزش و پرورش، مفتخر شد.

این فرهنگی پیش‌کسوت دارای سه فرزند با نام خانوادگی وهابی است: افسین (آپتو‌تریست در ایتالیا)، اردشیر (تکنیسین ماشین آلات در ایتالیا) و مریم (مهندس برق و الکترونیک).

پی‌نوشت:

۱. دبستان مزگان لنگرود در سال ۱۳۵۰ گشایش یافت و در سال ۱۳۵۲، دارای پنج کلاس درس بود که ۱۰۹ دانش‌آموز زیر نظر پنج نفر آموزگار به تحصیل در این کلاس‌ها، مشغول بودند (برک پرتوی از کوشش‌های کمیته‌های پرورشی آموزشکاه‌های گیلان، ص ۹۵).

سیده محترم فاطمی

به سال ۱۳۰۶ در لشت نشا متولد شد. وی با پشت سرگذاشتن دوره‌ی ۲ ساله‌ی کمک آموزگاری، در سال ۱۳۲۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان ناصر خسرو لشت‌نشاء، معلم دبستان دقیقی رشت و آموزگار دبستان عنصری رشت.

نامبرده در تیر ماه سال ۱۳۵۶ بازنشسته شد. مجلس تودیع این فرهنگی با حضور تنی چند از مقامات عالی رتبه‌ی گیلان، در سالن شیر و خورشید سرخ رشت برگزار شده بود.

محترم فاطمی در سال ۱۳۷۸ بدرود حیات گفت. از او چهار فرزند با نام خانوادگی رحیم‌زاده، به یادگار مانده است: مهکامه (لیسانسیه‌ی بازرگانی و فرهنگی بازنشسته)، مهیار (لیسانسیه‌ی مدیریت صنعتی در آمریکا)، مهشید (لیسانسیه‌ی بیمه در آلمان) و مهنام (کارشناس ارشد مهندسی برق فشار قوی در آمریکا).

طاهره فرشچی

به سال ۱۳۰۵ در رشت تولد یافت. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم از دبیرستان شاهدخت رشت، نایل آمد.

وی در سال ۱۳۲۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار، معاون و مدیر شبانه‌ی دبستان‌های رشت (از جمله دردبستان‌های: پرتوی، هفدهه دی، پیک و ملک‌زاده).

نامبرده در سال ۱۳۵۶ بازنشسته شد و در سال ۱۳۷۲ زندگی را بدرود گفت. از این فرهنگی درگذشته، یک فرزند تحصیلکرده به نام ناهید شهدکار به یادگار مانده است.

دکترحسین فریار (بدلزاده سابق)

تبرستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۰۹ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۱ به اخذ لیسانس حقوق قضایی از دانشگاه تهران نایل آمد. فریار در سال ۱۳۴۵ به نخستین دوره‌ی کارشناسی ارشد حقوق قضایی دانشگاه تهران راه یافت و در سال ۱۳۴۹، آزمون ورودی دانشکده‌ی الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران را با احرار رتبه‌ی نخست پشتی سر گذاشت. او در نهایت با دریافت دکترای الهیات و معارف اسلامی از این دانشکده، دانش آموخته شد.

نامبرده در مهر ماه سال ۱۳۲۷ با دیپلم دانشسرای مقدماتی به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان دولتی صدر رشت، آموزگار دبستان ملی امید رشت، دبیر ریاضی و علوم انسانی دبیرستان‌های شاهپور و نوربخش رشت، دبیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فرهنگیان، هفدهه دی و دانشسرای مقدماتی)، مدرس مرکز تربیت معلم گیلان، دبیر دبیرستان‌های تهران، پژوهشگر مؤسسه‌ی بین‌المللی حقوق تطبیقی (با همکاری دکتر ابوالقاسم گرجی و دکتر حسین صفائی)، مدرس حقوق و عربی آموزشکده‌ی سمهیه (وابسته به وزارت آموزش و پرورش)، مدرس علوم اسلامی (متون فقه، اصول فقه، قواعد فقه، متون اسلامی و حقوق جزای اسلامی) دانشکده‌ی حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران و مدرس پروازی دانشکده‌ی حقوق دانشگاه آزاد اسلامی واحد رفسنجان. وی که در سال ۱۳۵۸ بازنیسته شده بود، در دوران بازنیستگی نیز، به فعالیت فرهنگی خود از طریق تدریس در مؤسسات دانشگاهی ادامه داد و در سال ۱۳۷۷ به دلیل ابتلا به عارضه‌ی قلبی و ضعف بینایی، برای دومین بار، بازنیسته شد. فریار از سال ۱۳۳۴، با نشریات محلی گیلان همکاری می‌کرد و پاورقی‌ها و ترجمه‌های خود را در نشریاتی چون: سایبان، طالب حق، طلوع اسلام، بازار و راه حق به چاپ می‌رساند. او هم چنین با برخی مجلات تهران مانند: زن روز، اطلاعات هفتگی، خواندنیها، سپید و سیاه، شکار و طبیعت و کاریکاتور نیز همکاری داشت.

تعدادی از ترجمه‌های دکتر حسین فریار در برنامه‌ی قصه‌ی شب رادیو ایران، به وسیله‌ی مانی خواجه‌یها، گوینده‌ی گیلانی سرشناس رادیو، خوانده می‌شد. دکتر حسین فریار دارای چهار فرزند است: هایده (لیسانسیه‌ی ادبیات فارسی و رئیس دایرۀ امور اداری دانشکده‌ی فنی دکتر شریعتی تهران)، هادی (مهندس مکانیک)، هاله (کارشناس ارشد زبان انگلیسی و مدرس دانشکده‌ی فنی دکتر شریعتی) و هاجر (لیسانسیه‌ی ادبیات فارسی).

فهرست آثار منتشر شده‌ی دکتر فریار به شرح زیر است:

- تعلیمات مدنی و اجتماعی برای سال دوم دبیرستانها (تألف گروهی)، چاپ حقیقت رشت، ۱۳۳۴.
- قلب زن، نوشته‌ی سامرست موام، از انتشارات روزنامه‌ی سایبان رشت، ۱۳۳۶.
- حدود و تعزیر و تقصیص (تألف مشترک حقوقی)، از انتشارات دانشگاه تهران.
- دیات (تألف مشترک حقوقی)، از انتشارات دانشگاه تهران.
- جامع الشتات (تألف مشترک حقوقی)، جلد اول، از انتشارات دانشگاه تهران.
- سرزمین نفاق (ترجمه‌ی اختصاصی)، نوشته‌ی یوسف السباعی، انتشارات فردوس تهران، ۱۳۸۲.

منابع:

- ۱ - یاد هفته، هفته نامه‌ی پنجره نو، سید ابراهیم مروجی، شماره ۶۶ (۱۴/۹/۲۲) ص ۸
- ۲ - ماهنامه دادگر، سال اول، شماره اول، ص ۲۳.

محمد فیض رباني

به سال ۱۳۰۴ در رشت و در میان خانواده‌ای ریشه دار متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، تربیت و فاقانی) گذراند و در نهایت به اخذ لیسانس ادبیات فارسی و زبان خارجه از دانشگاه تهران نایل آمد.

فیض رباني در سال ۱۳۲۸ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت‌های مختلفی چون: آموزگار، دبیر، معاون و رئیس دبیرستان، انجام وظیفه کرد. نامبرده در سال ۱۳۵۴ بازنشسته شد. محمد فیض رباني در دوران کاری خود، به عنوان معلم نمونه، مورد تقدیر قرار گرفته بود.

بهجهت فتحالهزاده

فتحالهزاده در سال ۱۳۵۸ به عنوان ناظم نمونه، از سوی اداره کل آموزش و پرورش گیلان، مورد تقدیر قرار گرفته بود. نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد. بهجهت فتحالهزاده دارای دو فرزند با نام خانوادگی تقیزاده است: یاسمن (فرهنگی بازنشسته) و نسترن.

هوشنگ فرزام

به سال ۱۳۰۹ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و ضمن خدمت، به اخذ فوق دیپلم راه و ساختمان از انسستیتو کشاورزی رشت، تابیل آمد. او در تاریخ ۱۳۲۸/۱۱/۳ شروع به کار کرد و تا هنگام بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر به فعالیت پرداخت: آموزگار دبستان‌های رشت، هنرآموز هنرستان صنعتی پسران رشت و هنرآموز هنرستان‌های رشت.

نامبرده با ۲۶ سال و ۹ ماه و ۱۷ روز سابقه‌ی خدمت فرهنگی در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱ بازنشسته شد و عاقبت در تاریخ ۱۳۸۱/۲/۲۸ درگذشت. ثمره‌ی زندگی مشترک هوشنگ فرزام با همسر فرهنگی خود، زهرا (پریوش) ناصرانی‌پور، دو فرزند است: فروزان (لیسانسیه‌ی ریاضی و فرهنگی) و فرداد (مهندس کامپیوتر).

سیدفضل فاضلی

به سال ۱۳۰۸ در ماسوله زاده شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را به ترتیب در دبستان ایمان ماسوله و دبیرستان‌های رضا شاه زنجان، امیر کبیر شاهروド و دارالفنون تهران گذراند و در سال ۱۳۳۰ به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی توفیق یافت. نامبرده در مهر ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و لذت‌دو خدمت فرهنگی خود، طی مدتی کوتاه در سمت دبیر عملی (کار و دانش)، به تدریس در دبیرستان

ساغریسازان رشت مشغول شد. فاضلی در آبان ۱۳۳۰ با انتقال به فرهنگ ماسوله (که آن زمان، بخشی از فرهنگ فومنات بود)، ریاست دبستان ایمان ماسوله را از رفیع محسنی طارمسری تحویل گرفت و تا سال ۱۳۶۱، جمعاً به مدت ۳۱ سال در این سمت خدمت کرد. او همچنین از سال ۱۳۵۰ تا هنگام بازنیستگی، علاوه بر مدیریت دبستان ایمان ماسوله، عهده دار سمت‌های زیر بود: نماینده‌ی آموزش و پرورش ماسوله، شهردار ماسوله، مدیر فرهنگ و هنر ماسوله، رئیس پیش آهنگی و سازمان جوانان شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) ماسوله، مربی امور پژوهشی ماسوله، بخشدار ماسوله و نماینده‌ی اوقاف ماسوله.

فاضلی در سال ۱۳۵۰ در مقام نماینده‌ی آموزش و پرورش ماسوله، یک باب دبیرستان پسرانه به نام ایمان و یک باب دبستان دخترانه به نام پروین اعتمادی احداث کرد و همزمان با گشایش و شروع به کارِ مقطع راهنمایی تحصیلی، یک باب مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی پسرانه در ماسوله بنیان نهاد. این مدرسه نیز به اسم ایمان، نامور شد. مدیریت مدارس نوبنیاد پسرانه بر عهده‌ی خود او بود و مدیریت مدرسه‌ی ابتدایی دخترانه‌ی ماسوله بر دوش همکار فرهنگی اش، فریدون شعبانی قرار داشت.

فاضلی با ۳۲ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۶۲ بازنیسته شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، به دریافت ۱۶ فقره تقديرنامه نایل آمد و از جمله به عنوان مدیر نمونه و مربی نمونه‌ی پیش آهنگی مورد تجلیل قرار گرفت. سید فاضل فاضلی از سال ۱۳۶۲ تا کنون، در سمت نماینده‌ی اوقاف ماسوله، به خدمات فرهنگی - اجتماعی خود، ادامه می‌دهد. این فرهنگی بازنیسته، متأهل و دارای شش فرزند (چهار پسر و دو دختر) است.

تقی (شاپور) فروهیده

تبرستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۱۰ در رشت متولد شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی پسران رشت نایل آمد. وی فعالیت آموزشی خود را در سمت نماینده‌ی فرهنگ و مدیر دبستان اتفاق خمام آغاز کرد و در ادامه با انتقال به اداره فرهنگ رشت، به تدریس ریاضی در دبیرستان‌های هفده دی و شاهپور مشغول شد. فروهیده در ادامه به آموزش و پرورش تهران منتقل شد و سال‌های پایانی خدمت فرهنگی خود را در پایتخت گذراند. او با ۲۸ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، بازنشسته شد و در سال ۱۳۸۳ روی در نقاب خاک کشید.

حاصل زندگی مشترک تقی فروهیده با همکار فرهنگی خود، پریخ وحدت، دو فرزند است: حمید رضا (لیسانسیه‌ی فیزیک و فرهنگی) و فرزین (مهندس مکانیک کشتی و کارمند شرکت نفت).

فرویدون فروزانفر (استوار سابق)

به سال ۱۳۱۰ در رشت دیده به جهان گشود. وی در سال ۱۳۳۰ موفق به اخذ دیپلم ادبی از دبیرستان شاهپور رشت شد و در سال ۱۳۵۱، به دریافت فوق‌دیپلم علوم انسانی نایل آمد. فروزانفر در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر فعالیت کرد: معلم دبستان معرفت شفت، راهنمای تعلیماتی و بازرس مدارس ابتدایی گیلان، مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی بزرگمهر رشت (طی چهار سال) و راهنمای تعلیماتی مدارس راهنمایی تحصیلی رشت. نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد.

فروزانفر علاوه بر فعالیت در حوزه‌ی آموزش و پرورش، به موسیقی نیز می‌پرداخت. او از ۹ سالگی نزد پدر خود که مهاجری بادکوبه‌ای بود؛ نواختن پیانو را فراگرفته بود. فروزانفر با آغاز به کار رادیو گیلان، به عنوان نوازنده‌ی ویولن، بالاین رسانه همکاری کرد و از سال ۱۳۴۹ به فعالیت در تلویزیون گیلان مشغول شد. وی با نام مستعار پارسا در انجمن‌های موسیقی عضویت داشت و در کنسرت‌های مختلف، هنر نمایی می‌کرد. او از سال ۱۳۷۰، آموزشگاه موسیقی چنگ را تاسیس کرد و طی چهار سال در سمت مدیر این آموزشگاه سرگرم فعالیت شد.

این آهنگساز که سابقه‌ی تنظیم و ساخت آهنگ‌هایی چون فرس مر (در مورد زلزله) و آخاک زکیم را در کارنامه‌ی هنری خود داشت، از سوی دیگر به مدت ۱۰ سال در ارکستر رادیو گیلان با هنرمندانی مانند: ناصر مسعودی و فریدون پورضا همکاری داشت.^۱

فریدون فروزانفر در فروردین ماه سال ۱۳۷۴ بدرود زندگی گفت. حاصل زندگی مشترک فروزانفر با همکار فرهنگی خود، ناهید صبح خیز، سه فرزند است: فرزاد (پزشک)، فرزین (کارشناس ادبیات فارسی) و نیما (مهندس الکترونیک).

پی‌نوشت: ویژه نامه‌ی هنرمندان کادح، به کوشش محمد حسین مستحب، اسفند ۱۳۶۱، ص. ۳.

اسماعیل فرزانه دقیق

به سال ۱۳۱۱ در رشت زاده شد. دوره‌های ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان رشدیه و دانشسرای مقدماتی رشت گذراند و در نهایت به دریافت لیسانس تربیت‌بدنی از دانشسرای عالی تهران نایل آمد. او هم‌زمان با تحصیل در دانشسرای مقدماتی، به مقام قهرمانی وزنه‌برداری در سطح آموزشگاه‌های گیلان دست یافت.

فرزانه با داشتن دیپلم دانشسرای مقدماتی در سال تحصیلی ۱۳۳۱-۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های لنگرود، املش و شلمان، دبیر دبیرستان‌های لاهیجان،

مدیر دبستان بازکیاگوراب لاهیجان، دبیر ریاضی دبیرستان‌های رشت، معاون دبیرستان اسلامی رشت، دبیر ریاضی دبیرستان محمودزاده تهران و معاون دبیرستان ابومسلم تهران. نامبرده با ۲۰ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، بنا به تقاضای شخصی بازنشسته شد. فرزانه در سال ۱۳۵۵ به کشور آمریکا مهاجرت کرد و اکنون ساکن اورنج کانتی کالیفرنیا است. او که در اوایل خدمت فرهنگی خود، دوره‌ی آموزشی اصل چهار ترولمن را نیز گذرانده بود، در دوران بازنشستگی نیز ادامه‌ی تحصیل داد و در رشته‌ی طب چینی، تحصیل کرد. حاصل ازدواج اسماعیل فرزانه دقیق با همکار فرهنگی خود، فاطمه مسیعی مرغوب، سه فرزند است: امین (مهندس کامپیوتر)، امیر و آریا (تکنیسین کامپیوتر).

فریدون فرحد

به سال ۱۳۱۲ در رشت متولد شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و در خرداد ۱۳۳۲ موفق به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی پسران رشت شد. وی ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و به دریافت لیسانس فلسفه و منطق و علوم تربیتی از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تبریز توفیق یافت.

فرحد در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های خمام و رشت (طی ۴ سال آغازین خدمت)، نماینده (ریس) اداره فرهنگ خمام (از ۱۳۳۶ تا ۱۳۳۸)، دبیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، اسلامی، امیرکبیر و مقیمی)، دبیر دبیرستان‌های تبریز (همزمان با تحصیل در دانشگاه)، ریس دبیرستان ادیب السلطنه‌ی سمیعی رشت (از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۰)، ریس اداره‌ی طرح و آمار و بودجه‌ی اداره کل آموزش و پرورش گیلان (از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۴)، دبیر کمیته‌ی پیکار با بی سوادی گیلان (طی مدتی کوتاه)، منشی شورای آموزش و پرورش منطقه‌ای گیلان^۱ (به مدت ۳ سال)، ریس اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت (از ۱۳۵۴ تا ۱۳۵۸)، مدیر امور اداری و دبیر شورای اجرایی دانشگاه گیلان (از

۱۳۵۸ تا ۱۳۵۹) و دبیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت (طی ۴ سال پایانی خدمت). نامبرده با ۳۳ سال، سابقه‌ی خدمت پی‌گیرانه در عرصه‌های فرهنگ و آموزش، در سال ۱۳۶۴ بازنشسته شد. او ضمن خدمت، علاوه بر اشتغال به سمت‌های آموزشی و اداری، گروه فرهنگی البرز را نیز در رشت تأسیس کرد^۲ و صاحب امتیاز و مدیر مسؤول این مجموعه بود. ثمره‌ی ازدواج فریدون فرحدی با همکار فرهنگی خود، پروین جمالی (رئیس پیشین دبیرستان‌های دخترانه‌ی رشت) سه فرزند فرهیخته است: فرزین (دارای دکترا در مدیریت دولتی و عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت)، فربان (مهندس برق و الکترونیک و از مدیران کارخانه‌ی پارس شهاب رشت) و فدرا (کارشناس مترجمی زبان انگلیسی و معاون دبیرستان بنت‌الهدی رشت).

پی‌نوشت و منبع:

۱. فرحدی در سال‌های تحصیلی پیش از ۱۳۵۳ که مدارس غیر دولتی گیلان (به ویژه واحد‌های آموزشی رشت) به دلیل فقدان امکانات آموزشی، شرایط مطلوبی نداشتند، با بهره‌گیری از توانایی شورای آموزش و پژوهش منطقه‌ای و با همکاری مجданه‌ی دکتر ابراهیم جفروی و فخرالدین سیگارودی و نیز با راهنمایی عالیمانه شجاع‌الدین مجیدی، مدیرکل وقت آموزش و پژوهش گیلان، در اجرای پروژه‌ی آموزش و پژوهش رایگان، امکان تصویب و اجرای آینین‌نامه‌ای را فراهم نمود که به موجب آن، وضعیت استخدامی شمار فراوانی از معلمان غیردولتی، سامان می‌یافت و مدارس غیردولتی نیز موظف می‌شدند، بی‌آنکه وجهی از اولیای دانش‌آموزان دریافت کنند، با شرایط دولت همگونی یابند.

۲. گروه فرهنگی البرز در رشت در سال تحصیلی ۱۳۴۵-۱۳۴۶ توسط فریدون فرحدی، پروین جمالی، دکتر ضیاء حسینی، یحیی عباسی معاف، مختار آخوندزاده، پروین علیدوست ذوقی، اسماعیل پورکرمی و محمد برادران نویری پایه‌گذاری شد. این گروه، طی حدود ۲ سال موجودیت فرهنگی خود، با تأسیس دبیرستان شبانه‌ی البرز در کوی آغخارای رشت، در دو شیفت دخترانه و پسرانه، در رشته‌های مختلف، از دانش‌آموزان (که بعضی شان چهره‌های اجرایی گیلان بودند) نامنوبی می‌کرد. دبیرستان البرز رشت دارای پنج کلاس درس بود.

- هفته‌نامه‌ی فضیلت، ش ۳۱ (۱۱/۱۲/۸۲)، آشنازی با فرهنگیان پیش‌کسوت گیلان، ابراهیم مروجی، ص ۵.

عباس فلکی بخش‌پور

به سال ۱۳۱۲ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در سال ۱۳۳۲ از دانشسرای مقدماتی پسران رشت اخذ کرد و در سال تحصیلی ۱۳۴۲-۴۳ از دانشسرای عالی (دانشگاه تربیت مدرس) تهران در رشته‌های تعلیم و تربیت و برنامه‌های علوم تربیتی (با گرایش آموزش ابتدایی) فارغ‌التحصیل شد.

تبرستان
www.tabarestan.info
اجرايى پىكار با بى سوادى استان گیلان، عضو هيات
مدireه انجمن راهنمایان تعلیماتی شهرستان رشت و ریيس و کارشناس ارشد اداره
راهنمایی تحصیلی استان گیلان (با حفظ سمت مدرسی).

نامبرده در دی ماه سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد و در زمستان ۱۳۸۱ در جشن شب یلدای کانون مستقل بازنشستگان آموزش و پرورش گیلان، به پاس یک عمر دستاورد آموزشی، مورد تقدیر قرار گرفت. ثمره‌ی ازدواج عباس فلکی بخش پور با همکار فرهنگی خود، سیده مرضیه پور فیکوئی، چهار فرزند تحصیلکرده است: سعید (کارشناس ارشد مهندسی عمران)، نگین (مهندس عمران و کارشناس بانک در کالیفرنیای آمریکا)، نرگس (مهندس مکانیک و کارشناس مدیریت تولید در صدا و سیمای عربستان سعودی) و نوید (استاد و مشاور صنعتی و مدیریتی کارخانجات).

منبع:

آشنايى با فرهنگيان پيش-کسوت گیلان، هفتنه‌ماهی فصيلت، ابراهيم مروجي، شن ۲۰ (۲۴/۹/۱۲)، ص ۴.

بهمن فرخى

به سال ۱۳۱۴ در کوچصفهان زاده شد. دипلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد. فرخى از بدء استخدام تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار دبستان‌های بلسبنه و کوچصفهان، مدیر دبستان سعدی کوچصفهان و دبیر رياضي و ادبیات و ریيس دبیرستان ابوالمعالی^۱ کوچصفهان.

نامبرده، طبیعی لطیف و ذوقی سرشار داشت و در نگارش مقاله و سرایش شعر نیز توانا بود. سروده‌های او در قالب آهنگ‌های دلنشین و با صدای خوانندگانی چون: ناصر مسعودی، شاپور جفروودی، بانو شمس، منصور فانی و فریدون پوررضا، اغلب از رادیو محلی گیلان و رادیو ایران پخش می‌شد.
ترانه‌های بنفسه گول، گول گول پراهن، ُنگ طلا و گول بیجارسر، از سروده‌های اوست. فرخی در اسفند ماه سال ۱۳۶۱ بدرود حیات گفت. این فرهنگی فقید، در اوخر عمر سرگرم گردآوری مجموعه‌ی اشعار خود بود که با مرگ زود هنگام او، این کار، ناتمام ماند.

شعر زیر سروده‌ی بهمن فرخی است:

سوگند

بچشمی که دیدست بالای تو
بان قامت شوخ و رعنای تو
بان دل که شد پاک شیدای تو
به قهر و بناز غم افزای تو
بهر تار زلف سخن سای تو
برخشنده خورشید سیمای تو
ندارم یسر غیر سودای تو
جز آغوش گرم و فربیای تو
که ویرانه‌ی دل بود جای تو

بحجانی که افتاده در پای تو
بسدرد دل و آه دل خستگان
بهر تیر مژگان عاشق کشت
به آنان که در بند عشقند و ناز
بچشم سیاه پر از فتنهات
بشام سیاه اسیران عشق
که با آنهمه خوی عاشق کشی
نجویم پناهی من خسته جان
بچشم ترِ فرخی پای نه

پی‌نوشت:

۱. فرخی در این مقطع از خدمت فرهنگی خود که طی سالیان سال، به طول انجامید، با فرهنگیان فاضلی چون: دکتر رضا آرمین (تجددی سابق)، هرمز خمامی زاده، محمدحسن وحید عصر، فتح الله امانی فرد، کیومرث مهرگان، میرفخر الدین کوهنیا، هوشیگ جهانگرد محبوب، حسین فرحتاک مجد، صادق طیبی و محمدرضا معالی همکاری داشت.

حسین فرحنک مجد

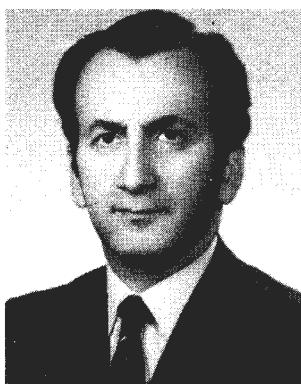

تبرستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۱۳ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۲۳ به استخدام اداره کل فرهنگ درآمد. وی از بدو استخدام تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان مشیر سیاهکل (در سال تحصیلی ۱۳۲۳-۱۳۲۴)، دبیر دبیرستان ابوالمعالی کوچصفهان (از ۱۳۲۴ تا ۱۳۴۴) و کفیل دبیرستان ابوالمعالی کوچصفهان (از ۱۳۴۲ الی ۱۳۶۰).

او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، به تدریس ریاضیات و فیزیک و شیمی اشتغال داشت. نامبرده در آبان ماه سال ۱۳۶۰ بازنیسته شد. حسین فرحنک مجد، در حال حاضر دارای شش فرزند است: محمد رضا (پزشک)، فروغ (ماما)، فتانه (پرستار)، مهناز (لیسانسیه حسابداری)، فربیا و فیروزه.

دکتر محمدعلی فائق

فرزند حاج علی فائق (از وکلای دادگستری دیرین گیلان و بنیان‌گذار نشریه‌ی گیلان ما) و نواده‌ی ملا حسین لشت‌نشایی (از روحانیون و خطیبان شهری زمان) به سال ۱۳۰۳ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان ملی تربیت و دبیرستان شاهپور رشت گذراند و به اخذ دیپلم طبیعی نایل آمد. او با ادامه‌ی تحصیل در دانشکده‌ی پزشکی دانشگاه تبریز، در سال ۱۳۳۴ به اخذ دکترای پزشکی توفیق یافت. دکتر

فائق در تاریخ ۱۳۳۴/۱۲/۲۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و به فعالیت در سازمان بهداری آموزشگاه‌ها مشغول شد. نامبرده از بدو استخدام تا هنگام بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: رئیس بهداری آموزشگاه‌های رشت، پزشک

بهداری آموزشگاه‌های رشت، مدرس علوم بهداشتی در مراکز فرهنگی - آموزشی گیلان (از جمله در دانشسرای کشاورزی لakan، تربیت معلم، سپاه بهداشت و سپاه دانش)، رئیس اداره‌ی آموزشگاه‌های گیلان، رئیس انجمن بهداشت آموزشگاه‌های آموزش و پرورش گیلان و رئیس اداره‌ی بهداشت و تغذیه‌ی اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان. این فرهنگی در تاریخ ۱۳۵۶/۱۱/۱ بازنشسته شد.

نامبرده هم‌زمان با تحصیل در دانشگاه، به عنوان یکی از فعالان جنبش دانشجویی، در تأسیس حزب ایران تبریز مشارکت داشت و از کوشندگان جنبش‌نمایی شدن صنعت نفت به شمار می‌رفت. او پس از بازنشستگی، امتیاز نشریه‌ی گیلان‌جواز که پدرش صاحب امتیاز اولیه‌ی آن بود، به نام خود، دریافت کرد و در هشتم آذر ماه ۱۳۵۹، تحسین شماره‌ی آن را منتشر داد.

دکتر فائق، پایه‌گذار و مدیر انجمن غیر دولتی مهرورزان گیلان است و اینک به عنوان مدیر مسؤول فصلنامه‌ی گیلان ما و دو فصلنامه‌ی ره‌آورد گیل، به فعالیت مطبوعاتی مشغول است. ثمره‌ی ازدواج دکتر محمدعلی فائق با احترام سادات حجت‌مند (بازنشسته‌ی سازمان بهداری آموزشگاه‌های گیلان و کارشناس مامایی) سه فرزند است: احمد علی (کارشناس ارشد مهندسی شیمی و مهندس مشاور)، فرحتناز (کارشناس ارشد ریاضی و علوم کامپیوتر) و فریبا (کارشناس علوم کامپیوتر و ارتباطات).

توران فدائی سوکواران

به سال ۱۳۱۷ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان مهر و دبیرستان شاهدخت رشت گذراند و ضمن خدمت، به اخذ فوق‌دیپلم علوم انسانی از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت، نایل آمد. وی در سال ۱۳۳۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار پایه‌های چهارم و ششم ابتدایی دبستان‌های عسجدی و مهر و سروش

رشت، دبیر علوم انسانی و معاون مدارس راهنمایی تحصیلی رشت، رئیس مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی قیصر فرمنظر رشت و دبیر علوم انسانی مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی شهید لطفی رشت.

نامبرده با ۳۷ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. فدائی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، طی هفت نوبت مورد تقدیر قرار گرفت و از جمله به مناسبت افزایش آمار قبولی دانش‌آموزان خود، تقدیرنامه گرفت. او در سازمان پیشاهنگی و جماعت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) نیروفعالیت داشت و دوره‌های کارآموزی فراوانی را ضمن خدمت، گذرانده بود. توران فدائی سوچواران، در حال حاضر دارای دو فرزند است: سوسن حاجی سبحانی (هنرمند آرایشگر) و محمدمحسن عادلی (پزشک متخصص بیهوشی).

بهین دخت فرزان

به سال ۱۳۱۵ در رشت متولد شد. دوره‌ی ابتدایی و سیکل اول متوسطه را در مدرسه‌ی رهنمای سعادت نسوان رشت گذراند و دوره‌ی دوم متوسطه را نیز در دبیرستان فروغ رشت به پایان برد. او ضمن خدمت، کلاس کارآموزی ۳۰۰ ساعته‌ی دوره‌ی سه ساله‌ی راهنمایی تحصیلی را نیز با موفقیت گذرانده بود.

فرزان با پشت سر گذاشتن دوره‌ی کارآموزی آموزش و پژوهش، در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ

گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

دبیر خانه‌داری و کودک یاری دبیرستان رهنمای سعادت نسوان رشت و دبیرخانه داری مدارس راهنمایی تحصیلی سپیدرود و ایراندخت جفوودی رشت.

نامبرده در سال ۱۳۷۴ بازنشسته شد.

حاصل زندگی مشترک بهین دخت فرزان با منصور ضیغم (از قضات پیشین دادگستری رشت) دو فرزند دختر به اسمی: رامک (کاردان مدیریت دولتی) و راوشن (کارشناس زیبان ایتالیایی) است.

مهندس جعفر فلاحتی

تبرستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۱۹ در رشت زاده شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذرانید و، از دبیرستان نوربخش رشت، دبیلم طبیعی گرفت. او ضمن خدمت، دوره‌ی آموزشی انسیتیوتکنولوژی (هنرستان صنعتی) رشت را پشت سر گذاشت و در سال ۱۳۶۱ به اخذ لیسانس برق از دانشسرای فنی بابل نایل آمد.

فلاحتی در آذر ماه سال ۱۳۳۸ فعالیت فرهنگی خود را آغاز کرد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام

وظیفه کرد: آموزگار دبستان روستایی گیلوای کوچصفهان، آموزگار و مدیر دبستان‌های جورکویه و حافظ خشکبیجار^۱، آموزگار و مدیر دبستان پل آهن رشت، آموزگار و مدیر دبستان خواچکین خمام^۲، آموزگار دبستان اشکیک خمام راهنمای تعلیماتی کلاس‌های پیکار با بی‌سوادی^۳ در گیلان، مسؤول آمار و حسابدار کمیته‌های ملی پیکار با بی‌سوادی گیلان، مدیر کلاس‌های تربیت معلم پیکار با بی‌سوادی، کارمند اداره بزرگسالان اداره کل آموزش و پرورش گیلان، راهنمای تعلیماتی مدارس روستایی و سپاه‌دانش سنگر و لشت‌نشا، مدرس آموزشگاه فنی و حرفه‌ای گیلان وابسته به کانون کارآموزی، معاون هنرستان صنعتی رودسر، مدرس هنرستان فنی انزلی و ریس و مدرس هنرستان صنعتی رشت.

نامبرده با ۳۵ سال سابقه خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، طی شش نوبت به اخذ تقدیرنامه از وزارت آموزش و پرورش نایل آمده بود. فلاحتی در دوران بازنیستگی نیز به خدمات اجتماعی خود ادامه داد و با پایه گذاری شرکت کامپیوتری و اداره‌ی مؤسسه‌ی فرهنگی دانش‌سار (وابسته به جهاد دانشگاهی گیلان) بیش از ده‌ها پایان نامه، خبرنامه و کتاب را به زبان‌های فارسی، گیلکی و تالشی، حروف چینی کرد و به کارآموزان، حروف چینی را آموزش داد. او با انجمن‌های زیست محیطی گیلان، همکاری دارد و عضو سازمان نظام مهندسی ساختمان گیلان است. حاصل ازدواج مهندس جعفر فلاحتی با عفت فلاحتی (آموزگار پیشین دبستان ملی کوروش رشت) دو فرزند است: وحید (لیسانسیه‌ی ریاضی و فرهنگی) و علی.

فریدون فردادی

تبرستان
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۱۷ در روستای شیلر (از توابع بندرانزلی) متولد شد. دبیلم خود را در رشته‌ی ریاضی از دبیرستان شاهپور رشت اخذ کرد و در نهایت به دریافت لیسانس ریاضی از دانشسرای عالی تهران نایل آمد. فردادی در تاریخ ۱۳۳۹/۹/۳۰ به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و تا بازنیستگی در سمت های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان‌های تهران، دبیر ریاضی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، دهخدا، فروغ، محمد رضا شاه و دکتر شریعتی)، معاون اداری و مالی اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان (از ۱۲/۳۱ تا ۵۷/۱۲/۲۸)، مدرس مرکز تربیت معلم استان گیلان و دبیر دبیرستان‌های میرزاکوچک و فرزانگان (استعدادهای درخشان) رشت.

نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد. فردادی در سال ۱۳۶۹ به اتفاق جمعی از همکاران فرهنگی خود، گروه فرهنگی و آموزشی کوشیار را در رشت تأسیس کرد و از بدو تاسیس این گروه، در سمت مدیر عامل، به خدمت مشغول شد. او هم زمان با تحصیل در دانشگاه، در اعتصاب گستردۀی معلمین و دانشجویان در میدان بهارستان تهران که منجر به سرنگونی دولت مهندس شریف امامی شد و در اعتصاب نیروهای ملی در میدان جلالیه‌ی تهران، مشارکت داشت و در سال ۱۳۵۷ نیز به دنبال نقش‌آفرینی در اعتصاب مردمی، به اتفاق تنی چند از همکاران خود (خلیل بابلیان، محمد صیانتی، مهدی آذر هوشنگ، فریدون فتحی و غیره) بازداشت شد و به مدت سه روز در کلاتری یک رشت محبوس بود که در پی ادامه‌ی اعتصابات فraigier مردم، پس از یک محاکمه‌ی صوری در دادگاه ارتش، آزاد شد. حاصل ازدواج فریدون فردادی با همکار فرهنگی خود، نرجس معصوم‌نیا (آموزگار بازنیسته‌ی دبستان‌های تهران و رشت) دو فرزند است: ملاحت (دانشجوی دوره‌ی دکترای مکانیک در دانشگاه تورنتوی کانادا) و مهشید (دانشجوی دوره‌ی دکترای مکانیک در دانشگاه ایروانی آمریکا).

آثار منتشر شده‌ی فریدون فردادی، به شرح زیر است:

- حل المسائل جبر ششم ریاضی، ۱۳۴۳.

- حل المسائل هندسه فضائی پنجم ریاضی، ۱۳۴۵.

- مفاهیم در کنکور، (سه جلد)، ۱۳۷۷.

صغری (روحانگیز) فرد

تاریخ
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۱۹ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در سال تحصیلی ۱۳۲۸-۳۹ به عنوان یکی از اولین دیپلمه‌های ادبی دبیرستان هفده دی رشت، فارغ‌التحصیل شد. او در سال ۱۳۵۷ از دانشگاه آزاد مکاتبه‌ای در تهران، لیسانس آموزش ابتدایی دریافت کرد.

فرد در سال تحصیلی ۱۳۴۰-۴۱ با گذراندن دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم، به استخدام اداره کل فرهنگ

گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار ششم ابتدایی دبستان رازی رشت (در سال‌های آغازین خدمت)، معلم پایه‌های اول و دوم ابتدایی دبستان دقیقی رشت (از ۱۳۴۶ تا ۱۳۵۱) مدیر دبستان دخترانه‌ی حافظ رشت (از ۱۳۵۱ تا ۱۳۶۱) و معلم مدرسه‌ی امیدفردا (شهید همراه) رشت (از ۱۳۶۲ تا ۱۳۷۰).

نامبرده سرانجام در سال ۱۳۷۰ بنا به تقاضای شخصی بازنیسته شد و از تاریخ بازنیستگی تا سال ۱۳۸۰، در مدرسه‌ی غیرانتفاعی سوده‌ی رشت، به کار آموزشی خود، ادامه داد. فرد علاوه بر فعالیت در حوزه‌ی آموزش و پرورش، در عرصه‌های اجتماعی نیز مشارکت داشت و از جمله در: سازمان پیشاہنگی، جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر)، سازمان زنان و انجمن‌های خیریه به فعالیت می‌پرداخت. روحانگیز فرد دارای چهار فرزند با نام خانوادگی صادقی است: رضا (مهندس مکانیک در دانمارک)، علی (دارای دکترای پی.اچ.دی شیمی آلی در انگلستان)، مریم (مربي کودک در کانادا) و مهسا (دانش آموخته‌ی رشته‌ی پرستاری).

صغری فرخنده‌کار ساعدي

به سال ۱۳۱۸ در رشت زاده شد. وی دیپلمه‌ی طبیعی از دبیرستان پروین اعتضادی رشت بود و دوره‌ی کارآموزی تربیت معلم را نیز سپری کرده بود. فرخنده کار ساعدي در تاریخ ۱۳۴۱/۸/۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول دوران خدمت

فرهنگی خود، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های روبار و آموزگار دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های آریان، شهناز و رازی).

نامبرده با ۲۷ سال و ۲ ماه و ۲۳ روز سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در تاریخ ۱۳۶۸/۱۰/۲۶ (پیش از آنکه بازنیسته شود) درگذشت. حاصل زندگی مشترک صغیر فرخنده کار ساعدی با همکار فرهنگی خود، یوسف اکبر، دو فرزند است: حسین (مهندس نفت) و شاهین (دانش آموخته‌ی رشته‌ی متالوژی).

فریدون فتاح

به سال ۱۳۲۰ در رشت زاده شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود (از جمله در دبیرستان‌های پورداود و شاهپور) گذراند و در خرداد ۱۳۳۹ به اخذ دیپلم طبیعی نایل آمد. فتح دانش آموخته‌ی زبان انگلیسی از دانشگاه تهران است و ضمن پشت سر گذاشتن دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم، سابقه‌ی شرکت در کلاس‌های گروه صلح آمریکایی‌ها را نیز که بالاترین سطح آموزش زبان انگلیسی بود، در کارنامه‌ی فرهنگی خود دارد.

نامبرده در سال ۱۳۴۲ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت دبیر زبان انگلیسی، به تدریس در دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان جامع شاهپور رشت) مشغول شد. او در تیرماه سال ۱۳۷۲ بازنیسته شد. فتح در طول دوران کاری خود، با بالا بردن سطح قبولی دانش آموزان در امتحانات کشوری، به دریافت چندین فقره تقديرنامه از سوی مقامات آموزشی وقت نایل آمده بود.

تأسیس کلاس‌های تقویتی و آموزشگاه‌های زبان انگلیسی، پایه گذاری نخستین کلاس کنکور ادبیات فارسی و عربی در سطح استان گیلان و انتشار جزوای مختلف آموزشی از دیگر جلوه‌های کارنامه‌ی این فرهنگی بازنشسته است. فریدون فتاح دارای سه فرزند است: سینا (مهندس صنایع غذایی)، تینا (کارشناس میکروبیولوژی) و برنا (مهندس عمران).

دکتر علی قدسی

به سال ۱۳۰۹ در رشت متولد شد. او دارای دیپلم در رشته‌های ادبی، ریاضی و طبیعی بود و با دریافت لیسانس حقوق قضایی از دانشگاه تهران، ادامه‌ی تحصیل داد و در نهایت به اخذ دکترای حقوق بین الملل از دانشگاه پاریس توفیق یافت.

قدسی در سال ۱۳۲۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر ریاضی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فروغ، شاهدخت، قائنی، رهنمای سعادت و شاهپور) و مدیر ریاضی دبیرستان‌های تهران (از جمله دبیرستان‌های گروه فرهنگی هدف). قدسی کتاب‌هایی را نیز در زمینه‌ی حقوق بین الملل، به زبان‌های فارسی و فرانسه، تألیف کرده بود. نامبرده در سال‌های پایانی عمر، مقیم فرانسه بود و در سال ۱۳۸۰ بدرود حیات گفت. حاصل زندگی مشترک دکتر علی قدسی با نوشین احمد، دو فرزند (یک دختر و یک پسر) است که هر دو تحصیلکرده و ساکن پاریس‌اند.

نادره قصبه

به سال ۱۳۱۴ در تهران متولد شد. دوران ابتدایی و متوسطه‌ی تحصیل را در شهرهای تهران و قزوین گذراند و در سال ۱۳۳۳ به صورت داوطلب، دیپلم طبیعی گرفت. قصبه ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و در سال ۱۳۵۲ به اخذ فوق‌دیپلم حرفه و فن نایل آمد. نامبرده

تبرستان

در سال ۱۳۳۲ به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان شهیدی قزوین، آموزگار دبستان‌های تهران، دبیر دبیرستان‌های انوشیروان دادگر و دهخدا رشت، رئیس دبیرستان دهخدا خمام (از سال ۱۳۴۹)، سرپرست سپاه دانش دختران گیلان (در سال ۱۳۵۳) و دبیر دبیرستان آذر میدخت رشت.

نامبرده در سال ۱۳۵۶ بازنیسته شد. حاصل ازدواج نادره قصبه با همکار فرهنگی خود، علی اصغر نجفی راد و فرزند است: شادان (لیسانسیه ادبیات) و شایان (مهندس برق قدرت).

ام الائمه قاراس فومنی

به سال ۱۳۱۳ در فومن تولد یافت. دوران مقدماتی تحصیل را در دبستان گلزار فومن گذراند و به رغم علاقه‌ای که به ادامه تحصیل داشت، محدودیت‌های اجتماعی وقت، مانع از ادامه تحصیل او شد.

قاراس فومنی در سال ۱۳۳۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: ماشین نویس اداره فرهنگ فومن، ماشین نویس و منشی اداره کل فرهنگ گیلان و منشی

اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت (هم زمان با مسئولیت فریدون فرجبد) نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنیسته شد و در تاریخ ۱۳۷۶/۲/۱۱، در آیین بزرگداشت روز معلم، توسط مدیر کل وقت آموزش و پرورش گیلان، مورد تقدیر قرار گرفت. ام الائمه قاراس فومنی در حال حاضر، دارای پنج فرزند (چهار دختر و یک پسر) با نام خانوادگی بلال زاده زنجانی است.

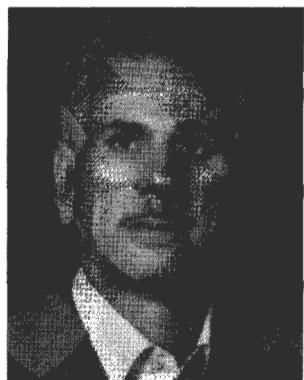
احمد قدسی

به سال ۱۳۱۷ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی پسران نایل آمد. او در سال ۱۳۳۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم مدارس رشت، مدیر دبستان در خمام، مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تخصصی ادب السلطنه‌ی سمعیعی رشت، رئیس دبیرستان فرهنگ و دین رشت و مدیر ادبیات دبیرستان پروین اعتمادی رشت.

قدسی با ۲۸ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۶۵ بازنشسته شدو در سال ۱۳۷۹ درگذشت.

محمد رضا قادری آبکنار

به سال ۱۳۱۳ در بندر انزلی تولد یافت. وی دیپلمه‌ی ادبی از دبیرستان امیر کبیر رشت است. قادری در سال ۱۳۳۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم دبستان تکابن رحمت آباد روبار، مدیر دبیرستان سیروس روبار، آموزگار مدرسه‌ی اکابر روبار، معلم و مدیر دبستان و مدیر دهخدا لوشان، آموزگار و مدیر دبستان فردوسی رشت، مدیر دبیرستان محمد رضا شاه رشت، رئیس دبستان طالقانی سنگر، مدیر دروس هنرستان دختران رشت، معاون و آموزگار دبستان شهید صلاح‌کار رشت، آموزگار دبستان نوبخت رشت، مدیر دبستان شیروانی رشت، آموزگار دبستان‌های عضدی و دستغیب رشت، مدیر دبستان ۱۲

بهمن کسبخ و دبیر مدارس راهنمایی تحصیلی امام حسین و فیاض بخش خمام. وی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، به عنوان مربی نمونه‌ی پیشاہنگی و معلم نمونه‌ی پیکار با بی سوادی، مورد تقدیر قرار گرفته بود.

محمد رضا قدیری آبکنار با ۳۶ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد.

ستاره قربانی‌زاده شیرازی

تبرستان

www.tabarestan.info

به سال ۱۳۲۰ در رشت دیده به هستی گشودا تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم خانه‌داری از دبیرستان فروع رشت نایل آمد. او در سال ۱۳۴۱ با پشت‌سر گذاشتن دوره‌ی آموزشی تربیت معلم، به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان اشرف امینی (فخر الدوّله) حسن‌کیاده، آموزگار دبستان‌های لاهیجان و آستانه‌ی اشرفیه، معاون و

دفتردار دبستان پیک سعادت رشت، راهنمای پیشاہنگی دختران در آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت، معلم پیکار با بی‌سوادی بزرگسالان، مجری طرح و طراح سؤال و ریس امتحانات نهایی پایه‌ی پنجم ابتدایی، طراح و تهیه‌ی کنده‌ی پیک نوروزی، معاون امتحانات حوزه‌ی مرکزی رشت، مدیر دبستان دخترانه‌ی دانشگاه آزاد اسلامی (سماء) رشت.

شیرازی در طول دوران کاری خود، به دریافت چندین فقره تقدیرنامه نایل آمد و از جمله به عنوان مدیر نمونه، در سطح آموزش و پرورش رشت، مورد تحلیل قرار گرفت. او در جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) و مرکز سپاه‌دانش نیز کوشندگی داشت.

نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد و در دوران بازنشستگی نیز، طی چند سال به خدمات فرهنگی و آموزشی خود، ادامه داد. او همچنین طی مدتی در سمت مسؤول گردشگری کانون مستقل بازنشستگان آموزش و پرورش گیلان، فعالیت کرد. شیرازی هم اینک به خدمات عام‌المنفعه و اجتماعی خود در گروه شقایق (وابسته به آسایشگاه معلولین رشت) ادامه می‌داد. ناگفته نماند که برادر او، اسماعیل قربانی‌زاده شیرازی نیز،

فرهنگی و دبیر زبان و ادبیات عرب بازنشسته‌ی دبیرستان‌های تهران است. حاصل زندگی مشترک ستاره قربانی‌زاده شیرازی با سید رضا سیددانش (از کارمندان با سابقه‌ی اداره‌ی کشاورزی رشت) دو فرزند دختر به نام‌های مریم السادات و اشرف السادات است. دومین فرزند این فرهنگی بازنشسته، زمانی از خوشنویسان برگزیده‌ی ایران بود و اکنون، کارمند دانشگاه علوم پزشکی گیلان است.

تراب کمائی کما

به سال ۱۳۰۱ در کما (از توابع کسما) تولد یافت.

دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان‌های فرخی کسما^۱ و شمس صومعه‌سرا^۲ و دانشسرای مقدماتی پسران رشت گذراند و با استفاده از کمک هزینه‌ی تحصیلی دولت، به دانشسرای عالی تهران راه یافت. کمایی در سال ۱۳۲۸ به اخذ لیسانس تاریخ و جغرافیا مفتخر شد و در همان سال با پایه‌ی یک دبیری به استخدام وزارت فرهنگ درآمد. وی از بدو استخدام تا

بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر دبیرستان‌های فیوضات و ابن‌یمین مشهد (کمایی در این مقطع از خدمت خود، با دکتر غلامحسین یوسفی همکاری داشت)، دبیر علوم انسانی (تاریخ و جغرافیا و ادبیات) دبیرستان ایرانشهر لاهیجان (از ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۲)، دبیر و رئیس دبیرستان ترقی فومن^۳ (در مجموع از ۱۳۳۲ تا ۱۳۴۲)، دبیر تاریخ و جغرافیای دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های: سعادت نسوان، روشنک، غروی و هنرستان صنعتی)، رئیس اداره‌ی امور تربیتی اداره‌کل آموزش و پرورش گیلان، مدیر عامل گروه فرهنگی ابوالروحان^۴ رشت، راهنمای تعلیماتی مدارس آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت و دبیر دبیرستان‌های رشت.

نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد. کمائی از سال ۱۳۵۹ به همکاری قلمی با نشریات مختلف گیلان (مانند گیلان ما، ره‌آورد گیل، گیله‌وا و دادگر) مشغول شد. او از اعضای انجمن فرهنگی مهرورزان گیل (یاران پنج شنبه) است که ماهی یکبار در دفتر مجله‌ی گیلان ما، به

مدیریت دکتر محمدعلی فائق، تشکیل جلسه می دهد.

او هم چنین به عنوان مشاور گروه پژوهشگران ایران، با کتاب سه جلدی گیلان نیز همکاری داشته است. این فرهنگی بازنیسته، دارای مطالعات وسیعی در زمینه نوروزی خوانی در گیلان است و آثاری را در این حوزه منتشر کرده است.

تراب کمائی کما دارای شش فرزند است: شکوفه (فوق دیپلم علوم انسانی و فرهنگی بازنیسته)، موسی (پزشک متخصص ایمونولوژی در انگلستان)، محسن (مهندس شیمی)، مهدی (لیسانسیه علوم تربیتی و فرهنگی)، بهقشه (لیسانسیه ادبیات فارسی و کارمند وزارت کشاورزی) و سوسن (لیسانسیه زبان و ادبیات فارسی و شاغل در دانشگاه علوم پزشکی گیلان).

پی‌نوشت:

۱. دبستان چهار کلاسه‌ی فرخی کسما در زمان تحصیل کمائی، فقط دو کارمند (یک نفر مدیر و یک نفر معلم) به نام‌های نقشی و فرجادزاد داشت و دارای ۵۰ داش آموز بود.

۲. در سال ۱۳۱۹، پایه‌های تحصیلی پنجم و ششم ابتدائی در دبستان شمس صومعه‌سرا دایر شد و کمائی در این دبستان به تحصیل پرداخت. او از نخستین فارغ التحصیلیان پایه‌ی ششم ابتدائی دبستان شمس صومعه‌سراست. این دبستان با مدیریت افتخاری و آموزگاری فرجادزاد (که به داش آموزان پایه‌های پنجم و ششم ابتدائی، در یک کلاس، تدریس می‌کرد) اداره می‌شد.

۳. شهرستان فومنات در دهه ۱۳۳۰ از نظر جغرافیایی و وسعت اراضی، از شهرستان‌های بزرگ گیلان بود و بخش‌هایی صومعه‌سرا و شفت در محدوده‌ی فرمانداری آن قرار داشت؛ ولی از نظر فرهنگی کمبودهایی داشت؛ به طوری که تنها دو دبیرستان با سه کلاس اول متوسطه در حوزه‌ی فرهنگی شش واقع بود؛ یکی در بخش صومعه‌سرا به نام شمس و دیگری در مرکز شهر فومن به نام ترقی. دبیرستان ترقی فومن که محل آن ابتدای در ساختمان مخربه‌ی اجاره‌ای بود، بعدها بازسازی شد و زیر نام دبیرستان امیرکبیر به فعالیت خود ادامه داد. در ادامه با وسعت یافتن حوزه‌ی فرهنگی فومنات، دوره‌ی دوم متوسطه نیز به تناوب به مدارس این شهرستان افزوده شد و از سوی دیگر برای ایجاد دبیرستان دخترانه در فومن، کوشش‌های فراوانی صورت گرفت تا این که سرانجام این آرزو تحقق یافت و دبیرستان دولتی دخترانه‌ی شاهدخت در فومن شروع به کار کرد.

۴. گروه فرهنگی ابوریحان رشت در سال ۱۳۴۷ به ثبت رسید. این گروه از کانون‌های فرهنگی منتخب خیر گیلان بود و خدمتگزاران و دانشمندان شایسته‌ای را تربیت کرد که هر یک بعد از پشت سرگذاشتن تحصیلات دانشگاهی، به مدارج بلندی دست یافتد. اعضای مؤسس گروه فرهنگی ابوریحان از دبیران بر جسته‌ی شاغل در آموزش و پرورش گیلان بودند و تعدادشان به ۹ تن می‌رسید؛ تراب کمائی کما (لیسانسیه تاریخ و جغرافی)، عیسی سماک نرگسی (لیسانسیه علوم طبیعی)، محمد صیانتی (لیسانسیه شیمی)، یحیی سادات اعلانی (لیسانسیه شیمی)، منصور توفیق راد (لیسانسیه فیزیک)، حججه‌الاسلام حاج صادق احسان‌بخش (لیسانسیه علوم معقول و منقول)، فریدون مردکار (لیسانسیه

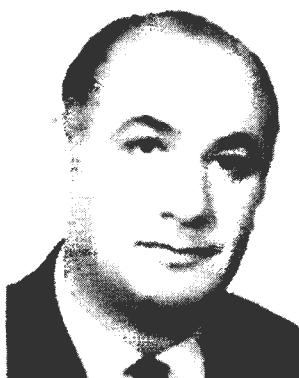
فلسفه و روان‌شناسی)، سید اکبر علوی فومنی (لیسانسیه‌ی ریاضی) و حسینقلی نظری متظر (لیسانسیه‌ی علوم طبیعی).

این گروه شامل یک واحد دبیرستانی و یک واحد راهنمایی تحصیلی بود که ترب کمائی‌کما، در سمت رئیس و مدیر عامل این گروه، فعالیت می‌کرد و مدیریت مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آن را اسماعیل کمائی‌کما بر عهده داشت. ریاست دبیرستان ابوریحان را نیز ابتدا عیسی سماک‌نرگسی و سپس ترب کمائی‌کما بر عهده داشت و در نهایت، فریدون مردکار به این سمت گمارده شد. تأسیس کلاس‌های تقویتی شبانه در رشته‌های زیان انگلایی، ریاضی و علوم و راهاندازی کلاس شبانه ششم ادبی، از اقدامات گروه فرهنگی ابوریحان بود.

ساختمان استیجاری مؤسسه‌ی گروه فرهنگی ابوریحان در محله‌ی افغانی رشت و حمام حاج آقا بزرگ قرار داشت و متعلق به سیاوش داودزاده (فرزنده محمدعلی داودزاده، میابر املاک خانم فخرالدوله امینی) بود. گروه فرهنگی ابوریحان تا سال ۱۳۵۸ به فعالیت خود ادامه داد و سپس تعطیل شد. دبیرستان ابوریحان نیز در سال تحصیلی ۱۳۵۷-۱۳۵۸ طبق تصویب نامه‌ی شورای انقلاب (که واکذاری مدارس ملی (غیرانتفاعی) به دولت را اجتناب ناپذیر می‌شمرد) با تمام تجهیزات آزمایشگاهی و کتابخانه‌ی غنی و وسائل آموزشی اش، در اختیار اداره کل آموزش و پرورش گیلان قرار گرفت. این دبیرستان در اثر بی‌توجهی مسئولان وقت اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت، به صورت مخروبه درآمد و سقف آن نیز فروریخت و بنای آن از حیث اتفاق افتاد.

دکtor فرخ کوچکپور

به سال ۱۳۰۵ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی علمی از دبیرستان شاهپور رشت دریافت کرد و با ادامه‌ی تحصیل در دانشسرای عالی تهران، به اخذ لیسانس شیمی نایل آمد.

کوچکپور در سال ۱۳۴۲ موفق به دریافت دکترای پزشکی از دانشکده‌ی علوم پزشکی دانشگاه تهران شد. نامبرده در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام

وظیفه کرد: دبیر شیمی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهدخت، فروغ و سعادت نسوان)، رئیس بهداری آموزشگاه‌های رشت (طی یک سال)، دبیر شیمی دبیرستان‌های پل چوبی تهران (هم زمان با تحصیل در دانشگاه) و رئیس اداره‌ی رفاه معلم

اداره کل فرهنگ تهران او همزمان با اشتغال به سمت‌های آموزشی، در تهران، مطّب خصوصی دایر کرده و به خدمات پزشکی روی آورده بود. کوچکپور در دوران کاری خود، به عنوان دبیر نمونه نیز مورد تقدیر قرار گرفته بود. نامبرده با ۲۲ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۵۰ (پیش از آنکه بازنشسته شود) درگذشت. از دکتر فخر کوچکپور چهار فرزند به یادگار مانده است: شهره (لیسانسیه‌ی بازرگانی)، شهریار (کارشناس ارشد حسابداری از انگلیس)، گلرخ (لیسانسیه‌ی زبان و ادبیات انگلیسی) و مازیار (لیسانسیه‌ی کشاورزی).

سید نوری کیافر (کنارسری سابق)

به سال ۱۳۱۱ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۳۸ موفق به دریافت لیسانس تاریخ و جغرافیا از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تبریز شد.

وی در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان تربیت رشت (طی مدتی کوتاه در بد و خدمت)، دبیر علوم انسانی (تاریخ و جغرافیا) دبیرستان ایرانشهر لاهیجان، رئیس دبیرستان ایرانشهر لاهیجان (از ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۰) و دبیر علوم اجتماعی دبیرستان‌های لاهیجان.

کیافر در سال ۱۳۴۶ به اتفاق تنی چند از همکاران فرهنگی خود (محمد پرهیزی، ابوطالب پیروز، علی عبدالله زاده، مهدی شرفی، میر احمد شریفی، ابراهیم آذرستان، عباس نژاد شمسی، محمود پورصناعی و حبیب الله عبادی) گروه فرهنگی جاوید را در لاهیجان تاسیس کرد و با اتمام دوره‌ی مدیریت محمد پرهیزی در دبیرستان پسرانه‌ی جاوید لاهیجان، به مدت ۴ سال در سمت مدیر این دبیرستان (که در کنار دبیرستان دخترانه‌ی جاوید لاهیجان، از مؤسسات گروه فرهنگی - آموزشی جاوید بود) خدمت کرد.

نامبرده با ۲۴ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در تیر ماه ۱۳۵۶، بنا به تقاضای شخصی،

بازنشسته شد. او در جوانی، از کوشندگان جنبش ملی شدن صنعت نفت در گیلان بود و در حزب نیروی سوم و جامعه‌ی سوسیالیست‌های نهضت ملی، مشارکت و فعالیت داشت. کیافر در سال ۱۳۴۹ به دنبال واقعه‌ی سیاهکل، توسط ساواک بازداشت شد و از آن پس با محدودیت‌هایی در تدریس در آموزشگاه‌ها، مواجه شد. وی در طول دوران خدمت فرهنگی خود با نشریات محلی گیلان، همکاری قلمی داشت و به مقتضای حال، با نام‌های مستعار پیکان، ناظر، رhero پ. کیوان، مقاله می‌نوشت. نامبرده در دوران بازنیستگی به همکاری مستقیم با شورای دیبران هفته نامه‌ی گیلان‌ما برداخت و از سوی دیگر، آثار مطبوعاتی خود را در نشریاتی چون: گیله وا، پادنگ، ره آوردکیل، نقش قلم، فضیلت و دادگر به چاپ رساند. کیافر در سال ۱۳۸۰، به اتفاق تنی چند از فعالان فرهنگی و اجتماعی، بنیاد پژوهشی - فرهنگی میرزا کوچک جنگلی را در رشت تأسیس کرد و از آن تاریخ تاکنون، در سمت عضو هیأت مدیره، به فعالیت در این مجموعه، مشغول است. او چهار اثر به نام‌های سیمای ایران در جهان، واقعیت و ماهیت نهضت جنگل، چکیده‌ی خاطره‌ها و هرج و مرجی بی‌سلوک را آماده برای چاپ دارد و دارای آثار منتشر شده‌ای به شرح اسامی زیر است:

نقش معلم (چاپ ۱۳۳۸)، کال گپ (چاپ ۱۳۴۳)، نگاهی به لاهیجان (چاپ ۱۳۴۴)،
نهضت جنگل و میرزا کوچک (چاپ ۱۳۶۲)، زمان‌های سوخته، تاریخچه‌ی احزاب از
مشروطیت تا عصر حاضر (چاپ ۱۳۸۴) و یک شاخه‌گل دو قطره اشک (چاپ ۱۳۸۶).

حاصل ازدواج سید نوری کیافر با همکار فرهنگی خود، نیرالسادات چائیچی (آموزگار بازنیسته‌ی دستان‌های لاهیجان و رشت)، سه فرزند است: کیهانه (فرهنگی)، کُملاء (کارдан کامپیوتر درونکوور کانادا) و کیوان (کارشناس طراحی صنعتی در ونکوور کانادا).

شعر زیر سروده‌ی این فرهنگی پیش‌کسوت است:

آوا

به سنته آمدہ‌ام از شب سرد / داغ‌هایی که از آن بر دل هست / شرم آید که در این مرز امید / همچو آن زاغ بد آواز پلشت / ناله از سرگیرم / تاکه شاید نفس باد سحر / به من خسته دل و بی آواز / زندگی / بخشید و گرسی آرد / *** / من نمی‌خواهم این هدیه ز باد / دوست دارم که خودم / در ره عشق / همچو آن مرد دلیر و چالاک / زندگی ساز و خوش آوا باشم / بروم بر سرکوه / برستینه افلاک / بانگ بردارم و پرواز کنان / گویم اینک گل سرخ / سوسن و نسترن و مریم پاک / زندگی را به زمان / می‌بخشد.

اسدالله کوکما

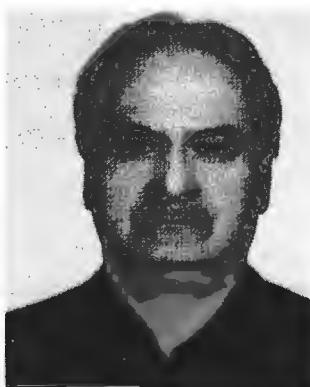

به سال ۱۳۰۸ در رشت تولد یافت. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و با ادامه‌ی تحصیل در دانشسرای عالی تهران، به دریافت لیسانس تاریخ و جغرافیا و علوم تربیتی توفیق یافت.

وی در تاریخ ۱۳۴۷/۷/۲۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر علوم اجتماعی دبیرستان‌های انزلی، رئیس دایرۀ آموزش متوسطه‌ی اداره‌ی فرهنگ انزلی و دبیر تاریخ و جغرافیای دبیرستان‌های رشت (طی سالیان سال).

وی با ۳۰ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۶۴ بازنشسته شد. حاصل ازدواج اسدالله کوکما با همکار فرهنگی خود، صدیقه روشن‌بخش، دو فرزند است: میترا (لیسانسیه‌ی حسابداری در آمریکا) و میتسا.

محمد کوکما

به سال ۱۳۱۱ در رشت تولد یافت. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان ملی اسلامی رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. وی از بدو استخدام تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار و مدیر دبستان جیرنده‌ی عمارلو (طی ۲ سال آغازین خدمت)، معلم دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های آریان، عنصری (اکابر) و عسجدی)، دبیر طبیعی دبیرستان شاهپور رشت^۱ (طی

یک سال در زمان مدیریت احمد شمیسا)، دبیر طبیعی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های اقبال، مهددانش و انسو شیروان دادگر)، معاون و حسابدار دبیرستان غروی رشت (در طول سال‌های ۱۳۴۴ و ۱۳۴۵ و هم زمان با مدیریت محسن موشقی)،

سرپرست کلاس امدادگران و معاون دبیرستان فرهنگیان رشت (هم زمان با مدیریت محسن موثقی)، معاون دبیرستان محمد سام رشت (هم زمان با مدیریت محسن موثقی)، رئیس سازمان جوانان شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) گیلان و مدیر (رهبر) خانه‌ی جوانان جمعیت شیر و خورشید سرخ شهرستان رشت^۲، رئیس امداد جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر)^۳ و کارمند کمیته‌ی پیکار با بی سوادی استان گیلان.

کوکما در سمت کارشناس امداد جمعیت شیر و خورشید سرخ، به دریافت ۱۴ فقره تقدير نامه از سوی رؤسای آموزش و پرورش شهرستان‌های مختلف گیلان، نایل آمده بود. خدمات فرهنگی این مربي کهنه کار، در سال ۱۳۶۱ پایان یافت.

پی‌نوشت

۱. کوکما در سال ۱۳۳۹ کلاس‌های آموزش متوسطه را با موفقیت گذراند و ابلاغ دبیری گرفت.
۲. کوکما در این مقطع از خدمت فرهنگی خود، با تشکیل کلاس‌های امدادی و تأسیس باشگاه ورزشی گیل، خانه‌ی جوانان رشت را در نخستین دوره از مسابقات کشتی خانه‌ی جوانان ایران، به مقام قهرمانی رساند.
۳. کوکما، در این سمت، امدادگران بی شماری را در سطح گیلان تعلیم داد و از جمله در جنگ ایران و عراق، حدود ۲۵۰۰ امدادگر را از شهرستان‌های مختلف گیلان، برای عزیمت به جبهه و کمک به مجروهان جنگی آموزش داد.

کیاپور کیائی

به سال ۱۳۱۴ در سیاهکل متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در شهرهای سیاهکل، قزوین و تهران سپری کرد و به اخذ دیپلم از هنرستان تهران، نایل آمد. او در سال ۱۳۵۱ موفق به دریافت فوق دیپلم برق شد.

کیائی در سال ۱۳۳۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر، انجام وظیفه کرد:

دبیر فیزیک و شیمی دبیرستان‌های پورداود و محمدرضا شاه رشت (از ۱۳۳۶ تا ۱۳۴۳)، حسابدار و دبیر فیزیک هنرستان صنعتی (هنرستان صنعتی چمران بعدی) رشت

(از ۱۳۴۳ تا ۱۳۴۵)، معاون هنرستان صنعتی چمران رشت (از ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۶)، مدیر هنرستان صنعتی چمران رشت (از ۱۳۵۶ تا ۱۳۵۹) و معاون هنرستان صنعتی چمران رشت (برای دومین بار؛ از ۱۳۵۹ تا ۱۳۷۳). نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد و از سال ۱۳۷۴ تا کنون در سمت مدیر هنرستان غیر انتفاعی دارالفنون رشت، به خدمت مشغول است. او در طول دوران کاری خود، به دلیل کوشش در برگزاری صحیح امتحانات نهایی، طی چند نوبت مورد تقدیر قرار گرفت و در تاریخ ۵۶/۱۲/۲۷ به عنوان معاون نمونه‌ی هنرستان نیز به اخذ تقدیر از وزارت آموزش و پرورش، مفتخر شد. این فرهنگی بازنیسته از سال‌های گذشته تا کنون، به عنوان نماینده‌ی منتخب مدیران دبیرمقان‌های غیرانتفاعی رشت، به خدمات اجتماعی خود ادامه می‌دهد.

حاصل ازدواج کیاپور کیائی با همکار فرهنگی خود، ناهید عضدی دیلمی، سه فرزند به نام‌های: نرجس، حمیدرضا و ندا است.

فرخنده کاظمی‌نوری

به سال ۱۳۲۱ در رشت تولد یافت. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۴۰ موفق به اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان فروغ رشت شد. کاظمی نوری با پشت سرگذاشتن دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم، در سال ۱۳۴۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: معلم دبستان حافظ بندرانزلی (طی یک سال آغازین خدمت)، آموزگار پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان سروش رشت (طی ۱۸ سال)، مدیر دبستان شهید رمضان افراشته (علم و هنر سابق) رشت (طی ۱۱ سال) و راهنمای تعلیماتی مدارس ابتدایی رشت.

کاظمی در سمت مدیر و عضو ستاد تربیتی دبستان افراشته‌ی رشت، به دریافت چند تقديرنامه از جانب مقامات آموزشی گیلان مفتخر شد و از سوی دیگر به دلیل کوشش‌های بی‌وقفه اش در برگزاری صحیح امتحانات نهایی، طی چند نوبت مورد تجلیل قرار گرفت.

نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. ثمره‌ی زندگی مشترک فرخنده کاظمی نوری با همکار فرهنگی خود، محمد علی شکریه، چهارفرزند است: رامین، رویا (پزشک متخصص زنان و زایمان)، افشین (پزشک متخصص بیهوشی) و زبیا (پزشک عمومی).

مهستی کسمائی

نوهی میرزا حسین خان کسمائی (شاعر آزادی تحویله و az.tabarestan.info) از مجاهدان دو جنبش مشروطه و جنگل) به سال ۱۳۱۶ در رشت متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در دبستان سروش و دبیرستان سعادت نسوان رشت گذراند و در نهایت به اخذ دیپلم طبیعی نایل آمد. وی در سال ۱۳۵۳ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: متصدی امور دفتری دبیرستان مهدانش رشت (از ۱۳۵۳ تا ۱۳۷۵) و مسؤول امور دفتری مراکز پیش دانشگاهی شرافت (در هنگام مدیریت مریم قبر زاده) و قدوسی (هم زمان با مدیریت ناهید بیداریان) رشت. نامبرده در سال ۱۳۸۱ بازنشسته شد.

ثمره‌ی زندگی مشترک مهستی کسمائی با همکار فرهنگی خود، ابوالحسن راعی (معاون پیشین دبیرستان نوربخش رشت)، چهار فرزند است: میترا (لیسانسیه‌ی مدیریت صنعتی و کارشناس ارشد تکنولوژی آموزشی)، محمد رضا (مهندس برق و الکترونیک در فرانسه)، حمید رضا (مهندس کامپیوتر در آمریکا) و امیر رضا.

میرفخر الدین گوهريما

به سال ۱۳۱۲ از پدر و مادر گیلانی در تهران متولد شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در رشت گذراند و به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی پسران رشت نایل آمد. وی در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و شروع به کار کرد.

گوهرنیا در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت دبیر علوم انسانی، به تدریس در دبیرستان‌های رشت و کوچصفهان (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، نوریخش، محمد رضا شاه و پور داوود رشت و دبیرستان ابوالمعالی کوچصفهان) مشغول شد و در اواخر خدمت خود، دبیر دبیرستان‌های منطقه‌ی ۹ تهران بود.

او در تاریخ ۱۳۶۰/۷/۱ بازنشسته شد و در چهار مرداد ۱۳۸۰، دیده از جهان فروبست. حاصل زندگی مشترک میر فخرالدین گوهرنیا با همکار فرهنگی خود، بتول غرا، شهیش فرزند به اسمی: سهیلا، سعید، سوسن، ساسان، سینا و سیمین است.

فاطمه گل صباحی

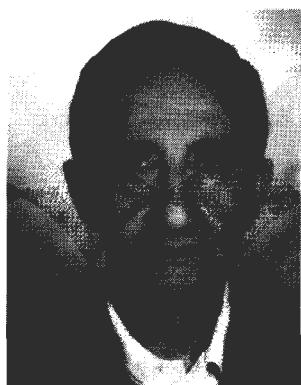
به سال ۱۳۲۰ در رشت و در میان خانواده‌ای ریشه‌دار دیده به جهان گشود. مادر او از خویشاوندان نزدیک صالح خان مژده‌ی (شهید گیلانی جنبش مشروطه) بود. گل صباحی تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و به دریافت دیپلم طبیعی از دبیرستان پرورین اعتضادی رشت نایل آمد. وی با پشت‌سر گذاشتن دوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم، در تاریخ ۱۳۴۱/۷/۲۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و شروع به کار کرد.

گل صباحی ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و با گذراندن دوره‌ی آموزشی ۲۴۰ ساعته در طول دو تابستان، در سال ۱۳۵۴ به اخذ مدرک تحصیلی فوق دیپلم علوم تجربی توفیق یافت. نامبرده در ابتدای خدمت فرهنگی خود، در سمت آموزگار، به تدریس در دبستان چهارم آبان بندرانزلی مشغول شد و سپس با انتقال به آموزش و پرورش رشت، در دبستان‌های دخترانه‌ی پرتوی و صنیعی تهرانی به تدریس پرداخت.

گل صباحی در ادامه با اتمام دوره‌های آموزشی راهنمایی تحصیلی، به کسوت دبیری درآمد و تا بازنشتگی در سمت دبیر علوم تجربی به تدریس در مدارس راهنمایی تحصیلی روزبهان و مدنی و غروی رشت، مشغول شد. نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد.

گل صباحی معلمی دلسوز و مشق بود و طبع شعر نیز داشت. از او دفتر شعری برجای مانده است. وی در تاریخ ۳۱ مرداد ۱۳۸۵ بدرود حیات گفت. ثمره‌ی زندگی مشترک فاطمه نرجس خاتون (مهندس شیمی)، محمد مهدی (مهندس عمران) و محمد صادق (مهندس کشاورزی)، علیرضا (کارشناس ارشد مهندسی عمران و مدیر دانشگاه)، معصومه (دارای دکترای زبان انگلیسی و عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت).

سید مهدی گسکری

به سال ۱۳۱۶ در رشت و در میان خانواده‌ای ریشه‌دار متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان عنصری و دبیرستان شاهپور رشت گذراند و در نهایت به اخذ لیسانس فیزیک از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران، توفیق یافت. وی در سال ۱۳۴۲ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان درآمد و تا بازنشتگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر فیزیک هنرستان صنعتی رشت، دبیر فیزیک

دبیرستان‌های پسرانه و دخترانه‌ی رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، رضاشاه کبیر، آینده‌ی پسران، پروین اعتصامی و فروغ) و دبیر فیزیک هنرستان صنعتی چمران رشت. نامبرده با ۳۳ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. گسکری در خلال سال‌های کاری خود، بارها مورد تحلیل قرار گرفت و از جمله به عنوان دبیر نمونه‌ی فیزیک، تقدیرنامه گرفت. او همچنین در سال تحصیلی ۴۵ - ۱۳۴۴ ریاست هیأت تنسیس روی میز شهرستان رشت را بر عهده داشت. گسکری پس از یک عمر تلاش بی‌وقفه‌ی فرهنگی، عاقبت در بیست و هشتم ماه ۱۳۸۰ بدرود حیات گفت. ناگفته نماند که برادر

او، میرشجاع گسکری (۱۳۸۳ - ۱۲۹۶) نیز از فعالان فرهنگی و اجتماعی گیلان و رئیس اتاق اصناف، صاحب امتیاز و مدیر مسئول روزنامه‌ی بازار و مؤسس چاپخانه‌ی بازار رشت بود. حاصل زندگی مشترک سید مهدی گسکری با ناهید آستانه‌ای، سه فرزند تحصیلکرده و فرهیخته است: رضی (دارای دکترای مهندسی محیط‌زیست از آمریکا و عضو هیأت علمی دانشگاه وست ویرجینیا آمریکا)، ریحانه (دارای دکترای اقتصاد از هند و عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آبادان) و علی (پژوهشک متخصص ژنتیک از کانادا).

حسین لاهوتی اشکوری

به سال ۱۳۰۸ در شهر سوار متولد شد. وی دارای دانشنامه‌های علوم تربیتی (از دانشسرای عالی تهران) و علوم معقول و منقول (از دانشگاه تهران) است. لاهوتی در سال ۱۳۳۲ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان‌های شاهروд، دبیر الهیات و علوم انسانی دبیرستان‌های رشت، رئیس دبیرستان فرهنگیان رشت، رئیس اداره‌ی فرهنگ لنگرود (از ۱۳۳۷ تا سال ۱۳۴۱)، رئیس اداره‌ی آموزش و پرورش نقده در استان آذربایجان غربی، رئیس اداره‌ی آموزش و پرورش ذامغان در استان سمنان، رئیس اداره‌ی آموزش و پرورش سقز در استان کردستان، راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌های تهران، رئیس اداره‌های آموزش و پرورش فردوس و شیروان در استان خراسان، راهنمای تعلیماتی مدارس اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت و مدیر کل اوقاف گیلان (طی ۴ سال).

نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنیسته شد و سپس به مدت ۱۹ سال در سمت سر دفتر اسناد رسمی در رشت، سرگرم کار شد. وی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، طی دو نوبت به عنوان رئیس فرهنگ نمونه، توسط وزیران وقت آموزش و پرورش مورد تقدیر قرار گرفته بود. حسین لاهوتی اشکوری دارای چهار فرزند است: محمد رضا (دارای دکترای صنایع)، مریم (کارشناس ارشد سازه)، میترا (لیسانسیه‌ی جغرافیا)، نصرالله (مهندس کشاورزی).

ربابه لؤلؤئی

به سال ۱۳۲۲ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در شهرهای رشت و تهران گذراند و ضمن خدمت، به دریافت فوق‌دیپلم علوم انسانی از دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت توفیق یافت.

لؤلؤئی با پشت سرگذاشتندوره‌ی یک ساله‌ی تربیت معلم در مهرماه سال ۱۳۴۶ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان

دخترانه‌ی دقیقی رشت (طی ۲ سال آغازین خدمت)، معلم پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان دخترانه‌ی کوشیار رشت (طی یک سال)، آموزگار دبستان دخترانه‌ی شهناز رشت (طی یک سال) و دبیر ادبیات فارسی و علوم اجتماعی مدارس راهنمایی تحصیلی رشت (از جمله در مدارس راهنمایی تحصیلی اقبال، هفده دی^۱، کبری میرخائف، توحید، آصف و ایراندخت جفوودی). نامبرده در سال ۱۳۷۵ بازنیسته شد.

او در دوران خدمت فرهنگی خود، طی چند سال پیاپی، به عنوان نماینده‌ی دبیران مقطع راهنمایی تحصیلی، در جلسات تصحیح کتب علوم اجتماعی، مشارکت و نقش‌آفرینی داشت و به همین مناسبت از اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت، تقدیرنامه گرفت. نامبرده همچنین در کسوت‌هایی چون مریم جمعیت جوانان شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) و مریم پلیس مدرسه‌هم، فعالیت می‌کرد. لؤلؤئی هم چنین در سال ۱۳۷۳ به عنوان دبیر نمونه ادبیات و علوم اجتماعی، در سطح مدارس راهنمایی تحصیلی رشت، مورد تقدیر قرار گرفته بود.

ربابه لؤلؤئی پس از بازنیستگی، به فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی خود، ادامه داد و با اعضای منتخب دوره‌های اول و دوم کانون مستقل بازنیستگان آموزش و پرورش گیلان، صمیمانه، همکاری کرد. او بانویی ساعی، پویا و پرتلash است و در مجتمع فرهنگی گیلان، حضوری مستمر و خستگی ناپذیر دارد. لؤلؤئی در انجمن‌های مختلف خیریه، بنیاد پژوهشی فرهنگی میرزا کوچک جنگلی و گروه بانوان نیکوکار شقایق (وابسته به آسایشگاه معلولین رشت) نیز، مصدر خدمت بوده است. وی تلاش داوطلبانه و صمیمانه‌ای را نیز در گردآوری اسناد کتاب حاضر، به کار بسته است. ثمره‌ی ازدواج ربابه لؤلؤئی با احمد فرامون

(کارشناس بازنیسته اداره ثبت اسناد و املاک گیلان) یک فرزند دختر به نام فاطمه (پریسا) فرامون است که کارشناس مامایی است.

پیش‌نوشت:

۱. این آموزشگاه، بعدها به هفدهه اسفند و در نهایت به زینبیه، نامور شد.
۲. ایراندخت جفرودی، نامِ جدید مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی کبری میرخاک بود.

تبرستان

www.tabarestan.info

غلامحسین ماهوتی

به سال ۱۳۰۲ در رشت تولد یافت. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه گذراند و در سال ۱۳۲۶ موفق به اخذ لیسانس زبان خارجه (فرانسه) از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران شد.

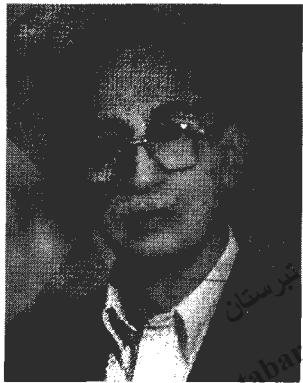
ماهوتی در سال ۱۳۲۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر زبان فرانسه‌ی دبیرستان‌های رشت، دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های رشت، رئیس دبیرستان زاهد گیلانی رشت و راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌های اداره آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت.^۱ نامبرده در سال ۱۳۵۸ بازنیسته شد.

ماهوتی در طول دوران خدمت فرهنگی خود، علاوه بر تدریس در دبیرستان‌های دولتی، در دبیرستان‌های ملی (غیرانتفاعی) رشت نیز تدریس می‌کرد. او در سال ۱۳۷۲ بدرود زندگی گفت. از غلامحسین ماهوتی، سه فرزند به یادگار مانده است: محمدعلی (دارای شغل آزاد)، مریم (کارشناس مترجمی زبان انگلیسی) و مینا (کارشناس مترجمی زبان انگلیسی).

پیش‌نوشت:

۱. ماهوتی در این سمت، به اخذ تقدیرنامه از سوی فریدون فرجی، رئیس آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت، نایل آمده بود.

محمود محمد

به سال ۱۳۰۳ در بندرانزلی تولد یافت. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسран رشت دریافت کرد و دوره کمک‌های اولیه‌ی بهداشت را نیز با موفقیت گذراند. وی در سال ۱۳۲۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر دبستان ناش عمارلو، مدیر دبستان سیروس روبار (در ۱۳۲۸)، مدیر مدرسه‌ی رستم آبا (در ۱۳۳۲)، ناظم دبستان مژده‌ی و سرپرست واحد دوم

پرورشگاه مژده‌ی رشت (در ۱۳۳۳)، کارمند حسابداری اداره کل فرهنگ گیلان، معاون بازرگانی و کارگزینی اداره کل آموزش و پرورش گیلان، مسؤول امور دانشگاه‌های اداره کارگزینی آموزش و پرورش تهران و مدیر دایره‌ی ارزشیابی تحصیلی اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش. نامبرده در سال ۱۳۵۵ بازنشسته شد.

محمود محمد دارای پنج نامه‌ای مسعود، مژگان، منصور، محمد و علی است که نخستین آن‌ها، سرتیپ بازنشسته‌ی نیروی زمینی ارتش است و چهار فرزند دیگر، دارای دانشنامه‌های کارشناسی ارشد در رشته‌های مختلف تحصیلی‌اند.

سیدحسن مقدم ضیابری

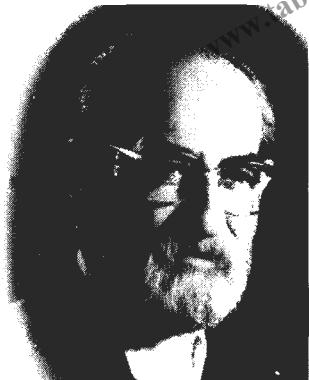
به سال ۱۳۰۳ در ضیابری تولد یافت. وی دیپلمه‌ی علمی و فنی بود و دوره‌ی آموزشی اصل چهار تروم را نیز گذرانده بود. ضیابری در بدلو خدمت فرهنگی خود، رئیس دبیرستان محمد رضا شاه رضوانشهر بود و در ادامه طی مدتی در سمت‌های: دبیر ریاضی، کارمند اداره کل فرهنگ و کارمند اداره اوقاف تالش خدمت کرد.

مقدم ضیابری با انتقال به اداره فرهنگ رشت، در دبیرستان‌های انوشیروان دادگر، زاهد گیلانی، بانوان،

رهنمای سعادت و جامی، به تدریس ریاضی مشغول شد و از سوی دیگر در کلاس‌های اکابر (شبانه) نیز تدریس می‌کرد.

نامبرده با ۳۰ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد و سرانجام در دی ماه ۱۳۸۲ درگذشت. از سید حسن مقدم ضیابری چهار فرزند به یادگارمانده است که دارای مشاغل آزاد و اداری آند.

رفیع محسنی طارمسری

به سال ۱۳۰۵ در کوچصفهان زاده شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی رشت دریافت کرد و در تاریخ ۱۳۲۸/۹/۲۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. نامبرده از بدو استخدام تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر و آموزگار دبستان ایمان ماسوله (از ۱۳۲۸ تا ۱۳۳۰)، نماینده فرهنگ صومعه‌سرا (در آغاز دهه ۱۳۳۰)، مدیر دبستان محمد رضا شاه فومن (از ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۱)، مدیر دبستان

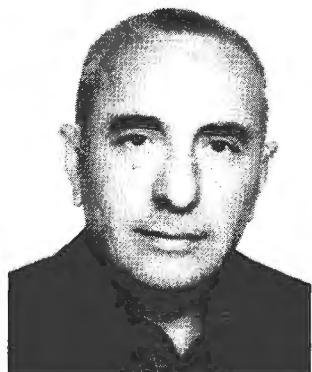
معرفت شفت، مدیر دبستان و دبیرستان ترقی فومن و آموزگار دبستان‌های فومنات (در سال تحصیلی ۱۳۳۲-۱۳۳۳)، مدیر دبستان معرفت و نماینده فرهنگ شفت^۱ (از ۱۳۳۳ تا ۱۳۳۴)، آموزگار دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان مژده‌ی و آموزشگاه سالمندان آریان)، حسابدار و متصدی امور دفتری دبیرستان محمد رضا شاه رشت (در میانه‌های دهه ۱۳۳۰)، حسابدار اداره‌ی ساختمان اداره کل آموزش و پرورش گیلان و کارشناس مسؤول سازمان نوسازی و تجهیز مدارس شهرستان رشت (از ۱۳۳۹ تا بازنشستگی).

رفیع محسنی طارمسری با ۳۰ سال و ۷ ماه و ۲۲ روز سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱۶ بازنشسته شد. او علاوه بر اشتغال به سمت‌های آموزشی در انجام خدمات اجتماعی زیر کوشای بود: همکاری بی‌شائبه با مهندسان اداره‌ی ساختمان آموزش و پرورش گیلان در جهت مدرسه‌سازی، احداث دبستان پنج کلاسه در زمین شخصی خود واقع در پایین محله‌ی طارمسر (جیرسر)، مشارکت در احداث دبیرستان روستایی طارمسر و

مشارکت در ساختن جاده ۱۲ کیلومتری از رودبارکی تا لشتنشاء، همکاری در برق رسانی به طارمسر و اطراف آن و همکاری با اداره‌ی بهداشت در جهت راه‌اندازی خانه‌ی بهداشت طارمسر.

محسنی طارمسری از درویشان سلسله‌ی گنابادی بود و در سال ۱۳۶۰، به مقام مجاز نماز در استان گیلان، نایل آمده و مأذون شده بود. او عاقبت در تاریخ ۷۷/۹/۱۶ درگذشت. از رفیع محسنی طارمسری، چهار فرزند به یادگار مانده است: خیرالنساء (کارشناس پرستاری و مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجورد)، صفواره (کارشناس زبان و ادبیات انگلیسی و فرهنگی بازنیسته)، علی (مهندس عمران و کارشناس روان‌شناسی از دانشگاه اسکاتلند انگلیس) و رضا (مهندس مواد سرامیکی).

سید ابوتراب میرجوادی

به سال ۱۳۰۸ در رشت متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه‌ی خود را در تهران گذراند و از دانشسرای تربیت بدنی فارغ التحصیل شد. وی با پشت سرگذاشت پنج دوره کلاس‌های کارآموزی در تهران، در سال ۱۳۲۸ به خدمت فرهنگ درآمد و شروع به کار کرد. میر جوادی در طول دوران خدمت فرهنگی خود از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر تربیت بدنی لاهیجان، دبیر ورزش دبیرستان‌های رشت، مدیر فنی تربیت بدنی شهرستان رشت، متصدی امور تربیت بدنی استان گیلان، سرپرست تربیت بدنی بندرانزلی و سرپرست تربیت بدنی دبیرستان البرز تهران. این فرهنگی دارای اطلاعات وسیعی در خصوص فنون مختلف ورزشی بود و خود زمانی در سمت دبیر ورزش و مربی دو و میدانی به اخذ مдал طلاناپل آمده بود. میر جوادی در انجام خدمات ورزشی کوشان و ساعی بود و به همین مناسبت به دریافت یک مдал و دو نشان از سوی سازمان تربیت بدنی ایران مفتخر شده بود.

سید ابوتراب میر جوادی در سال ۱۳۶۷ بدرود حیات گفت.

هوشنگ مردکار

به سال ۱۳۰۸ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت گرفت و در ادامه با اخذ دیپلم کامل ادبی، ادامه‌ی تحصیل داد و در سال ۱۳۳۴ موفق به دریافت لیسانس حقوق قضایی از دانشگاه تهران شد. وی در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیوی‌فعالیت کرد: معلم پایه‌ی ششم ابتدایی دبستان رودکی رشت، معلم پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان مژده‌ی رشت (در سال‌های ۱۳۳۰ و ۱۳۳۱)، دبیر پایه‌های اول و دوم و سوم متوسطه و مسئول کتابخانه و لابراتوار دبیرستان شاهپور رشت (از مهر ۱۳۳۲)، دبیر فقه و عربی و ادبیات دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فرهنگیان، امیرکبیر، مقیمی، نصرت مشکوکی و پروین اعتضامی)، ناظر امتحانات پنجم متوسطه‌ی فرهنگ رودسر، رئیس اداره فرهنگ رودبار^۱ (از ۱۳۳۸ تا ۱۳۴۱)، دبیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های محمد رضا شاه، فروغ، مهددانش و شاهدخت)، کارمند روابط عمومی اداره آموزش و پرورش رشت و کارشناس امور حقوقی و دادستان اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان (از ۱۳۴۷ تا بازنشستگی).

نامبرده در تیرماه ۱۳۵۶ بازنشسته شد و از سال ۱۳۵۸ با دریافت پروانه‌ی وکالت پایه‌ی یک دادگستری، به مدت ۲۶ سال در سمت وکیل دعاوی، به فعالیت پرداخت. مردکار از اعضای کمیته‌ی کارآموزی کانون وکلای دادگستری گیلان بود. او در جوانی در کلاس‌های مبارزه با بی‌سوادی حزب ایران گیلان نیز تدریس می‌کرد و از کوشندگان جنبش ملی شدن صنعت نفت در گیلان بود. مردکار، نویسنده، محقق و شاعر بود و مقالات تاریخی و فرهنگی او با امضای مستقیم و یا با نام مستعار مه در نشریات مختلف گیلان (از جمله در: تحول، کادح، نقش قلم و گیله وا) به چاپ می‌رسید. تاریخچه‌ی دادگستری گیلان در کتاب سه جلدی گیلان (گروه پژوهشگران ایران، به کوشش اصلاح عربانی) به قلم اوست.

هوشنگ مردکار پس از یک عمر تلاش بی‌وقفه‌ی فرهنگی در تاریخ ۱۳۸۲/۱۱/۶ درگذشت و در جوار آرامگاه میرزا کوچک جنگلی به خاک سپرده شد.

در اجرای وصیت این فرهنگی فقید، خانواده‌ی مردکار در سال ۱۳۸۳، ۲۶۳ جلد کتاب از کتابخانه‌ی خصوصی غنی و نفیس او را به دانشگاه گیلان اهدا کردند. حاصل زندگی مشترک فریدون مردکار با همکار فرهنگی خود، رفعت فتحی رشتی، چهار فرزند است: ژاله، هاله (کارشناس مترجمی زبان انگلیسی) و ندا (مهندس طراحی پارچه).

پی‌نوشت و منبع

۱. رودبار تا سال ۱۳۳۸ بخشی از شهرستان رشت بود و در این سال (همزمان با نخست وزیری دکتر منوچهر اقبال) به شهرستانی مستقل تبدیل شد. همزمان با این تحول، صومعه‌سوانح‌گرد و روسر نیز، به شهرستان های مستقل تبدیل شاند.

- روزنامه‌ی نقش قلم، سال بیست و سوم، ۵ تیر ۱۳۸۲، شماره ۱۱۹۰، ص ۱.

احترام مسچیان

به سال ۱۳۱۰ در رشت تولد یافت. دیپلم خود را از دانشسرای دختران رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، به تدریس در دبستان‌های رشت و تهران مشغول شد و با ۳۰ سال سابقه‌ی کار، در سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد.

احترام مسچیان دارای چهار فرزند است که جملگی پس از تحصیل، به خدمت خانواده و اجتماع در آمدند.

اسماعیل معزی

به سال ۱۳۰۰ در بندرانزلی متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی علمی از دبیرستان فردوسی انزلي دریافت کرد و در تاریخ ۱۳۲۹/۷/۲۳ شروع به کار کرد.

معزی پس از یک سال و یک ماه و هفده روز سابقه‌ی خدمت غیررسمی، رسمیاً به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در سال‌های اولیه‌ی خدمت فرهنگی خود، به تدریس زبان انگلیسی در دبیرستان‌های قاآنی، اسلامی، شاهپور رشت مشغول شد. او با

اداره‌ی اصل چهار ترومن نیز همکاری داشت و در مسابقه‌ای که این مجموعه، میان دبیران زبان انگلیسی گیلان برگزار کرده بود، حائز رتبه‌ی نخست شد و با استفاده از کمک هزینه‌ی تحصیلی اداره‌ی اصل ۴، طی مدتی در امریکا به مطالعه و پژوهش سرگرم شد.

معزی در ادامه به دبیرستان‌های روشنک، شاهدخت، اروندرود و محمد سام منتقل شد و طی مدتی میان دبیر زبان انگلیسی مدارس راهنمایی تحصیلی دین و دانش www.tabarestan.ir

نظام الملک و فرهنگ و دین رشت بود. اسماعیل معزی با ۲۸ سال و ۹ ماه و ۲۱ روز سابقه‌ی خدمت رسمی در فرهنگ، در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱ بازنشسته شد. او به زبان انگلیسی تسلط داشت و از نخستین کسانی بود که در گیلان، کلاس خصوصی آموزش زبان انگلیسی دایر کرد.

شمسی میرزا بهرام (خیام)

به سال ۱۳۰۱ در تهران متولد شد. دیپلم خود را در سال ۱۳۲۰ از دبیرستان انوشیروان دادگر تهران اخذ کرد و در سال ۱۳۳۷ نیز به اخذ دیپلم خانه‌داری از دبیرستان فروغ رشت نایل آمد.

میرزا بهرام در سال ۱۳۲۹ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان هاتف تهران (طی ۵ سال آغازین خدمت)، دفتر دار دبیرستان سعادت نسوان رشت (به مدت ۲ سال)، دبیر خانه‌داری (تغذیه و طباخی و تزئین منزل) دبیرستان فروغ رشت (به مدت ۱۳ سال)، مدرس مرکز سپاه دانش رشت، معاون دبیرستان ارونده رود رشت (به مدت ۳ سال)، معاون مرکز تربیت مریبی کودک رشت (به مدت ۴ سال) و سرپرست دبیرستان آینده‌ی دختران رشت. نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد.

میرزا بهرام از سال ۱۳۴۰ تهیه و اجرای گفتار برنامه‌های طباخی رادیو گیلان را عهده‌دار

بود و از سوی دیگر، در سازمان زنان گیلان و جمعیت شیر و خورشید سرخ (هلال احمر) شهرستان رشت نیز به فعالیت می‌پرداخت. او به واسطه‌ی همکاری تنگاتنگ با روشنک نوعدست (مؤسس و مدیر دبیرستان ملی سعادت نسوان رشت و از پیشگامان تعلیم و تربیت زنان) به ضرورت آموزش و پرورش دختران و اهمیت تحصیل در بنای آینده‌ای روشن برای زنان، باوری راسخ پیدا کرد و همواره بر این نکته اذعان داشت که زنان برای احراق حقوق حقه‌ی خود و نیل به برابری اجتماعی، باید استقلال اقتصادی داشته باشند. این فرهنگی در طول دوران کاری خود، طی چنین بیانیت به دریافت تقدیر نامه از مقامات آموزشی و اجتماعی گیلان مفتخر شده بود.

او پس از یک عمر تلاش و کوشش بی‌وقفه‌ی اجتماعی در سال ۱۳۷۴ درگذشت. مدفن این فرهنگی، در ایالت ویرجینیا امریکاست.

حاصل زندگی مشترک شمسی میرزا بهرام با محمد خیام (کارمند بازنیسته‌ی بانک ملی)، سه فرزند است: ثریا (فوق دیپلم فنی و حرفه‌ای و فرهنگی بازنیسته)، زهره (کارشناس ارشد جامعه شناسی از آمریکا) و کیوان (مهندس راه و ساختمان از آمریکا).

پوراندخت میرشجاع

به سال ۱۳۰۸ در رشت متولد شد. وی با داشتن دیپلم در سال ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم مدارس لاهیجان (طی یک سال اولیه‌ی کار)، معلم دبستان مختلط کوروش رشت (طی ۱۲ سال) و آموزگار و معاون و مریب پیشانگی دبستان دخترانه‌ی سیروس تهران (از ۱۳۴۳ تا بازنیستگی).

نامبرده با ۳۰ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در

تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱ بازنیسته شد. ثمره‌ی زندگی مشترک پوراندخت میرشجاع با همکار فرهنگی خود، جواد سلیمانی (دبیر شیمی دبیرستان‌های رشت و تهران) شش فرزند تحصیلکرده به نام‌های: منوچهر، مسعود، محمود، مجید، معصومه و مریم است.

زهرا مخبر

ثبـتـقـان

به سال ۱۳۰۸ در رشت متولد شد. تحصیلات خود را تا اخذ دیپلم کامل خانه‌داری ادامه داد و در تاریخ ۱۳۲۹/۷/۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد.

مخبر از بدو استخدام تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های فومن، آموزگار دبستان‌های رشت، معلم و معاون دبستان هقدله دی رشت، آموزگار و معاون و مسؤول امور دفتری و (در نهایت) رئیس دبستان پرتوی رشت. نامبرده در تاریخ ۱۳۵۸/۸/۱ بازنیسته شد. این فرهنگی از سوی دیگر، مری سازمان جوانان شیر و خورشید سرخ دبستان پرتوی رشت بود.

ملوک موحد (پختکار لنگرودی سابق)

به سال ۱۳۰۹ در لنگرود متولد شد. تحصیلات خود را تا پایان دوره‌ی اول متوسطه ادامه داد و ضمن خدمت، کلاس کارآموزی ۲۴۰ ساعته‌ی آموزش و پرورش لنگرود را با موفقیت گذراند. موحد فعالیت فرهنگی خود را در تاریخ ۱۳۲۹/۹/۷ در سمت آموزگار، آغاز کرد و در آبان ۱۳۳۹ رسماً به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. نامبرده از بدو خدمت تا هنگام بازنیستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های لنگرود (از جمله در دبستان‌های داریوش، گلشن، نسرین و پرتو)، مری و مدیر

کودکستان ایران لنگرود و آموزگار دبستان دماوند پسران تهران.

ملوک موحد با ۲۵ سال و ۹ ماه و ۲۴ روز سابقه‌ی خدمت فرهنگی در تاریخ ۱۳۵۵/۷/۱، در سمت آموزگار، بازنیسته شد. او در سال ۱۳۴۱، به عنوان آموزگار نمونه، در سطح آموزش و پرورش لنگرود، مورد تقدیر قرار گرفته بود.

هادی میرزائی

به سال ۱۳۰۲ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ لیسانس تاریخ‌و‌جغرافیا از دانشسرای عالی تهران، نایل آمد. میرزائی در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر تاریخ و جغرافی دبیرستان ذاریعش لنگرود (طی سه سال آغازین خدمت)، مدرس هیأت ستاره‌شناسی لنگرود، دبیر تاریخ و جغرافی پایه‌های

هفتم تا دوازدهم متوسطه‌ی دبیرستان ششم بهمن رودسر، دبیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های: شاهپور، محمد رضا شاه، رضا شاه، اقبال، پروین اعتضامی و هفده دی) و بازرس اداره کل آموزش و پرورش گیلان. او ضمن تدریس، در موقعی ریاست امتحانات کلاس ششم متوسطه را در نقاط مختلف گیلان، بر عهده داشت. نامبرده در سال ۱۳۵۴ بازنیسته شد. حاصل زندگی مشترک هادی میرزائی با همکار فرهنگی خود، بماه آفرین شفیقی، سه فرزند است: محمد ابراهیم، علی (دکترای ادبیات فارسی) و زهرا (لیسانسیه‌ی فیزیک و کارشناس آزمایشگاه فیزیک دانشکده‌ی علوم پایه‌ی رشت).

ثريا مستوفى محصصى

فرزند میرزا رحیم خان مستوفی محصصی (از کارگزاران سرشناس لاهیجان) به سال ۱۳۱۱ در لاهیجان متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان و دبیرستان مهین لاهیجان و دبیرستان فروغ رشت گذراند و به اخذ دیپلم، نایل آمد. وی در سال ۱۳۳۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان حکیم‌زاده‌ی لاهیجان، مدیر دبستان احمد آذین لاهیجان، مدیر دبیرستان بزرگ‌مهر لاهیجان (وی با حُسن مدیریت خود، دبیرستان بزرگ‌مهر^۱ را به یکی از دبیرستان‌های نمونه لاهیجان تبدیل کرد و مدار درجه‌ی ۳ فرهنگ گرفت)، مدیر عامل جمعیت شیروخورشید سرخ^۲ لاهیجان و عضو شورای تربیت بدنی آموزشگاه‌های لاهیجان.

مستوفی مخصوصی، در سازمان زنان و انجمن‌های خیریه نیز فعالیت داشت و با حکمی از سوی رئیس کل وقت دادگستری گیلان، به سمت مشاور دادگاه اطفال، منصوب شده بود. نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنیسته شد و در شهریور ماه سال ۱۳۷۹ درگذشت. حاصل زندگی مشترک ثریا مستوفی مخصوصی با همکار فرهنگی خود، محمد رفیع معصومی اشکوری (فرزند آیت الله سید حسن معصومی اشکوری) شش فرزند تحصیلکرده است.

پی‌نوشت:

۱. دبیرستان بزرگمهر لاهیجان در سال ۱۳۴۰ با داشتن دوره‌ی متوسطه تا چهارم ادبی و با برخورداری از ۱۷۰ دانش‌آموز، در ساختمان استیجاری دایر بود. ساختمان مجهر این دبیرستان در سال ۱۳۴۴ با کوشش‌های بی‌گرانه‌ی مستوفی مخصوصی و در پرتو توجه اداره‌ی آموزش و پرورش لاهیجان، با ۱۱ کلاس درس و یک باب کتابخانه احداث شد. دبیرستان بزرگمهر لاهیجان در سال ۱۳۵۲، دو دوره‌ی کامل متوسطه در رشته‌های طبیعی و ادبی با ۵۶۰ دانش‌آموز و ۳۱ دبیر و کارمند داشت و کتابخانه‌ی مجهر آن در این تاریخ (۱۳۵۲)، دارای ۷۱۰ جلد کتاب علمی و ادبی بود، که مورد استفاده دانش‌آموزان و فرهنگیان قرار می‌گرفت (در ک پرتوی از کوشش‌های کمیته‌های پژوهشی آموزشی آموزشگاه‌های گیلان، ص. ۸۰)
۲. ثریا مستوفی مخصوصی به عنوان یکی از نخستین مدیران زن جمعیت شیر و خورشید سرخ در گیلان، با کوشش‌های ثمر بخش خود در این جمعیت، توانست به دریافت نشان شیر و خورشید سرخ ایران و نشان هلال احمر کشور ترکیه، مفتخر شود.

محمد رضا معالی

فرزند حاج شیخ محمد طاهر ابوالمعالی و نوه‌ی حاج شیخ عبدالغنى (مجتهد و مؤلف رساله‌ی شرعیه) به سال ۱۳۰۸ در کوچصفهان زاده شد. تحصیلات خود را در دبستان و دبیرستان ابوالمعالی (سعده فعلى) کوچصفهان، که محل آن در خانه‌ی پدری او بود، به پایان برد و از دانشسرای مقدماتی پسران رشت، فارغ‌التحصیل شد. معالی در سال ۱۳۳۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت دبیر ادبیات فارسی، به تدریس در دبیرستان‌های رشت مشغول شد. او در سال ۱۳۶۲ بازنیسته شد و در دوران بازنیستگی مدیریت کتابخانه‌ی دبیرستان شاهپور (بهشتی) رشت را بر عهده گرفت.

معالی از بوجوانی شعری میرود. حدود ۶۰۰ بیت از اشعار این فرهنگی در مسنه دفتر شعریه نامهای فروخ گلداشت؛ گلهاي داردي و ده فطره اشک گرده هم آمده است، بعضی از نوانه‌های این شاعر (که در سروده‌های خوب به مخلص و فروع تخلص می‌کرد) با صدای حسو-شدگانی چون ناصر مسعودی و فریدون پور رضا خوانده شده است. معالی مژوون اینجفن ادبی است گلان بزرگ و با احتمن ادبی صائب تهران نیز ارتبااضی صمیمانه داشت. از اثار مظلوم معالی، دفتر شعنه‌ی شوقی در سال ۱۳۷۷ میلادی در جاوده رسیده است، محمد رضا معالی عاقبت در ۵۴ ماه ۱۳۶۸ درگذشت.

شعر نو سروده‌ی اوست:

در سوک بهمن فرخی، فرهنگی پر نلاش گبلان

بهمن ای سور دل حادر محنت دیده شریت از چشمکه خور نماید ای تو نوشیده بهمن فرخی ای شاعر شیرین سخنم در فراق رُخ غمگین تو برسگو چکنم سخناتی به غول دار همه جا شیرین بود لکن از درد زمان بار غمتم سگیگی بود گاهی‌گاهی که برایم غزی می‌خوانندی نامنی بر زگل از هر چمنی می‌خوردندی گاهی از آل علی بود کلامت زنگیز گاهی از حور زمان سرق نگاهت غمگین از تو راضی بخدا سید مظلومان است گرچه داشت جمل حسرت بی پایان است درس تو مکتب دین پیش قابل بودی عاشق دفتر و دیوان و مائل بودی سخر شعر تو ای دوست چه عظر آگین بود دل بزان و فرا را بخدا تسکین بود عز زیاضی بمسائل تو چه قابل بودی در سر درس بهر مرحله کامل بودی عمر تو صرف تعالیم و سعادت می‌شد همه جا موجب تشوبیق و عنایت می‌شد بهمن ای سور دل شمع و حسدم بایا از سریت سخن از درد سروتم بایا هر زمان در همه جا شوق بایم بودی سوچ بخوشنی و راحت جانم بودی داغ درخت بادل مادرت آسان شنوه آتشی در دلی افتاد که درمان شود بس نوازنی دل افرده و زاری دارد بس نو یکگر به کجا صبر و قراری دارد گردید ای جان پسر تازه جوانم بهمن دوز و شب بس تو بینند است فغاتم بهمن بس تو ای خنجه کجا صبر و قراری دارم در مژلو تو چساند دائمی از گل بارم

مادر از داغ تو عمری دل غمگین دارد آتشی بر جگر و دیده خونین دارد
تو به فرهنگ وطن خدمت شایان کردی تو به تعلیم سخن جهد فراوان کردی
ای که از چشم عزیزان وفا دور شدی سوختی در خود و بهر دگران نور شدی
مگر از روی تو در خواب قیامت بینم ورنه دیگر به کجا آن قد و قامت بینم
در عزای تو معالی سخنی گفت و شنید شاعری رفت سخن ماند و بپایان نرسید
منبع: گیلان نامه (مجموعه مقالات گیلان‌شناسی)، جلد سوم، به کوشش م. پ. جكتاجی، انتشارات طاعتی،

۱۳۷۱، صص ۳۸۱ - ۳۸۲.

تبرستان

www.tabarestan.info

محمدحسین ماهوتی زرعی

به سال ۱۳۱۲ در رشت زاده شد. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی پسران رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۴۷ موفق به دریافت لیسانس الهیات و معارف اسلامی از دانشگاه تهران شد.

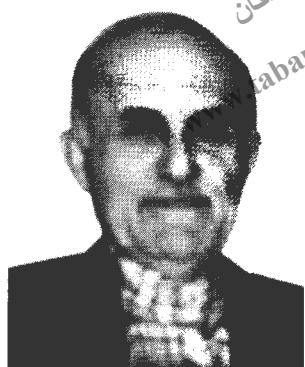
ماهوتی در سال ۱۳۳۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر دبیرستان‌های طوالش (از جمله در دبیرستان محمد رضا شاه پهلوی رضوانده)، معاون

دبیرستان ترقی فومن، رئیس مدرسه‌ی معرفت شفت، نماینده (رئیس) اداره فرهنگ شفت، مدیر علوم انسانی دبیرستان شاهپور رشت، مدیر دبیرستان‌های تهران، رئیس کارگزینی اداره کل آموزش و پرورش گیلان، رئیس اداره‌های ترفیعات و امور عمومی وزارت آموزش و پرورش و نماینده وزارت آموزش و پرورش در سازمان امور اداری و استخدامی کشور. لازم به یادآوری است که محمدحسین ماهوتی، مشارکت در راهاندازی دوره‌ی اول متوسطه‌ی دبیرستان معرفت و راهاندازی مدرسه‌ی فاطمیه را در شفت و احداث اردوگاه تربیتی گیلان در رامسر و تألیف کتابچه‌ی: انتخابات در ایران، رانیز در کارنامه‌ی آموزشی و فرهنگی خود دارد. نامبرده در دی ماه سال ۱۳۵۷، بازنشسته شد.

وی دارای پنج فرزند است: فرشته (فوق‌لیسانس حقوق قضایی، قاضی پیشین

دادگستری و وکیل پایه یک دادگستری)، کامبیز (پزشک متخصص جراحی و پوست)، کامیاب (دارای دکترای الکترونیک و طراحی از آمریکا، عضو هیأت علمی دانشگاه کالیفرنیای آمریکا و عضو هیأت تحقیقاتی کارخانه فیلیپس آمریکا)، کامران (مهندس شیمی) و کاوه (پزشک متخصص بیهوشی).

سید صمد میرمعصومی

به سال ۱۳۰۷ در روسر مولد شد. دیپلم کامل حجود را به طور متفرقه در تهران دریافت کرد و با تکمیل تحصیلات خود، به اخذ دانشنامه‌های لیسانس الهیات (از دانشسرای عالی تهران) و فوق لیسانس الهیات (از دانشگاه تهران) توفیق یافت.

وی در تاریخ ۱۳۳۲/۹/۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: رئیس (نماینده) اداره

فرهنگ (آموزش و پرورش) و دبیر دبیرستان بوعلى سینای آستانه‌ی اشرفیه^۱، رئیس اداره فرهنگ سیاهکل، رئیس اداره فرهنگ فومن، معاون آموزش و پرورش ناحیه ۵ تهران، رئیس آموزش و پرورش ناحیه ۵ تهران (در اوایل انقلاب ۵۷) و معاون اداره‌ی آمار و مدرس سپاه دانش کشور.

نامبرده در سال ۱۳۶۸ بازنشسته شد. این فرهنگی در وزارت خانه‌های امور خارجه و فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز، سابقه‌ی فعالیت داشت و طی مدتی نیز در دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین، در سمت‌هایی چون: معاون آموزشی، قائم مقام رئیس دانشگاه و مدرس تاریخ اسلام و منطق، به فعالیت مشغول بود. او علاوه بر فعالیت آموزشی، پژوهش و تحقیق نیز می‌کرد و حاصل این تحقیقات را در دو عنوان کتاب به نام‌های گسترش زبان فارسی در شبیه قاره هند و سلطنت سخنور، آماده برای چاپ دارد.

میرمعصومی با ۴۵ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی و اجتماعی (۲۶ سال در آموزش و پرورش و مابقی در وزارت خانه‌های خارجه و ارشاد و دانشگاه آزاد اسلامی) در سال ۱۳۷۷ از مشاغل اداری و آموزشی، کناره‌گیری کرد. حاصل ازدواج سید صمد میرمعصومی با

همکار فرهنگی خود، صدیقه رئیس سمیعی (آموزگار و مدیر بازنیسته‌ی دبستان‌های گیلان و تهران) دو فرزند تحصیلکرده به اسمی: سیده صفیه و سید علی است.

پیش‌نوشت

۱. میرمعصومی طی دو نوبت، ریاست آموزش و پرورش آستانه‌ی اشرفیه را بر عهده داشت و از او آخر سال ۱۳۴۴ تا خرداد سال ۱۳۴۹ (جز در سال تحصیلی ۴۰-۴۱) که در سیاهکل مشغول به خدمت بود) رییس اداره‌ی فرهنگ آستانه بود.

سیده‌رقیه میرنویهار

به سال ۱۳۱۰ در لاهیجان متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان عصمت و دبیرستان مهین لاهیجان سپری کرد و به دریافت دیپلم خانه‌داری در رشت، نایل آمد. میرنویهار فعالیت آموزشی خود را به سال ۱۳۳۳ در دبستان بازکیاگوراب لاهیجان آغاز کرد و در این مدرسه علاوه بر تعلیم دانش آموزان، در کلاس‌های مبارزه با بی‌سوادی و تعلیمات اساسی و اکابر نیز تدریس می‌کرد. نامبرده در ادامه، به شهر لاهیجان انتقال یافت و در دبستان‌های بزرگمهر، پیربازاری، فاطمیه، مهر و محمدی، عهده‌دار تدریس ریاضی و ادبیات در پایه‌های سوم و چهارم ابتدایی شد.

سیده‌رقیه میرنویهار با ۲۶ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۶۰ بازنیسته شد. او دارای پنج فرزند با نام خانوادگی خورسند است: محمدرضا (پزشک)، فتنه (دندانپزشک) و فاطمه (پزشک متخصص رادیولوژی).

موسى موثقی

به سال ۱۳۱۴ در فومنات متولد شد. وی دارای دانشنامه‌ی کارشناسی تاریخ و علوم اجتماعی از دانشگاه تهران است. موثقی در سال تحصیلی ۲۴-۱۳۲۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت های زیر انجام وظیفه کرد: رییس و معلم

دبستان و دبیرستان طلوع طاهر گوراب (طی ۶ سال آغازین خدمت)، رئیس و دبیر علوم انسانی (ادبیات، فلسفه و تاریخ) و طبیعی و ریاضی دبیرستان شمس^۱ صومعه سرا (در مجموع به مدت ۴ سال)، مسؤول پیکار با بی سوادی و اداره‌ی راهنمایی تحصیلی صومعه سرا و دبیر تاریخ و جغرافیا و علوم اجتماعی دبیرستان‌های رهنمای سعادت و فروغ رشت (از ۱۳۵۴ تا ۱۳۷۳).

نامبرده با ۳۹ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. موثقی در طول دوران خدمت فرهنگی خود در سمینارهای مختلف علمی (از جمله در سمینارهای علوم اجتماعی و جغرافیا) که عمدها در شهرهای تهران و رشت، برگزار می‌شد، حضوری مستمر داشت و دوره‌های آموزشی علوم اجتماعی رانیز با موفقیت گذراند.

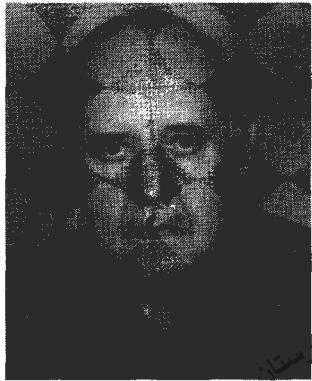
نامبرده در سمت رئیس دبیرستان شمس صومعه سرا، مدیر نمونه شناخته شد و توسط فریخ روپارسا (وزیر وقت آموزش و پرورش) مورد تقدیر قرار گرفت و به اخذ نشان فرهنگی نایل آمد. موسی موثقی دارای چهار فرزند است: ودیعه (کارشناس فیزیوتراپی)، رضا (لیسانسیه‌ی مدیریت بازرگانی و کارشناس رادیولوژی)، شفیعه (پژوهش فوق تحصص روماتولوژی) و رابعه (کارشناس علوم آزمایشگاهی).

پی‌نوشت:

۱. دبستان شمس صومعه سرا در سال ۱۳۱۳ تأسیس شد و دبیرستان شمس صومعه سرا نیز در سال ۱۳۲۴ گشایش یافت. این دبیرستان در سال ۱۳۵۲، ۱۰۵۵ نفر دانش آموز داشت که زیرنظر ۳۳ نفر کادر اداری و آموزشی تحصیل می‌کردند. کتابخانه‌ی دبیرستان شمس صومعه سرا در این تاریخ (۱۳۵۲) دارای دو هزار جلد کتاب بود. (ر.ک. پرتونی از کوشش‌های کمیته‌های پرورشی آموزشگاه‌های گیلان، ص. ۵۱).

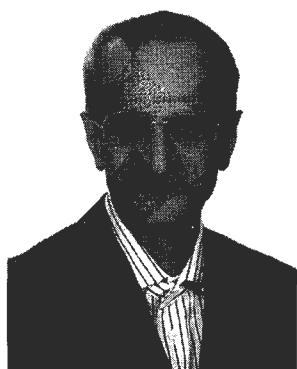
اسحق منصوری

به سال ۱۳۱۵ در کمسار شفت متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی ریاضی از دبیرستان شاهپور رشت دریافت کرد و با ادامه‌ی تحصیل در دانشسرای عالی و دانشگاه تهران، در سال تحصیلی ۳۸ - ۱۳۳۷ به اخذ لیسانس ریاضی و علوم تربیتی توفیق یافت. وی در تاریخ

۱۳۳۳/۱۰/۵ شروع به کار کرد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر ریاضی دبیرستان ترقی فومن، مدیر دبیرستان‌های آمل، مدیر ریاضی دبیرستان‌های لاهیجان، مدیر ریاضی دبیرستان‌های رشت و ریس دبیرستان‌های بهشتی (شاھپور سابق) و نمونه گشت رشت. نامبرده در تاریخ ۱۳۷۳/۷/۱ بازنشسته شد و در سال ۱۳۸۸ درگذشت.

منصوری در طول دوران خدمت فرهنگی خود، دریافت ۲۰ فقره تقديرنامه مفتخر شده بود. او به عنوان ریس هیئت مدیره و مدیر عامل تعاوني فرهنگیان رشت و حومه نیز به فعالیت می‌پرداخت. از اسحق منصوری سه فرزند به یادگار مانده است: تورج (لیسانسیه زبان انگلیسی)، توحید (مهندس برق و الکترونیک) و ترانه.

سید جعفر مهرداد (قتلزاد سابق)

به سال ۱۳۱۰ در صومعه سرا زاده شد. تحصیلات مقدماتی خود را در مدارس قدیمه‌ی صالح آباد و مهدویه‌ی رشت گذراند و مقدمات علوم قدیم (صرف و نحو عربی، منطق و بخشی از معانی و بیان) را فراگرفت. وی با دریافت دیپلم متوسطه، ادامه‌ی تحصیل داد و در خرداد ۱۳۳۴ موفق به دریافت لیسانس فیزیک (از دانشگاه تهران) و لیسانس آموزش فیزیک (از دانشسرای عالی تهران) شد.

مهرداد در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و کار خود را در سمت مدیر فیزیک دبیرستان‌های رشت و صومعه سرا آغاز کرد. او هم چنین از سال ۱۳۳۶ تا سال ۱۳۳۹ به تدریس علوم تجربی در دانشسراهای مقدماتی گیلان مشغول بود. مهرداد همچنین، ریس دبیرستان پورداول و از پایه‌گذاران گروه فرهنگی فروزان رشت بود. او در رشت، در گروه فرهنگی آریا (بوعلی سینا) نیز عضویت داشت.

نامبرده در سال ۱۳۴۵ به آموزش و پژوهش تهران منتقل شد و تا پایان خدمت فرهنگی خود، در دبیرستان‌های مختلف تهران به تدریس فیزیک و مکانیک پرداخت. مهرداد در تهران از اعضای مؤسس گروه فرهنگی دکتر هشتادی سابق (۱۳۵۷ - ۱۳۵۰)، گروه فرهنگی حکمت و گروه فرهنگی علامه (۱۳۶۶ - ۱۳۷۷) بود.

این فرهنگی، عضو فعال انجمن معلمان علوم تجربی بود و خود، زمانی در سمت دبیر انجمن معلمان علوم تجربی رشت، در کنفرانس‌ها و گردهمایی‌های مختلف این مجمع، شرکت و سخنرانی می‌کرد. مهرداد در نخستین و هشتمین کنفرانس آموزش فیزیک که به ترتیب در سال‌های ۱۳۷۱ و ۱۳۷۸ در شهرهای تهران و تبریز برگزار شده بود، تحت عنوانی: تطور زبان فارسی در آموزش فیزیک و فلسفه و آموزش فیزیک ایران، به ایجاد سخن پرداخته بود.

سید جعفر مهرداد در سال ۱۳۶۱ بازنیسته شد و در سال ۱۳۶۲، از سوی معاون وزیر و ریس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، به عضویت در هیأت تحریریه مجله‌ی رشد آموزش فیزیک منصوب شد. او به همکاری خود با این فصلنامه‌ی آموزشی، همچنان ادامه می‌دهد. مهرداد در سال ۱۳۷۷ از سوی ریس گروه علوم پایه‌ی فرهنگستان علوم، به عضویت شاخه‌ی تخصصی فیزیک گروه استانداردسازی واژه‌های کتب درسی منصوب شد. وی در پی آن از سال ۷۹ تا سال ۸۲ در امر واژه‌گزینی فیزیک کتاب‌های درسی با فرهنگستان زبان و ادب فارسی، همکاری داشت.

نامبرده با زبان‌های فرانسه و انگلیسی آشنایی دارد و دو عنوان کتاب درسی مکانیک برای دانش آموزان دبیرستانی و یک عنوان کتاب پژوهشی به نام مدخلی بر بازشناسی نهضت جنگل را تألیف کرده است. مهرداد، از سوی دیگر، در سال ۱۳۸۵، کتاب بلشویک‌ها در گیلان (سقوط حکومت کوچک خان)، اثر ولادیمیر گنیس را ترجمه و منتشر کرده است. برخی از مقالات علمی و پژوهشی چاپ شده‌ی مهرداد عبارتند از: قانون بقای اندازه‌ی حرکت زاویه‌ای، آشفتگی‌های کتاب کمک درسی، قانون سوم نیوتون، رنگین کمان، نیروی گریز از مرکز واقعیت یا توهם، پارادوکس هیدرولستاتیک، نیروی کوریولیس، ترانه‌های روستایی گیلان، کنز اللغات و زبان گیلکی، فاجعه مهاجرت اهالی رشت به تهران، درة التاج و امیر دباج فومنی - مقامع الفضل، اُتل خان رشتی و بازشناسی نهضت جنگل.

مهرداد به دو زبان گیلکی و فارسی شعر می‌سراید و ترانه‌ی ماندگار گل پامچال از سروده‌های اوست. نامبرده در روزگار جوانی خود، از فعالان نهضت ملی شدن صنعت نفت

در گیلان بود و اشعار و مقالات میهندی پُرشوری را در این خصوص، در نشریات آن زمان منتشر می‌ساخت. حاصل ازدواج سید جعفر مهرداد با همکار فرهنگی خود، منصوره فروحی (دبیر علوم انسانی بازنیسته‌ی دبیرستان‌های تهران)، دو فرزند تحصیلکرده است: سید مرتضی (دارای دکترای شیمی و عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران) و سید مجتبی (پژوهشک فوچ تخصص غدد درون‌ریز و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان).

منابع:

۱. مجله‌ی رشد آموزش فیزیک، شماره ۶۴، صص ۲۵ - ۱۹۸۴.
۲. مدخلی بر بازنیستی نهضت جنگل، سید جعفر مهرداد، سازمان چشمی و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۲.
۳. گلبانگ سرفرازان (دسته‌گلی از گلزار ادب ایران)، گردآوری و نوشته‌ی اسماعیل گلستانی، صص ۱۳ و ۱۴.

سید تقی (ایرج) میرکشمیری

به سال ۱۳۱۶ در رشت تولد یافت. دیپلم خود را از دانشسرای مقدماتی رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۴۳ موفق به اخذ لیسانس آموزش و پرورش ابتدایی از دانشسرای عالی تهران شد.

وی در سال ۱۳۳۴ با داشتن دیپلم دانشسرای مقدماتی، به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار و مدیر دبستان منوچهری منجیل، آموزگار و مدیر دبستان حجت شمام

رستم آباد، آموزگار دبستان سراوان، دبیر ریاضی و زبان انگلیسی دبیرستان نوینیاد سنگر، دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های رشت، سرپرست فرهنگی و دبیر مرکز آموزشی سپاه دانش پسران در پادگان‌های منجیل و رشت (از ۱۳۴۳ تا ۱۳۴۷)، معاون اداره‌ی سپاه دانش اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان (از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۰)، عضو هیأت مدیره‌ی انجمن راهنمایان تعلیماتی شهرستان رشت (از ۲۲/۹/۴۹ تا ۲۳/۹/۴۹)، رئیس اداره‌ی امتحانات اداره کل آموزش پرورش گیلان (از ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۱)، رئیس اداره‌ی آموزش ابتدایی اداره کل آموزش

و پرورش گیلان (از ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۵)، رئیس اداره آموزش و پرورش شهرستان صومعه سرا (در سال تحصیلی ۱۳۵۵-۱۳۵۶)، کارشناس مسؤول مبارزه با بی‌سوادی اداره کل آموزش و پرورش گیلان (در ۱۳۵۶)، رئیس اداره آمار و بودجه و تشکیلات اداره کل آموزش و پرورش گیلان (در سال تحصیلی ۱۳۵۶-۱۳۵۷) و دبیر زبان انگلیسی دبیرستان‌های اداره آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت (طی یک سال پایانی خدمت).

نامبرده در آبان سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد. حاصل ازدواج سید تقی میر کشمیری با همکار فرهنگی خود، کبری محمد پورخبازی، دو فرزند است: مهران و مژگان (کارشناس ماما‌ای).

خانم گل (مکرم) مؤذنی

به سال ۱۳۱۲ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوجه تحصیل را در زادگاه خود سپری کرد و به اخذ دیپلم از دانشسرای دختران نایل آمد.

وی در تاریخ ۱۳۳۵/۹/۱۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر دبستان و دبیرستان هفده دی هشتپر، آموزگار مدارس تالش، معاون و دبیر و سریرست تربیت بدنی دبیرستان عفت لنگرود، آموزگار دبستان‌های لنگرود و رئیس دبستان صنیعی تهرانی رشت.

نامبرده در سال ۱۳۵۸ (پیش از آن که بازنشسته شود) درگذشت. از خانم گل (مکرم) مؤذنی دو فرزند پسر به یادگار مانده که هر دو تحصیلکرده‌اند.

مقرب مؤذنی

به سال ۱۳۱۶ در رشت زاده شد. دیپلم خود را از دانشسرای دختران رشت دریافت کرد. و دوره‌ی آموزشی زبان انگلیسی (موسوم به ایران و امریکا) را نیز در تهران گذراند. وی در سال ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در

سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر زبان انگلیسی آموزشگاه‌های شمس و فروغ صومعه‌سرا، آموزگار دبستان رودکی رشت، دبیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی سپیدرود رشت و معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی کبری میرخائف (ایراندخت جفوودی بعدی) رشت. نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد.

مقرب مؤذنی دارای دو فرزند پسر است که هر دو تحصیلکرده و دانش آموخته‌ی رشته‌ی مهندسی عمران‌اند.

فریدون منجمی

فرزند محمدباقر (ملقب به عطاء‌السلطان) منجمی (مالک) و نوه‌ی میرزا عیسی خان منجم‌باشی (حاکم لنگرود و رانکوه) به سال ۱۳۰۸ در لنگرود و در میان خانواده‌ای تاریخ‌ساز، متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در رشت گذارند و در سال ۱۳۳۱ موفق به اخذ دیپلم ادبی از دبیرستان نوری‌خش رشت شد. وی ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و در سال ۱۳۴۴ موفق به دریافت لیسانس باستان‌شناسی از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران شد.

منجمی در سال ۱۳۳۶ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: هنرآموز ورزش دبستان‌های تهران و دبیر علوم انسانی (تاریخ و جغرافیا) دبیرستان‌های تهران (از جمله در دبیرستان سن‌لوئی).

نامبرده در سال ۱۳۶۵ بازنشسته شد. او در جوانی، از اعضای تیم فوتبال شهرستان رشت بود و در حین خدمت فرهنگی خود نیز، عضو کانون مربیان ورزش ایران به شمار می‌رفت. این ورزشکار در سال‌های ۱۳۲۹، ۱۳۳۰ و ۱۳۳۳ به نمایندگی از گیلان در دوره‌های

دوازدهم، سیزدهم و چهاردهم مسابقه‌های فوتبال قهرمانی کشور، شرکت کرد. او بارها به دریافت تقدیرنامه‌های ورزشی و فرهنگی مفتخر شد. فریدون منجمی عاقبت در سال ۱۳۸۴ روی در نقاب خاک کشید. ثمره‌ی زندگی مشترک این فرهنگی با هایده صفاری، یک فرزند دختر به نام بنفسه است که کارشناس ارشد مهندسی شیلات است.

نورالدین موسوی آزاد کسمایی

به سال ۱۳۱۱ در صومعه سرا متولد شد. دیپلم حوزهٔ تبرستان را از دبیرستان شاهپور رشت دریافت کرد و در ادامه به اخذ لیسانس شیمی از دانشکدهٔ علوم دانشگاه تهران نایل آمد. موسوی در سال ۱۳۳۶ به استخدام ادارهٔ کل فرهنگ گیلان درآمد و کار خود را با تدریس در مدارس کوچصفهان آغاز کرد. وی در ادامه به آموزش و پرورش رشت منتقل شد و به تدریس شیمی در دبیرستان‌های دخترانه و پسرانه (از جمله در دبیرستان‌های: شاهپور، فروغ، شاهدخت، رهنمای سعادت و محمد رضا شاه) مشغول شد.

نورالدین موسوی هم زمان با تدریس در دبیرستان شاهپور رشت (که از دبیرستان‌های جامع ایران بود و پیاده سازی سیستم جدید آموزشی در آن ضروری بود) به اتفاق ۱۹ دبیر دیگر، به نمایندگی از دبیران علوم تجربی دبیرستان‌های جامع کشور، از بورسیه‌ی تحصیلی وزارت آموزش و پرورش استفاده کرد و با گذراندن دوره‌ی آموزشی دو ماهه‌ی آشنایی با نظام نوین آموزشی در فرانسه، آموخته‌های جدید خود را در تدریس، به کار گرفت.

او در سال ۱۳۴۴ به اتفاق دو تن از همکاران فرهنگی خود (محمد صیانتی و رضا یکتا گنجه‌ای) کتاب بحث و محاسبه در شیمی را تالیف کرد. این کتاب از منابع درسی دانش‌آموزان سال آخر دبیرستان و داوطلبان شرکت در کنکور بود. موسوی در مهرماه سال ۱۳۶۳ (پیش از بازنیستگی) درگذشت. حاصل زندگی مشترک نورالدین موسوی با همکار فرهنگی خود، جنت مجلسی، دو فرزند است: نیلوفر (کارشناس علوم تغذیه) و نرگس (پژوهش داروساز).

مریم ملکشاهی

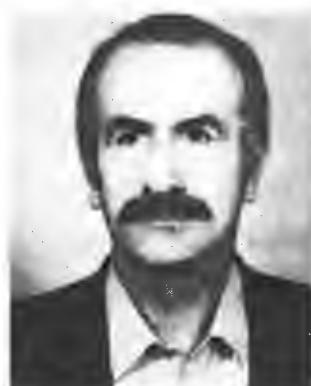

فرزند نوش آفرین پورزردشت (از نخستین بانوان فرهنگی در لشتنشاء) و نوهی علیمحمد پورزردشت (از فرهنگیان دیرین گیلان و پدر فرهنگ لشتنشاء) به سال ۱۳۱۴ در رشت تولد یافت. وی با داشتن دیپلم طبیعی در سال ۱۳۳۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و ضمن خدمت، در تهران، فوق دیپلم علوم انسانی دریافت کرد.

ملکشاهی از بدو استخدام تا بازنیستگی www.tabarestan.info سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار دبستان ناصرخسرو لشتنشا (طی ۲ سال آغازین خدمت)، آموزگار دبستان رزاقی رشت (طی ۳ سال)، معلم مدارس تهران و مدیر مدارس راهنمایی تحصیلی تهران.

نامبرده در تاریخ ۱۳۶۲/۷/۲ بنا به درخواست شخصی، بازنیسته شد. مریم ملکشاهی دارای سه فرزند تحصیلکرده با نام خانوادگی خشایار است: شهریار (کارشناس ارشد مهندسی الکترونیک در آمریکا)، شهرزاد (لیسانسیهی تربیت بدنی و فرهنگی) و امیر (کارشناس ارشد مهندسی الکترونیک در آمریکا).

ولی مژدهی

به سال ۱۳۱۷ در روستای مژده (از توابع رشت) زاده شد. وی لیسانسیهی جغرافیا از دانشسرای عالی تهران است. مژدهی ذر سال ۱۳۳۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار و مدیر دبستان‌های لاهیجان، آموزگار دبستان‌های آستانه‌ی اشرفیه، آموزگار و مدیر دبستان‌های خمام (وی به سال ۱۳۳۷ در خمام، در کسوت مدیر نمونه، از سوی حسینقلی نظری منتظر، رئیس وقت آموزش و پرورش خمام، مورد تقدیر قرار گرفت) و مدیر جغرافیای

دبیرستان‌های اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت (از جمله در دبیرستان‌های رهنمای سعادت، بعثت، هجرت، رجایی و سردار جنگل).

نامبرده با بیش از ۳۵ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد. او در سال ۱۳۵۵ جزوه‌ای پژوهشی را به نام جغرافیای شهرستان رشت گردآوری و تدوین کرد و در این دفتر، جغرافیای طبیعی، اقتصادی، تاریخی و انسانی شهرستان رشت را مورد بررسی قرار داد. مژده‌ی در دوران بازنیستگی، به اتفاق عده‌ای از همکاران فرهنگی خود، دبیرستان غیرانتفاعی غزالی^۱ را در رشت بنیان نهاد و خدمات فرهنگی خود را در این دبیرستان، ادامه داد. ثمره‌ی ازدواج ولی مژده‌ی با همکار فرهنگی خود، پریوش مهریان، سه فرزند است: منیژه، مهدی (پزشک) و مریم (مهندس کامپیوتر).

پی‌نوشت و منبع:

۱. دبیرستان غیرانتفاعی غزالی رشت به صاحب امتیازی حسین پیامی و با مشارکت میرشمس شکوهی راد و کریم دلخوش، بنیان‌گذاری شد. در مراحل اولیه‌ی شکل‌گیری این دبیرستان، محمود خیری، محمد رضا امیدی، ولی مژده‌ی، کمال بنده‌ای و مجتبی جعفری به پایه‌گذاران دبیرستان غزالی پیوستند و آنان را در پیشبرد امور مدرسه، همراهی کردند.

– آشنایی با فرهنگیان پیش‌کسوت گیلان، هفته‌نامه‌ی فضیلت، ابراهیم مرؤوجی، ش. ۴۰ (۸۳-۲/۲۸)، ص. ۷.

弗里دون مردکار

به سال ۱۳۱۱ در رشت دیده به جهان گشود. دوره‌های مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم ادبی از دبیرستان نوریخیش رشت نایل آمد. وی در تکمیل تحصیلات خود، به سال ۱۳۳۳ در آزمون ورودی دانشگاه تهران پذیرفته شد و یک سال بعد از آن نیز به دانشسرای عالی تهران راه پیدا کرد. مردکار در سال ۱۳۳۷ با داشتن لیسانس فلسفه و روانشناسی، فعالیت آموزشی خود را آغاز کرد و طی ۱۹

سال در سمت دبیر فلسفه و روانشناسی، در مراکز مختلف آموزشی (از جمله در دبیرستان‌ها، دانشسرای مقدماتی و مرکز تربیت معلم رشت) مشغول به تدریس شد. او در

ادامه، از طرف اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی یک رشت به مدیریت دیبرستان ابو ریحان رشت (آموزشگاهی که از مؤسسه‌ات گروه فرهنگی ابو ریحان بود و مردکار به عنوان یکی از اعضای هیأت مؤسس این گروه، در پایه‌گذاری آن مشارکت داشت) منصوب شد و به مدت ۵ سال، در این سمت، خدمت کرد. او سرانجام در سال ۱۳۶۰ بازنیسته شد. حاصل ازدواج فریدون مردکار با همکار فرهنگی خود، ناهید خواجه‌یها، دو فرزند دختر است که هر دو مدارج تحصیلی را طی کرده، در خارج از کشور به سر می‌برند.

تبرستان

www.tabarestan.info

سید محمد تقی میرابوالقاسمی

به سال ۱۳۰۹ در رشت متولد شد. تحصیلات خود را در حوزه‌های قدیم و تا حدود سطح دنبال کرد و در سال ۱۳۳۵ با اخذ دیپلم ادبی، به دانشکده‌ی علوم معقول و منقول دانشگاه تهران راه یافت. او در سال ۱۳۳۸ با اخذ لیسانس معقول و منقول، به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و در طول ۳۱ سال خدمت فرهنگی خود، در دیبرستان‌ها و دانشسراهای رشت و آستانه راهنمایی در پرداخت. میرابوالقاسمی در مرکز سپاه دانش گیلان نیز

خدمت می‌کرد. او در مرکز دانشگاهی مختلفی چون: دانشگاه گیلان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت و دانشگاه پیام‌نور به تدریس زبان و ادبیات و تاریخ اشتغال داشت و در مرکز آموزشی ضمن خدمت معلمان گیلان نیز به تدریس مشغول بود.

این فرهنگی در میانه‌های دهه ۱۳۵۰، کتاب تعلیمات دینی اختصاصی و کتاب عمومی دانشسراهای راهنمایی تحصیلی کشور را تدوین و تالیف کرده بود. او از سال ۱۳۳۱ فعالیت قلمی خود را با نام مستعار س. هیزم شکن، در نشریات چلنگر و شب چراغ آغاز کرد و بعدها با بررسی رویدادهای تاریخی و ترجمه‌ی متون عربی، آثار مختلفی را به چاپ رساند. آثار چاپ شده‌ی میرابوالقاسمی به این شرح است: دانشنامه‌ی کاوه (۱۳۴۲)، برگی از تاریخ سیاسی اسلام (۱۳۴۳)، تاریخ و جغرافیای طالقان و خاندان‌های حکومتگر شمال ایران (چاپ اول ۱۳۴۸، چاپ دوم ۱۳۷۳)، سرزمین و مردم گیل و دیلم (۱۳۵۶)،

نهضت‌های روستایی در ایران (۱۳۵۸)، بازگشت به امیدهای نو در دنیای اسلام (۱۳۵۸) پژوهشی در زندگی مذهبی جوانان (۱۳۵۹)، نقش الگوها در تربیت (۱۳۵۹)، فرهنگ مقیاسات در اسلام (بخش‌هایی از این مجموعه در دایرةالمعارف تسبیح به چاپ رسیده است، ۱۳۶۶)، تاریخ گیلان از آغاز تا انقلاب مشروطیت (چاپ اول: ۱۳۶۷ و چاپ دوم: ۱۳۶۹)، نهضت جنگل و اوضاع اجتماعی و فرهنگی گیلان و قزوین (تصحیح و تحشیه خاطرات صادق کوچکپور، ۱۳۶۹)، گیلان از انقلاب مشروطیت تا زمان ما (۱۳۷۷)، جنبش جنگل و میرزا کوچک‌خان (تصحیح و تحشیه خاطرات میراحمد مدنی، ۱۳۷۷) دکتر حشمت‌سواندیشه اتحاد اسلام در جنبش جنگل (۱۳۷۸)، گذار از چمنزارهای گیل و دیلم (۱۳۸۰) عزیز و نگار (۱۳۸۱)، قرامطه در تاریخ (سلسله ترجمه‌های ضمیمه‌ی فصلنامه‌ی گیلان ما، ۱۳۸۱) و بازمانده‌ی میراث اسلامیله در ایران (۱۳۸۴).

او از نویسنده‌گان کتاب سه جلدی گیلان در فصول بازارهای هفتگی در گیلان و گیلان سرزمین قیامها و انقلاب‌ها بود. وی در اوخر حیات خود، کتاب‌های باستان‌شناسی قرآن، سیر مذهب در گیلان و جلد دوم تاریخ طالقان را نیز تألیف و گردآوری کرد. کتاب باستان‌شناسی قرآن بعد از درگذشت وی به همت خانواده‌اش در سال ۱۳۸۷ به چاپ رسید. این فرهنگی در سال‌های ۱۳۷۳ و ۱۳۷۵ برای دست‌یابی به اسناد مربوط به تاریخ گیلان، به باکو (در جمهوری آذربایجان) و تفلیس و کوتایسی (در جمهوری گرجستان) سفر کرد و در سال ۱۳۷۹ نیز به مناسبت هزار و هفت‌صد مین سال استقرار حکومت دینی در جهان مسیحیت، از طرف شورای خلیفه‌گری ارامنه به حضور درقره کلیسا چالدران دعوت شد. او از سال ۱۳۵۰ تا سال ۱۳۵۴ ریاست هیأت کوهنوردی استان گیلان را به عهده داشت. نامبرده در سال ۱۳۵۱ به اتفاق تنی چند از همکاران فرهنگی خود، گروه فرهنگی آذرخش را تأسیس کرد و در طول چند سال پیاپی، در این گروه، فعالیت آموزشی داشت.

میر ابوالقاسمی در سال ۱۳۶۹ بازنیسته شد و در نخستین دوره‌ی شروع به کار کانون مستقل بازنیستگان آموزش و پرورش گیلان، در سمت عضو هیأت مدیره، به فعالیت پرداخت. او در سال‌های پایانی زندگانی، عضو انجمن میراث فرهنگی استان گیلان بود و دوران بازنیستگی مخود را با تحقیق و پژوهش در حوزه‌ی تاریخ گیلان سپری می‌کرد.

وی پس از یک عمر تلاش پرثمر پژوهشی و آموزشی، در اسفند ۱۳۸۵ درگذشت. از نامبرده، پنج فرزند به یادگار مانده است: میترا، مازیار (لیسانسیه‌ی پرستاری)، بابک، رامین و زهره (کارشناس مترجمی زبان انگلیسی).

شعر زیر سروده‌ی میرابوالقاسمی است:

مرغ خاموش (در سوک مصدق)

در آن شب سیاه ز طوفانها
لب بست از حکایت دورانها
کی می‌رود ز خاطره‌ها بیرون
گر در گلی است جلوه و رنگ خون
تالله‌ها ز خاک بپا خیزند
با مهنجانفروز در آمیزند
اه‌رین پستان‌لید و دل آزاری
چون شمع بود شمع شب تاری
زین پس گرت قغان و سرودی نیست
بهرت به سینه بانگ درودی نیست
در هر سپیده پاکی سیمایت
در جان پاک زنده‌دلان جایت

خاموش گشت نغمه جان بخشی
افتد مرغ خسته دل از فریاد
فریادهای سینه پر مهرش
خون دو دیده‌ای است در این گلشن
بر کوهسار مرده بسی بارید
افسانه‌های زندگی ما را
لرزید از نگاه شرربارش
بر رهروان راه در این صحرا
ای زنده در سکوت و سرود ما
می‌سند این خیال که یاران را
تا زنده در خیال منی پیداست
نام تو باد زنده که می‌بینم

منابع:

۱. ماهنامه‌ی گیله وا، شماره ۳۴، صص ۱۶ - ۱۴.
۲. همان، خصیمه‌ی شماره ۶۵، ص ۱۶.
۳. فصلنامه‌ی گیلان ما، سال پنجم، شماره ۳ پیاپی ۱۹، صص ۸۳ - ۸۱.
۴. گیلان در قلمرو شعر و ادب، ابراهیم فخرانی، انتشارات جاویدان، ۱۳۵۶، صص ۲۰۸ - ۲۰۷.
۵. ماهنامه دادگر، سال اول، شماره ۵ و ۴، ص ۳۳.

زوارت مالخاصیان

به سال ۱۳۱۲ در گرگان متولد شد. لیسانس خود را در رشته زبان فرانسه از دانشسرای عالی تهران اخذ کرد و با استفاده از بورسیه تحصیلی دولت، طی سه سال اقامت در فرانسه، تحصیلات دانشگاهی خود را تکمیل کرد. مالخاصیان در سال ۱۳۳۸ به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر زبان فرانسه‌ی دبیرستان‌های تهران (از جمله در دبیرستان‌های محمد رضا شاه، شاهدخت و

در دشت نارمک)، دبیر زبان فرانسه‌ی دبیرستان رهنمای سعادت رشت، دبیر ریاضی دبیرستان مهستی گنجوی رشت (مالخاصیان دوره‌ی آموزشی ریاضی را نیز با موفقیت گذرانده بود)، رئیس دبیرستان هفده دی رشت، رئیس دبیرستان مهد دانش رشت و سرپرست مدرسه‌ی ارامنه‌ی رشت.

نامبرده در سال ۱۳۵۸ بنا به درخواست شخصی، بازنیسته شد. مالخاصیان از مدیران دلسوز، وظیفه‌شناس و منضبط شاغل در دستگاه تعلیم و تربیت گیلان بود و در سال ۱۳۵۸ به عنوان مدیر نمونه، مورد تقدیر قرار گرفته بود. وقایع اکنون دوران بازنیستگی را در کشور کانادا و در کنار فرزندان خود، سپری می‌کند. زوارت مالخاصیان دارای دو فرزند (یک پسر و یک دختر) به نام‌های: واحه و تنی ساطوریان است که هر دو مهندس برق و الکترونیک‌اند.

محمد (سیروس) محمدی گیلانی

نوهی کربلایی حسین محمد اف (از تجار دوران روسیه‌ی تزاری و مؤسس مدرسه‌ی محمدیه رشت) به سال ۱۳۱۳ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی ادبی از دبیرستان نوربخش رشت دریافت کرد و در خرداد ۱۳۳۸ مفتخر به دریافت لیسانس تاریخ و جغرافیا از دانشسرای عالی تهران شد.

محمدی گیلانی در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت‌های زیر فعالیت کرد: نماینده‌ی آموزش و پرورش لشت‌نشا، کفیل دبیرستان غروی رشت، معاون دبیرستان محمد رضا شاه رشت (هم زمان با مدیریت جعفر خمامی زاده)، دبیر مرکز تربیت مربی کودک رشت، مدرس علوم اجتماعی دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت، دبیر علوم انسانی دبیرستان‌های رشت، عضو کمیسیون تعیین کتاب‌های درسی دبیرستان‌های رشت (در رابطه با رشته‌ی تاریخ و جغرافیا) و طراح سؤال آزمون‌های مختلف (از ۱۳۵۳ تا سال ۱۳۵۵).

محمدی گیلانی در نیمه‌ی اول دهه‌ی ۱۳۵۰، به اتفاق تنی چند از همکاران فرهنگی

خود، در کمیسیون رسیدگی به تخلفات امتحانات نهایی پایه‌های ششم متوسطه عضویت داشت و در این کمیسیون، در سمت ناظر به فعالیت می‌پرداخت. او در اسفند ۱۳۵۵ (پیش از آن که بازنیسته شود) براثر سانحه‌ی تصادف، درگذشت. ثمره‌ی زندگی مشترک محمد محمدی‌گیلانی با همکار فرهنگی خود، طلعت میخچی، دو فرزند است: میلاد (مهندس صنایع چوب) و مریم (کارشناس مترجمی زبان انگلیسی).

تبرستان

سید عبدالعلی موسوی (رحمت موسوی)

سید عبدالعلی موسوی (معروف به رحمت موسوی گیلانی) به سال ۱۳۱۵ در رشت متولد شد. اعضای خانواده‌ی او عموماً اهل ادب بوده‌اند و با شعر انس و الفتی دیرین داشتند. پدر او، سید محمد رضا موسوی (متخلص به عزیز) و عمویش شیخ میر عبدالباقی موسوی، ملقب به صدرالشیعه (که داماد کامران میرزا نایب السلطنه بود) شعر می‌سرودند و برادر حقوقدانش سید حسین موسوی (متخلص به عطا) نیز شاعر است.

رحمت موسوی تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۳۷ به اخذ دیپلم ادبی از دبیرستان نوریخش رشت نایل آمد. وی با پشت سرگذاشتن دوره‌ی کارآموزی ۲۰۰ ساعته‌ی آموزش و پرورش، در نهایت موفق به اخذ مدرک تحصیلی معادل فوق دیپلم شد.

رحمت موسوی در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت دبیر ادبیات فارسی، به تدریس در دبیرستان‌های رشت و کوچصفهان (از جمله در دبیرستان‌های اقبال، پورداود و محمد رضا شاه رشت و دبیرستان ابوالمعالی کوچصفهان) مشغول شد. او هم‌چنین طی مدتی، عهده‌دار مدیریت دبستان آریان رشت بود. نامبرده با ۳۴ سال و ۱۰ ماه و ۸ روز سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنیسته شد. موسوی از دوران دانش آموزی شعر می‌سرود و بعدها اشعار خود را در نشریات سراسری روشنفکر، سپید و سیاه، فردوسی، امید ایران، خواندنیها، تهران مصور، اطلاعات

هفتگی، کیهان فرهنگی، آینده و حافظ به چاپ رساند.

او از سال ۱۳۳۳ همکاری خود را با مطبوعات محلی گیلان از طریق انتشار صفحه‌ی ادبی گل‌های پراکنده در هفته نامه‌های سایبان و روئین آغاز کرد و اکنون نیز سروده‌های خود را در ماهنامه‌ی گیلان ما و دو فصلنامه‌ی ره‌آورده گل متشر می‌کند. مجموعه شعرهای منتشرشده‌ی رحمت موسوی به شرح زیر است: گل‌دسته‌ی رحمت (۱۳۴۳)، گل‌دسته‌ی باران رحمت (۱۳۴۵)، ارمغان رحمت (۱۳۴۷)، گل سو (مجموعه‌ی مقالات و شعر - ۱۳۷۰) و غزاله‌های غزل (شعر شعرای گیلان - ۱۳۶۱).

سید عبدالعلی موسوی دارای سه فرزند دختر است: اوایله (فوق‌دیپلم و کارمند اداره‌ی بازرگانی)، روتابه (کارشناس ارشد ادبیات و فرهنگی) و رادینه (دانای دکترای اقتصاد و مدرس دانشگاه آزاد اسلامی).

شعر زیر سروده‌ی رحمت موسوی است:

خانه‌های روستا

در این بازارِ گلریزان، عیارِ کیمیا بودی
طلا، پیشت چه می‌ارزد، که برتر از طلا بودی
همیشه جلوه دیگر داشتی در جمیع گلبویان
به خیلِ گلرخان، یک دسته‌گل، یک رونما بودی
دخیلی بر ضریحِ چشمها میشی ات بندم
که بهر دردهای بی دوا، دستِ شفا بودی
 تمام عاشقان را، می‌کشاند چال آن سیما
در این میدان از مرکز گریز آهن ریا بودی
زخاطر کی رود، در عین پاکی سادگی هایت؟
که چون آبِ زلالِ چشم، بی رنگ و ریا بودی
نگفتی می‌تپد برس روی خاک سرد، بی تنگت؟
تو چون آبی، ولی آبی که از ماهی، جدا بودی
برونت ساده امّا اندرونت غرق در معنا
به شکلِ خانه‌های گالپوشِ روستا بودی
چو سازی حرفی از خود، سُرخ می‌گردی زخجلت، کاش
چو ماهی‌های «گوهررود»، با آب آشنا بودی

ترا، بـر بـستـر آبـی درـیـا مـیـرسـانـید
 اگـر چـون آـبـشـارـای رـودـ، باـ من هـمـصـدـاـ بـودـی
 زـشـالـیـزـارـ بـیـ مـرـزـ شـمـالـیـ یـادـآـرـ، آـنـ صـبـحـ...
 کـهـ بـینـ سـاقـهـاـ، چـونـ بـچـهـ آـهـوـیـ، رـهـاـ بـودـی
 نـمـیـپـرسـیـ چـراـ؟ اـزـ شـادـخـوارـیـهاـ، چـهـ مـیـکـرـدـمـ!
 اـگـرـ درـ زـیرـ یـکـ سـقـفـ آـمـدـنـ باـ منـ رـضـاـ بـودـیـ!
 اـگـرـ اـزـ پـرـسـشـ رـنـجـیدـهـ خـواـهـیـ گـشتـ بـعـدـ اـزـ اـیـنـ **پـرـسـشـ**
 نـمـیـگـوـیـمـ چـهـ مـلـکـهـ دـیـ؟ نـمـیـپـرـسـمـ کـجاـ بـودـیـ؟
 وـگـرـ آـزـرـدـهـ مـیـگـرـدـیـ، زـچـنـدـ وـ چـونـ، نـمـیـگـوـیـمـ
 درـ آـنـ مـجـلـسـ چـهـ مـیـکـرـدـیـ؟ درـ آـلـ مـحـفـلـ چـراـبـودـیـ؟
 نـهـ اـزـ شـمـسـ وـ نـهـ مـوـلـانـاـ، سـخـنـ درـ دـفـتـرـیـ «ـرـحـمـتـ»ـ
 کـتـابـ عـاشـقـیـ رـاـ، گـرـکـهـ فـصـلـ اـنـتـهـاـ بـودـیـ

جنت مجلسی

به سال ۱۳۱۴ در رشت زاده شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در نهایت به اخذ لیسانس فیزیک از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران نایل آمد.

مجلسی در سال ۱۳۳۸ به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و کار آموزشی خود را با تدریس در مدارس تهران آغاز کرد.

وی در سال ۱۳۴۲ به آموزش و پژوهش رشت منتقل شد و در دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های: روشنک، رهنمای سعادت، فروغ، پروین اعتمادی و هفده دی) به تدریس فیزیک، مشغول شد. نامبرده در آبان ماه سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد.

حاصل زندگی مشترک جنت مجلسی با همکار فرهنگی خود، نورالدین موسوی آزاد کسمایی، دو فرزند تحصیلکرده به نام‌های نیلوفر و نرگس است.

یوسف ممقانی

به سال ۱۳۱۸ در آستارا متولد شد. وی با داشتن دیپلم در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در اوایل خدمت فرهنگی خود، به مدیریت دبستان رضوان خطبه سرا منصوب شد. ممقانی در سال ۱۳۴۰ به اداره فرهنگ هشتپر (تالش) منتقل شد و ابلاغ مدیریت دبستان پسرانه‌ی هشتپر را (که واحد دخترانه‌ی آن با مدیریت همسرش، زهرا رزاقی اداره می‌شد) دریافت کرد. او، در دبستان صائب هشتپر نیز تدریس می‌کرد.

یوسف ممقانی در سال ۱۳۴۸ (پیش از آن که بازنشسته شود) بدرود حیات گفت.

منیژه مشهودی

به سال ۱۳۲۰ در شاهی (قائمشهر) متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در رشت گذراند و با اتمام دوره‌ی کارآموزی تربیت معلم، در سال ۱۳۴۰ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. وی ضمن خدمت، ادامه‌ی تحصیل داد و با دریافت دانشنامه‌های فوق دیپلم زبان انگلیسی و لیسانس مدیریت بازرگانی، در نهایت به اخذ فوق لیسانس مدیریت دولتی از دانشگاه علامه طباطبایی تهران، نایل آمد.

مشهودی در طول سال‌های خدمت فرهنگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان کوشیار رشت (۲ سال)، مدیر مدرسه‌ی نمونه آزم رشت (وی پایه گذار این مدرسه بود و ۶ سال در این دبستان خدمت کرد)، بازرس و راهنمای تعلیماتی مدارس استان گیلان (وی در این سمت، با دکتر داوران، سروش، پرهیزی، صدقیانی و صدقی همکاری داشت) و دبیر ریاضی و آمار دبیرستان ۱۵ خرداد رشت (از ۱۳۶۰ تا بازنشستگی).

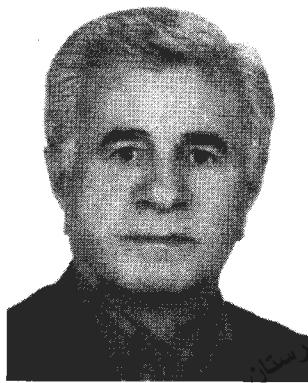
مشهودی در سال ۱۳۴۹ به اتفاق تنی چند از بانوان فرهنگی همکار خود (جلوه، شانه‌چیان، صدر رفیع، سیگارو دی و محب حسینی) شرکت سهامی آفرین را در رشت تاسیس کرد و از سال ۱۳۵۰ تا سال ۱۳۵۶ در سمت مدیر عامل گروه فرهنگی آفرین، به خدمت خود ادامه داد. گروه فرهنگی آفرین دارای یک باب مدرسی راهنمایی تحصیلی دخترانه به نام آفرین بود که در کوچه‌ی آذربایان رشت، از سال ۱۳۵۰ تا سال ۱۳۵۶ به کار خود ادامه داد و در نهایت با دولتی اعلام شدن مدارس، به دولت واگذار شد.

مشهودی هم چنین در سال ۱۳۵۷ به اتفاق همسرش، محمد مشعوف و تنی چند از فرهنگیان و مقامات اجرایی گیلان (محمد علی طاهبازیان رئیس وقت بانک مرکزی رشت و همسرش مینو اختری، آبادی رئیس وقت برنامه و بودجه‌ی رشت و همسرش، محمد علی وصال، رئیس وقت اداره‌ی بازرگانی رشت و همسرش فهیمه قریشی، حسن ساعتچی و همسرش طیبه جلوه و رضا حیات بخش) به تاسیس گروه فرهنگی پیشرو در رشت اقدام کرد و تا سال ۱۳۵۹ در سمت مدیر عامل این گروه به خدمت مشغول شد. گروه فرهنگی پیشرو دارای یک باب دبستان مختلط به نام پیشرو در محله‌ی گلزار رشت بود که از سال ۱۳۵۹ تا سال ۱۳۵۹ فعالیت داشت.

مشهودی به دنبال تعطیلی گروه فرهنگی پیشرو، شرکت سهامی خاص نوباوگان را در رشت پایه‌ریزی کرد و مهد کودک پیشرو را زیر نظر بهزیستی دایر نمود. منیژه مشهودی با ۳۲ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۲ بازنشسته شد و از سال ۱۳۷۲ با عضویت در هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن، هم‌چنان به تدریس در رشته‌ی ریاضی و آمار، اشتغال دارد. او علاوه بر این، سابقه‌ی تدریس در دانشگاه‌های آزاد اسلامی انزلی و سماء رانیز در کارنامه‌ی فرهنگی خود دارد. ثمره‌ی زندگی مشترک منیژه مشهودی با همکار فرهنگی خود، محمد مشعوف، سه فرزند است.

حسن مرادزاده اسماعیل

به سال ۱۳۲۰ در روستای گیل چالان بخش رضوانشهر طوالش دیده به جهان گشود. چهار سال اول ابتدایی را در دبستان زند خوشاب و پایه‌های پنجم و ششم ابتدایی را در دبستان سپهپور رضوانشهر گذراند. وی دوره‌ی متوسطه‌ی تحصیل را در دبیرستان محمد

رضا شاه (دبیرستان دخترانه‌ی هفده شهریور فعلی) رضوانشهر سپری کرد و با راهیابی به دانشسرای مقدماتی رشت، این دوره‌ی دو ساله را نیز در سال ۱۳۴۰ به پایان برد. مرادزاده در سال ۱۳۴۷ به صورت داوطلب، دیپلم ادبی دریافت کرد و در سال‌های ۱۳۵۱ و ۱۳۵۵ به ترتیب موفق به دریافت لیسانس علوم اجتماعی (از دانشگاه تهران) و فوق لیسانس مشاوره و راهنمایی (از دانشگاه تربیت معلم) شد.

نامبرده در سال ۱۳۴۰ با دیپلم دانشسرای مقدماتی به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر و آموزگار مدارس اسفاراین در استان خراسان (از ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۴)، آموزگار و دبیر و کارمند کارگرینی اداره‌ی فرهنگ فومن (از ۱۳۴۴ تا ۱۳۴۸)، دبیر و معاون و مدیر واحدهای آموزشی نواحی مختلف آموزش و پرورش تهران (از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۳)، کارشناس برنامه ریزی حوزه‌ی ستادی وزارت آموزش و پرورش (از ۱۳۵۵ تا ۱۳۵۸)، دبیر دبیرستان‌های رضوانشهر (از ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۱)، دبیر بینش دینی دبیرستان البرز تهران و مدرس مراکز تربیت معلم تهران (تا بازنشستگی).

مرادزاده با ۳۴ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۴ با رتبه‌ی علمی استادیاری بازنشسته شد. وی از سوی دیگر، سابقه‌ی انجام خدمات فرهنگی زیر را نیز دارد:

- همکاری با مؤسسه‌ی تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران به عنوان محقق در پژوهه‌های نظری: کوچ و کوچ نشینی در ایران، مسایل مربوط به عشاير ایران، مسایل اجتماعی معاودين عراقی (طی سال‌های ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۳).

- همکاری با مؤسسه‌ی تحقیقات تربیتی دانشگاه تربیت معلم به عنوان محقق در پژوهه‌های مانند: رابطه‌ی طبقات اجتماعی با آموزش و پرورش، اجرای تست‌های تربیتی و سنجش و اندازه‌گیری، بررسی مسایل تربیتی نوجوانان و جوانان (از ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۷).

- تدریس مواد درسی: روان‌شناسی، علوم تربیتی، سنجش و اندازه‌گیری، روش تدریس و مشاوره‌ی راهنمایی در مراکز آموزش عالی و آموزش ضمن خدمت معلمان و مدیران (در طول سال‌های پیش و پس از انقلاب اسلامی).

- همکاری با نهضت سواد آموزی از طریق بررسی وضعیت گروههای سنی افراد

لازم التعليم، تأليف كتاب درسي و تأليف روش های تدریس (در حال حاضر، كتاب های او هم چنان به عنوان منبع درسي مورد استفاده قرار می گیرد).

- همکاری با واحد های پیشگیری سازمان بهزیستی تهران به عنوان مشاور خانواده و روان درمانگر (از سال ۱۳۷۵ تاکنون).

- مشارکت در تأليف كتاب درسي تعليمات اجتماعی (دورهی پایانی نهضت سواد آموزی)، از انتشارات دفتر تحقيق و تأليف کتب درسي نهضت سواد آموزی، ۱۳۸۰.

- همکاری با انجمن اولیا و مریبان در سمت مری آموزشی و مشاور خانواده.
www.tabarestan.info

- همکاری با سازمان ملی جوانان در رابطه با سازماندهی هم اکثر مشاوره.

- تأسیس مرکز مشاوره و آموزشگاه رازی با مجوز سازمان ملی جوانان (در سال ۱۳۶۸).
حسن مرادزاده بعد از بازنیستگی به عضویت هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب درآمد و به تدریس مشغول شد. مرادزاده که از جمله اعضای سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره‌ی ایران است، با نشریه‌ی علمی - فرهنگی پرتو (از نشریات روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب) نیز همکاری قلمی دارد. حسن مرادزاده اسماعیل دارای پنج فرزند است: مهناز (لیسانسیه‌ی زیست‌شناسی)، میترا، محمد رضا (دندانپزشک)، علیرضا (پزشک متخصص اطفال) و احمد رضا (مهندس کشاورزی).

کبری موثقی گیلانی

به سال ۱۳۲۰ در رشت متولد شد. او لیسانسیه‌ی ریاضی از دانشگاه ابوریحان بیرونی تهران است. موثقی در مهر ماه ۱۳۴۱ با پشت سر گذاشتن دوره‌ی تربیت معلم، به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت های زیر انجام وظیفه کرد:

معلم دبستان مقیمی رشت (طی یک سال آغازین خدمت)، دبیر ریاضی دبیرستان فروغ رشت (طی دو دوره‌ی متوالی به ترتیب در سال‌های آغازین و پایانی

خدمت)، رئیس مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی دهه‌ی انقلاب رشت (از ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷) و

دیر ریاضی دیرستان‌های عصمت و استعدادهای درخشان (تیزهوشان) رشت. نامبرده در سال ۱۳۷۲ بازنشسته شد. موثقی در طول دوران خدمت فرهنگی خود از جمله به عنوان معلم نمونه، در سطح آموزش و پرورش رشت، مورد تقدیر قرار گرفته بود. او پس از بازنشستگی، با مشارکت در تأسیس دیرستان غیرانتفاعی رازی رشت و از طریق تدریس در دیرستان غیرانتفاعی فروغ رشت، به کار آموزشی خود، ادامه داد.

محمدحسن نقش‌پور

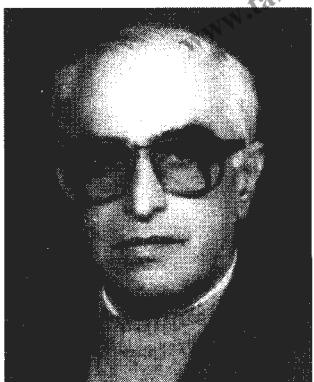
به سال ۱۳۰۲ در رشت متولد شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۲۶ به طور همزمان به دریافت لیسانس علوم طبیعی (از دانشگاه تهران) و لیسانس روان‌شناسی (از دانشسرای عالی تهران) توفیق یافت. او ضمن خدمت، در کلاس‌های کارآموزی مختلفی چون: کارآموزی اصل چهار تروم، کارآموزی دیرستان، کارآموزی (سمینار) مدیریت کل فنی وزارت فرهنگ، کارآموزی آمار و کارآموزی رؤسای دیرستان‌ها که در شهرهای تهران و رشت، تشکیل می‌شد، حضوری موقفیت‌آمیز داشت.

وی در تاریخ ۱۳۲۶/۷/۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دیر طبیعی (زیست‌شناسی، زمین‌شناسی و گیاه‌شناسی) دیرستان‌های رشت (از جمله در دیرستان‌های فروغ، سعادت نسوان و شاهپور)، دیر طبیعی دیرستان‌های لاهیجان، مدرس مدرسه‌ی عالی بازارگانی رشت، رئیس اداره‌ی امتحانات و برنامه‌های اداره کل فرهنگ گیلان، رئیس اداره‌ی آمار اداره کل فرهنگ گیلان، رئیس امتحانات کلاس ششم ریاضی در گیلان و طراح سوالات امتحانی در رشته‌ی طبیعی (زیست‌شناسی، گیاه‌شناسی، فیزیک و شیمی)، نماینده‌ی آموزش و پرورش گیلان در دیوان عدالت اداری و رئیس دیرستان امیرکبیر رشت (از ۱۳۴۰/۶/۱ تا ۱۳۵۸/۷/۱).

نامبرده در طول دوران خدمت فرهنگی خود، طی چند نوبت به اخذ تقدیر نامه نایل آمد

و از جمله به عنوان: بهترین رئیس دبیرستان و بهترین دبیر شاغل در آموزش و پرورش شهرستان رشت، مورد تقدیر قرار گرفت. نامبرده در سال ۱۳۵۸ بازنیسته شد و در تاریخ ۱۳۷۸/۶/۸ روی در نقاب خاک کشید. ثمره‌ی زندگی مشترک محمد حسن نقش پور با همکار فرهنگی خود، فتحیه پور صدراله (دبیر بازنیسته‌ی مدارس راهنمایی تحصیلی رشت)، دو فرزند است: پریسا (لیسانسیه‌ی عالی مامایی) و پویا (پزشک).

عباس نژادشمسی

به سال ۱۳۰۲ در لاهیجان متولد شد. تحصیلات مقدماتی خود را در دبستان فلاحتی سپه لاهیجان سپری کرد و دوره‌ی متوسطه را نیز در دبیرستان ایرانشهر^۱ لاهیجان، پشت سر گذاشت. او در سال ۱۳۲۹ موفق به اخذ دیپلم کامل طبیعی از دبیرستان شاهپور رشت شد. نژادشمسی در سال ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر فیزیک، شیمی و ریاضی و زبان فرانسه دبیرستان‌های لاهیجان (از جمله در دبیرستان‌های ایرانشهر، مهین، شهناز (مهین سابق)، بزرگمهر و متصرّل‌الملک^۲، معاون دبیرستان ایرانشهر لاهیجان (از دهه‌ی ۴۰ تا ۱۳۵۳) و رئیس مدرسه‌ی راهنمایی آمجدالسلطان (۲۲ آبان فعلی) لاهیجان (از ۱۳۵۳ تا بازنیستگی). نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنیسته شد. او در سال ۱۳۳۶، دوره‌ی آموزشی زبان فرانسه را در انجمن ایران و فرانسه با موفقیت گذراند و به اخذ گواهی نامه‌ی مربوطه، نایل آمد. همچنین در سال ۱۳۵۲، هم‌زمان با تصدی معاونت دبیرستان ایرانشهر لاهیجان، به عنوان بهترین معاون دبیرستان‌های لاهیجان، توسط وزیر وقت آموزش و پرورش مورد تقدیر قرار گرفت و به اخذ نشان فرهنگ از درجه‌ی سوم توفیق یافت. نژادشمسی دارای سه فرزند است: علیرضا (مهندس راوش ساختمان در آمریکا)، عفت (پزشک جراح متخصص زنان و زایمان) و عصمت.

پی‌نوشت:

۱. دبیرستان ایرانشهر لاهیجان در سال ۱۳۱۱ گشایش یافت و تا سال ۱۳۲۶ فقط از دانش آموزان دوره‌ی اول

متوسطه نامنویسی می‌کرد. مجوز افتتاح و راهاندازی دوره‌ی دوم متوسطه در این دبیرستان، در تابستان ۱۳۲۶ در پاسخ به درخواست و با پی‌گیری تنی چند از شهروندان لاهیجان که در آن زمان به عنوان دانشآموز، خوهان تحصیل در دوره‌ی دوم متوسطه بودند: عبلس نژاد شمسی (فرهنگی)، دکتر محمد واعظ قائمی (چشمپزشک)، احمد طاهرپور (فرهنگی)، احمد سعادت (بازاری)، ادوارد ملک شاهنظریان (دارای شغل آزاد) و ابوطالب پیروز (فرهنگی) صادر شد. دبیرستان ایرانشهر لاهیجان از تابستان ۱۳۲۶، دیپلم پنجم علمی صادر می‌کرد.

۲. این دبیرستان بعدها به عبدالرازاق لاهیجی تغییر نام یافت.

حسین نژادی (اسماعیل نژاد سابق)

به سال ۱۳۰۶ در آستانه‌ی اشرفیه متولد شد. وی با پشت‌سر گذاشتن دوره‌ی دانشسرای مقدماتی، در سال تحصیلی ۱۳۲۸-۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در اوایل خدمت فرهنگی خود، در سمت آموزگار، به تدریس در مدارس مختلف گیلان (از جمله در دبستان صدر رشت) مشغول شد.

نژادی در ادامه، به اداره‌ی اوقاف منتقل شد و مابقی خدمت خود را در اداره‌های اوقاف لاهیجان و تهران سپری کرد. نامبرده در سمت کارمند اداره‌ی اوقاف تهران، بازنیسته شد. حسین نژادی در سال ۱۳۶۸ دیده از جهان فرو بست. از او شش فرزند به یادگار مانده است: علیرضا (مهندس مخابرات در دانمارک)، محمدرضا (بانک ملی)، حمید (پزشک داروساز در ایتالیا)، ناهید، نیلوفر و نگین.

عزیر ناطقی

به سال ۱۳۰۹ در آستارا متولد شد. وی فارغ التحصیل دانشکده‌ی حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران است. ناطقی در تاریخ ۱۳۲۸/۷/۱ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و در سال‌های اولیه‌ی کار، در سمت آموزگار، به تدریس در مدارس ابتدایی آستارا مشغول شد. نامبرده در ادامه، به کسوت دبیری درآمد و در دبیرستان‌های آستارا (از جمله در دبیرستان

حکیم نظامی) سرگرم تدریس ریاضیات شد. ناطقی در تاریخ ۱۳۵۶/۱۱/۱ بازنشسته شد. او که از سال ۱۳۴۵ به آموزش و پژوهش تهران منتقل شده بود، تا مهر ماه ۱۳۷۵ به تدریس در آموزشگاه‌های تهران و کرج، مشغول بود. او در طول دوران کاری خود، با همکاری مهندس محمد تقی پوریه‌لول به گردآوری و تدوین چند عنوان کتاب حل المسائل درسی برای دانش‌آموزان دبیرستانی اقدام کرد که هندسه‌ی اول نظری، هندسه‌ی دوم ریاضی و فیزیک، جبر و حساب و مثلثات و هندسه‌ی سوم تجربی و هندسه‌ی سوم ریاضی از آن جمله‌اند. وی هم چنین تجربه‌ی تألیف کتاب‌های آموزشی: مفاهیم جبر و حساب و هندسه‌ی اول نظری، مفاهیم مثلثات دوم ریاضی، مفاهیم هندسه‌ی دوم نظری و جبر و مثلثات سوم علوم تجربی را نیز در کارنامه خود دارد.

عزیز ناطقی دارای سه فرزند است: فروغ (لیسانسیه‌ی روان‌شناسی، مشاور بازنشسته‌ی مدارس استثنایی و مؤلف کتاب غلبه بر مشکلات فرزندان)، فرشید (دندانپزشک) و نازیلا (دانش‌آموخته‌ی رشته‌ی پوست و زیبایی در کانادا).

ستار نصرتی راد

به سال ۱۳۰۶ در رشت متولد شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و در سال ۱۳۴۱ به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی نایل آمد. وی در تاریخ ۱۳۳۱/۱۱/۱۹ با پشت سر گذاشتن دوره‌ی اول متوسطه، به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار مدارس روستایی: نوده و جیرکویه و شرده و خناچا، معلم دبستان سعدی کوچصفهان، آموزگار و مدیر و معاون دبستان‌های رودکی و عسجدی و راهنمایی ضمیمه‌ی رودکی رشت، مسؤول

برگزاری امتحانات نهایی پایه‌ی ششم ابتدایی در مدارس کوچصفهان و رشت و ریسیس کارگزینی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت.

نامبرده مدت ۲۰ سال در سمت‌های مدیر و معاون دبستان‌های رشت و کوچصفهان و مدت ۱۸ سال در سمت ریسیس کارگزینی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت، خدمت کرد و با ۳۸ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۱ بازنشسته شد. نصرتی راد در سال ۱۳۴۹ به عنوان مدیر نمونه، در سطح آموزش و پرورش گیلان مورد تقدیر قرار گرفت. وی در دوران بازنشستگی، مجتمع فرهنگی - آموزشی غیرانتفاعی هدف را در رشت تاسیس کرد و خدمات فرهنگی خود را در این مجموعه، ادامه داد. ستار نصرتی راکاوی بهمن ماه سال ۱۳۷۶ درگذشت.

از این فرهنگی فقید، هشت فرزند به یادگار مانده است: احمد (کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی و از نمایندگان دوره‌ی چهارم مجلس شورای اسلامی)، محمود (لیسانسیه‌ی علوم و از جان باختگان جنگ ایران و عراق)، مسعود (لیسانسیه‌ی فیزیک و فرهنگی)، محمد (لیسانسیه‌ی ادبیات فارسی و مدیر عامل مجتمع آموزشی هدف)، غلامرضا (پاسدار شهید)، حمید رضا (معاون مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی غیرانتفاعی هدف رشت)، فاطمه (فوق‌دیپلم آموزش ابتدایی) و زهرا (لیسانسیه‌ی زیست‌شناسی و فرهنگی).

سید حسن نواوه

فرزند صدرالسادات نواوه (از علمای سرشناس لاهیجان و رشت) به سال ۱۳۰۴ در رشت متولد شد. وی در سال ۱۳۳۲ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: آموزگار دبستان معرفت شفت، مدیر دبستان جیرده (در حومه‌ی شفت)، معاون دبستان حسن حجتی رشت (هم زمان با مدیریت: علی اکبر مرادیان گروسوی، محمد زمان بشارتی و ناصر پاکسرشت) و مریم پیشاوه‌نگی مدارس گیلان.

نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد. ثمره‌ی ازدواج سید حسن نواوه با همکار فرهنگی خود، مخصوصاً ضیغم، سه فرزند دختر به نام‌های: سپیده، سپتا و سپاسه است.

مرتضی نژادی (اسماعیل نژاد سابق)

به سال ۱۳۱۲ در آستانه‌ی اشرفیه زاده شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان علمیه و دبیرستان‌های ضمیمه‌ی دانشسرا و شاهپور رشت گذراند و به اخذ دیپلم کامل طبیعی، نایل آمد. او در سال تحصیلی ۲۹ - ۱۳۲۸ با احراز رتبه‌ی نخست، موفق به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی پسران رشت شد و با استفاده از کمک هزینه‌ی تحصیلی دولت، ادامه‌ی تحصیل داد و در نهایت به دریافت لیسانس شیمی و لیسانس علوم تربیتی از دانشسرای عالی تهران توفیق یافت. نژادی ضمن خدمت، دوره‌های کارآموزی متعددی را نیز در شهرهای تهران و همدان با موفقیت گذرانده بود.

نامبرده در سال ۱۳۳۳ به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر شیمی دبیرستان‌های سنندج، دبیر شیمی دبیرستان سیروس روبار، دبیر شیمی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهپور، شاهدخت، سعادت نسوان و پروین اعتصامی) و دبیر شیمی دبیرستان‌های تهران^۱ (از جمله در دبیرستان‌های آزرم، البرز، حکمت و فرخ). نژادی با ۳۱ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی (۲۸ سال رسمی و ۳ سال غیررسمی)، در سال ۱۳۶۲ بازنیسته شد.

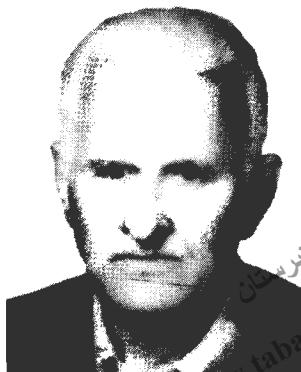
او در خلال سال‌های کاری خود، به اخذ چندین فقره تقدیرنامه مفتخر شد و از سوی دیگر به اتفاق پنج تن از دبیران شیمی دبیرستان‌های رشت (احمد زرگری، جواد سلیمانی، دکتر حبیب داوران، محمد مشعوف و محمد رضا طریقی) یک دوره‌ی شش جلدی شیمی (به عنوان منبع درسی شش سال متوسطه) و یک جلد کتاب حل المسائل شیمی (برای آمادگی کنکور) را تأليف کرد.

حاصل ازدواج مرتضی نژادی با همکار فرهنگی خود، مهرالملوک نعیمی اکبر (آموزگار بازنیسته‌ی دبستان‌های تهران)، چهار فرزند است: زهرا (کارشناس مامایی)، فرشته (کارشناس ارشد فیزیک)، محمد (پزشک عمومی)، و علی (مهندس عمران در کانادا).

پی‌نوشت:

۱. مرتضی نژادی در سال ۱۳۴۲، به اتفاق جواد سلیمانی، به آموخت و پژوهش تهران منتقل شد.

علی اصغر نجفی راد (لیچائی سابق)

فرزند آیت‌الله شیخ حسین لیچائی، به سال ۱۳۰۶ در لشت‌نشا دیده به جهان گشود. وی با گذراندن دوران مقدماتی تحصیل در دیستان ناصر خسرو لشت‌نشا و دبیرستان ملی تربیت رشت، به قم رفت و طی ۶ سال به تحصیل علوم دینی مشغول شد. نجفی در سال ۱۳۲۸، پس از اخذ تصدیق مدرسی از قم، به دانشکده علوم معقول و منقول دانشگاه تهران راه یافت و در دانشسرای عالی تهران نیز در رشته علوم تربیتی تحصیل کرد. او ضمن خدمت، کلاس‌های آموزشی مدیریت و برنامه‌ریزی را نیز در شهرهای تهران و مشهد، با موفقیت گذراند.

نامبرده در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر به فعالیت پرداخت: دبیر الهیات و ادبیات عرب دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های روشنک، پروین اعتصامی، فروغ، فرهنگیان و محمد رضا شاه)، نماینده (رییس) آموزش و پرورش کوچصفهان (از ۱۳۴۱ تا ۱۳۴۲)، نماینده (رییس) آموزش و پرورش خمام (از ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۳) و رییس اداره امتحانات اداره کل آموزش و پرورش گیلان^۱ (از ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۸). نجفی در سال ۱۳۵۸ بازنشسته شد.

حاصل ازدواج علی اصغر نجفی راد با همکار فرهنگی خود، نادره قصبه، دو فرزند است: شادان (کارشناس ادبیات) و شایان (مهندس برق قدرت).

پی‌نوشت:

۱. نجفی راد در این دوره، به دلیل کوشش‌های بی‌وقفه‌ای که در برگزاری امتحانات خرداد و شهریور، به کار بسته بود، به اخذ چند فقره تقدیرنامه از سوی وزیران و مدیران کل آموزش و پرورش گیلان، نایل آمد.

زهره نجد سمیعی

فرزند نزهت الملوك نجد سمیعی (از فرهنگیان متقدم گیلان و رییس پیشین دبیرستان هفده دی رشت) به سال ۱۳۱۴ در رشت متولد شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم از دبیرستان فروغ رشت نایل آمد.

وی با استخدام در اداره کل فرهنگ گیلان، کار خود را در سمت آموزگار آغاز کرد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، از جمله در شهرهای: رشت و بروجن و تهران، به فعالیت آموزشی پرداخت.

نامبرده در آموزش و پرورش تهران بازنیسته شد و عاقبت در سال ۱۳۷۷ درگذشت. همسر او، عباس صدرریع نیز فرهنگی بود و از جمله در سمت‌های: دفتردار دانشسرای مقدماتی پسران و رئیس دبیرستان

نصرت مشکوتوی رشت، رئیس اداره‌ی بازرگانی اداره کل فرهنگ گیلان، عضو شورای ورزشی دبیرستان‌های پسرانه‌ی رشت و رئیس فرهنگ شهرهای فومن و آستانه، خدمت می‌کرد. حاصل زندگی مشترک این زوج فرهنگی، چهار فرزند پسر بود.

حسینقلی نظری منتظر

به سال ۱۳۰۹ در کیاسراه لاهیجان متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی طبیعی از دبیرستان شاهپور رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۳۴ مفتخر به دریافت لیسانس علوم طبیعی از دانشگاه تهران شد. او ضمن خدمت، دوره‌های مختلف آموزشی وزارت آموزش و پرورش را نیز گذرانده بود. نظری در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر علوم طبیعی (زیست‌شناسی)

دبیرستان‌های فردوسی و مهدخت بندرانزلی (از ۱۳۳۴ تا ۱۳۳۹)، دبیر علوم طبیعی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های فروغ، رضا شاه، دانشسرای مقدماتی، شاهدخت و هنرستان دختران از ۱۳۳۹ تا ۱۳۵۳)، مسؤول امتحانات نهایی ششم طبیعی در گیلان (طی سال‌های مختلف)، مدیر دبیرستان رضا شاه کبیر یا دکتر شریعتی فعلی رشت (از ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۵)، رئیس آموزش و پرورش خمام (از ۱۳۵۵ تا ۱۳۵۷)، رئیس اداره

آموزش و پرورش آستانه‌ی اشرفیه (از ۱۳۵۷ تا ۱۳۵۹)، دبیر علوم طبیعی دبیرستان جهاد رشت (از ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۴) و دبیر دبیرستان‌های اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت (تا بازنشستگی). نامبرده در سال ۱۳۶۴ بازنشسته شد.

او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، به دریافت ۹ فقره تقدير نامه از طرف مدیران کل آموزش و پرورش گیلان و ۲ فقره تقدير نامه از آموزش و پرورش منطقه‌ی ۳ کشور، مفتخر شد و بنا به پیشنهاد شورای دبیران و اداره کل آموزش و پرورش گیلان و با تایید وزارت آموزش و پرورش، به خاطر انجام صحیح وظایف آموزشی محوله‌ی خود به اخذ یک نشان علمی و فرهنگی درجه‌ی ۳ از شورای عالی وزارت آموزش و پرورش توفیق یافت. حسینقلی نظری متظر دارای سه فرزند (یک پسر و دو دختر) است که در رشته‌های مختلف با درجه‌ی کارشناسی، فارغ‌التحصیل شده‌اند.

پروین نجاتی شبیری

به سال ۱۳۱۵ در تهران تولد یافت. وی کارشناس ارشد شیمی از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران است. نجاتی در سال ۱۳۳۴ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر شیمی دبیرستان‌های تهران، دبیر شیمی دبیرستان‌های سمنان، دبیر دبیرستان‌های فروغ و روشنک رشت (از ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۳) و رئیس دبیرستان شاهدخت رشت (از ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۸). نجاتی در سال ۱۳۵۸ بنا به تقاضای شخصی بازنشسته شد. حاصل ازدواج پروین نجاتی با دکتر بهروزی دو فرزند است: واله (پزشک متخصص پوست) و هاله (پزشک متخصص رادیوتراپی).

محمد تقی (کیومرث) نافذی

به سال ۱۳۱۳ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای تربیت بدنی رشت دریافت کرد و در سال ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد. وی از بدو

استخدام تا بازنیستگی در سمت‌های زیر فعالیت کرد: دبیر ورزش دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های امیرکبیر، پورداود، نوربخش، فرهنگیان و شاهپور)، راهنمای ورزش دبستان‌های رشت، سرپرست ورزشی انسیتو تکنولوژی لakan و مرکز تربیت معلم رشت، رئیس اداره مسابقات اداره کل آموزش و پرورش گیلان (وی در این مقطع از خدمت فرهنگی خود خستین دوره‌ی مسابقات دو صحرانوردی قهرمانی آموزشگاه‌های

کشور را در سال ۱۳۵۴ در لاهیجان برگزار کرد)، کفیل اداره تربیت بدنی استان گیلان، مسؤول برنامه‌ی مسابقات و کلوب‌های ورزشی گیلان، کارشناس امور تربیت بدنی گیلان، کارشناس مسؤول امور تربیت بدنی گیلان و مربی والیبال و دو و میدانی مدرسه‌ی عالی بازرگانی رشت (وی در این سمت، کلاس‌های مختلف داوری و مربی‌گری را گذرانده بود).

نافذی در سال ۱۳۳۶ به اتفاق محمد خوش آموز و هرمز خمامی زاده، باشگاه ورزشی شاهین (باشگاه دارانی) را در رشت تاسیس کرد و تا سال ۱۳۵۴ در سمت‌های رئیس و مربی باشگاه، مشغول به کار شد. این باشگاه در اکثر رشته‌های ورزشی مانند فوتبال، والیبال، بسکتبال، دو و میدانی، شطرنج و کشتی فعالیت داشت و به تعلیم و تربیت جوانان می‌پرداخت. این فرهنگی در تاریخ ۱۳۶۰/۵/۸ در سمت کارشناس مسؤول اداره کل آموزش و پرورش گیلان بازنیسته شد. محمد تقی نافذی دارای سه فرزند است: رامین (مهندس کشاورزی)، آرمین (مهندس عمران) و نگین (دانشجوی مترجمی زبان انگلیسی).

طلعت نوش آذر

به سال ۱۳۱۵ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در سال ۱۳۳۵ از دبیرستان شاهدخت رشت اخذ کرد و در تهران نیز به دریافت فوق دیپلم علوم انسانی نایل آمد. وی سابقه‌ی اتمام دوره‌ی آموزشی مدیریت رانیز در کارنامه‌ی فرهنگی خود دارد. نوش آذر در سال ۱۳۳۵ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنیستگی در تهران، در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معاون دبستان کسری، معلم ریاضی پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان فرانک، معاون

تبرستان

مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی مظہر دانش (مجتمع آموزشی مظہر دانش، تمامی مقاطع تحصیلی را از کودکستان تا دبیرستان در برابر می‌گرفت) و دبیر علوم انسانی دبیرستان استاد پورداوود.

نامبرده در سال ۱۳۶۱ بازنشسته شد و در دوران بازنشستگی نیز به مدت یک سال، تدریس ریاضی به دانش پژوهان ایرانی دانشگاه نوتریک آمریکا را برعهده داشت. او در طول دوران خدمت آموزشی خود، در سمت‌هایی چون: مریبی امور تربیتی، مریبی پیشاہنگی و مریبی شیر و خورشید سرخ فعالیت می‌کرد و از جمله به عنوان یکی از هشت دبیر نمونه‌ی آموزش و پرورش تهران، توسط دکتر فخرخوی پارسای (وزیر وقت آموزش و پرورش) مورد تقدیر قرار گرفته بود.

طلعت نوش آذر، دوران بازنشستگی خود را اکنون در آمریکا سپری می‌کند. این فرهنگی بازنشسته، دارای سه فرزند با نام خانوادگی نبویان مشهدی است: نعمه (کارشناس ارشد حسابداری در آمریکا)، نوید (مهندس الکترونیک و مکانیک و شاغل در شرکت پارکر آمریکا) و نسیم (کارشناس ارشد مهندسی کامپیوترا در هلند).

ماهرخ نافه مشکین

به سال ۱۳۱۲ در رشت متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی ادبی از دبیرستان شاهدخت رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۴۹ موفق به دریافت لیسانس تربیت بدنی از دانشسرای عالی تربیت بدنی شد. او ضمن خدمت، در کلاس‌های داوری و مریبی گری بدینیتون نیز شرکت کرد و به اخذ گواهی نامه‌های مربوطه، نایل آمد.

نافه مشکین در سال ۱۳۳۶ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار پایه‌های اول تا سوم ابتدایی دبستان نیک انجام تهران، دبیر ورزش

دبیرستان شه مهر تهران، دبیر روش تدریس زبان فارسی پایه‌ی اول ابتدایی در مدارس نواحی آموزشی ۲ و ۳ تهران (نافه مشکین در این مقطع از خدمت فرهنگی خود، با سیمین باعچه‌بان همکاری داشت) و معاون هنرستان دختران رشت.

نامبرده در سال ۱۳۶۲ بازنشسته شد. حاصل ازدواج ماهربخ نافه مشکین با همکار فرهنگی خود، محمدکوچصفهانی، یک فرزند دختر به نام فاطمه است که او نیز فرهنگی بازنشسته است.

سعیده نجفی پیربازاری

نوهی میرزا لطفعلی بدری کوهی (از پایه‌گذاران نخستین دبستان پیربازار) به سال ۱۳۱۴ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را به ترتیب در دبستان نو اختران و دبیرستان شاهدخت رشت گذراند و در سال ۱۳۳۲ به اخذ دیپلم علمی از دبیرستان شاهدخت رشت توفیق یافت. نجفی در سال ۱۳۳۶ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: معلم دبستان مختلط

خواجه نصیر رامسر، مدیر دبستان دخترانه‌ی پروین اعتمادی رامسر^۱، رئیس مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی و دبیرستان ملی پارسای رامسر، معاون دبیرستان جامع شاهپور رشت (از ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۶)، معاون دبیرستان پروین اعتمادی رشت و راهنمایی تعلیماتی و مدیر دروس مدارس رشت.

نامبرده در سال ۱۳۶۳ بازنشسته شد. نجفی پس از بازنشستگی، فعالیت فرهنگی خود را از طریق همکاری با گروه فرهنگی کوشیار گیلانی در رشت، ادامه داد و در سمت‌های معاون دبیرستان دخترانه‌ی کوشیار و مسؤول آموزشگاه علمی آزاد شبانه‌ی کوشیار رشت، مشغول به کار شد. او هم چنین به مدت چهار سال با همکاری: سید علی آل نبی املشی، عبدالرضا غفارپور، محمدرضا مساح زاده و سید محمد تقی میرابوالقاسمی، صندوق قرض الحسنی کانون مستقل بازنشستگان آموزش و پژوهش گیلان را اداره می‌کرد.

این فرهنگی در سال ۱۳۸۱ به اتفاق ۳۰ تن از بانوان گیلانی (که اکثراً فرهنگی‌اند) گروه بانوان نیکوکار شقایق گوایسته به آسایشگاه معلولین و سالمدان رشت را تأسیس و راه اندازی کرد. او خدمات اجتماعی خود را در این گروه، استمرار می‌دهد. حاصل زندگی مشترک سعیده نجفی پیربازاری با همکار فرهنگی خود، سیروس بلغاری چهار فرزند است: میر سعید، سید ساعد (مهندس راه و ساختمان)، سامیه (لیسانسیه مترجمی زبان انگلیسی) و ساقی (مهندس برق و الکترونیک و فرهنگی).

پی‌نوشت:

۱. دبستان پرورین اعتضامی پس از جداسازی داشت آموزان دختر و پسر بستان خواجه نصیر، به همت نجفی و با همیاری مردم رامسر احداث شد و نجفی طی ده سال، مدیریت دبستان پرور را بر عهده داشت.

زهرا نوروزی فشامی

به سال ۱۳۱۷ در رشت متولد شد. تحصیلات مقدماتی و متوسطه‌ی خود را به ترتیب در دبستان رهنمای سعادت نسوان و دبیرستان شاهدخت رشت گذراند و در سال تحصیلی ۱۳۳۵-۳۶ به اخذ دیپلم ادبی توفيق یافت.

نوروزی در سال ۱۳۳۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در بدو خدمت فرهنگی خود، طی مدتی در سمت آموزگار، به تدریس در دبستان سعدی کوچصفهان مشغول شد. نامبرده پس از منتقل شدن به آموزش و پرورش رشت، عمدۀ خدمت آموزشی خود را در دبستان رشیدی سپری کرد و در این آموزشگاه، عهده‌دار تدریس در پایه‌های اول، دوم و چهارم ابتدایی بود. این فرهنگی در سال ۱۳۶۴ بازنشسته شد.

زهرا نوروزی فشامی دارای سه فرزند پسر با نام خانوادگی افشاریان است: امیر کمال (کاردان پرستاری)، امیر احمد (مهندس صنایع) و امیر افشار (فوق دیپلم کامپیوتر).

زهرا(پریوش) ناصرانی پور

به سال ۱۳۱۵ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در نهایت به اخذ فوق دیپلم علوم تجربی از دانشکده علوم دانشگاه مشهد نایل آمد.

وی در سال ۱۳۳۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان مهر رشت (طی ۲ سال آغازین خدمت) و دبیر طبیعی دبیرستان‌های روشنک (بعثت فعلی) و رهنمای سعادت رشت.

نامبرده با ۲۵ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی در سال ۱۳۶۲ بازنشسته شد. ناگفته نماند که برادر او، منوچهر ناصرانی پور نیز فرهنگی بود و از جمله در سمت‌های: آموزگار دبستان‌های ماسال و کارمند آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش گیلان، خدمت می‌کرد. ثمره‌ی زندگی مشترک زهرا(پریوش) ناصرانی پور با همکار فرهنگی خود، هوشمنگ فرزام، دو فرزند به اسمی: فروزان و فرداد است.

زهرا ورشوساز

به سال ۱۳۰۶ در رشت متولد شد. وی در طول دوران خدمت فرهنگی ۳۰ ساله‌ی خود، در دبستان دخترانه‌ی رازی رشت به فعالیت پرداخت و از جمله نظمات این دبستان را بر عهده داشت. زهرا ورشوساز در تیر ماه ۱۳۵۶ بازنشسته شد و در سال ۱۳۸۳ بدرود حیات گفت.

خانم بزرگ واحد مقاومت

تبرستان
www.tibarstan.info

قریب‌زید زهرا ضمیر کامران (از خواهندگیان دیرین گیلان) به سال ۱۳۱۳ در رشت متولد شد. وی عضیل‌سیاستی ادبی او ذییرستان شاهدخت رشت است.

واحد نسایی در سال ۱۳۳۶ به استخدام وزارت فرهنگ و آموزش بازنشستگی در سمت‌های پیرفعایت تکریز معلم پایه‌ی پنجم ابتدائی عستان پرزین انتظامی جاتوس (طی ۴ سال آغازین کار)، معلم پایه‌ی لوله ابتدائی وستان شهتزاده (هم زمان با حدیثیت خدیجه ربانی و تظاهر مقصورة مصطفی و در طور ۱۳ سال پیاپی) و معلم دستان عصری آعصابی بعدی ارشت (طی ۸ سال). تا عیرقه با نه ۲۵ سال سایقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۶۹ اینجا به تفاصلی شخصی، پانصدسته شد.

واحد نسایی به مدت ۱۲ سال در سمعت آموزگار پایه‌ی لول ابتدائی، خدمت کرد و در این دوران، ارتباط تکانشکی با دانش آموزان خود داشت. او به دلیل موقعیت‌های آموختشی اش، بارها مورد تقدیر قرار گرفته بود.

محمدحسن و حیدر حصر رودسری

به سال ۱۳۱۳ در روستاولدیافت. دبیلم خود را در رشته‌ی ادبی از تبرستان بوحالی سینای رشت دریافت کرد و با ادامه‌ی تحصیل در دانشگاهی علوم معقول و مستقون دانشگاه اهران، به عنوان یکی از سخشنی ایسلامیه‌های زبان و ادبیات عرب، در سال ۱۳۳۵ دانش آموخته شد. او در دوران دانش آموزی و دانشجویی خود، به ترتیب به عنوان: فهرمان کھستی آزاد و فرنگی گیلان و فهیمان کھستی دانشگاه‌های کشور دست پانز و از سوی دیگر، دست‌یابی به عنوان فهرمان نرگز نیون طلایی را در کارنامه‌ی ورزشی خود

به ثبت رساند. او در لیگ گیلان و مازندران نیز به پیروزی رسیده بود. وحید عصر در سال ۱۳۳۷ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی، در سمت دبیر ادبیات فارسی و عربی، به تدریس در دبیرستان‌های رشت و کوچصفهان (از جمله در دبیرستان‌های اقبال، نوربخش و ابوریحان رشت و دبیرستان‌های ابوالمعالی و شهناز کوچصفهان) مشغول شد.

نامبرده با ۳۶ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، علاوه بر فعالیت در حوزه‌ی آموزش و پرورش، به شعر و ادب نیز روی آورد و به عنوان ویراستار، آثار بسیاری از نویسنده‌گان گیلانی را ویرایش کرد. شعر بسیاری از ترانه‌های شاپور جفروodi (خواننده‌ی سرشناس گیلان) از اوست. وحید عصر، اکنون، یک عنوان کتاب ادبی را که دربرگیرنده‌ی زندگی نامه و اشعار ابوالعلاء معزی است، آماده برای چاپ دارد.

محمد حسن وحید عصر دارای هفت فرزند است: محمد جمیل (پزشک متخصص قلب و عروق از انگلستان)، مریم (دارای دکترای روان‌شناسی و روان‌پژوهی از آلمان)، مرضیه (لیسانسیه‌ی مدیریت بازرگانی)، عبدالعزیز (لیسانسیه‌ی شیمی)، عبدالله (مهندس برق و الکترونیک)، مرتضی و ریحانه (لیسانسیه‌ی مدیریت بازرگانی).

عزیز هنرمند طوسي

به سال ۱۳۰۱ ذر رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در دبستان و دبیرستان ملی سعادت نسوان رشت گذراند و در سال ۱۳۲۰ موفق به اخذ دیپلم شد. هنرمند در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت آموزگار پایه‌ی اول ابتدایی، به تدریس در دبستان دخترانه‌ی مهر رشت، مشغول بود. او با ۳۱ سال سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد.

هنرمند طوسي در سال ۱۳۲۸ با تقي مژده (از معروف‌ترین کتاب فروش‌های شهر رشت) پیمان زناشویی بست و در طول ۴۰ سال زندگی مشترک با مژده، دوشادوش او به نشر و پخش کتاب‌ها و منابع مختلف علمی و فرهنگی اقدام کرد و در این راه پر فراز و نشیب (که از سرپرستی و نمایندگی روزنامه‌ی اطلاعات و خبرنگاری افتخاری آن در گیلان آغاز شد و با نشر کتاب‌های درسی و علمی در سطح استان تداوم پیدا کرد) مجده‌انه کوشید و به این طریق، مبارزه با جهل و بی‌سوادی را وجهه‌ی همت قرار داد.

ناگفته نماند برادر او، فریدون، نیز فرهنگی و طرح سوالات ^{نتیجه} در کنکور سراسری بود. عزیر هنرمند طوسي دارای پنج فرزند است: زهرا (فرهنگی)، ورقه، مینو (پاتولوژیست)، میترا و مهدی (کتاب فروش برگزیده‌ی سال ۱۳۷۹ در گیلان). این فرهنگی ^{ذرا بعال} در سال ۱۳۸۷ درگذشت.

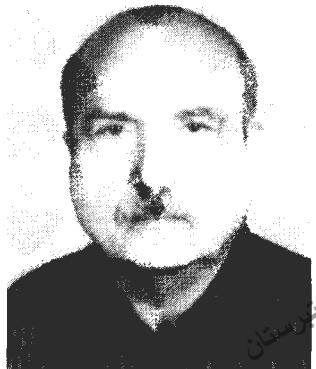
مولود همتی گیلانی

به سال ۱۳۰۵ در رشت متولد شد. دیپلم خود را از دانشسرای دختران رشت اخذ کرد و کلاس‌های ۲۴۰ ساعته‌ی آموزشی را نیز در رشت، پشت سر گذاشت. همتی در سال ۱۳۲۸ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در دبستان دخترانه‌ی بهار رشت، در سمت آموزگار، به تدریس در پایه‌های مختلف (عمدتاً پایه اول ابتدایی) مشغول شد. نامبرده در تیر ماه سال ۱۳۵۶ بازنشسته شد. مولود همتی گیلانی دارای سه فرزند به نام‌های: غلام‌مرضا، رؤیا و صدیقه حسن‌زاده کیابی است.

محمدباقر هورفری

به سال ۱۳۱۱ در رشت متولد شد. وی دیپلمه‌ی دانشسرای مقدماتی پسران رشت است. هورفری در سال ۱۳۲۹ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های سیاهکل و لاهیجان و رشت (در).

www.tabarestan.info

مجموع به مدت ۱۲ سال) و معاون دبیرستان شاهپور رشت (طی هجده سال پایانی خدمت).

نامبرده در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و در دوران بازنشستگی نیز، دو سال در تعاونی فرهنگیان رشت و ۱۰ سال در کتابفروشی اداره کل آموزش و پرورش گیلان و انتشارات مدرسه، به فعالیت پرداخت.

محمدباقر هورفری دارای پنج فرزند است که اهمیگی پس از تحصیل، به خدمت خانواده و اجتماع در آمده‌اند.

منوچهر هدایتی خوشکلام

به سال ۱۳۱۱ در رشت متولد شد. وی با اخذ گواهی نامه‌های دیپلم دانشسرای مقدماتی و دیپلم ششم ادبی، ادامه‌ی تحصیل داد و به دریافت لیسانس زبان و ادبیات فارسی از دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه جندی‌شاپور اهواز، مفتخر شد.

هدایتی خوشکلام در تاریخ ۱۳۳۴/۸/۱۳ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار و

مدیر شاغل در اداره‌های فرهنگ لاهیجان و آستانه‌ی اشرفیه، آموزگار و مدیر شاغل در آموزش و پرورش آبادان و دبیر دبیرستان‌های قائمیه و نوربخش رشت.

نامبرده با ۲۶ سال و ۳ ماه سابقه‌ی خدمت فرهنگی، در تاریخ ۱۳۶۰/۱۱/۱۳ بازنشسته شد. این فرهنگی پیش‌کسوت، اهل شعر و ادب است و مقالات او عموماً در فصلنامه‌ی گیلان ما به چاپ می‌رسد. کتاب یادداشت‌های احمد کسمایی از نهضت جنگل^۱، با گردآوری و تصحیح و تحریه‌ی او در سال ۱۳۸۳، منتشر شده است. منوچهر هدایتی خوشکلام، دوران بازنشستگی خود را اینک در لوس آنجلس آمریکا سپری می‌کند. شعر زیر سروده‌ی اوست:

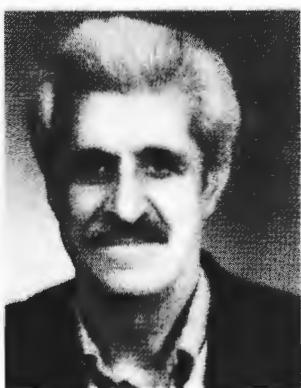
کارزار زندگی بُشتم شکست
گوهر مقصود ناآمد به دست
ششدِ تقدیر، راه من ببست
از همه دلستگیها، دل گست
برنتابید و خَرشن در گل نشت
از شراب عشق هستم مستِ مست
غمگسار من، به گنج غُربتست
می شعبد نزدیک اف تیرم شد زشت
راهی ام سویش، رها از هر چه هست
رونق نامردمی حانم بخست
بر طریق راستینم پای بست

گُردهی رنج از تلاشم پینه بست
همّتم را، پائی شد پُر آبله
چاره را، تدبیر کردم بارها
در پنهان دولت وارستگی
حشمتِ درویشی ام را مذعنی
وام دار جام مهر آین دوست
یاد یاران خراب آباد عشق
 نقطه پایان خط خشک عمر
مرگ، پیش روی و با آغوش باز
گرمی بازارِ سفله پروری
خوش کلامی، عاشق یار و دیار

پیوشت و منبع:

- ۱- یادداشت‌های احمد کسمائی از نهضت جنگل، منوچهر هدایتی خوشکلام، انتشارات کتبیه گیل، ۱۳۸۳.
- ۲- فصلنامه‌ی گیلان ما، سال ششم، شماره ۲ (پیاپی ۲۲)، بهار ۱۳۸۵، ص ۹۳.

سیروس هوشنگی

به سال ۱۳۱۲ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی پسران رشت نایل آمد هوشنگی در سال ۱۳۳۴ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: مدیر دبستان ابوالمعالی کوچصفهان، مدیر دبیرستان‌های رشت، معاون پیشاہنگی استان گیلان و مسؤول پیشاہنگی اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه ۲ رشت.

نامبرده در سال ۱۳۶۰ بازنشسته شد و در اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۳، به عنوان فرهنگی پیشکسوت، توسط ابوالقاسم راسخ‌نژاد (مدیرکل وقت آموزش و پرورش گیلان) مورد تقدیر قرار گرفت. این فرهنگی اکنون در کشور هلند زندگی می‌کند. سیروس هوشنگی دارای سه فرزند تحصیلکرده است.

سیدحسن هاشمی گیلانی

تبریز
www.tabarestan.info

به سال ۱۳۰۶ در رشت تولدیافت. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و در نهایت، به اخذ لیسانس تاریخ و جغرافیا از دانشگاه تبریز نایل آمد. هاشمی در سال ۱۳۳۵ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: کفیل دبیرستان پورداوود رشت (در بدو خدمت)، رئیس اداره‌ی رفاه معلم اداره کل فرهنگ گیلان، رئیس آموزش و پرورش طوالش (از ۱۳۴۷ تا ۱۳۴۹)، رئیس آموزش و پرورش صومعه سرا (از ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۳)، رئیس اداره‌ی تغذیه‌ی اداره کل آموزش و پرورش گیلان (در ۱۳۵۵)، راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌های اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۲ رشت و دبیر تاریخ و جغرافیای دبیرستان‌های رشت. نامبرده در سال ۱۳۷۲ بازنشسته شد. حسن هاشمی گیلانی دارای دو فرزند است: غزاله (دندانپزشک در کانادا) و امیر (کارشناس ارشد فلسفه و تاریخ در آلمان).

محمد هاشم‌سمیعی

به سال ۱۳۱۰ در رشت و در میان خانواده‌ای با اصالت زاده شد. دیپلم خود را در رشته‌ی ریاضی از دبیرستان البرز تهران دریافت کرد و در سال تحصیلی ۱۳۳۸-۳۹ موفق به اخذ لیسانس ریاضی از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران شد.

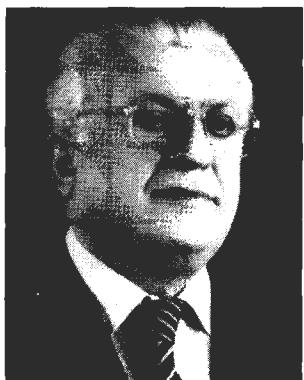
سمیعی در سال تحصیلی ۱۳۳۸-۳۹ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و تا بازنیستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر ریاضی دبیرستان‌های رشت (از

جمله در دبیرستان شاهدخت) و دبیر ریاضی دبیرستان‌های تهران (از جمله در دبیرستان

دخترانه‌ی نوباوگان و دبیرستان‌های پسرانه‌ی گروه فرهنگی خوارزمی). نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد.

این فرهنگی در خلال سال‌های کاری خود، در گردهمایی‌های علمی دبیران ریاضی سراسر کشور (که عمدتاً در شهرهای اصفهان، تبریز و تهران برگزار می‌شد) مشارکتی پی‌گیرانه و مستمر داشت و به دلیل قابلیت‌هایی که از خود در امر تدریس نشان داده بود، بارها از سوی مدیران کل آموزش و پرورش، مورد تقدیر قرار می‌گرفت. محمد‌هاشم سمیعی، اکنون ساکن کشور آمریکاست. این فرهنگی بازنشسته، دارای مهندس فرزند (یکتا پیشو و دو دختر) است.

سید نورالدین هاشمی تکلیمی

به سال ۱۳۱۶ در روبار متولد شد. دیپلم خود را در رشته‌ی ادبی از دبیرستان نوربخش رشت اخذ کرد و در نهایت به اخذ لیسانس ادبیات فارسی از دانشسرای عالی تهران، توفیق یافت. وی در سال ۱۳۴۳ به استخدام اداره کل آموزش و پرورش گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر ادبیات فارسی دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان‌های شاهدخت، نوربخش، شاهپور، فروغ، سعادت نسوان و ابوالحسن)، معاون آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان (از خرداد تا شهریور ۱۳۵۸) و دبیر دبیرستان‌های رشت.

نامبرده در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد. هاشمی هم‌زمان با تحصیل در دانشگاه (مشخصاً در بین سال‌های ۱۳۳۸ تا ۱۳۴۲) در مبارزات جنبش دانشجویی ایران مشارکت داشت و از جمله در تجمع گسترده‌ی فرهنگیان در میدان بهارستان تهران (که منجر به کشته شدن دکتر ابوالحسن خانعلی، دبیر دبیرستان جامی تهران و سقوط کابینه‌ی مهندس شریف امامی و روی کار آمدن دولت دکتر علی امینی شده بود) حضور و فعالیت داشت. او ضمن خدمت، اثری کمک درسی به نام دستور دانش آموز را تدوین و منتشر کرد و اکنون نیز دستور گویش روباری را آماده برای چاپ دارد.

حاصل ازدواج سید نورالدین هاشمی تکلیمی با سیده زهرا تائب (فرزنده سید محمد تائب از فرهنگیان نامدار گیلان) دو فرزند است: فرزانه و فریبا (پیشک).

شعر زیر سروده‌ی هاشمی تکلیمی است:

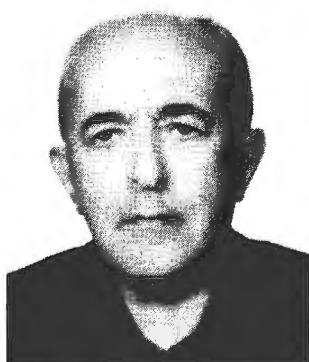
در سوک محمد صیانتی

همه مردمی از صفائ تو باد
ندیده کسی نور شمع تو را
گذشته ایست و یاران همه داغدار
هم از پاکی دل به بایستگی
یگانه بیه راه رفاقت بُدی
و هم از صداقت، شرافت، وفا
به جان با فضیلت و خندان به چهر
به گفتار و کردار، بی کاستی
همه لطف بودی و آزادگی
لطیف و سخن سنج و هم نغزگو
به یاران دریند بودی سخنی
بردی ز اقران به یکبارگی
به پیکار نامردان، بی نظر
نکردی به نامردان عفن
سرافراز و خوش نام و آزاد مرد
چو پروانه گرد وجود تو جمع
همه دردمدان و شایستگان
نکردی به نزد کسی تو آدا
شتايان به سوی تو بودیش راه
هشیوار و آگاه و بیدار هم
ندانند هنگام سختی تمام
که دریا دلی بوده‌ای، نازنین
بُدی سروی ای گیک مرد زمان
چناری تناور بُدی سر به ماه
تو پیش از همه بوده ای ره‌سپر
شتايان برفتی زیاران خویش

محمد! عزیزا! وفای تو باد
چهل روز باشد که در جمع ما
چهل روز از مرگت ای نامدار
تو بودی نمودی ز شایستگی
تو آیینه‌ای از نجابت بُدی
وجود تو بُد مظہری از صفا
وجودت پر از عشق، دل پر زمهر
سراپا نمودت همه راستی
همه مهر بودی و مردانگی
به گاه محبت چو گل نرم خو
زمان وفاداری و همره‌ی
به گاه شجاعت تو نام آوری
به گاه دفاع از حقیقت دلیر
بُدی در بر ظلم و ظالم خشن
تو تعظیم و تکریم، ای رادمرد
به هر جا قدم می‌نهادی چو شمع
همه دوستان و پراکندگان
هزاران غم آر بود در دل تورا
ولی هر که غمگین بُد و بی پناه
که دلسوز بودی و غم خوار هم
نبودی از آن دسته یاران که نام
نبودی تو خود محور و خرد بین
نه آن سُست بید به هر سو چمان
نبودی کدوین که گردی تباہ
به هر راه پر خوف یا پر خطر
کنون نیز بنهاده ای پای پیش

که رفتار نیکت پدیدار هست
نشانی ز خوبی و آزادگی
پریشیده دل ها به انبار بود
به مرگ خود ای راد آزادگان
به گل سایه‌ی شمع، پیچان شدن
نمودیم و گفتم چهل بیت را
به ماتم دل و جانِ ما خسته ای
ستخنگوی استاد ماهر نیم
و مهرِ تقو واداشت برگفتمن
نگشته در این چامه‌ی درد زا
دل و روح یاران پُر از غم نمود
به ناگاه و یک شبیه در شهر رشت
که خون کرد دلهایمان لخت لخت
محمد زیاران کناری گرفت

تو رفتی، ولی گفته در کار هست
نه تنها وجودت به تابندگی
که مرگ تو هم زندگی ساز بود
فراهم نمودی پراکندگان
به مرگ تو یاران به پیمان شدن
اگر چه برایت چهلم به پا
نداریم باور که تو رفته ای
عزیزا! تو دانی که شاعر نیم
ولی سوخت مرگ تو جان و تنم
ببخشای گر حق مطلب ادا
که مرگ تو افکار درهم نمود
ولیکن چو شمع تو خاموش گشت
بگفتم به تاریخ آن روز سخت
به روز نخست ابان با شگفت

میرخلیل یزدانپناه امین

به سال ۱۳۰۷ در بندرپهلوی (انزلی) متولد شد. دیپلم خود را از دبیرستان البرز تهران، دریافت کرد و در نهایت به اخذ لیسانس علوم ریاضی از دانشسرای عالی تهران نایل آمد. وی در سال تحصیلی ۱۳۲۵-۲۶ در خود را در سمتِ دبیر دبیرستان‌ها و بازرس دروس آموزشگاه‌های انزلی آغاز کرد و در تاریخ ۱۳۳۲/۸/۱۱ رسماً به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد.

یزدانپناه از بدء استخدام تا بازنشستگی، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد:

دبیر ریاضی دبیرستان‌های انزلی (از جمله در دبیرستان‌های کوشیار، مهدخت، بوذر جمهوری و فردوسی)، مدرس کلاس‌های کارآموزی آموزگاران و داوطلبان شغل آموزگاری در انزلی، رئیس دبیرستان کوشیار (ششم بهمن) انزلی^۱، کفیل فرهنگ (آموزش و پژوهش)

انزلی، سرپرست تیم دو و میدانی آموزشگاههای انزلی در مسابقات قهرمانی آموزشگاههای کشور در رضائیه، مدیر دبیرستانهای انزلی و مدیر ریاضی دبیرستانهای آموزش و پرورش ناحیه‌ی ۴ تهران.

نامبرده با ۲۶ سال و ۳ ماه و ۹ روز سابقه‌ی خدمت رسمی و ۳ سال و ۸ ماه و ۲۱ روز سابقه‌ی خدمت غیر رسمی در آموزش و پرورش، در تاریخ ۱۳۵۸/۱۱/۲۰ بازنشسته شد. او در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در کلاس‌های مختلف کارآموزی مدیران (که از جمله در شهرهای رشت، انزلی و تهران تشکیل می‌شد) مشغول می‌کرد و دوره‌های کارآموزی بررسی کتب درسی سال دوم نظری را نیز در دبیرستان البرز تهران، گذراند. این فرهنگی به اخذ تقدیرنامه‌هایی از وزیر فرهنگ، مدیر کل آموزش و پرورش گیلان و رئیسی فرهنگ انزلی، مفتخر شده بود. او در تاریخ ۱۳۹۰/۴/۱ به دلیل کوشش‌هایی که در برگزاری صحیح امتحانات کلاس سوم متوسطه‌ی متفرقه در انزلی، به کار بسته بود، توسط علیرضا میرهاشمی، مدیر کل وقت فرهنگ گیلان، مورد تقدیر قرار گرفت.

میر خلیل یزدان‌پناه امین عاقبت در بهمن ماه سال ۱۳۸۵ دیده از جهان فرو بست. از او سه فرزند فرهیخته به نام‌های: امیرابراهیم، میرمحمد و میرسعید به یادگار مانده است.

پی‌نوشت:

۱- یزدان‌پناه در تاریخ ۱۳۳۹/۶/۷ و با پایان دوره‌ی مدیریت همکار فرهنگی خود، غلامرضا دهقان، کمالت دبیرستان کوشیار انزلی را بر عهده گرفت و در تاریخ ۴۲.۸.۲۱ رسماً به ریاست این دبیرستان منصوب شد. دبیرستان کوشیار، در سال ۱۳۴۳ به ششم بهمن تغییر نام یافت و یزدان‌پناه، همچنان ریاست آن را بر عهده داشت. او تا تاریخ ۱۳۶/۶/۹ در این سمت خدمت کرد و سپس، به آموزش و پرورش تهران منتقل شد.

کریم یمینی

به سال ۱۳۰۷ در رشت متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطه‌ی تحصیل را در زادگاه خود گذراند و به اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی پسران رشت نایل آمد. او با دریافت دیپلم کامل طبیعی از دبیرستان شاهپور رشت، ادامه‌ی تحصیل داد و به اخذ دانشنامه‌های لیسانس و فوق لیسانس فیزیک از دانشکده‌ی علوم دانشگاه تهران مفتخر شد.

یمینی در سال ۱۳۲۷ با اخذ دیپلم از دانشسرای مقدماتی، به استخدام اداره کل فرهنگ

گیلان درآمد و در طول دوران کاری خود، از جمله در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: دبیر دبیرستان‌های لنگرود، دبیر فیزیک دبیرستان‌های رشت (از جمله در دبیرستان نوربخش) و دبیر فیزیک دبیرستان‌های تهران. او هم چنین طی مدتی در مدارس متوسطه‌ی ایرانیان در کشور ترکیه نیز تدریس می‌کرد.

یمینی بیش از دوده است که در سوئد زندگی می‌کند و در آن کشور نیز، کتاب خودآموز آموزش ابتدایی را برای آشنایی دانش‌آموزان ایرانی با فرهنگ و ادبیات فارسی، منتشر کرده است.

این فرهنگی بازنشسته، طبعی لطیف و ذوقی سرشار دارد و به دو زبان فارسی و گیلکی شعر می‌سراید. اشعار او در گذشته، در نشریه‌ی فکاهی هفگز به چاپ می‌رسید و اکنون نیز ماهنامه‌ی گیلان ما و دو فصلنامه‌ی ره آوردگیل، سروده‌های او را به چاپ می‌رسانند. شرح حال هنری و نمونه‌ی اشعار یمینی، تاکنون در کتاب‌های گیلان در قلمرو شعر و ادب (نوشته‌ی ابراهیم فخرابی) و شاعران گیلک و شعر گیلکی (نوشته‌ی هوشنگ عباسی) درج شده است. ثمره‌ی ازدواج کریم یمینی با افسید بیابانگرد (کارمند پیشین اداره‌ی مخابرات تهران) دو فرزند به نام‌های نیلوفر و نوید است که هر دو تحصیلکرده و ساکن کشور سوئد‌اند. شعر زیر سروده‌ی کریم یمینی است:

آمه گیلان

دامون و دشت داره، گومار داره
خیلی جا چشمه داره، روبار داره
اوشوم و کیسبله و هوزار داره
کوئی، خاشه داره، خانه مار داره
هم بادمجان داره هم خیار داره
گول و سر سبز بیدین به دار داره
اون کی جان ساقی و باختا بار داره
چنتا دس خاخور و دس برار داره
هم پیاده داره، هم سوارداره

امه گیلانه بیدین بجار داره
خیلی جا، فاکون و آبادی نهه
چنگر و خوتکا و هفرنگ و تورنگ
خوج داره اریه و سنگ آسیا
همه رنگان داره از سیاه و سبز
پورجه هنگامه یه سرزنگیه
دانی کی شاده آ زندگی میان؟
نه بیکس، نیه جو جو قوقو
من آرایه زندگی بوشوم، بیدم

عبدالرزاق یاسری

فرزند حسام الشریعه (سردفتر پیشین اسناد رسمی در رشت) نوهٔ مؤید الشریعه (متولی بقעהٔ حاج سید احمد گیلوا) به سال ۱۳۰۷ در گیلوای کوچصفهان متولد شد. دوران مقدماتی و متوسطهٔ تحصیل را در دبستان فاریابی و دبیرستان شاهپور رشت گذراند و در سال ۱۳۳۶، موفق به دریافت لیسانس تاریخ و جغرافیا از دانشکدهٔ ادبیات دانشگاه تبریز شد.

وی در سال ۱۳۲۹ به استخدام ادارهٔ کل فرهنگ گیلان در آمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: هنرآموز ورزش دبستان‌ها و دبیرستان‌های لاهیجان، دبیر ورزش دبیرستان ثقة‌الاسلام تبریز، دبیر تاریخ و جغرافیا دبیرستان‌های رشت، رئیس دبیرستان تربیت (غروی) رشت (از ۱۳۳۸ تا ۱۳۴۰)، رئیس فرهنگ (آموزش و پرورش) خمام (از ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۲) و راهنمای تعلیماتی دبیرستان‌های رشت و حومه. نامبرده در سال ۱۳۵۵ بازنشسته شد.

او در دبیرستان‌های ملی علوی و لیلای رشت نیز به فعالیت می‌پرداخت.^۱ یاسری در جوانی از اعضای تیم فوتبال شهرستان رشت بود و در تیم منتخب فوتبال استان گیلان نیز، عضویت داشت. او هم‌چنین از قهرمانان بوکس در گیلان بود. این ورزشکار خود، زمانی، تیم فوتبال ایران اسپورت را در رشت، اداره می‌کرد.

عبدالرزاق یاسری دارای پنج فرزند است: محمد (مهندس راه و ساختمان و بازنشستهٔ ادارهٔ نوسازی مدارس رشت)، محمدحسین (مهندس راه و ساختمان از فیلیپین و ساکن دبی و کانادا)، عسگر، ام‌السلمه و علی.

پی‌نوشت:

۱. دبیرستان ملی علوی دارای رشته‌های طبیعی و ادبی بود و جنب مسجد بادی‌الله در خیابان مطهری فعلی رشت قرار داشت. این دبیرستان ۱۵ کلاس درس داشت. دبیرستان علوی به صاحب امتیازی حاج سید حسین واحدی (لیسانسیه) علوم معقول و متعقول و دبیر شرعیت دبیرستان‌های رشت) تأسیس شد و حاج محمود قاهری، عبدالرزاق یاسری، غلامرضا بازغی و عسکری از شرکای آن بودند. این دبیرستان در سال ۱۳۵۸ به دنبال دولتی شدن مدارس ملی، در اختیار آموزش و پرورش قرار گرفت. دبیرستان ملی لیلا نیز به صاحب امتیازی منیشه شیخ‌الاسلامی (دبیر تاریخ و جغرافیا دبیرستان‌های رشت) تأسیس شد و تا سال ۱۳۵۸ به حیلۀ فرهنگی خود، ادامه داد.

بتول یگانه

به سال ۱۳۰۱ در بندر انزلی تولد یافت. وی در اسفند ماه سال ۱۳۳۱ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان در آمد و در طول دوران خدمت فرهنگی خود، در سمت آموزگار، به تدریس در دبستان‌های مختلف رشت (از جمله در دبستان‌های هفدهمی دی، مدنی، طائر و پرتوی) مشغول شد. بتول یگانه با ۳۰ سال سابقه‌ی کار، اوسال ۱۳۶۱ بازنشسته شد.

صغری یکرنگ طلب

به سال ۱۳۱۶ در رشت زاده شد. دیپلم خود را در رشتی طبیعی از دبیرستان شاهدخت رشت اخذ کرد و در آدامه، به دریافت فوق‌دیپلم حرفه و فن نایل آمد.

وی در مهر ۱۳۳۶ به استخدام اداره کل فرهنگ گیلان درآمد و تا بازنشستگی در سمت‌های زیر انجام وظیفه کرد: آموزگار دبستان‌های رشت (از جمله در دبستان‌های روکی، زاله و پیک)، معاون و دبیر مدارس راهنمایی تحصیلی غروی و استقلال رشت و مدیر مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی و دبیرستان اروندرود رشت. نامبرده در طول دوران خدمت فرهنگی خود، طی سه نوبت مورد تقدیر قرار گرفته بود. صغری یکرنگ طلب در سال ۱۳۷۳ بازنشسته شد.

منیر یحیی‌پور

ش به سال ۱۳۱۹ در رشت دیده به جهان گشود. دیپلم خود را در رشتی ریاضی از دبیرستان شاهدخت رشت اخذ کرد و در سال ۱۳۵۹ به دریافت فوق‌دیپلم ریاضی از

دانشسرای راهنمایی تحصیلی تهران نایل آمد. وی در سال ۱۳۳۸ به استخدام وزارت فرهنگ در آمد و تا سال ۱۳۵۹ به تدریس در دبستان‌های تهران و قزوین مشغول شد. او در سال ۱۳۵۹ با داشتن فوق‌دیپلم، به آموزش و پرورش رشت انتقال یافت و تا بازنشستگی در مدارس راهنمایی تحصیلی رشت (از جمله در مدارس راهنمایی تحصیلی مدنی، اقبال لاهوری و غروری) به تدریس ریاضی پرداخت.

نامبرده در سال ۱۳۶۸ بازنشسته شد و در سال ۱۳۸۸ درگذشت. شمره‌ی ازدواج میریم یحیی‌پور با همکار فرهنگی خود، یوسف سریرست (معاون پیشین دبیرستان البرز تهران) سه فرزند تحصیلکرده به اسمی: ستاره، سهیل و سهیلا است.

کتاب‌شناسی

۱. اصلاح عربانی، ابراهیم؛ کتاب گیلان، در سه جلد، انتشارات گروه پژوهشگران ایران، ۱۳۷۴.
۲. پورکسمائی، جعفر؛ شرح درد اشتیاق (مجموعه شعر)، انتشارات نیکتاب، ۱۳۸۳.
۳. پرتوی از کوشش‌های پرثمر کمیته‌های پرورشی آموزشگاه‌های استان گیلان؛ از انتشارات اداره کل آموزش و پرورش گیلان، رشت - تیرماه ۱۳۵۲.
۴. جكتاجی، م. پ؛ گیلان‌نامه (مجموعه مقالات گیلان‌شناسی)، جلد سوم، انتشارات طاعتی،
تبرستان
www.tabarestan.info
۵. حریری، اشرف آقا؛ تاریخ آموزش و پرورش آستارا (دوازدهی مدرنیسم)، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی دهرسا، ۱۳۸۲.
۶. داوران، دکتر حبیب؛ در مهمانی حاجی آقا، انتشارات امید فردا، ۱۳۸۲.
۷. سالنامه‌ی آریان؛ بزرگان ایران، ۱۳۵۲.
۸. سالنامه دیبرستان ایرانشهر لاهیجان، سال تحصیلی ۲۳ - ۲۲، ۱۳۲۲، چاپ فردی.
۹. سالنامه دیبرستان خرداد تهران؛ سال تحصیلی ۴۳ - ۴۲، ۱۳۴۲.
۱۰. سالنامه‌ی فرهنگ شهرستان رشت و حومه؛ سال تحصیلی ۳۷ - ۳۶، ۱۳۳۶، چاپ زریافی رشت.
۱۱. ستارگان ادب فردا (سالنامه‌ی دیبرستان بوذرجمهری انزلی)، سال تحصیلی ۲۳ - ۲۲، ۱۳۳۲.
۱۲. عباسی، هوشنگ؛ سرزمین عادلشاه (بررسی اوضاع اجتماعی، اقتصادی، تاریخی، فرهنگی لشتنشاء)، نشر گیلکان، ۱۳۷۸.
۱۳. عباسی، هوشنگ؛ شاعران گیلک و شعر گیلکی (تذکره شاعران گیلکی سرا)، جلد اول: ۱۳۷۶ و جلد دوم: ۱۳۸۲، نشر گیلکان.
۱۴. فخرایی، ابراهیم؛ گزیده ادبیات گیلکی، ۱۳۶۸.
۱۵. فخرایی، ابراهیم؛ گیلان در قلمرو شعر و ادب، انتشارات جاویدان، چاپ اول: ۱۳۵۶.
۱۶. کریمی زاد، میر حامد و اکبر دهسرا؛ اردشیری عاشق‌ترین معلم، انتشارات دهرسا، ۱۳۸۲.
۱۷. گلشنی، اسمعیل؛ گلبانگ سرفرازان، دسته گلی از گلزار ادب ایران.
۱۸. درویش فشمی، محمدحسین؛ مجموعه اشعار یک دیبر شاعر؛ گردآوری و تنظیم محمد صالح کیهانی، انتشارات پرشکوه تهران، ۱۳۸۴.
۱۹. مهرداد، سید جعفر؛ مدخلی بر بازشناسی نهضت جنگل، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۲.

۲۰. نصیری فر، حبیب‌الله؛ سیمای هنرمندان ایران.

۲۱. نوزاد، فریدون؛ تاریخ نمایش در گیلان، نشر گیلکان، ۱۳۶۸.

نشریات

۱. روزنامه ابرار، گفت و گو با کریم شکارچی نقاش ۷۰ ساله‌ی طبیعت شمال ایران، ۳۰ فروردین ۱۳۷۱.

۲. روزنامه بازار، سیر تحول تئاتر گیلان، شماره مسلسل ۱۰۳۸ (۴۸/۱۱/۹).

۳. روزنامه گیلان ما، شماره‌ی ۸۶ (۳۰/۶/۱۳).

۴. روزنامه‌ی گیلان امروز، ضمیمه‌ی مكتوب آستارا، به کوشش یاشار زینعلی مقدم، شماره ۶ (۸۴/۹/۲۴).

۵. روزنامه‌ی گیلان امروز، ضمیمه‌ی مكتوب آستارا، به کوشش یاشار زینعلی مقدم، شماره ۱۴ (۸۴/۱۱/۲۷).

۶. فصلنامه گیلان ما، سال اول، شماره اول، زمستان ۱۳۷۹.

۷. فصلنامه گیلان ما، سال پنجم، شماره سوم (پیاپی ۱۹).

۸. فصلنامه گیلان ما، سال ششم، شماره دوم (پیاپی ۲۲)، بهار ۱۳۸۵.

۹. گاهنامه‌ی انجمن علمی - آموزشی معلمان فیزیک گیلان، سال دوم، شماره‌ی ۲ و ۳، پاییز و زمستان ۸۳.

۱۰. ماهنامه دادگر، صاحب امتیاز و مدیر مسئول: ابراهیم مروجی، سال اول، شماره اول، مهر و آبان ۱۳۸۷.

۱۱. ماهنامه دادگر، سال اول، شماره دوم، آذر ۱۳۸۷.

۱۲. ماهنامه دادگر، سال اول، شماره سوم، دی ۱۳۸۷.

۱۳. ماهنامه دادگر، سال اول، شماره چهارم و پنجم، بهمن و اسفند ۱۳۸۷.

۱۴. ماهنامه‌ی گیلهوا، سال چهارم، شماره‌ی ۳۴، آذر و دی ۱۳۷۴.

۱۵. ماهنامه‌ی گیلهوا، سال پنجم، شماره‌ی ۳۹، بهمن و اسفند ۱۳۷۵.

۱۶. ماهنامه‌ی گیلهوا، سال پنجم، شماره‌ی ۴۰ و ۴۱، فروردین و اردیبهشت ۱۳۷۶.

۱۷. ماهنامه‌ی گیلهوا، سال دهم، ضمیمه‌ی شماره‌ی ۶۵، ۱۳۸۰.

۱۸. مجله زن روز، شماره‌ی ۱۳۵۶ (۷۱/۲/۵).

۱۹. مجله‌ی رشد آموزش فیزیک، شماره‌ی ۶۴، ۱۳۸۱.

۲۰. هفته‌نامه پنجره‌نو، یاد هفته، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۶۶ (۸۴/۹/۲۲).

۲۱. هفته‌نامه تحول، سال سوم، شماره‌ی ۹۸ (۷۳/۵/۱۳).

۲۲. هفته‌نامه فضیلت، آشنایی با فرهنگیان پیشکسوت گیلان، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۱۶ (۸۲/۸/۲۶).
۲۳. هفته‌نامه فضیلت، یادی از مهندس جعفر فلاحتی، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۱۷ (۸۲/۹/۳).
۲۴. هفته‌نامه فضیلت، آشنایی با فرهنگیان پیشکسوت گیلان، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۱۹ (۸۲/۹/۱۷).
۲۵. هفته‌نامه فضیلت، آشنایی با فرهنگیان پیشکسوت گیلان، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۲۰ (۸۲/۹/۲۴).
۲۶. هفته‌نامه فضیلت، مروری بر زندگی فرهنگی و آموزشی دکتر صهری، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۲۳ (۸۲/۱۰/۱۵).
۲۷. هفته‌نامه فضیلت، آشنایی با فرهنگیان پیشکسوت گیلان، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۲۶ (۸۲/۱۱/۶).
۲۸. هفته‌نامه فضیلت، آشنایی با فرهنگیان پیشکسوت گیلان، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۳۰ (۸۲/۱۱/۴).
۲۹. هفته‌نامه فضیلت، آشنایی با فرهنگیان پیشکسوت گیلان، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۳۱ (۸۲/۱۲/۱۱).
۳۰. هفته‌نامه فضیلت، آشنایی با فرهنگیان پیشکسوت گیلان، ابراهیم مروجی، شماره ۲۵ (۸۳/۱/۲۴).
۳۱. هفته‌نامه فضیلت، آشنایی با فرهنگیان پیشکسوت گیلان، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۳۷ (۸۳/۲/۱۷).
۳۲. هفته‌نامه فضیلت، آشنایی با فرهنگیان پیشکسوت گیلان، ابراهیم مروجی، شماره‌ی ۴۰ (۸۳/۲/۲۸).
۳۳. هفته‌نامه کادح، یادنامه‌ی شهدی لنگرودی، اردیبهشت ۱۳۷۲.
۳۴. هفته‌نامه کادح، ویژه‌ی هنرمندان، به کوشش محمد حسین مستجاب، اسفند ۱۳۸۱.
۳۵. هفته‌نامه نقش قلم، ضمیمه‌ی دریا (یادواره‌ی اردشیری)، بهار ۱۳۸۲.
۳۶. هفته‌نامه نقش قلم، سال بیست و سوم، شماره ۱۱۹۰ (۸۲/۵/۵).
۳۷. هفته‌نامه نقش قلم، شماره ۱۴۲۱ (۸۳/۳/۳۱).

نماهه

نام کسان

- ایمن آبادی، مریم، ۱۰۲،

تبرستان

اخوان صابری، محسن، ۳۰

اخوان صابری، مهدی، ۲۹، ۳۰

اخوان لنگرودی، فریده، ۴۴

ادیب سمعیعی، هادی، ۲۸، ۲۷

ار جمندی، وجیه الله، ۴۰، ۲۱۵

اردشیری، ولی الله، ۴۳، ۴۴

ازگمی، هادی، ۴۲، ۴۳

اسدی پرور، نعمت الله، ۱۳۳، ۱۷۱

اسمعیل پور رودبار، ناصر، ۴۲، ۳۶

اعتمادی، الله، ۱۷۰، ۳۵

اعتمادی، نعمت الله، ۱۳۳، ۱۷۱

افخمی، ساسان، ۳۳

اکبر، محمد رضا [معروف به رضا]، ۳۲

اکبر، ۱۸۱، ۳۹

اکبر، مهری، ۳۲

اکبر، یوسف، ۲۰۰، ۳۹

امانی جورشیری، احمد، ۳۸

امانی جورشیری، غلامرضا، ۳۸، ۳۷

امیدی، عیسی، ۵۴

امکانچو، اختن، ۳۲، ۳۱

امیرکیانی، ۳۷

امیری فیروزکوهی، ۱۴۶

انزانی، علی، ۲۹

انسانی، محسن، ۳۵، ۳۴

انصاری فومنی، منیر همایون، ۱۶۴

اوشکسرانی، هاجر، ۲۹

اهرابی، محمدرحیم، ۲۸

ایران پور اصلی، ابراهیم، ۳۸

اب ابریز اصلی، مهدی، ۳۸

اخوان امجدی، محمد، ۳۷، ۳۶

آبراهه، فاطمه، ۱۱۲

آنوندزاده بستی، بیگم، ۲۵، ۲۶

آنوندزاده، تیمور، ۵۴

آنوندزاده، مختار، ۲۷

آذربخش، طلیعه، ۵۲

آذربستان، ابراهیم، ۲۰۸

آذرنوش، موسی، ۱۶۷

آذرنیا، پوراندخت، ۲۲، ۱۴۴

آذرهوشنگ، حسین، ۲۲

آذرهوشنگ، مهدی، ۱۳۰، ۲۱، ۱۶۲، ۱۳۰، ۲۱، ۱۹۸

آذری، احمد، ۲۴

آرونده، شکوه‌اعظم، ۱۶۴

آرین پور، همایون، ۱۴۷

آل نبی املشی، سیدعلی، ۲۴، ۲۳

آل نبی املشی، سیدعلی، ۲۶۴

آمیغی، زهرا، ۲۶

الف

ابراهیمی، حمد الله، ۱۲۸

ابراهیمی، فائقه، ۱۱۳

ابراهیمی، فروغ، ۱۱۳

اجتماعی، محمود، ۳۱، ۳۰

احتشامی، ابوالقاسم، ۱۷۴، ۹۳

احسانبخش، صادق، ۴۰، ۳۹

احمدی لاکانی، زهرا، ۵۴

اخلاق نجات، احمد، ۱۳۳، ۳۳

اخوان امجدی، محمد، ۳۷، ۳۶

- جمشیدی، محمد، ۱۱۴
 جوادیان، احمد، ۱۷۴
 جوان پرست کوچصفهانی، فاطمه، ۹۴
- ج**
- چائیچی، نیرالسادات، ۲۰۹
 چکوسری، عذرا (پوراندخت)، ۸۳
 چهره‌نورانی، محمدعلی، ۸۴
 چینی‌کار، محمود، ۸۳، ۸۲
 چینی‌کار، هادی، ۱۷۴
- ح**
- حاجی کریمیان، ابراهیم، ۸۷
 حافظی رشتی، موسی، ۵۸
 حافظی رشتی، میر محمدمهردی، ۹۲
 حاکمی، میر جواد، ۸۸
 حجتی ثابت، رویا، ۱۵۰
 حجتی، سیده ملوک، ۹۳، ۹۲
 حریری، اشرف آقا، ۹۰
 حریری، فرزام، ۹۱
 حسام، فاطمه، ۹۰
 حسن زاده، حسن، ۸۲
 حسین پناه، فتحعلی، ۹۳
 حسین زاده، معصومه، ۸۹، ۸۸
 حسین زاده، مهستی، ۱۱۷
 حقانی، فریدون، ۵۴
 حقگو، محمدحسن، ۱۷۴
 حقیقت‌شعار، میرشجاع، ۸۶
 حکیمی اشکوری، محمدانقر (نادر)، ۹۰، ۸۹
 حکیمی اشکوری، مرجان، ۹۰
 حکیمی عابد، کبری، ۸۵
 حمیدسمیعی، میرزا هاشم خان، ۲۸
 حودت، ابراهیم، ۸۶
 حودت، حاکمه، ۸۶، ۸۵
- پیروز، ابوطالب، ۲۰۸
 پیرونذیری، سیدعلی، ۵۹
 پیله‌رودی، فیروز، ۶۲، ۶۳
- ت**
- تائب، سید محمد، ۲۷۴
 تحولیداری، منیره، ۷۰
 تقوی‌زاد، مهدی، ۷۱
 تقوی‌زاد دیلمی، پروین، ۷۱
 تقی‌زاده منظری، محمود، ۷۰، ۷۱
 تقی‌زاده میلانی، حسن، ۵۸
 تنها، اصف، ۷۲
 تنها، پریخ، ۷۵، ۷۲
 تنها، حاجیه ملوک، ۷۳
 تنها، شیخ علی، ۷۳
 تنی، مهشید، ۷۷
 تودد، زهرا، ۷۲، ۷۳
 توسلی‌زاد، بتول، ۱۵۴، ۷۷، ۷۶
 توفیق‌زاد، منصور، ۷۵، ۷۴
 توفیقی، حلیمه، ۷۶، ۷۵
 تیزکار، زهرا (پروین)، ۸۷
- ج**
- جاوید، فاطمه، ۱۷۸، ۸۱
 جعفرشاد، علیرضا، ۵۴
 جعفرشاد، مونس، ۱۳۷
 جفوودی، ابراهیم، ۳۵
 جفوودی، ایراندخت، ۷۹
 جفوودی، جمشید، ۷۸
 جفوودی، شاپور، ۱۹۳، ۲۶۸
 جلالی گیلانی، رضا (بهمن)، ۷۷
 جمالی، بهجت، ۷۸
 جمالی، پروین، ۱۹۱، ۱۰۰
 جمالی، روح‌الله، ۵۴
 جمشیدی‌پی، فاطمه، ۸۲، ۸۱
- بهبود، فرامرز، ۴۵، ۴۷
 بهبود، مریم، ۴۷
 بهپور، مرضیه، ۴۴
 بهجودی، خدیجه، ۴۹، ۴۸
 بهزادی، منوچهر، ۱۵۴، ۵۳
 بی‌آزار ابدی، فرشته، ۱۱۸
 بیداریان، ناهید، ۲۱۳
- پ**
- پارسا، فخر رو، ۲۶۳، ۲۲۳، ۱۰۲، ۷۴
 پاکدامن خو، مرضیه، ۱۴۸، ۶۳
 پاکسرشت، ناصر، ۲۵۷
 پاینده، محمود، ۱۴۶
 پدرام، آتوسا، ۱۲۴
 پرتوی دیلمی، منوچهر، ۰۶
 پرویز فراموشی، حسین، ۱۳۰
 پرهیزی، محمد، ۲۰۸، ۶۵
 پوراهرب، منصور، ۱۶۲، ۶۷
 پوراهرب، نادره، ۶۲
 پوراهرب، نیره، ۶۲
 پوربلوری، دیهیم، ۶۶
 پور خاچاطوریانس، ویکتوریا، ۶۹
 پوردادود، ابراهیم، ۱۲۱، ۱۰۶
 پورضاء، فریدون، ۱۸۹، ۱۹۳، ۲۲۹
 پوروزردشت، علیمحمد، ۶۷
 پوروزردشت، ماهرخ، ۶۷
 پوروزردشت، نوش‌افرین، ۲۴۰
 پورصردار، فتحیه، ۲۵۴
 پورصنایعی، محمود، ۲۰۸
 پورعباس، رحیم (علاءالدین)، ۵۸
 پورعباس، محمدنقی (فهیم)، ۴۳
 پورعلی اکبری، ربابه، ۹۶
 پورفیکوئی، سیده مرضیه، ۶۰، ۶۱
 پورعلی اکبری، ربابه، ۹۶
 پورکسمائی، جعفر، ۶۷

- رافع نیا، محمود، ۱۱۹، ۱۱۸
رجایی، محمدعلی، ۱۵۲
رحیمزاده، مهکامه، ۱۸۳
رحیمیان کردستانی، صدیقه (پروین)، ۱۱۴
داوان، حبیب، ۱۰۵، ۱۰۴، ۴۱، ۱۲۷
رزازی اصلی، خدیجه، ۱۱۸، ۲۶۷
- دانش شکیب، علی، ۱۱۰
دادوی، آرتیمیس، ۱۰۶
دادوی، احمد، ۱۰۶
دادوی، طلعت، ۱۰۶
دادوی، مهرزاد، ۱۰۶
- حودت، حمید، ۸۶
حودت، هایده، ۸۶
حیات بخش، رضا، ۹۴، ۹۳
حیرت‌امین، گلناز، ۸۴
- خ**
- خاصی، جمیله، ۹۶
خاصی (دیمه‌ی سابق)، جلال، ۹۶
خاکی حضوری، جمیله، ۹۹
خانلی، ابوالحسن، ۲۷۳
خازمنش، علی، ۹۵
خابانده زمانی، سید ابراهیم، ۹۸
خابانده زمانی، سید محمود، ۱۰۰
خراط، زهرا، ۱۰۰
خسرو مرادی، اسماعیل، ۹۳
خسروی استقامت، محمدرضا، ۹۴، ۱۶۷
خشایار، شهرزاد، ۲۴۰
خطبی، احسان، ۹۹، ۹۸، ۵۱
خلیلی‌فر، پریز، ۱
- ذ**
- ذی‌بی، مهدی، ۱۰۳
دریادل، محمد، ۱۰۴
دلزنده، سهیلا، ۱۵۴
دلیلی‌کاجانی، بهروز، ۱۱۱، ۱۱۰
- خمامی‌زاده، جعفر، ۲۴۵
خمامی‌زاده، هرمز، ۲۶۲
خواجویها، ناهید، ۲۴۲، ۹۸، ۹۷
خورده‌ای، عفت، ۹۵
خورده‌ای، ناصر، ۹۷، ۹۶
خوش‌آموز، محمد، ۲۶۲
خوش‌اخلاق، حمدالله، ۱۰۲، ۱۰۱
خوش‌کردار ارم‌الساداتی، سید علی، ۱۰۱
- ر**
- رایان، شریا، ۲۲۵
روشن‌پیشکائی، ریا، ۱۰۸
روشن‌بخش، صدیقه، ۲۱۰
روشن‌ضمیر مدبیری، آتیه، ۱۲۳
روشن، محمد، ۱۲۱، ۱۲۰
رهنما، بهمن، ۱۵۲، ۳۵
رهنما، جواد، ۱۰۵
ریاضی مقدم، سیده رقیه، ۱۵۵
- رئیس‌زاده، حسین، ۸۹
رئیس‌زاده ضیابری، سید محمد (منوچهر)، ۱۱۶، ۸۹
رئیس‌زاده ضیابری، سیده نرجس خاتون، ۱۳۶
رئیس‌زاده، فردوس، ۱۵۱
رئیس‌سمیعی، صدیقه، ۱۱۹، ۱۲۰، ۲۳۲
- راد، غلامرضا، ۵۱
راسخ‌نژاد، ابوالقاسم، ۲۷۱، ۷۲
راسخیان، سیمین‌دخت، ۱۰۷
راعی، ابوالحسن، ۲۱۳
- دانش‌شکیب، جمشید، ۱۱۰، ۱۰۹

- ش** شهدی نژاد لنگرودی (شهدی لنگرودی)، محمد، ۱۴۶
شهیدی حقیقی، رحیم، ۱۵۶
شهیدی طاهره، ۱۲۹
شهیدی، لیلا، ۱۲۹، ۱۴۳، ۱۴۲، ۱۲۹
شهیدی، هوشنگ، ۱۴۳
شیدلون، رضا، ۱۴۵
شیدلون، شهلا، ۱۴۵
شیازیزاده، شهربانو، ۱۸۱
شیر، فرهاد، ۱۷۴
صادق خانجانی، کریم، ۱۶۱، ۱۶۰
صالح پور، معصومه، ۳۵
صالح شیرازی، سیده نرگس خاتون، ۱۵۹
صالح ضیابری، سید ابراهیم، ۱۵۷
صالحی، ایرج، ۱۶۱
صالحی کسمایی، فرنگیس، ۱۳۰
صالحی، نرجس، ۱۶۱
صالحی، نسرین، ۱۶۱
صیبح خیز، ناهید، ۱۸۹
صدررفیع، عباس، ۲۶۰
صدری ثابت، احترام، ۱۳۰
صدری ثابت، سیده احترام، ۱۵۸، ۱۵۹
صدقی مسعود، جمشید، ۱۵۸
صدقی مسعود، هایده، ۱۵۸
صدقی مسعود، هنگامه، ۱۵۸
صفائی، حسین، ۱۸۴
صفائی، سید یوسف، ۱۶۰
صنیعی تهرانی، کافیه، ۱۶۹
صنیعی تهرانی، کبری، ۲۸
صنیعی تهرانی، میرزا غلام رضا، ۲۸، ۱۴۳
صیانتی، محمد، ۲۳۹، ۱۹۸، ۱۶۲
سیگارودی، احمد، ۱۳۷، ۱۳۶
سیمائی، صدیقه، ۱۲۹
شادر (نرگس دزمسابق)، کریم، ۱۵۲
شادقوینی، پرند، ۱۴۸، ۱۵۴، ۵۳
شادقوینی، بروین، ۱۵۶، ۱۰۹
شادقوینی، برویش، ۱۴۷، ۵۴
شادقوینی، جواد، ۱۴۸، ۱۴۷، ۵۴
شادقوینی، رضا، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۷
شادمند، عنایت الله، ۵۸
شارمی، میرناصر، ۱۴۳
شامل رحیم آبادی، علی اکبر، ۱۴۸، ۱۶۴، ۱۴۹
شاهسوار، نادر، ۱۴۲، ۱۴۱
شرفی، مهدی، ۲۰۸
شرکت شکریه، مهوش، ۱۵۴، ۱۵۳
شریفی، میراحمد، ۲۰۸
شعاعی شیخانی، حسن، ۱۴۴
شعبانی، فردیون، ۱۸۷
شفیقی، بمه‌آفرین، ۱۵۰، ۲۲۷
شکارچی صیادان، کریم، ۱۴۱، ۱۴۰
شکریان، سید قاسم، ۱۵۲، ۱۵۱
شکریه، لیلا، ۱۲۳
شکریه، محمدعلی، ۲۱۳
شکوهی‌زاد، میرشمسم، ۱۵۴، ۱۵۵
شمیسا، احمد، ۲۱۰
شناسای داودی، ربابه، ۱۵۰، ۱۴۹
شوریده ضیابری، سیمین، ۱۴۵
شوریده ضیابری، میرسعید، ۱۴۴، ۱۴۵
شوریده ضیابری، مینو، ۱۴۵
شهربازیان، پرداز، ۱۵۱
شهربازیان، پرویز، ۱۵۱، ۱۵۰
سودمندر حیمی، طلیعه، ۱۳۳، ۳۳
سودمند رحیمی، هاجر (بلانش)، ۱۲۸
سیروس، خلیل، ۷۷
- ز** زرگری، احمد، ۱۲۷، ۲۵۸، ۱۲۷
زرهونه، فاطمه، ۱۸۰
زمدی، زهرا، ۸۶
زمدی، مظفر، ۱۲۵
- س** سادات اعلائی، سید یحیی، ۱۳۸
سعادی، احمد، ۱۲۹، ۱۳۰
سعادی، فروغ، ۱۳۰
ساهاكیان، اشقانوهی، ۱۴۰
سپهردوست (بارفروش سابق)، علیجان، ۱۲۸، ۱۲۷
سپهردوست، فاطمه، ۱۲۸
سپهری، شهربانو، ۱۳۵
سپهری، معصومه، ۱۲۴، ۱۲۸
سپهری، هوشنگ، ۱۳۸-۱۴۰
سجاد حسینی، تقی، ۳۹
سرپرست، ستاره، ۱۳۲
سرپرست، یوسف، ۱۳۲، ۱۳۱، ۲۸۰
سروری، حسین، ۱۷۴
سروری حقیقی، مهری، ۱۳۱
سعادت، زهرا، ۲۵
سعادت یوسفی، فخری، ۱۳۳
سعیدائی، علی، ۱۷۴
سلمانی آبکناری، رضا، ۱۳۸، ۱۳۷
سلیمانی، جواد، ۱۲۷، ۱۲۶، ۲۲۵، ۲۵۸
سلیمانی ضیابری، سید محسن، ۱۳۵، ۱۳۶
سمانکنگسی، عیسی، ۱۲۶
سمیعزاده، محمدتقی (جمشید)، ۱۳۲، ۱۳۳
سودمندر حیمی، طلیعه، ۱۳۳، ۳۳
سودمند رحیمی، هاجر (بلانش)، ۱۲۸
سیروس، خلیل، ۷۷

- ض**
- ضمیر کامران، زهرا، ۲۶۷
  - ضیائی، عذرا، ۱۴۹
  - ضیابری، شیخ محمود، ۴۰
  - ضیغم، مخصوص، ۲۵۷
  - ضیغم، مخصوص، ۱۶۳
- ط**
- طارمسری، حسین، ۱۶۵
  - طاهری، ابوالحسن، ۱۶۵
  - طاهری دوبخشی، ضیا، ۱۶۶
  - طاهری دوبخشی، محمدباقر، ۱۶۶
  - طاهری، شیرزاد، ۱۶۷
  - طريقی، محمدرضاء، ۲۵۸
  - طوفا، جلال، ۱۶۷
  - طهماسبی، نعمت‌الله، ۵۴
- ظ**
- ظهوری واقعی، اعظم، ۱۷۰
  - ظهوری واقعی، محمدحسن، ۱۶۸
  - ظهوری واقعی، محمدحسن، ۱۶۹
- ف**
- فائق، محمدعلی، ۱۹۴
  - فائق، محمدعلی، ۱۹۵
  - فاضلی، سید فاضل، ۱۸۷
  - فاطمی، سیده محترم، ۱۸۳
  - فانی، منصور، ۱۹۳
  - فتاح، فریدون، ۲۰۱
  - فتح‌الله‌زاده، توران، ۱۷۶
  - فتح‌الله‌زاده، بهجت، ۱۸۶
  - فتحی رشتی، رفعت، ۲۲۳
  - فتحی، فریدون، ۱۹۸
  - فخر، مهدی، ۱۳۷
  - فادئی سوگواران، توران، ۱۹۶
  - فرجد، فدراء، ۱۹۱
  - فرجد، فریدون، ۱۹۱
  - فرجد، ۲۰۲
  - فرحانک‌مجد، حسین، ۱۹۴
  - فرخنده کار سعادی، رقیه، ۷۱
  - فرخنده کار سعادی، صفری، ۱۹۹
  - فضیل‌زاده، مریم، ۲۱۳
- غ**
- غزال، احمد، ۱۸۱
  - غزا، بتول، ۲۱۴
  - غزا، عذر، ۱۸۲
  - غفارپور، عبدالرضا، ۲۶۴
  - غلام حضرت حجت، علی (حاج خمامی)، ۱۸۱
  - غیر تمدن، عبدالحسین، ۱۷۴
- ع**
- عاشری ساحلی، کلثوم، ۱۷۵
  - عاملی‌بور (کشلی سابق)، عباس، ۱۷۰
  - عبدالله‌زاده، علی، ۱۷۱
  - عبدات‌گر نژہزمی، یوسف، ۱۷۳
  - عبدادی، حبیب‌الله، ۲۰۸
  - عبدادی ماسالی، عباس، ۵۴
  - عبدالله‌زاده، علی، ۲۰۸
  - عبداللهیان، اسدالله، ۱۷۲
  - عبدیلی، منوچهر، ۱۷۷
  - عرفانی، حوری، ۴۴
  - عسگریان، مصطفی، ۱۷۸
  - عشورپور، کبری، ۷۷
  - غضدی دیلمی، روح‌الله، ۱۷۹
- ق**
- قاراس فومنی، ام‌الائمه، ۲۰۲
  - قدسی، احمد، ۲۰۳
  - قدسی خورسند، سید محمود، ۵۴
  - قدسی، علی، ۲۰۱
  - قدیری آبکنار، محمدرضاء، ۲۰۴
  - قدیری زاده شیرازی، اسماعیل، ۲۰۴
  - قربانی زاده شیرازی، ستاره، ۲۰۵
  - قصبیه، نادره، ۲۰۲
  - قبیرزاده، مریم، ۲۱۳

- مژده‌ی، ولی، ۲۴۱، ۲۴۰
مساحزاده، محمدرضا، ۲۶۴
مستوفی محصصی، ثریا، ۲۲۸، ۲۲۷
مستوفی، منصوره، ۲۶۷
مسجدان، احترام، ۲۲۳
مسعودی، ناصر، ۲۲۹، ۱۹۳، ۱۸۹
مسيبی مرغوب، فاطمه، ۱۹۰
مشعوف، محمد، ۲۵۸، ۲۵۰، ۱۲۷
مشققی گیلانی، بهمن، ۵۱
مشکوتی، نصرت، ۲۶۰، ۹۶
مشیعوی، منیره، ۲۵۰، ۲۴۹
atsbyan.tabaestan.info
تصابح، علی، ۱۷۴
مطلق، حسین، ۱۷۴
معالی، محمدرضا، ۲۲۹، ۲۲۸
معزی، اسماعیلی، ۲۲۴، ۲۲۳
عصوم بابایی، محمد، ۹۳
عصومی، نرجس، ۱۹۸
عصومی اشکوری، محمدرفیع، ۲۲۸
عصومی، روح الله، ۵۴
معظمی، عباس، ۱۸۱
معین، محمد، ۱۲۱
مقدم ضیابری، سیدحسن، ۲۲۰، ۲۱۹
مقصودی، حسن، ۵۴
ملکشاهی، مریم، ۲۴۰
مقانی، یوسف، ۲۴۹، ۱۲۲
منتظری، محمود، ۳۴
منجمی، فریدون، ۲۳۹، ۲۳۸
منصوری، اسحق، ۲۳۴، ۲۳۳
موتفی گیلانی، کبری، ۲۵۳، ۲۵۲
موثقی، محسن، ۲۱۱، ۲۱۰
موثقی، موسی، ۲۲۳، ۲۲۲
موحد (پختکار لنگرودی سابق)، ۲۲۶
ملوک، ۲۴۸، ۲۳۹
موسی آزاد کسمایی، نورالدین، ۱۳۰
قبیری، انسیه، ۱۷۶
قبیری، عفت‌الملوک، ۱۷۶
- گیاهی، سرور، ۳۸
لاهوتی اشکوری، حسین، ۲۱۶
لولوئی، ربابه، ۲۱۷
- ل**
- مالخاصیان، زوارت، ۲۴۵، ۲۲۹، ۱۶۴
مالک‌مقدم، فیروز، ۱۷۲
ماهوتی، محمدحسین، ۲۳۱، ۲۳۰
ماهوتی، غلامحسین، ۲۱۸
مبرهن شفیعی، محمدعلی، ۱۰۴
مجلسی، جنت، ۲۴۸، ۲۳۹
مجیدی، شجاع‌الدین، ۳۵، ۳۴
محامد، محمود، ۲۱۹
محسنی طارم‌سری، رفیع، ۱۸۷، ۲۲۰
محسنی طارم‌سری، صفورا، ۲۲۱
محمدآف، کربلایی حسین، ۲۴۵
محمدبور خبازی، کبری، ۲۳۷
محمدزاده، مرسد، ۱۰۹
محمدزاده، منیره، ۱۵۹
محمدی گیلانی، محمد (سیروس)، ۲۴۶، ۲۴۵
مخبر، زهرا، ۲۲۶
مدعی‌نماء، حلیمه، ۱۱۵
مدلل، زهرا، ۷۷
مدنی ماسوله، فخری السادات، ۱۲۴
مرادزاده اسماعیلی، حسن، ۲۵۰-۲۵۲
مرادیان گروسوی، علی‌اکبر، ۲۵۷، ۵۱
مرادی، مهدی، ۵۴
مرتضوی، تقی، ۱۳۰
مردکار، فریدون، ۲۴۲، ۲۴۱، ۹۷
مردکار، هوشنگ، ۲۲۳، ۲۲۲، ۶۱
مردوست، زهرا، ۹۶
- ک**
- کاتبینی، ربابه، ۱۳۳
کاظمی نوری، فرخنده، ۲۱۳، ۲۱۲، ۲۱
- ک**
- کامائی کما، تراب، ۲۰۶، ۲۰۵
کامائی کما، شکوفه، ۲۰۶
کامائی کما، مهدی، ۲۰۶
کوچصفهانی، فاطمه، ۲۶۴
کوچصفهانی، محمد، ۲۶۴
کوچکپور، فرخ، ۲۰۸، ۲۰۷
کوشان، فریدون، ۱۶۷، ۲۶۹
کوکما، اسدالله، ۲۱
کوکما، محمود، ۲۱۱، ۲۱۰
کهنموئی، اشرف، ۹۷
کیائی، کیاپور، ۱۸۰، ۲۱۲، ۲۱۱
کیائی، نرجس، ۱۸۰
کیافر (کنارسری سابق)، سید نوری، ۲۰۹، ۲۰۸، ۱۳۹
کیافر، کیهانه، ۲۰۹
- گ**
- گرجی، ابوالقاسم، ۱۸۴
گسکری، سید مهدی، ۲۱۵
گسکری، میرشجاع، ۲۱۶
گلبرگی، نرجس، ۷۷
گل‌صباحی، فاطمه، ۲۱۵، ۲۱۴، ۴۱
گنابادی، شهاب، ۱۵۲
گوهنیا، سهیلا، ۱۸۰
گوهنیا، میرفخر الدین، ۲۱۳، ۱۸۰

- نوروزی فشخامی، زهرا، ۲۶۵
نوش آذر، طلعت، ۲۶۳، ۲۶۲
نوعدوست، روشنک، ۲۲۵
نوعی تعادلی، سعید، ۱۳۱
نیککار، حسین، ۵۱
- و
واحدنمازی، خانبهزرنگ، ۲۶۷
وثوقی، هادی، ۱۸۱
نجاتی شیری، پریوش، ۲۶۴
وحیدعصر رودسری، محمدحسین، ۲۶۸، ۲۶۷
نجدهمیعی، زهرا، ۲۵۹
نجدهمیعی، نزهتالملوک، ۲۵۹، ۱۵۹
نجفی پیربازاری، سعیده، ۲۶۴، ۴۹
ورشوشانیزهرا، ۲۶۶
- ه
هاشم سمعیعی، محمد، ۲۷۳، ۲۷۲
هاشمی تکلیمی، سید نورالدین، ۲۷۳
هاشمی گیلانی، سید حسن، ۲۷۲
هدایتی خوشکلام، منوچهر، ۲۷۰
هدایتی، هادی، ۱۴۳
همتی گیلانی، مولود، ۲۶۹
هنرمند طوسی، زهرا، ۲۶۹
هنرمند طوسی، عزیز، ۲۶۹، ۲۶۸
هورفری، محمدباقر، ۲۶۹، ۲۷۰
هوشمنگی، سیروس، ۲۷۱، ۳۷
- ی
یاسری، عبدالرزاق، ۲۷۸، ۲۷۷
یحیی‌پور، منیر، ۱۳۲، ۲۸۰، ۲۷۹
بیزان پناه امین، میرخیلی، ۲۷۶، ۲۷۵
بیزدانیار، محمدتقی، ۷۷
یکتا گنجه‌ای، رضا، ۲۳۹
یکرنگ طلب، صفری، ۲۷۹
یگانه، بتول، ۲۷۹، ۲۷۸
یمینی، کریم، ۲۷۷، ۲۷۶
یوسفی، غلامحسین، ۲۰۵
- ۲۶۶
ناصرانی پور، منوچهر، ۲۶۶
ناطقی، عزیز، ۲۵۶، ۲۲۵
ناطقی، فروغ، ۲۵۶
نافذی، محمدتقی (کیومرث)، ۲۶۱
۲۶۲
نافاهمشکین، ماهرخ، ۲۶۴، ۲۶۳
نامدار، کریم، ۵۴
نجاتی شیری، پریوش، ۲۶۴
نجد سمعیعی، زهرا، ۲۵۹
نجدهمیعی، نزهتالملوک، ۲۵۹، ۱۵۹
نجفی پیربازاری، سعیده، ۲۶۴، ۴۹
ورشوشانیزهرا، ۲۶۶
- ۲۶۶
ناصرانی پور، منوچهر، ۲۶۶
ناطقی، عزیز، ۲۵۶، ۲۲۵
ناطقی، فروغ، ۲۵۶
نافذی، محمدتقی (کیومرث)، ۲۶۱
۲۶۲
نافاهمشکین، ماهرخ، ۲۶۴، ۲۶۳
نامدار، کریم، ۵۴
نجاتی شیری، پریوش، ۲۶۴
نجد سمعیعی، زهرا، ۲۵۹
نجدهمیعی، نزهتالملوک، ۲۵۹، ۱۵۹
نجفی پیربازاری، سعیده، ۲۶۴، ۴۹
ورشوشانیزهرا، ۲۶۶
- ۲۶۷
موسوی، سید عبدالعلی (رحمت موسوی)، ۲۴۶
موسوی عربانی، فروزنده، ۱۵۴
موسوی عظیم، ۱۷۴
مهاجرانی، عطاءالله، ۱۷۲
مهدی‌پور، حافظ، ۵۴
مهربان، پریوش، ۲۴۱
مهرداد (قتلزاد سابق)، سید جعفر، ۲۳۴-۲۳۶
مهرگان، کیومرث، ۱۶۷
میرابوالقاسمی، سید محمدتقی، ۲۶۴، ۲۴۲-۲۴۴
میرجوادی، سیدابوتراب، ۲۲۱
میرضوی، محمدعلی، ۱۳۰
میرفتحی، سیده خدیجه، ۷۷
میرزائی، هادی، ۱۵۰
میرزا بهرام (خیام)، شمسی، ۲۲۵، ۲۲۴
میرزا لی، حسن، ۱۳۷
میرشجاع، پوراندخت، ۱۲۷، ۲۲۵
میرخرابی، میر علی‌اکبر، ۱۴۱، ۱۶۳
میرکشمیری، سید تقی (ایرج)، ۲۳۶، ۲۳۷
میرمشقق، سید ابراهیم، ۱۳۷
میرمعصومی، سید صمد، ۱۲۰، ۲۳۱
میرنبهار، سیده رقیه، ۳۳۲
میرهاشمی، علیرضا، ۲۷۶
مینائی، ابوالحسن، ۱۳۷
مبشوئی، شهربانو، ۱۷۳
مؤذنی، خانم‌گل (مکرم)، ۲۳۷
مؤذنی، مقرب، ۲۳۸، ۲۳۷
مؤمنی رودسری، نهنه، ۱۶۳
ن
ناصرانی پور، زهرا (پریوش)، ۱۸۶
ناوروزی، صالح، ۸۹

مکان‌های جغرافیایی (استان-شهر-روستا)

ج بروجن، ۲۶۰، بروکسل، ۷۰، بلسنبه، ۱۹۲، ۷۵، ۹۵، بنپور، ۱۵۱، بندرآزتلی، ۵۲، ۵۲، جورکویه، ۱۴۷، جييرکويه، ۲۵۶ چ بندرشاہ، ۵۳، بوئین، ۴۴، بی‌بان، ۸۴، بيواران، ۱۱۲، حسن کیاده، ۲۰۴ ح پسخان، ۴۱، ۵۰، ۵۱، ۵۷، ۵۱، ۱۱۵، ۱۰۴، ۵۷، خاش، ۲۵، ۲۴، خرمشهر، ۴۵، خشکبیجار، ۱۹۷، خطبه‌سراء، ۲۴۹، ۱۴۱، ۴۰، خمام، ۱۴۳، ۱۱۵، ۹۹، ۹۵، ۴۸، ۳۰، ۲۹ خ پیرنیازار، ۹۵، ۵۵، تالش، ۲۳۷، ۱۶۰، ۱۲۲، ۱۰۹، تبریز، ۲۷۲، ۱۲۶، ۱۰۴، ۹۰، ۸۰ ت تکابن، ۲۴۰، تهران، ۲۴، ۳۹، ۴۱، ۴۱، ۴۵، ۴۶، ۴۵، ۵۱، خناچا، ۲۵۶، خوشابر، ۲۵۰ د دامغان، ۴۳، ذرفول، ۱۷۸، دزفول، ۱۶۷	بروجن، ۲۰۵، ۲۰۲، ۲۰۱، ۱۹۰، ۱۸۷ آبادان، ۲۷۰، ۵۷، آبکنار، ۱۳۷، آذربایجان شرقی، ۱۷۷، آستانه اشرفیه، ۱۱۹، ۲۳۱، ۱۸۰، ۱۱۰، ۲۰۴، ۱۲۰، ۹۸، ۹۶، ۵۳، ۵۲، ۲۷۰، ۲۵۸، ۲۵۵ آقا سید حسین بر، ۶۵ آلیان، ۱۴۱، أمل، ۲۳۴، آردن، ۱۴۱، ۱۵۶، اردجان، ۸۴، ارمن‌السادات، ۱۰۱، ارومیه، ۱۴۰، اسلام، ۱۴۵، اسفراین، ۲۵۱، اسقفن‌سر، ۱۵۴، اصفهان، ۵۵، املش، ۱۸۹، ۹۵، ۲۳، اهواز، ۲۷۰، ۵۵ بابل، ۱۳۸، بادکوبه، ۲۹، بازار جمعه، ۱۱۵، بازقلعه ملک، ۴۸

<p>غ</p> <p>غازیان، ۷۴، ۱۷۵</p>	<p>ش</p> <p>شهرود، ۲۱۶، ۱۸۷</p> <p>شهریار، ۲۵۶</p> <p>شفت، ۱۸۸، ۱۷۳، ۱۶۰، ۱۴۴، ۹۳، ۹۲</p> <p>فارس، ۱۱۱</p> <p>فشم، ۱۵۰</p> <p>فومن، ۲۱، ۲۵، ۲۵، ۹۶، ۹۳، ۸۱، ۶۵</p> <p>تبرستان</p> <p>فونات، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۰</p>
<p>ف</p> <p>فونات، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۰</p>	<p>شلمان، ۱۸۹</p> <p>شوئیل، ۱۴۸</p> <p>شهری، ۱۷۴</p> <p>شهر شاهی، ۲۴۹</p> <p>شهریار، ۱۶۳</p> <p>شهسوار (تنکابن)، ۸۲، ۷۹، ۴۶، ۴۵</p> <p>شیراز، ۸۲، ۵۳</p> <p>شیلر، ۱۹۸</p> <p>صومعه‌سر، ۱۰۰، ۵۵، ۵۷، ۴۵، ۴۳</p> <p>شیلر، ۱۰۱</p> <p>شیلر، ۱۱۵</p> <p>شیلر، ۱۱۶</p> <p>شیلر، ۱۱۷</p>
<p>ق</p> <p>قره‌سو، ۱۷۲</p> <p>قرزین، ۱۲۲، ۱۷۹، ۲۰۱، ۲۰۲</p>	<p>شیلر، ۱۹۸</p> <p>شیلر، ۲۰۳، ۲۰۰</p>
<p>ص</p> <p>قم، ۲۵۹، ۱۷۴، ۹۶</p>	<p>شیلر، ۲۰۳، ۲۰۰</p>
<p>ز</p> <p>ک</p> <p>کاجان، ۱۱۰</p> <p>کازرون، ۸۱</p> <p>کاشان، ۲۳</p> <p>کرج، ۲۵۶، ۴۵</p> <p>کرمانشاهان، ۱۷۵</p> <p>کسبیخ، ۲۰۴</p> <p>کسمما، ۱۱۵، ۲۰۵، ۱۶۸</p> <p>کما، ۲۰۵</p> <p>کمسار، ۲۲۳</p> <p>کوچصفهان، ۳۷، ۹۵، ۸۷، ۷۵</p> <p>کیان، ۱۵۳</p> <p>کیان، ۱۹۷، ۱۹۲، ۱۹۴</p> <p>کیان، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۴۶</p> <p>کیان، ۲۷۱، ۲۶۸، ۲۶۵، ۲۵۷</p>	<p>زاده‌دان، ۱۵۱، ۲۴</p> <p>زنجان، ۱۰۲، ۱۸۷</p> <p>زیده، ۱۴۱</p> <p>صادات محله، ۸۲</p> <p>ساوه، ۱۱۲</p> <p>سروان، ۴۸</p> <p>سمنان، ۲۶۱</p> <p>سنگر، ۳۴، ۳۹، ۴۸، ۸۶، ۸۵، ۸۲</p> <p>طارمسر، ۲۲۰</p> <p>طاهرگوراب، ۴۵، ۱۶۳</p> <p>طوالش، ۲۳۰</p> <p>عمارلو، ۲۱۹، ۲۱۰</p>
<p>ط</p>	<p>ط</p>
<p>ض</p>	<p>ضیایر، ۱۳۵، ۱۴۴، ۱۵۰، ۱۵۷، ۱۶۸، ۱۵۹</p>
<p>س</p>	<p>سیاهکل، ۴۴، ۵۲، ۵۲، ۶۰، ۱۱۷، ۱۱۱</p> <p>سیاهکل، ۱۶۹، ۱۷۹، ۱۹۴، ۲۱۱</p> <p>سیاهکل، ۱۶۹</p>
<p>ع</p>	<p>ع</p>

تبرستان
www.tabarestan.info

گهنه گوراب، ۱۳۱،
کیاسر، ۲۶۰،
کیسم، ۴۸، ۵۴، ۴۹،
کوهن، ۱۷۸،
مژده، ۲۴۰،
مسجد سلیمان،
مشهد، ۵۵، ۲۰۵،
منجل، ۲۴، ۹۵

۴

مگر کان، ۲۴۴، ۵۳
گل افزان، ۱۱۵
گل سفید، ۵۰
گلوزز، ۱۶۵
گیلت، ۱۱۷
گیل چالان، ۲۵۰
گیلوا، ۲۷۷

3

نگرستان، ۱۲۶
نظرز، ۲۳
نوخاله، ۱۲۲
نوده، ۱۶۰، ۲۵۶
نهاوند، ۱۲۷
نهزم، ۹۶

1

لشنشان، ۳۷، ۵۵، ۸۶، ۱۷، ۱۷۱، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۷، ۱۸۳، ۲۴، ۲۵۹، ۲۴۰، ۱۹۷، ۱۸۳، ۲۲، ۲۳، ۴۳، ۷۹، ۷۹، ۸۷، ۸۷، ۱۰۷، ۱۰۷، ۱۱۶، ۱۲۹، ۱۳۶، ۱۳۶، ۱۴۶، ۱۵۰، ۱۸۲، ۱۸۲، ۱۸۹، ۲۱۶، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۷، ۲۳۸، ۲۳۸، ۲۷۶، لنگرود، ۱۱۶، ۱۱۶، ۱۲۹، ۱۲۹، ۱۳۶، ۱۳۶، ۱۴۶، ۱۴۶، ۱۵۰، ۱۵۰، ۱۸۲، ۱۸۲، ۱۸۹، ۲۱۶، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۷، ۲۳۸، ۲۳۸، ۲۷۶، ۲۷۶

9

مازندران، ۱۱۱، ۲۹
ماسال، ۱۶۱
ماسموله، ۱۲۳، ۱۸۷، ۲۲۰

نشریات

ط طالب حق، ۱۸۴ طلع اسلام، ۱۸۴، ۱۴۹	ح حافظ، ۲۴۷	آ آموزش بزرگسالان، ۱۷۹ اینده، ۲۴۷
خ خواندنی‌ها، ۱۸۴، ۲۴۶	ف فتوتوسی، ۲۴۶	الف اطلاعات، ۲۶۹ اطلاعات فرهنگی، ۱۳۹
د دادگر، ۱۷، ۱۹، ۱۸، ۱۴۲، ۱۳۰، ۲۰، ۱۴۲، ۱۳۰، ۲۰	خ خواندنی‌ها، ۱۸۴، ۲۴۶	ه اطلاعات هفتگی، ۲۴۶، ۱۸۴ امید ایران، ۲۴۶
ک کادح، ۲۲۲ کاریکاتور، ۱۸۴ کههان فرهنگی، ۲۴۷، ۱۳۹	و راه حق، ۱۸۴	ب بازار، ۱۸۴، ۱۴۹، ۳۱۶
گ گیلان‌ما، ۱۲۵، ۲۷۰، ۲۴۷، ۲۰۹، ۲۰۵، ۱۹۵، ۱۹۴، ۲۷۷	ز رشد آموزش فیزیک، ۲۳۵ رشد فیزیک، ۱۳۹	پ پادگ، ۲۰۹ پرتو، ۲۵۲
م معیشت ملی، ۱۶۱	س سایان، ۱۸۴، ۶۱ سپید و سیاه، ۱۸۴	ت تحول، ۲۲۲ تلاش، ۱۳۹
ن نقش قلم، ۲۰۹، ۲۲۲	ش شب چراغ، ۲۴۲	ج جهههی آزادی، ۱۲۵
ه هفکن، ۲۷۷	شکار و طبیعت، ۱۸۴	ج چلتگر، ۲۴۲

تبیین
تبریز
تبرستان.info

مدارس

- ۱
دبستان احمد آذین، ۲۲۷	دبستان احمد آذین، ۲۷۹
دبستان پیک سعادت، ۲۰۴، ۱۸۰	دبستان ارامنه، ۹۷
دبستان تائب، ۱۱۵	دبستان اسلام، ۷۳
دبستان تکابن، ۲۰۳	دبستان اسلام، ۹۵-۹۶
دبستان تخته‌پل، ۵۵	دبستان اشرف امینی (فخرالدوله)، ۲۰۴
دبستان تربیت، ۲۹	دبستان اشکیک، ۱۹۷
دبستان ایران، ۱۶۳	دبستان امشیشی، ۸۸
دبستان ترقی، ۱۶۰	دبستان امیرکبیر، ۴۸، ۴۸
دبستان تقی رائقی، ۱۲۸	دبستان ایران، ۴۴
دبستان تمدن، ۴۵	دبستان ایرانشهر، ۴۸
دبستان جانعلی، ۴۸	دبستان ایمان، ۱۲۳
دبستان جم، ۱۴۷	دبستان بازکیاگوراب، ۸۵
دبستان جوپشت، ۳۷	دبستان بانوان، ۱۲۸
دبستان جهان‌شاه، ۱۴۵	دبستان بجارتینه، ۳۲
دبستان جیرده، ۲۵۷	دبستان بزرگمهر، ۲۳۲
دبستان جیرنده، ۲۱۰	دبستان بسلبینه، ۱۲۷، ۱۳۴
دبستان چهارم آبان، ۲۱۴، ۱۷۶	دبستان بوذرجمهر، ۷۴، ۵۲
دبستان حافظ، ۲۶	دبستان بهار، ۲۶۹، ۱۵۶
دبستان حبیبی، ۵۰	دبستان بهاءالدین، ۹۵، ۹۵
دبستان حجت سعیدی، ۹۲	دبستان بهمیر خیام، ۴۵
دبستان حجت شمام، ۲۳۶	دبستان بیهمن، ۲۰۴
دبستان حزین، ۱۳۱	دبستان پائین‌بازار، ۵۵
دبستان حسن حجتی (نمونه سابق)، ۵۱	دبستان پرتو، ۲۲۶
دبستان حشکوا، ۳۷	دبستان پرتوی، ۲۱۴، ۱۸۳
دبستان حکیم‌زاده، ۲۲۷	دبستان پرسننه دقیقی، ۵۲
دبستان حکیم صبوری، ۱۱۵	دبستان پرسننه دقیقی، ۵۲
دبستان حکیم نظامی، ۴۱	دبستان پیرسینا، ۱۸۳، ۱۷۱، ۱۴۳، ۱۳۱
دبستان خشکیبار، ۷۱	دبستان پیربازار، ۲۶۴
دبستان خطیبان، ۱۶۰	دبستان پیربازاری، ۲۳۲
- ۲
آموزشکده‌ی سمية، ۱۸۴	آموزشکده‌ی فنی (شهید چمران)، ۱۵۵
آموزشگاه ادیب‌السلطنه، ۱۰۰	آموزشگاه سعدی، ۴۸
آموزشگاه شمس، ۲۳۸	آموزشگاه شهید محمد منتظری، ۱۲۲
آموزشگاه عربان، ۱۱۵	آموزشگاه غیرانتفاعی گیلاندخت، ۷۶
آموزشگاه مهستی گجوی، ۲۲	آموزشگاه ناصرخسرو، ۸۴
آموزشگاه ولی عصر، ۷۸	آموزشگاه پیش‌دانشگاهی شرافت، ۲۱۳
آموزشگاه قدوسی، ۲۱۳	آموزشگاه قدوسی، ۲۱۳
- ۳
پیش‌دانشگاهی آذربایجان، ۹۹	پیش‌دانشگاهی آذربایجان، ۱۰۱
دبستان آذربایجان، ۱۱۵	دبستان آذربایجان، ۱۱۵
دبستان آذربایجان آذرم، ۸۳	دبستان آذربایجان آذرم، ۸۳
دبستان آذربایجان آذربایجان، ۱۴۷	دبستان آذربایجان آذربایجان، ۱۴۷
دبستان آذربایجان آذربایجان، ۲۷۱	دبستان آذربایجان آذربایجان، ۲۷۱
دبستان آذربایجان آذربایجان، ۲۲۸	دبستان آذربایجان آذربایجان، ۲۲۸
دبستان آذربایجان آذربایجان، ۱۸۸	دبستان آذربایجان آذربایجان، ۱۸۸
- ۴
دبستان آذربایجان آذربایجان، ۱۴۳	دبستان آذربایجان آذربایجان، ۱۴۳
دبستان آذربایجان آذربایجان، ۱۴۷	دبستان آذربایجان آذربایجان، ۱۴۷

- دبستان عسجدى، ۱۷۱، ۱۰۳، ۳۹، ۲۵،
۲۵۶، ۲۱۰، ۱۹۵
- دبستان عصمت، ۲۲۲، ۸۵، ۱۱۹
- دبستان عضدى، ۲۰۳،
۱۵۳، ۱۳۱، ۹۰
- دبستان علم و هنر، ۸۸، ۸۸، ۴۶، ۱۱۳
- دبستان عنصرى، ۱۴۳، ۱۲۳، ۱۱۲، ۱۰۴،
۱۰۳، ۹۲
- دبستان سیروس، ۲۶۷، ۱۴۴، ۲۱۵، ۱۸۳، ۲۱۵
۲۰، ۲۱۰
- دبستان شاقامچى، ۴۹
- دبستان غلامرضا صبىعى تهرانى،
۲۲۷، ۲۱۴
- دبستان هارپاپى، ۱۶۱، ۱۳۱، ۷۱،
۲۷۷، ۱۶۷
- دبستان فاطمه سياح، ۱۷۵
- دبستان فاطميه، ۲۳۲، ۹۲
- دبستان فرخى، ۲۰۵، ۱۱۵
- دبستان فردوسى، ۳۱
- دبستان فرنگيان، ۲۵۴
- دبستان فلاحتى، ۱۳۳، ۹۲
- دبستان فولاډو، ۱۸۲، ۵۷
- دبستان قدس، ۵۵
- دبستان کلارس، ۸۲
- دبستان کوروش (نگروود)، ۱۸۲، ۱۰۷
- دبستان کوشيار، ۲۱۷، ۸۴، ۵۱، ۳۱،
۲۴۹
- دبستان کوننهستان، ۱۴۴،
۱۸۰
- دبستان گل افراز، ۲۰۲، ۱۸۰، ۸۱
- دبستان گلزار، ۲۲۶
- دبستان گلشن، ۱۹۷
- دبستان گيلوا، ۱۱۶
- دبستان ليلاستان، ۹۳
- دبستان مالکلون، ۱۰۰
- دبستان محمد رضا شاه (صومعه سرا)،
۲۲۰
- دبستان سعادت نسوان، ۸۳
- دبستان سعدى، ۵۳، ۵۱، ۳۷، ۱۶۳
- دبستان سانائى، ۱۹۲، ۱۸۰، ۱۳۵
- دبستان سوم اسفند، ۴۸، ۳۹، ۳۴
- دبستان سيروس، ۲۱۹، ۱۶۵، ۱۴۱
- دبستان شاقاجى، ۱۴۳
- دبستان شرافت، ۱۲۲
- دبستان شرف ضيابر، ۱۴۴
- دبستان شکوفه، ۱۷۶
- دبستان شلمان، ۱۸۲
- دبستان شماره‌ي ۴ چابکسر، ۸۲
- دبستان شمس، ۲۰۵، ۱۱۵
- دبستان شهریور، ۱۷۹
- دبستان شهرناز، ۷۵
- دبستان راهى، ۱۱۴، ۱۰۰، ۹۸
- دبستان راهى، ۲۰۰
- دبستان شهيد امين اصغرى، ۱۲۳
- دبستان شهيد رمضان افراشته (علم و
هنر سابق)، ۲۱۲، ۱۵۲
- دبستان شهيد صلاحكار، ۲۰۳
- دبستان شهيد ميرهن، ۱۲۳
- دبستان شيرودى، ۲۰۳
- دبستان صائب (رشت)، ۳۱
- دبستان صائب (هشتپر)، ۱۳۷
- دبستان صادقى نژاد، ۱۰۳
- دبستان صديق‌علم، ۴۵، ۴۱
- دبستان ضيابر (نوينياد)، ۱۴۴
- دبستان طائر، ۱۴۳، ۱۳۳
- دبستان طلوع، ۲۷۸
- دبستان طلاقانى، ۲۰۳
- دبستان طلوع، ۴۵
- دبستان خواچكين، ۱۹۷
- دبستان خيم، ۸۴
- دبستان داريوش، ۲۲۶، ۴۳، ۴۰
- دبستان دخترانه آستارا، ۵۲
- دبستان دخترانه اميد فردا (شهيد همراه
 فعلى)، ۷۷
- دبستان دخترانه دقيقى، ۲۱۷، ۱۶۳
- دبستان دستغيب، ۲۰۳
- دبستان دكتر فاطمى، ۷۳
- دبستان دولتى آج بيشه، ۵۷
- دبستان دولتى اميد ضيابر، ۱۴۴، ۱۳۵
- دبستان دولتى بازار جمعه، ۳۹
- دبستان دولتى صدر، ۲۵۵، ۱۸۴
- دبستان ديجه‌سرا، ۱۴۵
- دبستان دين و دانش، ۱۴۴، ۱۴۳
- دبستان رازى، ۱۷۰
- دبستان راعى، ۱۰۶
- دبستان رزاقى، ۲۴۰، ۱۶۳
- دبستان روسيه، ۷۰
- دبستان رسيدى، ۱۴۵، ۳۹
- دبستان رضوان، ۲۴۹، ۱۴۱
- دبستان روکى، ۱۳۳، ۲۸، ۷۱
- دبستان رهنمای سعادت نسوان، ۷۸
- دبستان زند، ۲۵۰-۲۵۱
- دبستان زله، ۲۷۹
- دبستان سپه‌پور، ۲۵۰
- دبستان سراوان، ۱۴۳، ۱۴۴
- دبستان سروش، ۱۳۱، ۹۰
- دبستان طلاقانى، ۲۱۲، ۲۱۲
- دبستان طلوع، ۲۳۳

- دبستان ناصرخسرو، ۱۷۰، ۱۸۳، ۲۴۰، ۲۴۰، ۲۲۴، ۲۲۴، ۱۶۷
- دبستان استعدادهای درخشان، ۲۵۳، ۵۴، ۳۶ ۳۲، ۲۹
- دبستان اسلامی، ۱۹۰، ۱۳۰، ۱۵۷، ۱۳۰، ۹۴
- دبستان اقبال، ۲۱۰، ۱۱۶، ۵۳، ۳۸
- دبستان البرز، ۲۵۸، ۹۴
- دبستان نویخت (آریان سابق)، ۲۰۳، ۱۲۴، ۱۱۸، ۹۶، ۹۴ ۵۴، ۵۴ ۵۳
- دبستان امیرکبیر (فومن)، ۷۲، ۱۰۰
- دبستان امیرکبیر (زنگرود)، ۴۳
- دبستان انوشیروان دادگر، ۳۸، ۳۶
- دبستان ایرانشهر، ۱۳۹، ۱۰۲
- دبستان آذربایجان آذرمیدخت، ۲۰۲
- دبستان آذربایجان آریا، ۱۳۵، ۴۵
- دبستان آذربایجان آذر، ۵۰
- دبستان آذربایجان آزمودخت، ۲۰۲
- دبستان آذربایجان آینده، ۵۰
- دبستان آذربایجان آینده پسران، ۲۱۵
- دبستان آذربایجان آینده دختران، ۲۲۴
- دبستان ابوالمعالی (سعدی فعلی)، ۲۶۸، ۱۹۲ ۸۹
- دبستان ابوروحان، ۲۱۴، ۲۱۴، ۷۴، ۷۴، ۴۳
- دبستان بعثت، ۴۱، ۱۷۵، ۲۴۱
- دبستان بنت‌الهدی، ۸۴
- دبستان بوذرجمهری، ۵۵، ۲۷۵
- دبستان بوعلی (آستانه اشرفیه)، ۹۶
- دبستان بوعلی سینا (رشت)، ۳۸، ۴۷
- دبستان بوعلی سینا (باونان سابق)، ۲۶
- دبستان بوعلی سینا (باونان سابق)، ۱۶۶، ۱۵۰، ۱۲۴ ۵۹، ۵۰، ۴۳، ۳۸
- دبستان محمدی، ۲۳۲
- دبستان مدنی، ۲۷۸
- دبستان مریم، ۱۷۶
- دبستان مژده‌ی، ۱۶۱، ۷۶ ۷۱، ۳۶
- دبستان مشیر، ۱۱۰
- دبستان معرفت، ۲۵۷، ۲۲۰، ۱۸۸، ۹۲
- دبستان معین، ۴۶، ۳۹
- دبستان مقیمی، ۲۵۲، ۱۴۷، ۱۴۳
- دبستان ملک‌زاده، ۱۷۰، ۸۸، ۴۸، ۳۱
- دبستان نوبنیاد سیاهکل، ۴۸
- دبستان نوبنیاد کهنله‌گوراب، ۱۱۵
- دبستان وکیل، ۱۴۷، ۹۲، ۴۵
- دبستان هشتپر، ۱۲۲
- دبستان هشتم اسفند، ۵۲
- دبستان هفده دی، ۱۸۳، ۲۲۶، ۲۳۷
- دبستان هشتاد نسوان، ۱۱۷
- دبستان ملی تربیت، ۱۹۴، ۱۶۲
- دبستان ملی دین و دانش، ۴۰
- دبستان ملی سعادت نسوان، ۲۶۸
- دبستان ملی شرف (رشت)، ۲۸، ۶۱
- دبستان ملی علمی، ۱۳۵، ۴۵، ۳۹
- دبستان ملی فرهنگیان، ۵۲
- دبستان ملی کوروش (رشت)، ۲۵
- دبستان ملی مژگان، ۱۸۲
- دبستان ملی ناموس، ۸۱
- دبستان ملی نزهتیه، ۱۷۵
- دبستان منتصرالملک، ۴۸
- دبستان منوجه‌ی، ۱۱۵، ۸۴
- دبستان مولوی، ۱۱۵، ۴۸، ۱۳۰، ۱۱۵
- دبستان مهر، ۱۸۲، ۱۵۴ ۸۵، ۲۶
- دبستان مهرآین، ۱۹۵، ۲۶۶، ۲۳
- دبستان مهین، ۲۲۷
- دبستان ناش، ۲۱۹

- دیبرستان بروین اعتصامی، ۲۶، ۲۱۴
 دیبرستان دخترانه‌ی کوشیار، ۲۶۴
 دیبرستان دربایگی، ۶۵
 دیبرستان دکتر اقبال، ۱۲۶
 دیبرستان دکتر شریعتی، ۱۹۸
 دیبرستان دهخدا (خمام)، ۲۰۲
 دیبرستان دهخدا (رشت)، ۵۰، ۳۶، ۲۱
 دیبرستان دهخدا (لوشان)، ۱۲۱، ۱۱۴، ۱۰۵، ۹۷، ۶۹
 دیبرستان دین و دانش، ۴۳، ۳۵، ۳۲
 دیبرستان دین و دانش نسوان، ۱۵۷
 دیبرستان راهنمایی تحصیلی اعظم
 طالقانی، ۱۰۰
 دیبرستان راهنمایی تحصیلی اقبال، ۹۹
 دیبرستان راهنمایی تحصیلی الزهراء، ۱۰۰
 دیبرستان راهنمایی تحصیلی روشنک، ۱۰۰
 دیبرستان راهنمایی تحصیلی هفده، ۹۹
 دیبرستان رضا جعفری، ۱۰۷
 دیبرستان رضا شاه (پوردادواد) پیشین و دکتر شریعتی بعدی، ۵۸، ۵۶، ۵۳، ۵۲، ۵۰، ۴۲، ۳۸، ۳۰
 دیبرستان رضا شاه (هفده شهریور) بعدی) رضوانشهر، ۲۵۱
 دیبرستان روشنک (بعثت بعدی)، ۲۶۰
 دیبرستان روزنه، ۱۴۹، ۱۵۳
 دیبرستان دخترانه‌ی آینده، ۳۶
 دیبرستان زاهد گیلانی، ۱۱۱، ۸۷
 دیبرستان ساغریسان، ۱۸۷
 دیبرستان سام، ۱۵۵
 دیبرستان سردارجنگل، ۲۴۱
 دیبرستان سروش، ۸۱
 دیبرستان سعادت نسوان، ۶۶، ۳۸، ۲۸
 دیبرستان سعادت نسوان، ۲۰۵، ۱۶۵، ۱۶۴، ۸۳، ۷۸، ۶۷
 دیبرستان سعدی، ۴۸
 دیبرستان سنگر، ۲۳۶
 دیبرستان سنتنج، ۲۵۸
 دیبرستان سیروس، ۲۴، ۱۴۷
 دیبرستان شاهپور، ۲۱، ۲۷، ۲۸، ۲۳
 دیبرستان شاهپور، ۳۴، ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۴۱، ۴۳، ۴۳
 دیبرستان شاهپور، ۵۰، ۵۴، ۵۲، ۵۰
 دیبرستان شاهپور، ۷۷، ۷۹، ۸۲، ۸۴، ۹۴، ۱۰۱، ۱۰۵
 دیبرستان شاهپور، ۱۰۷، ۱۱۰، ۱۱۶، ۱۱۱
 دیبرستان شاهپور، ۱۲۳، ۱۲۶، ۱۳۰
 دیبرستان شاهپور، ۱۴۳، ۱۵۷، ۱۶۲، ۱۶۴
 دیبرستان شاهپور، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۸، ۱۷۳
 دیبرستان دخترانه‌ی رضا شاه، ۱۱۹
 دیبرستان دخترانه‌ی کوشیار، ۲۶۴
 دیبرستان دربایگی، ۶۵
 دیبرستان دکتر اقبال، ۱۲۶
 دیبرستان دکتر شریعتی، ۱۹۸
 دیبرستان دهخدا (خمام)، ۲۰۲
 دیبرستان دهخدا (رشت)، ۵۰، ۳۶، ۲۱
 دیبرستان دهخدا (لوشان)، ۱۲۱، ۱۱۴، ۱۰۵، ۹۷، ۶۹
 دیبرستان دین و دانش، ۴۳، ۳۵، ۳۲
 دیبرستان دین و دانش نسوان، ۱۵۷
 دیبرستان تربیت (غروی)، ۱۰۷
 دیبرستان تربیت نسوان، ۱۶۴، ۵۲
 دیبرستان ترقی، ۲۲۰، ۲۰۵، ۱۳۲، ۷۲
 دیبرستان تربیت نسوان، ۶۱
 دیبرستان جامی، ۲۲۰
 دیبرستان جدیدالتأسیس دخترانه، ۲۲
 دیبرستان جهاد، ۲۶۱
 دیبرستان حکمت، ۲۵۸
 دیبرستان حکیم نظامی، ۴۰
 دیبرستان خرداد، ۲۴۹
 دیبرستان خوارزمی، ۹۴
 دیبرستان دارالفنون، ۹۴
 دیبرستان داریوش، ۸۷، ۴۳
 دیبرستان دخترانه صومعه‌سراب، ۱۴۹
 دیبرستان دخترانه‌ی آینده، ۳۶

مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی مصدقی استقلال، ۲۷۹ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی اقبال لاهوری، ۲۷۹، ۲۱۷ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی امام حسین، ۲۰۴ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی انقلاب اسلامی، ۷۶ مدرسه‌ی راهنمایی پژوهانه کیوان، تبرستان مدرسه‌ی راهنمایی پژوهانه کیوان، ایراندخت جفرودی، ۲۱۷، ۱۹۶ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی ایمان، آذرخش، ۱۳۵ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آزاده پاسارگاد (ابراهیم‌نژاد)، ۱۰۷ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی تربیت اسلامی، ۷۱ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی توانا، ۷۶ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی توحید، ۲۱۷ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی جامی، ۱۱۲ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی خزر، ۱۵۰ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی دهدخان، ۱۲۲ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی رقیه رشد، ۱۳۴، ۱۷۹ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی روزبهان، ۲۱۵ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی سپیدرود، ۷۶، ۱۹۶، ۲۳۸ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی سروش، ۱۳۱ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی سعدی،	مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی محمد رضا فروهیده، ۴۷ مدرسه‌ی گلزار، ۲۵ مدرسه‌ی ارمنه، ۲۴۵، ۱۴۰ مدرسه‌ی اسلامی، ۱۴۳ مدرسه‌ی راهنمایی امجدالسلطان، ۲۵۴ مدرسه‌ی راهنمایی بانوان، ۱۵۰ مدرسه‌ی راهنمایی پژوهانه کیوان، تبرستان مدرسه‌ی راهنمایی ایراندخت جفرودی، ۲۱۷، ۱۹۶ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی ایمان، آذرخش، ۱۳۵ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آزاده (عفت)، ۷۶ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آزادی، ۱۰۶ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آزرم، ۱۴۷ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آصف، ۱۳۵، ۱۶۱، ۲۱۷ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی آفرین، ۹۳، ۲۵۰ مدرسه‌ی راهنمایی ابراهیم فرازام، ۷۱ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی اقبال ابورحان، ۱۱۲ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی احمد لبیب، ۱۷۹ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی ادیب‌السلطنه‌ی سمعی، ۱۱۱ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی اروندرود، ۲۷۹ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی استثنائی دکتر خراشلی، ۵۱ دبيرستان ناصر اسماعيلپور، ۲۵، ۶۹ دبيرستان ناموس، ۱۶۸ دبيرستان نصرت مشکوتی، ۳۸، ۳۶ دبيرستان نوباتگان، ۲۷۳ دبيرستان نوبنیاد سنگر، ۳۸، ۳۴ دبيرستان نوربخش، ۳۵، ۳۰ دبيرستان نوربخش، ۸۲، ۸۰، ۱۲۰، ۱۳۲، ۱۳۶ دبيرستان هدف دی، ۱۳۴، ۷۹، ۷۲ دبيرستان هفتاد و چهارم، ۱۷۴، ۱۷۳، ۱۷۲، ۱۶۴، ۵۷، ۱۵۶ دبيرستان هفتاد و چهارم، ۲۱۴، ۲۱۳، ۱۹۷، ۱۸۴ دبيرستان هفتاد و چهارم، ۲۶۲، ۲۴۶، ۲۴۱، ۲۳۸ دبيرستان هندخاله، ۱۰۷ م مدرسه‌ی ایرانشهر، ۱۲۹ مدرسه‌ی بزرگمهر، ۱۲۹ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی اقبال لاهوری، ۲۷۹، ۲۱۷ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی بزرگمهر، ۱۸۸، ۱۶۱، ۴۹ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی دهه‌ی انقلاب، ۲۵۲، ۴۷ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی دین و دانش، ۲۲۴، ۱۶۱، ۴۷، ۳۹ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی زاهد گیلانی، ۱۴۷، ۴۷

مدرسه‌ی معرفت، ۲۳۰، ۹۳ مدرسه‌ی ملی اسلامی، ۴۹ مدرسه‌ی ملی تربیت، ۱۲۵، ۴۹ مدرسه‌ی نمونه آزم، ۲۴۹ مدرسه‌ی هنری استودیو درام، ۱۱۶ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی ششم، ۱۳۷ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی شهناز، ۷۵ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی شهید بیگلو، ۱۳۵، ۱۱۲ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی شهید رحمتی، ۱۳۷ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی شهید لطفی، ۱۹۶ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی غروی، ۲۸۰، ۲۷۹، ۲۱۵، ۷۶ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی فرخانز، ۱۳۷ مدرسه‌ی راهنمایی فرخ کوچکپور، ۱۳۷ مدرسه‌ی راهنمایی فرهنگ و دین، ۲۲۴، ۱۸۱، ۳۹ مدرسه‌ی راهنمایی فرقه‌ای فیاض‌بخش، ۲۰۴ مدرسه‌ی راهنمایی قیصر فرجمنظر، ۱۹۶ مدرسه‌ی راهنمایی کبری میر خائف (ایراندخت جفوودی بعدی)، ۲۳۸، ۲۱۷، ۱۷۰ مدرسه‌ی راهنمایی کیوان، ۱۱۲، ۹۳ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی گیلانشهر، ۵۱ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی محسن معینی، ۱۶۱ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی محمد تقی روزبهان، ۳۹ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی مدرس، ۲۴۵	مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی مدنی، ۲۷۹، ۲۱۵، ۸۴ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی مظہردانش، ۲۶۳ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی نظام‌الملک، ۲۲۴ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی هشت‌تم اسفند، ۵۳ مدرسه‌ی راهنمایی تحصیلی هفده دی، ۷۶، ۲۱۷، ۹۳ مدرسه‌ی راهنمایی دارسازی، ۷۵ مدرسه‌ی راهنمایی ضمیمه‌ی روکی، ۲۵۶ مدرسه‌ی راهنمایی عصمت، ۷۵ مدرسه‌ی راهنمایی فرخانز پهلوی، ۱۳۴ مدرسه‌ی راهنمایی فنی و حرفه‌ای میثم، ۱۳۷ مدرسه‌ی راهنمایی لیلا، ۱۵۰ مدرسه‌ی راستم‌آباد، ۲۱۹ مدرسه‌ی رهنمایی سعادت نسوان، ۲۹۶ مدرسه‌ی عالی بازارگانی، ۱۳۲، ۶۴ مدرسه‌ی عالی بهداشت، ۵۰، ۸۱، ۵۷ مدرسه‌ی عالی مدیریت لاهیجان، ۱۶۸ مدرسه‌ی غیرانتفاعی سوده‌ی، ۱۹۹ مدرسه‌ی فاطمیه، ۲۳۰ مدرسه‌ی قدیمه‌ی صالح‌آباد، ۲۳۴ مدرسه‌ی قدیمه‌ی مهدویه، ۲۳۴ مدرسه‌ی محمدیه، ۲۴۵

متفرقه

- ا**
- آرامگاه میرزا کوچک جنگلی، ۱۴۱، ۲۲۲
  - آموزشگاه سالمندان آریان، ۲۲۰، آموزشگاه ماشین نویسی و حسابداری جیم، ۷۹، آموزشگاه موسیقی چنگ، ۱۸۹
- الف**
- انتشارات منشور امید، ۷۳، انتشارات هدایت، ۹۳، انجمن ادبی پایتخت، ۶۸
  - انجمن ادبی حزین گیلان، ۲۲۹، انجمن ایران و آمریکا، ۷۸، انجمن ایران و فرانسه، ۲۵۴، انجمن دوستداران کودک، ۷۳
- ب**
- پرورشگاه قوام، ۸۵، پرورشگاه لاھیجان، ۷۱، پرورشگاه مژده‌ی، ۱۴۴، پژوهشکده‌ی فرهنگ ایران، ۱۲۰
- پ**
- پرورشگاه قوام، ۸۵، پرورشگاه لاھیجان، ۷۱، پرورشگاه مژده‌ی، ۱۴۴، پژوهشکده‌ی فرهنگ ایران، ۱۲۰
- ت**
- تماشاخانه‌ی گیلان، ۷۹، انجمن غیردولتی مهرورزان گیلان، ۱۹۵
- ج**
- انجمن فرهنگی مهرورزان گیل (یاران پنجمین)، ۲۰۵، انجمن گیلانی‌های مقیم تهران، ۶۸، انجمن معلمان علوم تجربی، ۱۲۷، ۲۳۵
- چ**
- انستیتو تکنولوژی لakan، ۴۳، ۳۵، ۵۴، ۲۶۲، ۱۹۲، ۱۸۶، ۱۱۱
- ح**
- انستیتو تکنولوژی ماشین‌های کشاورزی لakan، ۱۵۱، حزب ایران تبریز، ۱۹۵، حزب ایران گیلان، ۱۲۵
- ب**
- باشگاه مهرگان، ۴۱، ۱۰۵، باشگاه ورزشی تاج، ۳۲، باشگاه ورزشی شاهین (باشگاه
- د**
- دارایی)، ۲۶۲، بقعه‌ی آقا سید محمد رضا، ۱۷۱، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۲۱، بنیاد پژوهشی - فرهنگی میرزا کوچک جنگلی، ۲۱۷، ۲۰۹، بنیاد شاهنامه فردوسی، ۱۲۱، بهشت‌زهرا، ۱۰۵، بیمارستان توونکاران، ۱۰۶
- پیروزستان**
- دانشسرای عالی تهران، ۳۵، ۲۷، ۲۴، ۱۰۱، ۹۴، ۷۷، ۵۶، ۵۳، ۴۹، ۴۳، ۱۵۰، ۱۴۸، ۱۳۸، ۱۳۲، ۱۲۶، ۱۷۴، ۴۳، ۵۹
- پ**
- دانشسرای فنی بابل، ۱۹۷، دانشسرای کشاورزی کرج، ۴۹، دانشکده حقوق دانشگاه آزاد اسلامی (واحد رفسنجان)، ۱۸۴، دانشگاه صنعتی شریف، ۹۶، دانشکده ادبیات دانشگاه آذربایجان، ۱۶۷، دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز، ۲۷۸، ۲۰۸، ۱۹۰
- چ**
- چاپخانه‌ی بازار، ۲۱۶، ۵۴، ۳۵، ۴۳، ۲۶۲، ۱۹۲، ۱۸۶، ۱۱۱
- خ**
- خانه‌ی جوانان رشت، ۵۹
- د**
- دارایی)، ۲۶۲، بقعه‌ی آقا سید محمد رضا، ۱۷۱، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۲۱، بنیاد پژوهشی - فرهنگی میرزا کوچک جنگلی، ۲۱۷، ۲۰۹، بنیاد شاهنامه فردوسی، ۱۲۱، بهشت‌زهرا، ۱۰۵، بیمارستان توونکاران، ۱۰۶
- پ**
- دانشسرای فنی بابل، ۱۹۷، دانشسرای کشاورزی کرج، ۴۹، دانشکده حقوق دانشگاه آزاد اسلامی (واحد رفسنجان)، ۱۸۴، دانشگاه صنعتی شریف، ۹۶، دانشکده ادبیات دانشگاه آذربایجان، ۱۶۷، دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز، ۲۷۸، ۲۰۸، ۱۹۰
- چ**
- چاپخانه‌ی بازار، ۲۱۶، ۵۴، ۳۵، ۴۳، ۲۶۲، ۱۹۲، ۱۸۶، ۱۱۱
- خ**
- خانه‌ی جوانان رشت، ۵۹
- ب**
- باشگاه مهرگان، ۴۱، ۱۰۵، باشگاه ورزشی تاج، ۳۲، باشگاه ورزشی شاهین (باشگاه

- مرکز تربیت معلم گیلان، ۱۶۵،
مرکز تربیت معلم لاهیجان، ۱۶۷،
مرکز سپاه دانش رشت، ۲۲۴،
مرکز سپاه دانش گیلان، ۱۶۵،
مرکز فنی و حرفه‌ای گیلان، ۱۵۵،
مرکز نوبنیاد تربیت‌بدنی کودک
lahijan، ۱۵،
مسجد چهلتن، ۸۷،
مکتب خانه‌ی شیخ عرف‌الله، ۳۹،
مهدکودک پیشرو، ۲۵۰،
 مؤسسه‌ی آموزشی آینده، ۳۹،
 مؤسسه‌ی بین‌المللی حقوق تطبیقی،
 ۱۸۴،
 مؤسسه‌ی تبلغاتی جیم، ۷۹،
 مؤسسه‌ی فرهنگی - آموزشی آینده
 ۳۲،
 مؤسسه‌ی فرهنگی توماس ادیسون،
 ۱۰۹،
 مؤسسه‌ی فرهنگی دانش‌ساز، ۱۹۷،
 مؤسسه‌ی ملی زبان، ۱۶۷،
 مؤسسه‌ی موسیقی جیم، ۷۹،
 هنرسرای رنگرزی، ۵۸،
 هیأت تالشی‌های مقیم رشت، ۴۱،
 ۵
- گروه پژوهشگران ایران، ۲۰۶،
 گروه فرهنگی آذر، ۹۴،
 گروه فرهنگی آذرخش، ۲۴۳،
 گروه فرهنگی آریا (بوعلی‌سینا)، ۲۳۴،
 گروه فرهنگی آفرین، ۲۵۰،
 گروه فرهنگی - آموزشی پیشرو، ۹۳،
 گروه فرهنگی ابوسیحان، ۴۰،
 ۲۴۲، ۲۰۵، ۱۷۸، ۱۲۶،
 گروه فرهنگی البرز، ۱۹۱،
 گروه فرهنگی پیسان کاوش، ۱۶۸،
 گروه فرهنگی پیشرو، ۲۵۰،
 گروه فرهنگی جاوید، ۲۰۸،
 گروه فرهنگی حکمت، ۲۳۵،
 گروه فرهنگی دکتر هشت‌رودی، ۲۳۵،
 گروه فرهنگی علامه، ۲۳۵،
 گروه فرهنگی فروزان، ۲۳۴،
 گروه فرهنگی کاوش، ۱۷۴،
 گروه فرهنگی گیلان زمین (کیوان)،
 ۱۲۴، ۱۱۲، ۹۳،
 گروه فرهنگی مهرآین، ۲۱، ۱۰۵،
 ۱۵۹، ۱۳۰، ۱۲۱،
 گروه فرهنگی و آموزشی کوشیار
 گیلانی، ۴۳،
 ۲۶۴، ۱۹۸، ۱۶۸،
 گروه فرهنگی هدف، ۲۰۱،
 گروه هنری خورشید گیلان، ۷۹،
 گورستان ازولی، ۱۷۶،
 گورستان تازه‌آباد، ۴۲،
 ۵
- مجتمع آموزشی لشکر قدس، ۷۴،
 مجتمع فرهنگی - آموزشی
 غیرانتفاعی هدف، ۲۵۷،
 مرکز آموزش کشاورزی لakan، ۱۵۱،
 مرکز تربیت مربی کودک، ۲۵،
 مرکز تربیت معلم رشت، ۱۵۸، ۵۷، ۲۵،
 ۵

تبرستان
www.tabarestan.info

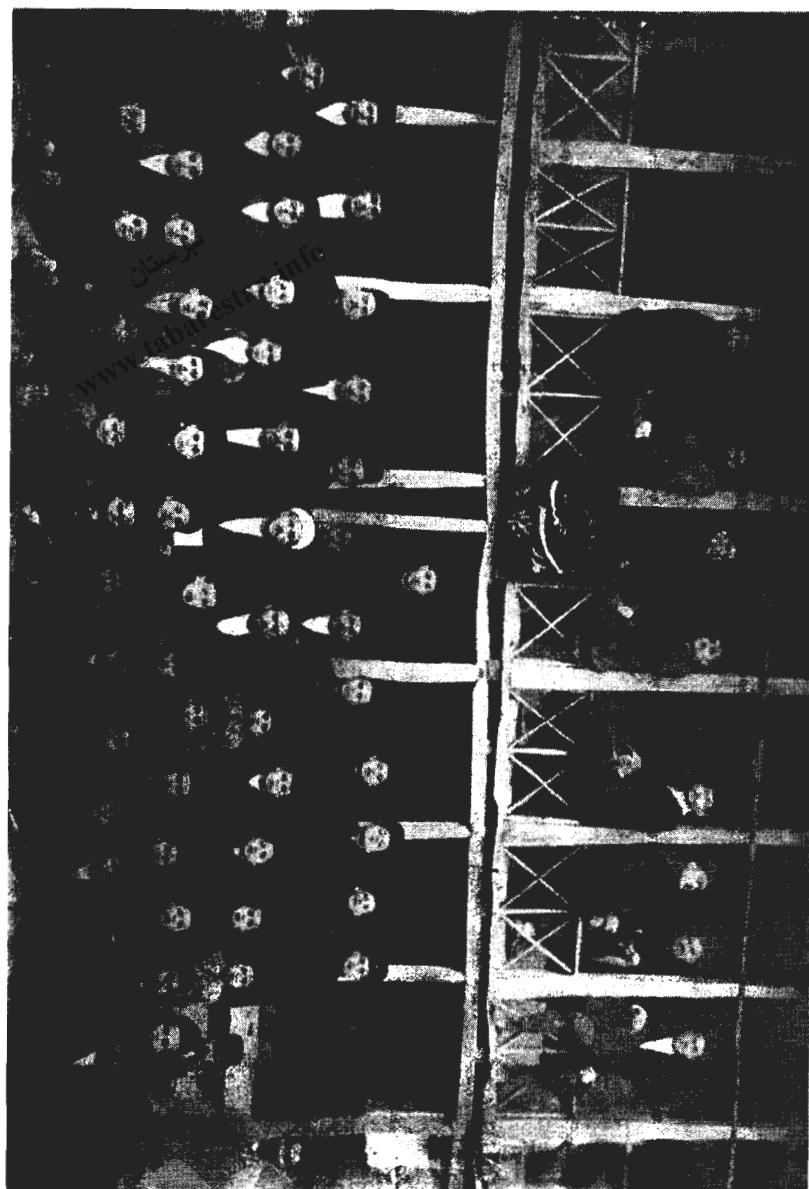
آلبوم تصاویر

تبرستان

www.tabarestan.info

بانگ سبزه میدان رشت؛ دوران قاجاریه
روز امتحان دانش آموزان دوره اول متوسطه مدرسه متوجهه نمره یک (شاھپور بعدی) رشت در محل سابق دبستان شرف مظفری رشت
(خشتین دبستان دولتی در شمال ایران)

مدرسه‌ی هفت رحیم آباد، ۱۳۰۲

ایستاده در گوششی راست: میرزا علی حسینی (رئیس معارف لکرود و رانکوه و از مؤسسین مدرسه)
و ردیف وسط از چپ نظر ششم: محمد حسین ادیب رانکوه (آموزگار بیهه اول ابتدائی)

۳۰۹ / آلبوم عکس

در هتل اروپایی رشت؛ ۱۳۰۶/۱/۲۱
(اعضای جمعیت فرهنگی کانون ایران میزبان سعید تقی‌سی، ساسان کی آرش و نصرالله فلسفی
از چپ: سعید تقی‌سی (از نویسنده‌گان روزنامه نمکاران برجسته ایران) ۲. نصرالله فلسفی
۳. احمد دادوی (از کوشنده‌گان فرهنگی گیلان)

جعی از فرهنگکاران، معارف محلی و دانش آموزان دیستان‌های رشت - دوران پهلوی اول
ردیف جلو از چپ: ۱. حسن مجتبی معلالی ۲. محمد اصفهانی قبیله زاده گیلانی ۵. علی اصغر عمار لوثی ۸ علی نوآموز
۹. میرزا اسماعیل بورسول ۱۰. عبدالله راعی ۱۱. مهدی تحولیداری ۱۲. میرزا هاشم خان حبیب سعیدی (با پیکار دیستان ملی شرف
رشت) ۱۳. محمد اموزگار ۱۴. کنتنی (فاضی عسکر) ۱۵. آذر میدخت نیکروان ۱۶. علی اکبر آصف

ال يوم عکس ۲۱۱ /

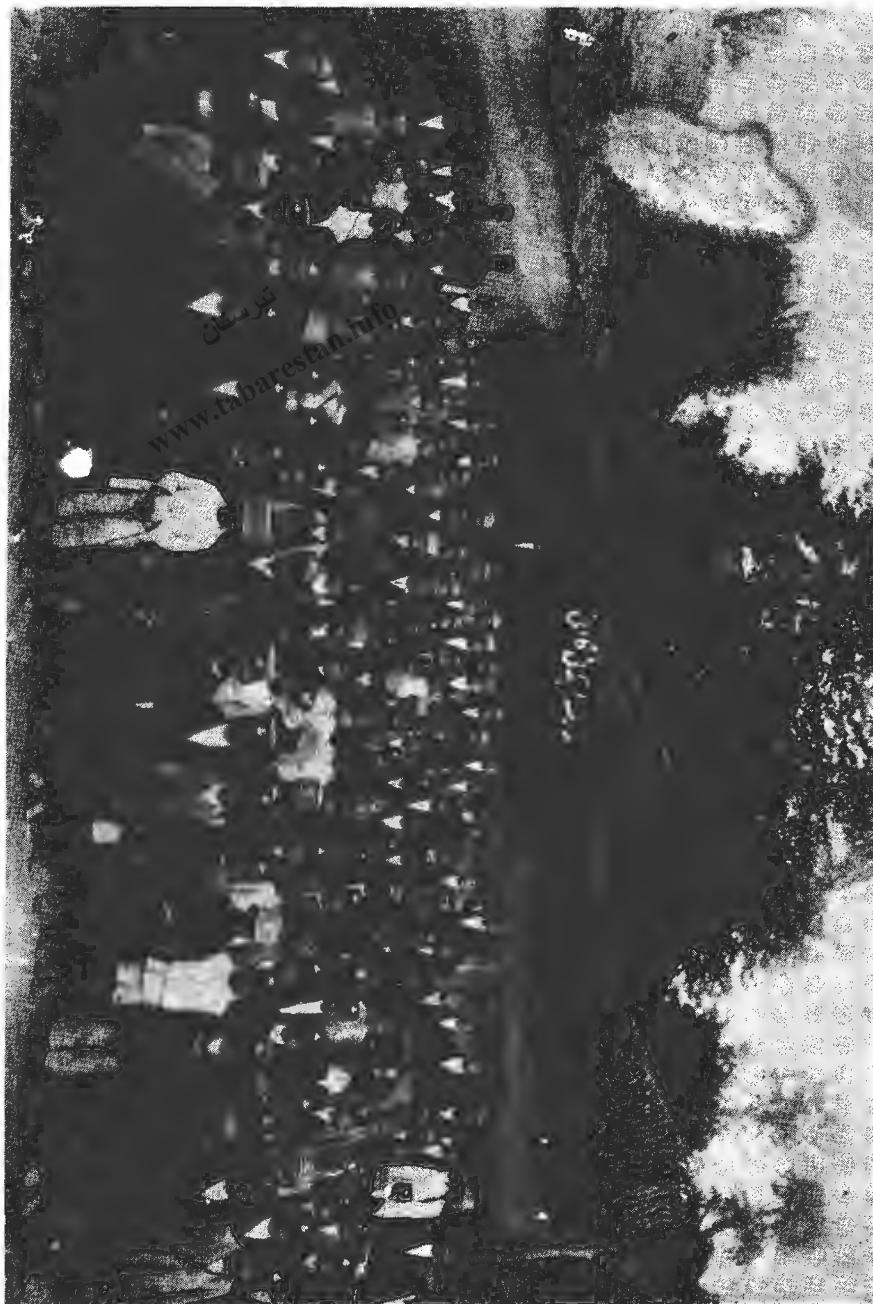

جمعی از کارمندان و دانش آموزان دبستان ملی گوروش رشت؛ اوایل قرن حاضر

آلوم عکس / ۳۱۳

جمعی از دانش آموزان بستان قازی رشت؛ عصر پهلوی اول

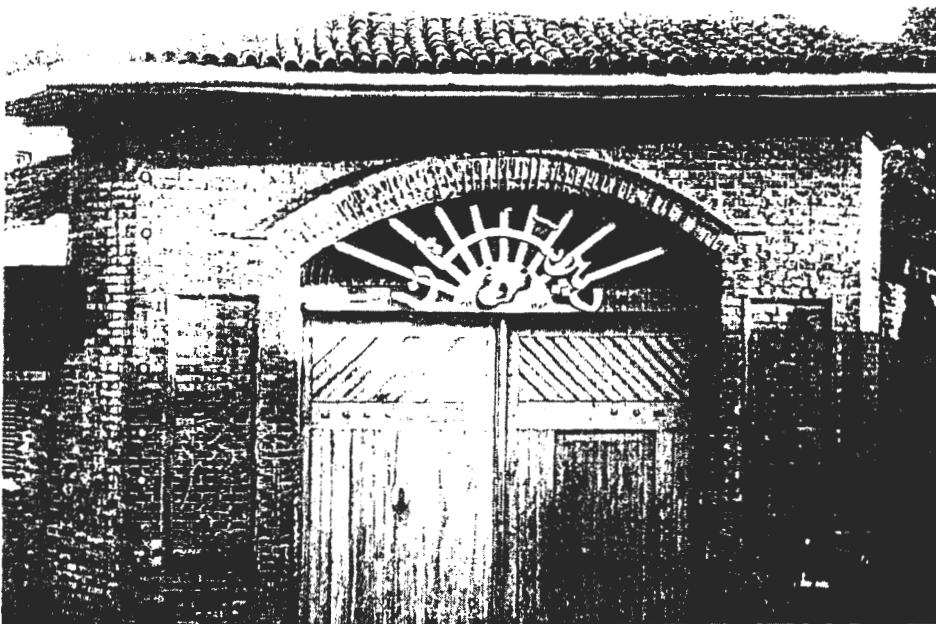
مدرسه ملی قرآنی رشت - دوران پهلوی اول
نشسته از راست: ۱. محمد رضا فروهیده ۲. شایان تفضلی ۳. رضا غازی‌یاری ۴. محمود چمنی
۵. تابش (شهناز سابق) ۶. سید عباس پور سید ۷. ابراهیم پور ناظمی
ایستاده در گوشه چپ: غلامعلی راغب (فراش مدرسه)

اعضای انجمن نطق و مناظره و کارمندان دیبرستان ملی قرآنی رشت: ۱۶/۱۲/۱۲
نشسته از راست: ۲. طباطبائی ۳. محمود چمنی (رئیس دیبرستان) ۴. تابش

مدرسه ملی قاانی رشت - دوران پهلوی اول
نشسته از چپ: ۱. سید عباس پور سید ۲. حسن روستا
۳. محمود چمنی (رئیس دبستان و دبیرستان قاانی) ۴. لakanی

سر در دبیرستان فروغ (آمریکایی سابق) رشت

دبيرستان فروغ رشت - دوران پهلوی اول
سید احمد تقیی (معاون دبیرستان) در گوشی چپ عکس، دیده می شود

اعضای تیم تیس روی میز دختران رشت - ۱۳۲۷
ردیف جلو از راست نفر دوم: ماری شفا از نخستین بانوان قهرمان پینگ پنگ در سطح گیلان

دانش آموزان دبیرستان فروغ رشت در کلاس گیاه شناسی
(با حضور محمدحسن نقش پور، دبیر مربوطه)

جمعی از دانش آموزان و دبیران دبیرستان فروغ رشت
ردیف جلو از راست: ۱. حسن تقی زاده میلانی ۲. حسین ستوده دیلمی
۳. غلامحسین باباحدی (نشسته) ۴. محمدحسن نقش پور ۵. شایان

در سالن آموزش خانه داری دبیرستان فروغ رشت؛ ۱۳۳۹/۲/۳

از راست: ۱. تامیلا عبدالعزیزی (سرتیپ پور) ۲. زریجه حسینلاری ۳. بروجهر صیقلانی
۴. پروین فطوروه چیان (رییس دبیرستان فروغ) ۵. پاکپور ۶. عمار لوئی ۷. فریده گلشنی
۸. زهره طاهری ۹. فهیمه قریشی نشسته: تبریزی و مجرد

تبادل نظر دبیران در سالن دبیرستان فروغ
۱۳۳۷/۲/۲۴

از چپ: ۲. یعقوب رزا زادی ۳. ابوطالب
پیروز ۴. فهیم پور عباس ۵. تراب کمالی
۶. جلالی

آیین بزرگداشت خدمات
فرهنگی میرزا عبدالله راعی
(از نخستین آموزگاران شاغل
در اداره فرهنگ نو بنیاد گیلان)
۱۳۳۳

از چپ: ۱. رضاعلی دیوان
بیگی (استاندار گیلان)
تبرستان: ۲. حذرالدین دستغیب
(مدیرکل فرهنگ گیلان)
۳. مهدی مرکز موفر
(دبیر هنر و عکاس آموزش و
پرورش گیلان)

دبیرستان نوربخش رشت
تقدیر دکتر محمد باقر محقق (مدیر) از ابوالحسن راعی (معاون)

دانش آموزان و کارمندان دیرستان نوربخش رشت
نشسته از چپ: ۱. عباس لیب (دیر) ۲. دکتر مهدی جلیلی (دیر) ۳. دکتر محمد باقر محقق
(رئیس دیرستان) ۴. اسماعیل تدین (دیر) ۵. ابوالحسن راعی (معاون دیرستان)

دیرستان نوربخش رشت
ردیف جلو از راست: ۱. سید علی شارمی ۲. خوش آموز ۳. اسماعیل تدین
۴. ناصر نصیریان ۵. ابوالحسن راعی

پیروزی دانش آموزان دبیرستان نوربخش رشت در مسابقات ورزشی آموزشگاهها؛ سال تحصیلی ۱۳۳۴ - ۳۵

از چپ : ۱. ابوالحسن راعی (ناظم) ۵. مهدی فتحالمزاده (دبیر فیزیک) ۶. ابوالحسن زاده (دبیر)

دانش آموزان و کارمندان دبیرستان نوربخش رشت
نشسته از چپ: ۱. ابوالحسن راعی ۲. دکتر حسین فریار (بدلزاده سابق) ۳. مهدی فتح الله زاده
۴. علی عفیفی ثابت ۵. سیدابراهیم صالح (رئیس دبیرستان) ۶. احمد لبیب ۷. جلالی
۸. قاسم زاده

از چپ: ۱. سید ابراهیم صالح ۲. ابوالحسن راعی ۳. جلالی ۴. احمد لبیب

در اردبیل رامسر

ردیف جلو از راست: ۱. ابوالحسن راعی ۲. جواد سلیمانی ۳. مهدی مرکزی موقر
۴. رضی زاده ۵. حسین آذر هوشنگ ۶. عباس صدر رفیع ۷. احمد زرگری ۸. گرامی

دیبران و دانش آموزان ششم ادبی دیبرستان
نوربخش رشت؛ ۳۲/۱/۲۵
از راست: ۳. علی عفیفی ثابت
۴. محمد روشن

دیبرستان نوربخش رشت

بالا از راست: ۱. فریدون مردکار ۲. حسن حیات بخش ۳. ابوالحسن زاده ۴. ابوالحسن راعی (معاون دیبرستان) ۵. کرامتی (دفتردار) ۶. احمد ساعدی ۷. محمدحسین (یعقوب) رزازی ۸. سرهنگ اسحاق شهنازی ۹. تقیی (دفتردار) ۱۰. هرمز خمامیزاده ۱۱. قاسمزاده نشسته از راست: ۱. اسماعیل تدین ۲. نژادی ۳. دکتر مهدی جلیلی ۴. موسی حافظی ۵. سیدابراهیم صالح (رئیس دیبرستان) ۶. غلامحسین باباهاوی ۷. محمود تقیزاده منظری ۸. سیدکاظم عظیمزاده

دیبرستان نوربخش رشت

نشسته از راست: ۱. ابوالحسن راعی ۲. ابوالحسن زاده
۳. عباس راسخی (از رؤسای دیبرستان) ۴. کریم یمینی

دیبرستان نوربخش رشت

ردیف جلو از راست: ۳. ابوالحسن راعی (معاون دیبرستان)
۵. محمد تقی (جمشید) سمیع زاده (رئیس دیبرستان) ۷. فریدون مردکار

یادبودی از کارمندان و دانش آموزان چهارم و پنجم متوسطه‌ی دبیرستان سعادت نسوان رشت به مناسبت پایان سال تحصیلی ۱۳۳۲-۱۳۳۳ (تاریخ عکس: ۸/۴/۳۳) ردیف فرهنگیان از چپ: ۱. مهدی مرکزی (دبیر هنر). ۲. دروی (دبیر خیاطی). ۳. سید محمد میرمشعشعی (دبیر ریاضی). ۴. ملوک محبوب خلیق (ناظم). ۵. سید عباس لقمان (دبیر عربی). ۶. روشنک نوعدوست (مؤسس و مدیر دبیرستان). ۷. فخر الدین میرمعزی (دبیر ریاضی). ۸. احیا شلمانی (دبیر علوم انسانی). ۹. ابراهیم اخوان صادقی (دبیر فیزیک). ۱۰. مهدی جلیلی (دبیر زبان انگلیسی)

کارمندان و دانش آموزان دبیرستان رهنمای سعادت نسوان رشت
ردیف کارمندان از چپ: ۱. بهجت جمالی (دبیر زبان انگلیسی). ۲. عزت فرزان (مدیر). ۳. سرور فرزان (معاون). ۴. اشرف فارانی (آموزگار) و ایستاده در چپ: آقای پرویز خلیلی فر

دانش آموزان و کارمندان دبیرستان شاهدخت رشت در حیاط دبیرستان مهدخت انزلی؛ ۱۳۲۰
ردیف جلو از راست: ۱. عذرًا قلی اف (مدیر بعدی دبستان‌های انزلی و رشت)
۲. پروین سعیعی (از رؤسای بعدی دبیرستان شاهدخت رشت)
۶. دولت شلمانی (رئیس وقت دبیرستان شاهدخت رشت)

دبیرستان شاهدخت رشت
از راست: ۱. محمد مشعوف (از معاونین مدیر کل فرهنگ گیلان) ۲. رحمت الله جعفری هیری
(از رؤسای کارگزینی فرهنگ گیلان) ۳. سید عباس لقمان (رئیس دبیرستان شاهدخت)

جمعی از دانش آموزان در حیاط دبیرستان شاهدخت رشت؛ ۱۳۳۳/۱۱/۲۰

مهدی مرکزی (دبیر هنر) در کنار دانش آموزان دبیرستان شاهدخت رشت

دبيرستان شاهدخت رشت

از راست: ۱. سکينه رئيس سميعي ۳. انيس اخوان رجبى ۴. پروين پوربلورى ۵. مصصومه گراكونى

در شير خوارگاه رشت

در ميانه عکس از راست: ۱. پروين سميعي (رئيس دبيرستان شاهدخت رشت) ۲. شرافت اکبر (رئيس شير خوارگاه رشت) ۳. نزهت الملوك نجد سميعي (رئيس دبيرستان هفده دي رشت)

آلیوم عکس / ۳۲۹

نژهت الملوك نجد سمیعی در کنار دانش آموزان دیبرستان هفده دی رشت

دانش آموزان و کارمندان دیبرستان هفده دی رشت؛ میانه های دهه ۱۳۳۰
از چپ: ۱. نژهت الملوك نجدسمیعی (مدیر) ۲. ثابتی ۴. طلعت دادوی ۵. اکرم جورابچی
۶. فریده فرزام ۸. نرگس خاتون صالح ۹. پوراندخت آذرنا

دانش آموزان مدرسه‌ی هفده دی در حیاط پرورشگاه مزدھی رشت
ردیف جلو از چپ: ۱. فاطمه (نیرالملوک) حمید سعیی (آموزگار دبستان‌های رشت)
۲. نزهت الملوك نجد سعیی (رئیس دبیرستان هفده دی رشت)
۳. منیره تحولیداری (ناظم دبستان ایران رشت)

آین تجلیل از امان الله امانی فرد (قهرمان وزنه برداری و دبیر دبیرستان‌ها)
از راست: ۱. مفتاح (استاندار گیلان)، ۲. محمد تقی اخوان (دبیر ورزش)
۳. احمد علیدوست (از مستولین هیئت وزنه برداری رشت)، ۴. صمد بالازاده (مالک)
۵. امان الله امانی فرد (دبیر دبیرستان‌ها و قهرمان وزنه برداری)

تیم بسکتبال مریبیان ورزش مدارس رشت
از راست: ۱. ابوتراب میر جوادی (مدیر وقت تربیت بدنی رشت) ۲. دل آگاه
۳. محمد رضا (سیروس) معدل مژده‌ی ۴. غلامرضا دهقان ۵. عزیز قدیمی

دانش آموزان دانشسرای تربیت بدنی رشت (دهه ۱۳۳۰)
حسین قلی پور (در گوشۀ چپ عکس) و ابوتراب میر جوادی (در گوشۀ راست عکس) دیده می شوند
و از چپ نفر چهارم: نادر صبح خیز (از رؤسای بعدی تربیت بدنی لنگرود)

جمعی از دانش آموزان و کارمندان دیبرستان ملی اسلامی رشت؛ ۱۳۲۴
ردیف نشسته از راست: ۱. صابری (دیبر ریاضی) ۲. نعمت الله اعتمادی (دیبر علوم) ۳. محمدحسن
ظهوری واقعی (دیبر ریاضی و فیزیک) ۴. طاهری (دیبر زبان فرانسه)
۵. محمدهادی صنیعی تهرانی (دیبر زیست شناسی و ریسیس دیبرستان)
۶. محمود خوش آموز (معاون دیبرستان و از کارمندان بعدی بانک ملی)

جمعی از دانش آموزان و کارمندان دیبرستان ملی اسلامی رشت (اواخر دهه ۱۳۲۰)
ایستاده در گوشی چپ: سید محمد صالح (معاون و مدیر فنی دیبرستان)
نشسته از چپ: ۴. محمد بیانی ۵. دکتر محمدرحیم اهرابی ۶. رهبر

جمعی از دبیران دبیرستان شاهپور - دهه ۱۳۴۰

از چپ: ۱ - کاظم جعفری (دبیر زبان خارجه) ۲ - مشیر بازغی (دبیر ریاضی) ۳ - یهمن شلیگان ثابت (دبیر طبیعت) فیروز پیله روی (دبیر فیزیک) ۵ - احمد غرّا (دبیر ریاضی) ۶ - علی قدسی (دبیر علوم انسانی) ۷ - محیوب همایون املشی (دبیر دوره اول و از رؤسای مدرسه عالی بازگانی رشت) ۸ - عباسعلی انزان (معاون دبیرستان شاهپور) ۹ - هادی میرزایی (دبیر تاریخ و جغرافیا) ۱۰ - محمود چینی کار (دبیر علوم اجتماعی)

در دبیرستان شاهپور - دهه ۱۳۴۰

از چپ: ۱ - احمد شمیسا ۲ - یهمن جلالی ۳ - احمد غرّا ۴ - ابراهیم فرزام ۵ - مشیر بازغی ۶ - علی جایگاهی ۷ - عزیز قدیمی ۸ - کاظم جعفری ۹ - ناصر دریا بیگی ۱۰ - منوچهر خمامی زاده ۱۱ - تصریح الله مؤیدی موفق

کنسرت موسیقی در دبیرستان شاهپور رشت - ۱۳۳۶
(ناصر مسعودی خواننده محبوب و صدا مخللین گیلان در حال خواندن است)

جمعی از کارمندان و دانشآموزان دبیرستان شاهپور رشت - اواخر دهه ۱۳۴۰
در میانه عکس از چپ : ۱. سید محمد میر مشعشعی ۲. احمد شمیسا ۳. محمود تقیزاده منظری

آلوم عکس / ۳۳۵

گردش دانش آموزان دانشسرای مقدماتی رشت - فروردین ۱۳۱۶

گردش دانش آموزان دانشسرای مقدماتی
رشت - فروردین ۱۳۱۶

اعتصاب غذای دانشآموزان و دبیران دانشسرای مقدماتی پسران رشت با هدف تحقق خواسته‌های
صنفی‌شان (این اعتصاب غذا با وساطتِ حسین طارم‌سری، رئیس وقت دانشسرای، خاتمه یافت)

فرج الله قدسی (رئیس دفتر) و علی محمد بنی مهد (ناظم)
در حلقه دانشآموزان دانشسرای مقدماتی پسران رشت

محمد دریادل(رئیس و کارشناس مرکز تربیت معلم) در میان کارآموزان مرکز تربیت معلم رشت
اوایل دهه ۱۳۴۰

با زدید کارآموزان تربیت معلم
رشت از شیلات انزلی؛ سال
تحصیلی ۴۶ - ۴۵
از راست: ۱. ربانه لولوی
۲. نفیسی. ۳. دیبائی. ۴. احمد
آذری (از مدرسین مرکز تربیت
معلم رشت) ۵. ظهیریه
۶. شفیعی

دانشآموزان و کارمندان دبیرستان رضا شاه رشت

از راست: ۱. جلال طوف (دبیر زیست شناسی) ۲. محمد صیانتی (دبیر شیمی) ۳. عنایت الله شادمند (رئیس دبیرستان) ۴. محسن انشائی (دبیر فیزیک) ۵. رحیم پورعباس (معاون دبیرستان)

کارمندان دبیرستان رضا شاه رشت

از راست: ۱. میرعبدالعظیمی ۲. احمد ساعدی ۳. مستر گودس (از نمایندگان اصل چهارتومن)
۴. شکری حاجی آقایی (دبیر تاریخ و جغرافیا) ۵. بهرام نجدی (دفتردار) ۶. سیدیحیی سادات اعلائی
(دبیر شیمی) ۷. رزاقی خمسه‌ای (دبیر فلسفه) ۸. حسین قلی پور (دبیر ورزش) ۹. صادق درخششده
پیکر (دبیر فیزیک) ۱۰. دبیر (دبیر قرآن و شریعت) ۱۱. رحیم پورعباس (معاون) ۱۲. اسحاق سهمانی
(دبیر طبیعت) ۱۳. غلامحسین ماهوتی (دبیر زبان انگلیسی) ۱۴. محمود باقی (دبیر فقه و شریعت)
۱۵. اخوان ماسوله (دبیر زبان انگلیسی)

آلبوم عکس / ۳۳۹

محمود تقی‌زاده منظری (دیر ریاضی و از نمایندگان مجلس شورای ملی) در میان دانش‌آموزان سال
ششم متوسطه‌ی ریاضی دیرستان محمد رضا شاه رشت؛ ۱۳۳۹

گردش علمی دانش‌آموزان
 دیرستان محمد رضا شاه رشت
 در شهر سوار

بازدید دکتر علی امینی (نخست وزیر ایران در آغاز دهه ۴۰) از هنرستان دختران رشت
(در تاریخ ۲۶/۲/۳۸) رهیف جلو از چپ: ۱. حبیب اللهی ۲. زینت عشقی پور (ریس
هنرستان) ۳. مرتضی صمامی (مدیر کل فرهنگ گیلان) ۴. اشرف فارانی (معاون هنرستان)
۵. دکتر علی امینی ۶. غلامحسین بابا‌هادی (ریس اداره فرهنگ رشت)
۷. ناصر کشفی (ریس اداره انتشارات و رادیو گیلان)

کادر آموزشی دبیرستان غروی (تریست سابق) رشت در آینه تودیع محمد رضا طریقی (از عدوهای دبیرستان)
از راست: ۱. غلامرضا ابراهیمی اسلامی (دفتردار) ۲. شریعت‌احمدی (دبیر ادبیات فارسی) ۳. نوری دربندی (معاون دبیرستان)
۴. محسن موتفی (ریس جدید دبیرستان) ۵. تراب کما (دبیر تاریخ و جغرافیا) ۶. محمدحسن درویشان فیکوهی (دبیر
ریاضی) ۷. محمود کوکما (دبیر علوم انسانی) ۸. مشهدی علی رفتی (خدمتگزار دبیرستان)
نشسته بر صندلی: محمد رضا طریقی (دبیر شیمی) و ریس پیشین دبیرستان

دیبرستان اقبال رشت؛ سال تحصیلی ۱۳۴۵ - ۱۳۴۶
در میانه عکس، عیسی سماک نرگسی، رئیس دیبرستان (از چپ نفر سوم) و هادی میرزائی
دیبر تاریخ و جغرافیا (از چپ نفر چهارم) دیده می شوند

جمعی از فرهنگیان در بازدید از سد سفیدرود
از چپ: ۱. سیدعلی صابر معاش (دیبر فیزیک) ۲. عیسی سماک نرگسی (رئیس دیبرستان اقبال رشت)
۳. از مهندسان سد سفیدرود ۴. نورالدین موسوی آزاد کسمانی (دیبر شیمی)
۵. محمد صیانتی (دیبر شیمی) ۶. محمد حسین (یعقوب) رزا زی (دیبر تاریخ و جغرافیا)

جمعی از دانش آموزان دبیرستان دهخدا رشت در سال ۱۳۴۵ (نخستین سال تاسیس دبیرستان)
از چپ : ۱. آمنه سجودی ۲. ناهید آتشکاری ۳. بنفشه ناهد ۵. لیلا پیشمنماززاده ۸. آذر عظیم زاده

جمعی از دانش آموزان دبیرستان دهخدا رشت
نشسته از راست: ۱. سیده احترام صدری ثابت (رئیس دبیرستان)
۲. قمر سبزعلی فرد (معاون دبیرستان)

کادر آموزشی و دانش آموزان دبیرستان امیرکبیر رشت؛ سال تحصیلی ۱۳۳۵ - ۳۶
ردیف جلو (کارمندان) از چپ: ۳. رحیم (علاء الدین) پورعباس ۴. محسن انشائی (دبیر فیزیک)
۵. محمد رضا خسروی (رئیس دبیرستان) ۶. حسین لاهوتی اشکوری (دبیر علوم انسانی)

نعمت الله اعتمادی (معاون) در میان دانش آموزان دبیرستان نصرت مشکوتوی رشت

کارمندان دبیرستان پورداود رشت؛ ۱۳۳۸

از چپ: ۱. نعیمی (دبیر طبیعی) ۲. جمشید دادخواه (دبیر کاردستی) ۳. کیا پور کیائی (دبیر فیزیک و شیمی) ۴. سعدالله یزدانی (رئیس دبیرستان) ۵. علی علیزاده (دبیر ریاضی) ۶. رضایی (دبیر عربی) ۷. مرتضوی (معاون دبیرستان) ۸. محمد قاسمیه (دبیر ادبیات فارسی) ۹. مقیمی (رئیس دفتر دبیرستان)

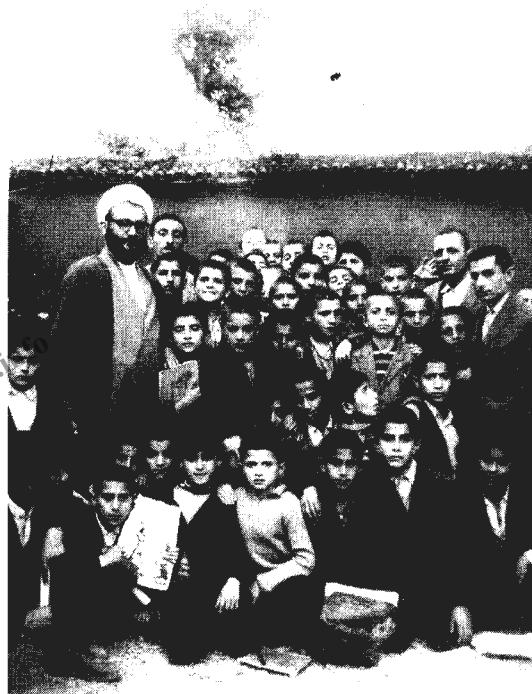

از راست: ۱. احمد آذری ۲. جمشید فرنود ۳. ابوالحسن طاهری ۴. محمد دریادل
۶. جمشید صدقی مسعود

تبرستان

www.tabarestan.info

دستان دین و دانش رشت؛ ۱۳۳۵
ایستاده در چپ: صادق احسانی‌خش
(پایه گذار و مدیر دستان) و ایستاده در
گوشی راست: ۱. هوشنگ شهیدی
۲. حسن شاعر شیخانی

کارمندان دبیرستان دین و دانش رشت؛ میانه‌های دهمی ۱۳۴۰
از راست: ۲. سهمانی ۳. فرض پور ۵. علی اکبر شامل ۸. صادق احسانی‌خش (رئیس دبیرستان)
۹. حسن منتظری ۱۰. کیهان دیوانی‌گی ۱۱. باقری (دفتردار دبیرستان) ۱۳. عباس میرزا نی

جمعی از دبیران فیزیک دبیرستان های گیلان

- از چپ: ۱. کریم یعنی ۲. محسن انسانی ۳. سید جعفر مهرداد
۴. فیروز پیله رودی ۵. مهدی فتح الله زاده ۶. سید کاظم عظیم زاده
۷. ابراهیم اخوان صادقی و ایستاده: صادق درخشند پیکر

جمعی از فرهنگیان گیلان

- از راست: ۱. سید مهدی گسکری (دبیر فیزیک) ۲. انزابی (دبیر زبان انگلیسی) ۳. جواد سلیمانی
(دبیر شیمی) ۵. حسین برکاده (دفتردار دبیرستان) ۶. منصور توفیق راد (دبیر فیزیک)
۷. مختار آخوندزاده (دبیر ریاضی)

جمعی از فرهنگیان و مدیران روابط عمومی و رؤسای اداره‌های گیلان در حضور استاندار گیلان؛ ۱۲۲۸ از چپ: ۱. دکتر احمد هونم (معاون استاندار گیلان) ۳. هوشنگ جهانگرد محبوب (فرهنگی و شهردار فومن) ۴. شمالي (فرماندار فومن) ۵. سرگرد رضایی ۶. نوری عاقلی (ریس اداره آمار رشت) ۷. اسدالله مومن بور سورچانی (ریس وقت تبلیغات اداره فرهنگ گیلان و ریس بعدی اداره انتشارات و رادیو گیلان) ۱۰. دکتر عباس بابک (استاندار گیلان) ۱۱. حسین دیوشلی (دادستان رشت) ۱۲. مهندس اکبر ساعد سمیعی (معاون اداره راه و ترابری گیلان) ۱۳. عیسی سمیعی (از فرهنگیان متقدم گیلان) ۱۵. ریس دفتر بهداری رشت ۱۶. جمشید جفروودی (فرهنگی) ۱۸. سید ملکوتی (ریس دفتر مدیر کل راه و ترابری گیلان)

جمعی از فرهنگیان و شخصیت‌های محلی گیلان از راست: ۱. هوشنگ جهانگرد محبوب (ریس دفتر مدیر کل فرهنگ گیلان و از رؤسای آموزش و پرورش لست نشا) ۲. رحیم رحیمی نجات (ریس دبستان‌های رشت) ۳. اسماعیل خان اکبر (از رؤسای انجمن شهر رشت) ۴. مهندس کاظم جفروودی (از نمایندگان مجلس شورای ملی) ۵. منوچهر پرتوی دیلمی (از رؤسای دیبرستان بورداود رشت) ۶. احمد شمیسا (ریس دیبرستان شاهپور رشت) ۷. جلال طوفاف (دیبر طبیعی دیبرستان‌های رشت) ۸. جعفر خمامی زاده (نیم رخ) ریس دیبرستان محمد رضا شاه رشت

در بالکن اداره فرهنگ رشت؛ ۱۳۳۲

از چپ: ۱. محمدرضا فروهیده. ۲. اسماعیل جعفری سasan سرایی. ۳. سید علی شارمی
۴. سیدعلی حبیب

جمعی از کارمندان اداره کل فرهنگ گیلان؛ سال تحصیلی ۴۲ - ۱۳۴۱

ردیف جلو از راست: ۱. نصیری بندرجی (بایگانی). ۲. عطربی (کارمند بایگانی). ۳. آزاد (کارمند حسابداری) ۴ - رضا مصطفی‌زاده (رئیس حسابداری). ۵. برآزنه (کارمند حسابداری). ۶. محمد دریادل (از معاونین مدیر کل). ۷. عزت الله والا (مدیر کل فرهنگ گیلان). ۸. محمدرضا فروهیده (رئیس دبیرخانه) ردیف بالا از چپ: ۱. یوسف مظہری (رئیس دبستان). ۲. محمود هاتقی مستقیم (کارمند دبیرخانه). ۳. محمدرضا یولکچی (صاحب جمع اموال اداره کل)
ردیف بالا از راست: ۱. محمد هزاری (کارمند حسابداری)

بازدید وزیر فرهنگ از هنرستان صنعتی
رشت - ۱۳۳۹/۹/۵

از چپ: ۱. هوشنگ فرام (هنرآموز
هنرستان صنعتی پسران رشت)
۲. حسین ماهوتچیان (سرپرست هنرستان
بر صنعتی پسران رشت)
دکتر عیسی صدیق اعلم (مدیر کل
آموزش پرورش گilan در ۱۲۹۸
و وزیر وقت فرهنگ)

سمینار رؤسای دانشکده های کشاورزی و انسیتوها در لakan رشت؛ ۴۷/۴/۱
ردیف جلو از چپ: ۴. مهندس اسکندری ۵. مهندس فیروز یارسی (رئیس انسیتو تکنولوژی رشت)
۶. دکتر محمدسام (استاندار گilan) ۷. مهندس حبیب الله تقیی (پایه گذار هنرستان دختران رشت)
۸. مهدی قریب (مدیر کل فرهنگ گilan)

بازدید تعدادی از
فرهنگیان
از کارگاه فنی و
حرفه ای رشت؛
۱۳۲۵

هرستان کشاورزی لakan رشت
(وجیه الله ارجمندی دبیر دبیرستان‌ها در میانه عکس دیده می‌شود)

اعضای هیأت مدیره‌ی جمعیت جوانان شیر و خورشید سرخ شهرستان رشت - ۱۳۴۴
ایستاده از راست: ۲. نادر ثانی، ۴. مهدی مرکزی موقر، ۵. یوسف رشیدی، ۶. محمود کوکما
نیزه پریوش، ۷. نوروزی نشسته از راست: ۱. طبیه (مریم) محب حسینی، ۲. نفیسه پریوش
۳. پارمیس ارشاد (بازقلعه‌ای)، ۴. اقدس آموزش، ۵. فریده محسن زادگان

جمعی از فرهنگیان رشت

از راست: ۱. احمد ساعدی، ۲. دکتر حبیب داوران، ۳. محمود کوکما، ۴. سید تقی مرتضوی
۵. نادر سرفراز، ۶. مهدی شعبانی، ۸. محمد رضا واله شیدا، ۹. منوچهر ناصرانی بور
۱۰. محمد (سریوس) محمدی گیلانی، ۱۱. محمد باقر (نادر) حکیمی اشکوری
۱۲. جواد سلیمانی، ۱۳. میرعبدالعظیمی، ۱۴. اخوان صدق صابر

از چپ: ۱. محمدحسین کلباسی
(مدیر دبستان ملی امید رشت)
برست. یوسف خان کسمائی
(حاکم انزلی در عصر نهضت جنگل)
۳. ناصر کشفی
(رئیس اداره انتشارات و رادیو گیلان)

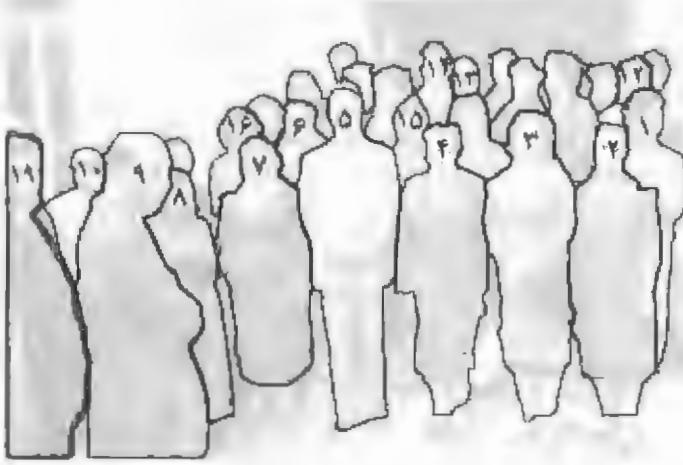
اعضای هیأت مدیره‌ی جمعیت نشر فرهنگ (کتابخانه‌ی ملی رشت)
ایستاده از راست: ۱. مهندس محمد ادیب سمیعی (از پایه‌گذاران و مدیران شرکت پیروز) ۲. محمد
ضرابی (از کارمندان عالی رتبه‌ی بانک ملی رشت) ۳. عبدالله عبدالله (مالک) ۴. کرمعلی پیشمناززاده
(مالک و فعال اجتماعی) ۵. حسین شاکی (قاضی دادگستری)
نشسته از راست: ۱. صمد بالازاده (رئیس کارخانه گونی‌بافی رشت) ۲. تقی راقی (فرهنگی)
۳. حسین وحدانی (بازرگان) ۴. بهاء الدین املشی (سردار اسناد رسمی و از کارمندان اولیه‌ی شورای
فرهنگ شهرستان رشت) ۵. حسن نجفی (از معاونین بانک ملی رشت)
۶. مهندس اسماعیل جفوودی (وکیل پایه یک دادگستری)

- از چپ: ۱. جمشید سرتیپ پور (از رؤسای اداره انتشارات و رادیو گیلان)
 ۲. جهانگیر سرتیپ پور (شاعر، ترانه‌سرا و از کارمندان اولیه‌ی شورای فرهنگ شهرستان رشت
 ۳. اسفندیار سرتیپ پور (از اعضای انجمن شهر رشت و مدیر روزنامه روئین)

- نشسته از چپ: ۱. علی اکبر آصف (معاون فرهنگ گیلان) ۲. علی اکبر معینی (معین الدله)
 ۳. سرهنگ رضا صفار (رییس شهربانی گیلان) ۴. سیدعلی مقیمی (مالک)
 ایستاده از چپ: ۱. محمد فیض ربانی (آموزگار) ۲. محمود قاسمی (مالک)
 ۳. دکتر فضل الله آصف (پزشک) ۴. مهندس محمد پیشمنا زاده (مهندس شهرساز)
 ۸. محمد آصف (رییس دبستان عنصری رشت)

دیدار جمعی از فرهنگیان و فعالان اجتماعی گیلان با دکتر منوچهر اقبال

۱. مهری سمیعی ۲. ماری طاهری (فعال اجتماعی) ۳. فرنگیس جنگلی (از خویشاوندان میرزا کوچک جنگلی و همسر استاندار) ۴. شرافت اکبر (فعال اجتماعی) ۵. دکتر منوچهر اقبال (نخست وزیر وقت) ۶. مهری سرتیپ پور (فعال اجتماعی) ۷. ملوک محبوب خلیق (معاون دبیرستان سعادت نسوان رشت) ۸. عزت فرزان (مدیر دبستان و دبیرستان رهنمای سعادت نسوان رشت) ۹. شاپور مینه (استاندار گیلان) ۱۰. عمهه الملک دادور (شهردار رشت) ۱۱. احمد دلجو (مدیر روزنامه فرید لاهیجان) ۱۲. پوراندخت نیکروان (رئیس مدرسه آذرمیدخت رشت) ۱۳. اشرف کهنوتی (رئیس دبستان رازی رشت) ۱۴. شکوه گوهری (فعال اجتماعی) ۱۵. خورشید متقالجی (فعال اجتماعی) ۱۶. خدیجه سمیعی (رئیس دبیرستان بانوان رشت)

سمینار رؤسای آموزش و پرورش گیلان؛ ۱۳۴۸/۲/۲

- از چپ: ۱. (پشت به دوربین): مهدی قریب (مدیر کل آموزش و پرورش گیلان) ۲. جعفر خمامی زاده (رئیس امتحانات اداره کل آموزش و پرورش گیلان) ۳. رزازی (رئیس آموزش و پرورش لنگرود و رودسر) ۵. محمد تقی (فهیم) پورعباس (رئیس آموزش متوسطه اداره کل آموزش و پرورش گیلان)
۶. مهدی مرکزی موقر (رئیس خانه‌ی جوانان شیر و خورشید سرخ گیلان)
۷. ولیانی (رئیس تربیت بدنی اداره کل آموزش و پرورش گیلان)
۸. سیدحسن هاشمی گیلانی (رئیس آموزش و پرورش تالش)

مهدی قریب (مدیر کل آموزش و پرورش گیلان) در جمع سپاهیان دانش

رشت - ۱۳۲۴/۵/۱۴

از چپ: ۱. میرزا اسماعیل پوررسول (فرهنگی متقدم و از پایه گذاران مدارس جدید در گیلان)
۲. محمد تقی اکبر (مالک) ۳. میرزا سید عیسی فقیه زاده گیلانی (آموزگار متقدم و از مدیران مدارس
شرق گیلان در اوایل قرن حاضر)

از راست: ۱. علی یاکروان (دبیر زبان فرانسه) ۲. علاء الدین پورعباس (معاون دبیرستان رضا شاه کبیر
رشت) ۳. سید محمد میر مشعشعی (دبیر ریاضی) ۴. مهدی احتیاط کار (اکارمند بانک ملی شعبه مرکزی
رشت) ۵. همایون فردوس (شاعر) ۷. تنکابنی (قاضی دادگستری)
۸. حسن فرجاد باستانی (دبیر علوم انسانی)

تبرستان
www.tabarestan.info

تجلیل میرشجاع گسکری
(مدیر روزنامه بازار)
از حسن تقیزاده میلانی
(دیپ زبان انگلیسی)

در زایشگاه رشت - ۱۳۳۵/۱۲/۲۴

از چپ : ۱. پریوش همایون مژدهی (فعال اجتماعی) ۲. شرافت اکبر (فعال اجتماعی)
۳. توران فتح الله زاده (رئیس مدارس دخترانه رشت) ۴.

دانش آموزان و کارمندان دبستان فاریابی رشت؛ میانه های دهه ۱۳۲۰

ردیف نشسته از چپ: ۱. خلیل دانش پژوه ۲. محمدجواد پور صالح ۳. مهدی زادان فرخ (ناظم دبستان) ۴. نصرت مقیم (مدیر دبستان) ۵. ابوالحسن راعی ۷. ابراهیم خورسند ۸. محمد رحمان خانکشی پور

دانش آموزان کلاس ششم دبستان شماره یک فاریابی رشت؛ سال تحصیلی ۲۶ - ۱۳۲۵

ردیف نشسته (کارمندان) از چپ: ۱. عزیز قدیمی (معلم ورزش) ۲. خلیل دانش پژوه (معلم و دفتردار) ۳. احمد شمعاعی ایرانی (آموزگار کلاس ۵) ۴. نصرت مقیم (مدیر) ۵. ابوالحسن راعی (آموزگار کلاس ۶) ۶. ابراهیم خورسند (آموزگار کلاس ۴) ۷. محمدجواد پور صالح (آموزگار کلاس ۴)

دانش آموزان کلاس پنجم ابتدایی دبستان فاریابی رشت؛ ۱۳۲۷

ایستاده در گوشه راست: مهدی زادان فرخ (ناظم دبستان)

ردیف نشسته از راست: ۳. دکتر کامران سمعی (پزشک متخصص اعصاب و روان در آلمان) ۶. دکتر

منوچهر لمعه (پزشک فوق تخصص بیهوشی) ۷. مهندش گودرز پرتوی دیلمی (آرشیتکت)

ردیف دوم از چپ: ۲. دکتر اسدیا (پزشک جراح کلیه)

ردیف قبل از بالا از راست: ۶. مجید دانش آراسته (دبستان نویس)

دبستان نمره یک فاریابی رشت

از چپ: ۱. حسین قلی بور (هنرآموز ورزش) ۲. فریدون حسینی (رئیس بعدی تحصیلات تکمیلی

دانشگاه گیلان) ۳. رحیم رحیمی نجات (رئیس دبستان) ۴. انام الله نوری (اکارمند حسابداری اداره

فرهنگ و گوینده رادیو رشت) ۵. حسین کوچکیان کافی (آموزگار)

کارمندان و دانشآموزان دبستان صدر رشت

کادر دبستان از راست: ۱. یرواند مارتیروسیان ۲. فائزی ۳. عبدالکریم ضرایی ۴. ابوالقاسم ابراهیمی
طوطی (ابراهیمی موخر بعدی) ۵. محمد تقی محتشمی معالی (ریس دبستان)
احمد شماعی ایرانی ۷. بوذری ۸. محمد صادق فیکونی

استقبال شاگردان و معلمان دبستان صدر رشت از انتشار اوراق قرضه‌ی ملی مصدق

از چپ: ۱. مهدی نیاز مهر ۲. ابوطالب سیه‌فام ۳. صادق کیهانی ۴. غلامرضا خادم‌العلوم
(از کوشندگان پرشور نهضت ملی) ۵. سرمهنگ فرقان (ریس کلاتری کوی مسجد صفی رشت)
۶. محمد تقی محتشمی معالی (ریس دبستان صدر)

بانک ملی رشت - بهمن ماه سال ۱۳۲۰
دانش آموزان و آموزگاران دبستان دولتی صدر رشت در آیین خریداری اوراق قرضه ملی

در بانک ملی رشت - بهمن ۱۳۳۰
کارمندان و دانش آموزان دبستان صدر در آیین ابتیاع اوراق قرضه ملی دولت دکتر مصدق)
نشسته پشت میز: محمود زاهدی (کارمند بانک ملی و همسر سرور فرزان از مؤسسان مدرسه ملی
رهنمای سعادت نسوان رشت)

محمد علی مبرهن شفیعی (در گوشی چپ)
و امام الدین انصاری (در گوش راست) در کنار دانش آموزان دبستان عنصری رشت

جشن بازنشستگی یوسف کلاتری (رئیس پیشین اداره فرهنگ آستانه و از رؤسای دایره آمار اداره
فرهنگ رشت)، ۴۱/۱۰/۵ از راست: شیخ آستانه‌ای (بازرگان) ۲. ابراهیم لکانی (مستشار دادگاه و
دادستان شهرستان رشت)، ۳. محمود جعفری هیری (از رؤسای دبستان عنصری رشت)
۴. امام الدین انصاری (معاون دبستان عنصری)، ۵. یوسف کلاتری، ۶. دکتر جهانشاهی (داروساز و مدیر
داروخانه‌ی جاوید نوی رشت)، ۷. حسین فروحی (کارمند آیاری استانداری گیلان)

ردیف کارمندان از جبه: ۱. یرواند مارتiroسیان ۲. مهدی معیر ۳. علی عبدالعاصی ۴. پژوهان ۵. محمد حسین کلباسی (مدیر)
دبستان ملی امید رشت
۶. زهرا باقر جنتی (کلباسی) ۷. آذر رضائی ۸. معموله رزاقی ۹. صغیر رزاقی ۱۰. رزاقی ۱۱. شاه خانم مرایی نور ۱۲. مولود قائم عدالی

دانش آموزان یا یه‌ی ششم ابتدائی دبستان ملی امید رشت
احمد سعیی (رئیس اداره فرهنگ شهرستان رشت) در میانه‌ی عکس و محمدحسین کلباسی
(مدیر دبستان) در گوشیده راست عکس، دیده می‌شوند

بازدید غلامحسین بابا‌هادی (رئیس اداره فرهنگ رشت) از کلاس‌های درس دبستان ملی امید رشت
(میانه‌های دهه ۱۳۳۰)

آلبوم عکس ۲۶۵ /

دانشآموزان دبستان ملی امید رشت

دانشآموزان دبستان دخترانه امید فردای رشت

از راست: ۱. بتول توسلی راد (مدیر دبستان) ۲. احسان مبرا (کلباسی) معاون دبستان

کارمندان دبستان ملی علمیه رشت

از راست: ۱. یعقوب کوچکی زاد (معلم) ۲. محمد علی سمیعی (ناظم) ۳. بهاءالدین کلباسی
(موسس و مدیر دبستان) ۴. حسن رحیمی وحدت (معلم) ۵. ناصر نصیریان (آموزگار)

محمد علی سمیعی (ناظم دبستان علمیه و داماد بهاءالدین کلباسی موسس دبستان) در میان دانش
آموزان دبستان ملی علمیه رشت

دانش آموزان ششم ابتدایی و کارمندان دبستان دقیقی رشت در آستانه امتحانات نهایی؛ ۱۳۲۷
ردیف جلو از چپ: ۱. خسروانی. ۲. غلامرضا دهقان. ۳. عباس توفیق اردبیلی (مدیر دبستان)
۴. عزیزی بور. ۵. جزایری. ۶. بازدیدی

جمعی از دانش آموزان و کارمندان دبستان دقیقی رشت
ردیف وسط از چپ: ۱. اسفندیاری. ۲. احمد سیماقی. ۳. طاهر فروحی (مدیر دبستان)
۴. وفا. ۵. زادیوسفی نشسته از چپ: ۱. مهری سوری حقیقی. ۲. فاطت شعار
۳. فخرالملوک ذکیزاده میر منصوری. ۴. هوشوawan. ۵. کبری روح الله زاده. ۶. افتخار دادخواه

تبرستان
www.tabarestan.info

ربابه لسانی (ناظم دبستان)
در میان دانش آموزان
دبستان آذرمیدخت رشت

جهانسیر (آموزگار) در میان دانش آموزان پایه‌ی پنجم ابتدایی دبستان آذرمیدخت رشت

زهرا شهیدی (مدیر) در کنار دانش آموزان دبستان بهار رشت

انجام حرکات ورزشی توسط دانش آموزان دبستان بهار رشت

کارمندان دبستان عسجدی رشت (سال تحصیلی ۲۷ - ۱۳۲۶)

نشسته از چپ: ۱. عطیه (نوزاد) آموزگار ۲. هاشمی ۳. کوچکپور ۴. موسی مهربد
(ریس دبستان) ۵. جلال ثابت ۶. عزت الملوك راعی ۷. سیده فاطمه فخری فقیه زاده گیلانی
ایستاده از چپ: ۱. منیرالسادات مشیری ۲. ملوک سعید (تفیسی) ۳. شرافت رسول
۵. عذرآ ساعد فرهمند ۶. دلیچه‌ای

دبستان عسجدی رشت

از راست: ۲. محمد باقر (نادر) حکیمی اشکوری ۴. جسن صادقی ۵. موسی مهربد (ریس وقت
دبستان عسجدی) ۶. علی‌اکبر زکی‌زاده (از رؤسای بعدی دبستان عسجدی) ۷. غلامحسین بابا‌هادی
(ریس اداره فرهنگ شهرستان رشت) ۸. مساح‌زاده مهدوی (از رؤسای اداره فرهنگ خمام)
۱۰. محمد ربائی (از کارمندان عالی رتبه اداره دارایی)

جمعی از دانش آموزان دبستان نمره ۳ عسجدی رشت
ایستاده از چپ: ۱. علی اکبرزکی زاده (رییس دبستان) ۲. ناصر لمعه (ناظم دبستان)

دانش آموزان پیشاہنگ دبستان عسجدی در حال پاکسازی خیابان پهلوی و میدان شهرداری رشت

دانش آموزان دبستان دوستی دخترانه ایران رشت - ده ۱۳۳۰
دانش آموز یزجم به دست: نایید استانداری (گسکری) و در کتار او: ملکه حاتم
واز جب نفر دوم: فاطمه (نیرالملوک) حمید سعیی امورگار دبستان

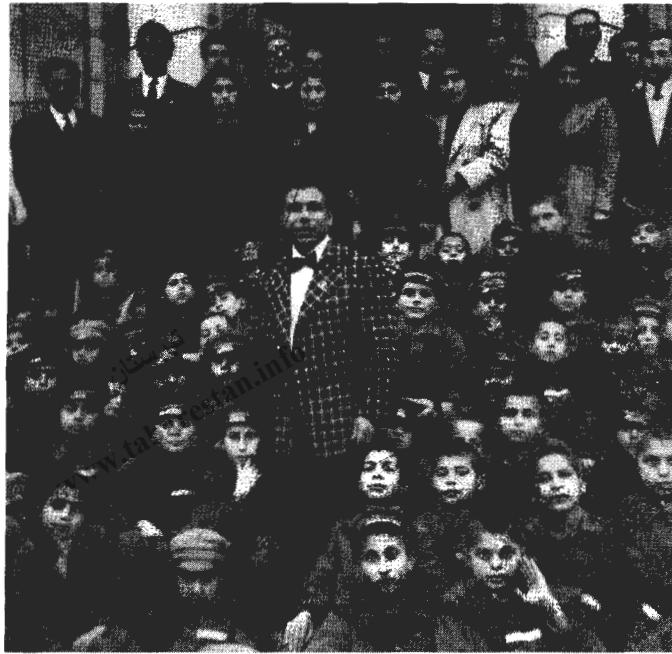
دبستان ملکزاده‌ی رشت
ایستاده بروی پله؛ کبری میر خانف (مدیر دبستان)

بهجت شهیدی (آموزگار) در میان دانش آموزان دبستان ملکزاده رشت

دیستان مژدهی رشت
روزگار از جنب: ۱. حسن استکنریان ۲. مریم (ماری) طاهری ۳. عذرا یعنیارزاده ۴. کرمعلی پیغمبرزاده ۵. افسر مژدهی (همسر
معتمد همایون مژدهی) ۶. کاظم (معتمد همایون) مژدهی (باشه گذار بیرون شگاه و دیستان مژدهی) ۷. مهری سرتیپ بیور
واز راست: ۱. استکنریار سرتیپ پور (مدیر روزنامه روشن) ایستاده در جلوی عکس: عبدالحسین یغما (مدیر دیستان)

جهان پهلوان محمود نامجو (قهرمان وزنه برداری دنیا)
در میان دانش آموزان و کارمندان دبستان مژدهی رشت

شب چهارشنبه سوری ۱۳۳۰؛

پرورشگاه مژدهی رشت

ردیف بالا از راست:

۱. حسین قلی پور ۲. محمد

رحمان خانکشی پور ۳. دکتر

ایرج صراف ۴. هوشنگ

مردکار ۵. مهندس کریم

مشعوف

ردیف پایین از راست: ۱. علی

نیکخواه بستی (از رؤسای اداره

فرهنگ صومعه سرا) ۲. محمود

چینی کار ۳. احمد ساعدی ۴.

کریم یمینی ۵. دکتر شاپور

رواسانی

دانش آموزان
دبستان
(دارالایتام)
شبانه روزی
مزدهی رشت بر
سر مزار حکیم
ابوالقاسم
فردوسی

دانش آموزان دبستان مزدهی رشت؛ سال تحصیلی ۱۳۴۰-۴۱
محمد اخوان امجدی در گوشہ راست عکس دیده می شود

جشن پایان سال تحصیلی دبستان رودکی رشت (۲۵/۳/۲۵)

از راست: ۱. حمدالله ابراهیمی (رییس دبستان وکیل رشت) ۲. مهدی شاعری (همسر توران فتح المزاده)
۳. ابراهیم برخورداری (رییس دبستان رودکی رشت) ۴. احمد دموئی (مدیر عامل بنگاه حمایت مادران
و نوزادان رشت) ۵. محمد جمشیدی (رییس بازرگانی اداره کل فرهنگ گیلان) ۶. علی خبازمنش
(رییس کارپردازی اداره کل فرهنگ گیلان) ۷. محمد تقی محتشمی معالی (رییس دبستان صدر رشت)
۸. یوسف کلاتتری (رییس دایرۀ آمار اداره فرهنگ رشت) ۹. فرج الله قدسی (رییس دبستان طائر
رشت) ۱۰. محمدرضا معالی (از رؤسای بعدی کتابخانه دبیرستان شاهپور رشت)

عزت فرحنمنظر (مدیر دبستان ژاله رشت) در کلاس درس بزرگسالان (اکابر)

جمعی از دانش آموزان دبستان شهناز رشت

جلوه در میان دانش آموزان دبستان شهناز رشت

در حیاط دبستان طائر رشت:

از راست: ۱. زهرا همنگ محجوب ۲. امیدوار ۳. محمدصادق بقایی فرد ۴. جانان ۵. فرقان
۶. محمدابراهیمی (رئیس کارگرینی اداره کل فرهنگ گیلان) ۷. فرج الله قدسی
(رئیس دبستان طائر) ۹. آقدس آموزش ۱۰. اکرم اکنچی زاده (گل مژده)

کادر آموزشی دبستان طائر رشت

نشسته از چپ: ۱. محمدصادق بقایی فرد ۲. فرج الله قدسی (مدیر) ۳. جانان
ایستاده: خمامی زاده

دبستان طائر رشت

از چپ: ۱. هادی طاهباز (ناظم دبستان) ۲. تقی سعیی (مالک و عضو انجمن خانه و مدرسه)
۴. سیروس ناصح (مدیر دبستان) ۵. حاج محمد جوادی (مدیر روزنامه‌ی طالب حق و رئیس انجمن
خانه و مدرسه‌ی دبستان طائر رشت)

کارمندان دبستان حزین رشت؛ اردیبهشت ۱۳۳۶

از راست: ۱. سید محمد ضمیر ۲. محمد اسماعیل عاطفی مقدم ۳. محمد تقی اخوان ۴. طیب نعییمی
۵. محمدعلی حاکمی (مدیر) ۶. عیاس زاهره ۷. جواد حاکمی ۸. ناصر شارمی

جمعی از فرهنگیان گیلان

از چپ: ۱. مهدی مرکزی ۲. علی عفیفی ثابت ۴. هوشنگ مردکار ۵. نادر حکیمی اشکوری

کارمندان دبستان پیک سعادت رشت

ایستاده از چپ: ۲. مهری سلسیلی ۳. عاشوری ۴. مشیر ۵. مساوات

۶. معصومه رئیس سمیعی   نشسته از چپ: ۱. اوصیا ۲. آنیس میرزا مقیم (مدیر دبستان)

دبستان نو اختران رشت

ردیف کارمندان از چپ: ۱. اشرف رفیعی (مدیر) ۲. اعظم ظهوری واقعی ۳. مسچیان ۴. طلیعه سودمند
رحیمی ۵. طوبی قاضی زاده (معاون) ۶. فاطمه نصیریان

پتول یگانه در میان دانش آموزان دوم ابتدایی دبستان پرتوی رشت؛ ۱۳۳۶

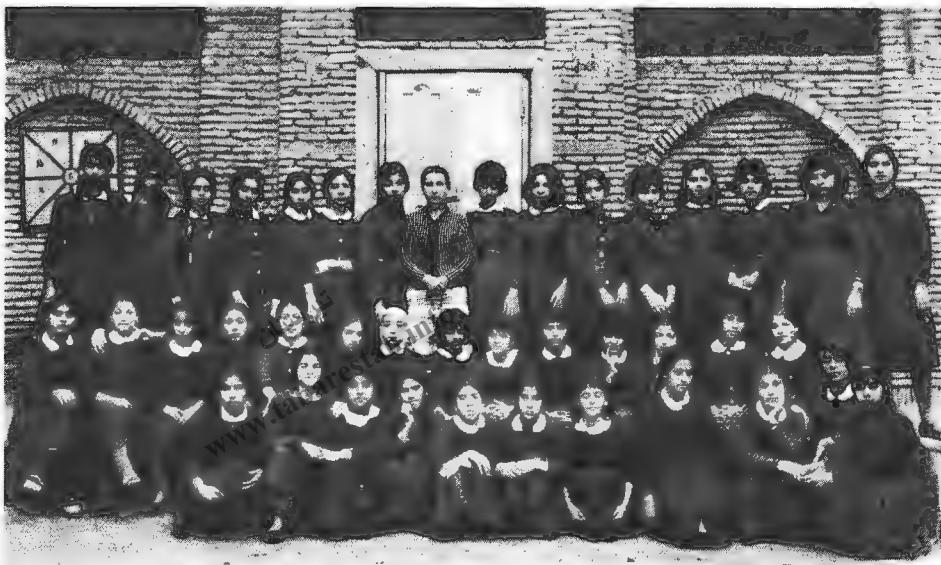

بازدید ریس اداره فرهنگ رشت از فعالیت های هنری دانش آموزان پیشاہنگ
از چپ: ۱. محمد تقی محتشمی معالی ۲. آذربین ۳. احمد سعیدی (ریس فرهنگ)
۴. مهدی مرکزی ۵. سید تقی مرتضوی

جمعی از بانوان فرهنگی

از چپ: ۱. آرتمیس داودی (دبیر علوم انسانی و خانه داری دبیرستان بانوان رشت) ۲. کلثوم حسین زاده
(دبیر زبان انگلیسی دبیرستان بانوان رشت) ۳. عزیز سعید (ریس دبیرستان بانوان رشت)
۴. منیر همایون انصاری فومنی (از رؤسای دبیرستان هفده دی رشت)
۵. رسولی (معاون دبیرستان بانوان رشت)

صدیقه سیماei (شهیدی) در میان دانش آموزان دبستان ناموس رشت؛ ۱۳۳۰

دانش آموزان کلاس اول ابتدایی دبستان ناموس رشت – ۱۳۳۶

کارمندان دبستان آریان رشت؛ سال

تحصیلی ۴۴ - ۱۳۴۳

ردیف جلو از چپ: ۱. رهبر

۲. فونمی ۳. صفری فرخنده کار

سعادی

ردیف پشت از چپ: ۱. سیدعلی

پیروندیز ۲. یوسف قربانی

۳. غلامعلی شعبانزاده ۴. روانیرست

۵. فریدون فروزانفر (استوار سابق)

۶. زمان سرانی ۷. حسین دانش

شکیب (از روسای آموزش ابتدایی

آموزش و پژوهش ناحیه ۲ رشت)

۸. حسین مرتضوی

دبستان ۲۵ شهریور رشت؛ سال تحصیلی ۴۶ - ۱۳۴۵

بالا از چپ: ۱. ناهید عضدی دیلمی (آموزگار پایه ۴ ابتدایی) ۲. مونس ارزاقی (معلم پایه ۴ ابتدایی)

۳. عذر رosta (آموزگار پایه اول ابتدایی) ۴. نرگس جلودی (آموزگار پایه سوم ابتدایی) ۵. فاطمه

جبارزاده (معلم پایه دوم ابتدایی) ۶. وقاری (معلم پایه اول ابتدایی)

نشسته از چپ: ۱. محمد بدری کوهی (معلم پایه پنجم ابتدایی و از رؤسای دبستان صدیق اعلم رشت)

۳. پرویز میلانیان (از مدیران دبستان ۲۵ شهریور) ۴. رحیم رحیمی نجات (مدیر وقت دبستان)

۵. موسی خوشنگ (ناظم دبستان) ۶. سمیعی (عضو انجمن خانه و مدرسه)

سرکشی دکتر محمد حسن نویدی کسمائی (رئیس بهداری آموزشگاه‌های گیلان) و دکتر محمدعلی فائق به وضعیت بهداشتی دانشآموزان؛ ۱۳۴۲

دانشآموزان آج بیشهی رشت؛ بهمن ۱۳۴۴
ردیف بالا از راست: ۱. مرتضی هزیری (خدمتگزار مدرسه) ۲. جعفر پورکسمائی (ناظم دبستان)
۳. اسماعیل ثابتی فر (مدیر دبستان)

کارمندان دبستان حافظه رشت؛ سال تحصیلی ۵۳-۱۳۵۶

از چپ: ۱. ناهید صدر ممتاز (آموزگار پایه پنجم ابتدایی) ۲. مروارید بزرگمهر پرور (معلم پایه دوم ابتدایی) ۳. آنیس کمالی (معلم پایه اول ابتدایی) ۴. طوبی جلالی (ناظم) ۵. روح نگیز فرد (مدیر) ۶. فریده زینل (معلم ورزش) ۷. خدیجه حاضران (ناظم) ۸. مخصوص ضیغم (مدیر دبستان نصرت رشت) ۹. حلیمه پناهی (معلم پایه چهارم ابتدایی) ۱۰. پریچهر صیقلانی (ناظم دبستان نصرت) ۱۱. طلعت درویش نواز (معلم پایه سوم ابتدایی)

کودکستان شهناز
رشت

برسرمزار حکیم ابوالقاسم فردوسی؛ ۱۳۴۹

- از چپ: ۱. ناصر اسماعیل پور روبدار (دیپر عربی و علوم دینی دیپرستانهای رشت)
۲. سیدحسین واحدی (رییس دیپرستان ملی علوی رشت) ۳. عبدالرزاق یاسری (دیپر علوم انسانی دیپرستانهای رشت) ۴. میرشجاع حقیقت شعار (از رؤسای کارگزینی آموزش و پرورش گیلان)

دبستان صنیعی تهرانی رشت
مولود یکتا (مدیر) و حساس (معاون) در ردیف بالا دیده می شوند

مدرسه راهنمایی
تحصیلی گیلانشهر
رشت: ۵۲/۲/۱۵
محمد زمان بشارتی
(مدیر) در گوشه‌ی
راست و بهمن مشققی
گیلانی (معاون) در
گوشه چپ عکس

رحیم شهیدی حقیقی (دبیر فلسفه و علوم تربیتی) در دانشسرای راهنمایی تحصیلی رشت

عذرًا ضيابي (مدیر) در ميان دانش آموزان دييرستان رهنماي سعادت رشت

۳۹۱ / آلبوم عکس

دبستان علم و هنر رشت
ردیف پشت از چپ: ۱. مهری سروی حقيقی (مدیر) ۲. یگانه لایق (معاون)

دبستان رشیدی رشت
ردیف کارمندان از چپ: ۱. میرسعید شوریده ضیابری

۳. میرزا عبدالله منصوری خلخالی (مدیر دبستان) ۵. محمد علی جمشیدی
فرهنگیان از جمیع: ۱. محمدعلی زیکساری ۲. غلام افروز
دستان سعدی پندر پهلوی (ازلی) - میانه های پهلوی اول

جمعی از فرهنگیان ازولی در قدیم

نشسته از چپ: ۱. رضا شاد قزوینی (از رؤسای دبستان بوذر جمهوری ازولی) ۲. میرزا عبدالله منصوری

خلخالی (مدیر دبستان سعدی ازولی) ۳. محمد کامکار (رییس اداره فرهنگ ازولی)

۴. میرمحمدعلی حاکمی (از رؤسای دبستان فردوسی ازولی)

ایستاده از چپ: ۱. عباس توفیق اردبیلی (آموزگار دبستان بوذر جمهوری ازولی)

۲. غلام افروز (آموزگار دبستان سعدی ازولی) ۵. حسن شاما سبلو

جشن فارغ التحصیلی دانش آموزان کلاس ششم دبستان بوذر جمهوری ازولی؛ سال تحصیلی ۱۳۲۵-۲۶

نشسته بر صندلی از راست: ۱. فاریابی دوست (معلم کلاس ۶) ۲. انزانی (ناظم) ۳. حسین شفارودی

(رییس اداره فرهنگ ازولی) ۴. پنجه‌ای (مدیر) ۵. فرج نیا (آموزگار)

خدمتگزاران مدرسه به نام‌های طهماسبی و زنده دل (در گوش راست عکس) و داوند (در گوش چپ

عکس) دیده می‌شوند

جماعتی عقوی (آموزگار و مدیر) در جمع دانش آموزان دبستان خاقانی کبور چال (در حومه انزلی)
۱۹/۲/۲۲

جمعی از دانش آموزان چهارم متوسطه ای انزلی در بلوار این شهر؛ سال تحصیلی ۱۳۲۵-۲۶

آلوم عکس / ۳۹۵

تبرستان
www.tabarestan.info

جمعی از دانش آموزان دبیرستان فردوسی انزلی
در بلوار انزلی

کادر آموزشی و دانش آموزان سال پنجم متوسطه دبیرستان مهدخت انزلی؛ اردی بهشت ۱۳۳۳

دانش آموزان پنجم علمی دبیرستان بوذر جمehrی بندر ازملی؛ اردی بهشت ۱۳۲۵
در میانه عکس از راست: ۱. میر خلیل یزدان پناه ۲. ضیاء ضیائی ۳. علی گل خیزی

دبیرستان بوذر جمehrی ازملی؛ اردی بهشت ۱۳۲۵
از چپ: ۱. میر خلیل یزدان پناه ۲. برومند ۴. ضیاء ضیائی (نشسته بر صندلی) ۵. پویا
۶. حسام الدین دادرس ۷. اسکونیان ۸. پرویز جعفری ۹. علی گل خیزی ۱۰. غله زاری

آلبوم عکس / ۳۹۷

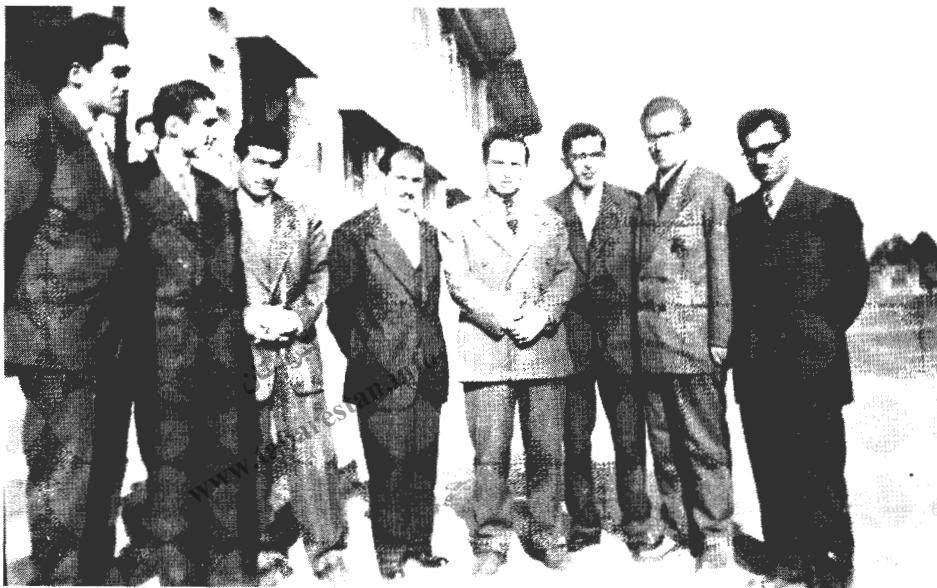
جمعی از فرهنگیان در باشگاه افسران ازلی؛ آذر ۱۳۳۵

از چپ: ۱. سیدحسن کاظمیان (لیسانسیه‌ی فیزیک) ۲. میر خلیل بزدان پناه (لیسانسیه‌ی ریاضی)
۳. اسماعیل دروی (فارغ التحصیل تربیت بدنه) ۴. سرهنگ رسولی ۵. شریف حسن جیلانی
(لیسانسیه‌ی معقول و منقول) ۶. احمد سفید روح (فارغ التحصیل تربیت بدنه)

آبکنار ازلی؛ دی ماه ۱۳۳۵

از چپ: ۱. خمامی (رئیس حسابداری اداره فرهنگ ازلی) ۲. میر خلیل بزدان پناه (دبیر ریاضی)
۳. رجبی کفایش (آموزگار) ۴. علی اصغر صفائی (لیسانسیه‌ی باستان‌شناسی و رئیس اداره فرهنگ
ازلی) ۵. پوراحمد

دیبرستان فردوسی ازولی؛ اردیبهشت ۱۳۲۵

از چپ: ۱. حسین حشمتی ۲. سید کاظم عظیم زاده ۳. میر معصومی ۴. شریف حسن جیلانی
۵. رحمت الله طوفانی ۶. میر خلیل بزدان پناه ۷. مهدی ۸. خسرو نثار حسینی

جمعی از دانش آموزان سال پنجم علمی دیبرستان فردوسی ازولی؛ اردیبهشت ۱۳۲۵
میر خلیل بزدان پناه در میانه عکس دیده می شود

آلبوم عکس / ۳۹۹

بلوار انزلی؛ ۱۳۳۴

از چپ: ۱. جواد سلیمانی (دبير شیمی دبیرستان‌های رشت) ۲. فیروز پیله روی
(دبیر فیزیک دبیرستان‌های رشت)
۳. میر خلیل یزدان پناه (دبیر ریاضی دبیرستان‌های انزلی)

جمعی از فرهنگیان و شخصیتهای محلی در استادیوم بندرانزلی؛ آبان ۱۳۳۶

کارمندان دبستان و دبیرستان رضا شاه ازلى؛ سال تحصیلی ۲۶-۱۳۳۵
از چپ: ۱. دهقان (ناظم) ۲. پری شیخ الاسلامی ۳. صدیقه روشن بخش (دبیر زبان انگلیسی)
۴. شوکتیان ۵. ملاح سعید (مدیر) ۶. گنجوری (زیرک جو) ۷. سوات کمال

گنجوری (زیرک جو) در میان دانش آموزان هشتم متوسطه‌ی دبیرستان رضا شاه ازلى - دهه ۱۳۳۰

۴۰۱ / آلبوم عکس

جمعی از مدیران و آموزگاران دبستان‌های انزلی؛ سال تحصیلی ۱۳۳۸ - ۳۹
 ردیف پایین از راست: ۱. محمد علی زیکساری (مدیر دبستان حافظ) ۲. مرتضوی (رئیس اداره فرهنگ انزلی) ۴. یونس بدرزاده (بازرس اداره فرهنگ انزلی) ۵. خدیجه نظرداد (آموزگار و مدیر دبستان در غازیان) ۶. مليحه محبیان (آموزگار و ناظم) ۷. صدیقه دربندی (مدیر دبستان اردشیر) ۸. جاویدی (مدیر دبستان ایراندخت) ۹. صیدگر (مدیر دبستان چهارم آبان)
 ردیف بالا از راست: ۱. نمکی ۲. بحرپیما ۵. جمال‌الله یعقوبی (مدیر دبستان سعدی) ۷. آتوسا زارع

کلثوم عاشوری ساحلی (آموزگار پایه اول ابتدایی) در حلقة دانش آموزان دبستان شکوفه‌ی انزلی

کادر آموزشی و دانش آموزان ششم ابتدایی دبستان حافظ ازلى؛ سال تحصیلی ۴۲ - ۱۳۴۱
از چپ: ۱. ناظم ۲. محمدعلی زیکساری (مدیر دبستان) ۳. محمدی ۴. میرخائز ۵. فرخنده کاظمی
نوری ۶. زاد گل و از راست: ۱. ملکزاده

فرخنده کاظمی نوری در حلقه‌ی دانش آموزان دبستان حافظ ازلى؛ سال ۱۳۴۲

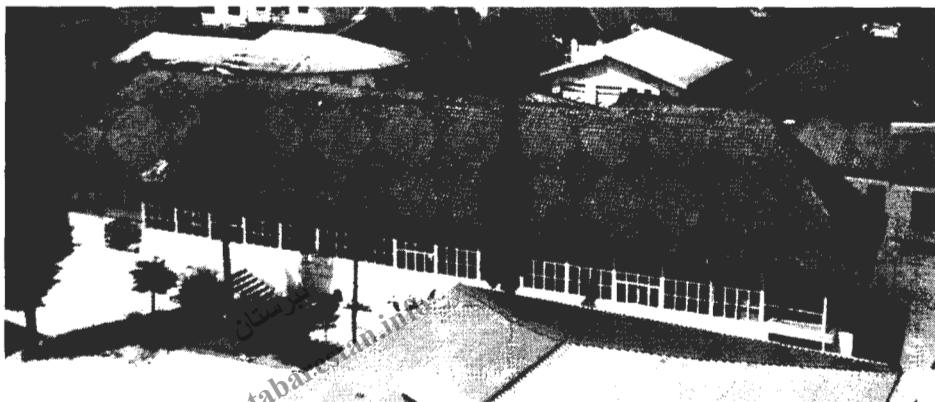
۴۰۳ / آلبوم عکس

کادر آموزشی و دانش آموزان دبستان چهارم آبان انزلی؛ ۱۳۴۲
بالا از راست: ۱. فاطمه گل صباحی (ارجمندی) ۲. صیدگر ۳. عباسیان

فاطمه گل صباحی در میان دانش آموزان دبستان چهارم آبان انزلی؛ ۱۳۴۲

نمایی از دیرستان حکیم نظامی آستارا (از قدیمی‌ترین دیرستان‌های آستارا)

فرهنگیان آستارا هنگام تماشای مسابقه ورزشی تیم‌های والیبال دیرستان‌های آستارا

حياة ديرستان حكيم نظامي؛ ۱۳۴۰/۹/۱۲

- ردیف نشسته از راست: ۱. مسعود سیف اللهی فخر، ۲. احمد سپهری، ۳. یعقوب حبیبی مقدم، ۴. ناصر میرهادیزاده، ۵. یعقوب مولانی (رئیس اداره فرهنگ آستارا)، ۶- کاظم خوشخبر، ۷- اسدالله عبداللهیان، ۸- حسن مصری، ۹- پرویز مصطفوی، ۱۰- اشرف آقا حریری (رئیس دیرستان حکیم نظامی)، ۱۱- فیروز پور حسن، ۱۲- محمد صنعتی، ۱۳- بهراد (غفور) نیکوری
ردیف ایستاده: ایرج اسدیان (معاون دیرستان حکیم نظامی)

جمعی از دبیران دبیرستان‌های آستارا

از راست: ۱. حسین داوودی (دبیر ورزش) ۲. نادر نادری (دبیر تاریخ) ۳. اسد الله اسدیان
(دبیر ادبیات فارسی) ۴. یونس عابدین دوست (دبیر ریاضی) ۵. اسد الله عبداللهان
(دبیر ادبیات عرب) ۶. حسن اصغری (دبیر شیمی)

دانش آموزان دبستان سپه بور
رضوانده (رضاون شهر)
در دوران پهلوی اول
میرزا اسماعیل خان پورسول
مدیر و مؤسس دبستان در
میانه عکس و اسماعیل
آموزگار (از معلمین دبستان)
در گوشید راست عکس دیده
می شوند.

کارمندان دستان صائب هشتپر (۱۴/۲/۴۳)

از چپ: ۱. حسن میرزائی (ناظم) ۲. عوض فربد (معلم پایه ۵ ابتدایی) ۳. اصغر سندیانی (معلم پایه سوم ابتدایی) ۴. حسن قندچی (معلم پایه دوم ابتدایی) ۵. رضا سلمانی آبکناری (معلم پایه چهارم ابتدایی) ۶. فیروز مالک مقدم (مدیر) ۷. هدایت جمالی (معلم پایه دوم ابتدایی) ۸. خالصی (معلم پایه اول ابتدایی) ۹. رضا رئوفی (معلم پایه ششم ابتدایی) ۱۰. یوسف مقانی (معلم پایه پنجم ابتدایی) ۱۱. سیدرحمت مددوح (معلم پایه ششم ابتدایی) ۱۲. حقیقت طلب (معلم پایه دوم ابتدایی) ۱۳. حسن قاسم زاده (معلم پایه سوم ابتدایی)

دانشآموزان دستان صائب هشتپر؛ ۱۳۴۴

رضا سلمانی آبکناری و یوسف مقانی در گوشه‌ی چپ و عوض فربد در گوشه‌ی راست عکس دیده می‌شوند.

جمعی از فرهنگیان شاغل در آموزش و پرورش ماسال (سال تحصیلی ۳۶ - ۱۳۳۵)

نشسته از راست: ۱. عزت الله میرزاپی لنگرودی (آموزگار پایه اول دبستان حافظ) ۲. میر محمود نبویان (آموزگار پایه ۶ دبستان حافظ و دبیر ریاضی دبیرستان ماسالی) ۳. خادمی (معلم دبستان های ماسالی و میر محله) ۴. بهروز نجفی (معلم پایه سوم دبستان حافظ) ۵. کوروش کریمی (ربیس دبیرستان ماسالی و اداره فرهنگ ماسال) ۶. محمود اکبرزاده (مدیر دبستان حافظ) ۷. حسین یگانه (معلم پایه سوم دبستان حافظ) ۸. ایرج صالحی (دبیر علوم انسانی دبیرستان ماسالی) ایستاده از راست: ۱. محمد رضا فتحی (معلم پایه اول دبستان حافظ) ۲. شکوری (مستخدم اداره فرهنگ ماسال) ۳. ولی خان کاتوزیان (خدمتگزار دبیرستان ماسالی) ۴. منوچهر ناصرانی پور (معلم پایه چهارم دبستان حافظ) ۵. سیاوش رنجبر (معلم دبستان حافظ و دبیر زبان انگلیسی دبیرستان ماسالی) ۶. سعداله دولتی (دبیر علوم انسانی دبیرستان ماسالی) ۷. محمدقاسم گلبدی حقیقت (معلم پایه های مختلف ابتدایی)

محمدقاسم گلبدی حقیقت در کنار دانش
آموزان چهارم ابتدایی دبستان ماسالی
 MASAL; سال تحصیلی ۳۶ - ۱۳۳۶

کادر آموزشی دبستان و دبیرستان ماسالی (ماسال - ۱۳۲۷)

ردیف پایین از چپ: ۱. محمدقاسم گلبدی ۲. محمودی ۳. میرمحمد نبویان ۴. ایرج صالحی

۵. تقی حصیریان (رئیس آموزش و پرورش ماسال و شاندمن و رئیس دبیرستان ماسالی)

۶. سیاوش رنجبر

ردیف بالا از چپ: ۱. نوربخش ریاضی (معلم دبستان) ۲. محمد رضا فتحی (معلم پایه اول) ۳. حسین

کامکار (معلم پایه چهارم) ۴. اکبر سقطچی (مدیر دبستان ماسالی)

۵. بهمنی (معلم ورزش) ۶-اردشیر کیوان بهجو (معلم پایه سوم)

۷. سعدالله دولتی (دبیر علوم انسانی)

۴۰۹ / آلبوم عکس

کارمندان و دانش آموزان دبستان باز کیا گوراب لاهیجان؛ ۱۳۲۹
ایستاده در گوشید راست: رضانی و در ردیف بالا از راست: ۲. سیدعلی پیروندیری
۴. ولی الله تحولیداری دیلمی

جمعی از فرهنگیان شاغل در
آموزش و پرورش لاهیجان؛ سال
تحصیلی ۲۰ - ۱۳۲۹
از راست: ۱. عباس نژاد شمسی
(دبیر زبان خارجه)
۲. محمد علانور (دبیر تاریخ و
جغرافیا) ۳. علی سیرووس ضیاء
(رئیس کارگزینی و از معاونین
اداره فرهنگ لاهیجان)
۴. ابوطالب پیروز (دبیر تاریخ و
جغرافیا) ۵. محمد مطلق زاده
(رئیس باررسی اداره فرهنگ
lahijan)

دیبرستان عبدالرزاق فیاض لاهیجان

از راست: ۱. پرویز محسنی آزاد ۲. جلال انصاری ۳. محمد مهدی فقیهی (رئیس دیبرستان) ۴. قنوعی
۵. عبدالله مظہر سرمدی ۶. ابوالقاسم مخزن زاده ۷. دکتر ضیاء حسینی ۸. عباس موثقی

دیبرستان عبدالرزاق فیاض لاهیجان

از چپ: ۱. جلال انصاری (دبیر ورزش) ۲. رضائی ۳. علی سیروس ضیاء (از معاونان فرهنگ
lahiyan) ۴. محمد مهدی فقیهی (رئیس دیبرستان)

در استادیوم ورزشی لاهیجان (روبروی دیبرستان ایرانشهر)
ردیف جلو از راست: ۱. ابوطالب پیروز (دیبر تاریخ و چغرافیا) ۲. سنجری (دیبر فقه و عربی)
۳. حبیب الله معلم (دیبر فیزیک)

کارمندان دیبرستان ایرانشهر لاهیجان
ردیف بالا از چپ: ۱. ابوطالب پیروز
(دیبر علوم انسانی و از رؤسای بعدی دیبرستان)
۲. محمدحسین درویش فشتی (رئیس وقت
دیبرستان) ۴. سنجری (دیبر فقه و عربی)
۵. مصطفی فاطمی (دیبر زبان انگلیسی)
ردیف پایین از چپ: ۱. عباس نژاد شمسی
(دیبر زبان فرانسه) ۲. دکتر حائری
(دیبر طبیعی) ۳. حبیب الله معلم (دیبر فیزیک)

دبستان شهناز پهلوی لاهیجان (میانه‌های دهه‌ی ۱۳۳۰)

از راست: ۱. بهرام پیربازاری (ریس اداره فرهنگ لاهیجان) ۲. هئیت (فرماندار لاهیجان)
 ۳. حکیمی (ریس دبستان شهناز لاهیجان) ۴. صدیقه (پروین) رحیمیان کردستانی
 (آموزگار دبستان شهناز) ۵. نریا مستوفی مخصوصی (از رؤسای دبیرستان بزرگمهر لاهیجان)
 ۶. گودرزی (معلم ورزش) ۸. احسان خطیبی (آموزگار دبستان شهناز)
 ۹. پوران فدایی (معاون مدرسه) ۱۰. اصفهانی (آموزگار)

کارمندان دبستان شهناز پهلوی لاهیجان

از چپ: ۱. صدیقه (پروین) رحیمیان کردستانی ۲. حکیمی (مدیر) ۳. احسان خطیبی (بشارتی)

جمعی از فرهنگیان لاهیجان در جشن روز کودک (دبستان شهناز لاهیجان؛ ۱۲/۲۱/۳۶) رديف بالا از راست: ۱. صمد صادقی (رييس کارگزاري فرهنگ لاهیجان). ۲. محمد مطلق زاده (بازرس دبيرستان‌هاي لاهیجان). ۳. اصفهاني (آموزگار). ۴. حسين فرجادتزاد (رييس حسابداري فرهنگ لاهیجان). ۵. حکيمی (مدیر دبستان شهناز). ۶. ايراندوست (دبير دوره اول دبيرستان‌هاي لاهیجان). ۷. محمدعلی پيربازاري (رييس آموزش و پرورش لاهیجان). ۸. مختار عسكري (رييس تبلیغات فرهنگ لاهیجان). ۹. علی سیروس ضیاء (رييس آموزش متوسطه فرهنگ لاهیجان). ۱۰. فریدونی (هنرآموز موسيقى). رديف پايین از راست: ۱. کوثر سمیع‌زاده لاهیجي (دفتردار دبستان شهناز). ۲. ام البنین (پوران) فدلی سوگواران (معاون دبستان شهناز). ۳. یلکچی (آموزگار). ۴. صدیقه (پروین) رحیمیان کردستانی (آموزگار). ۵. احسان خطیبی (آموزگار). ۶. ناصر برق (رييس سازمان جوانان شير و خورشید سرخ لاهیجان). ۷. سیدنوری کیافر (دبير تاریخ و جغرافیای دبيرستان ایرانشهر). ۸. هاشم میرراجعی (کارمند اداره فرهنگ لاهیجان) و از رؤسای بعدی اداره فرهنگ حسنکیاده

احمد ساعدي(دبير علوم انساني) در کنار دانش آموزان دبيرستان بزرگمهر لاهیجان - اوایل دهه ۳۰

در حیاط دیبرستان شهناز (مہین سابق) لاهیجان؛ ۱۳۲۶/۱۲/۱

از راست: ۱. محمدعلی محدث مجتبه‌ی (رییس دیبرستان) ۲. علی سیروس ضیاء (مسئول آموزش
متوسطه‌ی فرهنگ لاهیجان) ۳. محمدعلی پیربازاری (رییس فرهنگ آموزش و پرورش لاهیجان)
۴. غلامرضا فرخمنش (مدیر کل فرهنگ گیلان) ۵. سید نوری کیافر (دیبر علوم اجتماعی)
۶. سیدمصطفی فاطمی (دیبر زبان خارجه)

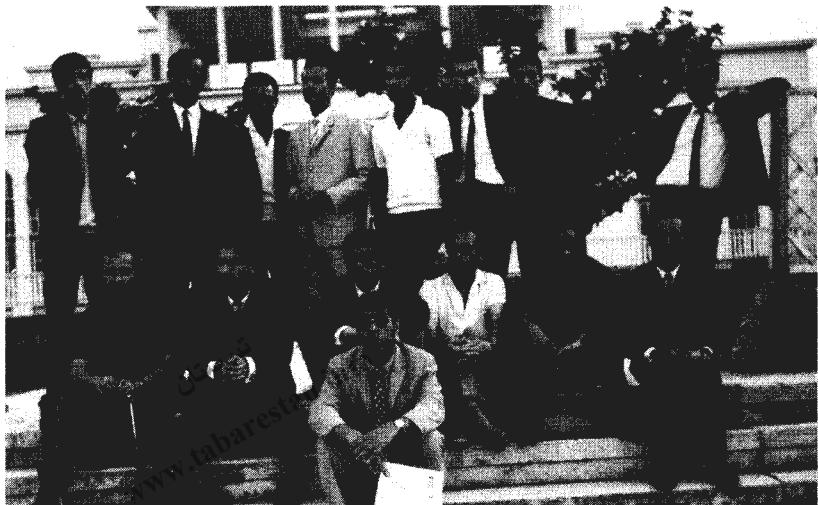
هادی ابریشمچیان، دیبر ورزش
و از رؤسای تربیت بدنی لاهیجان

از کارآموزان تربیت معلم
لاهیجان؛ ۱۳۳۵
سید نوری کیافر
(دبیر علوم انسانی) در میانه
ردیف بالای عکس، دیده می شود.

دستان صائب لاهیجان
از راست: ۱. اسکندری ۲. بهمن چائیچی ۳. محمدرفیع معصومی اشکوری (مدیر دستان)
۴. ولی مزدهی ۵. هاشم صلواتیان ۶. فرج بور

جمعی از دبیران دیبرستان‌های لاهیجان؛ ۴۶ - ۱۳۴۵

ردیف بالا از راست: ۱. احمد صلوتیان (دبیر جغرافی) ۲. حسن مهدوی (ریس دیبرستان ملی محمدی لاهیجان) ۵. عباس موثقی (دبیر ادبیات و روان‌شناسی) ۷. محمد پرهیزی (دبیر فقه و عربی) ۸. فقیه محمدی (دبیر علوم انسانی) ردیف جلو از راست: ۱. صنعتی (دبیر ریاضی) ۲. علی اصغر خیابانی (دبیر زبان انگلیسی) ۳. محمد بور (دبیر ادبیات) ۴. پروین محسنی آزاد (دبیر تاریخ) ۵. صفرپور ۶. مطلبی (دبیر ریاضی) و در جلوی عکس: دکتر هوشنگ سیهری (دبیر فیزیک)

کادر آموزشی و دانش آموزان دیبرستان مهرگان لاهیجان

ردیف فرهنگیان (بالای عکس) از راست: ۱. بیژن نجدی (دبیر ریاضی) ۲. جمالی (دبیر ورزش) ۳. اسحاق منصوری (دبیر ریاضی) ۴. حمیدی ایمانی (معاون دیبرستان و شهردار بعدی لاهیجان) ۵. جامعی (دبیر زبان انگلیسی) ۶. حسینقلی قاسمی جم (ریس دیبرستان) ۷. دکتر تسلیمی (دبیر شیمی) ۸. دکتر هوشنگ سیهری (دبیر فیزیک)

در میانه عکس (یک ردیف پایین‌تر): مسعود برق (دبیر عربی) دیده می‌شود

هوشنگ سپهری در میان دانش آموزان مهرگان (مصطفی خمینی) لاهیجان؛ سال تحصیلی ۱۳۴۵ - ۴۶

جمعی از فرهنگیان لاهیجان
از راست: ۱. نادر رحیمی بشر
(دیبر علوم طبیعی)، ۲. حبیب الله
عبدی (دیبر علوم طبیعی)، ۳. دکتر
هوشنگ سپهری (دیبر فیزیک)
۴. نظری (دیبر فیزیک)
۵. عباس موتقی (دیبر علوم انسانی)

گرددش علمی جمیع از فرهنگیان
و هیأت حسن نیت ژاپن در
لاهیجان

ردیف دوم (از پایین به بالا) از
چپ: ۱. شجاع شفتی ۲. حسن
تقیزاده میلانی (دبیر زبان)
انگلیسی دبیرستان‌های رشت)
۳. ناظمی (فرماندار لاهیجان)
۴. علی‌الله اصغر فیاض (شهردار
lahijan) ردیف سوم از چپ:
۱. مظفر آذر نوش (رئیس وقت
آموزش و پرورش لاهیجان)
ردیف چهارم از چپ: ۲. جلال
انصاری (دبیر ورزش و مدیر
تریبیت بدنی لاهیجان)

دستستان پسرانه فرهاد چهارده؛ پائیز
۱۳۳۴

ایستاده از راست: ۱. سید رضی
مصطفوی ۲. احمد بهاری ۳. احمد
خیرخواه نوع

نشسته از راست: ۱. ابراهیم جاویدان
۲. غلامعلی شعبانزاده

دبستان رازی آستانه اشرفیه؛ سال تحصیلی ۱۳۳۹-۴۰
ایستاده از راست ۲. غروی (مدیر مدرسه) ۳. وجданی (معلم ریاضی) و از چپ نفر سوم: ولی مزدهی
(معلم جغرافیا)

عیسی (احمد) علیزاده از آموزگاران و
معاونین دبستان اشرفیه (فخر داعی) و
شهردار وقت آستانه در آیین روز
درختکاری؛ ۱۳۵۰

دانش آموزان پایه های مختلف ابتدایی دبستان چاپارخانه خمام؛ سال تحصیلی ۱۳۳۳-۳۴
ایستاده در گوشی چپ: فریدون فرحد (آموزگار) و نشسته در گوشی راست: اسماعیل حجامی یا
ثابتی فر بعدی (مدیر)

در حیاط دبستان اتفاق خمام؛ ۱۳۳۴/۱۱/۸
ایستاده از چپ: ۱. علی شب بین (فراش مدرسه) ۵. ابراهیم فیاض ۶. پورحسابی
نشسته از چپ: ۱. بختیاری ۲. پریرخ وحدت (فروهیده) ۳. تقی (شاپور) فروهیده
(رئیس فرهنگ و مدیر دبستان اتفاق خمام) ۴. هوشنگ شهیدی

در کنار دبستان اتفاق خمام؛ سال تحصیلی ۳۷ - ۱۳۳۶
ردیف جلو از چپ: ۱. اسماعیل حمامی (ریس دفتر اداره فرهنگ خمام) ۲. فریدون فرجد (ریس اداره فرهنگ خمام) ۳. کیومرث نی ریزی (دبیر فیزیک و شیمی دبیرستان اتفاق خمام)
ردیف پشت از راست: ۴. حسین برکادهی (آموزگار)
۵. پورحسابی (دبیر) ۶. سید حسین مصلح راسخ (خدمتگزار مدرسه)

کنفرانس فرهنگی صومعه سرا در دبستان فرخی
کسمَا - فروردین ۱۳۲۹
از چپ: ۱. علی عفیفی ثابت ۲. عباس توفیق
اردبیلی ۳. عبدالکریم ضرابی

بازدید اعضای هیات دولت (به ریاست دکتر منوچهر اقبال) از دیبرستان کشاورزی کسماء
محمدحسن ظهوری واقعی رئیس اداره فرهنگ صومعه سرا (در گوش راست)
در حال ارائه گزارش کار به چشم می خورد

دبستان فخری کسماء

از چپ: ۱. ایرج معصومی کسمائی ۲. ابوالقاسم معصومی کسمائی ۳. شجاع طلب
۴. پورمیر ۵. بابائی ۶. پروین اسد ۷. رجیلی معنوی شاد

صومعه سرا؛ ۱۳۳۸

بازدید دهقان (استاندار گیلان) و جمعی از رؤسای ادارات گیلان از ساختمان نیمه تمام دیبرستان
شمس صومعه سرا

دیبرستان شمس صومعه سرا
(میانه های دهه ۱۳۳۰)

از راست: ۱. ایو اوغلی (دیبر زبان انگلیسی) ۲. سید محمود قدسی خورسنند (دیبر فیزیک) ۳. محمدحسن ظهوری واقعی (رئیس اداره فرهنگ صومعه سرا) ۴. کاظمی ۵. کریم شکارچی صیادان ۶. خاکپور

جمعی از دانش آموزان و فرهنگیان صومه سرا؛ ۱۳۳۸
غلامرضا فرخ منش (مدیر کل فرهنگ گیلان) و محمدحسن ظهوری واقعی (رییس اداره فرهنگ
صومعه سرا) در میانه عکس و عباس فلکی بخش پور (از چپ نفر ششم) دیده می شوند

دیبرستان شمس صومعه سرا
از راست: ۱. مهدی تجلی پور صومعه سرانی
(سرپرست پیشانگی صومعه سرا)
۲. محمدحسن ظهوری واقعی
(رییس اداره فرهنگ صومعه سرا)
۳. سعید محصصی
(رییس دیبرستان شمس صومعه سرا)

کارمندان و دانش آموزان دیبرستان شمس صومعه سرا؛ میانه های دهه ۱۳۴۰

جمعی از کارمندان دیبرستان شمس صومعه سرا

از چپ: ۱. سید محمود باقری (معاون دیبرستان) ۲. سرابی (دیبر طبیعی) ۳. ایواوغلی
(دیبر زبان خارجه) ۴. پیروی (رئیس کارگرینی اداره فرهنگ صومعه سرا)
۵. زائر (دیبر فلسفه) ۶. سپاهی (دیبر ادبیات) ۷. موسی موقنی (رئیس دیبرستان)

- سپاهیان دانش صومعه سرا
از چپ: ۱. محمد طاعنی (دیر
دیزستان شمس صومعه سرا)
۲. موسی موقنی (از رؤسای
دیزستان شمس صومعه سرا)
۳. دکتر آرمون (رئیس بهداری
صومعه سرا) ۴. کاظم ازگنی (رئیس
اداره بهداشت صومعه سرا)
۵. خاوری (فرماندار صومعه سرا)
۶. علی نیکخواه بستی (رئیس اداره
فرهنگ صومعه سرا) ۷. کریم
مشکارچی صهادان (مسئول سپاه
دانش صومعه سرا) ۸. الله الله
سمیعی (از بازیگران تماشاخانه
گیلان و رئیس وقت پست و
تلگراف صومعه سرا)
۹. رئیس دخانیات صومعه سرا

آلبوم عکس / ۴۲۷

موسی موتفی در حلقه‌ی دانش‌آموزان دیبرستان طلوع طاهر گوراب

دانش‌آموزان و کارمندان دیبرستان طلوع طاهر گوراب (میانه‌های دهه ۱۳۳۰)
ایستاده در گوشه چپ: محمد حسن ظهوری واقعی (رئیس اداره فرهنگ صومعه سرا)

در سفر لنگرود - ۱۳۲۸

از چپ: ۱. مهندس محسن اکبر (از نمایندگان مجلس شورای ملی و از کارمندان اولیه شورای فرهنگ شهرستان رشت) ۲. عمده الملک دادور (شهردار رشت و از بنیان تاسیس مدرسه در گوراب پس و پیشدهی فومن) ۳. عزت اکبر ۴. محمد کوچصفهانی (دبیر ورزش و مدیر فنی تربیت بدنی گیلان) ۵. جهان پهلوان محمود نامجو (قهرمان گیلانی وزنه برداری چهان) ۶. فهیمه اکبر (فعال فرهنگی - اجتماعی و موسیقی دان)

کادر آموزشی دبیرستان دخترانه نسرین لنگرود

پشت میز: ایران فرشود (مدیر دبیرستان)

آلبوم عکس / ۴۲۹

صرف ناهار اطفال کودکستان ایران لنگرود با حضور آموزگاران و دیبران و دانشآموزان دبستان و دیبرستان پرتو لنگرود

صحنه‌ی امتحان دانشآموزان در حیاط دبستان پرتو لنگرود

دانش آموزان و کارمندان دبستان حبیبی در گلسفید لنگرود؛ ۲۳/۸/۱۵
ردیف جلو از چپ: ۱- سید علی آقا مبیدی - ۲- محمد زمان بشارتی (مدیر) - ۴- جور شری

بازدید رئیس آموزش و پرورش لنگرود از دبستان فرخی و دبیرستان فردوسی کوملهی لنگرود
از چپ: ۱- محمد شهدی نژاد لنگرودی (شهدی لنگرودی) - ۲- حسین لاهوشی اشکوری (رئیس
آموزش و پرورش لنگرود) - ۳- حسن حسین نژاد (دبیر ادبیات فارسی مدارس لنگرود) - ۴- علی
آمینیان (دبیر عربی) - ۵- حسین رزاقی لنگرودی (مدیر دبستان فرخی و دبیرستان فردوسی)

آلبوم عکس / ۴۳۱

دانش آموزان و کادر آموزشی دبستان حکیم صبوری پسیخان؛ ۱۳۳۵
ردیف جلو از چپ: ۱. محمد زمان بشارتی ۲. صامت ۳. ابوالحسن طاهری

دبستان مازیار تولم شهر؛ ۱۳۳۷
ایستاده از راست: ۲. مسعود سیف اللهی ۳. امینی ۴. محمد عباسی و نشسته بر صندلی: هاشمی

سید حسن نواده (آموزگار) در میان دانش آموزان دبستان معرفت شفت

جمعی از فرهنگیان شاغل در آموزش و پرورش شفت
از راست: ۱. مختاری ۲. حسن افشاریان (مدیر مدرسه معرفت شفت) ۳. حسن سقراطی
۴. سید حسن نواده ۵. کیهان

کریم شکارچی صیادان در میان دانش آموزان پنجم و ششم ابتدایی دبستان مدنی چویر
۱۳۸۷/۰۲/۱۰ (در حومهی تهران)

دیدار استاندار و مدیرکل فرهنگ گیلان با فرهنگیان فومن؛ دهه ۱۳۳۰
از راست: ۲. هادی اشتربی (استاندار گیلان) ۳. معز الدین مهدوی (مدیر کل فرهنگ گیلان)
۵. اصغریان (ریس اداره فرهنگ فومن) ۶. محمدباقر طاهری دوپختسری ۸. اکبر تسلیمی
۹. آصف تنها (دبیر فیزیک) ۱۰. ونق (دبیر طبیعی) ۱۱. اسحاق وستا (دبیر زبان خارجه)

آصف تنها (دبیر فیزیک دبیرستان های فومن)
با تعدادی از دانش آموزان سوم متوسطه دبیرستان امیرکبیر فومن (میانه های دهه ۱۳۳۰)

دبستان دولتی پاشه کل (در حومه‌ی سیاهکل) سال تحصیلی ۱۳۲۹-۳۰
از راست: ۱. محمد باقر هورفری ۲. ناصر پدرام ۳. سید محمود آقا زاده لنگرودی

جمعی از فرهنگیان سیاهکل در حیاط
دبستان مشیر سیاهکل
(آغاز دهه ۱۳۳۰)

حجت‌الله سیامکی (معروف به مدیر سیامکی) در کنار دانش آموزان خود در سیاهکل

دیستان دولتی امید ضیابر
بالا از راست: ۱. کشاورز
۲. میرسعید شوریده ضیابری
نشسته از راست: ۱. حسن اقدامی

البوم عکس / ۴۳۷

جمعی از کارمندان دبیرستان پانزدهم بهمن رودسر؛ سال تحصیلی ۴۰ - ۱۳۳۹
از راست: ۱. ملکشاهی ۲. منوچهر اشکوری ۳. مجید تراپزاده ۴. میرزا بی ۵. علی اکبر شامل
۶. محمد برادران نویری

علی اکبر شامل (دبیر شیمی) در جمع دانش آموزان پنجم متوسطه‌ی دبیرستان تربیت نسوان رودسر
سال تحصیلی ۱۳۳۹-۴۰

جمعی از رؤسای ادارات و مقامات محلی گیلان در لشت نشانه؛ ۱۳۳۳

- از چپ: ۲. سرهنگ فاطمی (ریس شهربانی گیلان) ۴. رزاقی (دیر تاریخ و جغرافیا)
۶. صدرالدین دستغیب (مدیرکل فرهنگ گیلان) ۷. دکتر محمد باقر محقق (ریس دیرستان نوربخش
رشت و ریس اتحادیه مسلمین گیلان) ۸. (در ردیف پشت): رحیم رحیمی نجات (ریس دبستان های
رشت) ۹. اسماعیل باقر جنتی (ریس دبستان رشدیه رشت)
۱۰. محمدرضا فروهیده (ریس دیرخانه اداره فرهنگ گیلان)

دیرستان ناصر خسرو لشت نشا

نشسته از چپ: ۱. جعفر عندليب ۲. محمدحسن شاعری

نوش آفرین پورزردشت (از آموزگاران مورد ثوّق مردم لشتنشا) در حال افتتاح پل جدید لشتنشا

نوش آفرین پورزردشت (نخستین بانوی فرهنگی لشتنشا) در حال آموزش خیاطی به هنرجویان

کارمندان دبستان و دبیرستان ناصر خسرو لشت نشا
از چپ: ۱. محمد عصار. ۲. علی نقی کاوه گر. ۳. عباس چینی کار. ۴. فریدون میر بلوك
۵. ذیع الله عصار. ۶. محمد علی چهره نورانی. ۷. هوشنگ جهانگرد محبوب
(نماینده فرهنگ لشت نشا). ۸. ایرج ملکشاهی. ۹. غلامعلی الله وردی. ۱۰. سید اسماعیل هاشمی
۱۱. سید محمد نقی میر ابوالقاسمی

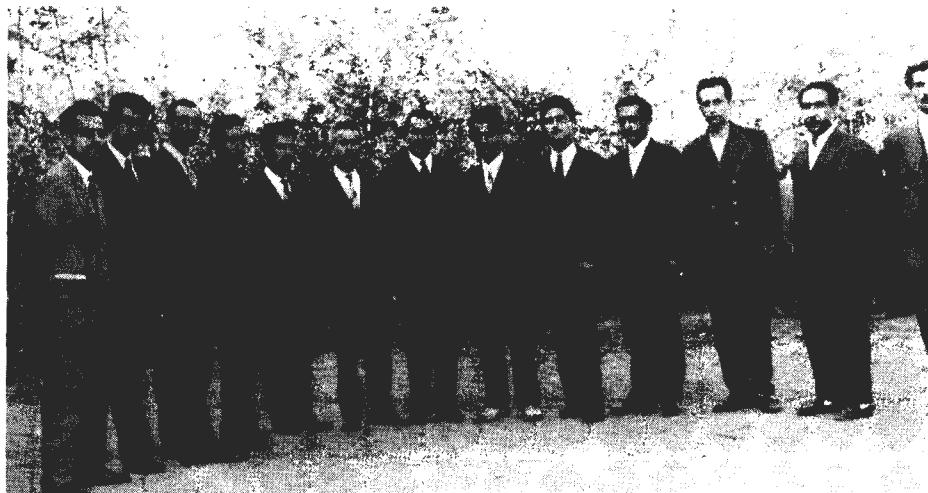
کتابخانه‌ی دبیرستان ناصر خسرو لشت نشا

الیوم عکس / ۴۴۱

دیبرستان ابوالمعالی کوچصفهان؛ ۱۳۳۶

ایستاده از راست: ۱. نورالدین موسوی آزاد کسمائی ۲. هوشنگ جهانگرد محبوب
۳. حسن منتظری (رئیس اداره فرهنگ کوچصفهان) ۴. میر فخرالدین گوهرنیا
۵. صادق طبیی ۶. حسین فرحنک مجد

جمعی از فرهنگیان شاغل در آموزش و پژوهش کوچصفهان

از راست: ۱. محمد عاصی ۲. عبدالحسین محسنی ۳. عباس سخائی ۴. ستار نصرتی راد
۵ - غلامرضا امانی ۶. بهمن فرخی ۷. صادق طبیی ۸. حسن منتظری (رئیس آموزش و پژوهش
کوچصفهان) ۹. محمد پیرزاد ۱۰. ابراهیم مصلح ۱۱. نظیفی ۱۲. سیروس هوشنگی
۱۳. قدرت الله محمدزاده عبادتگر

دو نما از ساختمان تعلیمات اساسی در کوچصفهان*

آلبوم عکس / ۴۴۳

بازدید استاندار، مدیر کل فرهنگ و رییس زاندارمری گیلان از دبستان و دبیرستان بدر حسنکیاده
کیا شهر فعلی؛ ۱۳۳۸

جمعی از دبیران و
قبول شدگان سال سوم متوسطه
دبیرستان بدر حسنکیاده (کیا شهر)
۱۳۳۵ - ۳۶

دبستان جم رودبار (پایین بازار) - سال تحصیلی ۱۳۳۲ - ۳۳

از راست: ۱. جواد شاد قزوینی (معلم هنر و ورزش) ۲. هادی رفیعی (مدیر و معلم پایه ۶ ابتدایی)
۳. مرتضی شریفی (کمک مدیر و معلم پایه های ۵ و ۶ ابتدایی)
۴. حسین رسولی (بازاری و مالک مدرسه)

در کنار ساختمان اداره فرهنگ رودبار

از چپ: ۴. حسین آذرهوشنگ ۵. هوشنگ مردکار (اریس فرهنگ رودبار)
۶. ضربعلی نورانی ۷. ناصر نصیریان ۸. محمود کوکما

دانش آموزان دبستان جیرنده عمارلو - ۱۳۳۵
ایستاده در گوشی چپ: محمود کوکما (آموزگار و مدیر دبستان)

دبستان مختلط ابن سینای سنگر؛ سال تحصیلی ۳۹ - ۱۳۲۸
ردیف جلو از راست: ۱. نوروزی (فراش مدرسه) ۲. هادی طاهیاز (ناظم دبستان) ۳. ابراهیم ایران پور اصلی (مدیر دبستان) ۴. ساسان افخمی (نماینده (ربیس) فرهنگ سنگر) ۵. ناصر عبدالی (معلم کلاس ۶) ۶. پورقبر (معلم کلاس ۳) ۷. صفائی (فراش مدرسه)

پادگان منجیل - ۱۳۴۴ سید تقی میرکشمیری در کلاس آموزشی سپاهیان دانش منجیل

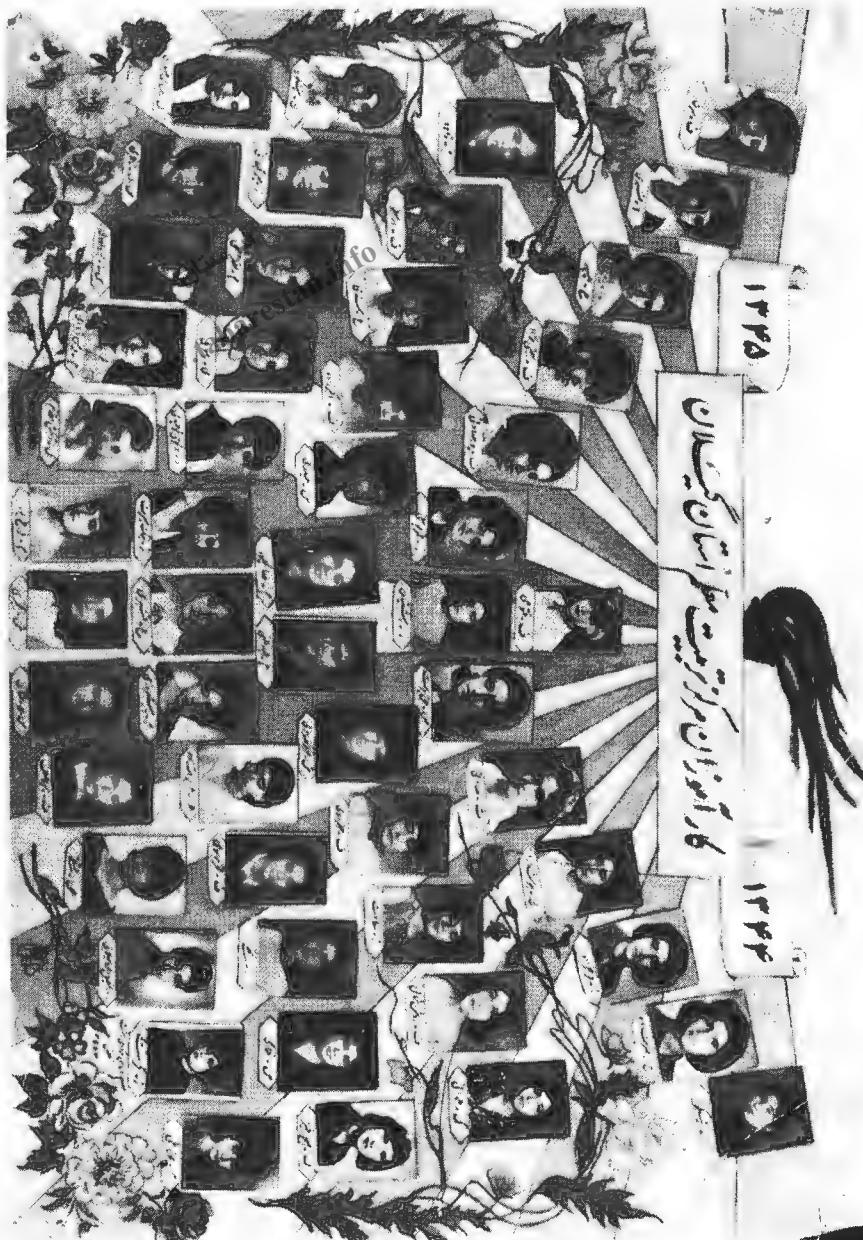
دبستان عنصری گیل کلایه (در حومه کلاچای)
از راست: عبدالله محرابی (آموزگار) ۳. سید ابراهیم رئوفی (مدیر)

آلوم عکس / ۲۴۷

دیران و دانش آموزان سال دوم دانشسرای مقدماتی رشت؛ ۱۳۹۰ - ۴۱
(وابسین دوره دانشسرای مقدماتی و پیش از تشکیل و شروع به کار دوره یک ساله تربیت معلم)

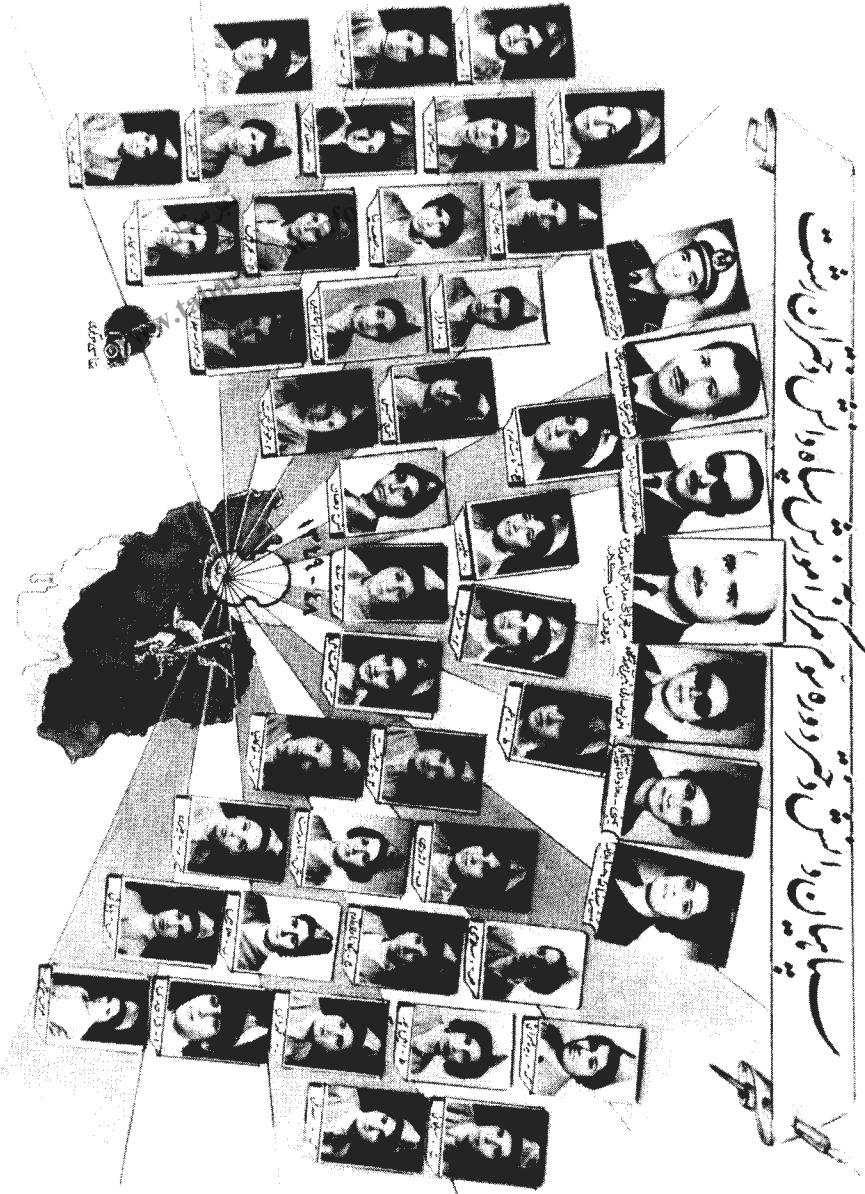
کارآموزان مورک تربیت معلم استان گیلان - سال تحصیلی ۱۳۹۴ - ۱۳۹۵

سپاهیان دانش و مرد و زن مکار آموزی پیاوه اسپرینت

سپاهیان دانش دوره سوم مرکز آموزش سپاه دانش دختران رشت: ۱۳۴۸ - ۴۹

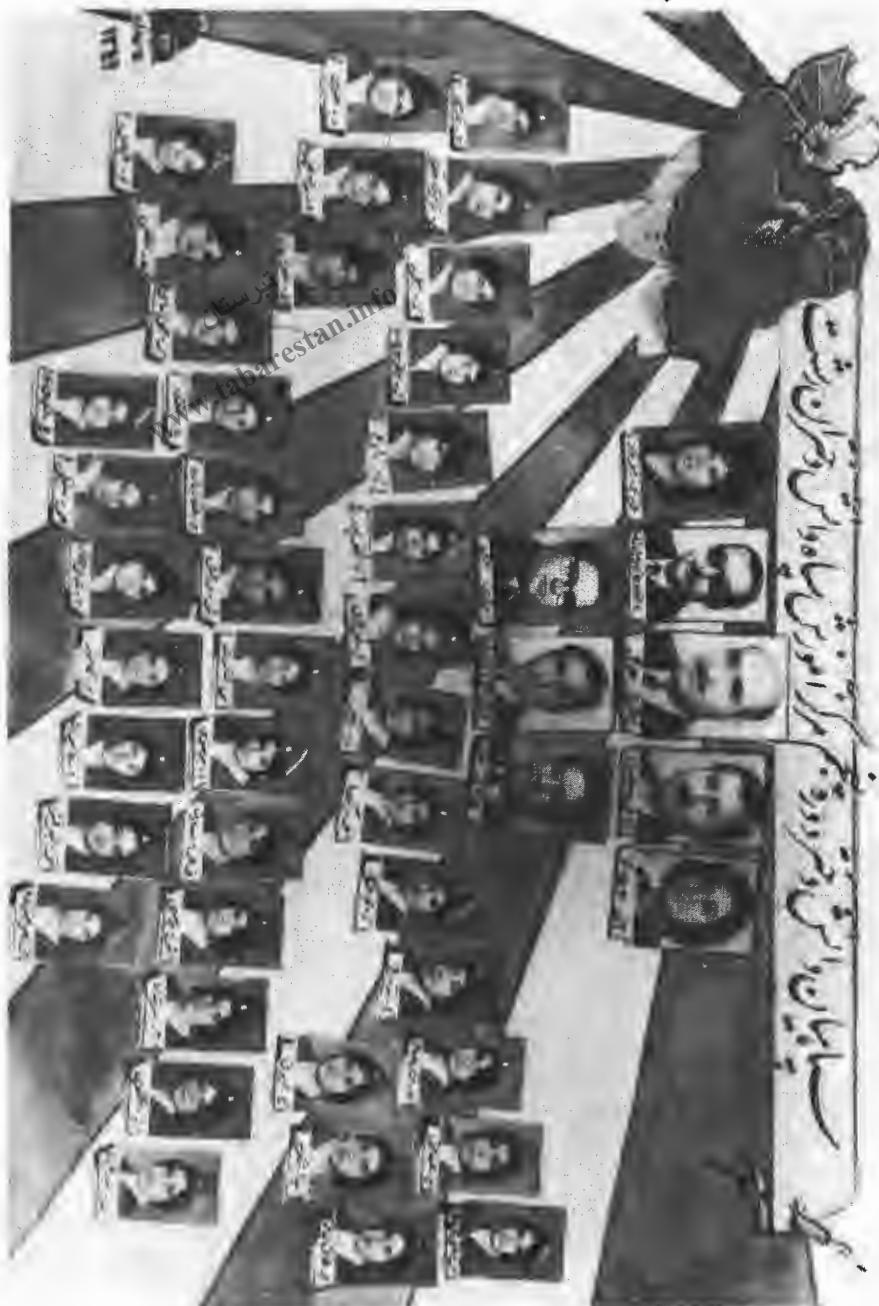
آلوم عکس / ۴۴۹

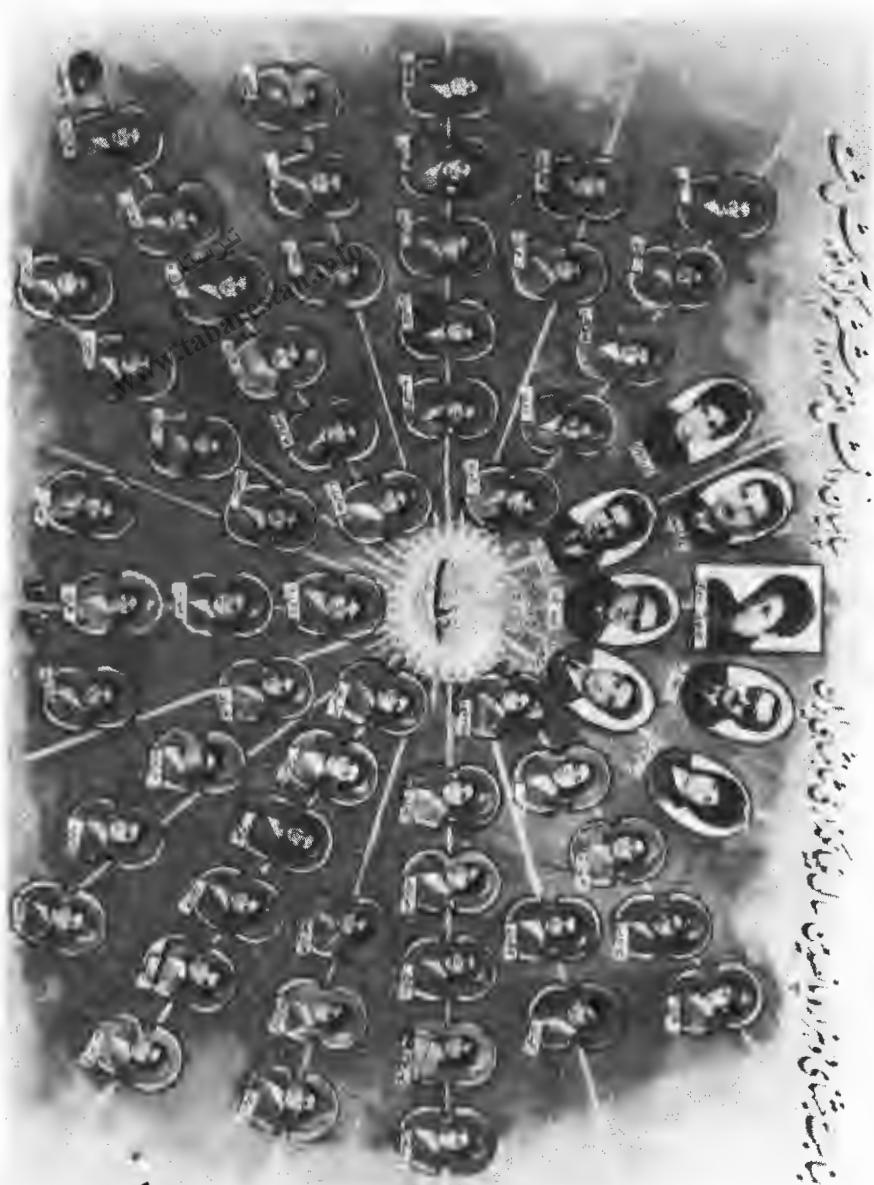

سپاهیان دانش دوره چهارم مرکز آموزش سپاهیان دانش دختران رشت؛ ۱۳۴۹ - ۵۰

امداد و نیازهای اجتماعی را در شهرستان پیشگیرانه تأمین کرده است.

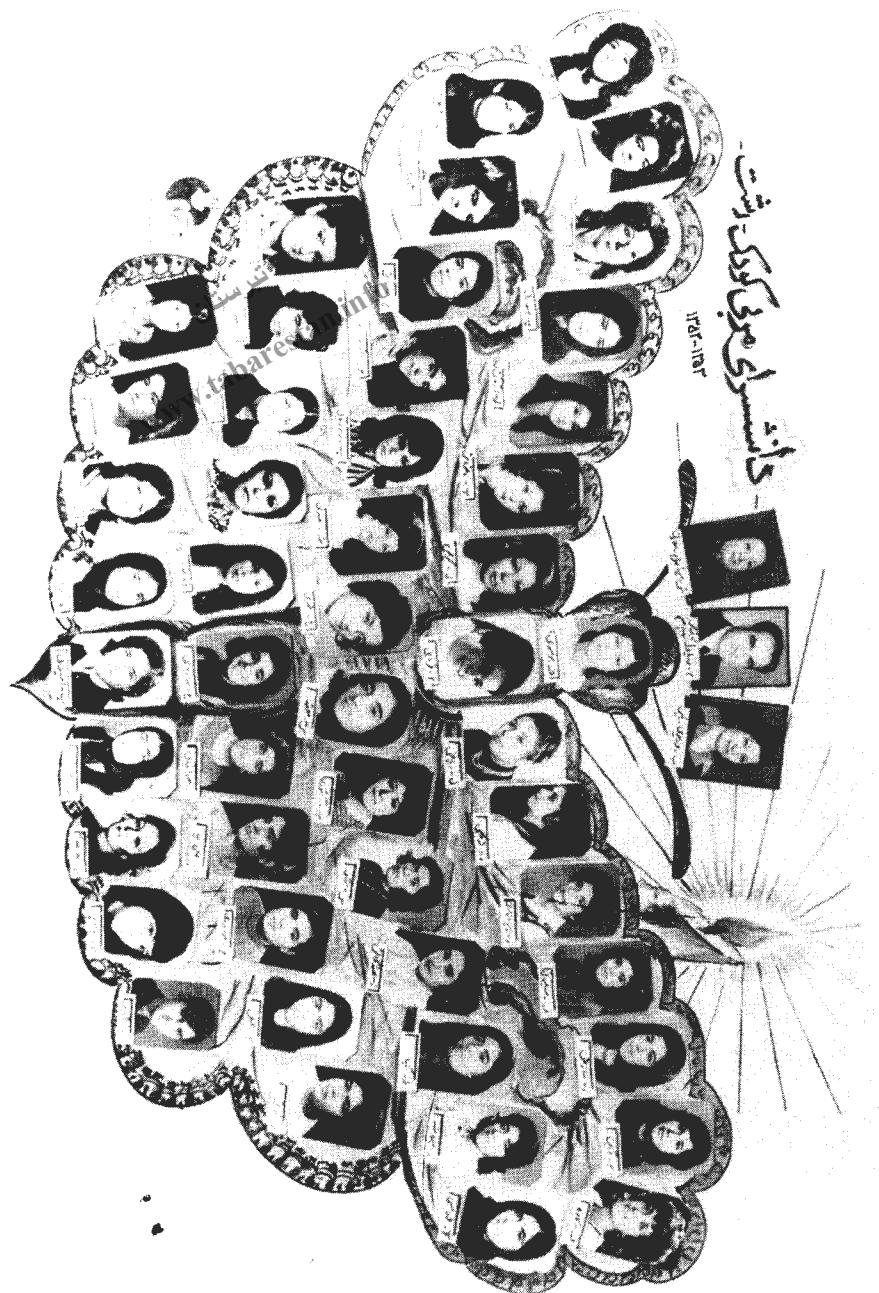

۱۹۸۱ : جسمی، آنچه همیشه و شاید کمتر از میلیون هزار نفر

نخستین دوره تربیت مربی کودک رشت؛ ۵۳ - ۱۳۵۲

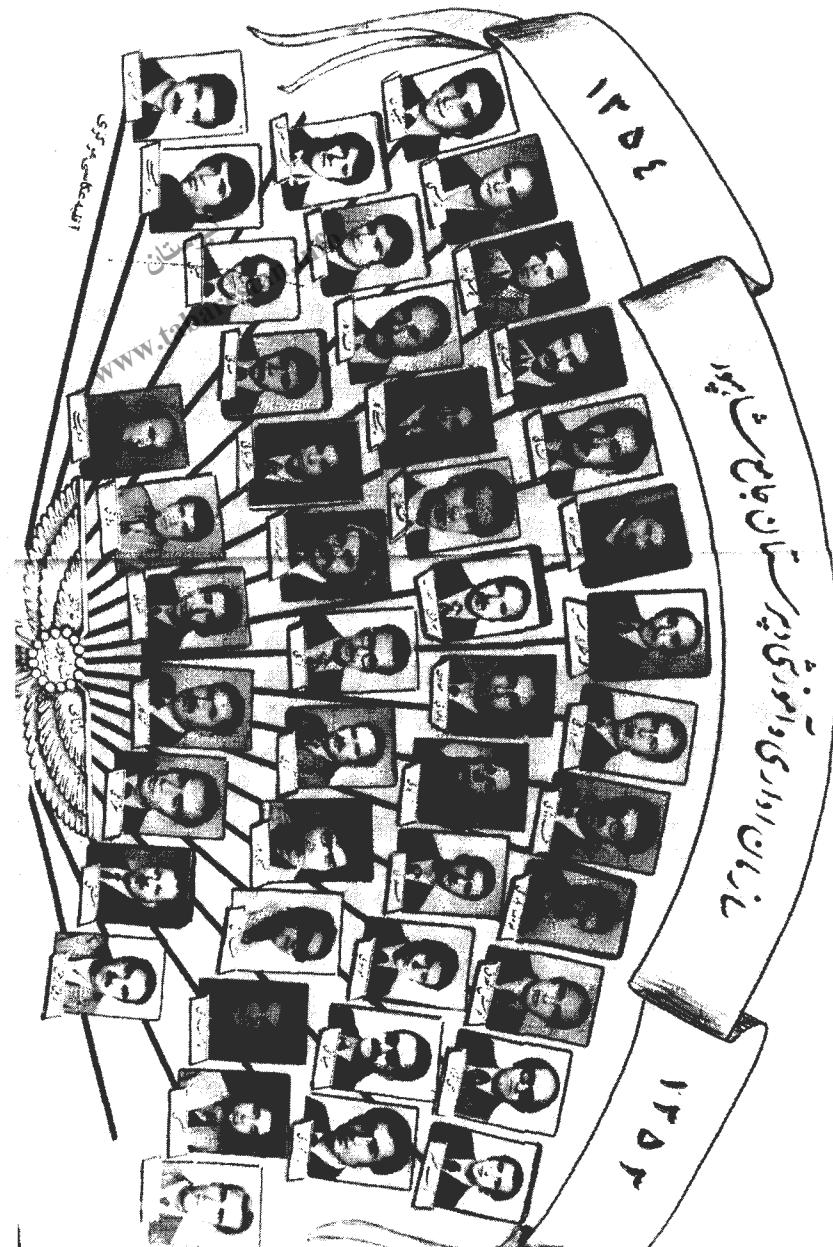

خانه اداری و آموزشی پرستان باشی

۱۴۳۱

۱۴۳۲

الله عاصی برگز

کارمندان اداری و آموزشی دبیرستان جامع شاهپور رشت: ۵۴ - ۱۳۵۳

آلبوم عکس / ۴۵۵

جمعی از پیشگامان آموزش و پژوهش و شخصیت‌های فرهنگ پرور گیلان

میرزا ابوالقاسم خان نجد سمعیعی ملقب به
نجد الدوّله (۱۳۲۴ - ۱۲۶۰) از پایه
گذاران و اعضای اولیهٔ جمعیت نشر
فرهنگ (کتابخانهٔ ملی) رشت

حسین (ادیب السلطنه) سمعیعی
(۱۳۳۲ - ۱۲۵۲) رئیس گیلانی انجمن
تریبیت بدنهٔ و پیشاہنگی ایران در عصر
پهلوی اول و از رؤسای فرهنگستان
زبان و ادب فارسی

عبدالوهاب مستوفی سمعیعی از معلمین
دارالتعلیم زبان‌های خارجی رشت

غلامرضا (طالب خان) رحمت سمعیعی
(۱۳۲۷ - ۱۲۶۸) نمایندهٔ مجلس
شورای ملی و از پایهٔ گذاران و نخستین
اعضای جمعیت نشر فرهنگ
(کتابخانهٔ ملی) رشت

محمد رضا آصف (آصف التجار)

از نخستین اعضای شورای فرهنگ شهرستان رشت

میرابوال اسدزاده خاور
(۱۳۱۵ - ۱۲۵۵) از پایه‌گذاران و
نخستین اعضای جمعیت نشر فرهنگ و
معارف (کتابخانه ملی) رشت

علی اکبر واله شیدا (۱۳۲۱ - ۱۲۶۱)
شاعر، روزنامه نگار و مدرس کلاس اکابر
دبستان فلاحتی رشت در اوایل قرن حاضر

میرزا حسن خان ناصر (۱۳۲۹ - ۱۲۶۴)
متجم، نمایشنامه نویس و از بانیان و گردانندگان
مدرسه رشدیه رشت

غلامرضا طاعتی (۱۲۸۸ - ۱۳۵۵)
پایه گذار کتاب فروشی و انتشارات طاعتی
رشت و از کوشندگان فرهنگی گیلان

جهانگیر سرتیپ پور (۱۲۸۲ - ۱۳۷۱)
عضو مجمع فرهنگی آزاد ایران و از بنیان
کلاسهای اکابر رشت در آغاز قرن حاضر

عبدالرحیم مهرزاد عضو مجمع فرهنگی و
کارمند حسابداری اداره فرهنگ گیلان

محمود فردوسی
عضو مجمع فرهنگی و از کوشندگان ورزشی
گیلان در آغاز قرن حاضر

آلبوم عکس / ۴۵۹

محمدحسن حریریان (۱۳۷۱ - ۱۳۸۳)
عضو مجمع آزاد ایران و از کوشندگان
فرهنگی گیلان در اوایل قرن حاضر

عبدالامیر (معروف به امیر) ارشاد
(۱۲۶۴ - ۱۲۸۳) از کوشندگان فرهنگی،
هنری و مطبوعاتی گیلان در اوایل قرن
حاضر

دکتر محمد مهدی کاتانی از رؤسای
پیشین بیمارستان پورسینا و شاگرد اول
دانش پایه‌ی ششم متوسطه‌ی دبیرستان
شاهپور رشت در سال ۱۵ - ۱۳۱۴

ابراهیم پورناظمی از معلمین مدارس
گیلان در اوایل قرن حاضر

دکتر سیدمظفر بخرد از دبیران فیزیک
دبیرستان‌های رشت در اوایل قرن حاضر

محمد تقی خوشنویس از فرهنگیان متقدم
و کارمند پیشین دبیرخانه‌ی فرهنگ
گیلان

محمد تقی زادان فیض مدیر دبستان
نموده ۴ رودکی رشت در اوایل قرن حاضر

موysi سیاحی از دبیران مدرسه‌ی
متوسطه نموده یک (شاھپور بعدی) رشت
در اوخر دوران قاجاریه و کارمند دایرہ
دفتر فرهنگ گیلان

احمد دلبوچ (۱۳۰۰ - ۱۳۸۶) صاحب امتیاز
و مدیر مسئول هفته نامه فریاد گیلان و رئیس
انجمن خانه و مدرسه آموزشگاه های رشت

حسین دانشجو دبیر فیزیک و شیمی
دبیرستان شاهپور رشت در اوایل قرن
حاضر

حسین محمودی پایه گذار نخستین دبستان
در اطاقوئر لنگرود

میر محمدعلی مستشاری آموزگار دبستان
های رشت و از مدیران مدرسه‌ی بازقلعه
سنگر

فیروز آبادی رئیس اداره فرهنگ رشت در
اواخر دهه ۱۳۳۰

دکتر فریدون کشاورز، وزیر گیلانی فرهنگ
(آموزش و پرورش) در سال ۱۳۲۵

بتول (لئیز) صوفی سیاوش (۱۳۰۸ - ۱۳۸۱)
از بنیان و مدیران نخستین دبیرستان دخترانه
در املش

زهرا (پروین) صوفی سیاوش
(۱۳۰۱ - ۱۳۷۵) از رؤسای گیلانی مرکز
تربیت معلم در وزارت آموزش و پرورش و
معاون پارلمانی پیشین وزارت کشور

دکتر عبدالحسین سoroush وزیر گیلانی علوم
و آموزش عالی در سال های ۵۴ - ۱۳۵۳

نیره ابتهاج سمیعی مدرس پیشین زبان
انگلیسی و از اعضای گیلانی کمیسیون
آموزش و پرورش مجلس شورای ملی

پرویز فضل سمیعی دبیر زبان انگلیسی
دبیرستان‌های رشت

دکتر ایرج (شاپور) نجد سمیعی
(۱۲۹۲ - ۱۳۷۲) حقوقدان و از مدرسان
مدرسه‌ی عالی بازرگانی رشت

آسیه سمیعی، آموزگار دبستان‌های
مزده‌ی و زاله رشت

ائمه رییس سمیعی
دبیر ادبیات دبیرستان اروندرود رشت

سمیعی، آموزگار دبستان نمره یک فاریابی رشت
در عصر پهلوی اول

عذراء سمیعی، آموزگار پایه چهارم ابتدایی
دبستان زاله رشت

محمد باقر پیروزی (۱۳۰۴ - ۱۳۶۸)
از فرهنگیان نویسنده و ادیب گیلان

محمد پیروزی (۱۲۷۸ - ۱۳۵۱)
عضو مجمع فرهنگی - هنری امید ترقی و
آموزگار دبستان‌های رشت در عصر پهلوی اول

محمود فرهنگی ثابت (۱۳۶۸ - ۱۳۰۳) از
کارمندان عالی رتبه‌ی آموزش ابتدایی در
گیلان

آمنه فرهنگی ثابت (۱۳۸۰ - ۱۲۹۲)
آموزگار و مدیر دبستان تربیت نسوان
روفسر در اوایل قرن حاضر

محمدصادق انصاری گیلانی از معلمین
دبستان آقا سید شریف رشت

اکبر مهماندوست بصیر (۱۳۵۴ - ۱۲۹۹)
ریس پیشین دانشسرای مقدماتی پسران رشت
و از روسای آموزش متوسطه‌ی گیلان

محمد تقی یگانه دلچو از آموزگاران دبستان
های رشت و تالش

فخرالدین سیگارودی (۱۳۶۲ - ۱۲۹۸) از
اعضای شورای آموزش و پرورش منطقه‌ی
گیلان

رضا مصطفی‌زاده (۱۳۰۴ – ۱۳۷۳) از
رؤسای حسابداری اداره کل آموزش و
پرورش گیلان

اکبر سعدلوئی دبیر ادبیات فارسی
دبیرستان‌های انزلی

ابوالفضل جعفری دبیر ادبیات فارسی
دبیرستان‌های رشت

ابوطالب سیه فام از آموزگاران دبستان
صدر رشت

حسین علم الهدی از معلمین دبستان
صدر رشت

محمد رضا مهرورز رئیس و آموزگار پیشین
مدارس کومله ننگرود

شوکت روستا
از معلمین جمعیت پیک سعادت نسوان رشت
در عصر پهلوی اول

احسان روستا
مدیر دبستان گزار فومن در اوایل دهه ۱۳۲۰

ملوک مذهبی از آموزگاران دبستان پیک
رشت

ایراندخت فرمنظر از معلمان دبستان ایران
رشت

بتول بزدان ستا
آموزگار دبستان های آستانه اشرفیه و رشت

ربابه جامعی از کارمندان دبیرخانه اداره
فرهنگ گilan

محمد ابراهیم خورسند (۱۳۰۰ - ۱۳۷۳)
آموزگار دبستان فاریابی و دبیر دوره اول
دبیرستان های رشت

مهردی زادان فرخ
ناظم دبستان نمره یک فاریابی رشت

رحیم صفاری (۱۲۹۶ - ۱۳۶۹)
مترجم، پایه گذار جمعیت فرهنگی الفبا
و مدیر مسئول روزنامه الفبا

عزیز قدیمی
هنر آموز ورزش دبستان ها
و دبیرستان های رشت

کاظم آستانه‌ای
دیر الهیات و ادبیات فارسی دبیرستان‌های رشت

منوچهر جنتی (۱۳۰۹ - ۱۳۷۱)
هنرآموز موسیقی مدارس رشت

محمد تقی لایقی از کارمندان دیرخانه‌ی
اداره فرهنگ گیلان

اکبر قنادزاده گیلانی از کارمندان دیرخانه‌ی اداره
فرهنگ گیلان

نجفی ساداتی آموزگار دبستان‌های رشت
در اوایل قرن حاضر

سید محمود قدسی خورسند دیر فیزیک دبیرستان
های صومعه سرا و رشت

عباس معظمی دیر زیست شناسی دبیرستان
های رشت و از رؤسای آموزش و پرورش
روفسر

محمد تقی چمندوست
از کارمندان پیشین فرهنگ گیلان

آلوم عکس / ۴۷۳

عبدالرزاق آریاپور از کارمندان سازمان
بهداری آموزشگاه‌های گیلان

کریم گیاهی فومنی دبیر زبان انگلیسی
دبیرستان‌های رشت

علی حمدادلله‌ی سراب از کارمندان دفتر
(دبیرخانه) اداره فرهنگ گیلان

عباس خورشید فر از کارمندان دفتر (دبیرخانه)
اداره فرهنگ گیلان

تبرستان
www.tabarestan.info

ناصر برق رهبر سازمان جوانان شیر و
خورشید سرخ و مدیر پیشین دایره‌ی تربیت
معلم در لاهیجان

نادر صبح خیز رئیس پیشین تربیت بدنی
لنگرود و از رؤسای دبیرستان دکتر محمدسام
رشت

زهرا فرد
دبیر بازرگانی و منشی گری پیشین هنرستان
دختران رشت

فروغ الزمان پلاسید کارشناس
ادیبات فارسی و دبیر دبیرستان ثریا ای انزلی

پارمیس ارشاد (باز قلعه‌ای) از مدرسین علوم
بهداشتی مرکز تربیت معلم رشت

میر احمد سید فخری نژاد (شیون فومنی)
دیبر شاعر و شیرین سخن دیبرستان‌های
رشت

مسعوده فروحی
شاگرد اول آزمون تربیت معلم گیلان
در سال ۱۳۴۰

حمیده بیشه‌بان مدیر پیشین آموزشگاه‌های
بهیاری و پرستاری و کارشناس آموزش
پرستاری مامایی در رشت

دکتر یوسف صمدزاده از مدافعان بی‌گیر طرح
تأسیس دانشگاه گیلان در مجلس شورای ملی

دکتر سید ابوالحسن مروجی حقوق دان و از
بنیان گذاران دانشکده حقوق دانشگاه
گیلان

دکتر نورالله تهمیلداری
از اعضای شورای آموزش و پرورش
منطقه ای گیلان

دکتر ناصر صبح خیر
حقوق دان، دبیر زبان انگلیسی دبیرستان های
رشت و مدرس صاحب تأثیف دانشگاه های
ایران و کانادا

مکاتبه‌ی اداری ایوطالب عرفانی
(رئیس فرهنگ و معارف اتریلی) با تقدیم
طائیر (رئیس معارف و اوقات گیلان)
۱۳۰۳

۳۰۲

(Lip)

درخواست ابوطالب عرفانی
(ریس معارف ائمی) از ریس
وقت معارف و اوقاف گیلان برای
پرداخت حقوق معوقه و صدور
جواز سفر سید محمد نجفی

١٣٠ ٤/٣/٤٥

وارد اسراور نمایند که دارای پنجه غیر راست هست و همان داشته باشد
پنجه پیش از نسب درست نمایند لذا قیمت پیش تقریب موقوت است
معنی تغییر موضع این داروغه است هر راست هست و همان داشته باشد

Ch₃
7-11-14

مودخت ۱۳۰۵ ماه ستمبر سال

—

اداره معارف و اوقاف سیلان

میرزا میرزا میرزا

نمره ۵۴ در حل معادله دیگر فرمایه هست که $\sqrt{2} \sin(\theta) = 1$

۱۴/۵ هزار سیم متر مدت را در ترک دوست گردانند و زدن

نه و در وقت رفاقت اینها را در صد هزار تقریباً از این کشور می‌گذرانند.

از آنها نهاده شد و از طرف او رئیسی تحریر و تدوین کرد. این مجموعه از از خود است که در قرآن دارای آنکه

و نهیز بر قدر دهن

تقدیر نماینده (ریس)

هنگ و معارف فومن از

میرزا رضا شاد معلم

مدرسہ دولتی، نمرہ ۶

۱۳۰۵/۳/۲۵ فومن:

میرخا ۵ ماه شر سال ۱۳۰۵

48

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستعمره
ادارة معارف و اوقاف عیلان

سُلْطَانِي

مکالمہ

قدرتانی اداره معارف و

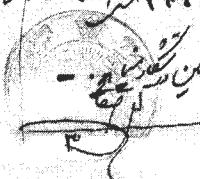
آموزش و بروش

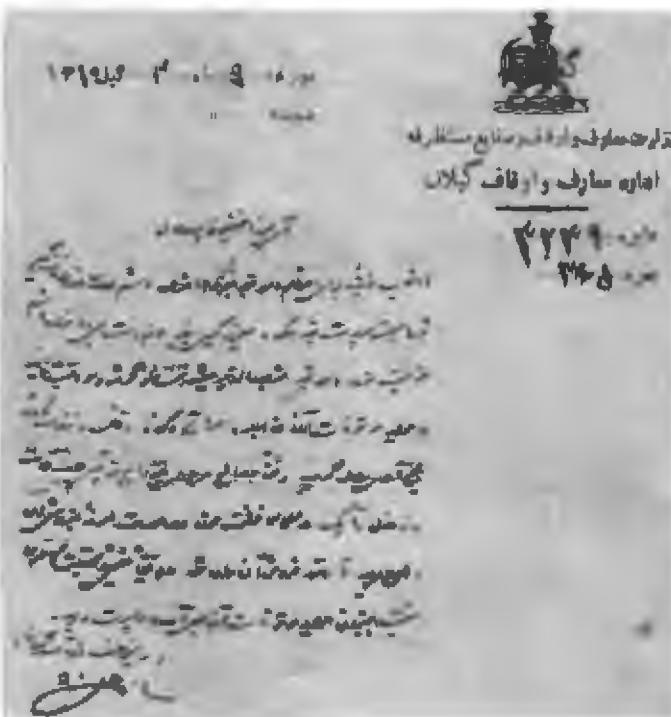
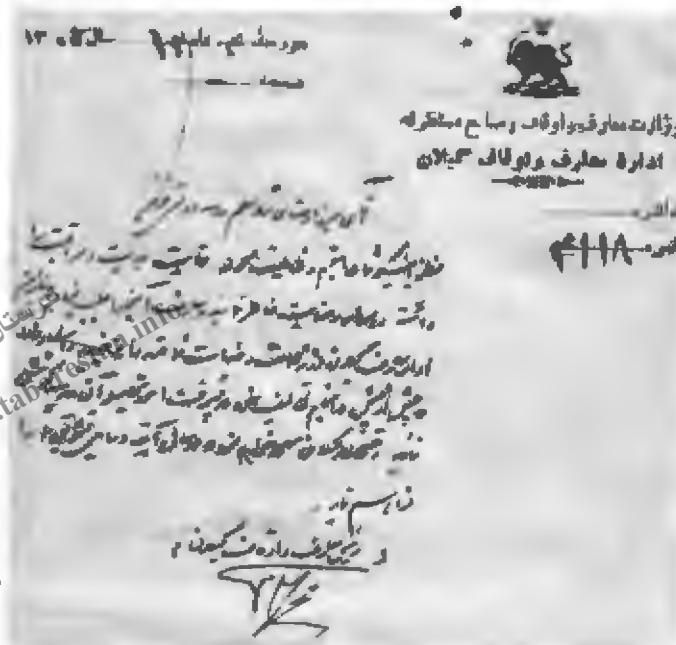
گلزار از خدمات

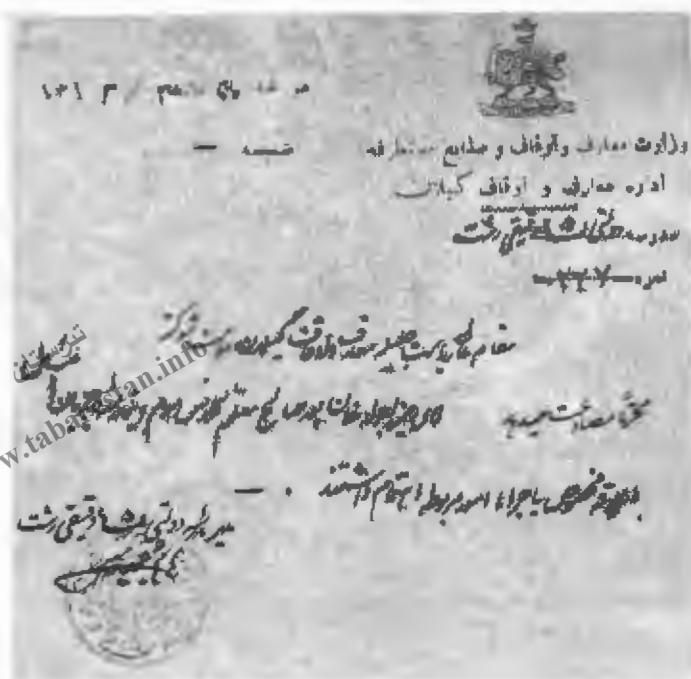
گلستان احمد شاد

۱۳:۰۴/۰

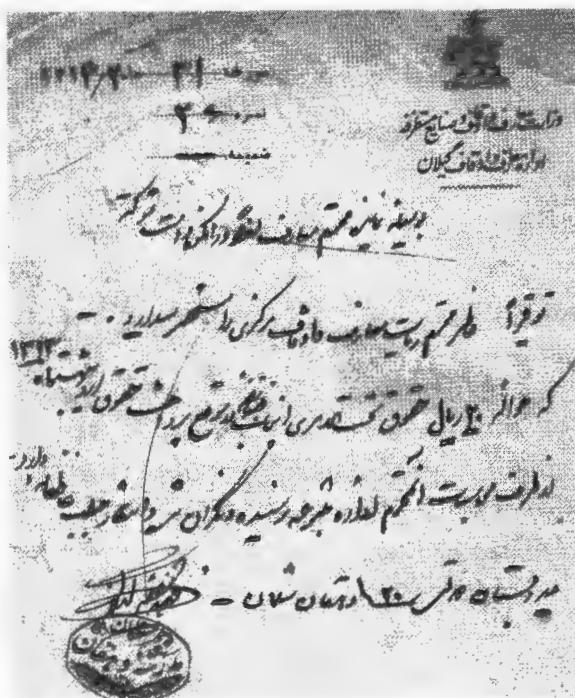
11 • 17/18

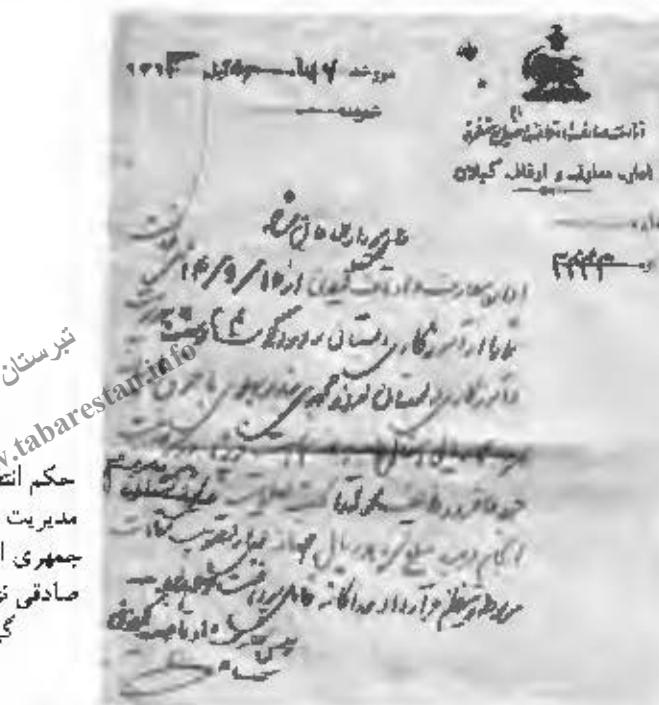

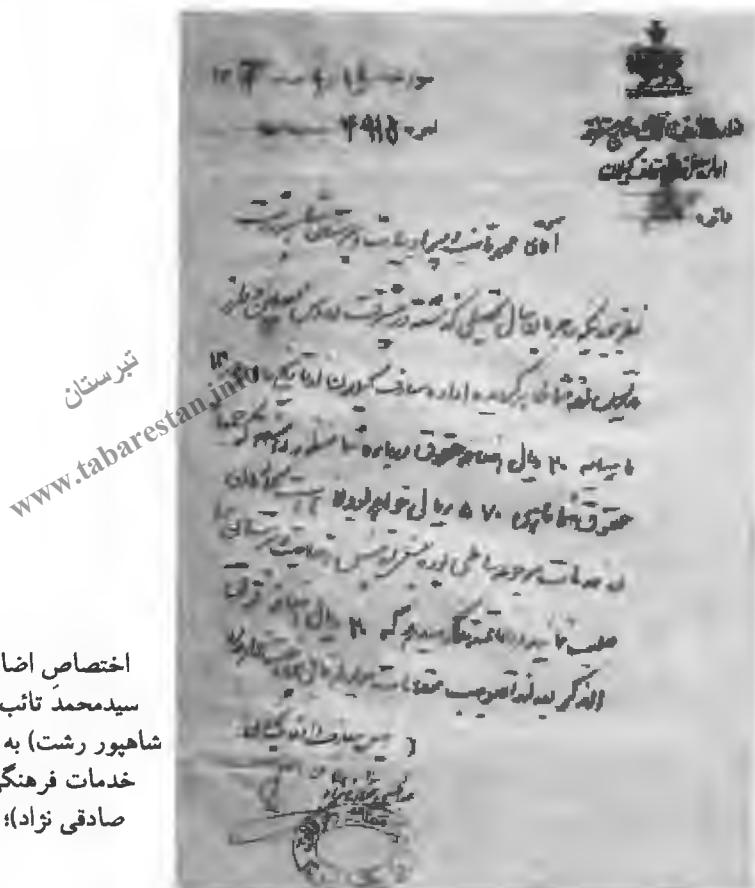
تقدیر میرزا هاشم خان
حمید سعیی (مدیر
دبستان دولتی نمره ۵
دقیقی رشت) از
خدمات فرهنگی میرزا
جواد پور صالح
(معلم پایه سوم)
۱۳۱۲/۳/۳۰

حکم انتصاب رضا شاد قزوینی به
مدیریت و آموزگاری دیستان بوذر
جمهوری اسلامی یا امضا عیدالحسین
صادقی نژاد رئیس معارف و اوقاف
گلستان؛ ۱۳۶۴/۶/۱۷

تقدیر ریس وقت دیرستان
شاهپور رشت از تلاش
سید محمد ثانی در پیشرفت
تحصیلی دانش آموزان
۱۳۶۴/۴/۲۰

اختصاص اضافه حقوق برای
سید محمد تائب (دیرستان
شاھیبور رشت) به منظور قدردانی از
خدمات فرهنگی او (با امضای
صادقی، نژاد)؛ ۱۳۱۴/۶/۱۶

حکم انتصاب رضا شاد قزوینی به مدیریت
دستستان سنانی غازیان ازتلی با امضای ریس
وقت معارف ازتلی؛ ۱۳۱۴/۶/۳۱

تاریخ ۲۹ تیر ماه ۱۳۴۷
شماره ۴۴۶۰ بود

وزارت صرف و اوقاف

اداره معارف و اوقاف شهرستان رشت

دایرہ رسالت شهرستان رشت

خانم رونمی مدرسه دستی عفت نگاره کلاس تصحیح ۱۳۱۵ - ۱۳۱۷
مدرس ۸۰ مع مردمان مائده کنیز خانه به فیض نظر، و فخر و امداد اسلامی برای این شعبات پذیرش
برشته و حدیث خانم ناجا، کاره رفته بیش داکان زن دسته بن بر غده سیمی تصحیح کرته
عمر، درست تقدیت بستان اطیح و جسمیت نازل بزم طیخ خود برداشته بمناسبت
ارزشمند فرد اند نهاده تسبیح بجهت خانم رونمی تقدیم نموده بمناسبت
رشد و ایجاد مدعیان، حقوق ۲۵۰ دلار مدت شور خانه است معقول و قابل برداشتن
که بر قاعده بیان نموده باشد مبلغ خانم خانه با تمام مقرر مطلع و مذهب -

خانم فرزانه
دانیل

تقدیر ابراهیم فرازام (اریس وقت
معارف و اوقاف لنگرود) از
خدمات فرهنگی پرورین سمیعی
(مدیر دبستان عفت لنگرود)

۱۳۱۷/۴/۱۹

تاریخ ۱۳۱۷
شماره ۴۴۶۰
وزارت فرهنگ

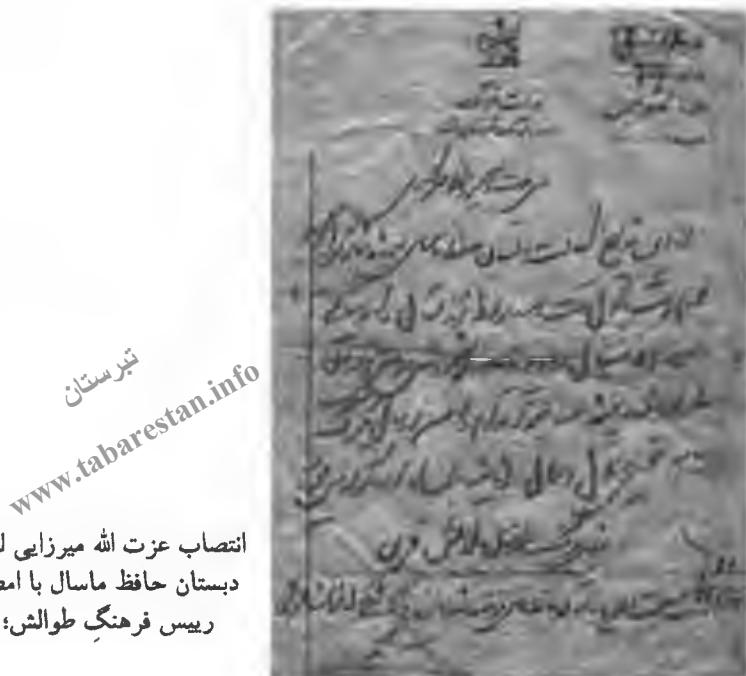
وزارت فرهنگ

اداره فرهنگ شهرستان رشت

دستور فرنگ فرهنگیت

فرنگ فرهنگیت یا مصوبه زیرمیان از مکالمه رایت کمال شفیعی
از هنرمندانه باهنایت میراث مکالمه میگوید مدت و این میگشت
رفت و پیاز اسوز و طبل نموده تئیین دسته بخوبی مطلع
همچو ایشانه میگذرد ایشانه را سینه خود نمایم از این
در اینم محوال خود سایع و گویی ایشانه میگذرد
(خانم فرزانه)

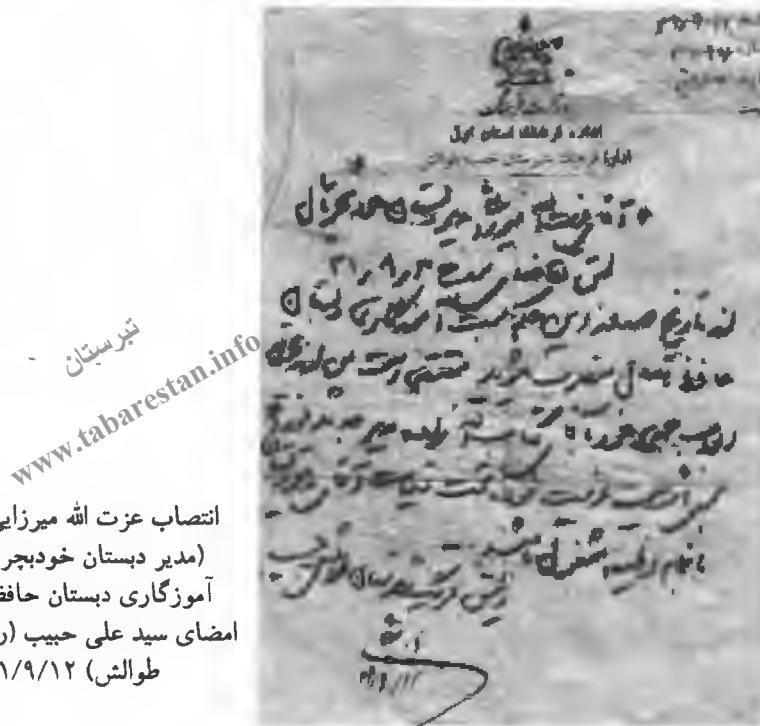
تقدیر نزهت الملوك نجد سمیعی (مدیر
دبستان هفده دی رشت) از صدیقه
زربخش (آموزگار ثابت پایه‌ی ششم
دبستان)،
۲۱/۱۱/۱۷

انتصاب عزت الله میرزا بی لنگرودی به کفالت
دبستان حافظ ماسال با امضای طاهر فرهی
ریس فرهنگ طوالش؛ ۱۳۲۵/۱/۲۸

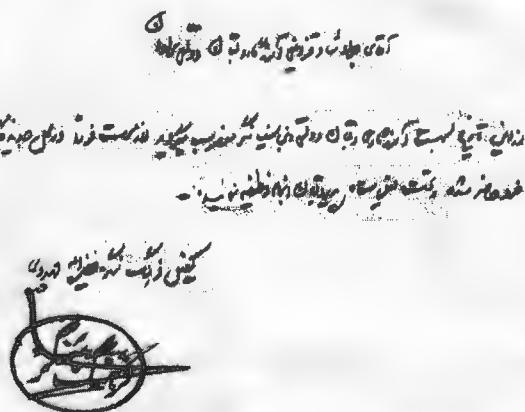
مکاتبه‌ی اداری سرور مهکامه محصص
(ریس دیبرستان فروغ رشت) با ریس
فرهنگ گیلان (با خواسته‌ی انتصاب
یعقوب کوچکی زاد به دیبری دیبرستان)
۲۶/۱۱/۴

انتصاب عزت الله میرزای لنگرودی
(مدیر دبستان خودبجز ماسال) به
آموزگاری دبستان حافظ ماسال با
امضای سید علی حبیب (رئیس فرهنگ
طوالش) ۱۳۲۱/۹/۱۲

انتصاب جواد شاد قزوینی
(معلم دبستان دولتی سراوان)
به آموزگاری دبستان دولتی این
سینای سنگر با امضای فیض الله
مهدوی (کفیل فرهنگ سنگر)
۱۳۲۱/۹/۲۸

تاریخ ۱۳۲۵/۰۵/۰۸
شاره ۳۲۳ یوست
موضوع

وزارت فرهنگ
اداره فرهنگ استان سوم
اداره فرهنگ آستانه

آقا اشرف حریری دبیر رئیس استان حکیم نبا می‌استارا

از تاوین صدور این ابلغ با حفظ مستندی بری ریاست دبیرستان حکیم نبا می‌انجامد
بعده شما محول میشود مقتضی است با مرآجعه بدبیرستان منیور مشغول احتمال و تیله
باشد و نظر باطمینان نیک پشمادارم امیدوار است که در بیشتر فتاوی دبیرستان
جدیت پیشتری بعمل آورید.
انتصاب اشرف حریری
به ریاست دبیرستان
حکیم نظامی آستانه
امضای کیا (رئیس
فرهنگ آستانه)
۱۳۲۵/۰۵/۰۸

رئیس فرهنگ آستانه - کیا

تاریخ ۱۳۲۵/۰۵/۰۸
شاره ۱۷۶۴
دایره
ضمیمه

وزارت فرهنگ

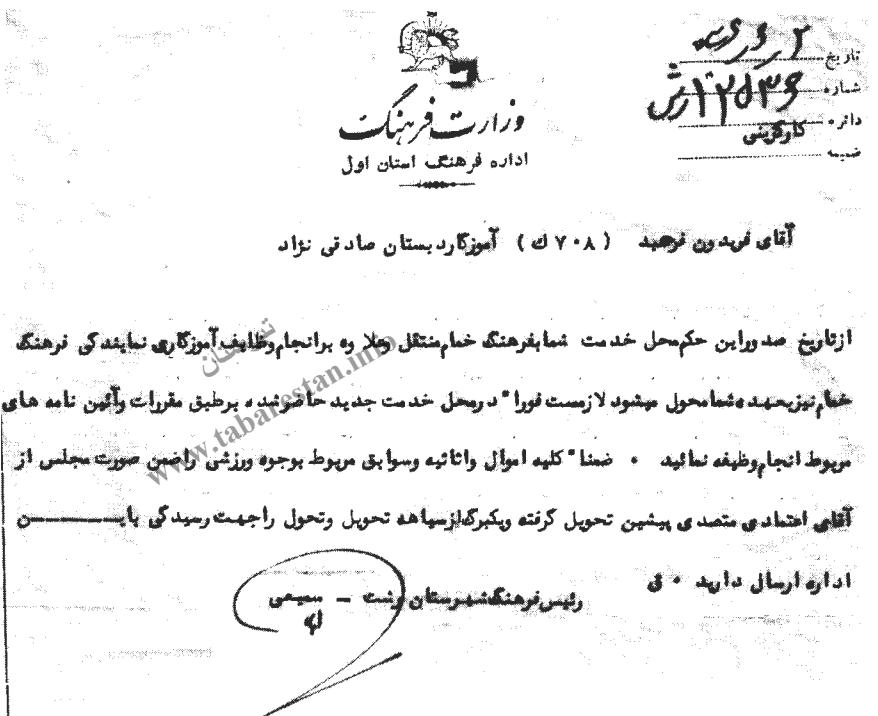
اداره فرهنگ استان گیلان
فرهنگ رودبار - کوهپایه

آزادی قزوینی اموزگار دستان جم

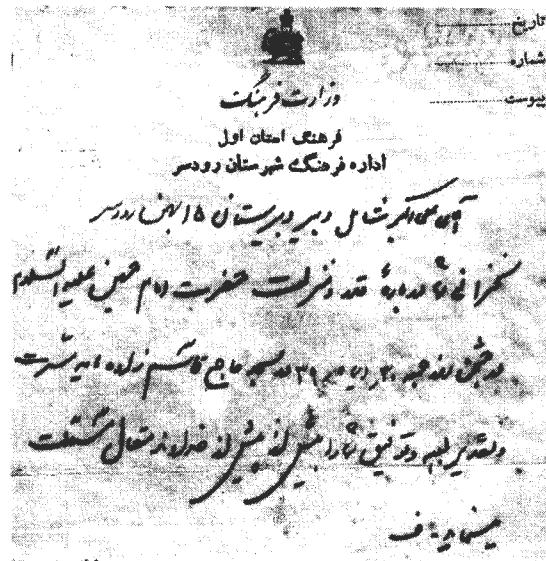
چهار ساعت تدریس زبان انگلیسی کلاس اول دبیرستان سریous
روdbar به میتواند لازم است برای برخراش ای که ابلغ مژده
نمی‌نماید تعلیمات عصر دبیرستان انجام دلمه نماید -

انتصاب جواد شاد قزوینی
(آموزگار دبستان جم رودبار) به
دبیری دبیرستان سیروس رودبار با
امضای سعاد الله بیزدانی (رئیس
فرهنگ رودبار)؛ ۲۵/۰۷/۲۶

۲۹
۲۵

انتصاب فریدون فرجود (آموزگار دبستان صادقی نژاد رشت) به آموزگاری و ریاست اداره فرهنگ خمام با امضای احمد سعیی (رئیس فرهنگ رشت)؛ ۲۶/۶/۲

تقدیر رزازی (دبیر اداره فرهنگ رودسر) از علی اکبر شامل (دبیر دبیرستان ۱۵ بهمن رودسر)؛ ۱۳۴۰/۶/۲۶

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ ۱۹

شماره ۴۰۶۴۱

دائرہ

دیجیکتب

وزارت فرنگی

اداره فرهنگ استان اول
اداره فرهنگ لشت نشاء

بُرْسَان

رِفَاعٌ

بۇغۇزىنەر ۱۶۷A-۱۲۲-۳ چىن ناھىدارى دەرتىپلىق خەن ئەرىنەن تېسىس بىرچى

مینه دار، ۳۲-۳۱/۱۳-۰۱/۰۵، کنگره باغری روس زن است.

تغییر نام درسته زرده من نمایند.

بگفتن اس و افتتاح دیتھ خدای درز بین نسته با چشم دنخه آدیتیان مردمی

سیمین روز خود را در میان ناخدا و افراد مرد - رخن

۲۱۰۰ موزه است جدت راضی اخوند. نجف آباد و در عالم میرد.

مِنْ زَفَرَةٍ تُبَوِّبُ مُهَاجِرَةً

عَسْرَةِ مُؤْمِنٍ مُّسْلِمٍ لِّكُلِّ أَرْبَعَةِ

لر دن لند تهود نه .

2. III. 50

سندی از آموزش و پرورش لشتن شاء در ۹۳۴۰/۱۱/۱۹

(پاسخ مدیر کل فرهنگ گیلان و رئیس فرهنگ لست نشاء به درخواست مردم محل مبنی بر نام گذاری مدرسه‌ای به نام علی محمد پور زردشت معروف به شاعری پایه گذار آموزش و پرورش لست نشان)

در موقع تهیه باش بعروف
اصیله بیز اشاره فرماید

وزارت فرهنگ

اداره کل کارخانه
شاره ۴۰۰-۳۵۳
تاریخ ۷/۳/۶۱
ضیمه

آقای احمد فرخند، کارساعدی دبیر دیپرستانهای رشت - ۱۲۶۴ ک دیپرستان حکم انتصاب احمد از تاریخ صدور این حکم با حفظ سمت دبیری بریاست اداره فرهنگ فرخند کارساعدی (دبیر شهرستان رودبار منصوب میشود) که وظایف محله را بر عایت مقررات و آئین ادبیات فارسی دیپرستان های رشت) به ریاست نامه های مربوط انجام دهد -

وزیر فرهنگ
محمد امیر خشکی
م. ۱۳۴۱/۳/۷

تلفن ۴۳۹۳۴
صدوق پستی ۶۵

تاریخ
شاره
پیوست

دیپرستان غیر دولتی دخترانه ناصر اسماعیل پور
دوره کامل متوسطه: طبیعت ... ادبی ... خانه داری

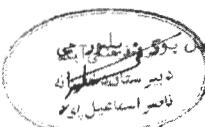
به:
از:
موضوع: گواهی میشود

که آقا کریم نادیم در سال تحصیلی جاری ۵۴-۵۵ در

کلاهای ششم این دیپرستان به تدریس زبان انگلیسی مشغول بوده

گواهی اشتغال به کار دیپرستان
غیر دولتی دخترانه ناصر اسماعیل
پور (از مؤسسات گروه فرهنگی
آینده رشت)؛ ۱۳۵۵

است.

رئیس دیپرستان دخترانه ناصر اسماعیل پور فرهنگی
دبیرستان دخترانه ناصر اسماعیل پور

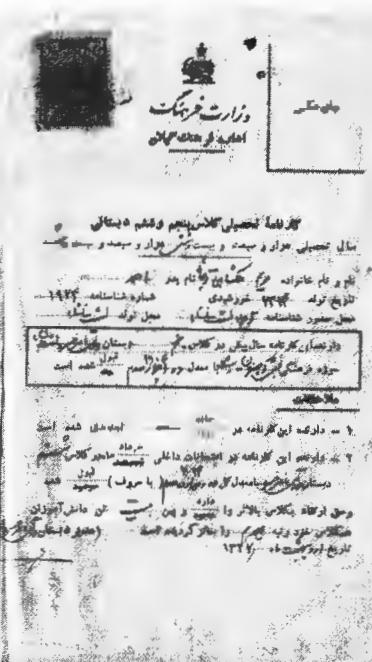

کارنامه تحصیلی صادره از مدرسه
دولتی نمره ۸ لشتن شاء
در تاریخ سوم تیر ۱۳۰۴

شهادت نامه (گواهی نامه) پایان کلاس
دوم ابتدایی مدرسه قرآنی رشت با
امضای علی تنها
(مؤسس و مدیر مدرسه)؛ در سال
تحصیلی ۱۰ - ۱۳۰۹

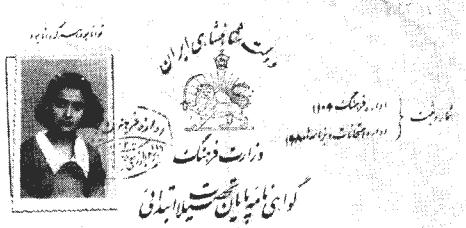
تبarestan
www.tabarestan.info

کارنامه‌ی تحصیلی کلاس پنجم و ششم دبستان ناصر خسرو لشت نشاء؛ در اردی بهشت ۱۳۲۷

کارنامه‌ی دوره‌ی اول دبیرستان ملی تربیت نسوان رشت با مهر و امضای مریم شفیع زاده (از مدیران نامدار دبیرستان)؛ در سال تحصیلی ۱۳۲۸-۲۹

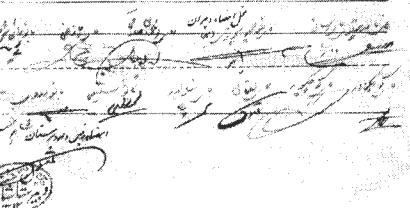

کوایی نامه اسناد مدارس مخصوص شورای عالی فرهنگ اسناد خبری هست که در سال
عازم توانی که کارخانه فرنگی ..... شناسانه ..... ۱۳۳۰ ..... آغاز آمد و این مدرسه

که در سال ۱۳۳۰ خود را پذیری داشت شورای عالی فرهنگ ..... شناسانه ..... ۱۳۳۰ ..... آغاز آمد و این مدرسه

گواهی نامه‌ی پایان تحصیلات ابتدایی؛
در تیرماه ۱۳۳۰
(مریوط به توان فدائی سوگواران رئیس
و دبیر مدارس راهنمایی تحصیلی رشت)

گواهی قبولی صادره از دبیرستان شاهدخت
رشت با امضای رئیس و دبیران دبیرستان؛
۱۳۳۴

تاریخ المدینه ۱۴۴۹
شماره ۵۶

وزارت فرهنگ
اداره فرهنگ فرهنگ لاهیجان

گواهی میشود

گواهی میشود — آموز کار فرمنک

تبرستان

www.tabarestan.info

گواهی نامه‌ی پایان کلاس کارآموزی
ضمن خدمت؛ در سال ۱۳۳۹
(مربوط به وجیهه سیاحی (فخر) آموزگار
دبستان‌های لاهیجان و رشت)

رئيس کلاس کارآموزی

رئيس کلاس کارآموزی

ملطف زاده

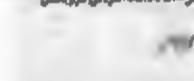

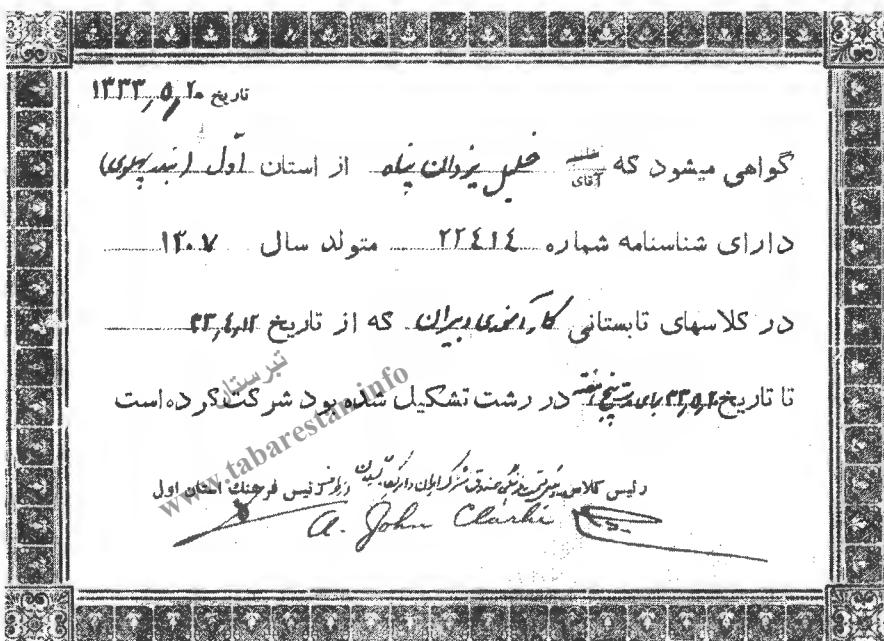
هر چند تصریحات را تی بگذارو من این جمله غرور ام، هر گزی لاش گلدها
مویخ ۱۱/۲۰/۲۰۱۷ سیون آنکه چشمی نمی‌بینید قدر اندکی تقدیر نمایم
صلیع، اینکه این تازه سال — ایندیها اندیه رشد، طلاقه کنم کشیده
است بر تکلیف ازیزی — کشت — این انتقالات پایان سال در دوسته دو ساله
افزایش اتفاقی بدهم و بمناسبت این اتفاقی تکلیف یافته و کارآموزی پیشنهادی
سخندر را خود با مرغیت تکرار نمایند این پایان ملو که این روش آن تکمیل
(وقت صیلم گنو گو لیس) می‌باشد بنابراین انتقال اینکه

گواهی نامه‌ی پایان دوره‌ی دو ساله‌ی
انستیتو تکنولوژی رشت؛ در سال
تحصیلی ۱۳۴۷ — ۴۸

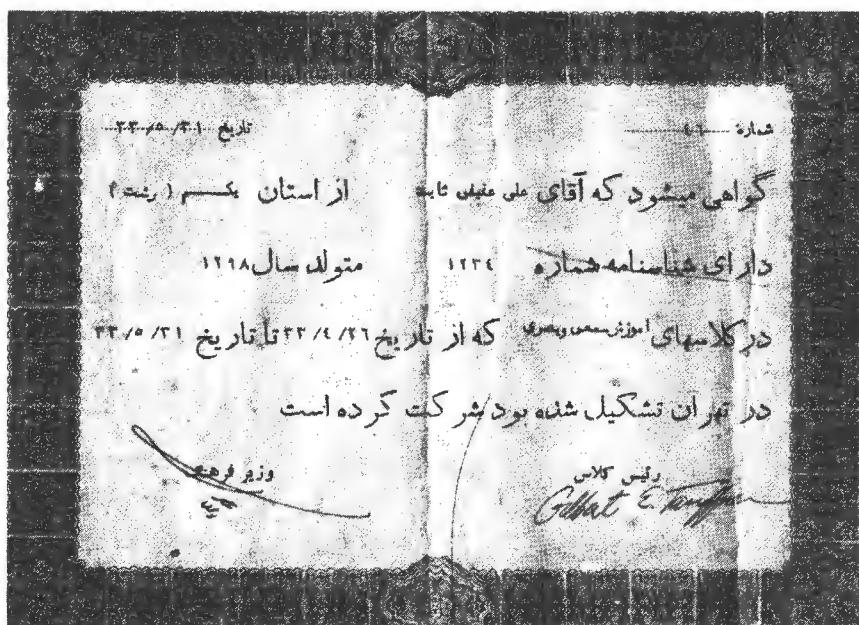
دانشکده فنی و تجارتی رشت

دانشکده فنی و تجارتی رشت

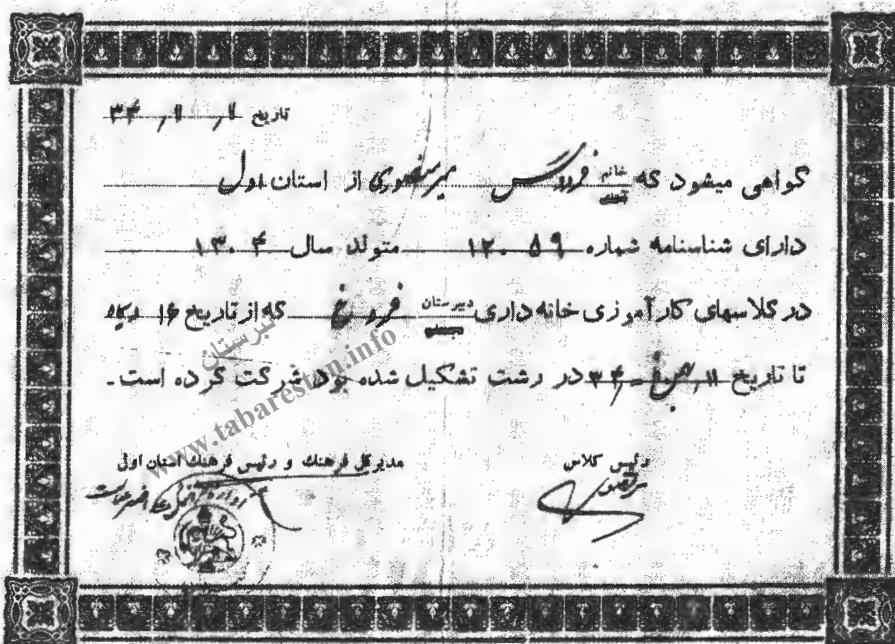

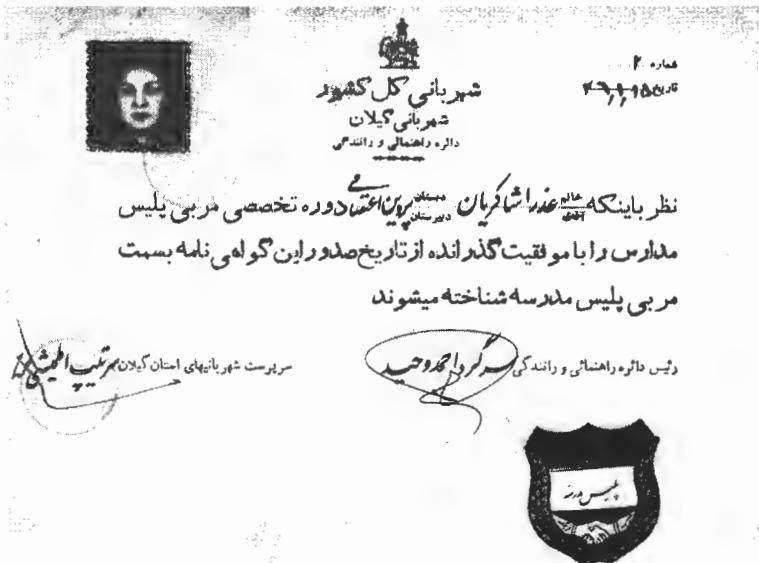
گواهی نامه پایان کلاس‌های تابستانی کارآموزی دیران؛ در تاریخ ۳۳/۵/۲۰
(مربوط به میرخلیل یزدان پله دیران ریاضی دیرستان های ازلى)

گواهی نامه پایان کلاس آموزش سمعی و بصری؛ در تاریخ ۳۳/۵/۳۱
(مربوط به علی عفیفی ثابت، مسؤول اداره فرهنگ و هنر و سرپرست سمعی و بصری در گیلان)

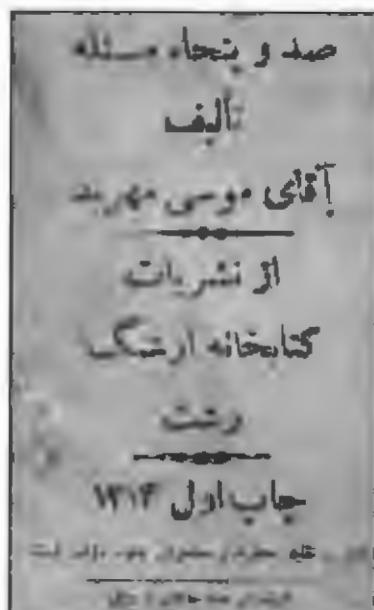
گواهی نامه‌ی پایان کلاس‌های کارآموزی خانه داری دبیرستان فروغ رشت؛ در تاریخ ۲۴/۱۱/۱۱
(مربوط به فردوس میرزا نژادی از مدیران دبستان کوشیار رشت)

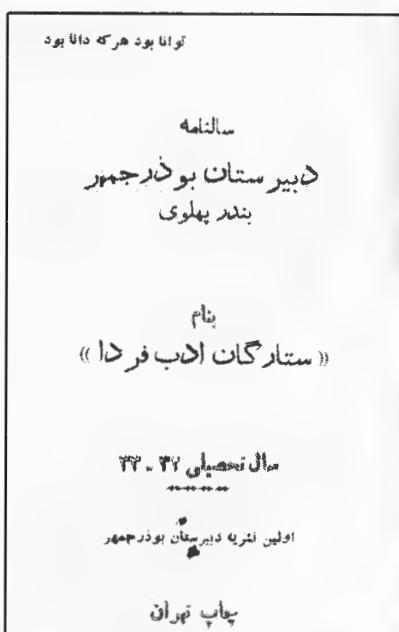
گواهینامه پلیس مدرسه
(مربوط به عذر اشکریان، آموزگار دبستان‌ها و معاون دبیرستان پرون اعتصامی رشت)

جلد نخست سالنامه فرهنگ مصور گیلان
(سال تحصیلی ۱۳۲۶-۲۷)

کتاب ریاضی ۱۵۰ مسأله ای تألیف موسی
مهرید، آموزگار دیستان های رشت
(چاپ کتابخانه ارشنگ رشت در ۱۳۱۴)

سالنامه دبیرستان بوذرجمهری از لی در سال تحصیلی ۱۳۲۲-۲۳

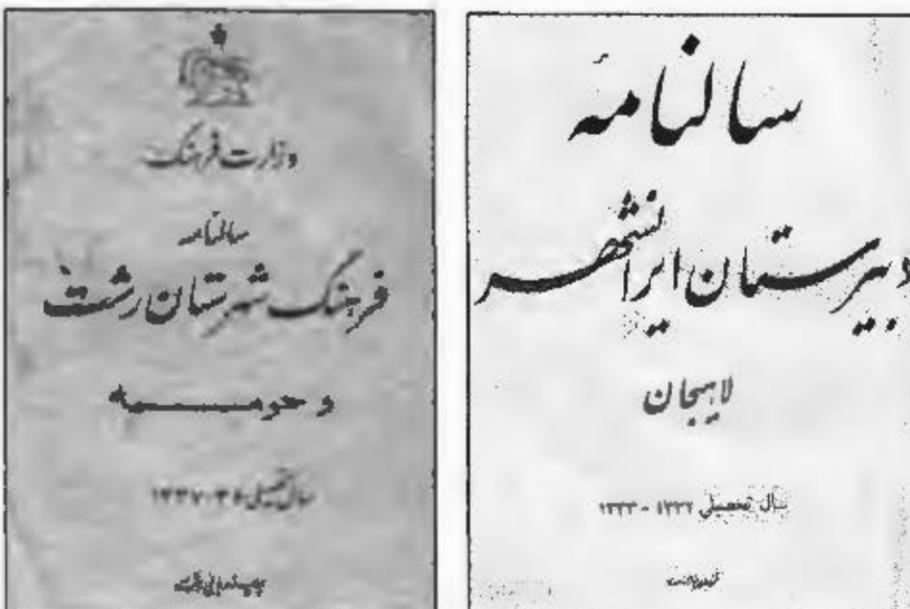

سالنامه دبیرستان بوذرجمهری از لی در سال تحصیلی ۱۳۲۲-۲۳

البوم عکس / ۴۹۷

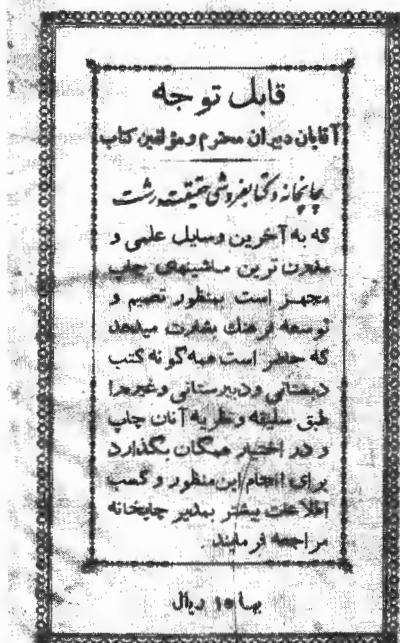
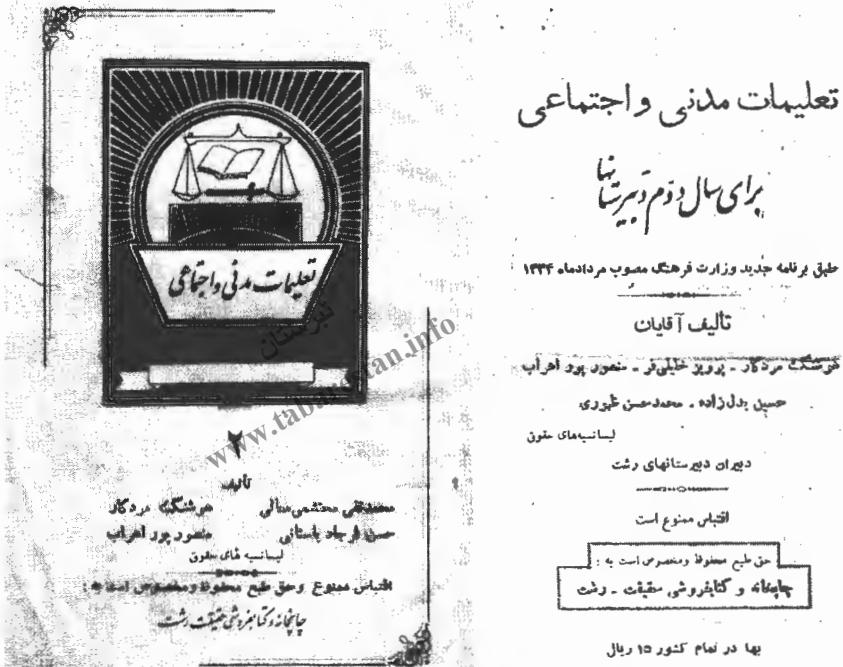

سالنامه دیبرستان فردوسی انزلي در سال تحصيلي ۱۳۲۲-۲۳

سالنامه اداره فرهنگ شهرستان رشت و حومه
در سال تحصيلي ۱۳۲۲-۲۳

سالنامه دیبرستان ابران شهر لاهیجان
در سال تحصيلي ۱۳۲۲-۲۳

کتاب درسی تعلیمات مدنی و اجتماعی (تألیف جمعی دبیران لیسانسیه حقوق دبیرستان های رشت)
از انتشارات چاپخانه و کتابفروشی حقیقت رشت : ۱۳۲۴

تبریستان
گزارش عملکرد کمیته های پرورشی
مدارس گیلان (از انتشارات اداره کل
آموزش و پرورش گیلان)
۱۳۵۲

گروه فرهنگی مهرآئین

دفتران مولوی دختران دهدزا
دبستان پسران مهرآئین دبیرستان
پسران عظیمی

تلفنهای : ۴۵۹۹ - ۳۳۴۶ - ۴۵۲۲

تاریخ
شماره
پیوست

سربرگ های گروه فرهنگی مهرآئین رشت

سربرگ گروه فرهنگی جاوید
دبیرستان جاوید (لاهیجان)

گروه فرهنگی جاوید تاریخ
دبیرستان جاوید شماره
پیوست تلفن

اکمی

بنامی، در گلستان مرحوم سید عیسیٰ قیاضی
یکی از اکوهای عالی هنام طرحت که مدت بیش از
سال یا همان‌وقت، وعده‌ترین موافقین مین‌زندگی خود
را در راه تربیت نویل‌آلان طرحت کیلانه مصروف
داشت، لطفاً مشغله از ساخته و درخواسته
آذر ۱۳۲۶ در مسجد لامپر (مقابل آزاده شهنشاه)
مجلس ترسیم منعقد می‌نماید لذت عبور علامه
پیره‌نگ تقدماً می‌ثرود با خوش خود و پیش آن
مرحوم را ناده لر تایید.
رئیس اداره طرحت کیلان اول - مصطفیٰ
جای چهارم - رده

اکمی یادبود سید عیسیٰ فقیه زاده
از فرهنگیان متقدم و اولیه‌ی
گیلان؛ ۱۳۲۶

تبرستان

abarestan.info

اعلان تأسیس و شروع به کار گروه
فرهنگی فروزان (آموزشگاه شبانه
فروزان) رشت؛ در سال ۱۳۴۲

جنبان آقسای دکتر امیریان نهضت و نهر محبوب
۱۳۷۸/۱۱/۹

اینچنان بیان احتجاج کنندگان نسخه اعماقی بازار جمهور فومن و دوایم مراب
مرتفعندی مسوود و از انصباب جناب آقسای حاجی ریاست محترم فریادگ -
فومنست که پذیری از جمهوری اسلامی و از اینجا اسلامی دوارت فرضی بوده
و سوابیون هستندی در عالم پفر هنگ کشید دارند اعلم نسخه اعماقی داده همان
طبقه در سخو تهیه شد تا فتح انتقام ماغعنان نهضت شام آقچاهه این
حل را قادر نسخه ائمه انصباب ایجاد نهضه بناء اعلیه هنگ کشیده
در این مامان کرد و معاونت اقامه ائمه امثال هنگ کشیده خدمتگزاران -
را در کشور فراوان گرداند و با تقدیم خاطره هنر احتجاج
www.taharestan.info

مکانیزم مبتدا و مکانیزم انتشار

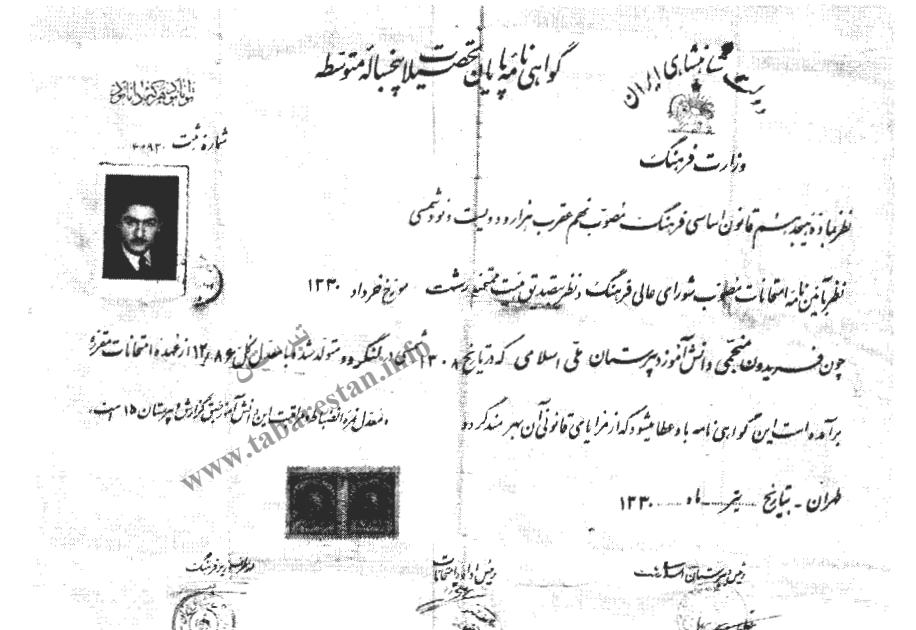
نامه‌ی سرگشاده‌ی مردم بازار جمعه به دکتر اقبال (نخست وزیر وقت) در تقدیر از خدمات فرهنگی
موسی حافظی رشتی (ریس فرهنگ فومنات؛ در بهمن ۱۳۳۸)

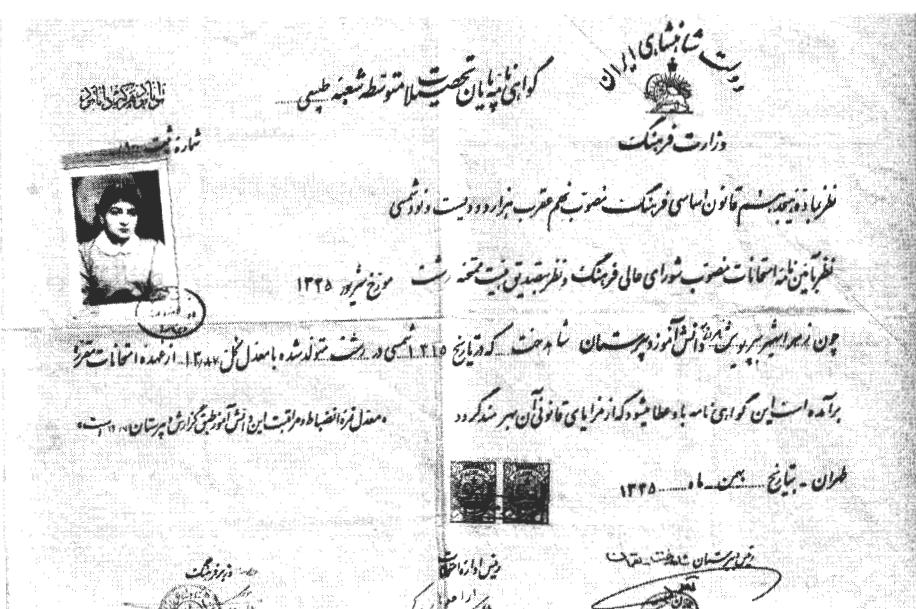
تصدیق نامه شش ساله‌ای ابتدایی دستان فردوسی ازلی با امضای علی اصغر حکمت (وزیر وقت
معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه)؛ در آذر ۱۳۱۴
(مریوط به جمالعلی یعقوبی آموزگار و مدیر دستان‌های ازلی)

تصدیق نامه کلاس عالی مؤسسه ماشین تحریر (شعیه‌ی رشت)؛ در تاریخ ۱۳۱۵/۵/۱۳
(مریوط به علی عفیفی ثابت از دیبران فلسفه و علوم تربیتی دستان‌های رشت)

گواهی نامه پایان تحصیلات پنج ساله‌ی متوسطه (دبلیم علمی) دبیرستان اسلامی رشت؛ تیرماه ۱۳۲۰
(مربوط به فریدون منجمی از اعضای تیم فوتبال شهرستان رشت و دبیر دبیرستان‌های تهران)

گواهی نامه پایان تحصیلات متوسطه‌ی علمی طبیعی؛ در بهمن ۱۳۲۵
(با امضای سید عباس لقمان از رؤسای دبیرستان شاهدخت رشت)

تبرستان

www.tabarestan.info

جناب آقای سید ابراهیم مروجی

صاحب امتیاز و مدیر مسئول ماهنامه وزین دادگر

بعد از حمد و سپاس بر خداوندگار ناظم عالم که به آدمی، دانش، بینش و سخن گفتن عطا فرمود و با عرض سلام خدمت آن جتاب فعال و محقق ارزشمند، به آگاهی می رساند که جناب عالی برای تألیف کتاب «پیشگامان فرهنگ گیلان»، از این شهر به آن شهر، از این کوچه به آن کوچه، از این روستا به آن روستا... طی طریق نموده و ساعت‌ها با افراد مختلف و خانواده‌های فرهنگیان به صحبت نشسته و حتی تا آن سوی دریاها و اقیانوس‌های نیلگون، تماس‌هایی برقرار کرده و توانسته اید تاریخ فرهنگ گیلان، آموزگاران و دبیران و... را که چون شمع می‌سوزند تا نوجوانان و جوانان را از دانش و بینش بهره‌مند سازند آنانی که پرچم خردپروری و جهل‌ستیزی را بر دوش می‌کشند، به تمام خانه‌های گیلان برد و با نوشتگران این کتاب، یادگار جاودان برای مردم گیل و دیلم، طالش و اشکور و حتی ایران، بر جای بگذارید، در خور سپاس فراوان است و اخیراً نیز که مسئولیت ماهنامه دادگر را به دوش می‌کشید، بیانگر توانمندی و مسئولیت‌پذیری شما در زمینه‌های گوناگون است. از قدیم و جدید، از همه‌چیز مطالب جالب و خواندنی برای صاحبان فکر و اندیشه تهیه می‌فرمایید و به کمک قالیچه حضرت سلیمان، خواننده را به همه‌جا می‌برید، بدون آن که وجهی برای هواییم!!! پرداخت کنند. بله موتور محرك این نوشتار، تلاش‌های بی‌وقفه شما بوده است.

از ایزد منان که گردش روزگار و تصاریف لیل و نهار، به حکمت بالغه و مشیت کامله او، آغاز و انجام می‌گیرد، مسئلت دارم که سالم، به روز و پیروز باشد.

رشت - دکتر علی اکبر شامل رحیم آبادی

عضو بازنیسته هیأت علمی رشته شیمی در دانشگاه گیلان ۸۷/۱۰/۲۵

پاسداشت فرهنگ

(تقدیم به نویسنده کتاب پیشگامان فرهنگ گیلان)

کمر بسته مردی شریف و متین	در احیای فرهنگ گیلان زمین
تباراش ز پیغمبر آخرین	در آقایی اش شک نه، چون سید است
ولی همچو پیران به علم و یقین	جوان است و سالم به تاب و توان
که بر عقل و هوش هزار آفرین	همین ایده بر جمع صاحبدلان
که باید نوشتیش بخط زرین	مروح سید ابراهیم پاکزاد
خدای توانا و قادرین	موفق نمایش در این امر خیر
فاطمه رصدی اعتماد	

فرزند عزت‌السلطنه شهاب مدیر نخستین دبستان دولتی دخترانه لنگرود

لنگرود - بهمن ۱۳۸۷

دوست گرامی آقای مروجی

از اینکه می‌بینم در جوار کار فرهنگی - پژوهشی، در زمینه‌های مختلف گیلان‌شناسی و تأثیرات تاریخ فرهنگ گیلان به انتشار ماهنامه فرهنگی - پژوهشی با عنوان دادگر نیز دست یازده و به وسیله آن به شناخت بیشتر گیلان عزیز همت گماشته‌ای، بی‌نهایت مسرو姆 و صمیمانه کلاه از سر برداشته و صادقانه‌ترین تبریکات را نثار آن دوست عاشق می‌نمایم.

من در آینه جمال زیبایت که از ادب و احترام به اهالی فرهنگ خالی نیست، جوانی خودم را می‌بینم که در حدود پنجاه سال پیش همچون خودت در لابلای کوچه پس کوچه‌های این دیار در جستجوی ناشناخته‌های سرزمین زادگاهم پرسه می‌زدم و همواره آرزو داشتم فرستی بیابان که بتوانم خدمتی در این راستابه همشهربان خود انجام دهم.

اینکه می‌بینم جوانی دیگر همچون خودم با گام‌هایی استوارتر در این راه قدم نهاده، احساس می‌کنم که اندکی از آرزوهای دیرینه‌ام تحقق یافته است. بطور هیچ حقد و حسد و حساباتی برایت آرزوی توفیق روزافزون می‌نمایم و همت مثال‌زدنی ات را هر راستای نشر آثار گیلان‌شناسی آفرین می‌گویم.

دروگوی: محمود نیکویه

رشت - فروردین ۱۳۸۸

به پاس زحمات بی‌دریغ و ارزشمند سید ابراهیم مروجی (نویسنده کتاب پیشگامان فرهنگ گیلان و سردبیر و صاحب امتیاز نشریه دادگر)

چون بهاران در لوای دادگر
یک جهان، بینی، سرای دادگر
در گلستان بین، فضای دادگر
عطراهای جان‌فزا دادگر
بس صبا، از جای جای دادگر
مایه شد جان، از برای دادگر
پول و مالش را فدائی دادگر
هم تو دانی، هم خدای دادگر

رشت - پرویز تقی‌پور - بهمن ماه ۱۳۸۷

بشکُفْدَگُلِ بس بسای دادگر
 گر تدبیر یا تعقل می‌کنی
 هم مطالب از قدیم و هم جدید
 همچو گلزاری فضا، خوشبو گند
 عید و فروردین، چه زیبا آورَد
 هرکه می‌خواند، نمی‌داند چسان
 سردبیرش در جوانی کرده است
 جان‌فشنی‌ها نموده روز و شب

(تقدیم به ابراهیم مروجی (نویسنده و روزنامه‌نگار گیلانی))

تو از دیار پر از رازِ ابر و بارانی
 تو از تبار سرافرازِ گیله‌مردانی
 مدیر دادگر برگِ پسیزِ گیلانی
 خدا تو را ز گزند بلا نگهدارد
 بروجرد - احمد حجتی - ۸۸/۱/۵

تبرستان

www.tabarestan.info

از کتاب‌های فرهنگ ایلیا

● تاریخ و فرهنگ گیلان

مسعود پورهادی	بررسی ویژگی‌ها و ساختار زبان گیلکی
رضا دستیاران	گیلان در عصر باستان
مسعود پورهادی	باد بامو دورشین باورد (شعر گیلکی)
حجت خواجه‌میری	ول بیگفتہ رادوار (شعر گیلکی)
دکتر حسن تائب	بیمارستان‌های رشت
ابراهیم نعمتی‌زاده	بیست ترانه محلی گیلان
غلامرضا صالح‌جو	گیاهان دارویی گیلان
الکساندر خودزکو / سیروس سهامی	سرزمین گیلان
پائکاه میراث روستایی ماسوله	کتاب ماسوله
هاشم موسوی	نمایش‌ها و بازی‌های سنتی گیلان
محمد عباسیه کهن	تذکره‌ی شاعران گیلان
ولی جهانی	گسکر، شهر مدفون شده
محمد تقی بارور	نازوک لافند (شعر گیلکی)
محمد نیکویه	رشت شهر باران (تاریخ شهر رشت)
ولادیمیر گنیس / جعفر مهرداد	بلشویک‌ها در گیلان
علی نصرتی	تالشی‌نامه
علی ماسالی	زبان تالشی، زبان باستانی ایران
هوشنگ عباسی	ترانه‌های سرزمین باران (تصنیف‌ها و ترانه‌های گیلکی)
ولی جهانی	باستان‌شناسی املش
مریم قاسمی	نقش و رنگ دستبافت‌های تالش

● از مجموعه کتاب‌های دانشنامه‌ی فرهنگ و تمدن گیلان

ولی جهانی	۱. قلعه‌های گیلان
مسعود پورهادی	۲. گاهشماری گیلانی
دکتر ناصر عظیمی دوبخش‌ری	۳. جغرافیای طبیعی گیلان
محمد بشرا / طاهر طاهری	۴. جشن‌ها و آیین‌های مردم گیلان (۱)
بهروز همنزنگ	۵. تمدن مارلیک
فرامرز طالبی	۶. تاریخ ارمنیان گیلان
فریدون شایسته	۷. نهضت جنگل (از آغاز تا فرجم)
هوشنگ عباسی	۸. گیلان در سفرنامه‌های سیاحان ایرانی
مزگان خاکپور	۹. معماری خانه‌های گیلان
دکتر محرم رضایتی	۱۰. زبان تالشی (توصیف گویش مرکزی)

۱۱. گیلان در سفرنامه‌های سیاحان خارجی
 ۱۲. دیلمیان ه
 ۱۳. جاذبه‌های تاریخی گیلان
 ۱۴. زیارتگاه‌های گیلان
 ۱۵. باورهای عامیانه‌ی مردم گیلان
 ۱۶. زبان گیلکی
 ۱۷. تاریخ گیلان (پیش از اسلام)
 ۱۸. تاریخ گیلان (پس از اسلام)
 ۱۹. باورهای عامیانه‌ی زیارتگاه‌های گیلان
 ۲۰. امامزاده‌های گیلان
 ۲۱. جغرافیای تاریخی گیلان
 ۲۲. انجمن‌های گیلان در عصر مشروطه
 ۲۳. جشن‌ها و آیین‌های مردم گیلان (۲)
 ۲۴. صنایع دستی گیلان

● داستان و نمایش‌نامه

- سپیدرود زیر سیوسه پل (چاپ دوم)
 مارگارت آستور
 زنی با چشم‌های روشن
 ساعت از مرگ گذشت
 من امشب با فرشته می‌رقسم
 حالا چه وقت این حرف‌هاست
 در خیابان‌های همین شهر
 سه امکان برای خوزه پیترهلن کوویچ و ویلن اش
 زائر
 پاره ماهی مرداب
 آدمیان که در
 دایره‌های ابی
 یادداشت‌های آقای ضیابری
 زمان که می‌گذرد
 من جر می‌زنم
 غازهای وحشی
 چهره به چهره (نمایشنامه)
 نقل آخر (نمایشنامه)
 بزرگ (نمایشنامه - فیلم‌نامه)
- تبرستان
www.tabarestan.info
- کیهان خانجانی
 حمید قدیمی حرفة
 ابوالقاسم مبرهن
 ناتاشا محرمزاده
 نینا گلستانی
 حسین نوروزی بور
 خزر مهران فر
 حسین رسول‌زاده
 فرخ لمعه
 سینا مشایخی
 مظاہر شهامت
 محمود بدر طالبی
 محمود بدر طالبی
 پوروین محسنی آزاد
 شیوا پورنگ
 هادی غلام‌دوست
 فرامرز طالبی
 محمدرضا آریان فر
 محمدرضا آریان فر

● ترجمه

دکتروف و... / آویشن نوبخت	رز قرمز و داستان‌های دیگر
ایروینگ هاو / پرویز حسنه	جشن‌ها و یورش‌ها (نقد ادبی)
ژوئل ورنه / ناصر قاسم‌نژاد	برهوت ناممکن سکوت
ناصر قاسم‌نژاد	کمانکش کور (مقالاتی درباره ادبیات و نقاشی)
جرج هربرت / لیلا منجی‌ازاد - لیلا هادی‌زاده	معبد (شعر)
آتوان چخوف / زهره میرابوالقاسمی	وحشی‌صفت (نمایشنامه)

● شعر

بیژن کلکی	ترانه‌های برای آلکاپون
علی‌رضا پنجه‌ای	عشق اول (چاپ دوم)
محمد رضا روحانی	از آن تپیدن پنهان
رقیه کاویانی	بانو
مسعود بیزارگیتی	نشان‌های بی‌جهت
م. موید	پروانه‌ی بی‌خویشی من
مهدی رضازاده	هنوز ناشیانه می‌خدم
علی‌رضا پنجه‌ای	پیامبر کوچک
رهی رضوان	پشت دیوار شب مهتاب است
حاجت‌الله جانبی	می‌آیم بسرایمت نیستی
رحمت‌الله برمکی	سطرهای پایانی به مقدمه حمله می‌کنند
فرزاد آبادی	از بندر مشوق
فاطمه حق‌وردیان	من زندان توأم یونس
حمیدرضا اقبال‌دوست	این شعرها از من نیست

● گفت‌وگو

محمد تقی صالح‌پور	گفت‌وگوهای بازار (گفتگو با شاعران معاصر)
بهزاد موسایی	بیار اینجا بر دلم (گفتگو با اخوان لنگرودی)
الهام یکتا	سخن‌آیینه‌ها (گفتگو با هنرمندان معاصر)

● متون کهن

به کوشش دکتر اکرم رحمانی دکتر علیرضا اقدمی	آیینه‌ی دل (گزیده‌ی مرصاد‌العباد)
بیم و امید در حماسه‌های ایرانی (با تاکید بر شاهنامه، بهمن‌نامه، گر شاسب‌نامه و کوشنامه) علیرضا پورهادی	بیار اینجا بر دلم (گفتگو با اخوان لنگرودی)
چو شاخ گلی بر کنار چمن (نگاهی به خانواده در شاهنامه)	سخن‌آیینه‌ها (گفتگو با هنرمندان معاصر)
فاطمه مردانه‌زاده	
پایان حماسه، آغاز تاریخ (شکل‌شناسی قصه‌های بهمن‌نامه)	
ابراهیم صفری	
جلیل غدیری	فرهنگ نوادر، لغات، ترکیبات و اصطلاحات هفت پیکر نظامی گنجوی

تبرستان

www.tabarestan.info

تبرستان
Ebrahim moravveji
www.tabarestan.m

First edition 2009

Nashr-e Farhang-e Ilia

Ebrahim moravveji 2009

Rasht P.O. Box 1357

www.nashreilia.com

Printed in Iran

میراث اسلامی

تبرستان
www.tabarestan.info

شاملیگ: ۰۵۰-۰۷۰-۱۹۰۰-۰۷۰
۰۶۰-۰۷۰-۱۹۰۰-۰۷۰

[تلک. بوشهر ۰۷۰] - [کتابخانه ملی ایران ۰۷۰]

9 789641 900146

۹۰۰ تومان